နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့မှ ပြဋ္ဌာန်းသော

ပထမငယ်တန်း

ဘာသာပြန်

ဇာတ်အဋ္ဌကထာအပြေစုံ

ကေကနိပါတ် အာသီသဝဂ်မှ ဝရုဏာဝဂ်အဆုံးအထိ
(ဇာတ်ပေါင်း-၃၀)

ဇာတ်တော်အကျဉ်းချုပ်၊ သင်ခန်းစာပါဝင်သည်။

အရှင်ပညာနန္ဒ M.A (Buddhism)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်

၁၃၆၀ (၁၉၉၉) ခုနှစ်

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့မှ ပြဌာန်းသော

ပထမငယ်တန်း

ဘာသာပြန်

ဇာတ်အဋ္ဌကထာအခြေပြု

ဧကကနိပါတ် အာသီသဝဂ်မှ ဝရုဏဝဂ်အဆုံးအထိ
(ဇာတ်ပေါင်း-၃၀)

ဇာတ်တော်အကျဉ်းချုပ် သင်ခန်းစာပါဝင်သည်။

အရှင်ပညာနန္ဒ M.A (Buddhism)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်

၁၃၆၀ (၁၉၉၉) ခုနှစ်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၁၂၇/၉၈/၁၁

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၁၁၅/၉၉/၂

ကွန်ပျူတာ — နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိသာသနာ့ တက္ကသိုလ် ကမ္ဘာအေး

ပုံနှိပ် — မြဲအောင်ဖိဆက် အင်းစိန်

ထုတ်ဝေသူ — ဦးအောင်ကြီး (ပဖူစ်)
ရွှေပုရပိုက်စာပေ၊ အမှတ် (၅)၊
ဟင့်ဆန်းလမ်း၊ ဂွတ္တလမ်း၊ ရန်ကုန်

အကြိမ် — ပထမကြိမ်

အုပ်ရေ — ၁၀၀၀

တန်ဖိုး — ဓမ္မဒါန

နိဒါန်း

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာနက နှစ်စဉ်ကျင်းပလျက်ရှိသော ပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲတွင် မြန်မာစာဘာသာရပ်ကို ဇာတကအဋ္ဌကထာ ဘာသာရပ်နှင့်အစားထိုး၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖြေဆိုကြရန် သက်ဆိုင်ရာက သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ပထမငယ်၊ ပထမလတ်၊ ပထမကြီးတန်းဝင်အရှင်မြတ်များအတွက် ဇာတကအဋ္ဌကထာနှင့်ပတ်သက်၍ နည်းစနစ်၊ ဖြေဆိုပုံ၊ မေးခွန်းပုံစံများကို ကြိုတင်လေ့လာထားရန် လိုအပ်လာသည်။ ယင်းလိုအပ်ချက်ကို ယခုကျမ်းစာအုပ်ကပြည့်ဆည်းပေး၍ စာသင်သားများ၏လက်ထဲသို့ အရောက်ပေးပို့လိုက်သည်။ ကျမ်းစာအုပ်သည် ပထမငယ်တန်းဝင်အရှင်မြတ်များအတွက်သာ အကျုံးဝင်ပါသည်။

ပထမငယ်တန်းဝင်အရှင်မြတ်များသည် ကျမ်းစာအုပ်ကို အစအဆုံး လေ့လာဆည်းပူးနည်းယူနိုင်ပြီဆိုပါက ''ဇာတကအဋ္ဌကထာဘာသာရပ်အတွက် အခက်အခဲမရှိ''ဟု စာရေးသူ ရဲရဲပြောနိုင်ပါသည်။ ရဲရဲပြောနိုင်လောက်အောင်လည်း ပထမငယ်ဆိုင်ရာ ဇာတကအဋ္ဌကထာ၊ ဧကကနိပါတ်မှ ဇာတ်ပေါင်း(၃၀)ကို အချိုးကျကျ အကွက်ညီညီ ဝိဝိပြင်ပြင် မှန်းမံအလှဆင်၍ ရေးသားထားပါသည်။

ပထမငယ်တန်းတွင်–

ဧကကနိပါတ်၊ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ အာသီသဝဂ်မှ ဝရုဏဝဂ် အထိ ဇာတ်ပေါင်း (၃၀)ဖြစ်ပါသည်။

စာမေးပွဲမေးမည့်မေးခွန်းပုံစံမှာ–

(၁) ပါဠိကို မြန်မာပြန်စေခြင်း (၂) ပုဒ်၊

(၂) မြန်မာကို ပါဠိပြန်စေခြင်း (၂) ပုဒ်၊

(၃) ဇာတ်ဝတ္ထုကိုအကျဉ်းချုပ်ရေးသားခြင်း (၁) ပုဒ်၊

(၄) ဇာတ်ဝတ္ထုမှရရှိသောသင်ခန်းစာ (၁) ပုဒ်၊

ပေါင်း (၆)ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။

ပထမငယ်တန်းဝင်အရှင်မြတ်များအနေဖြင့် ပါဠိကိုအနက်ထင်မှသာ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်ကို အလွယ်တကူသိရှိနိုင်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်ကိုသိရှိမှသာ ဇာတ်ဝတ္ထု၏သင်ခန်းစာကိုလည်း ပြောဆိုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် စာမေးပွဲလည်း ဖြေဆိုနိုင်စေ၊ အနက်ဉာဏ်လည်း ရင့်သန်စေရန် ရည်သန်ပြီး ဤကဲ့သို့စီစဉ်ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် အာကာဝေဟင် အထက်ကောင်းကင်က ကြယ်တာရာလှလှလေးတွေဝတားကာဝန်းရံပြီး ဆင်းလျှံဝင်းပနေသည့် ရွှေလမင်းကြီးလို အစွမ်းကုန်အလင်းအားကို ပေးစွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိစေကာမူ ကြယ်တာရာကလည်းမလင်း၊ လမင်းကလည်းမသာ ညသန်း

ခေါင်အခါမျိုး၌ မြေပြင်မနိမ့်မမြင့်မှာ သူ့အလု သူ့ဘဝ သူ့အလင်းနှင့် မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် အလင်းမြူးနေသည့် ပိုးစုန်းကြူး၏အလင်းရောင် လောက်မျှ ပေးစွမ်းနိုင်သည်ဆိုပါလျှင် စမ်းရေပမာ အေးမြမိပါပေပြီ။

တစ်ဖန် ဤစာအုပ်သည် မြို့တော်ကြီးများ၏လျှပ်စစ်မီးအရှိန် အလင်းရောင်ကြီးများလောက် အလင်းအားပေးနိုင်စွမ်းမရှိစေကာမူ မှေးမှေးမှိန်မှိန် အရှိန်အလင်းတကယ်မပြင်းလှသည့် ကျေးတောရွာက ဆီမီးခွက်လေး၏အလင်းရောင်လောက်မျှ ပေးစွမ်းနိုင်သည်ဟုဆိုပါ လျှင်လည်း ဤစာအုပ်ကြိုးပမ်းရေးသားရကျိုးနပ်ပါပြီ။

စာကြည့်ရှုလိုသူတို့၏စိတ်ထဲမှာ တစ်လုံးတစ်ပါဒမျှ နှစ်သက် သဘောကျသည်ဆိုပါလျှင် နေ့စဉ်ညစဉ်အတွေးဝင်သည့် (၂)လနီးပါး ရေးသားရသည့် ပင်ပန်းမှု၊ နွမ်းနယ်မှုအစုစုတွေကို စာပြုသူ၏ရှောင် အသည်း စိတ်နှလုံးထဲမှာ ပြေလည်းပြေမိကာ ပြေလည်းပြေပါပြီ။

ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကွန်ပျူတာစက်ဖြင့်တာဝန် ယူရိုက်နှိပ်ပေးသော နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်) အရှင်ဉာဏာဘာသ(အင်္ဂလိပ်စာဌာန၊ နည်းပြ)အားလည်းကောင်း၊ ဦးထွန်းကြည် (အေးသန္တာ၊ ကမ္ဘာအေး)အားလည်းကောင်း အထူး ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

စာရေးသူ

ဘာသာစကားပြန်ဘာသာကို အောင်မှတ်ရအောင် အားထုတ်နည်း

ပထမငယ်တန်းအတွက် ဓာတ်အဋ္ဌကထာကျမ်းစာဘာသာကို နံပါတ် (၁) (၂)တို့၌ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားဖြေဆိုစေခြင်း (၂)ပုစ္ဆာ မေးမည်။

နံပါတ်(၃)(၄)တို့၌ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာအားဖြင့် ရေးသားဖြေဆိုစေခြင်း (၂) ပုစ္ဆာမေးမည်။

နံပါတ် (၅) ပုစ္ဆာ၌ ဓာတ်ဝတ္ထုအကျဉ်းချုပ်ကို မေးမည်။

နံပါတ် (၆)ပုစ္ဆာ၌ ဓာတ်ဝတ္ထုမှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများကို မေးမည်။

နံပါတ်(၁) နံပါတ်(၂)ပုစ္ဆာတို့၌ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာအားဖြင့် ပြန်ဆို၍ ဖြေဆိုနိုင်ရန်အတွက် ပါဠိအနက်ကို နိဿျနည်းကျကျပေးနိုင်မှသာ ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ လွယ်ကူမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိဝါကျတို့ကို အနက်ထင်အောင် နိဿျနည်းကျကျ အနက်တိုက်၍ ကျက်ထားရမည်။

ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုသည် ဆိုသည်မှာ ပါဠိဝါကျများကို အနက်ပေး၍ ပါဠိဝါကျကို မထည့်တော့ဘဲ မြန်မာဘာသာစကား အနက်သက်သက်ကိုသာ ရေးသားဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ်(၃) နံပါတ် (၄) ပုစ္ဆာတို့၌ ပေးထားသော မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဝါကျအားဖြင့် ပြန်ဆို၍ ရေးသားဖြေဆိုနိုင်ရန်အတွက် ပါဠိဝါကျများ၏ အနက်ကို အနက်ထင်အောင် ကျက်ထားရပါမည်၊ ပါဠိဝါကျစကားလုံးအချို့တို့ကိုလည်း အနက်ထင်မှသာလျှင် မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာအားဖြင့် ပြန်ဆိုဖြေဆိုရာ၌ လွယ်ကူမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုသည်ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပေးထားသော မြန်မာဝါကျစကားစုများကို ပါဠိစကားလုံးများကို ထည့်သွင်း၍ ပါဠိဝါကျ၊ ပါဠိစကားလုံးများကိုသာ ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ။ "လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြုသည်ရှိသော် ထိုမင်းမှာ ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော ရိုက်ပုတ်အပ်သော မြွေဆိုးနှင့်တူသော ဒုဋ္ဌကုမာရမည်သော သားသည် ရှိခဲ့ပြီ၊ မဆဲရေးဘဲ မရိုက်နှက်ဘဲ မည်သူနှင့်မျှ စကား မပြောချေ။" အစရှိသော မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာအားဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားဖြေဆိုမည်ဆိုလျှင်-

"အတီတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ တဿ ဒုဋ္ဌကုမာရော နာမ ပုတ္တော အဟောသိ ကက္ခဠော ဖရုသော၊ ပဟဋ္ဌာသီဝိသူပမော၊ အနက္ကောသိတွာ ဝါ အပဟရိတွာ ဝါ ကေနစိ သဒ္ဓိံ နကထေသိ။" ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြန်ဆို ဖြေဆိုရာ၌ စာဖြေသံဃာတော်တို့အတွက် အနည်းငယ် အခက်အခဲနှင့် တွေ့ကြုံရလိမ့်မည် သေချာသည်။ နံပါတ် (၃) နံပါတ် (၄) ပုစ္ဆာတို့ကို လွယ်ကူစွာ ဖြေဆိုနိုင်ရန်အတွက် အထူးအကြံပြုလိုသည်မှာ ပါဠိအနက်တို့ကိုလည်း ကျေညက်အောင် တိုက်ထားရမည်။ ပါဠိဝါကျများကိုလည်း နှုတ်တက်အာဂုံဆောင် အသင့်အတင့် ကျက်ထားရပါမည်။

နံပါတ်(၅) ပုစ္ဆာ၌ ဓာတ်ဝတ္ထုအကျဉ်းကို ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဓာတ်ဝတ္ထုအကျဉ်းကို လွယ်လွယ်ကူကူ ဖြေဆိုနိုင် ဖို့ ဓာတ်ဝတ္ထုအကျဉ်းချုပ်ဘာသာပြန်များကိုသာ ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ မရချေ။ အထူးသဖြင့် ဓာတ်ဝတ္ထုများတို့၏ ပါဠိအနက်တို့ကိုလည်း နာနာအနက်တိုက်ရမည်။ အနက်ကျက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အနက်ထင်မှသာ ဓာတ်လမ်းဓာတ်ကွက်လည်း မျက်စိအာရုံမှာ ထင်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ ဓာတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်ကို ရေးသားဖြေဆိုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ်(၆)ပုစ္ဆာတို့၌ ဓာတ်ဝတ္ထုမှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများကို မေးမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဓာတ်ဝတ္ထုမှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများကို လွယ်ကူစွာ ရေးသားဖြေဆိုနိုင်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဓာတ်ဝတ္ထု (၃၀)၏ ဓာတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်ကို သိရှိနားလည်ထားမှသာလျှင် ဓာတ်ဝတ္ထုသင်ခန်းစာများကို ရေးသားဖြေဆိုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နံပါတ် (၆) ပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုနိုင်ရန်အတွက် ဇာတ်အဖြေစုံ စာအုပ်၌ ရေးသားထားသော သင်ခန်းစာများကို ဖတ်ရှုလေ့လာကျက် ထားရုံမျှဖြင့် လွယ်ကူစွာ မဖြေဆိုနိုင်သေးပါ။ စာဖြေသံဃာ အရှင်မြတ်တို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်၌လည်း ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဇာတ်ဝတ္ထုများ၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်သဘော သဘာဝများကိုလည်း သိကျွမ်းနားလည်သဘောပေါက်ထားမှသာလျှင် ဇာတ်ဝတ္ထုမှ သင်ခန်းစာများကို ထုတ်နှုတ်၍ ရေးသားဖြေဆိုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ။ ။ ဝရုဏဇာတ်မှ သင်ခန်းစာများကို ထုတ်နှုတ်၍ ရေးသားမည်ဆိုပါလျှင် ဝရုဏဇာတ်ဝတ္ထု၏ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ကိုယ်က နားလည်ထားရမည်။ ဝရုဏဇာတ်၏ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်က "ကုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿထေရ်သည် ပျင်းရိ၍ အချိန်ရှိခိုက် တရားအား ထုတ်မှုကို မပြုလုပ်ဘဲ အချိန်နောက်ကျမှ ဝီရိယကို အပြင်းအထန် စိုက်ထုတ်၍ တရားကို အားထုတ်သဖြင့် အိပ်ငိုက်၍ လဲကျပေါင်ကျိုး လေ၏။ မိမိလည်းဒုက္ခသို့ ရောက်ရ၏။ အခြားရဟန်းတို့အားလည်း ခရီးသွားရန် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရ၏။" စသဖြင့် ဇာတ်လမ်း၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကို မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်တွင် သိနားလည် သဘောပေါက်ထားလျှင် ဝရုဏဇာတ်မှ သင်ခန်းစာ ထုတ်ယူသော်-

၁။ ဘယ်အလုပ်မဆို အချိန်ရှိစဉ်က လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သော လုပ်ငန်းကိစ္စတို့ကို ပျင်းရိမနေဘဲ လုပ်သင့်ပါကြောင်း၊

၂။ အချိန်အခါနှောင်းမှ ပြာလောင်ခတ်၍ မလုပ်သင့်ကြောင်း၊ အချိန်လွန်မှ လုပ်လျှင် ကုဋ္ဌမ္ဗိကပုတ္တတိဿထေရ်နှင့် ပျင်းရိသော လုလင်တို့သည် ကဲ့သို့ ကိုယ်ကျိုးနည်း၍ သူတစ်ပါးတို့အားလည်း အကျိုးပျက်စီးစေတတ်ကြောင်း စသဖြင့် သင်ခန်းစာများကို လွယ်ကူစွာ ထုတ်နုတ်ရေးသားဖြေဆိုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ စာဖြေသံယာတို့အနေဖြင့် ဇာတ်ဝတ္ထုများ၏ တစ်ဇာတ်စီ တစ်ဇာတ်စီ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ဦးနှောက်ထဲမှာ စွဲနေအောင် မှတ်ထားနိုင်ရန် အလေ့အကျင့်ပြုလုပ်၍ ကြိုးစားရမည် မှတ်သားရပါမည်။

ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ဘာသာပြန်ကျမ်းစာကို အမှတ်ပြည့်ရအောင် ဖြေဆိုရေးသားနိုင်ရန် အဓိကအကျဆုံးက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၏ ပါဠိ+အနက်တို့ကို မပျင်းရိတော်မူဘဲ အနက်တိုက်၊ ကျက်မှတ်၍ ရေးသားနိုင်လောက်အောင် ပါဠိဝါကျများကို နှုတ်တက် အာဂုံဆောင်ထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

စာဖြေသံယာတို့ အောင်ပန်းကို ဆွတ်ခူးနိုင်ကြပါစေ။

စာရေးသူ

တောင်းပန်လွှာ

ဤဇာတ်အဋ္ဌကထာအဖြေစုံ ကျမ်းစာ၌ အမှားမရှိအောင် ကျမ်းစာပြုသူ အရှင်မြတ်က အထူးစီစဉ်ပြုစုထားပါသော်လည်း ကွန်ပျူတာစာစီရာ၌ အချို့နေရာတွင် အမှားအနည်းငယ် ပါရှိနေပါသည်။

စာရှုသူ သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့သည် ထိုအမှားကို အပြစ်ယူတော်မမူကြဘဲ အမှန်ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်၍ ဖတ်ရှုလေ့လာစေလိုပါကြောင်း အနူးအညွတ် တောင်းပန်အပ်ပါသည်။

ကွန်ပျူတာစာစီသူ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	နိဒါန်း	က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ
၁။	မဟာသီလဝဇာတ်	၁
၂။	စူဠဇနကဇာတ်	၂၉
၃။	ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်	၃၁
၄။	ကိံဖလဇာတ်	၄၀
၅။	ပဉ္စဝုဓဇာတ်	၄၉
၆။	ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်	၆၄
၇။	ဝါနရိန္ဒဇာတ်	၇၅
၈။	တယောဓမ္မဇာတ်	၈၅
၉။	ဘေရိဝါဒကဇာတ်	၉၅
၁၀။	သင်္ခဓမဇာတ်	၁၀၀
၁၁။	အသာတမန္တဇာတ်	၁၀၃
၁၂။	အဏ္ဍဘူတဇာတ်	၁၂၄
၁၃။	တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်	၁၅၁
၁၄။	ဒုရာဇာနဇာတ်	၁၆၇
၁၅။	အနဘိရတိဇာတ်	၁၇၅
၁၆။	မုဒုလက္ခဏဇာတ်	၁၈၁

၁၇။ ဥစ္ဆင်္ဂဇာတ် ၁၉၈

၁၈။ သာကေတဇာတ် ၂၀၇

၁၉။ ဝိသဝန္တဇာတ် ၂၁၂

၂၀။ ကုဒ္ဒါလဇာတ် ၂၁၉

၂၁။ ဝရုဏဇာတ် ၂၃၉

၂၂။ သီလဝနာဂရာဇဇာတ် ၂၄၉

၂၃။ သစ္စံကိရဇာတ် ၂၆၂

၂၄။ ရုက္ခဓမ္မဇာတ် ၂၈၁

၂၅။ မစ္ဆဇာတ် ၂၈၉

၂၆။ အသင်္ကိယဇာတ် ၃၀၁

၂၇။ မဟာသုပိနဇာတ် ၃၀၈

၂၈။ ဣလ္လိသဇာတ် ၃၅၃

၂၉။ ခရဿရဇာတ် ၃၈၇

၃၀။ ဘီမသေနဇာတ် ၃၉၂

၃၁။ မဟာသီလဝဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၀၇

၃၂။ မဟာသီလဝဇာတ်မှရရှိသောသင်ခန်းစာများ. ၄၀၈

၃၃။ စူဠဇနကဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ..... ၄၀၈

၃၄။ ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၀၉

၃၅။ ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ... ၄၁၀

၃၆။ ကိံဖလဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၁၁

၃၇။ ကိံဖလဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ........ ၄၁၂

၃၈။	ပဉ္စာဝုဓဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၁၂
၃၉။	ပဉ္စာဝုဓဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ	၄၁၄
၄၀။	ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၁၄
၄၁။	ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်မှရရှိသောသင်ခန်းစာများ.....	၄၁၅
၄၂။	ဝါနရိန္ဒဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၁၆
၄၃။	ဝါနရိန္ဒဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ.........	၄၁၇
၄၄။	တယောဓမ္မဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၁၇
၄၅။	တယောဓမ္မဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ	၄၁၇
၄၆။	ဘေရိဝါဒကဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၁၉
၄၇။	ဘေရိဝါဒကဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ	၄၂၀
၄၈။	သင်္ခဓမဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၂၁
၄၉။	သင်္ခဓမဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ........	၄၂၁
၅၀။	အသာတမန္တဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၂၂
၅၁။	အသာတမန္တဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ	၄၂၄
၅၂။	အဏ္ဍဘူတဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၂၄
၅၃။	အဏ္ဍဘူတဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ..	၄၂၆
၅၄။	တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၂၇
၅၅။	တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ	၄၂၈
၅၆။	ဒုရာဇာနဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၂၉
၅၇။	ဒုရာဇာနဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ......	၄၂၉
၅၈။	အနဘိရတိဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်	၄၃၀

၅၉။ အနဘိရတိဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ.. ၄၃၀
၆၀။ မုဒုလက္ခဏဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်.......... ၄၃၁
၆၁။ မုဒုလက္ခဏဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၃၂
၆၂။ ဥဋ္ဌဂ်ဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်..................... ၄၃၃
၆၃။ ဥဋ္ဌဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၃၄
၆၄။ သာကေတဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၃၅
၆၅။ သာကေတဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ.. ၄၃၆
၆၆။ ဝိသဝန္တဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၃၆
၆၇။ ဝိသဝန္တဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၃၇
၆၈။ ကုဒ္ဒါလဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၃၈
၆၉။ ကုဒ္ဒါလဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ........ ၄၃၉
၇၀။ ဝရုဏဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၄၀
၇၁။ ဝရုဏဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၄၁
၇၂။ သီလဝနာဂရာဇဇာတ်၏အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် .. ၄၄၁
၇၃။ သီလဝနာဂရာဇဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၄၃
၇၄။ သစ္စံကိရဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၄၃
၇၅။ သစ္စံကိရဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၄၅
၇၆။ ရုက္ခဓမ္မဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၄၅
၇၇။ ရုက္ခဓမ္မဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၄၆
၇၈။ မစ္ဆဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ် ၄၄၇
၇၉။ မစ္ဆဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ ၄၄၈

၈၀။	အသင်္ကိယဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်...........	၄၄၈
၈၁။	အသင်္ကိယဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ..	၄၅၀
၈၂။	မဟာသုပိနဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်..........	၄၅၀
၈၃။	မဟာသုပိနဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ.	၄၅၃
၈၄။	ဣလ္လိသဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်...............	၄၅၃
၈၅။	ဣလ္လိသဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ......	၄၅၆
၈၆။	ခရဿရဇာတ်အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်..............	၄၅၇
၈၇။	ခရဿရဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ.....	၄၅၇
၈၈။	ဘီမသေနဇာတ် အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းချုပ်..........	၄၅၈
၈၉။	ဘီမသေနဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ...	၄၅၉

မာတိကာပြီး၏။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဧကကနိပါတ + ဇာတကဋ္ဌကထာ

၆ - အာသီသဝဂ္ဂ

၁ - မဟာသီလဝဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁)

အာသီသေထေဝ ပုရိသောတိ ဣဒံ။ (ပ)။ ပုစ္ဆိ။

အာသီသေထေဝ ပုရိသောတိ ဣဒံ = အာသီသေထေဝ ပုရိသော အစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤမဟာသီလဝဇာတ်ကို။ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ဇေတဝန်ကျောင်းတော် ၌၊ ဝိဟရန္တော = သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်၊ ဩဿဋ္ဌ ဝီရိယံ = လျော့သော ဝီရိယရှိသော၊ ဘိက္ခုံ = ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ဟောကြားတော်မူ၏။

ဟိ = ထိုစကားကို ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တံ ဘိက္ခုံ = ထိုလျော့သော ဝီရိယရှိသော ရဟန်းကို၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ ဩဿဋ္ဌဝီရိယော = လျော့သော ဝီရိယရှိသည်၊ အသိ = ဖြစ်သည်။ သစ္စံကိရ = မှန်၏လော။" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးမြန်းတော်မူ၏။

"အာမ ဘန္တေ" တိ စ ဝုတ္တေ။ (ပ)။ အတီတံ အာဟရိ။

"ဘန္တေ = မြတ်စွာဘုရား၊ အာမ = မှန်ပါ၏ဘုရား။" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝုတ္တေ = နားတော်လျှောက်ကြားသည်ရှိသော်။

"ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ ကသ္မာ = အဘယ့်

ကြောင့်၊ ဧဝ ရူပေ = ဤသို့သဘောရှိသော၊ နိယျာနိက သာသနေ = ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက် မြောက်စေတတ်သော သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ ဝီရိယံ = ဝီရိယကို၊ သြဿဇ် = လျော့ချသနည်း၊ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါ၌၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ ရဋ္ဌာ = မင်းအဖြစ်မှ၊ ပရိဟာယိတွာပိ = ယုတ်လျော့ကုန်၍လည်း၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဝီရိယေ = ဝီရိယ၌၊ ဌတွာဝ = တည်၍သာ၊ နဋ္ဌံ = ပျက်စီးပြီးသော၊ ယသံ - အပိ = စည်းစိမ်အခြံအရံကိုလည်း၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ ဥပ္ပါဒယိံသု = ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီ။” ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အတီတံ = အတိတ်ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ)။ နာမံ အကံသု။

အတီတေ = လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ဗာရာဏသီ ပြည်၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသောမင်းသည်၊ ဝါ = ဗြဟ္မဒတ်မင်း သည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်းအဖြစ်ကို၊ ဝါ = တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေန္တေ = အုပ်စိုးစဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ ရညော = ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏၊ အဂ္ဂ မဟေသိယာ = မိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိမှိ = ဝမ်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တော = ဖြစ်ပြီ။

တဿ = ထိုဘုရားလောင်းအား၊ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ = အမည် မှည့်သောနေ့၌၊ “သီလဝကုမာရော” တိ = သီလဝကုမာရ = ဟူ၍၊ နာမံ = အမည်ကို၊ အကံသု = မှည့်ကုန်ပြီ။

သော သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကော၀။ (ပ)။ ဓမ္မရာဇာ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသိကောဝ = တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်ရှိသည်သာဖြစ်၍၊ သဗ္ဗသိပ္ပေ

= အလုံးစုံသော အတတ်ပညာတို့၌၊ နိပ္ဖတ္တိံ = ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ပတ္တော = ရောက်၍၊ အပရဘာဂေ = နောက်အဖို့၌၊ ပိတု = အဖခမည်းတော်၏၊ အစ္စယေန = နတ်ရွာစံ ကွယ်လွန်သဖြင့်၊ ရဇ္ဇေ = မင်းအဖြစ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော = တည်သည်ဖြစ်၍၊ မဟာသီလဝရာဇာနာမ = မဟာသီလဝအမည်ရှိသောမင်းသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ဓမ္မိကော = တရားကိုစောင့်၏၊ ဓမ္မရာဇာ = တရားသဖြင့် မင်းပြု၏။

သော နဂရဿ။ (ပ)။ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတိ။

သော = ထိုမဟာသီလဝမင်းသည်၊ နဂရဿ = ဗာရာဏသီမြို့၏၊ စတူသု ဒွါရေသု = လေးပေါက်ကုန်သော တံခါးတို့၌၊ စတဿော = လေး ဆောင်၊ မဇ္ဈေ = မြို့၏အလယ်၌၊ ဧကံ = တစ်ဆောင်၊ နိဝေသနဒွါရေ = နန်းတော်ဝင်တံခါး၌၊ ဧကံ = တစ်ဆောင်၊ ဣတိ = ဤသို့၊ ဆ ဒါနသာလာ ယော = ခြောက်ဆောင်ကုန်သော အလှူဇရပ်တို့ကို၊ ကာရာပေတွာ = ဆောက်လုပ်စေ၍၊ နိစ္စံ = အမြဲမပြတ်၊ ကပဏဒ္ဓိကာနံ = အထီးကျန်သူ, ခရီးသွားသူတို့အား၊ ဒါနံ = အလှူကို၊ ဒေတိ = ပေးလှူ၏၊ သီလံ = ငါးပါးသီလကို၊ ရက္ခတိ = စောင့်ရှောက်၏၊ ဥပေါသထကမ္မံ = ဥပုဒ်သီလစောင့်တည်ခြင်းအမှုကို၊ ကရောတိ = ပြု၏၊ ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဒယသမ္ပန္နော = ခန္တီ, မေတ္တာ, ဂရုဏာနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ အင်္ကေ = ရင်ခွင်၌၊ နိသိန္နံ = ထိုင်နေသော၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ ပရိတောသယမာနော ဝိယ = နှစ်သိမ့်စေ ည်သကဲ့သို့၊ သဗ္ဗသတ္တေ = ခပ်သိမ်းကုန်သောသတ္တဝါတို့ကို၊ ပရိတောသယမာနော = နှစ်သိမ့်စေလျက်၊ ဓမ္မေန = တရားသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေတိ = ပြု၏။

တဿေဝ ကော အမစ္စော။ (ပ) ။ ရဇ္ဇာ ပဒုဋ္ဌော ဒေသိ။

တဿ = ထိုမဟာသီလဝမင်း၏၊ ဧကော အမစ္စော =

အမတ်တစ်ယောက်သည်၊ အန္တေပုရေ = နန်းတွင်း၌၊ ပဒ္ဒုဋ္ဌိတွာ = ပြစ်မှား၍၊ အပရဘာဂေ = နောက်အဖို့၌၊ ပါကဋော = အပြစ်ထင်ရှားသည်၊ ဇာတော = ဖြစ်ပြီ၊ အမစ္စာ = အမတ်တို့သည်၊ ရညော = မင်းအား၊ အာရောစေသုံ = လျှောက်ကြားကုန်ပြီ၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ ပရိဂ္ဂဏှန္တော = စုံစမ်းသည်ရှိသော်၊ အတ္တနာ = မိမိကိုယ်တော်တိုင်၊ ပစ္စက္ခတော = မျက်ဝါးထင်ထင်၊ ဉတွာ = သိ၍၊ တံ အမစ္စံ = ထိုအမတ်ကို၊ ပက္ကောသာပေတွာ = ခေါ်စေ၍၊ "အန္ဓဗာလ = ငမိုက်သား၊ တေ = သင်သည်၊ အယုတ္တံ = မသင့်တော်သောအမှုကို၊ ကတံ = ပြုအပ်လေပြီ၊ တွံ = သင်သည်၊ မမ = ငါ၏၊ ဝိဇိတေ = တိုင်းပြည်၌၊ ဝသိတုံ = နေခြင်းငှာ၊ န အရဟသိ = မသင့်တော်ချေ၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဓနဉ္စ = ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ပုတ္တဒါရေစ = သားမယား တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အညတ္ထ = အခြားအရပ်သို့၊ ယာဟိ = သွားချေ။" ဣတိ = ဤသို့၊ ရဋ္ဌာ = တိုင်းပြည်မှ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ = နှင်ထုတ်အပ်လေပြီ။

သော နိက္ခမိတွာ။ (ပ) ။ ဇာတော။

သော = ထိုအမတ်သည်၊ နိက္ခမိတွာ = ဗာရာဏသီတိုင်းပြည်မှထွက်၍၊ ကာသိရဋ္ဌံ = ကာသိတိုင်းကို၊ အတိက္ကမ္မ = လွန်မြောက်၍၊ ကောသလဇနပဒံ = ကောသလဇနပုဒ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ကောသလရာဇာနံ = ကောသလမင်းကို၊ ဥပဋ္ဌဟန္တော = ခစားသည်ရှိသော်၊ ဝါ = လုပ်ကျွေးသည် ရှိသော်၊ အနုက္ကမေန = အစဉ်အားဖြင့်၊ ရညော = ကောသလမင်း၏၊ အဗ္ဘန္တရိကော = အတွင်းလူဖြစ်သော၊ ဝိဿာသိကော = အကျွမ်းဝင်သည်၊ ဇာတော = ဖြစ်ပြီ။

သော ဧကဒိဝသံ။ (ပ) ။ ရဇ္ဇံ ဂဏှိတုန္တိ။

သော = ထိုအမတ်သည်၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌၊ ကောသလရာဇာနံ = ကောသလမင်းကို၊ "ဒေဝ = မင်းကြီး၊ ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ နာမ = ဗာရာဏသီပြည်မည်သည်ကား၊ နိမ္မက္ခိက. မဓုပဋလ သဒိသံ = ပျားကောင် မရှိသော ပျားလဘို့နှင့်တူ၏၊ ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ အတိမုဒု ကော = အလွန်နူးညံ့၏၊ အပ္ပေနေဝ = အနည်းငယ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဗလဝါဟနေန = ဗိုလ်ပါဆင်မြင်းဖြင့်၊ ဗာရဏသိ ရဇ္ဇံ = ဗာရာဏသီတိုင်း ပြည်ကို၊ ဂဏှိတုံ = သိမ်းပိုက်ယူခြင်းငှာ၊ သက္ကာ = တတ်နိုင်၏။" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = လျှောက်လေ၏။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ။ (ပ) ။ အာဟ။

ရာဇာ = ကောသလမင်းသည်၊ တဿ = ထိုအမတ်၏၊ ဝစနံ = စကားကို၊ သုတွာ = ကြားရ၍၊ "ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ နာမ = ဗာရာဏသီပြည် မည်သည်၊ မဟာ = အလွန်ကြီးကျယ်၏၊ အယဉ္စ = ဤအမတ်သည်လည်း၊ "အပ္ပေနေဝ = အနည်းငယ်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဗလဝါဟနေန = ဗိုလ်ပါဆင် မြင်းဖြင့်၊ ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ = ဗာရာဏသီတိုင်းပြည်ကို၊ ဂဏှိတုံ = သိမ်းပိုက် ယူခြင်းငှာ၊ သက္ကာ = တတ်ကောင်း၏၊ ဝါ = တတ်နိုင်၏၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ ပယုတ္တကစောရော = သူလျှိုခိုးသူသည်၊ သိယာ ကိံနု = ဖြစ်လေသလား၊" ဣတိ = ဤသို့၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ "တွံ = သင်သည်၊ (ထည့်) ပယုတ္တကောသိမညေ = သူလျှိုသည်ဖြစ်ယောင် တကား၊ ဝါ = သူလျှိုသည် ဖြစ်သည်ထင်၏၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

"နာဟံ ဒေဝ ပယုတ္တကော။ (ပ) ။ ဝိဿဇ္ဇေသိတိ။

ဒေဝ = မင်းကြီး၊ အဟံ = ငါသည်၊ သစ္စမေဝ = မှန်သော

စကားကိုသာ၊ ဝဒါမိ = ဆို၏။ မေ = ကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ = စကားကို၊ သစေ န သဒ္ဒဟထ = အကယ်ယုံကြည်တော်မမူကုန်အံ့။ မနုဿေ = လူတို့ကို၊ ပေသေတွာ = စေလွှတ်၍၊ ပစ္စန္တဂါမံ = ရွာစွန်းရွာဖျားကို၊ ဟနာပေထ = ဖျက်ဆီးစေကုန်လော့။ တေမနုဿေ = ထိုလူတို့ကို၊ ဂဟေတွာ = ဖမ်းယူ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ နီတေ = ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ဝိဿဇ္ဇေဿတိ = လွှတ်လတ္တံ့။ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

ရာဇာ ။ (ပ) ။ ဗာရာဏသိရညော ဒဿေသုံ။

ရာဇာ = ကောသလမင်းသည်၊ "အယံ = ဤအမတ်သည်၊ အတိဝိယ = အတိုင်းထက်အလွန်၊ သူရော = ရဲရင့်သည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ ဝဒတိ = ဆို၏။ အဟံ = ငါသည်၊ တာဝ = ရှေ့ဦးစွာ၊ ဝိမံသိဿာမိ = စုံစမ်းဦးအံ့။" ဣတိ = ဤသို့ကြံ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ပုရိသေ = မင်းချင်းယောကျ်ားတို့ကို၊ ပေသေတွာ = စေလွှတ်၍၊ ပစ္စန္တဂါမံ = ရွာစွန်းရွာဖျားကို၊ ဟနာပေသိ = ဖျက်ဆီးစေ၏။ မနုဿာ = ပစ္စန္တရစ်ရွာသားတို့သည်၊ တေစောရေ = ထိုခိုး သူတို့ကို၊ ဂဟေတွာ = ဖမ်းဆီး၍၊ ဗာရာဏသိရညော = ဗာရာဏသီမင်းအား၊ ဒဿေသုံ = ပြကြကုန်ပြီ။

ရာဇာ တေ ဒိသွာ ။ (ပ) ။ ပဝတ္တိံ အာရောစေသုံ။

ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ ဝါ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ တေ = ထိုခိုးသူတို့ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "တာတာ = အမောင်တို့၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ ဂါမံ = ရွာကို၊ ဟနထ = ဖျက်ဆီးကြကုန်သနည်း။" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးမြန်းလေ၏။

"ဒေဝ = မင်းကြီး၊ ဇီဝိတုံ = အသက်မွေးခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ = မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဂါမံ = ရွာကို၊ ဟနာမ =

ဖျက်ဆီးလုယက်ကြကုန်၏။ " ဣတိ = ဤသို့၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ "အထ = ထိုသို့အသက်မမွေးနိုင်သော်လည်း၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ မမ = ငါ့အားမကြွန်ုပ်၏၊ သန္တိကံ = ထံတော်သို့၊ နာဂမိတ္ထ = မလာကြကုန် သနည်း။ ဣတော ဒါနိ = ဤယခုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ဧဝရူပံကမ္မံ = ဤကဲ့သို့သောအမှုကို၊ မာကရိတ္ထ = မပြုကြလင့်။" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ တေသံ = ထိုသူခိုးတို့အား၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ = လွှတ်၏။ တေ = ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားတို့သည်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ကောသလရညော = ကောသလမင်းအား၊ တံပဝတ္တိံ = ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသုံ = လျှောက်ကြားကုန်၏။

သော ဧတ္တကေနာပိ ဂန္တုံ။ (ပ) ။ ဝိဿဇ္ဇေသိယေဝ။

သော = ထိုကောသလမင်းသည်၊ ဧတ္တကေနာပိ = ဤမျှဖြင့်လည်း၊ ဂန္တုံ = သွားခြင်းငှာ၊ အဝိသဟန္တော = မဝံ့မရဲသည်ဖြစ်၍၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ မဇ္ဈေ ဇနပဒံ = မြို့အလယ် ဇနပုဒ်ကို၊ ဟနာပေသိ = ဖျက်ဆီးစေ၏။ တေပိ စောရေ = ထိုခိုးသူ တို့ကိုလည်း၊ ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ တထေဝ = ထိုရှေးနည်းတူပင်၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ = လွှတ်လေ၏။ သော = ထိုကောသလမင်းသည်၊ ဧတ္တကေနာပိ = ဤမျှဖြင့်လည်း၊ အဂန္တွာ = မသွားမူ၍၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ ပေသေတွာ = စေလွှတ်၍၊ အန္တရဝီထိယံ = မြို့လယ်လမ်းခရီးကို၊ ဝိလုမ္ပါပေသိ = လုယက်ဖျက်ဆီးစေ၏။ ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ တေသမ္ပိ စောရာနံ = ထိုခိုးသူတို့အားလည်း၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ဝိဿဇ္ဇေသိယေဝ = လွှတ်လိုက်သည်သာတည်း။

တဒါ ကောသလရာဇာ။ (ပ) ။ နိယျာသိ။

တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ကောသလရာဇာ = ကောသလမင်းသည်၊ "ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ ဝါ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ အတိဝိယ = အတိုင်း ထက်အလွန်၊ ဓမ္မိကော = တရားနှင့်ယှဉ်၏၊ ဝါ = တရားစောင့်ရှောက်၏၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဥတွာ = သိတော်မူ၍၊ "ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ = ဗာရာဏသီပြည် ကို၊ ဂဟေဿာမိ = သိမ်းပိုက်ယူအံ့၊" ဣတိ = ဤသို့ကြံ၍၊ ဗလဝါဟနံ = ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်းကို၊ အာဒါယ = ယူဆောင်၍၊ နိယျာသိ = စစ်ထွက်လေ၏။

တဒါ ပန ဗာရာဏသိရညော။ (ပ) ။ မဟာယောဓာ ဟောန္တိ။

တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ဗာရာဏသိရညော = ဗာရာဏသီ မင်းအား၊ မတ္တဝါရဏော = မုန်ရစ်သောဆင်သည်၊ အဘိမုခံ = ရှေးရှု၊ အာဂစ္ဆန္တေပိ = လာကုန်သည်ဖြစ်သော်လည်း၊ အနိဝတ္တန ဓမ္မာ = မဆုတ်နစ်သောသဘော ရှိကုန်သော။ (မဟာယောဓာ ၌စပ်) အသနိယာ = မိုးကြိုးသည်၊ သီသေ = ဦးခေါင်း၌၊ ပတန္တိယာပိ = ကျသော်လည်း၊ အသန္တသနသဘာဝါ = မ ထိတ်လန့်သောသဘော ရှိကုန်သော၊ (မဟာယောဓာ၌စပ်)၊ သီလဝမဟာရာဇဿ = မဟာ သီလဝမင်းသည်၊ ရုစိယာ သတိ = အလိုရှိသည်ရှိသော်၊ သကလ ဇမ္ဗုဒီပေ = အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်၌၊ ရဇ္ဇံ = မင်းအဖြစ်ကို၊ ဂဟေတုံ = သိမ်းပိုက်ယူခြင်းငှါ၊ သမတ္ထာ = စွမ်းဆောင်နိုင်ကုန်သော၊ သဟဿမတ္တာ = တစ်ထောင်အရေအတွက်ရှိကုန်သော၊ အဘေဇ္ဇဝရသူရာ = မပျက်သောလုံ့လရဲရင့်ခြင်းရှိကုန်သော၊ မဟာ ယောဓာ = စစ်သူရဲတို့သည်၊ ဟောန္တိ = ရှိကုန်၏။

တေ "ကောသလရာဇာ အာဂစ္ဆတိ" တိ သုတွာ။ (ပ)

။ ဝဒိံသု။

တေ = ထိုစစ်သူရဲကြီးတို့သည် "ကောသလရာဇာ = မင်းသည်၊ အာဂစ္ဆတီတိ = စစ်တိုက်လာသည်ဟု၊ သုတွာ = ကြား၍၊ ရာဇာနံ = ဗာရာဏသီမင်း၏အထံသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ = ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍၊ "ဒေဝ = မင်းကြီး၊ ကောသလရာဇာ = သည်၊ 'ဗာရာဏသီရဇ္ဇံ = ဗာရာဏသီပြည်ကို၊ ဂဏှိဿာမီတိ = သိမ်းပိုက် ယူအံ့' ဟု၊ အာဂစ္ဆတိကိရ = လာနေပါသည် တဲ့။ မယံ = ငါတို့သည်၊ ဂစ္ဆာမ = သွားတိုက်ကြအံ့။ နံ = ထိုကောသလမင်း ကို၊ အမှာကံ = ကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရဇ္ဇသီမံ = တိုင်းပြည်အပိုင်းအခြားကို၊ အနောက္ကန္တမေဝ = မဝင်ရောက်မီမှာပင်၊ ပေါထေတွာ = ရိုက်နှက်သတ်ဖြတ်၍၊ ဂဏှာမ = ဖမ်းယူကြကုန်အံ့။" က္ကတိ = ဤသို့၊ ဝဒိံသု = ပြောဆိုလျှောက်ကြကုန်၏။

ရာဇာ။ (ပ) ။ ပုရိမနယေနေဝ နိဝါရေသိ။

ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ "တာတာ = အမောင်တို့၊ မံ = ငါ့ကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ အညေသံ = အခြားသူတို့အား၊ ကိလမနကိစ္စံ = ပင်ပန်းခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ = မရှိ။ ရဇ္ဇတ္ထိကော = တိုင်းပြည်ကိုအလိုရှိသောသူသည်၊ ရဇ္ဇံ = တိုင်းပြည်ကို၊ ဂဏှာတု = ယူစေ။ မာဂမိတ္ထာတိ = မသွား ကြကုန်လင့် " ဟု၊ နိဝါရေသိ = တားမြစ်လေ၏။ ကောသလရာဇာ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇသီမံ = တိုင်းပြည်အပိုင်းအခြားကို၊ အတိက္ကမိတွာ = ကျော် လွန်၍၊ ဇနပဒမဇ္ဈံ = မြို့လယ်ဇနပုဒ်သို့၊ ပါဝိသိ = ဝင်လေ၏။ အမစ္စာ = အမတ်တို့သည်၊ ပုနပိ = တစ်ဖန်လည်း၊ ရာဇာနံ = ဗာရာဏသီမင်း၏ အထံသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ = ချဉ်းကပ်ကြ၍၊ တထေဝ =

ထိုရှေးနည်းအတိုင်းပင်၊ ဝဒိံသု = လျှောက်ကြလေ၏။ ရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ ပုရိမန ယေနေဝ = ရှေ့နည်းဖြင့်ပင်၊ နိဝါရေသိ = တားမြစ်လေ၏။

ကောသလရာဇာ။ (ပ) ။ ပဋိသာသနံ ပေသေသိ။

ကောသလရာဇာ = သည်၊ ဗဟိနဂရေ = မြို့၏အပြင်ဘက်၌၊ ဌတွာ = တည်၍၊ "ရဇ္ဇံ ဝါ ဒေတု ယုဒ္ဓံဝါ" တိ = တိုင်းပြည်ကိုပေးမည်လော၊ စစ် တိုက်မည်လော"ဟု၊ သီလဝမဟာရာဇဿ = မဟာသီလဝမင်းကြီးအား၊ သာသနံ = သိတင်းကို၊ ပေသေသိ = စေလွှတ်တော်မူ၏။ ရာဇာ = မဟာသီ လဝမင်းသည်၊ တံ = ထိုသတင်းကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ "မယာ = ကျွန်ုပ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ယုဒ္ဓံ = စစ်တိုက်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ = မရှိ။ ရဇ္ဇံ = တိုင်းပြည်ကို၊ ဂဏှာတုတိ = ယူစေလော့"ဟု၊ ပဋိသာသနံ = တုန့်ပြန်သတင်းစကားကို၊ ပေသေသိ = စေလွှတ်တော်မူ၏။

ပုနပိ အမစ္စာ ရာဇာနံ။ (ပ) ။ နိသီဒိ။

ပုနပိ = နောက်တစ်ဖန်လည်း၊ အမစ္စာ = အမတ်တို့သည်။ ရာဇာနံ = ဗာရာဏသီမင်း၏အထံသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ = ချဉ်းကပ်ကြ၍၊ "ဒေဝ = မင်းကြီး၊ မယံ = ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ကောသလရညော = ကောသလမင်းအား၊ နဂရံ = မြို့သို့၊ ပဝိသိတုံ = ဝင်ခြင်းငှာ။ နဒေမ = မပေးကြကုန်အံ့။ ဗဟိ နဂရေဝ = မြို့အပြင်အပ၌ပင်လျှင်၊ နံ = ထိုကောသလမင်းကို၊ ပေါထေတွာ = သတ်ပုတ်၍၊ ဂဏှာမာ" တိ = ဖမ်းယူကြကုန်အံ့" ဟူ၍၊ အာဟံသု = လျှောက်ကြကုန်၏။

ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ = ရှေ့နည်းဖြင့် ပင်၊ နိဝါရေတွာ = တားမြစ်၍၊ နဂရဒွါရာနိ =

မြို့တံခါးတို့ကို၊ ဝိဝရာပေတွာ = ဖွင့်စေ၍၊ အမစ္စသဟဿေန = အမတ်တစ်ထောင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ မဟာတလေ = မြတ်သောယင်ပြင်၌၊ ပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ = ပလ္လင်၏အလယ်၊ နိသီဒိ = ထိုင်နေတော်မူ၏။

ကောသလရာဇာ မဟန္တေန။ (ပ) ။ အာဟ။

ကောသလရာဇာ = သည်၊ မဟန္တေန = များစွာသော၊ ဗလဝါဟနေန = ဗိုလ်ပါဆင်မြင်းဖြင့်၊ ဗာရာဏသိံ = ဗာရာဏသီမြို့ကို၊ ပါဝိသိ = ဝင်တော် မူပြီ၊ သော = ထိုကောသလမင်းသည်၊ ဧကံ = တစ်ယောက်သော၊ ပဋိသတ္တုံ အပိ = ရန်သူကိုလည်း၊ အပဿန္တော = မမြင်သည်ဖြစ်၍၊ ရညော = ဗာရာဏသီမင်း၏၊ နိဝေသနဒွါရံ = နန်းတော်တံခါးသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ အမစ္စဂဏ ပရိဝုတော = အမတ်အပေါင်းခြံရံလျှက်၊ အပါရုတဒွါရေ = မပိတ်သောတံခါးရှိသော၊ နိဝေသနေ = နန်းတော်၌၊ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ = တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော၊ မဟာတလံ = မြတ်သောရင်ပြင်ထက်သို့၊ အာရုယှ = တက်၍၊ နိသိန္နံ = ထိုင်နေတော်မူသော၊ နိရာပရာဓံ = အပြစ်မရှိသော၊ သီလဝမဟာရာဇာနံ = သီလဝမင်းကြီးကို၊ အမစ္စသဟဿေန = အမတ်တစ်ထောင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ဂဏှာပေတွာ = ဖမ်းယူစေ၍၊ "ဂစ္ဆထ = သွားကြ၊ ဣမံရာဇာနံ = ဤမဟာသီလဝမင်းကို၊ အမစ္စေဟိ = အမတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ပစ္ဆာဗာဟံ = လက်ပြန်ကို၊ ဂါဠ္ဗန္ဓနံ = မြဲစွာချည်တုတ်ခြင်းကို၊ ဗန္ဓိတွာ = ချည်တုတ်၍၊ အာမကသုသာနံ = သူသေအစိမ်းပစ်ရာသင်္ချိုင်းသို့၊ နေတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ ဂလပ္ပမာဏေ = လည်မျိုပမာဏရှိကုန်သော၊ အာဝါဋေ = တွင်းတို့ကို၊ ခနိတွာ = တူး၍။ ယထာ = အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဧကောပိ =

တစ်စုံတစ်ယောက်သည်လည်း၊ ဟတ္ထံ = လက်ကို၊ ဥက္ခိပိတုံ = မြှောက်ခြင်းငှာ၊ နသက္ကောတိ = မတတ်နိုင်၊ ဧဝံတထာ = ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ ပံသုံ = မြေကို၊ ပက္ခိပိတွာ = ထည့်ဖို့၍၊ နိခနထ = မြှုပ်ကြကုန်လော့၊ ရတ္တိံ = ညဉ့်အခါ၌၊ သိင်္ဂါလာ = မြေခွေးတို့သည်၊ အာဂန္တွာ = လာကြ၍၊ ဧတေသံ = ထိုသူတို့ အား၊ ကာတဗ္ဗယုတ္တကံ = ပြုသင့်ပြုထိုက်သောအမှုကို၊ ကရိဿန္တိ = ပြုကြကုန်လတ္တံ့၊ ” ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

မနုဿာ စောရရညော။ (ပ) ။ ကိရဿ ပရိသာ။

မနုဿာ = လူတို့သည်၊ စောရရညော = ခိုးသူမင်း၏၊ အာဏံ = အာဏာကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ ရာဇာနံ = မဟာသီလဝ မင်းကို၊ အမစ္စေဟိ = အမတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ပစ္ဆာဗာဟံ = လက်ပြန်ကို၊ ဂါဠ္ဟပန္ဓနံ = မြဲစွာချည်တုတ်ခြင်းကို၊ ဗန္ဓိတွာ = ချည်တုတ်၍၊ နိက္ခမိံသု = ထွက်သွား ကြကုန်ပြီ။ တသ္မိံ ကာလေ = ထိုကာလ၌လည်း၊ သီလဝမဟာရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ စောရရညော = ခိုးသူမင်းအား၊ အာဃာတမတ္တမ္ပိ = ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း မျှကိုလည်း၊ နာကာသိ = မပြု၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဗန္ဓိတွာ = ချည်တုတ်၍၊ နီယမာနေသု = ယူဆောင်အပ်ကုန်သော၊ တေသုပိအမစ္စေသု = ထိုအမတ်တို့တွင်လည်း၊ ဧကောပိ = တစ်ယောက်သောအမတ်သည် လည်း၊ ရညော = မဟာသီလဝမင်း၏၊ ဝစနံ = စကားကို၊ ဘိန္ဒိတုံ = ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ သမတ္ထောနာမ = စွမ်းနိုင်သည်မည်သည်၊ နာ ဟောသိ = မဖြစ်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ အဿ = ထိုမဟာသီလဝမင်း၏၊ ပရိသာ = ပရိသတ်တို့ သည်၊ သုဝိနီတာကိရ = ကောင်းစွာသွန်သင် ဆုံးမအပ်ပြီကုန်သည်ဖြစ်သတတ်။

အထတေရာဇပုရိသာ။ (ပ) ။ ဩဝဒိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ တေရာဇပုရိသာ = ထိုမင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်၊ သာမေစ္စ = အမတ်တို့နှင့်တကွ၊ သီလဝမဟာရာဇာနံ = မဟာသီလဝမင်းကို၊ အာမကသုသာနံ = သူသေအစိမ်းပြစ်ရာသင်္ချိုင်းကို၊ နေတွာ = ဆောင်၍၊ ဂလပ္ပမာနေ = လည်မျိုပမာဏရှိသော၊ အာဝါဋေ = တွင်းတို့ကို၊ ခနိတွာ = တူးကြ၍၊ မၛ္ဈေ = အလယ်၌၊ သီလဝမဟာရာဇာနံ = မဟာသီလဝမင်းကို၊ ဥဘောသုပဿေသု = ဘေးနံပါးနှစ်ဖက်တို့၌၊ သေသအမစ္စေ = ကြွင်းသောအမတ်တို့ကို၊ ဣတိဇဝံ = ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗေပိ = အလုံးစုံကုန်သောသူတို့ကိုလည်း၊ အာဝါဋေသု = တွင်းတို့၌၊ ဩတာရေတွာ = ချကြကုန်၍၊ ပံသုံ = မြေကြီးကို၊ အာကိရိတွာ = လောင်းထည့်၍၊ ဃနံ = ခိုင်ခန့်ကျစ်လစ်စွာ၊ အာကောဋေတွာ = ရိုက်သိပ်၍၊ အဂမံသု = သွားကြကုန်ပြီ။

တဒါ = ထိုအခါ၌၊ သီလဝမဟာရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ အမစ္စေ = အမတ်တို့ကို၊ အာမန္တေတွာ = ခေါ်၍ "တာတာ = မောင်တို့၊ စောရရညော = ခိုးသူမင်း၏၊ ဥပရိ = အပေါ်၌၊ ကောပံ = အမျက်ဒေါသကို၊ အကတွာ = မပြုမူ၍၊ မေတ္တံဧဝ = မေတ္တာကိုသာ၊ ဘာဝေထာ" တိ ပွားကြကုန်လောဟု၊ ဩဝါဒိ = ဆုံးမတော်မူ၏။

အထ အဍ္ဎရတ္တသမယေ။ (ပ) ။ တထေဝ သဒ္ဒမကံသု။

အထ အဍ္ဎရတ္တသမယေ = ထိုညဥ့်သန်ခေါင်းအချိန်အခါ၌၊ "မနုဿမံသံ = လူသားကို၊ ခါဒိဿာမာ" တိ = စားကြကုန်အံ့" ဟု၊ သိင်္ဂါလာ = မြေခွေးတို့သည်၊ အာဂမိံသု = လာကြကုန်ပြီ။

တေ = ထိုမြေခွေးတို့ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ ရာဇာ စ = မဟာသီလဝမင်းသည်လည်းကောင်း၊ အမစ္စာ စ = အမတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ = တစ်ပြိုင်နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဒံ = အသံကို၊ အကံသု = ပြုကြကုန်ပြီ၊ သိင်္ဂါလာ = မြေခွေးတို့သည်၊ ဘီတာ = ကြောက်ကြကုန်သည်ရှိသော်၊ ပလာယိံသု = ပြေးကြကုန်ပြီ၊ တေ = ထိုမြေခွေးတို့သည်၊ နိဝတ္တိတွာ = ပြန်လည့်၍, ဩလောကေန္တာ = ကြည့်ကုန်လျက်၊ ပစ္ဆတော = နောက်မှ၊ ကဿစိ = တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ၏၊ အနာဂမနဘာဝံ = မလာသည်အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ ပုန = နောက်တစ် ဖန်၊ ပစ္စာဂမိံသု = ပြန်လာကြကုန်၏၊ ဣတရေပိ = အခြားကုန်သောမင်း, အမတ်တို့သည်လည်း၊ တထေဝ = ထိုရှေ့နည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ သဒ္ဒံ = အသံကို၊ အကံသု = ပြုကြကုန်ပြီ။

ဧဝံ ယာဝတတိယံ။ (ပ) ။ အမစ္စာနံ သဒ္ဒကံ အဂမံသု၊

ဧဝံ = ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ ယာဝတတိယံ = သုံးကြိမ်တိုင်အောင်၊ ပလာယိတွာ = ပြေးကြ၍၊ ပုန = နောက်တစ်ဖန်၊ ဩလောကေန္တာ = ကြည့်ကြကုန်သည်ရှိသော်၊ တေသု = ထိုသူတို့တွင်၊ ဧကဿပိ = တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူ၏လည်း၊ အနာဂမနဘာဝံ = မလာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ "ဧတေ = ထိုသူတို့သည်၊ ဝဇ္ဈပ္ပတ္တာ = သတ်အပ်သည် အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သောသူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ = ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊" ဣတိ = ဤသို့သိ၍၊ သူရာ = ရဲရင့်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ နိဝတ္တိတွာ = ပြန်လှည့်၍၊ ပုန = နောက်တစ်ဖန်၊ တေသု = ထိုမင်း, အမင်္ဂတို့သည်၊ သဒ္ဒံ = အသံကို၊ ကရောန္တေသုပိ = ပြုကြကုန်သော်လည်း၊ နပလာယိံသု = မပြေးကြကုန်၊ ဇေဋ္ဌကသိင်္ဂါလော = အကြီးဆုံးမြေခွေးသည်၊ ရာဇာနံ =

မဟာသီလဝမင်းသို့၊ ဥပဂဉ္ဆိ = ချဉ်းကပ်ပြီ၊ သေသာ = ကြွင်းကုန်သော၊ သိင်္ဂါလာ = မြေခွေးတို့သည်၊ သေသာနံ = ကြွင်းကုန်သော၊ အမစ္စာနံ = အမတ်တို့၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ အဂမံသု = သွားကြကုန်ပြီ။

ဥပါယကုသလော ရာဇာ။ (ပ) ။ မဟာဝီရဝံ ဝိရဝိ။

ဥပါယကုသလော = ဥပါယ်၌လိမ္မာသော၊ ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ တဿ = ထိုမြေခွေးကြီး၏၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ ဝါ = အနီးသို့၊ အာဂတဘာဝံ = လာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ = သိ၍၊ ဍံသိတုံ = ကိုက်ခဲခြင်းငှာ၊ ဩကာသံ = အခွင့်အလမ်းကို၊ ဒေန္တော ဝိယ = ပေးသည်သကဲ့သို့၊ ဂီဝံ = လည်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ = အထက်သို့မြှော၍၊ ဂီဝါယ = လည်၌၊ ဍံသမာနံ = ကိုက်ခဲသော၊ တံ = ထိုမြေခွေးကို၊ ဟနုကဋ္ဋိကေန = မေးရိုးဖြင့်၊ အာကဍ္ဎိတွာ = ဆွဲယူ၍၊ ယန္တေ = ယန္တယားး၌၊ ပက္ခိပိတွာ = သည့်၍၊ ဂဏှန္တော ဝိယ = ကိုင်ယူသကဲ့သို့၊ (ထည့်)၊ ဂါဠံ = ခိုင်မြဲစွာ၊ ဂဏှိ = ဖမ်းကိုင်ချုပ်လေပြီ၊ နာဂဗလေန = ဆင်ပြောင်အားနှင့်တူသော အားရှိသော၊ ရညာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ ဟနုကဋ္ဋိကေန =မေးရိုးဖြင့်၊ အာကဍ္ဎိတွာ = ဆွဲယူ၍၊ ဂီဝါယ = လည်၌၊ ဂါဠံ = ခိုင်မြဲစွာ၊ ဂဟိတသိင်္ဂါလော = ဖမ်းယူအပ်သောမြေခွေးသည်၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို မောစေတုံ = လွတ်မြောက်စေခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော = မတတ်နိုင်သည်၊ မရဏဘယတဇ္ဇိတော = သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ မဟာဝိရဝံ = ကျယ်စွာသောအသံကို၊ ဝိရဝိ = အော်ပြီ။

အဝသေသာ သိဂ်ါလာ။(ပ)။ ပံသုသိထိလာ အဟောသိ။

အဝသေသာ =ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ သိဂ်ါလာ = မြေခွေးတို့သည်၊ တဿ = ထိုမြေခွေးကြီး၏၊ တံ အဗ္ဘုဿရံ = ထိုနာကျင်အော်မြည်သံကို၊ သုတွာ = ကြားကြ၍၊ "ဧကေန = တစ်ယောက်သော၊ ပုရိသေန= ယောကျ်ားသည်၊ သုဂ္ဂဟိတော= ကောင်းစွာဖမ်းယူအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ= ဖြစ်လတ္တံ့." ဣတိ = ဤသို့ကြံ၍၊ အမစ္စေ = အမတ်တို့ကို၊ ဥပသင်္ကမိတုံ= ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ= မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ = သေဘေးမှကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗေ= အလုံးစုံကုန်သောမြေခွေးတို့သည်၊ ပလာယိံသု = ပြေးကြလေကုန်ပြီ။ ရညော = မဟာသီလဝမင်း၏၊ ဟနုကဋ္ဌကေန= မေးရိုးဖြင့်၊ ဒဠှံ = ခိုင်မြဲစွာ၊ ကတွာ= ပြု၍၊ ဟဂိတသိဂ်ါလေ = ဖမ်းအပ်သောမြေခွေးတို့သည်၊ အပရာပရံ = ထိုမှဤမှ၊ သဉ္စရန္တေ= ရှန်းလတ်သည်ရှိသော်၊ ပံသု= မြေသည်၊ သိထိလာ = လျော့သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

သောပိ သိဂ်ါလော ။ (ပ)။ အာမကသုသာနေ အဋ္ဌာသိ။

သောပိ သိဂ်ါလော= ထိုမြေခွေးသည်လည်း၊ မရဏဘယဘီတော = သေဘေးမှကြောက်သောကြောင့်၊ စတူဟိပါဒေဟိ = ခြေလေးဘက်တို့ဖြင့်၊ ရညော= မဟာသီလဝမင်း၏၊ ဥပရိဘာဂေ= အထက်အဖို့၌၊ ပံသုံ= မြေကြီးကို၊ အပဗျူဟိ= ယက်ထုတ်၏။ ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ ပံသုနော = မြေကြီး၏၊ သိထိလဘာဝံ = လျော့ရဲသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ= သိ၍၊ သိဂ်ါလံ= မြေခွေးကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ. = လွှတ်၍၊ နာဂဗလော = ဆင်ပြောင်အားနှင့်တူသောအားရှိသော၊ ထာမသမ္ပန္နော = အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသော မဟာသီလဝမင်းသည်၊ အပရာပရံ = ထိုမှဤမှ၊ သဉ္စရန္တော

= လွန်လူးရွှေ့လျားလျက်၊ ဥဘော = နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထေ = လက်တို့ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ = အထက်သို့မြှောက်၍၊ အာဝါဋမုခဝဋ္ဋိယံ = တွင်းဝအနားရေး၌၊ ဩလုဗ္ဘ = ထောက်၍၊ ဝါတစ္ဆိန္နဝလာဟကော ဝိယ = လေကြောင့်ပြတ်သောတိမ်လွှာကဲ့သို့၊ နိက္ခမိတွာ = ထွက်၍၊ ဌိတော= ရပ်တည်လျက်၊ အမစ္စေ = အမတ်တို့ကို၊ အဿာသေတွာ = နှစ်သိမ့်စေ၍၊ ဝါ = သက်သာစေ၍၊ ပံသုံ = မြေကို၊ ဝိယူဟိတွာ = ယက်ထုတ်၍၊ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံသောသူတို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ = ထုတ်ဆောင်ပြီး၍၊ အမစ္စပရိဝုတော = အမတ်အပေါင်းခြံရံလျက်၊ အာမကသုသာနေ = သူသေအစိမ်းပြစ်ရာသင်္ချိုင်း၌၊ အဋ္ဌာသိ = တည်တော်မူပြီ။

တသ္မိံ သမယေ မနုဿာ ။(ပ)။ အာဟံသု။

တသ္မိံ သမယေ = ထိုအခါ၌၊ မနုဿာ = လူတို့သည်၊ မတမနုဿံ = လူသေကောင်ကို၊ အာမကသုသာနေ = အစိမ်းသင်္ချိုင်း၌၊ ဆဍ္ဍေတွာ = စွန့်ပစ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဒွိန္နံ ယက္ခာနံ = နှစ်ယောက်ကုန်သောဘီလူးတို့၏၊ သီမန္တရိကာယ = နယ်စပ်ကြား၌၊ ဆဍ္ဍေသုံ = စွန့်ပြစ်ကြကုန်ပြီ၊ တေ ယက္ခာ = ထိုဘီလူးနှစ်ယောက်တို့သည်၊ တံ မတမနုဿံ = ထိုလူသေကောင်ကို၊ ဘာဇေတုံ = ခွဲဝေခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ = မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ "မယံ = ငါတို့သည်၊ ဣမံ = ဤလူသေကောင်ကို၊ ဘာဇေတုံ = ခွဲဝေခြင်းငှာ၊ နသက္ကောမ = မတတ်နိုင်ကုန်၊ အယံ သီလဝရာဇာ = ဤသီလဝမင်းသည်၊ ဓမ္မိကော = တရားကိုစောင့်၏၊ ဧသ + ဧသော = ဤသီလဝမင်းသည်၊ နော = ငါတို့အား၊ ဘာဇေတွာ = ခွဲဝေ၍၊ ဒဿတိ = ပေးလတ္တံ့၊ ဧတဿ = ဤမဟာသီလဝမင်း၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ ဂစ္ဆာမ = သွားကြစို့" ဣတိ = ဤသို့တိုင်ပင်၍၊ တံ မတမနုဿံ = ထိုလူသေ

ကောင်ကို၊ ပါဒေ = ခြေတို့ ကို၊ ဂဟေတွာ = ကိုင်၍၊ အာကာသန္တာ = ဆွဲငင်ကုန်လျက်၊ ရညော = မဟာသီလဝမင်း၏၊ သန္တိကံ = ထံတော်သို့၊ ဂန္တွာ = သွားကြ၍၊ "ဒေဝ = မင်းကြီး၊ အမှာကံ = ကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဣမံမတကံ = ဤလူသေကောင်ကို၊ ဘာဇေတွာ = ခွဲဝေ၍၊ ဒေဟိ = ပေးတော်မူပါ။" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟံသု = ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

ဘော ယက္ခာ။ (ပ) ။ ရညော နှာနတ္ထာယ အဒံသု၊

ဘောယက္ခာ = ဘီးလူးတို့၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဣမံ မတကံ = ဤလူသေကောင်ကို၊ တုမှာကံ = သင်တို့အား၊ ဘာဇေတွာ = ခွဲဝေ၍၊ ဒဒေယျံ = ပေးလိုပါ၏။ ပန = ထိုသို့ခွဲဝေပေးလိုသော်လည်း၊ အဟံ = ငါသည်၊ အပရိသုဒ္ဓေါ = မစင်ကြယ်သောကိုယ်ရှိသည်။ အမှိ = ဖြစ်ပါ၏။ နှာယိဿာမိတာဝ = ငါရေချိုးလိုက်ဦးမည်၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ ယက္ခာ = ဘီလူးတို့သည်၊ စောရ ရညော = သူခိုးဓားပြမင်း၏။ ဥပိတံ = ထားအပ်သော၊ ဝါသိတ ဥဒကံ = အမွှေးအကြိုင်တို့ဖြင့်ထုံအပ်သောရေကို၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန = တန်ခိုးတော်ဖြင့်၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ ရညော = မဟာသီလဝမင်း၏၊ နှာနတ္ထာယ = ရေချိုးခြင်းငှာ၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်၏။

နှတွာ ဌိတဿ သံဟရိတွာ။ (ပ) ။ ပုဋ္ဌိံသု။

နှတွာ = ရေချိုးပြီး၍၊ ဌိတဿ = တည်နေသောမဟာသီလဝမင်းအား၊ သံဟရိတွာ = ခေါက်၍၊ ဥပိတေ = ထားအပ်သော၊ စောရရညော = ခိုးသူမင်း၏၊ သာဋကေ = ပုဆိုးတို့ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်ပြီ။ တေ = ထိုပုဆိုးတို့ကို၊ နိဝါသေတွာ = ဝတ်၍၊ ဌိတဿ = တည်နေသောမဟာသီလဝမင်း

အား၊ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓသမုဂ္ဂံ = နံ့သာမျိုးလေးပါးထည့်ထားသော ကြုက်ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်ပြီ။ ဂန္ဓေ = နံ့သာတို့ကို၊ ဝိလိမ္ပိတွာ = လိမ်းကျံပြီး၍၊ ဌိတဿ = တည်နေသောမဟာသီဝမင်းအား၊ သုဝဏ္ဏသမုဂ္ဂေ = ရွှေကြုတ်၌လည်းကောင်း၊ မဏိတာလဝဏ္ဋေသု = ပတ္တမြားယပ်ဝန်းတို့၌လည်းကောင်း၊ ဌပိတာနိ = ထားအပ်ကုန်သော၊ နာနာပုပ္ဖါနိ = ပန်းအမျိုးမျိုးတို့ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်ပြီ။ ပုပ္ဖါနိ = ပန်းတို့ကို၊ ပိဠန္ဓိတွာ = ပန်ဆင်ပြီး၍၊ ဌိတကာလေ = တည်နေသောအခါ၌၊ "အညံ = အခြားသော၊ ကိံ = အဘယ်အမှုကို၊ ကရောမ = ကျွန်ုပ်တို့ပြုကြရမည်နည်း" - ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံသု = မေးကြကုန်ပြီ။

ရာဇာ အတ္တနော ။(ပ)။ သဒ္ဓိံ အာဟရိံသု။

ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဆာတကာကာရံ = ဆာလောင်ခြင်းအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေသိ = ပြတော်မူ၏၊ တေ = ထိုဘီလူးတို့သည်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ စောရဃာတကဿ = ခိုးသူမင်း၏၊ ဝါ = ခိုးသူမင်းအား၊ သမ္ပာဒိတံ = ကောင်းစွာစီမံအပ်သော၊ နာနာဂ္ဂရသဘောဇနံ = အမျိုးမျိုးသောအထူးအရသာရှိသောဘောဇဉ်ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်ယူခဲ့၍၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်ပြီ၊ နှာတာနု- လိတ္တော = ရေချိုး၍နံ့သာလိမ်းကျံပြီးသော၊ သုမဏ္ဍိတပသာဓိတော = ကောင်းစွာတန်ဆာဆင်ယင်အပ်ပြီးသော၊ ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ = ကောင်းမွန်သောအရသာရှိသောဘောဇဉ်အမျိုးမျိုးကို၊ ဘုဉ္ဇိ = စားတော်မူ၏၊ ဝါ = သုံးဆောင်တော်မူပြီ၊ ယက္ခာ = ဘီလူးတို့သည်၊ စောရဃာတကဿ = ခိုးသူမင်း၏၊ ဝါ = အား၊ ဌပိတံ = ထားအပ်

သော၊ ဝါသိတပါနီယံ = အမွှေးအကြိုင်ဖြင့်ထုံအပ်သော သောက်တော်ရေကို၊ သုဝဏ္ဏဘိင်္ကာရေနေဝ = ရွှေကရားနှင့်သာလျှင်၊ သုဝဏ္ဏသရကေနပိ = ရွှေ ခွက်ငယ်နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ အာဟရိံသု = ဆောင်ယူကြကုန်ပြီ။

အထဿ ပါနီယံ ပိဝိတွာ ။ (ပ) ။ အာဟရိံသု။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုမဟာသီလဝမင်းအား၊ ပါနီယံ = သောက်တော်ရေကို၊ ပိဝိတွာ= သောက်ပြီး၍၊ မုခံ = ခံတွင်းကို၊ ဝိက္ခာ လေတွာ = ဆေးကြော၍၊ ဟတ္ထေ = လက်တို့ကို၊ ဓောဝိတွာ = ဆေး၍၊ ဌိတကာလေ = တည်နေသောအခါ၌၊ စောရရညော = ခိုးသူမင်း၏၊ ဝါ = အား ၊ သမ္ပာဒိတံ = ကောင်းစွာစီမံအပ်သော၊ ပဉ္စသုဂန္ဓိကသုပရိဘာဝိတံ = ငါးပါးသောနံ့သာမျိုးတို့ဖြင့် ကောင်းစွာထုံအပ်သော၊ တမ္ဗူလံ = ကွမ်းကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်ပြီ။ တံ = ထိုကွမ်းကို၊ ခါဒိတွာ = စားပြီး၍၊ ဌိတကာလေ = တည်နေသောအခါ၌၊ "အညံ = အ ခြားသော၊ ကိံ = အဘယ်အမှုကို၊ ကရောမ = ပြုကြရမည်နည်း။ " ဣတိ = ဤသို့ ပုစ္ဆိံသု = မေးကြကုန်ပြီ။ ဂန္တွာ = သွား၍၊ စောရရညော = ခိုးသူမင်း၏၊ ဥဿီသကေ = ဦးခေါင်းရင်း၌၊ နိက္ခိတ္တံ = ထားအပ်သော၊ မင်္ဂလခဂ္ဂံ = မင်္ဂလာသံလျက်ကို၊ အာဟရထ = ဆောင်ယူကြကုန်။" ဣတိ = ဤသို့ ဆို၏။ တမ္ပိ = ထိုမင်္ဂလာသံလျက်ကိုလည်း၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ အာဟရိံသု = ဆောင်ယူကြကုန်ပြီ။

ရာဇာ တံ ခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ။ (ပ) ။ ပုစ္ဆိံသု။

ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ တံ ခဂ္ဂံ = ထိုမင်္ဂလာသံလျက်ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ တံမတမနုဿံ = ထိုလူသေကောင်

ကို၊ ဥဇုကံ = ဖြောင့်ညီစွာ၊ ဌပါပေတွာ = ထားစေပြီး၍၊ မတ္ထကမဇ္ဈေ = ဦးခေါင်း၏အလယ်၌၊ အသိနာ = သံလျက်ဖြင့်၊ ပဟရိတွာ = ခွဲလိုးဖြတ်၍၊ ဒွေကောဋ္ဌာသေ = အစုနှစ်စုတို့ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ဒွိန္နံ = နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ယက္ခာနံ = ဘီလူးတို့အား၊ သမဝိဘတ္တမေဝ = အညီအမျှခွဲဝေအပ်သည်ကိုသာ၊ ဝိဘဇိတွာ = ခွဲဝေပြီး၍၊ အဒါသိ = ပေးတော်မူပြီ။ ဒတွာ = ပေးတော်မူပြီး ၍၊ ခဂ္ဂံ = သံလျက်ကို၊ ဓောဝိတွာ = ဆေးကြော၍၊ သန္နယှိတွာ = ဖွဲ့၍၊ အဋ္ဌာသိ = တည်နေလေပြီ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ တေယက္ခာ = ထိုဘီလူးတို့သည်၊ မနုဿမံသံ = လူသားကို၊ ခါဒိတွာ = စားပြီး၍၊ သုဟိတာ = ဝကုန်သည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ တုဋ္ဌစိတ္တာ = နှစ်သက်ရွှင်လန်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ "မဟာရာဇ = မင်းကြီး၊ တေ = သင့်အား၊ အညံ = အခြားသော၊ ကိံ = အဘယ်အမှုကို၊ ကရောမာတိ = ပြုကြရကုန်မည်နည်း" - ဟု ၊ ပုစ္ဆိံသု = မေးကြကုန်ပြီ။

တေန ဟိ တုမှေ ။ (ပ)။ တထာ အကံသု။

တေန ဟိ = ထိုသို့ဖြစ်မူကား၊ တုမှေ = သင်တို့သည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန = တန်ခိုးတော်ဖြင့်၊ မံ = ကျွန်ုပ်ကို၊ ဓောရရညော = ခိုးသူမင်း၏၊ သိရိဂဗ္ဘေ = ကျက်သရေတိုက်ခန်း၌၊ ဩတာရေထ = ချထားကြကုန်လော့။ ဣမေစအမစ္စေ = ဤအမတ်တို့ကိုလည်း၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ အတ္တနော = ၏၊ ဂေဟေသု = အိမ်တို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပေထ = တည်စေကြကုန်လော့။ ဣတိ = ဤသို့ဆို၏။ တေ = ထိုဘီလူးတို့သည်၊ "ဒေဝ = မင်းကြီး၊ သာဓု = ကောင်းပါပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ = ဝန်ခံပြီး၍၊ တထာ = ထိုမဟာသီလဝမင်းဆိုသည့်အတိုင်း၊ အကံသု = ပြုကြကုန်ပြီ။

၂၄၆၃၇

တသ္မိံ သမယေ ။ (ပ) ။ သယနပိဋ္ဌံ အာဂတောသိ-တိ။

တသ္မိံ သမယေ = ထိုအခါ၌၊ စောရရာဇာ = ခိုးသူမင်းသည်၊ အလောက်တသိရိဂဗ္ဘေ = တန်ဆာဆင်အပ်သောကျက်သရေတိုက်ခန်း၌၊ သိရိသယနပိဋ္ဌေ = ကျက်သရေရှိသောအိပ်ရာညောင်စောင်းငယ်၌၊ နိပန္နော = နိဒ္ဒါယတိ = အိပ်ပျော်နေ၏၊ ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ ပမတ္တဿ = မေ့လျော့နေသော၊ နိဒ္ဒါယန္တဿ = အိပ်ပျော်နေသော၊ တဿ = ထိုခိုး သူမင်း၏၊ ဥဒရံ = ဝမ်းဗိုက်ကို၊ ခဂ္ဂတလေန = သံလျက်ပြားဖြင့်၊ ပဟာရိ = ရိုက်ခတ်လေ၏။

သော = ထိုခိုးသူမင်းသည်၊ ဘီတော = ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ = အိပ်ရာမှနိုး၍၊ ဒိပါလောကေန = ဆီမီးရောင်ဖြင့်၊ သီလဝမဟာရာဇာနံ = ကို၊ သဉ္ဇာနိတွာ = သိ၍၊ သယနာ = အိပ်ရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ = ထ ၍၊ သတိံ = သတိကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ = ဖြစ်စေ၍၊ ဌိတော = ရပ်လျက်၊ ရာဇာနံ = မဟာသီလဝမင်းကို၊ “ မဟာရာဇ = မင်းကြီး၊ ဧဝရူပါယ = ဤ သို့သဘောရှိသော၊ ရတ္တိယာ = ညဉ့်အခါ၌၊ ဂဟိတာရက္ခေ = ယူအပ်သော အစောင့်ရှိသော၊ ပိဟိတဒွါရေ = ပိတ်အပ်သောတံခါးရှိသော၊ ဘဝနေ = နန်းတော်၌၊ အာရက္ခမနုဿေဟိ = အစောင့်အရှောက်လူတို့ဖြင့်၊ နိရောကာသေ ဌာနေ = အိပ်ရာအရပ်၌၊ ခဂ္ဂံ = သံလျက်ကို၊ သန္နယှိတွာ = လွယ်၍၊ အလင်္ကတပဋိယတ္တော = တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သည်ဖြစ်၍၊ တွံ = သင်သည်၊ ကထံဟိနာမ = အဘယ်သို့လျှင်၊ ဣမံသယနပိဋ္ဌံ = ဤအိပ်ရာ အပြင်သို့၊ အာဂတော = လာရောက်သည်၊ အသိ = ဖြစ်သနည်း” ဣတိ= ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

ရာဇာ အတ္တနော ။ (ပ) ။ ရာဇာနံ ခမာပေတွာ။

ရာဇာ = မဟာသီလဝမင်းသည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ သဗ္ဗံ = အလုံးစုံသော၊ အာဂမနာကာရံ = လာခြင်း၏အခြင်းအရာ အကြောင်းကို၊ ဝိတ္ထာရတော = အကျယ်အားဖြင့်၊ ကထေသိ = ပြောပြ၏၊ တံ = ထိုစကားကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ စောရရာဇာ = ခိုးသူမင်းသည်၊ သံဝိဂ္ဂမာနသော = ထိတ်လန့်သောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ "မဟာရာဇ = မင်းကြီး၊ အဟံ = ကျွန်ုပ်သည်၊ မနုဿဘူတော = လူစင်စစ်ဖြစ်သည်။ သမာနောပိ = ဖြစ်သော်လည်း၊ တုမှာကံ = သင်မင်းကြီး၏၊ ဂုဏေ = ဂုဏ်တို့ကို၊ ဝါ = ကျေးဇူးတို့ ကို၊ နဇာနာမိ = မသိ၊ ပရေသံ = သူတပါးတို့၏၊ လောဟိတမံသခါဒကေဟိ = အသွေးအသားကိုစားကုန်သော၊ ကက္ခဠေဟိ = ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော၊ ဖရုသေဟိ = ရုန့်ရင်းကုန်သော၊ ယက္ခေဟိပန = ဘီလူးတို့ သည်ကား၊ တဝ = သင်မင်းကြီး၏၊ ဂုဏာ = ကျေးဇူးဂုဏ်တို့ကို၊ ဉာတာ = သိကြကုန်ပြီ၊ နရိန္ဒ = မင်းကြီး၊ ဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဧဝရူပေ = ဤသို့ သဘောရှိသော။

သီလသမ္ပန္နေ = သီလနှင့်ပြည့်စုံသော၊ တယိ = သင် မင်းကြီး၌၊ နဒုဗ္ဘိဿာမိ" တိ = မပြစ်မှားတော့အံ့" ဟု၊ ခဂ္ဂံ = သံလျက်ကို၊ အာဒါယ = ယူ ပြီး၍၊ သပထံ = ကျိန်းဆိုခြင်းကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ရာဇာနံ = မဟာသီလဝ မင်းကို၊ ခမာပေတွာ = သည်းခံစေ၍၊ ဝါ = ကန်တော့တောင်းပန်၍။

မဟာသယနေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ။ (ပ) ။ သကာရဋ္ဌေ မေဝ ဂတော။

မဟာသယနေ = မြတ်သောအိပ်ရာ၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ = အိပ်စေ၍၊ အတ္တနာ = မိမိသည်၊ ခုဒ္ဒကမဉ္စေ = ညောင်စောင်းငယ်၌၊

နိပဇ္ဇိတွာ = အိပ်၍။ ရတ္တိယာ = ညဉ့်သည်၊ ပဘာတာယ = လင်း၍၊ သူရိယေ = နေ မင်းသည်၊ ဥဂ္ဂတေ = တက်သော်၊ ဘေရိံ = စည်ကို၊ စရာပေတွာ = လှည့်လည်စေ၍၊ သဗ္ဗသေနိယောစ = အလုံးစုံသော စစ်သည်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ အမစ္စဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေစ = အမတ်ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သန္နိပါတာပေတွာ = စည်းဝေးစေ၍၊ တေသံ = ထိုသူတို့၏၊ ပုရတော = ရှေ့မှ၊ အာကာသေ = ကောင်းကင်၌၊ ပုဏ္ဏစန္ဒံ = လပြည့်ဝန်းကို၊ ဥက္ခိပန္တော ဝိယ = ချီးမြှောက်သည်သကဲ့သို့၊ ဝါ = မြှောက်ပင့်သည်သကဲ့သို့၊ သီလဝရညော = မဟာသီလဝမင်း၏၊ ဂုဏေ = ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ ကထေတွာ = ပြောဆို၍၊ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ = ပရိသတ်၏အလယ်၌ ပင်လျှင်၊ ပုန = နောက်တစ်ဖန်၊ ရာဇာနံ = မဟာသီလဝမင်းကို၊ ခမာပေတွာ = သည်းခံစေ၍၊ ဝါ = ကန်တော့တောင်းပန်၍၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အပြစ်ကို၊ ဝါ = တိုင်းပြည်ကို၊ ပဋိစ္ဆာပေတွာ = လက်ခံစေ၍၊ "မဟာရာဇ = မင်းကြီး၊ ဣတော = ယနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = အစပြု၍၊ တုမှာကံ = သင်မင်းကြီးတို့အား၊ ဥပ္ပန္နော = ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ စောရုပဒ္ဒဝေါ = ခိုးသူဘေးရန်သည်၊ မယ့် = ကျွန်ုပ်၏၊ ဘာရော = တာဝန်တည်း၊ မယာ = ကျွန်ုပ်သည်၊ ဂဟိတာရက္ခာ = ယူအပ် သောအစောင့်အရှောက်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ တုမှေ = သင်မင်းကြီး တို့သည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကရောထ = ပြုကြကုန်လော့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ပြောဆိုပြီး၍၊ ပေသုညကာရကဿ = ကုန်းတိုက်ခြင်းကို ပြုသောအမတ်အား၊ အာဏံ = အမိန့်အာဏာကို၊ ကာရေတွာ = ပြုစီရင် ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဗလဝါဟနံ = ဗိုလ် ပါဆင်မြင်းကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ သကရဋ္ဌမေဝ = မိမိတိုင်းပြည် သို့သာလျှင်၊ ဂတော = သွားတော်မူပြီ။

သီလဝရာဇာပိ ခေါ။ (ပ)။ ဥဒါနဝသေန ဣမံဂါထ
မာဟ -

သီလဝရာဇာပိ = မဟာသီလဝမင်းသည်လည်း၊ အလက်တပဋိယတွော = တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သည်ဖြစ်၍၊ သေတစ္ဆတ္တသ = ထီးဖြူ၏၊ ဟေဋ္ဌာ = အောက်၌၊ သရဘာပါဒကေ = သမင်ခြေတောင့်နှင့်တူသောအခြေတပ်ထားသော၊ ကဉ္စနပလ္လင်္ကေ = ရွှေပလ္လင်၌၊ နိသိန္နော = ထိုင်နေလျက်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ သမ္ပတ္တိံ = စည်းစိမ်ကို၊ ဩလောကေတွာ = ကြည့်ရှု၍၊ "ဧဝရူပါ = ဤသို့သောသဘောရှိသော"၊ အယံ သမ္ပတ္တိ = ဤစည်းစိမ်သည်လည်းကောင်း၊ အမစ္စသဟဿဿ = အမတ်တစ်ထောင်၏၊ ဇီဝိတပဋိလာဘောစ = အသက်ကိုပြန်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ မယိ = ကျွန်ုပ်သည်၊ ဝီရိယံ = ကို၊ အကရောန္တေ = မပြုသည်ရှိသော်၊ ကိဉ္စိ = တစ်စုံတစ်ခုသည်၊ န အဘာဝိဿ = မဖြစ်ပြီ၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဝီရိယဗလေနပန = လုံ့လစွမ်းအားဖြင့်ကား၊ နဋ္ဌံ = ပျက်စီးပြီးသော၊ ဣမဥ္စယသံ = ဤစည်းစိမ်အခြံအရံကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိလဘိံ = ရခဲ့ပြီ၊ အမစ္စသဟဿဿ = အမတ်တစ်ထောင်အား၊ ဇီဝိတဒါနဉ္စ = အသက်အလှူကိုလည်းကောင်း၊ အဒါသိံ = ပေးခဲ့ပြီ၊ ဝတ = စင်စစ်၊ အာသစ္ဆေဒံ = အာသာဆန္ဒ ဖြတ်ခြင်းကို၊ အကတွာ = မပြုမူ၍၊ ဝီရိယမေဝ = ဝီရိယကိုသာ၊ ကတ္တဗ္ဗံ = ပြုအပ်၏။

ဟိ = ထိုစကားသည်မှန်၏၊ ကထဝီရိယဿ = ပြုအပ်သောဝီရိယရှိသောသူအား၊ ဖလံ နာမ = အကျိုးကျေးဇူးမည်သည်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ သမိဇ္ဈတိ" တိ = ပြီးပြည့်စုံ၏" ဟု၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ ဥဒါနဝသေန = ဥ ဒါန်းစကား ကျူးရင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဣမံဂါထံ

= ဤဆိုလတ္တံ့သောဂါထာကို၊ အာဟ = မိန့်တော်မူပြီ၊ ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = မိန့်တော် မူပါသနည်း။

၅၁။ "အာသီသေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော၊ ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ယထာ ဣစ္ဆိံ တထာ အဟူ" တိ။

ပုရိသော = ယောကျာ်းသည်၊ အာသီသေထေဝ = အာသာကိုပြုရာသည်သာတည်း၊ ပဏ္ဍိတော = ပညာရှိသည်၊ နနိဗ္ဗိန္ဒေယျ = အာသာကိုပြုခြင်း၌မငြီးငွေ့ရာ၊ ယထာ+ယံသာမွတ္တိံ = အကြင်စည်းစိမ်ဥစ္စာကို၊ ဣစ္ဆိံ = အလိုရှိပြီ၊ တထာ+တံသမ္ပတ္တိံ = ထိုစည်းစိမ်သို့၊ ပတ္တံ = ရောက်သော၊ အတ္တာနံ = မိမိကို၊ အဟု = ယနေ့၌၊ အဟံ = ငါသည်၊ ပဿာမိ = မြင်ရ၏၊ တစ်နည်းကား၊ အဟု = ယနေ့၌၊ အဟံ = ငါသည်၊ အတ္တာနံ = ကိုယ်ကို၊ ပဿာမိ = မြင်ရ၏၊ ယထာ = အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣစ္ဆိံ = အလိုရှိပြီ၊ တထာ = ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မေ = ငါ့အား၊ အတ္ထော = အကျိုးသည်။ အဟု = ဖြစ်ပြီ။ မေ = ငါ့အား၊ အတ္ထော = အကျိုးသည်၊ အဟု = ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ အာသီသေထေဝါတိ။ (ပ) ။ နကာရေယျာတိ အတ္ထော။

တတ္ထ = ထိုဂါထာ၌၊ အာသီသေထေဝါတိ = အာသီသေထေဝဟူသည်ကား၊ "အဟံ = ငါသည်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဝီရိယံ = ကို၊ အာရဘန္တော = အားထုတ်သည်ရှိသော်၊ ဣမမှာဒုက္ခာ = ဤဆင်းရဲဒုက္ခမှ၊ မုစ္စိဿာမိ = လွတ်မြောက်လတ္တံ့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဝီရိယဗလေန = လုံ့လစွမ်းအားဖြင့်၊ အာသံ = အာသာဆန္ဒကို၊ ကရောထေဝ = ပြုအပ်ရာသည်သာတည်း။

န နိဗ္ဗိန္နေယျ ပဏ္ဍိတောတိ = န နိဗ္ဗိန္နေယျ ပဏ္ဍိတော ဟူသည်ကား၊ ဥပါယကုသလော = ဥပါယ်၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော၊ ပဏ္ဍိတော = ပညာရှိ သည်၊ ယုတ္တဋ္ဌာနေ = သင့်ရာဌာန၌၊ ဝီရိယံ = ကို၊ ကရောန္တော = ပြုသည်ရှိ သော်၊ "အဟံ = ငါသည်၊ ဣမဿ ဝီရိယဿ = ဤဝီရိယ၏၊ ဖလံ = အကျိုးကို၊ န လဘိဿာမိ = မရ အံ့၊" ဣတိ = ဤသို့ကြံစည်၍၊ နဥက္ကဏ္ဌေယျ = မငြီးငွေ့ရာ၊ အာ သန္တွေဒံ = အာသာဖြတ်ခြင်းကို၊ နကရေယျ = မပြုရာ၊ ဣတိအယံ = ဤသည်ကား၊ အတ္ထော = အနက်တည်း။

ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနန္တိ ဧတ္ထ။ (ပ) ။ အတ္ထော ဝေါတောတိ။

ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနန္တိဧတ္ထ = ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ဝေါတိ = ဝေါ - ဟူသည်ကား၊ နိပါတ မတ္တံ = နိပါတ် မျှတည်း၊ အဟံ = ငါသည်၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ အတ္တာနံ = မိမိကို၊ ပဿာမိ = မြင်၏။

ယထာ ဣစ္ဆိံ တထာ အဟူတိ = ယထာဣစ္ဆိံ တထာအဟု = ဟူ သည်ကား၊ အဟံ = ငါသည်၊ အာဝါဋ္ဌေ = တွင်း၌၊ နိခါတော = မြှုပ်အပ် သည်ဖြစ်၍၊ တမှာဒုက္ခာ = ထိုဆင်းရဲဒုက္ခမှ၊ မုစ္စိတွာ = လွတ်မြောက်၍၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ရဇ္ဇသမ္ပတ္တိံ = မင်း၏စည်းစိမ်ကို၊ ဣစ္ဆိံ = အလိုရှိပြီ၊ သောအဟံ = ထိုငါသည်၊ ဣမံ သမ္ပတ္တိံ = ဤစည်းစိမ်သို့၊ ပတ္တံ = ရောက်ရှိသော၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို၊ ပဿာမိ = မြင်ရ၏၊ ယထာ = အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာ၊ အဟံ = ငါသည်၊ ပုဗ္ဗေ = ရှေး၌၊ ဣစ္ဆိံ = အလိုရှိအပ်ပြီ၊ တထာဧဝ = ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာ၊ မေ = ငါ၏၊

အတ္တာ = မိမိကိုယ်သည်၊ ဇာတော = ဖြစ်ပြီ၊ ဝါ၊ အတ္တော = အကျိုးသည်၊ ဇာတော = ဖြစ်ပြီ၊ က္လတိ = ဤသည်ကားအနက်တည်း။

ဧဝံ ပေါဓိသတ္တော ။ (ပ) ။ ယထာကမ္မံ ဂတော။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ပေဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ "ဘော = အချင်းတို့၊ အပေါဝတ = စင်စစ်အံ့ဖွယ်ရှိစွ၊ သီလသမ္ပန္နာနံ = သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့အား၊ ဝိရိယဖလံနာမ = ဝိရိယအကျိုးမည်သည်ကား၊ သမိဒ္ဓတိ" တိ = ပြီးပြည့်စုံ၏ဟု၊ က္လမာယဂါထာယ = ဤဂါထာတော်ဖြင့်၊ ဥဒါနံ = ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေတွာ = ကျူးရင့်၍၊ ယာဝဇီဝံ = အသက်ထက်ဆုံး၊ ပုညာနိ = ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ယထာကမ္မံ = ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတော = လားပြီ။

သတ္ထာပိ က္လမံ ဓမ္မ ဒေသနံ ။ (ပ) ။ အဟမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

သတ္ထာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ က္လမံ ဓမ္မဒေသနံ ဤတရား ဒေသနာကို၊ အာဟရိတ္ဝာ = ဆောင်၍၊ သစ္စာနိ = သစ္စာတို့ကို၊ ပကာသေသိ = ထင်ရှားပြတော်မူ၏၊ သစ္စပရိယောသာနေ = သစ္စာတို့၏အဆုံး၌၊ ဩသန္နဝိရိယော = လျော့ချသောဝိရိယရှိသော၊ ဘိက္ခု = ရဟန်းသည်၊ အရဟတ္တေ = အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ = တည်၏၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ အနုသန္ဓိံ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋ္ဋေတွာ = စပ်၍၊ "တဒါ = ထို အခါ၌၊ ပဒုဋ္ဌာမစ္စော = ပြစ်မှားသောအမတ်သည်၊ ဒေဝဒတ္တော = ဒေဝဒတ်သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ အမစ္စသဟဿံ = အမတ်တစ်ထောင်သည်။ ဗုဒ္ဓပရိသာ = ဘုရား၏ပရိသတ်သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ သီလဝမဟာရာဇာပန = မဟာသီလဝမင်းသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊" က္လတိ = ဤသို့၊ အတက်

ဇာတ်တော်ကို။ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

မဟာသီလဝဇာတက ဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

ပဌမာ = ရှေးဦးစွာသော၊ မဟာသီလဝဇာတကဝဏ္ဏနာ မဟာသီလဝဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

၂ - စူဠဇနကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂)

ဝါယမေထေဝ ပုရိသောတိ ဣဒံ ။ (ပ) ။ ဣမံ ဂါထ မာဟ -

ဝါယမေထေဝ ပုရိသောတိ ဣဒံ = ဝါယမေထေဝ ပုရိသောဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤစူဠဇနကဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရန္တော = သီတင်းသုံးစံပျော်နေတော်မူစဉ်၊ ဩဿဋ္ဌဝီရိယမေဝ = လျော့ချသော ဝီရိယရှိသော ရဟန်းကိုပင်လျှင်၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ = ထိုစူဠဇနကဇာတ်၌၊ ယံ = အကြင်စကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ = ဆိုအပ်၏။ တံ သဗ္ဗံ = ထိုစကားအားလုံးကို၊ မဟာဇနကဇာတကေ = မဟာဇနကဇာတ်၌၊ အာဝိ = ထင်ရှားစွာ၊ ဘဝိဿတိ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ပန = အထူးသဖြင့်ကား၊ ဇနကရာဇာ = စူဠဇနကမင်းသည်၊ သေတစ္ဆတ္တဿ = ထီးဖြူ၏၊ ဟေဋ္ဌာ = အောက်၌၊ နိသိန္နော = ထိုင်လျက်၊ ဣမံဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ဆိုတော်မူ၏။ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = ဆိုတော်မူသနည်း)

၅၂။ "ဝါယမေထေဝ ပုရိသော၊ နနိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ဥဒကာ ထလမုဗ္ဘတ"န္တိ။

ပုရိသော = ယောက်ျားသည်၊ ဝါယမေထေဝ = လုံ့လကိုအား ထုတ်ရာသည်သာတည်း၊ ပဏ္ဍိတော = ပညာရှိသည်၊ နနိဗ္ဗိန္ဒေယျ = လုံ့လပြုရာ၌မငြီးငွေ့ရာ၊ ဥဒကာ - ရေမှ၊ ထလံ = ကြည်းကုန်း၌၊ ဥဗ္ဘတံ = တည်သော၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို၊ အဟံ = ငါသည်၊ ပဿာမိ = မြင်၏။

တတ္ထ ဝါယမေထေဝါတိ။ (ပ) ။ အဟောသီတိ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာ၌၊ ဝါယမေထေဝါတိ = ဝါယမေထေဝ ဟူသည် ကား။ ဝါယာမံ = လုံ့လဝီရိယကို၊ ကရေယျထေဝ = ပြုအပ်ရာသည်သာ တည်း၊ ဥဒကာထလမုဗ္ဘတန္တိ = ဥဒကာထလမုဗ္ဘတံ ဟူသည်ကား၊ ဥဒကတော = ရေမှ၊ ထလမတ္တိက္ကံ = ကြည်းကုန်း၌ တည်သော၊ တလေ = ကြည်းကုန်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ = တည်သော၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို၊ ပဿာမိ = မြင်၏၊ ဣတိ = ဤကား အနက်တည်း။

ဣဓာပိ = ဤစူဠဇနကဇာတ်၌လည်း၊ ဩဿဋ္ဌဝီရိယော = လျော့ချသောဝီရိယရှိသော၊ ဘိက္ခု = ရဟန်းသည်၊ အရဟတ္တံ = အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တော = ရောက်၏၊ ဇနကရာဇာ = စူဠဇနက မင်းသည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝ = သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်ပင်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ = ပြီး၏။

စူဠဇနကဇာတက ဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

ဒုတိယာ = နှစ်ခုမြောက်သော၊ စူဠဇနကဇာတက ဝဏ္ဏနာ = စူဠဇနကဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

၃ – ပုဏ္ဏပါတိဇာတကဝဏ္ဏနာ

တထေဝ ပုဏ္ဏာ ပါတိယောတိ ဣဒံ။ (ပ) ။ ဥပါယော နာမာတိ။

တထေဝ ပုဏ္ဏာ ပါတိယောတိ ဣဒံ = တထေဝ ပုဏ္ဏာ ပါတိယောဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤပုဏ္ဏပါတိဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ ဝိသဝါရုဏိံ = အဆိပ်ခတ်ထားသောသေအရက်ကို၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ၏၊ ဧကံသမယံ = အခါတစ်ပါး၌၊ သာဝတ္ထိယံ = သာဝတ္ထိပြည်၌၊ သုရာဓုတ္တာ = သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ဝါ = အရက်သမားတို့သည်။ သန္နိပတိတွာ = စည်းဝေးကြ၍၊ "နော = ကျွန်ုပ်တို့အား၊ သုရာမူလံ = အရက်ဘိုးသည်၊ ခီဏံ = ကုန်ပြီ၊ ကဟံ = အဘယ်မှာ၊ လဘိဿာမနုခေါ = ရကုန်အံ့နည်း၊ " ဣတိ = ဤသို့၊ မန္တယိံသု = တိုင်ပင်ကြကုန်၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ ကက္ခဠဓုတ္တော = ကြမ်းကြုတ်သော သေသောက်ကြူးသည်၊ "မာ စိန္တယိတ္ထ = မကြံကြကုန်လင့်၊ ဧကော ဥပါယော = တစ်ခုသောနည်း ဥပါယ်သည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ ဥပါယော နာမ = နည်းဥပါယ်မည်သည်၊ ကတရော = အဘယ်နည်း၊ ဣတိ = ဤသို့ဆိုကြကုန်၏။

အနာထပိဏ္ဍိကော ။ (ပ) ။ သုရာမူလံ ကရိဿာမာတိ။

အနာထပိဏ္ဍိကော = အနာထပိဏ်သူဌေးသည်၊ အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကာ = လက်စွပ်တို့ကို၊ ပိဠန္ဓိတွာ = ဝတ်ဆင်၍၊ မဋ္ဌသာဋကနိဝတ္ထော = ပြေပြစ်ချောမွေ့သောပုဆိုးကိုဝတ်သည်ဖြစ်၍၊ ရာဇု

ပဌာနံ = မင်းခစားခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ = သွား၏၊ မယံ = ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ သုရာပါတိယံ = သေအရက်ခွက်၌၊ ဝိသညီကရဏံ = မိန်းမောခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ ဘေသဇ္ဇံ = ဆေးကို၊ ပက္ခိပိတွာ = ထည့်၍၊ အာပါနံ = သေအရက်ကို၊ သဇ္ဇေတွာ = စီရင်၍၊ နိသီဒိတွာ = ထိုင်၍၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ = အနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အာဂမနကာလေ = လာသောအခါ၌၊ "မဟာသေဋ္ဌိ = သူဌေးကြီး၊ ဣတော = ဤအရပ်သို့၊ ဧဟိ = လာတော်မူလော့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပက္ကောသိတွာ = ခေါ်၍၊ တံသုရံ = ထိုသေအရက်ကို၊ ပါယေတွာ = တိုက်၍၊ ဝိသညီဘူတဿ = မိန်းမောသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ = အနာထ ပိဏ်သူဌေး၏၊ အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကာစ = လက်စွပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သာဋကေစ = ပုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ သုရာမူလံ = သေအရက်ဘိုးကို၊ ကရိဿာမ = ပြုကြကုန်အံ့၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

တေ "သာဓူ"တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ။ (ပ) ။ ဝဒိံသု။

တေ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့သည်၊ "သာဓူ" တိ = ကောင်းပြီဟူ၍၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ = ဝန်ခံကြ၍၊ တထာ = ထိုဆိုအပ်သည့်အတိုင်း၊ ကတွာ = ပြု၍၊ သေဋ္ဌိဿ = အနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အာဂမနကာလေ = လာသော အခါ၌၊ ပဋိမဂ္ဂံ = ခရီးဦးသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ "သာမိ = အရှင်၊ ဣတော = ဤအရပ်သို့၊ တာဝ = ရှေးဦးစွာ၊ အာဂစ္ဆထ = လာကြကုန်၊ အယံ = ဤသေ အရက်သည်၊ အမှာကံ = ကျွန်ုပ်တို့၏၊ သန္တိကေ = အထံမှာ၊ အတိမနာပါ = အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသော၊ သုရာ = သေအရက်တည်း၊ ထောကံ = အနည်းငယ်၊ ပိဝိတွာ = သောက်ပြီး၍၊ ဂစ္ဆထ = လိုရာခရီးသွားကြပါ" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝဒိံသု = ဆိုကြကုန်ပြီ။

သောတာပန္နော အရိယသာဝကော။ (ပ)။ စိန္တေတွာ -

အာဟ -

သောတာပန္နော = သောတာပန်ဖြစ်သော၊ အရိယသာဝကော = အရိယာ တပည့်သည်၊ သုရံ = သေအရက်ကို၊ ကိံ ပိဝိဿတိ = အဘယ် သို့သောက်အံ့နည်း၊ အနတ္ထိကော = အလိုမရှိသည်။ သမာနောပိ = ဖြစ်သော်လည်း၊ "မေ ဝုတ္တေ = ဤသေသောက်ကြူး တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှိဿာမိ = စုံစမ်းအံ့၊ တိ = ဤသို့၊ စိန္တေတွာ = ကြံ စည်၍၊ တေသံ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့၏၊ အာပါနဘူမိံ = သေ သောက်ရာသို့၊ ဂတွာ = သွား၍၊ တေသံ - ထိုသေသောက်ကြူးတို့၏၊ ကိရိယံ = အမူအရာကို၊ ဝါ = အပြုအမူ ကို၊ ဩလောကေတွာ = ကြည့်၍၊ "အယံသုရာ = ဤသေအရက်ကို၊ ဣမေဟိ = ဤသေ သောက်ကြူးတို့သည်၊ ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန = ဤမည်သော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ = ဖြင့်၊ ယောဇိတာ = ဖေါ်စပ်အပ်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဉတွာ = သိ၍။ "ဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ဣတော = ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ဣမေ = ဤသေသောက်ကြူးတို့ကို၊ ဣတော = ဤအရပ်မှ၊ ပလာပေဿာမိ" တိ = ပြေးစေအံ့ဟု၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ အာဟ = ဆိုပြီ၊ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = ဆိုသနည်း။)

"ဟရေ ဒုဋ္ဌဓုတ္တာ တုမှေ။ (ပ) ။ ပိဝေယျာ ထာ" တိ။

"ဟရေ ဒုဋ္ဌဓုတ္တာ = အို လူပျက်သေ့သောက်ကြူးတို့၊ တုမှေ = သင်တို့ သည်၊ သုရာပါတိယံ = သေအရက်ခွက်၌၊ ဘေသဇ္ဇံ = ဆေးကို၊ ပက္ခိပိတွာ = ထည့်၍၊ အာဂတာဂတေ = လာတိုင်းလာတိုင်း ကုန်သောသူတို့ကို၊ ပါယေ တွာ = တိုက်၍၊ ဝိသညီ = မိန်းမောသည် ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ဝိလုမ္ပိဿာမာ" တိ = လုယက်ကုန်မည်ဟု၊

အာပါန မဏ္ဍလံ = သေတင်းကုပ်ကို၊ သမ္မေတွာ = စီရင်၍၊ နိသိန္နာ = ထိုင်နေကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကေဝလံ = အမြဲ ဝါ = သက်သက်၊ ဣမံ သုရံ = ဤသေရက်ကို၊ ဝဏ္ဏေန္တာ = ချီးမွမ်းကြကုန်၏၊ ဧကောပိ = တစ်ယောက်သည်လည်း၊ တံ = ထိုသေအရက်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ = မြှောက်၍၊ ပိဝိတုံ = သောက်ခြင်းငှာ၊ နဥဿဟတိ = အားမထုတ်၊ ဝါ = မဝံ့မရဲ၊ သစေ = အကယ်၍၊ အယံ = ဤသေအရက်သည်၊ ဒါယောဇိတာ = ဆေးမခပ်အပ်သည်၊ အဿ = ဖြစ်အံ့၊ ဣမံ = ဤသေအရက်ကို၊ တုမှေဝ = သင်တို့သည်သာ၊ ပိဝေယျာထ = သောက်ကြကုန်ရာ၏။" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

တေ ခုတ္တေ တဇ္ဇေတွာ ။ (ပ) ။ အထိတံ အာဟရိ။

တေ ခုတ္တေ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့ကို၊ တဇ္ဇေတွာ = ခြိမ်းခြောက် ၍၊ တတော = ထိုအရပ်မှ၊ ပလာပေတွာ = ပြေးစေ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဂေဟံ = အိမ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ "ခုတ္တေဟိ = သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ကတကာရဏံ = ပြုအပ်သောအကြောင်းကို၊ တထာဂတဿ = မြတ်စွာဘုရားအား၊ အာရောစေဿာမိ" ဣတိ = လျှောက်ကြားအံ့" ဟု၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်လျက်၊ ဇေတဝနံ = ဇေတဝန်ကျောင်းသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ အာရောစေသိ = လျှောက်ကြားလေပြီ၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရား သည်၊ "ဂဟပတိ = သူကြွယ်၊ တာဝ = ရှေးဦးစွာ၊ ဣဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ တေခုတ္တာ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့သည်၊ တံ = သင့်ကို၊ ဝဉ္စေတုကာမာ = လှည့်ပတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြကုန်သည်၊ ဇာတာ = ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပုဗ္ဗေပိ ပန = ရှေး၌လည်း၊ ဝါ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ ပဏ္ဍိတေ = ပညာရှိတို့ကို၊ ဝဉ္စေတုကာမာ = လှည့်ပတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြကုန်သည်၊ အဟေသုံ = ဖြစ်ကုန်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ တေန = ထိုအနာ

ထပိဏ်သူဌေးသည်၊ ယာစိတော = တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အတီတံ = အတိတ်ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ ကထယိသု။

အတီတေ = လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ဗာရာဏသီပြည်၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေန္တေ = အုပ်စိုးစဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသိသေဋ္ဌိ = ဗာရာဏသီသေဌေးသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ တဒါပိ = ထိုအခါ၌လည်း ဧတေ ဓုတ္တာ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ဧဝမေဝ = ဤကဲ့သို့သာလျှင်၊ သမ္မန္တေတွာ = တိုင်ပင်ကြ၍၊ သုရံ = သေအရက်ကို၊ ယောဇေတွာ = ဖော်စပ်၍၊ ဗာရာဏသိသေဋ္ဌိဿ = ဗာရာဏသီသေဌေး၏၊ အာဂမနကာလေ = လာသောအခါ၌၊ ပဋိမဂ္ဂံ = ခရီးဦးသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဧဝမေဝ = ဤကဲ့သို့ပင်လျှင်၊ ကထယိသု = ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

သေဋ္ဌိ အနတ္ထိကောပိ ဟုတွာ ။ (ပ) ။ ပစ္စာဂစ္ဆိ။

သေဋ္ဌိ = ဗာရာဏသီသေဌေးသည်၊ အနတ္ထိကော = အလိုမရှိသည်၊ ဟုတွာပိ = ဖြစ်၍လည်း၊ တေ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှိတုကာမော = စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တေသံ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့၏၊ ကိရိယံ = အပြုအမူကို၊ ဩလောကေတွာ = ကြည့်၍၊ "ဣဒံ နာမ = ဤမည်သည်ကို၊ ဧတေ = ဤသေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ကာတုံ ကာမာ = ပြုခြင်းငှာအလိုရှိကြကုန်၏။ နေ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့ကို၊ ဣတော = ဤအရပ်မှ၊ ပလာပေဿာမိ = ထွက်ပြေးစေအံ့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ "ဘောန္တော ဓုတ္တာ = အိုသေသောက်ကြူးတို့၊ သုရံ = သေအရက်ကို၊ ပိဝိတွာ = သောက်ပြီး၍၊ ရာဇကုလံ = မင်းအိမ်သို့၊

ဂန္တုနာမ = သွားခြင်းငှာမည်သည်၊ အယုတ္တံ = မသင့်တော်၊ ရာဇာနံ = မင်းကို။ ဒိသွာ = ဖူးမြင်ပြီး၍၊ ပုန = တစ်ဖန်။ အာဂစ္ဆန္တော = ပြန်လာသည်ရှိသော်၊ ဇာနိဿာမိ = သိရအံ့၊ တုမှေ = သင်တို့သည်။ ဣဓေဝ = ဤနေရာ၌ပင်လျှင်၊ နိသီဒထ = ထိုင်နေကြကုန်လော့၊” ဣတိဓဝံ = ဤသို့။ အာဟ = ဆို၏၊ ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ရာဇုပဋ္ဌာနံ = မင်းခစားခြင်းသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍။ ပစ္စာဂန္တွ = ပြန်လာပြီ။

ဓုတ္တာ ။ (ပ) ။ ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဓုတ္တာ = သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ “ သာမိ = အရှင်၊ ဣတော = ဤအရပ်သို့၊ ဧထ = လာကြပါ။ ” ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟံသု = ဆိုကြကုန်ပြီ။ သောပိ = ထိုဗာရာဏသီသူဌေးသည်လည်း၊ တတ္ထ = ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဘေသဇ္ဇေန = ဆေးဖြင့်၊ သံယောဇိတာ = ဖော်စပ်အပ်ကုန်သော၊ သုရာပါတိယော = သေအရက်ခွက်တို့ကို၊ ဩလောကေတွာ = ကြည့်၍၊ “ ဘောန္တော = အိုသေသောက်ကြူးတို့၊ တုမှာကံ = သင်တို့၏၊ ကိရိယာ = အပြုအမူသည်၊ မယှံ = ငါ့အား၊ နရုစ္စတိ = မနှစ်သက်။ တုမှာကံ = သင်တို့၏၊ သုရာပါတိယော = သေအရက်ခွက်တို့သည်၊ ယထာ ပူရိတာဝ = ပြည့်မြဲအတိုင်းတို့သည်သာလျှင်၊ ဌိတာ = တည်ကုန်၏။ တုမှေ= သင်တို့သည်၊ ကေဝလံ = စင်စစ်၊ ဝါ = သက်သက်၊ သုရံ = သေအရက်ကို၊ ဝဏ္ဏေထ = ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ ပန = သို့သော်လည်း၊ န ပိဝထ = မသောက်ကြကုန်။ အယံ = ဤသေရည်အရက်သည်၊ မနာပါ = နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည်၊ သစေ အဿ = အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တုမှေပိ = သင်တို့သည်လည်း၊ ပိဝေယျာထ = သောက်ကြကုန်ရာ၏၊ ဣမာယ ပန = ဤသေရည်အရက်သည်ကား၊ ဝိသသံ

ယတ္တာယ = အဆိပ်နှင့်စပ်ဖော်အပ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ = ဖြစ်ရမည်၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ တေသံ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့၏၊ မနောရထံ = စိတ်အလိုကို၊ ဘိန္ဒန္တော = ဖျက်ဆီးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဣမံ ဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = မိန့်ဆို၏။ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = မိန့်ဆိုသနည်း။)

၅၃။ " တထေဝ ပုဏ္ဏာ ပါတိယော၊
အညာ' ယံ ဝတ္တတေ ကထာ။
အာကာရကေန ဇာနာမိ၊
နစာယံ ဘဒ္ဒိကာ သုရာ" တိ။

ဂါထာအနက်။ ။ပါတိယော = သေအရက်ခွက်တို့သည်၊ တထေဝ = ထို အတိုင်းသာလျှင်၊ ပုဏ္ဏာ = ပြည့်ကုန်၏။ အယံ ကထာ = ထို ကောင်း၏-ဟူသောစကားသည်၊ အညာ = မဟုတ်မမှန်သည်၊ ဝတ္တတေ = ဖြစ်၏။ အာကာရကေန = ဤမည်သောအကြောင်းကြောင့်၊ စ = ဧကန္တေန = စင်စစ်အားဖြင့်၊ အယံ သုရာ = ဤသေရည်အရက်သည်၊ န ဘဒ္ဒိကာ = မကောင်း။ (ဣတိ - ဤသို့ ၊ ထည့်) ဇာနာမိ = သိရ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ၊ အာဟ = ဆို၏။

တတ္ထ တထေဝါတိ ။ (ပ) ။ သုရာ န ပီတာ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာ၌၊ တထေဝါတိ = တထေဝဟူသည်ကား၊ မယာ = ငါသည်၊ ဂမနကာလေ = သွားရာအခါ၌၊ ဒိဋ္ဌာ ယထာ = မြင်အပ်သည်ကဲ့သို့၊ ဣဒါနိပိ = ယခုအခါ၌လည်း၊ ဣမာ သုရာ ပါတိယော = ဤသေရည်အရက်ခွက်တို့သည်၊ တထေဝ = ထိုရှေး နည်းတူပင်လျှင်၊ ဝါ = ရှေးအတိုင်း သာလျှင်၊ ပုဏ္ဏာ = သေအရက် ပြည့်ကုန်၏။

အညာ'ယံ ဝတ္တတေ ကထာတိ = အညာ'ယံ ဝတ္တတေ ကထာဟူသည်ကား၊ တုမှာကံ = သင်တို့၏၊ ယာအယံသုရာဝဏ္ဏနကထာ = အကြင်သေအရက်ကို ချီးမွမ်းကြောင်းစကားသည်၊ ဝတ္တတိ = ဖြစ်၏။ သာ = ထိုသေအရက်ကို ချီးမွမ်းကြောင်းစကားသည်၊ အညာဝ = တစ်ခြားသည်သာ၊ အဘူတာ = မဟုတ်၊ အတစ္ဆာ = မမှန်။ ဟိ = မှန်၏။ ဧသာသုရာ = ဤသေအရက်သည်၊ မနာပါ = နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည်၊ ယဒိ အယံ = အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ တုမှေပိ = သင်တို့သည်လည်း၊ ပိဝေ ယျာထ = သောက်ကုန်ရာ၏။ ဥပမ္မပါတိယော = အိုးခွက်တစ်ဝက်တို့သည်၊ အဝသိဿေယျုံ = ကျန်ရစ်ကုန်ရာ၏။ တုမှာကံ = သင်တို့တွင်၊ ဧကောနာပိ = တစ်ယောက်သောသူသည်လည်း၊ သုရာ = သေအရက်ကို၊ နပီတာ = မသောက်အပ်။

အာကာရဏေန ဇာနာမီတိ။ (ပ)။ ယထာကမ္မံ ဂတော။

အာကာရဏေန ဇာနာမိတိ = ဟူသည်ကား၊ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊ ဣမိနာကာရဏေန = ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ဇာနာမိ = သိ၏။

နစာယံ ဘဒ္ဒိကာ သုရာတိ = ဟူသည်ကား၊ အယံသုရာ = ဤ သေအရက်သည်၊ နေဝဘဒ္ဒိကာ = လုံးဝမကောင်း။ ဧတာယ = ဤသေ အရက်သည်၊ ဝိသသံယောဇိတာယ = အဆိပ်နှင့်ဖော်စပ်အပ်သည်၊ ဘဝိ တဗ္ဗံ = ဖြစ်ရမည်။ ဣတိ = ဤသို့၊ ဓုတ္တေ = သေသောက်ကြူးတို့ကို၊ နိဂ္ဂဏှိတွာ = နှိပ်ကွပ်၍၊ ယထာ = အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ပုန = နောက်တစ်ဖန်၊ ဧဝရူပံ = ဤသို့သောသဘောကို၊ နကရောန္တိ = မပြုကြကုန်။ တထာ = ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ တေ = ထိုသေသောက်ကြူးတို့ကို၊ တဇ္ဇေတွာ = ခြိမ်းခြောက်၍၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ = လွှတ်၏။

သော ‧ ထိုတာရာဏာသီသူဌေးသည်၊ ယာဝဇီဝံ ‧ အသက်ထက်ဆုံး၊ ဒါနာဒီနိ ‧ ဒါနအစရှိကုန်သော၊ ပုညာနိ ‧ ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတွာ ‧ ပြု၍၊ ယထာကမ္မံ ‧ ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတော ‧ လားပြီ။

သတ္ထာ ။ (ပ) ။ အဟောသိ" န္တိ၊

ပုဏ္ဏပါတိဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ ။

သတ္ထာ ‧ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ ‧ ဤတရားဒေသ နာကို၊ အာဟရိတွာ ‧ ဆောင်၍၊ " တဒါ ‧ ထိုအခါ၌၊ ဓုတ္တာ ‧ သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ဧတရဟိ ‧ ယခုအခါ၌၊ ဓုတ္တာ ‧ သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ အဟေသုံ ‧ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဗာရာဏသိ သေဋ္ဌိ ပန ‧ ဗာရာဏာသီသူဌေးသည်ကား၊ အဟမေဝ ‧ ငါဘုရား သည်သာ၊ အဟောသိ ‧ ဖြစ်ပြီ။" ဣတိ ‧ ဤသို့၊ ဇာတကံ ‧ ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ ‧ ပေါင်းတော်မူ၏။

တတိယာ ‧ တတိယမြောက်သော၊ ပုဏ္ဏပါတိဇာတကဝဏ္ဏနာ ‧ ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ ‧ ပြီး၏။

* * * * *

၄။ ကပိဖလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၄)

နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရုဟောတိ ဣဒံ။ (ပ)။ ဒေဟီ" တိ။

နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရုဟောတိ ဣဒံ = -ဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤကပိဖလဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ ဧကံ = တစ်ယောက်သော၊ ဖလကုသလံ =သစ်သီး၌လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော၊ ဥပါသကံ = ဥပါသကာကို၊ ဝါ = သီတင်း သည်ဒါယကာကို၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ၏။

ကိရ = ခဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ သာဝတ္ထိဝါသီ = သာဝတ္ထိပြည်၌နေသော၊ ကုဋုမ္ဗိကော = သူကြွယ်သည်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ = ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ = ရဟန်းသံဃာကို၊ နိမန္တေတွာ = ပင့်ဖိတ်၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ အာရာမေ = အာရာမ်၌၊ နိသီဒါပေတွာ = ထိုင်စေပြီး ၍၊ ယာဂုခဇ္ဇကံ = ယာဂုခဲဖွယ်ကို၊ ဒတွာ = ပေးလှူ၍၊ ဥယျာနပါလံ = ဥယျာဉ်စောင့်ကို၊ " ဘိက္ခူဟိ = ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ဥယျာနေ = ဥယျာဉ်၌၊ ဝိစရိတွာ = လှည့်လည်၍၊ အယျာနံ = အရှင်မြတ်တို့အား၊ အမ္ဗာဒိနိ = သရက်အစရှိကုန်သော၊ နာနာဖလာနိ = အထူးထူးကုန်သော သစ်သီးတို့ကို၊ ဝါ = သစ်သီးအမျိုးမျိုးတို့ကို၊ ဒေဟိ = ပေးလှူပါ။ " ဣတိ = ဤသို့ပြော၍၊ အာဏာပေသိ = စေလွှတ်၏။

သော ။ (ပ) ။ တံ တထေဝ ဟောတိ " တိ။

သော = ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ " သာဓူ" တိ = ကောင်းပြီ-ဟု၊ ပဋိသုဏိတွာ = ဝန်ခံ၍၊ ဘိက္ခုသံဃံ = ရဟန်းသံဃာကို၊

အာဒါယ = ယူ၍၊ ဥယျာနေ = ဥယျာဉ်၌၊ ဝိစရန္တော = လှည့်လည်သည်စဉ်၊ ရုက္ခံ = သစ်ပင်ကို၊ ဥလောကေတွာ၀ = မော့ကြည့်၍သာလျှင်၊ " ဧတံဖလံ = ဤ သစ်သီးသည်၊ အာမံ = စိမ်း၏။ ဧတံ ဖလံ = ဤသစ်သီးသည်၊ န သုပက္ကံ = ကောင်းစွာမမှည့်သေး။ ဧတံ = ဤသစ်သီးသည်၊ သုပက္ကံ = ကောင်းစွာ မှည့်၏။" ဣတိ = ဤသို့၊ ဇာနာတိ = သိ၏။ သော = ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ယံ = အကြင်သစ်သီးကို၊ ဝဒတိ = ဆို၏။ တံ = ထိုသစ်သီးသည်၊ တထေ၀= ထိုအတိုင်းသာလျှင်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

ဘိက္ခူ = ရဟန်းတို့သည်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တထာဂတဿ = မြတ်စွာဘုရားအား၊ " ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား၊ အယံ ဥယျာနပါလော = ဤဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ဖလကုသလော = သစ်သီး၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်ဖြစ်၍၊ ဘူမိယံ = မြေ၌၊ ဌိတော၀ = တည်လျက်ပင်၊ ရုက္ခံ = သစ်ပင်ကို၊ ဥလောကေတွာ = မော်ကြည့်၍၊ "ဧတံဖလံ = ဤသစ်သီးသည်၊ သုပက္ကံ = ကောင်းစွာမှည့်၏။" ဣတိ = ဤသို့၊ ဇာနာတိ = သိ၏။

သော = ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ယံ = အကြင်အကြောင်းကို၊ ဝါ= အကြင်သစ်သီးကို၊ ဝဒတိ = ဆို၏။ တံ = ထိုသစ်သီးသည်၊ တထေ၀ = ထိုဆိုသည့်အတိုင်းသာလျှင်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏။" ဣတိ = ဤသို့၊ အာ ရောစေသုံ = လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

သတ္ထာ ။ (ပ) ။ အတီတံ အာဟရိ။

သတ္ထာ = သည်၊ " ဘိက္ခဝေ = ရဟန်းတို့၊ အယမေ၀ ဥယျာနပါလော = ဤဥယျာဉ်စောင့်သည်သာ၊ နဖလကုသလော = သစ်သီး၌ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်မဟုတ်။ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါ၌၊ ပဏ္ဍိတာပိ = ပညာရှိတို့သည်လည်း၊ ဖလကုသလာယေ၀ = သစ်သီး

၌ကျွမ်းကျင်လိမ္မာကုန်သည်သာလျှင်ကုန်သည်သာ၊ အဟေသုံ = ဖြစ်ကုန်ပြီ။ " ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ အတီတံ = အတိတ်ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူလေပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ ။ (ပ) ။ အာဟ။

အတီတေ = လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေန္တေ = အုပ်စိုးစဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ သတ္တဝါဟကုလေ = လှည်းကုန်သည်အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ်၍၊ ဝယပ္ပတ္တော = အရွယ်သို့ရောက်သည်ရှိသော်၊ ပဉ္စဟိသကဋသတေဟိ = ငါးရာသောကုန်သောလှည်းတို့ဖြင့်၊ ဝဏိဇ္ဇံ = ကုန်သွယ်မှုကို၊ ကရောန္တော = ပြုသည်ရှိသော်၊ ဧကသ္မိံကာလေ= တစ်ခုသောကာလ၌၊ မဟာဝတ္တနိအဋဝိံ = တောအုပ်ကြီးသို့၊ ပတ္တော = ရောက်၍၊ အဋဝိမုခေ = တောအုပ်၏အဝ၌၊ ဌတွာ = ရပ်၍၊ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန်သော၊ မနုဿေ = လူတို့ကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ = စည်းဝေးစေ၍၊ " ဣမိဿာ အဋဝိယာ = ဤတောအုပ်၌၊ ဝိသရုက္ခာ နာမ = အဆိပ်သစ်ပင်တို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ = ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ = ရှိကုန်၏။ (ဝိသပတ္တာနိ = အဆိပ် အရွက်တို့သည်၊ ဝိသပုပ္ဖါနိ = အဆိပ်အပွင့်တို့သည် ဝိသဖလာနိ အဆိပ်သီးတို့သည်၊ ဝိသမဓူနိ = အဆိပ်ပျားတို့သည်၊ ဟောန္တိ ယေဝ = ရှိကုန်သည်သာ။ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါ၌၊ တုမှေဟိ = သင်တို့သည်၊ အပရိဘုတ္တံ = မသုံးဆောင်ဘူး၊ မစားဘူးသော၊ ယံကိဉ္စိ = တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပတ္တံဝါ = အရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖံဝါ = အပွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖလံဝါ = အသီးကိုလည်းကောင်း၊ ပလ္လဝံဝါ = အညွန့်ကိုလည်းကောင်း။ မံ = ငါ့ကို၊

အပရိပုဋ္ဌိတ္ဘာ = မမေးမြန်းမူ၍၊ မာ ခါဒထ = မစားကြကုန်လင့်” ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

တေ ။ (ပ) ။ တမ်ဏာညေ ဝိဝိတက္ခယံ ပါပေန္တိ။

တေ = ထိုလူတို့သည်၊ “သာဓု” တိ = ကောင်းပြီ - ဟု။ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ = ဝန်ခံပြီး၍၊ အဋဝိံ = တောအုပ်သို့၊ ပြဲတရိသု = သက်ဝင်ကြကုန်ပြီ။ အဋဝိမုခေစ = တောအုပ်ကြီး၏အဝ၌လည်း၊ ဧကသ္မိံ = တစ်ခုသော၊ ဂါမဒွါရေ = ရွာတံခါး၌၊ ကိံဖလရုက္ခောနာမ = ကိံဖလအမည်ရသောသစ်ပင်သည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ တဿ = ထိုကိံဖလသစ်ပင်၏၊ ခန္ဓသာခါပလာသပုပ္ဖဖလာနိ = ပင်စည်၊ အခက်၊ အရွက်၊ အပွင့်၊ အသီးတို့သည်၊ သဗ္ဗာနိ = အလုံးစုံကုန်သော၊ အမ္ဗသဒိသာနေဝ = တူသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ = ၏၊ ဝေဝလံ = သကာသက်၊ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော = အဆင်းသဏ္ဌာန်အားဖြင့်သာလျှင်၊ န = သရက်နှင့်တူသည်မဟုတ်၊ ဂန္ဓရသေဟိ = အနံ့အရသာတို့ဖြင့်လည်း၊ အဿ = ထိုကိံဖလသစ်ပင်၏၊ အာမ ပက္ကာနိ = အစိမ်း, အမှည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖလာနိ = အသီးတို့သည်၊ အမ္ဗဖလသဒိသာ နေဝ = သရက်သီးနှင့် တူကြကုန်သည်သာတည်း။ ခါဒိတာနိ = စားအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဟလာဟလဝိသံဝိယ = လတ်တလောသေစေတတ်သော အဆိပ်သည်ကဲ့သို့၊ တမ်ဏာညေဝ = ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ ဝိဝိတက္ခယံ = အသက်ဆုံးခြင်းသို့၊ ပါပေန္တိ = ရောက်ကြကုန်၏။

ပုရတော ရစ္ဆန္တာ ဧကစ္စေ။ (ပ) ။ ပုဋ္ဌိံသု။

ပုရတော = ရှေ့၌၊ ဂစ္ဆန္တာ = သွားကြကုန်သော၊ ဧကစ္စေ = တစ်ချို့ကုန်သော၊ လောလပုရိသာ = လျှပ်ပေါ်လော်လီသော ယောကျာ်းတို့သည်၊ “အယံ = ဤသစ်ပင်သည်၊ အမ္ဗရုက္ခော”တိ =

သရက်ပင်တည်းဟူသော၊ သညာယ = အမှတ်ဖြင့်၊ ဖလာနိ = အသီးတို့ကို၊ ခါဒိံသု = စားကြကုန်၏၊ ဧကေစွေ = တစ်ချို့ကုန်သော ယောက်ျားတို့သည်၊ "သတ္တဝါဟံ = လှည်ကုန် သည်မျိုးကို၊ ပုစ္ဆိတွာဝ = မေးပြီး၍သာ၊ ခါဒိဿာမာ" တိ = စားကုန်အံ့ - ဟု။ ဟတ္ထေန = လက်ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အဋ္ဌံသု = တည်ကြကုန်ပြီ၊ တေ = ထိုသူတို့သည်၊ သတ္တဝါဟေ = လှည်းကုန်သည်မျိုးသည်၊ အာဂတေ = လာသည်ရှိသော်၊ "အယျ = အရှင်၊ က္ကမာနိ အမ္ဗဖလာနိ = ဤသရက်သီးတို့ကို၊ ခါဒါမ = စားကြကုန်အံ့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံသု = မေးကြကုန်၏။

ဗောဓိသတ္တော။ (ပ) ။ နိရောဂေ အာကာသိ။

ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ "အယံ = ဤ သစ်ပင်သည်၊ နအမ္ဗရုက္ခော"တိ = သရက်ပင်မဟုတ်ဟု၊ ဉတွာ = သိ၍၊ "ဧသ + ဧသော = ဤသစ်ပင်သည်၊ ကိံဖလရုက္ခေါနာမ = ကိံဖလသစ်ပင်မည်၏၊ အယံ = ဤသစ်ပင်သည်၊ န အမ္ဗရုက္ခော = သရက်ပင်မဟုတ်၊ မာ ခါဒိတ္ထာ" တိ = မစားကြကုန်လင့်ဟု၊ ဝါရေတွာ = တားမြစ်၍၊ ယေ = အကြင်သူတို့သည်၊ ခါဒိံသု = စားကြကုန်၏၊ တေပိ = ထိုသူတို့ကိုလည်း၊ ဝမာပေတွာ = အန်ထုတ်စေ၍၊ စတုမဓုရံ = စတုမဓုကို၊ ပါယေတွာ = တိုက်၍၊ နိရောဂေ = ရောဂါမရှိသည်တို့ကို၊ အကာသိ = ပြုပြီ။

ပုဗ္ဗေ ပန မသ္မိံ ရုက္ခမူလေ။ (ပ) ။ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။

ပုဗ္ဗေ ပန = ရှေးအခါ၌ကား၊ မသ္မိံ ရုက္ခမူလေ = ဤသစ်ပင် ရင်း၌၊ မနုဿာ = လူတို့သည်၊ နိဝါသံ = တည်းခိုနေထိုင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေတွာ = ပြု၍၊ "အမ္ဗဖလာနိ" တိ = သရက်သီးတို့တည်းဟူသော၊ သညာယ = အမှတ်ဖြင့်၊ ဝါ = အမ္ဗဖလာနိ" တိ = သရက်သီးတို့

တည်းဟု၊ သညာယ = မှတ်ထင်သဖြင့်၊ ဣမာနိဝိသဖလာနိ = ဤအဆိပ်သီးတို့ကို၊ ခါဒိတွာ = စား၍၊ ဇီဝိတက္ခယံ = အသက်ဆုံးရှုံးခြင်းသို့၊ ပါပုဏန္တိ = ရောက်ကြကုန်၏၊ ပုနဒိဝသေ = နောက်တစ်နေ့၌၊ ဂါမဝါသိနော = ရွာ၌နေကြကုန်သောသူတို့သည်၊ ဝါ = ရွာသားတို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ = ထွက်၍၊ မတမနုဿေ = လူသေတို့ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ ပါဒေ = ခြေထောက်တို့ကို၊ ဂဏှိတွာ = ယူ၍၊ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ = ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌၊ ဆဍ္ဍေတွာ = စွန့်ပစ်၍၊ သကဋေဟိ = လှည်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံယေဝ = အတူတကွသာလျှင်၊ သဗ္ဗံ = အလုံးစုံသော၊ တေသံ = ထိုသူတို့၏၊ သန္တကံ = ဥစ္စာကို၊ ဂဟေတွာ = ယူကြ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ = သွားကြကုန်၏။

တေ တံ ဒိဝသမ္ပိ။ (ပ) ။ ပုစ္ဆိံသု။

တေ = ထိုရွာသားတို့သည်၊ တံ ဒိဝသမ္ပိ = ထိုနေ့၌လည်း၊ အရုဏုဂ္ဂ မနကာလေယေဝ = အရုဏ်တက်သောအချိန်အခါ၌ပင်။ "မယှံ = ငါ၏။ ဗလိဗဒ္ဒါ = နွားသည်၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊ မယှံ = ငါ၏၊ သကဋံ = လှည်းသည်၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊" မယှံ = ငါ၏၊ ဘဏ္ဍံ = ဥစ္စာသည်၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊ " ဣတိ = ဤသို့ကြံ၍၊ ဝေဂေန = လျင်မြန်စွာဖြင့်၊ တံရုက္ခမူလံ = ထိုသစ်ပင်ရင်းသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ မနုဿေ = လူတို့ကို၊ နိရောဂေ = ရောဂါမရှိသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "ကထံ = အဘယ်သို့၊ တုမှေ = သင်တို့သည်။ ဣမံ ရုက္ခံ = ဤသစ်ပင်ကို၊ "အယံ = ဤသစ်ပင်သည်၊ န အမ္ဗရုက္ခော" ဣတိ = သရက်ပင်မဟုတ်ဟု၊ ဇာနိတ္ထာ" ဣတိ = သိကြကုန်သနည်း ဟု၊ ပုစ္ဆိံသု = မေးကြကုန်ပြီ။

တေ ။ (ပ) ။ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ -

တေ = ထိုလှည်းသားတို့သည်၊ "မယံ = ငါတို့သည်၊ နဇာနာမ = မသိကြကုန်၊ နော = ငါတို့၏၊ သတ္ထဝါဟဇေဋ္ဌကော = လှည်းကုန်သည်မှူး ကြီးသည်၊ ဇာနာတိ = သိ၏။" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟံသု = ပြောကြကုန်ပြီ၊ မနုဿာ = လူတို့သည်၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရားလောင်းကို၊ "ပဏ္ဍိတ = ပညာရှိ၊ ကိန္တိ = အဘယ်သို့၊ ကတွာ = ပြု၍၊ တွံ = သင်သည်၊ ဣမဿ ရုက္ခဿ = ဤသစ်ပင်၏။ အနမ္ဗရုက္ခဘာဝံ = သရက်ပင်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အညာသိ" တိ = သိပါသနည်းဟု၊ ပုစ္ဆိံသု = မေးကြကုန်ပြီ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ "ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ = နှစ်ပါးကုန် သော အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အညာသိ" န္တိ = သိပြီဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဣမံ = ဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ဆို၏။ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = ဆိုသနည်း။)

၃၄။ "နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရုဟော၊ နပိ ဂါမတော အာရကာ။
အာကာရကေန ဇာနာမိ၊ နာယံ သာဒုဖလော ဒုမော"
တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ အယံ ရုက္ခော = ဤသစ်ပင်သည်၊ ဒုရာရုဟော = ခဲယဉ်းစွာတက်ရသည်၊ န = မဟုတ်ချေ၊ ဂါမတော = ရွာမှ၊ နပိအာရကာ = ဝေးသည်လည်းမဟုတ်ချေ၊ အာကာရကေန = ဤနှစ်ပါးသောအကြောင်းကြောင့်၊ အယံရုက္ခော = ဤသစ်ပင်သည်၊ သာဒုဖလော = ချိုမြိန်သောအသီးရှိသော ဒုမော = သစ်ပင်သည်၊ န = မဟုတ်ချေ၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဇာနာမိ = သိ၏။ (ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏)။

တတ္ထ နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရုဟောတိ။ (ပ) ။ ဒုမောတိ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရုဟောတိ = နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရုဟော = ဟူသည်ကား၊ အယံ ဝိသရုက္ခော = ဤအဆိပ်ပင် သည်၊ န ဒုက္ခာရုဟော = ခဲယဉ်းစွာ တက်အပ်သည့် သစ်ပင်မဟုတ်ချေ၊ ဉက္ခိပိတွာ = ထောင်၍၊ ဌပိတနိဿေဏိဝိယ = ထားအပ်သောလှေခါး သည်ကဲ့သို့၊ သုခေန = လွယ်ကူစွာဖြင့်၊ အာရောဟိတုံ = တက်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ = တတ်နိုင်၏၊ ဣတိ = ဤသို့၊ ဝဒတိ = ဆို၏။

နပိ ဂါမတော အာရကာတိ = နပိဂါမတော အာရကာ = ဟူသည်ကား၊ ဂါမတော = ရွာမှ၊ ဒူရေ = အဝေး၌၊ ဌိတောပိ = တည်သည်လည်း၊ နဟောတိ = မဟုတ်၊ ဂါမဒွါရေ = ရွာ၏တံခါး၌၊ ဌိတောယေဝ = တည်ရှိ သည်သာတည်း၊ ဣတိ + ဣမံအတ္ထံ = ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ = ပြ၏။

အာကာရကေန ဇာနာမီတိ = အာကာရကေန ဇာနာမိ = ဟူသည် ကား၊ ဒုဝိဓေန = နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊ ဣမိနာ ကာရဏေန = ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ = ဖြင့်၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဣမံ ရုက္ခံ = ဤသစ်ပင်ကို၊ ဇာနာမိ = သိ၏၊ ကိန္တိ = အဘယ်သို့၊ ဇာနာမိ = သိရသနည်း၊ အယံ = ဤသစ်ပင်သည်၊ သာဒုဖလော = ချိုမြိန်သော အသီးရှိသော၊ ဒုမော = သစ်ပင်သည်၊ သာဒုဖလော = ချိုမြိန်သောအသီးရှိသော၊ ဒုမော = သစ်ပင်သည်၊ န = မဟုတ် ချေ၊ ဣတိ = ဤသို့၊ ဇာနာမိ = ၏။

သစေ ဟိ အယံ မဓုရဖလော။ (ပ) ။ ဂတော။

ဟိ = ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ အယံ = ဤသစ်ပင်သည်၊ မဓုရဖလော = ချိုမြိန်သောအသီးရှိသော၊ အမ္ဗရုက္ခော = သရက်ပင်သည်၊ သစေ

အဘာဝိသ = အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ သုခါရုဠှေ = လွယ်ကူစွာတက်နိုင် သော၊ အဝိဒူရေ = မဝေးသောအရပ်၌၊ ဌိတေ = တည်ရှိသော၊ ဧတသ္မိံ = ဤသစ်ပင်၌၊ ဧကမ္ပိဖလံ = အသီးတစ်လုံးမျှသည်လည်း၊ နတိဋ္ဌေယျ = မတည်ရှိရာ၊ ဖလခါဒက မနုဿေဟိ = အသီးစားကြသော လူတို့သည်၊ နိစ္စံ = အမြဲ၊ ပရိဝုတော၀ = ခြံရံသည်သာဖြစ်၍၊ အဿ = ဖြစ်ရာ၏၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ အဟံ = သည်၊ အတ္တနော = ၏၊ ဉာဏေန = ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ = ပိုင်းခြား၍၊ ကိမ္ပက္ကမသ = ဤသစ်ပင်၏၊ ဝိသရုက္ခဘာဝံ = အဆိပ်ပင်၏ အဖြစ်ကို၊ အညာသိံ = သိရပြီ၊ ဣတိ = ဤသို့၊ မဟာဇနဿ = လူအပေါင်းအား၊ ဓမ္မံ = ကို၊ ဒေသေတွာ = ဟော၍၊ သောတ္ထိဂမနံ = ကောင်းသောသွားခြင်းသို့၊ ဂတော = သွားပြီ။

သတ္ထာပိ။ (ပ) ။ အဟမေဝ အဟောသိ” န္တိ။ ကိံဖလဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

သတ္ထာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ “ဘိက္ခဝေ = တို့၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါ၌၊ ပဏ္ဍိတာပိ = ပညာရှိတို့သည်လည်း၊ ဖလကုသလာ = သစ်သီး၌ကျွမ်းကျင်လိမ္မာကြသည်၊ အဟေသုံ” န္တိ = ဖြစ်ကြကုန်ပြီ ဟု၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ = ဤတရားဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ အနုသန္ဓိံ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋ္ဋေတွာ = စပ်၍၊ “တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ပရိသာ = ပရိသတ်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓပရိသာ = ဘုရား၏ပရိသတ်တို့သည်၊ အဟေသုံ = ဖြစ်ကြပြီ၊ သတ္ထဝါဟောပန = လှည်းကုန်သည်မှူးသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိံ = ဖြစ်ပြီ၊” ဣတိ = ဤသို့၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

စတုတ္ထာ = လေးပါးမြောက်သော၊ ကိံဖလဇာတကဝဏ္ဏနာ = ကိံဖလဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

* * * * *

၅ – ပဉ္စဝုဓဇာတက ဝဏ္ဏနာ (၅၅)

ယော အလီနေန စိတ္တေနာတိ ဣဒံ။ (ပ) ။ အတီတံ အာဟရိ။

ယော အလီနေန စိတ္တေနာတိ ဣဒံ = ယော အလီနေန စိတ္တေန - ဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤပဉ္စာဝုဓဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ ဧကံ = တစ်ပါးသော၊ သြဿဋ္ဌဝီရိယံ = လျော့ချသော ဝီရိယရှိသော၊ ဘိက္ခုံ = ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ = ၍၊ ကထေသိ = ပြီ၊ သတ္ထာ = သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ = ထိုရဟန်းကို၊ အာမန္တေတွာ = ခေါ်တော်မူ၍၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ သြဿဋ္ဌ ဝီရိယော = လျော့ချသော ဝီရိယရှိသည်၊ အသိ = ဖြစ်သည်၊ သစ္စံကိရ = မှန်၏လော၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ = မေးမြန်း၍၊ "ဘဂဝါ = မြတ်စွာ ဘုရား၊ သစ္စံ = မှန်ပါ၏ဘုရား၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါကာလ၌၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ ဝီရိယံ = ကို၊ ကာတုံ = ပြုခြင်းငှာ၊ ယုတ္တဋ္ဌာနေ = သင့်တော်သော နေရာ၌၊ ဝီရိယံ = ကို၊ ကတွာ = ၍၊ ရဇ္ဇသမ္ပတ္တိံ = မင်းစည်းစိမ်သို့၊ ပါပုဏိံသု = ရောက်ကြ, ရကြကုန်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ အတီတံ = အတိတ်ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ ပုစ္ဆိသု။

အတီတေ = ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ဗာရာ ဏသီပြည်၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = ပြုစဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ တဿရညော = ထိုဗြဟ္မဒတ် မင်း၏၊ အဂ္ဂမဟေသိယာ = မိဖုရား ကြီး၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိံ = ဝမ်းတိုက်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ = ဖြစ်ပြီ၊ တဿ = ထိုဘုရား လောင်းအား၊ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ = နာမည်ပေးသောနေ့၌၊ အဋ္ဌသတေ = ရှစ်ရာကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏေ = ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ သဗ္ဗကာ မေဟိ = အလုံးစုံသော လိုရာဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ သန္တပေတွာ = ရောင့်ရဲ စေ၍၊ လက္ခဏာနိ = လက္ခဏာတို့ကို၊ ပုစ္ဆိသု = မေးကြကုန်ပြီ။

လက္ခဏကုသလာ ဗြာဟ္မဏာ။ (ပ) ။ ဗျာကရိံသု။

လက္ခဏကုသလာ = လက္ခဏာ၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ = ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ = လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ “မဟာရာဇ = မင်းကြီး၊ ကုမာရော = မင်းသားသည်၊ ပုညသမ္ပန္နော = ဘုန်းကံနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ တုမှာကံ = သင်မင်းကြီးတို့၏၊ အစ္စယေန = လွန်သဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏ အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိဿတိ = ရောက်လတ္တံ့၊ ပဉ္စာဝုဓကမ္မေ = ငါးပါး သောလက်နက်အမှု၌၊ ပညာတော ပါကဋော = ထင်ရှားသည် ဖြစ်၍၊ ဇမ္ဗုဒီပေ = ဇမ္ဗုဒိပ်၌၊ အဂ္ဂပုရိသော = မြတ်သောယောကျ်ား သည်၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ = ဤသို့၊ ဗျာကရိံသု = ဟောကြားကုန်ပြီ။

ရာဇာ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝစနံ သုတွာ။ (ပ) ။ အာဟ။

ရာဇာ = မင်းကြီးသည်၊ ဗြာဟ္မဏာနံ = ပုဏ္ဏားတို့၏၊ ဝစနံ = စကား ကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ ကုမာရဿ = မင်းကြီး၏။

နာမံ = အမည်ကို၊ ဂဏှန္တော = မှည့်ယူသည်ရှိသော်“ပဉ္စာဝုဓကုမာရော” တိ = ပဉ္စာဝုဓမင်းသားဟု၊ နာမံ = အမည်ကို၊ အကာသိ = မှည့်ပြီ၊ ဝါ = ပြုပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ ဝိညုတံ = သိကြားလိမ္မာသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာ = ရောက်၍၊ သောဠသဝဿုဒ္ဒေသေ = တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်၌၊ ဌိတံ = တည်ရှိသော၊ နံ = ထိုပဉ္စာဝုဓမင်းသားကို၊ ရာဇာ = ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်၊ အာမန္တေတွာ = ခေါ်၍၊ “တာတ = ချစ်သား၊ သိပ္ပံ = အတတ်ပညာကို၊ ဥဂ္ဂဏှာဟိ = သင်ယူချေလော့၊” ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆိုတော်မူ၏။

ကဿ သန္တိကေ။ (ပ) ။ သဟဿံ ဒတွာ ဥယျောဇေသိ။

ဒေဝ = မင်းကြီး၊ ကဿ = ဘယ်သူ၏၊ သန္တိကေ = အထံ၌၊ ဥဂ္ဂဏှာမိ = သင်ရပါသနည်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ = မေး၏၊ “တာတ = ချစ်သား၊ ဂစ္ဆ = သွားလော့၊ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ = ဂန္ဓာရတိုင်း၌၊ တက္ကသိလနဂရေ = တက္ကသိုလ်ပြည်၌၊ ဒိသာပါမောက္ခဿ = ဒိသာပါမောက္ခဖြစ်သော၊ အာစရိယဿ = ဆရာ၏၊ သန္တိကေ = အထံ၌၊ ဥဂ္ဂဏှ = သင်လော့၊ အဿ = ထိုဆရာ၏၊ ဝါ = ထိုဆရာအား၊ ဣဒဉ္စ အာစရိယဘာဂံ = ဤဆရာ၏ အဘို့ကိုလည်း၊ ဒဒေယျာသိ” တိ = ပေးရာ၏ဟု၊ သဟဿံ = အသပြာတစ်ထောင် ကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ဥယျောဇေသိ = လွှတ်လိုက်လေပြီ။

သော တတ္ထ ဂန္တွာ။ (ပ) ။ ဗာရာဏသိမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။

သော = ထိုပဉ္စာဝုဓမင်းသားသည်၊ တတ္ထ = ထိုတက္ကသိုလ်ပြည်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ သိပ္ပံ = အတတ်ပညာကို၊ သိက္ခိတွာ = သင်ပြီး၍၊ အာစရိယေန = ဆရာသည်၊ ဒိန္နံ = ပေးအပ်သော၊

ပဥ္စဝုဓံ = လက်နက်ငါးမျိုးကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အာစရိယံ = ဆရာကို၊ ဝန္ဒိတွာ = ရှိခိုး၍၊ တက္ကသိလနဂရတော = တက္ကသိုလ်ပြည်မှ၊ နိက္ခမိတွာ = ထွက်၍၊ သန္နဒ္ဓပဥ္စာဝုဓော = သိုင်းဖွဲ့လွယ်အပ်သောလက်နက်ငါးမျိုးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဗာရာဏသိမဂ္ဂံ = ဗာရာဏသီလမ်းခရီးသို့၊ ပဋိပဇ္ဇိ = သွားလေပြီ။

သော အန္တရာမဂ္ဂေ။ (ပ) ။ ဝါရယိံသု။

သော = ထိုပဥ္စာဝုဓမင်းသားသည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ = လမ်းခရီးအကြား၌၊ သိလေသလောမယက္ခေန နာမ = စေးကပ်သောအမွေးရှိသောဘီလူးသည်မည်သည်၊ အဓိဋ္ဌိတံ = အဓိဋ္ဌာန်အပ်သော၊ ဝါ = ကြီးစိုးအပ်သော၊ ဧကံ အဋဝိံ = တစ်ခုသောတောအုပ်သို့၊ ပါပုဏိ = ရောက်လေပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုပဥ္စာဝုဓမင်းသားကို၊ အဋဝိမုခေ = တောအုပ်၏အဝ၌၊ မနုဿာ = လူသားတို့သည်၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "ဘော မာဏဝ = အိုလုလင်၊ ဣမံ အဋဝိံ = ဤတောအုပ်သို့၊ မာ ပဝိသ = မဝင်ပါနှင့်၊ ဧတ္ထ = ဤတောအုပ်၌၊ သိလေသလောမယက္ခော နာမ = စေးကပ်သောအမွေးရှိသောဘီလူးသည်မည်သည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ သော = ထိုဘီလူးသည်၊ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌေ = မြင်အပ်မြင်အပ်ကုန်သော၊ မနုဿေ = လူတို့ကို၊ ဇီဝိတက္ခယံ = အသက် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့၊ ပါပေတိ = ရောက်စေ၏၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝါရယိံသု = တားမြစ်ကြကုန်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တော အတ္တာနံ တက္ကေန္တော။ (ပ) ။ အာဟ။

ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို၊ တက္ကေန္တော = ကြံစည်လျက်၊ အသမ္ဘီတ ကေသရ သီဟောဝိယ = တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသောကေသရခြင်္သေ့သည်ကဲ့သို့၊ အဋဝိံ = တောအုပ်သို့၊ ပါဝိသိယေဝ = ဝင်သည်သာတည်း၊ တသ္မိံ = ထိုပဥ္စာဝုဓမင်းသား

သည်၊ အဍ္ဍဝိမဏ္ဍဲ = တောအုပ်၏ အလယ်သို့၊ သမ္ပတ္တော = ရောက်လတ်သည်ရှိသော်၊ သောယက္ခော = ထိုဘီလူးသည်၊ တာလမတ္တော = ထန်းပင်ပမာဏရှိသည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ ကူဋာဂါရမတ္တံ = စုလစ်မွန်ချွန်းအထွဋ်တပ်သောအိမ်ပမာဏရှိသော၊ သီသံ = ဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ တစ်နည်းကား၊ ကူဋာဂါရမတ္တံ = စုလစ်မွန်ချွန်းအထွဋ်မျှရှိသော၊ သီသံ = ဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တပ္ပမာဏာနိ = သပိတ်ပမာဏရှိကုန်သော၊ အက္ခီနိ = မျက်စေ့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒကလိမကုဋ္ဋမတ္တာ = ငှက်ပျောဖူးပမာဏရှိကုန်သော၊ ဒွေဒါဌာစ = အစွယ်နှစ်ချောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မာပေတွာ = ဖန်ဆင်း၍၊ သေတမုခေါ = ဖြူသောမျက်နှာရှိသည်၊ ကဗရကုစ္ဆိ = ပြောက်ကျားသောဝမ်းဗိုက်ရှိသည်၊ နီလဟတ္ထပါဒေါ = ညိုမဲသောလက်ခြေရှိသည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ဘုရားလောင်းအား၊ ဒဿေတွာ = ပြ ၍၊ "တွံ = သင်သည်၊ ကဟံ = အဘယ်အရပ်သို့၊ ယာသိ = သွားသနည်း၊ တိဋ္ဌ = ရပ်၊ တွံ = သင်သည်၊ မေ = ငါ၏၊ ဘက္ခော = အစာသည်၊ အသိ = ဖြစ်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

အထ နံ ဗောဓိသတ္တော၊ (ပ) ၊ လောမေသုယေဝ အလ္လီယိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုဘီလူးကို၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ "ယက္ခ = ဘီလူး၊ အဟံ = ငါသည်၊ အတ္တာနံ = ကိုယ်ကို၊ တက္ကေတွာ = ကြံစည်၍၊ ဣဓ = ဤတောအုပ်သို့၊ ပဝိဋ္ဌော = ဝင်ပြီ၊ တွံ = သည်၊ အပ္ပမတ္တော = မမေ့လျော့သည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ မံ = ငါ့ထံသို့၊ ဥပဂစ္ဆေယျာသိ = ချဉ်းကပ်ရာ၏၊ ဝိသပီတေန = အဆိပ်လူးထားသော၊ သရေန = မြှားဖြင့်၊ တံ = သင့်ကို၊

ဝိဇ္ဈိတွာ = ပစ်ခွင်း၍၊ ဧတ္တေဝ = ဤနေရာ၌ပင်၊ ပါတေဿာမိ = လဲကျစေအံ့။ ဝါ = သတ်အံ့၊” ဣတိ = ဤသို့၊ သန္တဇ္ဇေတွာ = ခြိမ်းခြောက်၍၊ ဟလာဟလဝိသပီတံ = လတ်တလောသေစေတတ်သော အဆိပ်ဖြင့်လူးသော၊ သရံ = မြားကို၊ သန္နယှိတွာ = ဖွဲ့၍၊ ဝါ = စီရင်၍၊ မုဉ္စိ = လွှတ်ပြီ၊ သော = ထိုမြားသည်၊ ယက္ခဿ = ၏၊ လောမေသုယေဝ = အမွေးတို့၌သာ၊ အလ္လီယိ = ကပ်ငြိပြီ။

တတော အညံ၊ တတော အညန္တိ။ (ပ) ။ အလ္လီယိ။

တတော = ထိုမှ၊ အညံ = အခြားသောမြားတစ်စင်းကို၊ မုဉ္စိ = လွှတ်ပြီ၊ တတော = ထိုမှ၊ အညံ = အခြားသောမြားတစ်စင်းကို၊ မုဉ္စိ = လွှတ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ = ဤသို့၊ ပဉ္စသသရေ = ငါးဆယ်ကုန်သောမြားတို့ကို၊ မုဉ္စိ = လွှတ်ပြီ၊ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန်သောမြားတို့သည်၊ တဿ = ထိုဘီလူး၏၊ လောမေသုယေဝ = အမွေးတို့၌သာ၊ အလ္လီယိံသု = ကပ်ငြိကြကုန်ပြီ၊ ယက္ခော = ဘီလူးသည်၊ သဗ္ဗေပိ = အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ သရေ = ထိုမြားတို့ကို၊ ဖောဋေတွာ = ခါ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ပါဒမူလေယေဝ = ခြေရင်း၌သာလျှင်၊ ပါတေတွာ = ချ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရားလောင်းသို့၊ ဥပသင်္ကမိ = ချဉ်းကပ်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ပုနပိ = နောက်တစ်ဖန်လည်း၊ တံ = ထို ဘီလူးကို၊ တဇ္ဇေတွာ = ခြိမ်းခြောက်၍၊ ခဂ္ဂံ = သန်လျက်ကို၊ ကဍ္ဎိတွာ = ဆွဲ၍၊ ပဟရိ = ခုတ်၏။ တေတ္တိံသင်္ဂုလာယတော = သုံးဆယ်သုံးလက်သစ်ရှိ သံတွေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော၊ ခဂ္ဂေါ = သံလျက်သည်၊ လောမေသုယေဝ = အမွေးတို့၌သာ၊ အလ္လီယိ = ကပ်ငြိပြီ။

အထ နံ ကာကာယေန ပဟာရိ။ (ပ) ။ အလ္လီယိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုဘီလူးကို၊ ကာကာယေန = တောင်ဖြင့်၊ ပဟာရိ = ရိုက်နှက်ပြီ၊ သောပိ = ထိုတောင်သည်လည်း၊ လောမေသုယေဝ = အမွေးတို့၌သာ၊ အလ္လီယိ = ငြိ၊ တဿ = ထိုတောင်သည်၊ အလ္လီနဘာဝံ = ကပ်ငြိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ မုဂ္ဂရေန = ဆောက်ပုတ်ဖြင့်၊ ပဟာရိ = ရိုက်နှက်ပြီ၊ သောပိ = ထိုဆောက်ပုတ်သည်လည်း၊ လောမေသု ယေဝ = တို့၌သာ၊ အလ္လီယိ = ငြိ၊ တဿ = ထိုဆောက်ပုတ်၏၊ အလ္လီနဘာဝံ = ကပ်ငြိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = ၍၊ ကုန္တေန = လှံတံဖြင့်၊ ပဟာရိ = ထိုးခတ်၏။ သောပိ = ထိုလှံတံသည်လည်း၊ လောမေသုယေဝ = တို့ ၌သာ၊ အလ္လီယိ = ငြိ။

ဘဿ အလ္လီနဘာဝံ ဉတွာ။ (ပ) ။ အလ္လီယိ။

တဿ = ထိုလှံတံ၏။ အလ္လီနဘာဝံ = ကပ်ငြိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ "ဘောယက္ခ = အိုဘီလူး၊ တေ = သင်သည်၊ အဟံ = ငါ့ကို၊ 'ပဉ္စာဝုဓကုမာရော နာမာ" တိ = ပဉ္စာဝုဓမင်းသားမည်သည်ဟု၊ န သုတပုဗ္ဗော = ရှေး၌မကြားဘူးသလော၊ အဟံ = ငါသည်၊ တယာ = သင်သည်၊ အဓိဋ္ဌိတံ = စောင့်ရှောက်အပ်သော၊ အဋ္ဋဝိ = တောအုပ်သို့၊ ပဝိသန္တော = ဝင်သည်ရှိသော်၊ ဓနုအာဒီနိ = လေးအစရှိသည်တို့ကို၊ တက္ကေတွာ = ကြံစည်၍၊ နပဝိဋ္ဌော = ဝင်အပ်သည်မဟုတ်၊ ပန = စင်စစ်၊ အတ္တာနံ ယေဝ = မိမိကိုယ်ကို၊ တက္ကေတွာ = ကြံဆ၍၊ ပဝိဋ္ဌော = ဝင်ပြီ၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၊ တံ = သင့်ကို၊ ပေါထေတွာ = သတ်၍၊ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ = မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ကျေသည်ကို၊ ကရိဿာမိဇတိ = ပြုအံ့ဟု၊ ဉန္နာဒေန္တော = ကြုံးဝါးလျက်၊ အတ္တာနံ = ကိုယ်ကို၊ တက္ကေတွာ = ကြံဆ၍၊

ဒက္ခိဏဟတ္ထေန = လက်ျာလက်ဖြင့်၊ ယက္ခံ = ဘီလူးကို၊ ပဟရိ = ရိုက်နှက်ပြီ၊ ဟတ္ထော = လက်ယာလက်သည်၊ လောမေသုယေဝ = တို့၌သာလျှင်၊ အလ္လီယိ = ငြိ။

ဝါမဟတ္ထေန ပဟရိ။ (ပ)။ နိဿာရဇ္ဇော အဟောသိ။

ဝါမဟတ္ထေန = လက်ဝဲလက်ဖြင့်၊ ပဟရိ = ရိုက်နှက်ပြီ၊ သောပိ = ထိုလက်ဝဲလက်သည်လည်း၊ အလ္လီယိ = ငြိ၊ ဒက္ခိဏပါဒေန = လက်ယာခြေဖြင့်၊ ပဟရိ = ခတ်ပြီ၊ သောပိ = ထိုလက်ယာခြေသည်လည်း၊ အလ္လီယိ = ငြိ၊ ဝါမပါဒေန = လက်ဝဲခြေဖြင့်၊ ပဟရိ = ခတ်ပြီ၊ သောပိ = ထိုလက်ဝဲ ခြေသည်လည်း၊ အလ္လီယိ = ကပ်ပြီ၊ "သီသေန = ဦးခေါင်းဖြင့်၊ တံ = ထို ဘီလူးကို၊ ပေါထေတွာ = တိုက်ခတ်၍၊ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ = မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ကြေသည်ကို၊ ကရိဿာမိ" ဣတိ = ပြုအံ့ ဟု၊ သီသေန = ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ပဟရိ = တိုက်ခတ်ပြီ။ တမ္ပိ = ထို ဦးခေါင်းသည်လည်း၊ လောမေသုယေဝ = အမွေးတို့၌သာ၊ အလ္လီယိ = ကပ်ငြိပြီ၊ သော = ထိုပဉ္စဝုဓမင်းသားသည်၊ ပဉ္စောဍ္ဍိတော = ငါးပါးသောဌာနတို့ဖြင့်ထောင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပဉ္စသုဌာနေသု = ငါးပါးကုန်သောဌာနတို့၌၊ ဗဒ္ဓေါ = ကပ်သည်၊ ဩလမ္ဗန္တေပိ = တွဲလျားရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း၊ နိဗ္ဘယော = ကြောက်ခြင်းမရှိသည်၊ နိဿာရဇ္ဇော = ရွံ့ရှာခြင်းမရှိသည်သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

ယက္ခော စိန္တေသိ။ (ပ) ။ ပုစ္ဆိ။

ယက္ခော = ဘီလူးသည်၊ "အယံ = ဤယောက်ျားသည်၊ ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ ပုရိသသီဟော = ခြင်္သေ့နှင့်တူသော ယောက်ျားတည်း၊ ပုရိသာဇာနီယော = ယောက်ျားအာဇာနည်တည်း၊ ပုရိသမဟတ္တာဝ = ယောက်ျားမည်ကာမျှသည်သာ၊ န = မဟုတ်ချေ၊

မာဒိသေန = ငါကဲ့သို့သောသဘောရှိသော၊ ယက္ခေန နာမ = ဘီလူးမည်သည်၊ ဂဟိတဿ = ဖမ်းယူအပ်သော၊ အဿ = ထိုယောကျ်ားအား၊ သန္တာသမတ္တမ္ပိ = ထိတ်လန့်မျှသည်လည်း၊ န ဘဝိဿတိ = မဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣမံ မဂ္ဂံ = ဤတောလမ်း ခရီးကို၊ ဝါ = ဤတောလမ်းခရီးကိုသွားသူကို၊ ဟနန္တေန = သတ်ဖြတ်သော၊ မယာ = ငါသည်ဇဝရူပေါ = ဤကဲ့သို့သဘောရှိသော၊ ဧကောပိ = တစ်ယောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပုရိသော = ယောကျ်ားကို၊ နဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော = ရှေး၌မမြင်ဘူးပြီ၊ သော+ဧသော = ဤယောကျ်ားသည်၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ နဘာယတိနုခေါ = မကြောက်သနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ စိန္တေသိ = စဉ်းစားပြီ၊ သော = ထိုဘီလူးသည်၊ တံ = ထိုပဥ္စာဝုဓမင်းသားကို၊ ခါဒိတုံ = စားခြင်းငှာ။ အဝိသဟန္တော = မဝံ့မရဲသည်ဖြစ်၍၊ "မာဏဝ = လုလင်၊ တွံ = သင်သည်၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ မရဏဘယံ = သေဘေးကို၊ န ဘာယသိနုခေါ = မကြောက်သနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ။

ကိံ ကာရဏာ ယက္ခ။ (ပ) ။ န ဘာယာမိတိ။

ယက္ခ = ဘီလူး၊ ကိံ ကာရဏာ = အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ဘာယိဿာမိ = ကြောက်ရအံ့နည်း၊ ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ = အတ္တဘော တစ်ခု၌၊ ဧကံ မရဏံ = တစ်ကြိမ်သော သေခြင်းသည်၊ နိယတမေဝ = မြဲသည်သာတည်း၊ ဝါ = ဓမ္မတာသည်သာတည်း၊ အပိစ = စင်စစ်သော်ကား၊ မယှံ = ငါ၏၊ ကုစ္ဆိမှိ = ဝမ်းဗိုက်၌၊ ဝဇိရာဝုဓံ = ဝရဇိန်လက်နက်သည်၊ အတ္ထိ = ၏၊ မံ = ငါ့ကို၊ သစေ ခါဒိဿသိ = အကယ်၍စားအံ့၊ တံအာဝုဓံ = ထိုဝရဇိန်လက်နက်ကို၊ ဇီရာပေတုံ = ကြေညက်စေခြင်းငှါ၊ န သက္ခိဿသိ = မတတ်နိုင်လတ္တံ့၊ တံ = ထိုဝရဇိန်လက်နက်သည်၊ တေ = သင်၏၊ အန္တာနိ =

အူမတို့ကို၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ = အပိုင်းအပိုင်းကို၊ ဆိန္နိတွာ = ဖြတ်၍၊ ဗိဝိတကွယံ = အသက်ကုန်ဆုံးခြင်းသို့၊ ပါပေဿတိ = ရောက်လတ္တံ့၊ ကူတိ = ဤသို့၊ ဥဘောပိ = ငါတို့နှစ်ယောက်သည်လည်း၊ နဿိဿာမ = ပျက်စီးသေကြကုန်လတ္တံ့၊ ကုမိနာကာရဏေန = ဤအကြောင်းကြောင့်၊ အဟံ = ငါသည်၊ န ဘာယာမိ = မကြောက်၊ ကူတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊

ကူဒံ ကိရ ဗောဓိသတ္တော။ (ပ) ။ အာဟ။

ကူဒံ = ဤစကားကို၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ ဉာဏာဝုဓံ = ဉာဏ်လက်နက် ကို၊ သန္နာယ = ရည်ရွယ်၍၊ ကထေသိ ကိရ = ဆိုသတတ်၊ ဣဒံ = ဤစကားကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ ယက္ခော = သည်၊ "အယံ မာဏဝေါ = ဤလုလင်သည်၊ သစ္စမေဝ = မှန်သောစကားကိုသာ၊ ဘဏတိ = ဆို၏။ ကုမဿပုရိသသီဟဿ = ဤယောကျ်ားခြသေ့၏၊ သရီရတော = ကိုယ်မှ၊ မုဂ္ဂဗီဇ မတ္တမ္ပိ = ပဲနောက်စေ့မျှလည်းဖြစ်သော၊ မံသခဏ္ဍံ = အသားပိုင်းသည်၊ မယှံ = ငါ၏၊ ကုစ္ဆိ = ဝမ်းကို၊ ဇီရေတုံ = ကြေညက်စေခြင်းငှာ၊ န သက္ခိဿတိ = မတတ်နိုင်လတ္တံ့၊ နံ = ထိုလုလင်ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိတိ = လွှတ်အံ့ဟု၊ မရဏဘယတဇ္ဇိတော = သေဘေးမှကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ = ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ = လွှတ်၍၊ "မာဏဝ = လုလင်၊ တွံ = သင်သည်၊ ပုရိသသီဟော = ခြသေ့နှင့်တူသောယောကျ်ားတည်း၊ အဟံ = သည်၊ တေ = သင်၏၊ မံသံ = အသားကို၊ နခါဒိဿာမိ = မစားအံ့၊ တွံ = သင်သည်၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ ရာဟုမုခါ = ရာဟုခံတွင်းမှ၊ မုတ္တစန္ဒောဝိယ = လွတ်သော လသည်ကဲ့သို့၊ မမ = ငါ၏၊ ဟတ္ထတော = လက်မှ၊ မုစ္စိတွာ = လွတ်မြောက်၍၊ ဉာတိသုဟဇ္ဇ

မဏ္ဍလံ = ဆွေမျိုးခင်ပွန်းအသိုင်းအဝိုင်းကို၊ တောသေန္တော = နှစ်သက်စေသည်ဖြစ်၍၊ ယာဟိ” တိ = သွားချေ - ဟု၊ အာဟ = ဆို၏။

အထ နံ ဗောဓိသတ္တော အာဟ။ (ပ) ။ နယေန -

အထ = ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ နံ = ထိုဘီလူးကို၊ “ယက္ခ = ဘီလူး၊ အဟံ = ငါသည်၊ တာဝ = ဦးစွာ၊ ဂစ္ဆိဿာမိ = သွားအံ့၊ တွံ ပန = သင်သည်ကား၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ အကုသလံ = မ ကောင်းမှုကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ လုဒ္ဒေါ = ကြမ်းကြုတ်သော၊ လောဟိတပါဏီ = သွေးကိုသောက်သော၊ ပရရုဟိရ မံသဘက္ခော = သူတစ်ပါး၏ အသွေးအသားကိုစားသော၊ ယက္ခော = ဘီလူးသည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တော = ဖြစ်ပြီ၊ ဣဓာပိ = ဤဘဝ၌လည်း၊ ဌတွာ = တည်၍၊ အကုသလမေဝ = အကုသိုလ်ကိုသာ၊ သစေကရိဿသိ = အကယ်၍ပြုအံ့၊ အန္ဓကာရာ = အမိုက်အမှောင်မှ၊ အန္ဓကာရမေဝ = အမိုက်အမှောင်သို့သာ၊ ဂမိဿသိ = သွားရလတ္တံ့၊ မံ = ငါ့ကို၊ ဒိဋ္ဌကာလတော = မြင်ရသောအ ချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ တယာ = သင်သည်၊ အကုသလံ = ကို၊ ကာတုံ = ပြုခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ = မတတ်ကောင်း၊ ဝါ = မသင့်တော်ချေ၊ ပါဏာတိပါတကမ္မံ နာမ = ပါဏာတိပါတကံမည်သည်၊ ဝါ = သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်ခြင်းအမှုမည်သည်၊ နိရယေ စ = ငရဲ၌လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာနယောနိယံ စ = တိရစ္ဆာန်အမျိုး၌လည်းကောင်း၊ ပေတ္တိဝိသယေ စ = ပြိတ္တာဘုံ၌လည်းကောင်း၊ အသုရကာယေ စ = အသူရကာယ်ဘုံ၌လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ = ဖြစ်စေတတ်၏၊ မနုဿေသု = လူတို့၌လည်း၊ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ = ဖြစ်လေရာရာအရပ်၌၊ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကံ =

အသက်တိုခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ”တိ = ဖြစ်၏ဟူ၍ ဧဝမာဒိနာ နယေန = ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်။

ပဥ္စန္နံ ဒုဿီလျကမ္မာနံ။ (ပ) ။ ယထာကမ္မံ ဂတော။

ပဥ္စန္နံ = ငါးပါးကုန်သော၊ ဒုဿီလျကမ္မာနံ = သီလမရှိကုန်သောသူတို့ ၏၊ အာဒီနဝဥ္စ = အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဥ္စန္နံ = ငါးပါးကုန်သော၊ သီလာနံ = သီလတို့၏၊ အာနိသံသဥ္စ = အကျိုးကျေးဇူးကိုလည်းကောင်း၊ ကထေတွာ = ပြောပြ၍၊ နာနာကာရဏေဟိ = အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်၊ ယက္ခံ = ဘီလူးကို၊ တဇ္ဇေတွာ = ခြိမ်းခြောက်၍၊ ဓမ္မံ = တရားကို၊ ဒေသေတွာ = ဟော၍၊ ဒမေတွာ = ဆုံးမပြီး၍၊ နိဗ္ဗိသေဝနံ = မာန်မရှိသည်ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ပဥ္စသုသီလေသု = ငါးပါးသီလတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ = တည်စေ၍၊ နံ = ထိုဘီလူးကို၊ တဿာယေဝ အဋဝိယာ = ထိုတောအုပ်၌သာလျှင်၊ ဗလိပဋိဂ္ဂါဟကံ = ပူဇော်မှုကိုခံယူတတ်သော၊ ဒေဝတံ = နတ်၏အဖြစ်ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ **အပ္ပမာဒေန = အပ္ပမာတရားဖြင့်၊** ဩဝဒိတွာ = ဆုံးမ၍၊ အဋဝိတော = တောအုပ်မှ၊ နိက္ခမိတွာ = ထွက်၍၊ အဋဝိမုခေ = တောအုပ်၏အဝ၌၊ မနုဿာနံ = လူတို့အား၊ အာစိက္ခိတွာ = ပြောကြားပြီး၍၊ သန္နဒ္ဓပဥ္စာဝုဓော = သိုင်းဖွဲ့အပ်သော ငါးမျိုးသောလက်နက်ရှိလျက်၊ ဝါ = လက်နက်ငါးမျိုးကို သိုင်းဖွဲ့လျက်၊ ဗာရာဏသိံ = ဗာရာဏသီပြည်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ မာတာပိတရော = မိဘတို့ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ အပရဘာဂေ = နောက်အဖို့၌၊ ရဇ္ဇေ = မင်းတရား၏အဖြစ်၌၊ ပတိဋ္ဌာယ = တည်၍၊ ဓမ္မေန = တရားသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တော = ပြုလျက်၊ ဒါနာဒီနိ = ဒါနအစရှိကုန်သော၊ ပုညာနိ = ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ယထာကမ္မံ = ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတော = လားပြီ။

သတ္ထာပိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ -

သတ္ထာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ ဣမံ = ဓမ္မဒေသနံ = ဤတရားဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ = သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟုတွာ = ဖြစ်ပြီး၍၊ ဣမံဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = မိန့်ဆိုပြီ၊ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = ဆိုသနည်း။)

၅၅။ **"ယော အလီနေနစိတ္တေန၊ အလီနမနသော နရော။**
ဘာဝေတိ ကုသလံ ဓမ္မံ ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
ပါပုဏေ အနုပုဗ္ဗေန ၊ သဗ္ဗသံ ယောဇနက္ခယ" န္တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ ယော နရော = အကြင်ယောက်ျားသည်၊ အလီနေန = တွန့်တိုခြင်းမရှိသော၊ စိတ္တေန = စိတ်ဖြင့်၊ အလီနမနသော = ပကတိအားဖြင့်မတွန့်တိုသော စိတ်အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ယောဂက္ခေမဿ = ယောဂတရားလေးပါးကုန်ရာငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တိယာ = ရောက်ခြင်းငှာ၊ ကုသလံ = အပြစ်မရှိသော၊ ဓမ္မံ = သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယတရားကို၊ ဘာဝေတိ = ပွားများ၏၊ သော နရော = ထိုယောက်ျားသည်၊ အနုပုဗ္ဗေန = အစဉ်အားဖြင့်၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယံ = အလုံးစုံသောသံယောဇဉ်တို့၏ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အရဟတ္တမဂ်၏အဆုံး၌ဖြစ်သောအရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏေ = ရောက်ရာ၏။ (ဣတိ = ဤသို့ ဝါ ၊ ဣတိ-ဣမံ ဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ၏။)

တတြာယံ ပိဏ္ဍာတ္တော ။ (ပ) ။ ခေမသာ နိဗ္ဗာနသာ ပတ္တိယာ။

တတြ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ အယံ = ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ပိဏ္ဍတ္တော = လိုရင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ယောပုရိသော = အကြင်ယောက်ျားသည်၊ အလီနေန = မတွန့်တိုသော၊ အသံကုဋိတေန = မတွန့်တိုသော၊ စိတ္တေန = ဖြင့်၊ ပကတိယာပိ = ပကတိအားဖြင့်လည်း၊ အလီနမနော = မတွန့်တိုသောစိတ်ရှိသည်၊ အလီနဇ္ဈာသယော၀ = မတွန့်တိုသောအလိုရှိသည်သာ၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ အနပဇ္ဇဒ္ဓေန = အပြစ်မရှိသောအနက်ကြောင့်၊ ကုသလံ = အပြစ်မရှိသော၊ သတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဘေဒံမမ္မံ = သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော ဗောဓိပက္ခိယတရားကို၊ ဘာဝေတိ = ပွားများ၏၊ ဝဍ္ဎေတိ = ပွားများ၏၊ ဝိသာလေန = ကျယ်ပြန့်သော၊ စိတ္တေန = ဖြင့်၊ ဝိပဿနံ = ဝိပဿနာကို၊ စတူဟိ ယောဂေဟိ = လေးပါးကုန်သောယောဂတို့မှ၊ ခေမသာ = ဘေးငြိမ်းသော၊ နိဗ္ဗာနံ = နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တိယာ = ရောက်ခြင်းငှာ၊ အနုယုဉ္ဇတိ = အားထုတ်၏။

သော ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု။ (ပ) ။ ပါပုဏေယျာတိ။

သောပုရိသော = ထိုယောက်ျားသည်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု = အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၌၊ "အနိစ္စံ = မမြဲအနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ = ဆင်းရဲအတိဒုက္ခ၊ အနတ္တာ = အစိုးမရအနတ္တ" ဣတိ = ဤသို့၊ တိလက္ခဏံ = လက္ခဏာသုံး ပါးသို့၊ အာရောပေတွာ = တင်၍။ တရုဏဝိပဿနတော = တရုဏဝိပဿနာမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ဥပ္ပန္နေ = ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော၊ ဗောဓိပက္ခိယ ဓမ္မေ = ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို၊ ဘာဝေန္တော = ပွားများစေလျက်၊ အနုပုဗ္ဗေန = အစဉ်အားဖြင့်၊ ဧကသံယောဇနမ္ပိ = တစ်ခုတည်း

သောသံယောဇဉ်ကိုလည်း၊ အနဝသေသေတွာ = မကျန်စေ၍၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယကရဿ = အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ စတုတ္ထမဂ္ဂဿ = အရဟတ္တမဂ်၏၊ ပရိယောသာနေ = အဆုံး၌၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ = ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ "သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော" တိ = သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယ" ဟူ၍၊ သင်္ချံ = ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂတံ = ရောက် အပ်သော၊ အရဟတ္တံ = အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏေယျ = ရောက်ရာ၏၊ ဣတိ = ဤ သည်ကား။ ပိဏ္ဍတ္ထော = လိုရင်းအနက်တည်း။

ဧဝံ သတ္ထာ။ (ပ) ။ အဟမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

ပဉ္စာဝုဓ ဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

ဧဝံ = ဤသို့၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အရဟတ္တေန = အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့်၊ ဓမ္မဒေသနာယ = တရားဒေသနာတော်၏၊ ကူဋံ = အထွဋ်ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ မတ္ထကေ = အဆုံး၌၊ စတ္တာရိ သစ္စာနိ = သစ္စာလေးပါး တို့ကို၊ ပကာသေသိ = ပြတော်မူပြီ၊ သစ္စပရိယောသာနေ = သစ္စာလေးပါး တို့၏အဆုံး၌၊ သောဘိက္ခု = ထိုရဟန်းသည်၊ အရဟတ္တံ = အရဟတ္တဖိုလ် သို့၊ ပါပုဏိ = ရောက်ပြီ။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုသန္ဓိံ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋေတွာ = စပ်၍၊ "တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ယက္ခော = ဘီလူးသည်။ အင်္ဂုလိမာလော = အင်္ဂုလိမာလသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ပဉ္စာ ဝုဓကုမာရော ပန = ပဉ္စာဝုဓ မင်းသားသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

ပဉ္စမာ - ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ပဉ္စာဝုဓဇာတက ဝဏ္ဏနာ = ပဉ္စာဝုဓ ဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

* * * * *

၆ - ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၆)

ယော ပဟဋ္ဌေန စိတ္တေနာတိ ဣဒံ။ (ပ) ။ ပဗ္ဗဇိ။

ယော ပဟဋ္ဌေန စိတ္တေနာတိ ဣဒံ = ယော ပဟဋ္ဌေန စိတ္တေန - ဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ အညတရံ = အမည်အမျိုးအနွယ်မထင်ရှားသော၊ ဘိက္ခုံ = ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ = ၍၊ ကထေသိ = ပြီ၊ ကိရ = ခဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ သာဝတ္ထိဝါသီ = သာဝတ္ထိပြည်၌နေသော၊ ကုလပုတ္တော = အမျိုးကောင်း သားသည်၊ သတ္ထု = မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မဒေသနံ = တရားဒေသနာကို၊ သုတွာ = ကြားရ၍၊ ရတနသာသနေ = ရတနာတည်းဟူသောသာသနာ၌၊ ဥရံ = ရင်ကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ပဗ္ဗဇိ = ရဟန်းပြုပြီ၊

အထဿ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ။ (ပ) ။ သီလံ အာစိက္ခန္တိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုရဟန်းအား၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ = ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်၊ "အာဝုသော = ငါ့အရှင်၊ သီလံနာမ = သီလမည်သည်၊ ဧကဝိဓေန = တစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ ဒုဝိဓေန = နှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်၊

တိဝိဓေန = သုံးပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ စတုဗ္ဗိဓေန = လေးပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စဝိဓေန = ငါးပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ ဆဗ္ဗိဓေန = ခြောက်ပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ သတ္တဝိဓေန = ခုနှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ အဋ္ဌဝိဓေန = ရှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ နဝဝိဓေန = ကိုးပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ ဒသဝိဓေန = ဆယ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ သီလံနာမ = မည်သည်၊ ဗဟုဝိဓေန = များစွာသောအပြားအားဖြင့်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ စူဠသီလံ နာမ = စူဠသီလမည်၏၊ ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ မဇ္ဈိမသီလံ နာမ = မည်၏၊ ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ မဟာသီလံနာမ = မည်၏၊ ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ နာမ = မည်၏၊ ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံနာမ = မည်၏၊ ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံနာမ = မည်၏၊ ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ ပစ္စယပဋိသေဝနသီလံနာမ = မည်၏၊" ဣဒံ = ဤသီလသည်၊ သီလံ = သီလကို၊ အစိက္ခန္တိ = ပြောကြားကြကုန်၏။

သော စိန္တေသိ။ (ပ) ။ ပုတ္တဒါရဥ္စ ပေါသေဿာမိ"တိ။

သော = ထိုရဟန်းသည်၊ "ဣဒံသီလံ နာမ = ဤသီလမည်သည်၊ အတိဗဟု = အလွန်များ၏၊ အဟံ = သည်၊ ဧတ္တကံ = ဤမျှလောက်များ သီလကို၊ သမာဒါယ = ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တိတုံ = ကျင့်ခြင်းငှာ၊ နသက္ခိဿာမိ = မတတ်နိုင်လတ္တံ့၊ သီလံ = ကို၊ ပူရေတုံ = ဖြည့်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တဿစနာမ = မတတ်နိုင်သောသူအား မည်သည်ကား၊ ကော အတ္ထော = အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အဟံ = သည်၊ ဂိဟီ = လူဝတ်ကြောင်သည်၊ ဟုတွာ = ၍၊ ဒါနာဒီနိ = ဒါနအစရှိကုန်သော၊ ပုညာနိစ = ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း၊ ကရိ

ဿာမိ = ပြုအံ့၊ ပုတ္တဒါရဥ္စ = သားမယားကိုလည်း၊ ပေါသေဿာမိ = ကျွေးမွေးအံ့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်၏။

ဧဝဥ္စ ပန စိန္တေတွာ။ (ပ) ။ အာဟ။

ဧဝံ = ဤသို့၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်ပြီး၍၊ "ဘန္တေ = အရှင်ဘုရား၊ အဟံ = သည်၊ သီလံ = ကို၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ခြင်းငှာ၊ နသက္ခိဿာမိ = မတတ်နိုင်လတ္တံ့၊ အသက္ကောန္တဿစ နာမ = မတတ်နိုင်သောသူအားမည်သည်ကား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ = ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့်၊ ကော အတ္ထော = အဘယ် အကျိုးရှိမည်နည်း၊ အဟံ = သည်၊ ဟီနာယာ ဝတ္တိဿာမိ = လူထွက်အံ့၊ တုမှာကံ = အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ပတ္တစီဝရံ = သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ ဂဏှထ = ယူကြကုန်လော့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

အထ နံ အာဟံသု။ (ပ) ။ ဂဟေတွာ အာဂတမှာတိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုရဟန်းကို၊ "အာဝုသော = ငါ့အရှင်၊ ဧဝံသန္တေ = ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဒသဗလံ = မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝန္ဒိတွာဝ = ရှိခိုးကန်တော့ပြီး၍သာ။ ယာဟိ"တိ = သွားလော့ဟု၊ အာဟံသု = ဆိုကြကုန်ပြီ၊ တေ = ထိုဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်၊ တံ - ထိုရဟန်းကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ သတ္ထု = မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ = အထံတော်သို့၊ ဓမ္မသဘံ = တရားသဘင်သို့၊ အဂမံသု = သွားကြကုန်ပြီ၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒိသွာဝ = မြင်၍သာလျှင်၊ "ဘိက္ခဝေ = တို့၊ ကိံ = အဘယ်ကြောင့်၊ အနတ္တိကံ = အလိုမရှိသော၊ ဘိက္ခုံ = ရဟန်းကို၊ အာဒါယ = ယူဆောင်၍၊ အာဂတတ္ထ = လာကြပါသနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆိုတော်မူ၏။

ဘန္တေ = မြတ်စွာဘုရား၊ အယံဘိက္ခု = ဤရဟန်းသည်၊ "အဟံ = သည်၊ သီလံ = ကို၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ခြင်းငှာ၊ နသက္ခိဿာမိ" တိ = မ တတ်နိုင်လတ္တံ့'ဟု၊ ပတ္တစီဝရံ = သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ နိယျာဒေတိ = ဆောင်နှင်း၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုရဟန်းကို၊ မယံ = တပည့်တော်တို့သည်၊ ဂဟေတွာ = ယူဆောင်၍၊ အာဂတမှ = လာကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟံသု = လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

ကသ္မာ ပန တုမှေ။ (ပ) ။ ရက္ခိဿာမိ ဘန္တေတိ။

ဘိက္ခဝေ = တို့၊ တုမှေ = သင်တို့သည်၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ ဧဝံရူပံ ဘိက္ခုနော = ဤရဟန်းအား၊ ဗဟု = များစွာသော၊ သီလံ = ကို၊ အာစိက္ခထ = ပြောကြားကြပါသနည်း၊ ဧသ + ဧသော = ဤရဟန်းသည်၊ ယတ္တကံ = အကြင်မျှလောက်သော သီလကို၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ခြင်းငှာ၊ သက္ကောတိ = တတ်နိုင်၏၊ တတ္တကမေဝ = ထိုမျှလောက်သောသီလကိုသာ၊ ရက္ခိဿတိ = စောင့်အံ့၊ ဣတော = ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ တုမှေ = သင်တို့သည်။ ဧတံ = ဤရဟန်းကို၊ ကိဉ္စိ = တစ်စုံတစ်ခုသောစကားကို၊ မာအဝစုတ္ထ = မပြောကြကုန်လင့်၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဧတ္ထ = ဤသီလ၌၊ ကတ္တဗ္ဗံ = ပြုသင့်ပြုထိုက်သည်ကို၊ ဇာနိဿာမိ = သိအံ့၊ ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ ဧဟိ = လာလော့၊ တေ = သင့်အား၊ ဗဟုနာသီလေန = များစွာသောသီလဖြင့်၊ ကိံ = အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ တီဏိယေဝ သီလာနိ = သုံးပါးကုန်သောသီလတို့ကိုသာလျှင်၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ = တတ်နိုင်အံ့လော၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ = မြတ်စွာဘုရား၊ ရက္ခိဿာမိ = စောင့်ရှောက်အံ့၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = လျှောက်ပြီ။

တေန ဟိ တွံ ဣတော။ (ပ) ။ သီလာနိ ရက္ခာတိ။

တေန ဟိ = ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ တွံ = သင်သည်၊ ဣတော = ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ကာယဒွါရံ = ကာယဒွါရကိုလည်းကောင်း၊ ဝစီဒွါရံ = ကိုလည်းကောင်း၊ မနောဒွါရံ = ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ တီဏိ ဒွါရာနိ = ဒွါရသုံးပါးတို့ကို၊ ရက္ခ = စောင့်ရှောက်လော့၊ ကာယေန = ကိုယ်ဖြင့်၊ ပါပကမ္မံ = မကောင်းမှုကို၊ မာကရိ = မပြုလင့်၊ ဝါစာယ = နှုတ်ဖြင့်၊ ပါပကမ္မံ = ကို၊ မာကရိ = လင့်၊ မနသာ = စိတ်ဖြင့်၊ ပါပကမ္မံ = ကို၊ မာကရိ = မပြုလင့်၊ ဂစ္ဆ = သွားလော့၊ မာ ဟီနာယာ ဝတ္တိ = လူမထွက်လင့်၊ တီဏိ = သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ သီလာနိ = ဤသီလတို့ကို၊ ရက္ခ = စောင့်ရှောက်လော့၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = မိန့်တော်မူပြီ။

ဧတ္တာဝတာ သော ဘိက္ခု။ (ပ)။ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။

သော ဘိက္ခု = ထိုရဟန်းသည်၊ ဧတ္တာဝတာ = ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ တုဋ္ဌမာနသော = နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ "ဘန္တေ = အရှင် ဘုရား၊ သာဓု = ကောင်းပြီ၊ တီဏိ = သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ သီလာနိ = ဤသီလတို့ကို၊ ရက္ခိဿာမိ = စောင့်ရှောက်အံ့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ သတ္ထာရံ = မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝန္ဒိတွာ = ရှိခိုး၍၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ဟိ = ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံယေဝ = တကွသာလျှင်၊ အဂမာသိ = သွားပြီ။

သော = ထိုရဟန်းသည်၊ တီဏိ = သုံးပါးကုန်သော၊ တာနိ သီလာနိ = ထိုသီလတို့ကို၊ ပူရေန္တောဝ = ဖြည့်ဆည်းလျက်သာလျှင်၊ "အာစရိယုပဇ္ဈာ ယေဟိ = ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်၊ မယှံ = ငါ့အား၊ အာစိက္ခိတံ = ပြောကြားအပ်သော၊ သီလမ္ပိ = သီလသည်လည်း၊ ဧတ္တကမေဝ = ဤမျှသာလျှင်တည်း၊ တေပန = ထိုဆရာဥပဇ္ဈာယ်

တို့သည်ကား၊ ဧတ္တာနော = မိမိ၏၊ အဗုဒ္ဓဘာဝေန = ဘုရားမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မံ = ငါ့ကို၊ ဗုဇ္ဈာပေတုံ = သိစေခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိံသု = မတတ်နိုင်ကြကုန်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာယ = သဗ္ဗညု တဉာဏ်ကို ကောင်းစွာသိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရ ဓမ္မရာဇတာယ = အတုမရှိသောတရားမင်းဖြစ်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧတ္တကံသီလံ = ဤမျှလောက်သောသီလကို၊ တီသုယေဝဌာနေသု = သုံးပါးကုန်သောဌာနတို့၌သာလျှင်၊ ပက္ခိပိတွာ = ထည့်၍၊ မံ = ငါ့ကို၊ ဂဏှာပေသိ = မှတ်ယူစေပြီ၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ = ငါ၏၊ အဝဿယော = ကိုးကွယ်ရာ, မှီခိုရာသည်၊ ဝတ = စင်စစ်၊ ဇာတော = ဖြစ်တော်မူပြီ၊” ဣတိ = ဤသို့၊ အညာသိ = သိတော်မူပြီ၊ အညာယ = သိတော်မူ၍၊ ဝိပဿနံ = ဝိပဿနာကို၊ ဝဍ္ဎေတွာ = ပွားစေ၍၊ ကတိပါဟေဝေန = နှစ်ရက်သုံးရက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ = ရက်အနည်းငယ်ဖြင့်သာလျှင်၊ အရဟတ္တေ = အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ = တည်ပြီ။

တံ ပဝတ္တိံ ဉတွာ။ (ပ)။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ကထေန္တာ နိသီဒိံသု။

တံ ပဝတ္တိံ = ထိုအကြောင်းကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ ဓမ္မသဘာယံ = တရားသဘင်၌၊ သန္နိပတိတာ = စည်းဝေးကြကုန်သော၊ ဘိက္ခူ = ရဟန်းတို့ သည်၊ “အာဝုသော = ငါ့အရှင်တို့၊ ဗဟုသီလာနိ = များစွာသောသီလတို့ကို၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောမိ” ဣတိ = မတတ်နိုင်ပါ၊ ဟီနာယာဝတ္တန္တံ = လူထွက်လိုသော၊ တံ ဘိက္ခုံ = ထိုရဟန်းကို၊ သဗ္ဗာနိ = အလုံးစုံကုန်သော၊ သီလာနိ = သီလတို့ကို၊ တီဟိ = သုံးပါးကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေဟိ = အစုတို့ဖြင့်၊ သင်္ခိပိတွာ = အကျဉ်းချုံး၍၊ ဂါဟာပေတွာ = မှတ်ယူစေ၍၊

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အရဟတ္တံ = အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပေသိကိရ = ရောက်စေတော်မူပြီးသတတ်၊ ဗုဒ္ဓါနံ = မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ဗလံနာမ = စွမ်းအားမည်သည်၊ အဟော အစ္ဆရိယံ = ဩော်အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓဂုဏေ = ဘုရားဂုဏ်တော်၌၊ ကထေန္တာ = ပြောကြကုန်လျက်၊ နိသီဒိံသု = ထိုင်တော်မူကြကုန်ပြီ။

အထ သတ္ထာ အာဂန္တွာ။ (ပ) ။ အတီတံ အာဟရိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဂန္တွာ = လာတော်မူ၍၊ "ဘိက္ခဝေ = တို့၊ ဧတရဟိ = ယခုအခါ၌၊ ကာယ ကထာယ = အဘယ်မည်သည့်စကားဖြင့်၊ သန္နိသိန္နာ = စည်းဝေးကြကုန်သည်၊ အတ္ထနု = ဖြစ်ကြကုန်သနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ = မေးတော်မူ၍၊ "ဣမာယနာမ ကထာယ = ဤမည်သောစကားဖြင့်၊ သန္နိသိန္နာ" တိ = စည်းဝေးကြကုန်၏' ဟု၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ "ဘိက္ခဝေ = တို့၊ အတိဂရုကော = အလွန်လေးသော၊ ဘာရော ပိ = ဝန်သည်လည်း၊ ကောဋ္ဌာသဝသေန = အဘို့အစု၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဘာဇေတွာ = ခွဲဝေ၍။ ဝါ = ဝေဖန်၍၊ ဒိန္နော = ပေးအပ်သည်ရှိသော်၊ လဟုကောဝိယ = ဝန်ပေါ့သည်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်။ မဟန္တံ = ကြီးစွာသော၊ ကဉ္စနက္ခန္ဓံ = ရွှေတုံးကို၊ လဘိတွာ = ရ၍၊ ဥက္ခိပိတုံ = ချီမခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ = မတတ်နိုင်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝိဘာဂံ = ခွဲစိပ် ခြင်းကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ဥက္ခိပိတွာ = ချီမ၍၊ အဂမံသု = သွားကြကုန်ပြီ" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ = အတိတ်ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ လဂိတွာ အဋ္ဌာသိ။

အတီတေ = လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေန္တေ = အုပ်စိုးစဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ဧကသ္မိံ ဂါမကေ = တစ်ခုသောရွာကလေး၌၊ ကဿကော = လယ်သမားသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ သော = ထိုလယ်သမားဘုရားလောင်းသည်။ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သောအခါ၌၊ အညတရသ္မိံ = မထင်ရှားသော၊ ဝါ = အခြားတစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဆဍ္ဍိတဂါမကေ = စွန့်ပစ်အပ်သောရွာငယ်ဖြစ်သော၊ ခေတ္တေ = လယ်မြေ၌၊ ကသိံ = လယ်ထွန်ခြင်းကို၊ ကသတိ = ထွန်၏၊ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါ၌ကား၊ တသ္မိံဂါမေ = ထိုရွာ၌၊ ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ ဝိဘဝသမ္ပန္နော = ဥစ္စာစည်းစိမ်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ သေဋ္ဌိ = သူဌေးသည်၊ ဦရုမတ္တပရိဏာဟံ = လုံးပတ်ပေါင်လုံးပမာဏရှိသော၊ စတုဟတ္ထာယာမံ = အလျားလေးတောင်ရှည်သော၊ ကဉ္စနက္ခန္ဓံ = ရွှေတုံးကို၊ နိဒဟိတွာ = မြေမြှုပ်၍၊ ကာလံ = သေခြင်းကို၊ အကာသိ = ပြုပြီ၊ တသ္မိံ = ထိုရွှေတုံး၌၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ဘုရားလောင်း၏၊ နင်္ဂလံ = ထွန်သွားသည်၊ လဂိတွာ = ငြိ၍၊ အဋ္ဌာသိ = ရပ်တည်ပြီ။

သော ။ (ပ) ။ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ အကာသိ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ "မူလသန္တာနကံ = သစ်မြစ်အစဉ် သည်၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊ " ဣတိ = ဤသို့ ကြံစည်၍၊ ပံသုံ = မြေကို၊ ဝိယူဟန္တော = ယက်သည်ရှိသော်၊ တံ = ထိုရွှေတုံးကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ ပံသုနာ = မြေဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ = ဖုံးလွှမ်း၍၊ ဒိဝသံ = နေ့အခါ၌၊ ကသိတွာ = လယ်ထွန်ပြီး၍၊ သူရိ

ယေ = နေသည်၊ အတ္တက်တေ = ချပ်ဝင်သည်ရှိသော်၊ ယုဂနင်္ဂလာ ဒီနိ = ထမ်းပိုးထွန်တုံးအစရှိသည်တို့ကို။ ဧကမန္တေ = သင့်တင့်သော နေရာ၌၊ နိက္ခိပိတွာ = ထား၍၊ "ကဉ္စနက္ခန္ဓံ = ရွှေတုံးကို၊ ဂဏှိတွာ = ယူ၍၊ ဂစ္ဆိဿာမိ"တိ = သွားအံ့-ဟု၊ တံ = ထိုရွှေတုံးကို၊ ဥက္ခိပိတုံ = ချီမခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ = မတတ်နိုင်၊ အသက္ကောန္တော = မတတ် နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ နိသီဒိတွာ = ထိုင်၍၊ "ဧတ္တကံ = ဤမျှသောရွှေ သည်၊ ကုစ္ဆိဘရဏာယ = ဝမ်းကိုမွေးခြင်းငှာ၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လ တံ့၊ ဧတ္တကံ = သည်၊ နိဒဟိတွာ = မြှုပ်၍၊ ဌပေဿာမိ = ထားအံ့၊ ဧတ္တကေန = ဖြင့်၊ ကမ္မန္တေ = အမှု၌၊ ပယောဇေဿာမိ = ရှင်စေအံ့၊ ဧတကံ = ဤမျှသောရွှေသည်၊ ဒါနာဒိပုညကိရိယာယ = ဒါနအစ ရှိသော ကောင်းမှုကိုပြုခြင်းငှာ၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ စတ္တာရောကောဋ္ဌာသေ = လေးစုတို့ကို၊ အကာသိ = ပြုပြီ။

တဿေဝံ ဝိဘတ္တကာလေ။ (ပ)။ ဣမံ ဂါထမာဟ ။

တဿ = ထိုဘုရားလောင်း၏၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဝိဘတ္တကာ လေ = ဝေဘန်အပ်သောကာလ၌၊ သော ကဉ္စနက္ခန္ဓော = ထိုရွှေတုံး သည်၊ သလ္လဟုကောဝိယ = ပေါ့သည်ကဲ့သို့၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တံ = ထိုရွှေတုံးကို၊ ဥက္ခိပိတွာ = ချီမ၍၊ ဃရံ = အိမ်သို့ နေတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ စတုဓာ = လေးစုဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ = ဝေဘန်၍၊ ဒါနာဒီနိ = ဒါနအစရှိကုန်သော၊ ပုညာနိ = ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ယထာကမ္မံ = ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတော = လားပြီ။

ဣတိ = ဤသို့၊ ဘဂဝါ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မ ဒေသနံ = ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ

= ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍၊ ဣမံဂါထံ = ဤဂါထာကို။ အာဟ = မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = မိန့်တော်မူသနည်း၊)

၅၆။ **"ယော ပဟာယ ဝနေန စိတ္တေန၊ ပဟာယ မာနသော နရော။**

ဘာဝေတိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။

ပါပုဏေ အနုပုဗ္ဗေန ၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယ" န္တိ

ဂါထာအနက် ။ ။ ယောနရော = အကြင်သူသည်၊ ပဟာယဝနေန = နီဝရဏကင်းသဖြင့်ရွှင်လန်းသော၊ စိတ္တေန = စိတ်ဖြင့်၊ ပဟာယမနသော = ရွှင်လန်းသောစိတ်နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ယောဂက္ခေမဿ = ယောဂလေးပါးတို့မှအေးငြိမ်းသောနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တိယာ = ရောက်ခြင်းငှါ၊ ကုသလံ = အပြစ်မရှိသော၊ ဓမ္မံ = သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးအပြားရှိသောဗောဓိပက္ခိယတရားကို၊ ဘာဝေတိ = ပွားများ၏၊ သောနရော = ထိုသူသည်၊ အနုပုဗ္ဗေန = အစဉ်အားဖြင့်၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယံ = အလုံးစုံသောသံယောဇဉ်တို့၏ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သောအရဟတ္တမဂ်၏အဆုံး အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏေ = ရောက်ရာ၏။ (ဣတိ = ဣမံဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ပြီ၊)

တတ္ထ ပဟာယဝနေနာတိ။ (ပ) ။ အဟာမေဝ အဟောသီ"န္တိ။

ကဥ္စနက္ခန္ဓဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ ပဟာယဝနေနာတိ = ပဟာယဝနေန = ဟူသည်ကား၊ ဝိနီဝရဏေန = နီဝရဏကင်းသဖြင့်ရွှင်လန်းသော၊ ပဟာယမနသောတိ = ပဟာယမနသော = ဟူသည်ကား၊ တာယ ဧဝ ဝိနီဝရဏတာယ = ထိုနီဝရဏမှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဟာယမနသော = ရွှင်လန်းသော စိတ်နှလုံးရှိသည်၊ သုဝဏ္ဏံ ဝိယ = ရွှေကဲ့သို့၊ ပဟံသိတွာ = ရွှင်လန်း၍၊ သမုဇ္ဇောတိတသဗ္ဗဘာသစိတ္တော

= ကောင်းစွာထွန်းလင်းအပ်သော အရောင်တောက်ပသောစိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ ဣတိ + အယံ = ဤသည်ကား၊ အတ္ထော = အနက်တည်း။

ဧဝံ = ဤသို့၊ သတ္ထာ = သည်၊ အရဟတ္တကူဋေန = အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသောအထွဋ်ဖြင့်၊ ဒေသနံ = ဒေသနာကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ = ပြီးဆုံး စေ၍၊ အနုသန္ဓိ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋေတွာ = စပ်၍၊ "တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ကဏ္ဍနကဏ္ဍလဒ္ဓပုရိသော = ရွှေတုံးကိုရအပ်သော ယောကျ်ားသည်၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ " ဣတိ = ဤသို့၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

ဆဋ္ဌာ = ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ကဏ္ဍနကဏ္ဍဇာတက ဝဏ္ဏနာ = ကဏ္ဍနကဏ္ဍဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

*   *   *   *   *

၇ – ဝါနရိန္ဒဇာတကာဝဏ္ဏနာ (၅၇)

ယဿေ တေ စတုရော ဓမ္မာတိဣဒံ။ (ပ) ။ အတီတံ အာဟရိ။

ယဿေ တေ စတုရော ဓမ္မာတိဣဒံ = ယဿေတေ စတုရောဓမ္မာဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် ကန်ဆာဆာင်အပ်သော ဤဝါနရိန္ဒဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝေဠုဝနေ = ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ ဒေဝဒတ္တဿ = ဒေဝဒတ်၏၊ ဝဓာယ = သတ်အံ့သောငှာ၊ ပရိသက္ကနံ = လုံ့လပြုခြင်းကို၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ဟောတော်မူပြီ။

ဟိ = ထိုစကားကိုချဲ့ဦးအံ့၊ တသ္မိံသမယေ = ထိုအခါ၌၊ သတ္ထာ = သည်၊ "ဒေဝဒတ္တော = ဒေဝဒတ်သည်၊ ဝဓာယ = သတ်အံ့သောငှာ၊ ပရိသက္ကတိ"တိ = အားထုတ်သည်'ဟု၊ သုတွာ = ကြား၍၊ "ဘိက္ခဝေ = တို့၊ န္ကဒါနေဝ = ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ ဒေဝဒတ္တော = သည်၊ မယှံ = ငါဘုရားအား၊ ဝဓာယ = သတ်ခြင်းငှာ၊ နပရိသက္ကတိ = လုံ့လပြုသည် မဟုတ်ချေ၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ ပရိသက္ကိယေဝ = အားထုတ်လုံ့လပြုသည်သာတည်း၊ ပန = ထိုသို့လုံ့လပြုသော်လည်း၊ တာသမတ္တမ္ပိ = ထိတ်လန့်ခြင်းကိုမျှလည်း၊ ကာတုံ = ပြုခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ" တိ = မတတ်နိုင် ပြီဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ အတီတံ = ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်ပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ)။ ဖလရုက္ခေဟိ သမ္ပန္နော။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = ပြုစဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော

= သည်၊ ကပိယောနိ ယံ - မျောက်အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ်၍၊ ဝုဍ္ဍိံ = ကြီးပွားခြင်းကို၊ အန္ဝာယ = အစွဲပြု၍၊ အဿပေါတကပ္ပမာဏော၊ = မြင်းငယ်ပမာဏရှိသော၊ ထာမသမ္ပန္နော = အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဧကစရော = တစ်ကောင်တည်းသာကျက်စားသောမျောက်သည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ နဒီတီရေ = မြစ်ကမ်းနား၌၊ ဝိဟရတိ = နေ၏၊ တဿာနဒိယာ = ထိုမြစ်၏၊ ဝေမဇ္ဈေ = အလယ်၌၊ ဧကော = တစ်ခုသော၊ ဒီပကော = ကျွန်းငယ်သည်၊ နာနပ္ပကာရေဟိ = အထူးထူးအမျိုးမျိုးကုန်သော၊ အမ္ဗပနသာဒိဟိ = သရက်ပိန္နဲအစရှိကုန်သော၊ ဖလရုက္ခေဟိ = သစ်သီးတို့ဖြင့်၊ သမ္ပန္နော = ပြည့်စုံ၏။

ဗောဓိသတ္တောနာဂဗလော။ (ပ)။ တတ္ထ ဝါသံ ကပ္ပေတိ။

နာဂဗလော = ဆင်ပြောင်အားနှင့်တူသော အားအင်ရှိသော၊ ထာမသမ္ပန္နော = အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ နဒိယာ = မြစ်၏၊ ဩရိမတီရတော = ဤဘက်ကမ်းမှ၊ ဥပ္ပတိတွာ = ခုန်၍၊ ဒီပကဿ = ကျွန်းငယ်၏၊ ဩရိမတော = ဤမှာဘက် ကမ်းမှ၊ နဒီမဇ္ဈေ = မြစ်၏အလယ်၌၊ ဧကော = တစ်ခုသော၊ ပိဋ္ဌိပါသာဏော = ကျောက်ဖျာသည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ တသ္မိံ = ထိုကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ နိပတတိ = ကျ၏၊ တတော = ထိုကျောက်ဖျာမှ၊ ဥပ္ပတိတွာ = ခုန်၍၊ တသ္မိံဒီပကေ = ထိုကျွန်းငယ်၌၊ ပတတိ = ကျ၏။ တတ္ထ = ထိုကျွန်းငယ်၌၊ နာနပ္ပကာရာနိ = အထူးထူးအမျိုးမျိုးကုန်သော၊ ဖလာနိ = သစ်သီးတို့ကို၊ ခါဒိတွာ = စား၍၊ သာယံ = ညနေချမ်းအခါ၌၊ တေနေဝဥပါယေန = ထိုနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပစ္စာဂန္တွာ = ပြန်လာ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ = နေရာအရပ်၌၊ ဝသိတွာ = နေ၍၊ ပုနဒိဝသေပိ = နောက်

တစ်နေ့၌လည်း၊ တထေဝ = ထိုရေ့နည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ကရောတိ = ပြု၏။ ဣမိနာနိယာမေန = ဤနည်းဖြင့်၊ တတ္ထ = ထိုအရပ်၌၊ ဝါသံ = နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ = ပြု၏။

တသ္မိံပန ကာလေ။ (ပ) ။ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ နိပဇ္ဇိ။

တသ္မိံ ပန ကာလေ = ထိုအခါ၌၊ ဧကော = တစ်ကောင်သော၊ ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းသည်၊ သပဇာပတိကော = မယားနှင့်တကွ၊ တဿာ နဒိယာ = ထိုမြစ်၌၊ ဝသတိ = နေ၏၊ တဿ = ထိုမိကျောင်း၏၊ ဘရိယာ = မယားသည်၊ အပရာပရံ = ထိုမှဤမှ၊ ဂစ္ဆန္တံ = သွားသော၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရားလောင်းကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ၏၊ ဟဒယမံသေ = နှလုံးသား၌၊ ဒေါဟဠံ = ချင်ခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ = ဖြစ်စေ၍၊ ကုမ္ဘီလံ = မိချောင်းကို၊ "အယျ = အရှင်၊ မယှံ = ငါ့အား၊ ဣမဿ ဝါနရိန္ဒဿ = ဤမျောက်မင်း၏၊ ဟဒယမံသေ = နှလုံးသား၌၊ ဒေါဟဠော = ချင်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နော = ဖြစ်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းသည်၊ "ဘဒ္ဒေ = အရှင်မ၊ သာဓု = ကောင်းပြီ၊ လစ္ဆသိ = ရလိမ့်မည်၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ "အဇ္ဇ = ယနေ့၊ သာယံ = ညနေချမ်း အခါ၌၊ ဒီပကတော = ကျွန်းငယ်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တမေဝ = လာသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ တံ = ထိုမျောက်မင်းကို၊ ဂဏှိဿာမိ = ဖမ်းယူအံ့၊" ဣတိ = ဤသို့ဆို၍၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ = ကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ နိပဇ္ဇိ = အိပ်ဝပ်နေပြီ။

ဗောဓိသတ္တော ဒိဝသံ စရိတွာ။ (ပ) ။ ဟောတိ။

ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ဒိဝသံ = နေ့အခါ၌၊ စရိတွာ = ကျက်စား၍၊ သာယနှသမယေ = ညနေချမ်းအခါ၌၊ ဒီပကေ = ကျွန်းငယ်၌၊ ဌိတောဝ = ရပ်၍သာလျှင်၊ ပါသာဏံ = ကျောက်ဖျာ

ကို၊ ဩလောကေတွာ = ကြည့်၍၊ "အယံ ပါသာဏော = ဤ
ကျောက်ဖျာသည်၊ ကုဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ဥစ္စတမော = အလွန်မြင့်
သည်၊ ခါယတိ = ထင်၏၊ ကိံနုခေါကာရဏ"န္တိ = အဘယ်ကြောင့်
နည်း-ဟု၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်ပြီ၊ တဿ = ထိုဘုရားလောင်းအား၊
ဥဒကပ္ပမာဏဉ္စ = ရေ၏ပမာဏကိုလည်းကောင်း၊ ပါသာဏပ္ပမာ
ဏဉ္စ = ကျောက်ဖျာ၏ပမာဏကိုလည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏာပိတ
မေဝ = ကောင်းစွာမှတ်သားအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

တေနဿ ဧတဒဟောသိ။ (ပ) ။ အာဟ။

တေန = ထို့ကြောင့်၊ အဿ = ထိုဘုရားလောင်းအား၊ "အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ ဣမိဿာ နဒိယာ = ဤမြစ်၏၊ ဥဒကံ = ရေသည်၊ နေဝ ဟာယတိ = လျော့လည်းမလျော့၊ န စ ဝဍ္ဎတိ = တိုးလည်းမတိုး၊ အထ စ ပန = ထိုသို့ဖြစ်လျက်လည်း၊ အယံ ပါသာဏော = ဤကျောက်ဖျာသည်၊ မဟာ = ကြီးသည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ ပညာယတိ = ထင်၏။ ကစ္စိနုခေါ = အဘယ်သို့နည်း၊ ဧတ္ထ = ဤကျောက်ဖျာ၌၊ မယှံ = ငါ့အား၊ ဂဟဏတ္ထာယ = ဖမ်းယူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းသည်၊ နိပန္နောနုခေါ = ဝပ်အိပ်နေသလော၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဧတံ + ဧသော ပရိဝိတက္ကော = ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ "နံ = ထိုကျောက်ဖျာကို၊ ဝီမံသာမိ တာဝ = စုံစမ်းဦးအံ့၊" ဣတိ = ဤသို့ကြံ၍၊ တတ္ထေဝ = ထိုကျွန်းငယ်၌သာ၊ ဌတွာ = ရပ်၍၊ ပါသာဏေန = ကျောက်ဖျာနှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ကထေန္တော ဝိယ = ပြောဆိုသည်ကဲ့သို့၊ "ဘောပါသာဏာ" တိ = အို ကျောက်ဖျာ' ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ပဋိဝစနံ = တုံ့ပြန်စကားကို၊ အလဘန္တော = မရရှိသည်ဖြစ်၍၊ ယာဝတတိယံ

= သုံးကြိမ်တိုင်အောင်၊ "ဘော ပါသာဏာ"တိ = အို ကျောက်ဖျာ'ဟု၊ အာဟ = ဆို၏။

ပါသာဏော ကိံ ပဋိဝစနံ။ (ပ) ။ ပတ္ထယမာနောတိ။

ပါသာဏော = ကျောက်ဖျာသည်၊ ကိံ = အဘယ်သို့၊ ပဋိဝစနံ = တုံ့ပြန်စကားကို၊ ဒဿတိ = ပေးအံ့နည်း၊ ပုနပိ = နောက်တစ်ဖန်လည်း၊ ဝါနရော = မျောက်မင်းသည်၊ "ဘောပါသာဏ = အို ကျောက်ဖျာ၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ ကိံ = အဘယ့်ကြောင့်၊ မယှံ = ငါ့အား၊ ပဋိဝစနံ = တုံ့ပြန်စကား ကို၊ နဒေသိ = မပေးသနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းသည်၊ "အဒ္ဓါ = စင်စစ်၊ အညေသု ဒိဝသေသု = အခြားကုန်သောနေ့တို့၌၊ အယံ ပါသာဏော = ဤကျောက်ဖျာသည်၊ ဝါနရိန္ဒဿ = မျောက်မင်းအား၊ ပဋိဝစနံ = တုံ့ပြန်စကားကို၊ အဒါသိ = ပေးပြီ၊ ဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ အဿ = ထို မျောက်မင်းအား၊ ပဋိဝစနံ = တုံ့ပြန်စကားကို၊ ဒဿာမိ = ပေးအံ့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ "ဘော ဝါနရိန္ဒ = အို မျောက်မင်း၊ ကိံ = အဘယ်သို့နည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

တွံ = သင်သည်၊ ကော = ဘယ်သူသည်၊ အသိ = ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ အဟံ = ငါသည်၊ ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းတည်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ ဧတ္ထ = ဤကျောက်ဖျာ၌၊ ကိမတ္ထံ = အဘယ်အကျိုးငှာ၊ နိပန္နော = ဝပ်အိပ်နေသည်၊ အသိ = ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ တဝ = သင်၏၊ ဟဒယမံသံ = နှလုံးသားကို၊ ပတ္ထယမာနော = တောင့်တသည်ဖြစ်၍၊ နိပန္နော = ဝပ်အိပ်နေသည်၊ အသိ = ဖြစ်၏၊ ဣတိ

ဗောဓိသတ္တော စိန္တေသိ။ (ပ) ။ အက္ခီနိ နိမ္မီလန္တိ။

ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ "မေ = ငါ့အား၊ အညော = အခြားသော၊ ဂမနမဂ္ဂေါ = သွားရာလမ်းသည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၊ မယာ = ငါသည်၊ ဧသ-ဧသောကုမ္ဘီလော = ထိုမိကျောင်းကို၊ ဝဉ္စေတဗ္ဗော = လှည့်စားအပ်၏" ဣတိ = ဤသို့ စိန္တေသိ = ကြံစည်ပြီ၊ အထ = ထိုကြံစည်ပြီးသောအခါ၌၊ နံ = ထိုမိကျောင်းကို၊ "သမ္မ ကုမ္ဘီလ = အဆွေမိကျောင်း၊ အဟံ = သည်၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို၊ တုယှံ = သင့်အား၊ ပရိစ္စဇိဿာမိ = စွန့်လွှတ်အံ့၊ တွံ = သင်သည်၊ မုခံ = ခံတွင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ = ဖွင့်၍၊ မံ = ငါ့ကို၊ တဝ = သင်၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ အာဂတကာလေ = လာရောက်သောအခါ၌၊ ဂဏှာဟိ = ဖမ်းယူလော့၊" ဣတိ = ဧဝံ = ဤသို့ အာဟ = ဆို၏။

ဟိ = ထိုစကားသည်မှန်၏၊ ကုမ္ဘီလာနံ = မိကျောင်းတို့၏၊ မုခေ = ခံတွင်းသည်၊ ဝိဝဋေ = ဖွင့်သည်ရှိသော်၊ အက္ခီနိ = မျက်စေ့တို့သည်၊ နိမ္မီလန္တိ = မှိတ်ကုန်၏။

သော တံ ကာရဏံ။ (ပ) ။ ပရတီရေ အဋ္ဌာသိ။

သော = ထိုမိကျောင်းသည်၊ တံ ကာရဏံ = ထိုအကြောင်းကို၊ အသလ္လက္ခေတွာ = မမှတ်မူ၍၊ မုခံ = ခံတွင်းကို၊ ဝိဝရိ = ဖွင့်ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုမိချောင်း၏၊ အက္ခီနိ = မျက်စေ့တို့ကို၊ ပိထီယိံသု = မှိတ်ကုန်ပြီ၊ သော = ထိုမိကျောင်းသည်၊ မုခံ = ခံတွင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ = ဖွင့်၍၊ အက္ခီနိ = မျက်စေ့တို့ကို၊ နိမ္မီလေတွာ = မှိတ်၍၊ နိပဇ္ဇိ = ဝပ်အိပ်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ တထာဘာဝံ = ထိုသို့မျက်စေ့မှိတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ ဒီပကာ = ကျွန်းငယ်မှ၊ ဥပ္ပတိတော = ခုန်လျက်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ကုမ္ဘီလဿ = မိကျောင်းသည်၊ မတ္ထကေ = ဦးခေါင်း၌၊ အက္ကမိတွာ = နင်း၍၊

တတော = ထိုမိကျောင်းဦး ထိပ်မှ၊ ဥပ္ပတိတော = ခုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဋူလတာဝိယ = လျှပ်စစ်နွယ်ကဲ့သို့၊ ဝိဇ္ဇောတမာနော = ထွန်းပလျက်၊ ပရတီရေ = တစ်ဖက်ကမ်း၌၊ အဋ္ဌာသိ = တည်၏။

ကုမ္ဘီလော တံ အစ္ဆရိယံ ဒိသွာ၊ (ပ)။ ဣမံ ဂါထ မာဟ။

ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းသည်၊ တံ အစ္ဆရိယံ = ထိုအံ့ဖွယ်သူရဲကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "ဣမိနာ ဝါနရိန္ဒေန = ဤမျောက်မင်းသည်၊ အတိ အစ္ဆေရ ကံ = အလွန်အံ့ဖွယ်ကို၊ ကတံ = ပြုအပ်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ "ဘော ဝါနရိန္ဒ = အိုမျောက်မင်း၊ ဣမသ္မိံလောကေ = ဤလောက၌၊ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ = လေးပါးကုန်သောတရားတို့ဖြင့်၊ သမန္နာဂတော = ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလော = ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပစ္စာမိတ္တေ = ရန်သူတို့ကို၊ အဘိဘဝတိ = လွှမ်းမိုးနိုင်၏၊ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ = ထိုတရားတို့သည်လည်း၊ တုယှံ = သင်၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ အတ္ထိ မညေ = ရှိသည်ထင်၏၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဣမံဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ဆိုပြီ၊ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = ဆိုသနည်း၊)

၅၇။ **" ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဝါနရိန္ဒ ယထာ တဝ။**

သစ္စံ ဓမ္မော ဓိတိ စာဂေါ ၊ ဒိဋ္ဌံ သော အတိဝတ္တတိ" တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ ဝါနရိန္ဒ = မျောက်မင်း၊ တဝ = သင်၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ သစ္စံ = ဝစီသစ္စာ၊ ဓမ္မော = ဆင်ခြင်တတ်ခြင်းပညာတရား၊ ဓိတိ = လုံ့လဝီရိယ၊ စာဂေါ = မိမိကိုယ်ကိုစွန့်ခြင်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ စတုရော = လေးပါးကုန်သော၊ ဧတေ ဓမ္မာ = ထိုတရားတို့သည်၊ သန္တိယထာ = ရှိကြကုန်၏သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ = ထို့အတူ၊ ယဿ = အကြင်သူ၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊

စတုရော = လေးပါးကုန်သော၊ ဧတေ ဓမ္မာ = ထိုကျေးဇူး တရားတို့သည်၊ သန္တိ = ရှိကုန်၏၊ သော = ထိုသူသည်၊ ဒိဋ္ဌ = ရန်သူကို၊ အတိဝတ္တတိ = လွန်မြောက်နိုင်၏။ (က္ကတိ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ပြီ၊)

တတ္ထ ယဿာတိ ။ (ပ) ။ ဧတမ္ပိ တေ အတ္ထိ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ ယဿာတိ = ယဿ = ဟူသည်ကား၊ ယဿ ကဿစိ ပုဂ္ဂလဿ = အကြင်တစ်စုံတစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧတေတိ = ဧတေ = ဟူသည်ကား၊ က္ကာဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗေ = ဆိုအပ်သောစကား၌၊ ပစ္စက္ခတော = မျက်မှောက်အားဖြင့်၊ နိဒ္ဒိသတိ = ပြ၏၊ စတုရော ဓမ္မာတိ = စတုရော ဓမ္မာ = ဟူသည်ကား၊ စတ္တာရော = လေးပါးကုန်သော၊ ဂုဏာ = ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။

သစ္စန္တိ = သစ္စံဟူသည်ကား၊ သစီသစ္စံ = ဝစီသစ္စာတည်း၊ "မမ = ငါ၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ အာဂမိဿာမီ" တိ = လာအံ့ဟု၊ ဝတွာ = ဆို ၍၊ မုသာဝါဒံ = မုသားစကားကို၊ အကတွာ = မပြုမူ၍၊ အာဂတောယေဝ = လာအပ်သည်သာတည်း၊ က္ကတိ = ဤသို့၊ တေ = သင်၏၊ ဧတံ ဝစီသစ္စံ = ဤဝစီသစ္စာတည်း။

ဓမ္မောတိ = ဓမ္မော = ဟူသည်ကား၊ ဝိစာရဏာပညာ = စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းပညာတည်း၊ "ဧဝံ = ဤသို့၊ ကတေ = ပြုအပ်သော်၊ က္ကဒံ နာမ = ဤမည်သည်၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊" က္ကတိ = ဤသို့၊ တေ = သင်၏ = သင်အား၊ ဧသာ ဝိစာရဏာပညာ = ဤဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းပညာသည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏။

ဓိတီတိ = ဓိတိဟူသည်ကား၊ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ = အမြဲမပြတ်သော၊ ဝီရိယံ = ဝီရိယကို၊ ဝုစ္စတိ = ဆိုအပ်၏၊ တေ = သင့်အား၊

ဇေတမ္ပိ = ဤလုံ့လဝီရိယ သည်လည်း၊ အတ္ထိ = ရှိ၏။

စာဂေါတိ အတ္တပရိစ္စာဂေါ။ (ပ) ။ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂတော။

စာဂေါတိ = စာဂေါ = ဟူသည်ကား၊ အတ္တပရိစ္စာဂေါ = ကိုယ်ကိုစွန့် ခြင်း၊ တွံ = သင်သည်၊ အတ္တာနံ = ကိုယ်ကို၊ ပရိစ္စဇိတွာ = စွန့်၍၊ မမ = ငါ၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ အာဂတော = လာပြီ၊ အဟံ = ငါသည်၊ တံ = သင့်ကို၊ ဂဏှိတုံ = ဖမ်းယူခြင်းငှာ၊ ယံ နာသက္ခိ = အကြင်မတတ်နိုင်ပြီ၊ သေ + ဧသော = ဤသင့်ကိုမဖမ်း နိုင်ခြင်းသည်၊ မယှမေဝ = ငါ၏သာ၊ ဒေါသော = အပြစ်တည်း။

ဒိဋ္ဌန္တိ = ဒိဋ္ဌဟူသည်ကား၊ ပစ္စာမိတ္တံ = ရန်သူတည်း။ သော အတိဝတ္တ တီတိ = သော အတိဝတ္တတိ ဟူသည်၊ ယဿပုဂ္ဂလ ဿ = အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် အား၊ တဝ = သင့်အား၊ ဧတေ စတ္တာရောဓမ္မာ = ဤလေးပါးကုန်သောကျေးဇူးတရားတို့သည်၊ သန္တိယထာ = ရှိကုန် သည်ကဲ့သို့၊ ဧဝံ = ထို့အတူ၊ ဧတေ စတ္တာရော ဓမ္မာ = ဤလေးပါး ကုန်သောကျေးဇူးတရားတို့သည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ သော = ထိုသူသည်၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ တွံ = သင်သည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ အတိက္ကန္တောယထာ = လွန်မြောက်သည်ကဲ့သို့၊ တထေဝ = ထိုနည်းတူစွာ၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ပစ္စာမိတ္တံ = ရန်သူကို၊ အတိက္ကမတိ = လွန်မြောက်၏၊ အဘိဘဝတိ = လွှမ်းမိုး၏၊ ဣတိ = ဤကားအနက်တည်း။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရား လောင်းကို၊ ပသံသိတွာ = ချီးမွမ်း၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ = နေရာဌာနသို့၊ ဂတော = သွားပြီ။

သတ္တာပိ။ (ပ) ။ အဟမေဝ အဟောသိ” န္တိ။

ဝါနရိန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

သတ္တာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ “ဘိက္ခဝေ = တို့၊ ဒေဝဒတ္တော = ဒေဝဒတ်သည်၊ ဣဒါနေဝ = သာလျှင်၊ မယှံ = အား၊ ဝဓာယ = သတ်ခြင်းငှာ၊ နပရိသက္ကတိ = အားထုတ်သည် မဟုတ်၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ ပရိသက္ကိယေဝ = အားထုတ်ခဲ့ပြီးသည်သာ၊” ဣတိ = ဤသို့၊ ဣမံ ဓမ္မ ဒေသနံ = ဤတရားဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ အနုသန္ဓိ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋေတွာ = စပ်၍၊ “တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ကုမ္ဘီလော = မိကျောင်းသည်၊ ဒေဝဒတ္တော = ဒေဝဒတ်သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ အဿ = ထိုမိကျောင်း၏၊ ဘရိယာ = မယားသည်၊ စိဉ္စမာဏဝိကာ = စိဉ္စမာဏအမျိုးသမီးသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊

ဝါနရိန္ဒော ပန = မျောက်မင်းသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည် သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊” ဣတိ = ဤသို့၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူ၏။

သတ္တမာ = ခုနှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ဝါနရိန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ = ဝါနရိ န္ဒဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

* * * * *

၈ - ဘဒ္ဒေယျာဒမွေ ဇာတကာဝဏ္ဏနာ (၅၈)

ယဿ ဧတေ တယော ဓမ္မာတိဣဒံ၊ (ပ) ။ ကထေသိ။

ယဿ ဧတေ တယော ဓမ္မာတိဣဒံ = ယဿဧတေ တယောဓမ္မာ ဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤ တယောဓမ္မဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝေဠုဝနေ = ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌၊ ဝိဟာရန္တော = သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်၊ ဒေဝဒတ္တ = ဒေဝဒတ်၏၊ ဝဓာယ = သတ်ခြင်းငှာ၊ ပရိသက္ကနမေဝ = လုံ့လ ပြုခြင်းကိုသာ၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ဟော တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ ဝီဇာနိ ဥပ္ပါဋေတိ။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်း သည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = ပြုစဉ်၊ ဒေဝဒတ္တော = ဒေဝဒတ်သည်၊ ဝါနရယောနိယံ = မျောက်အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ်၍၊ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ = ဟိမဝန္တာအရပ်၌၊ ယူထံ = မျောက် အပေါင်းကို၊ ပရိဟရန္တော = ဆောင် လျက်၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို၊ ပဋိစ္စ = အကြောင်းပြု၍၊ ဇာတာနံ = ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ဝါနရပေါတကာနံ = မျောက်ငယ်တို့ကို၊ "ဝုဍ္ဍိပ္ပတ္တာ = ကြီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဣမေ = ဤမျောက်ငယ်တို့သည်၊ ယူထံ = မျောက်အပေါင်းကို၊ ပရိဟရေယျုံ" န္တိ = ဆောင်ကုန်ရာ၏ - ဟူ၍၊ ဘယေန = ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒန္တေဟိ = သွားတို့ဖြင့်၊ ဍံသိတွာ = ကိုက်၍၊ တေသံ = ထိုမျောက်ငယ်တို့၏၊ ဝီဇာနိ = ဝှေးစေ့တို့ကို၊ ဥပ္ပါဋေတိ = ထုတ်၏။

တဒါ ဗောဓိသတ္တောပိ။ (ပ)။ ထာမသမ္ပန္နော အဟောသိ။

တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တောပိ = ဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ တဿေဝ = ထိုဒေဝဒတ်အလောင်းမျောက်မင်းကိုသာ၊ ပဋိစ္စ = အကြောင်းပြု၍၊ ဧကိဿာဝါနရိယာ = မျောက်မတစ်ကောင်၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိံ = ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိံ = ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ = ယူပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ သာဝါနရီ = ထိုမျောက်မသည်၊ ဂဗ္ဘဿ = ကိုယ်ဝန်၏၊ ပတိဋ္ဌိတ ဘာဝံ = တည်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဂဗ္ဘံ = ကိုယ်ဝန်ကို၊ အနုရက္ခမာနာ = အစဉ်စောင့်ရှောက်လိုသည်ဖြစ်၍၊ အညံ = အခြားသော၊ ပဗ္ဗတပါဒံ = တောင်ခြေသို့၊ အဂမာသိ = သွားပြီ၊ သာ = ထိုမျောက်မသည်၊ ပရိပက္ကဂဗ္ဘာ = ရင့်သောကိုယ်ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရားလောင်းကို၊ ဝိဇာယိ = မွေးဖွား၏၊ သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ ဝုဍ္ဎိမန္ဝာယ = ကြီးခြင်းကိုအစွဲပြု၍၊ ဝိ = ကြီးပြင်းလာ၍၊ ဝိညုတံ = သိတတ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော = ရောက်သည်ရှိသော်၊ ထာမသမ္ပန္နော = အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

သော ဧကဒိဝသံ မာတရံ။ (ပ) ။ ဥပ္ပါဋေတီတိ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌၊ မာတရံ = အမိကို၊ "အမ္မ = မိခင်၊ မယှံ = ငါ၏၊ ပိတာ = အဖသည်၊ ကဟံ = အဘယ်မှာနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ တာတ = အမောင်၊ အသုကသ္မိံနာမ ပဗ္ဗတပါဒေ = ဤမည်သောတောင်ခြေရင်း၌၊ ယူထံ = မျောက်အပေါင်းကို၊ ပရိဟရန္တော = ဆောင်လျက်၊ ဝသတိ = နေ၏၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊

အမ္မ = မိခင်၊ တဿ = ထိုအဖ၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ မံ = ငါ့ကို၊ နေဟိ = ဆောင်လော့၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊

တာတ = အမောင်၊ တယာ = သင်သည်၊ ပိတု = အဖ၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ ဂန္တုံ = သွားခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ = မတတ်ကောင်း၊ ဝါ = မသင့်၊ ဟိ = မှန်၏၊ တေ = သင်၏၊ ပိတာ = အဖသည်၊ ဝါ = ဖခင်သည်၊ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို၊ ပဋိစ္စ = စွဲ၍၊ ဇာတာနံ = ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါနရပေါတကာနံ = မျောက်ငယ်တို့ကို၊ ယူထပရိဟရဏဘယေန = မျောက်အပေါင်းကိုဆောင်ခြင်းမှ ကြောက်သဖြင့်၊ ဒန္တေဟိ = သွားတို့ဖြင့်၊ ခံသိတွာ = ကိုက်၍၊ ဗီဇာနိ = ဝှေးစေ့တို့ကို၊ ဥပ္ပါဋေတိ = ထုတ်၏၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အဟ = ဆို၏။

အမ္မ နေဟိ မံ တတ္ထ။ (ပ)။ အာလိင်္ဂေတွာ ဝိယ နိပ္ပီဠေ သိ။

အမ္မ = မိခင်၊ မံ = ငါ့ကို၊ တတ္ထ = ထိုဖခင်ထံသို့၊ နေဟိ = ဆောင်လော့။ အဟံ = ငါသည်၊ ဇာနိဿာမိ = သိအံ့၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ သာ = ထိုမျောက်မသည်၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ တဿ = ထိုမျောက်ထီး၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ အဂမာသိ = သွားပြီ၊ သောဝါနရော = ထိုဒေဝဒတ်လောင်းမျောက်သည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ ဒိသွာဝ = မြင်၍သာ၊ "အယံ = ဤမျောက်ကလေးသည်၊ ဝဍ္ဎေန္တော = ကြီးလာသည်ရှိသော်၊ မယှံ = ငါ့အား၊ ယူထံ = မျောက်အပေါင်းကို၊ ပရိဟရိတုံ = ဆောင်ခြင်းငှာ၊ န ဒဿတိ = မပေးလတ္တံ့၊ ဣဒါနေဝ = ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ မာရေတဗ္ဗော" တိ = သတ်အပ်၏-ဟု၊ "ဧတံ = ဤမျောက်ကလေးကို၊ အာလိင်္ဂေတွာဝိယ = လည်၌ဖက်သကဲ့သို့၊ ဂါဠှံ = မြဲမြံစွာ၊ ပီဠေတွာ = နှိပ်၍၊ ဝါ = ညှစ်၍၊ ဇီဝိတက္ခယံ = အသက်ကုန်ခြင်းသို့၊ ပါပေဿာမိ" တိ = ရောက်စေအံ့ဟု၊ စိန္တေတွာ =

ကြံစည်၍၊ "တာတ = အမောင်၊ ဧဟိ = လာလော့၊ ဧတ္တက ကာလံ = ဤမျှလောက်သောကာလ ပတ်လုံး၊ ကဟံ = အဘယ်သို့၊ ဂတော = သွားသည်၊ အသိ = ဖြစ်သ နည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရားလောင်းကို၊ အာလိင်္ဂေတွာ ဝိယ = လည်ကိုဖက်သကဲ့သို့၊ ကတွာ = ပြု၍၊ နိပ္ပီဠေသိ = ညှစ်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တော ပန နာဂဗလော။ (ပ) ။ မာရေယျ" န္တိ။

ဗောဓိသတ္တော ပန = ဘုရားလောင်းသည်ကား၊ နာဂဗလော = ဆင်ပြောင်အားနှင့်တူသောအားရှိ၏၊ ထာမသမ္ပန္နော = အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ သောပိ = ထိုဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ နံ = ထိုမျောက်မင်းကို၊ နိပ္ပီဠေသိ = ညှစ်ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုမျောက်မင်း၏၊ အဋ္ဌီနိ = အရိုးတို့သည်၊ ဘိဇ္ဇနာကာရပ္ပတ္တာနိ = ကွဲသောအခြင်းအရာသို့ရောက်ကုန်သည်၊ အဟေသုံ = ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုမျောက်မင်း အား၊ "အယံ = ဤမျောက်ငယ်သည်။ ဝဍ္ဎန္တော = ကြီးလာသည်ရှိသော်၊ မံ = ငါ့ကို၊ မာရေဿတိ = သတ်လတ္တံ့၊ ကေန ဥပါယေန = အဘယ်နည်း ဥပါယ်ဖြင့်၊ ပုရေတရညေဝ = ရှေးဦးစွာသာလျှင်၊ မာရေယျံ နုခေါ = သတ်ရ အံ့နည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဧတံ + ဧသောပရိဝိတက္ကော = ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

တတော စိန္တေသိ။ (ပ) ။ ပုပ္ဖါနိ အာဟရာ"တိ။

တတော = ထို့နောက်မှ၊ "အဝိဒူရေ = အနီး၌၊ ရက္ခသပရိဂ္ဂဟိတော = ရက္ခိုသ်စောင့်အပ်သော၊ အယံသရော = ဤရေကန်သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ = ထိုရေကန်၌၊ နံ = ထိုမျောက်ငယ်ကို၊ ရက္ခသေန = ရက္ခိုသ်သည်၊ ခါဒါပေ ဿာမိ" တိ = စားစေအံ့ - ဟု၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုမျောက်ငယ်ကို၊ ဝါ = နံ

= ထိုဘုရားလောင်းကို၊ "တာတ = အမောင်၊ အဟံ = ငါသည်၊ မဟလ္လကော = အသက်ကြီးပြီ၊ ဣမံ ယူထံ = ဤမျောက်အပေါင်းကို၊ တုယှံ = သင့်အား၊ နိယျာဒေမိ = အပ်နှင်းပါ၏၊ အဇ္ဇေဝ = ယနေ့၌ပင်လျှင်၊ တံ = သင့်ကို၊ ရာဇာနံ = မင်းကို၊ ကရောမိ = ပြု၏၊ အသုကသ္မိံ နာမဌာနေ = ဤမည်သောအရပ်၌၊ သရော = ရေကန်သည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ တတ္ထ = ထိုရေကန်၌၊ ဒွေ ကုမုဒိယော = ကုမုဒြာကြာနှစ်ပွင့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တိဿော ဥပ္ပလိနိယော = ဥပ္ပလာကြာသုံးပွင့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စပဒုမိနိယောစ = ပဒုမ္မာကြာငါးပွင့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖန္တိ = ပွင့်ကုန်၏၊ ဂစ္ဆ = သွားချေ၊ တတော = ထိုရေကန်မှ၊ ပုပ္ဖါနိ = ကြာပန်းတို့ကို၊ အာဟရ = ဆောင်ယူလော့၊" ဣတိ = ဇဝံ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

သော။ (ပ)။ ဒွေပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ပရတီရေ ပတိ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ "တာတ = ဖခင်၊ သာဓု = ကောင်း ပြီ၊ အာဟရိဿာမိ" တိ = ဆောင်ယူအံ့ - ဟု၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ သဟသာ = လျင်စွာ၊ အနောတရိတွာ = မဆင်းမူ၍၊ သမန္တာ = ပတ်ဝန်းကျင်အနီးမှ၊ ပဒံ = ခြေရာကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တော = စုံစမ်းသည်ရှိသော်၊ ဩတိဏ္ဏပဒမေဝ = ဆင်းသက်သောခြေရာကိုသာ၊ အဒ္ဒသ = မြင်အပ်ပြီ၊ ဥတ္တိဏ္ဏပဒံ = တက်လာသောခြေရာကို၊ န အဒ္ဒသ = မမြင်အပ်ပြီ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ "ဣမိနာ သရေန = ဤရေကန် သည်၊ ရက္ခသ ပရိဂ္ဂဟိတေန = ရက္ခိုသ်စောင့်အပ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ = ဖြစ်အပ်၏၊ မယှံ = ငါ၏၊ ပိတာ = ဖခင်သည်၊ အတ္တနာ = မိမိကိုယ်တိုင်၊ မာရေတုံ = သတ်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော =

မစွမ်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ = မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ရက္ခသေန = ရက္ခိုသ်ဘီလူးဖြင့်၊ မံ = ငါ့ကို၊ ခါဒါပေတု ကာမော = စားစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ = ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဣမဥ္စ သရံ = ဤရေကန်ကိုလည်း၊ န ဩတရိဿာမိ = မဆင်းသက်အံ့၊ ပုပ္ဖါနိစ = ကြာပန်းတို့ကိုလည်း၊ ဂဟေဿာမိ" တိ = ယူ အံ့ - ဟု၊ နိရုဒကဋ္ဌာနံ = ရေမရှိသောအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဝေဂံ = လျင်မြန်စွာ၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ ဥပ္ပတိတွာ = ခုန်၍၊ ပရတော = ရှေ့သို့၊ ဂစ္ဆန္တော = သွားသည်ရှိသော်၊ နိရုဒကေ = ရေမရှိသော၊ ဩကာသေ = အရပ်၌၊ ဌိတာနေဝ = တည်ရှိကုန်သည်သာဖြစ်သော၊ ဒွေ ပုပ္ဖါနိ = ကြာပန်း နှစ်ပွင့်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ ပရတီရေ = အခြားတစ်ဖက်ကမ်း၌၊ ပတိ = ကျပြီ။

ပရတီရတောပိ ဩရိမတီရံ ။ (ပ) ။ န ဩတရိ။

ပရတီရတောပိ = အခြားတစ်ဖက်ကမ်းမှလည်း၊ ဩရိမတီရံ = ဤမှာ ဖက်ကမ်းသို့၊ အာဂစ္ဆန္တော = လာသည်ရှိသော်၊ တေနေဝ ဥပါယေန = ထိုရှေ့နည်းဥပါယ်ဖြင့်ပင်၊ ဒွေ = ကြာပန်း နှစ်ပွင့်တို့ကို၊ ဂဏှိ = ယူပြီ၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဥဘောသု = နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ပဿေသု = ကမ်းပါးနံပါးတို့၌၊ ဝါ = ကမ်းနားဘေးတို့၌၊ ရာသိံ = အစုကို၊ ကရောန္တော = ပြုလျက်၊ ပုပ္ဖါနိစ = ကြာပန်း တို့ကိုလည်း၊ ဂဏှိ = ခူးယူပြီ၊ ရက္ခသဿ = ရက္ခိုသ်ဘီလူး၏၊ အာဏာဋ္ဌာနံ စ = အာဏာတည်ရာအရပ်သို့လည်း၊ နဩတရိ = မဆင်းသက်ပြီ။

အထဿ ။ (ပ) ။ ထုတိကရောန္တော ဣမံဂါထမာဟ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ "ဣတော = ဤကြာပန်းထက်၊ ဥတ္တရိ = အလွန်၌၊ ဥက္ခိပိတုံ =

ရွက်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ နသက္ကိဿာမိ" တိ = မတတ်နိုင်အံ့ - ဟု၊ တာနိ ပုပ္ဖါနိ = ထိုကြာပန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ = တစ်ခုသောအရပ်၌၊ ရာသိံ = အစုအစည်းကို၊ ကရောန္တော = ပြုစဉ်၊ သောရက္ခသော = ထိုရက္ခိုသ်ဘီလူးသည်၊ "မယာ = ငါသည်၊ ဧတ္တကံကာလံ = ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး၊ ဧဝ ရူပေါ = ဤကဲ့သို့သောသဘောရှိသော၊ ပညဝါ = ပညာရှိသော၊ အစ္ဆရိယ ပုရိသော = အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသောယောကျ်ားကို၊ နဒိဋ္ဌ ပုဗ္ဗော = ရှေး၌မမြင်အပ်ပြီ၊ ပုပ္ဖါနိ စ နာမ = ကြာပန်းမည်သည် တို့ကိုလည်း၊ ယာဝဒိစ္ဆကံ = အလိုရှိတိုင်း၊ ဂဟိတာနိ = ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ မယ့ံ = ငါ၏၊ အာဏာဌာနံ စ = အာဏာတည်ရာအရပ်သို့လည်း၊ န ဩတရိ" တိ = မဆင်းသက်ပြီဟု၊ ဥဒကံ = ရေကို၊ ဒွိခါ = နှစ်ခြမ်းအားဖြင့်၊ ဘိန္ဒန္တော = ခွဲလျက်၊ ဥဒကတော = ရေမှ၊ ဥဋ္ဌာယ = ထ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရားလောင်းထံသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ = ချဉ်းကပ်၍၊ "ဝါနရိန္ဒ = မျောက်မင်း၊ ဣမသ္မိံ လောကေ = ဤလောကၝ၊ ယဿ = အကြင်သူအား၊ တယော ဓမ္မာ = သုံးပါးကုန်သော တရား တို့သည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ သော = ထိုသူသည်၊ ပစ္စာမိတ္တံ = ရန်သူကို၊ အဘိဘဝတိ = လွှမ်းမြောက်နိုင်၏၊ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန် သော၊ တေပိ = ထိုကျေးဇူးကရားတို့ သည်လည်း၊ တဝ = သင်၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ အတ္ထိမညေ" တိ = ရှိသည်ထင်၏-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ဘုရား လောင်းအား၊ ထုတိံ = ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကရောန္တော = ပြုလိုသည် ဖြစ်၍၊ ဣမံဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ဆိုပြီ၊ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = ဆိုသနည်း၊)

၅၈။ “ယဿ ဇတေ တယော ဓမ္မာ၊ ပါနရိန္န ယထာ တဝ။
ဒက္ခိယံ သူရိယံ ပညာ၊ ဒိဠ္ဌ သော အတိဝတ္တတိ” တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ ဝါနရိန္ဒ = မျောက်မင်း၊ တဝယထာ = သင်မျောက်မင်း၏ကဲ့သို့၊ ယဿ = အကြင်သူ၏၊ အဇ္ဈတ္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ ဒက္ခိယံ = ရောက်လာသောဘေးကိုရှောင်ခြင်းငှာသိနိုင်သောပညာနှင့်ယှဉ်သော မြတ်သောလုံ့လဝီရိယရှင်း၊ သူရိယံ = ရဲရင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပညာ = ပညာလည်းကောင်း၊ က္ကတိ = ဤသို့၊ တယော = သုံးပါးကုန်သော၊ ဇတေ ဓမ္မာ = ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့သည်၊ သန္တိ = ရှိကုန်၏၊ သော = ထိုသူသည်၊ ဒိဋ္ဌ = ရန်သူကို၊ အတိ ဝတ္တတိ = လွန်မြောက်နိုင်၏၊ (က္ကတိ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ဆိုပြီ၊)

တတ္ထ ဒက္ခိယန္တိ ။ (ပ) ။ ဉပါယပညာယေတံ နာမံ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ ဒက္ခိယန္တိ = ဒက္ခိယံ = ဟူသည်ကား၊ ဒက္ခ ဘာဝေါ = မြင်နိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဇတံ = ဤ ဒက္ခိယံ = ဟူသောပုဒ် သည်၊ ဝါ = ဤဒက္ခိယံ - ဟူသောအမည်သည်၊ သမ္ပတ္တဘယံ = ရောက်လာသောဘေးကို၊ ဝိဓမိတုံ = ဖယ်ရှားခြင်းငှာ၊ ဝါ = ရှောင်ခြင်းငှာ၊ ဇာနန ပညာယ = သိနိုင်သောပညာနှင့်၊ သမ္ပယုတ္တာ ဉတ္တမဝီရိယဿ = ယှဉ်သော မြတ်သောဝီရိယ၏၊ နာမံ = အမည်တည်း။

သူရိယန္တိ = သူရိယံ = ဟူသည်ကား၊ သူရဘာဝေါ = ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဇတံ = ဤသူရိယံ - ဟူသောအမည်သည်၊ နိဗ္ဘယဘာဝဿ = ဘေးမရှိသည်၏အဖြစ်၏၊ နာမံ = အမည်ပေတည်း၊ ပညာတိ ဇတံ = ပညာဟူသောအမည်သည်၊ ပညာပဒဋ္ဌာနာယ = ပညာသာနီးသောအကြောင်းရှိသော၊ ဝါ = ပညာသာ

အကြောင်းရင်းရှိသော၊ ဥပါယပညာယ = နည်းဥပါယ်ပညာ၏၊ နာမံ = အမည်ပေတည်း။

ဇဝံ သော ဒကရက္ခသော။ (ပ) ။ ပစ္ဆတော အဂမာသိ။

ဇဝံ = ဤသို့၊ သော ဒကရက္ခသော = ထိုရေစောင့်ရက္ခိုသ် ဘီလူးသည်၊ ဣမာယဂါထာယ = ဤဂါထာဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ဘုရားလောင်းအား၊ ထုတိံ = ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ "ဣမာနိ ပုပ္ဖါနိ = ဤကြာပန်း တို့ကို၊ ကိမတ္ထံ = အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ဟရသိ" တိ = ယူဆောင်ပါသနည်း - ဟု၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ ပိတာ = ဖခင်သည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ ရာဇာနံ = မင်းကို၊ ကာတုကာမော = ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသည်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏၊ တေန ကာရဏေန = ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ ဟရာမီတိ = ယူဆောင်၏ ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ "တာဒိသေန = ထိုကဲ့သို့သဘောရှိသော၊ ဥတ္တမပုရိသေန = ယောကျ်ားမြတ်သည်၊ ပုပ္ဖါနိ = ကြာပန်းတို့ကို၊ ဝဟိတုံ = ရွက် ဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ = ထမ်းခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ = မသင့်တော်ချေ၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဝဟိဿာမိ" တိ = ရွက်ဆောင်အံ့ - ဟု၊ ဝါ = ထမ်းဆောင်အံ့-ဟု၊ ဥက္ခိပိတွာ = ချီမ၍၊ ဝါ = ကြာပန်းတို့ကိုချီမ ၍၊ တဿ = ထိုဘုရားလောင်း၏၊ ပစ္ဆတော = ပစ္ဆတော = နောက်မှ, နောက်မှ၊ အဂမာသိ = လိုက်သွားပြီ။

အထဿ ပိတာ။ (ပ) ။ ဗောဓိသတ္တံ ရာဇာနံ အကာသိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုဘုရားလောင်းမျောက်ငယ် ၏၊ ပိတာ = ဖခင်သည်၊ ဒူရတောဝ = အဝေးမှပင်လျှင်၊ တံ = ထို ဘုရားလောင်းမျောက် ငယ်ကို၊ ဒိတွာ = မြင်၍၊ "အဟံ = ငါသည်၊ ဣမံ = ဤမျောက်ငယ်ကို၊ "ရက္ခသဘတ္တံ = ရက္ခိုသ်ဘီလူး၏အစာ သည်၊ ဘဝိဿတီ" တိ = ဖြစ်လတ္တံ့' ဟု၊ ပဟိဏိံ = စေလွှတ်ပြီ၊

ယော+ဒသ+ဇယော = ထိုမျောက်ငယ်သည်၊ ဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ရက္ခသံ = ရက္ခိုသ်ဘီလူးကို၊ ပုပ္ဖါနိ = ကြာပန်းတို့ကို၊ ဂါဟာပေန္တော = ယူဆောင်စေလျက်၊ အာဂစ္ဆတိ = လာ၏၊ ကဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ အဟံ = ငါသည်၊ နဋ္ဌော = ပျက်စီးသည်၊ အမှိ = ဖြစ်ပြီ၊" ကတိ = ဤသို့၊ စိန္တေန္တော = ကြံစည်သည်ရှိသော်၊ သတ္တဓာ = ခုနစ်ခြမ်း - ခုနစ်စိပ်အားဖြင့်၊ ဟဒယဖာလနံ = နှလုံးကွဲခြင်းသို့၊ ပတွာ = ရောက်၍၊ တတ္ထေဝ = ထိုနေရာ၌ပင်၊ ဇီဝိတက္ခယံ = အသက်ကုန်ဆုံးခြင်းသို့၊ ပတ္တော = ရောက်ပြီ၊ သေသဝါနရာ = ကြွင်းကျန်ကုန်သောမျောက်တို့သည်။ သန္နိပတိတွာ = စည်းဝေးကြ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ = ဘုရားလောင်းကို၊ ရာဇာနံ = မင်းကို၊ အကံသု = ပြုကြကုန်ပြီ။

သတ္ထာ ဣမံ။ (ပ) ။ အဟမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

တယောဓမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ = ဤတရားဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ အနုသန္ဓိံ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋေတွာ = စပ်၍၊ "တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ယူထပတိ = မျောက်အပေါင်းတို့၏အရှင်သခင်သည်၊ ဒေဝဒတ္တော = ဒေဝဒတ်သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ယူထပတိပုတ္တော ပန = မျောက်မင်း၏သားသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည် သာ၊ အဟောသိ" န္တိ = ဖြစ်ပြီ-ဟု၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူ၏။ ။

အဋ္ဌမာ = ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ တယောဓမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ = တယောဓမ္မဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

၉ - ဘေရိဝါဒက ဇာတက ဝဏ္ဏနာ (၅၉)

ဓမေ ဓမေ တိ ဣဒံ။ (ပ)။ အတီတံ အာဟရိ။

ဓမေ ဓမေ တိ ဣဒံ = ဓမေ ဓမေ - ဟူသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော၍ဘေရိဝါဒကဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ အညတရံ = တစ်ပါးသော၊ ဒုဗ္ဗစဘိက္ခုံ = ပြောဆိုဆုံးမ ခက်သောရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ = ၍၊ ကထေသိ = ပြီ။

ဟိ = စကားကိုချဲ့ဦးအံ့၊ တံ ဘိက္ခုံ = ထိုရဟန်းကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ "ဘိက္ခု - ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ ဒုဗ္ဗစော = ပြောဆို ဆုံးမခက်သည်၊ သစ္စံ + အသိ = မှန်၏လော၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ = မေးတော်မူ၍၊ "သစ္စံ ဘဂဝါ" တိ = မှန်ပါ၏မြတ်စွာဘုရား - ဟု၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ ဣဒါနေဝ = ယခုအခါ၌သာ၊ ဒုဗ္ဗစော = ပြောဆိုဆုံးမခက်သည်၊ န = မဟုတ်ချေ၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ ဒုဗ္ဗစောယေဝ"တိ = ပြောဆိုဆုံးမခဲသည်သာ - ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ အတီတံ = ကို၊ အာဟရိ = ပြီ။ .

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ)။ ဗဟုဓနံ လဘိ။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = စဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ဘေရိဝါဒက ကုလေ = စည်တီးသောအမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ်၍၊ ဂါမကေ = ရွာငယ်၌၊ ဝသတိ = နေ၏၊ သော = ထိုဘုရား လောင်းသည်၊ "ဗာရာဏသိယံ = ပြည်၌၊ နက္ခတ္တံ = နက္ခတ်သဘင် ကို၊ ဃုဋ္ဌံ" န္တိ = ကြွေးကြော်၏ - ဟု၊ သုတွာ = ကြား၍၊ "သမဇ္ဇမဏ္ဍ

လေ = ပွဲသဘင်အလယ်၌၊ ဘောရီ = စည်ကို၊ ဝါဒေတွာ = တီး၍၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ အာဟရိဿာမိ” တိ = ဆောင်ယူအံ့ - ဟု၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ အာဒါယ = ခေါ်ယူ၍၊ တတ္ထ = ထိုဗာရာဏသီပြည် သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဘေရီ = စည်ကို၊ ဝါဒေတွာ = တီး၍၊ ဗဟုဓနံ = များ စွာသောဥစ္စာကို၊ လဘိ = ရပြီ။

သော တံ အာဒါယ။ (ပ)။ နိရန္တရမေဝ ဝါဒေသိ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တံ = ထိုဥစ္စာကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဂါမံ = ရွာသို့၊ ဂစ္ဆန္တော = သွားသည် ရှိသော်၊ စောရာဋဝိ = ခိုးသူတို့နေသောတောသို့၊ ပတွာ = ရောက်၍၊ နိရန္တရံ = အ ဆက်မပြတ်၊ ဘေရိ = စည်ကို၊ ဝါဒေန္တံ = တီးနေသော၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ “တာတ = အမောင်၊ နိရန္တရံ = အဆက်မပြတ်၊ ဘေရိ = စည်ကို၊ အဝါဒေတွာ = မတီးမူ၍၊ မဂ္ဂပဋိပန္နဿ = ခရီး သွားသော၊ ဣဿရဿ = မင်း၏၊ ဘေရိဝိယ = စည်ကဲ့သို့၊ အန္တ ရန္တရာ = ရံဖန်ရံခါမှ၊ ဝါဒေဟိ” တိ =တီးလော့ - ဟု၊ ဝါရေသိ = တားမြစ်ပြီ။

သော = ထိုသားသည်၊ ပိတရာ = ဖခင်သည်၊ ဝါရိယမာ နောပိ = တားမြစ်သော်လည်း၊ “ဘေရိသဒ္ဒေနေဝ = စည်သံဖြင့်သာ လျှင်၊ စောရေ = ခိုးသူတို့ကို၊ ပလာပေဿာမိ” တိ = ပြေးစေအံ့ - ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ နိရန္တရမေဝ = အဆက်မပြတ်သာလျှင်၊ ဝါဒေသိ = တီးလေပြီ။

စောရာ ပဌမသဒ္ဒေဝ။ (ပ)။ ဣဿရ ဂါထ မာဟ။

စောရာ = ခိုးသူတို့သည်၊ ပဌမသဒ္ဒေဝ = ရှေးဦးစွာသာလျှင်၊ ဘေရိ သဒ္ဒံ = စည်သံကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ “ဣဿရဘေရီ = အစိုးရမင်း၏ စည်သံသည်၊ ဘဝိဿတိ” တိ = ဖြစ်လတ္တံ့ - ဟု၊

ပလာယိတွာ = ပြေး၍၊ အတိဝိယ = အလွန်လျှင်၊ ဧကောဗဒ္ဓ = တစ် စပ်တည်းသော၊ သဒ္ဒံ = စည်သံကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ "အယံ = ဤစည်သံသည်၊ ကုသရဘေရီ = အစိုးရမင်း၏စည်သည်၊ န ဘဝိဿတိ" တိ = မဖြစ်လတ္တံ့ - ဟု၊ အာဂန္တွာ = ပြန်လာ၍၊ ဥပဓာရေန္တာ = စုံစမ်းကြသည်ရှိသော်၊ ဒွေယေဝဇနေ = လူနှစ်ယောက်တို့ကိုသာ၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ ပေါထေတွာ = ရိုက်နှက်၍၊ ဝိလုမ္ပိံသု = လုယက်ကြကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ "ဝတ = စင်စစ်၊ နော = ငါတို့၏၊ ကိစ္စေန = ခဲယဉ်းစွာ၊ လဒ္ဓံ = ရအပ်သော၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ ဧကောဗဒ္ဓ = တစ်စပ်တည်းသော အသံကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ဝါဒေန္တော = တီးလျက်၊ ဝါ = တီးခြင်းသည်၊ နာသေသိ" တိ = ဖျက်ဆီး၏ = ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ကမ္မံဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ပြီ၊ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ အာဟ = သနည်း၊)

၅၉။ "**ဓမေ ဓမေ နာတိဓမေ၊ အတိဓန္တံ ဟိ ပါပကံ။**

ဓန္တေန ဟိ သတံ လဒ္ဓံ၊ အတိဓန္တေန နာသိတ" န္တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ ဓမေ ဓမေ = ရံဖန်ရံခါမှသာ တီးရာ၏၊ ဟိယသ္မာ = အကြင်ကြောင့်၊ အတိဓန္တံ = မပြတ်အလွန်တီးခြင်းသည်၊ ပါပကံ = ယုတ် မာ၏၊ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊ နာတိဓမေ = အဆက်မပြတ်အလွန်မတီးရာ၊ ဟိသစ္စံ = မှန်၏၊ ဓန္တေန = ပွဲသဘင်အလယ်၌စည်တီးသဖြင့်၊ လဒ္ဓံ = ရ အပ်သော၊ သတံ = အသပြာတစ်ရာကို၊ အတိဓန္တေန = အဆက်မပြတ် အရမ်းတီးသဖြင့်၊ နာသိတံ = ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ (ကုတိ = အာဟ = ပြီ)

တတ္ထ ဓမေ ဓမေတိ။ (ပ) ။ ပါပကံ လာမကံ ဇာတံ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ ဓမေ ဓမေ တိ = ဓမေ ဓမေ = ဟူသည်ကား၊ ဓမေယျ = တီးရာ၏၊ န ဓမေယျ = မတီးရ၊ နော

၁၀–သင်္ခမေ ဇာတက ဝဏ္ဏနာ (၆၀)

ဓမေ ဓမေတိ ဣဒံ ။ (ပ) ။ သင်္ခမန္တံ ဝါရေသိ။

ဓမေ ဓမေတိ ဣဒံ = ဓမေ ဓမေ အစရှိသောဂါထာပုဒ် ဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသင်္ခမဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ ဒုဗ္ဗစမေဝ = ပြောဆိုဆုံးမခက် သောရဟန်းကိုသည်၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ပြီ။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = သည်။ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = စဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ သင်္ခမကကုလေ = ခရုသင်းမှုတ်သောအမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ် ပြီး၍၊ ဗာရာဏသိယံ = ဗာရာဏသီမြို့၌၊ နက္ခတ္တေ = နက္ခတ်ပွဲ သဘင်ကို၊ ဃုဋ္ဌေ = ကြွေးကြော်သည်ရှိသော်၊ ပိတရံ = ဖခင်ကို၊ အာဒါယ = ခေါ်ယူ၍၊ သင်္ခမန ကမ္မေန = ခရုသင်းမှုတ်သော အမှုဖြင့်၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ လဘိတွာ = ရ၍၊ အာဂမနကာလေ = ပြန်လာသောအခါ၌၊ စောရာဋဝိယံ = ခိုးသူတို့ နေရာတောအုပ်၌၊ နိရန္တရံ = အဆက်မပြတ်၊ သင်္ခံ = ခရုသင်းကို၊ ဓမန္တံ = မှုတ်နေသော၊ ပိတရံ = ဖခင်ကို၊ ဝါရေသိ = တားမြစ်ပြီ။

သော။ (ပ) ။ ပုရိမနယေနေဝ ဂါထံ အဘာသိ - ။

သော = ထိုဖခင်သည်၊ "သင်္ခသဒ္ဒေန = ခရုသင်းအသံဖြင့်၊ စောရေ = ခိုးသူတို့ကို၊ ပလာပေဿာမိ" တိ = ပြေးစေအံ့-ဟု၊ နိရန္တရမေဝ = အဆက်မပြတ်သာလျှင်၊ ဓမိ = ခရုသင်းကိုမှုတ်ပြီ၊ စောရာ = ခိုးသူတို့သည် ပုရိမနယေနေဝ = ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အာဂန္တွာ = လာ၍၊ ဝိလုမ္ပိံသု = လုယက်ကြကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော

= ဘုရားလောင်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ = ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဂါထံ = ဂါထာကို၊ အဘာသိ = ဆိုပြီ။

၆၀။ “ဓမေ ဓမေ နာတိဓမေ၊ အတိဓန္တံ ဟိ ပါပကံ။

ဓန္တေနာဝိဂတာ ဘောဂါ၊ တေ တာတော ဝိဓမီ ဓမ”န္တိ

ဂါထာအနက် ။ ။ ဓမေ ဓမေ = ရဲဖန်ရဲခါမှုသာ မှုတ်ရာ၏၊ ဟိ+ယသ္မာ = အကြင်ကြောင့်၊ အတိဓန္တံ = အဆက်မပြတ်အရမ်းမှုတ်ခြင်းသည်၊ ပါပကံ = ယုတ်မာ၏၊ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊ နာတိဓမေ = အဆက်မပြတ်အရမ်းမှုတ်ရာ၊ ဓန္တေန = ပွဲသဘင်၌ ခရုသင်းမှုတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဘောဂါ = စည်းစိမ် တို့ကို၊ အဓိဂတာ = ရအပ်ကုန်၏၊ တေ ဘောဂေ = ထိုဥစ္စာစည်းစိမ်တို့ကို၊ တတော = ဖခင်သည်၊ ဓမံ+ဓမန္တော = အဆက်မပြတ်မှုတ်လျက်၊ ဝိဓမိ = ဖျက်ဆီး၏၊ (ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ပြီ)

တတ္ထ တေ တာတော ဝိဓမီ ဓမန္တိ။ (ပ) ။ အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သင်္ခဓမ ဇာတက ဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။

အာသီသ ဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ တေ တာတော ဝိဓမီ ဓမန္တိ = တေ တာတော ဝိဓမီ ဓမံ - ဟူသည်ကား၊ သင်္ခံ = ခရုသင်းကို၊ ဓမိတွာ = မှုတ်၍၊ တေ လဒ္ဓဘောဂေ = ထိုရအပ်သောစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို၊ မမ = ငါ၏၊ ပိတာ = ဖခင်သည်၊ ပုနပ္ပုနံ = အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ၊ ဓမန္တော = မှုတ်လျက်၊ ဝိဓမိ+ဝိဒ္ဓံသေသိ+ဝိနာသေသိ = ဖျက်ဆီး၏၊ ဣတိ = ဤသည်ကားအနက်တည်း။

သတ္ထာ = သည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ = ကို၊ အာဟရိတွာ =

၍၊ အနုသန္ဓိံ = ကို၊ ယဋ္ဌေတွာ = ဆက်စပ်၍၊ "တဒါ = ၌၊ ပိတာ = ဖခင်သည်၊ ဒုဗ္ဗစဘိက္ခု = ပြောဆိုဆုံးမရခက်သောရဟန်းသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ အသာ = ထိုဖခင်၏၊ ပုတ္တောပန = သားသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိ" န္တိ = ဖြစ်ပြီ-ဟု၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူ၏။

ဒသမာ = ဆယ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ သန်ဓိမဇာတက ဝဏ္ဏနာ = သန်ဓိမဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏၊

ဆဋ္ဌော = ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ အာသီသဝဂ္ဂေါ = အာသီသ ဝဂ်သည်၊ နိဋ္ဌိတော = ပြီး၏။

*   *   *   *   *

၃ - ဣတ္ထိဝဂ္ဂ

၁ - အသာတမန္တဇာတက ဝဏ္ဏနာ (၆၁)

အသာ လောကိတ္ထိယော နာမာတိ ဣဒံ။ (ပ)။ အတီတံ အာဟရိ။

အသာ လောကိတ္ထိယော နာမာတိ ဣဒံ = အသာ လောကိတ္ထိယော နာမ - အစရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤအသာတမန္တဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတံ = သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့သော၊ ဘိက္ခုံ = ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ = ၍ ကထေသိ = ပြီး တဿ = ထိုရဟန်း၏၊ ဝတ္ထု = ဝတ္ထုအကြောင်းဖြစ်စဉ်သည်၊ ဥမ္မာဒန္တိဇာတကေ = ဥမ္မာဒန္တိဇာတ်၌၊ အာဝိ ဘဝိဿတိ = ယင်ရှားစွာ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဝါ = ထင်ရှားလတ္တံ့။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ ဘိက္ခုံ = ထိုရဟန်းကို၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ဣတ္ထိယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်ကား၊ အသာတာ+ အဿာတိယော = သာယာမှုမရှိပံ ဆင်းရဲခြင်းကိုသာ ပေးတတ်ကုန်၏၊ လာမိကာ+ပစ္ဆိမိကာ = ယုတ်မာကုန်၏၊ တွံ = သင်သည်၊ ဧဝရူပံ = ဤကဲ့သို့ သောသဘောရှိသော၊ လာမိကံ = ယုတ်မာသော၊ ဣတ္ထိံ = မိန်းမကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ ကသ္မာ = အဘယ်ကြောင့်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတော = သာသနာ တော်မှ ငြီးငွေ့သည်၊ အသိ = ဖြစ်သနည်း" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ၍၊ အတီတံ = ကို၊ အာဟရိ = ပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ။ (ပ) ။ ဌပယိံသု။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = သည်၊ ရဇ္ဇံ = ကို၊ ကာရေန္တေ = စဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ = ဂန္ဓာရတိုင်း၌၊ တက္ကသိလာယံ = တက္ကသိုလ်ပြည်၌၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ = ပုဏ္ဏားအမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ်၍၊ ဝိညုတံ = တတ်ကျွမ်းလိမ္မာသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော = ရောက်သည်ရှိသော်၊ တီသုဝေဒေသုစ = ဗေဒင်သုံးပုံတို့၌လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗသိပ္ပေသု = အလုံးစုံသောအတတ်ပညာတို့၌လည်းကောင်း၊ နိပ္ဖတ္တိံ = ပြီးပြည့်စုံခြင်းသို့၊ ပတ္တော = ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဒိသာပါမောက္ခော အာစရိယော = ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဧကသ္မိံ ဗြာဟ္မဏကုလေ = တစ်ခုသော ပုဏ္ဏားအမျိုး၌၊ ပုတ္တဿ = သား၏၊ ဇာတဒိဝသေ = ဖွားမြင်သောနေ့၌၊ အဂ္ဂိံ = မီးကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အနိဗ္ဗာယန္တံ = မငြိမ်းစေသည်ကို၊ ဌပယိံသု = ထားကုန်ပြီ။

အထ နံ ဗြာဟ္မဏကုမာရံ။ (ပ)။ ကုရုမှိ သဏ္ဌပေဟီ”တိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ မာတာပိတရော = မိဘတို့သည်၊ သောဠသဝဿကာလေ = တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိသောအခါ၌၊ နံ ဗြာဟ္မဏကုမာရံ = ထိုပုဏ္ဏားသတို့သားကို၊ “ပုတ္တ = ချစ်သား၊ မယံ = ငါတို့သည်၊ တဝ = သင်၏၊ ဇာတဒိဝသေ = မွေးဖွားသောနေ့၌၊ အဂ္ဂိံ = မီးကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ ဌပယိမှ = ထားကြကုန်၏၊ ဗြဟ္မလောက ပရာယဏော = ဗြဟ္မာပြည်သို့လားခြင်းသည်၊ သစေ ဘဝိတုကာမော = အကယ်၍ဖြစ်လိုသည် ရှိသော်၊ တွံ = သင်သည်၊ အဂ္ဂိံ = မီးကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ အရညံ = တောသို့၊ ပဝိသိတွာ

= ဝင်၍၊ အဂ္ဂိ = မီးကို၊ ဘဂဝန္တံ = လုပ်ကျွေးမှုကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ နမဿမာနော = ရှိခိုးလျက်၊ ဗြဟ္မလောကပရာယဏာ = ဗြဟ္မပြည်သို့လားသည်၊ ဟောဟိ = ဖြစ်လော့၊ အဂါရံ = အိမ်၌၊ သစေအဇ္ဈာဝသိတုကာမော = အကယ်၍နေလိုသည်ရှိသော်၊ တက္ကသိလံ = တက္ကသိုလ်ပြည်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဒိသာပါမောက္ခသ အာစရိယဿ = ဒိသာပါမောက္ခဆရာ၏၊ သန္တိကေ = အထံ၌၊ သိပ္ပံ = အတတ်ပညာကို၊ ဥဂ္ဂဏှိတွာ = သင်ယူ၍၊ ကုဋုမ္ဗံ = ဥစ္စာကို၊ သဏ္ဌပေဟီ"တိ = ဖြစ်စေလော့-ဟု၊ အဟံသု = ပြောကြကုန်ပြီ။

မာဏဝေါ။ (ပ)။ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ပစ္စာဂမာသိ။

မာဏဝေါ = လုလင်သည်၊ "အဟံ = ငါသည်၊ အရညေ = တော၌၊ အဂ္ဂိ = မီးကို၊ ပရိစရိတုံ = လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ န သက္ခိဿာမိ = မတတ်အံ့၊ ကုဋုမ္ဗမေဝ = ပစ္စည်းဥစ္စာကိုသာ၊ သဏ္ဌပေဿာမီ"တိ = ဖြစ်စေအံ့-ဟု၊ ဝါ = ကောင်းစေအံ့-ဟု၊ မာတာပိတရော = မိဘတို့ကို၊ ဝန္ဒိတွာ = ရှိခိုး၍၊ အာစရိယဘာဂံ = ဆရာ့အဘို့ဖြစ်သော၊ သဟဿံ = အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ တက္ကသိလံ = တက္ကသိုလ်ပြည်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ သိပ္ပံ = အတတ်ပညာကို၊ ဥဂ္ဂဏှိတွာ = သင်ယူပြီး၍၊ ပစ္စာဂမာသိ = ပြန်လာပြီ။

မာတာပိတရော ပနဿ။ (ပ)။ န ဥဂ္ဂဟိတော အမ္မာတိ။

အဿ = ထိုလုလင်၏၊ မာတာပိတရော = မိဘတို့သည်၊ ဃရာဝါသေန = အိမ်၌နေသဖြင့်၊ အနတ္ထိကာ = အလိုမရှိကြကုန်၊ အရညေ = တော၌၊ အဂ္ဂိ = မီးကို၊ ပရိစရာပေတုကာမာ = လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှာအလိုရှိကြကုန်သည်၊ ဟောန္တိ = ဖြစ်ကုန်၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ မာတာ = မိခင် သည်၊ နံ = ထိုပုဏ္ဏားလုလင်ကို၊ ဣတ္ထီနံ = မိန်းမတို့၏၊ ဒေါသံ = အပြစ်ကို၊ ဒဿေတွာ = ပြ၍၊ အရညံ =

တောသို့၊ ပေသေတုကာမာ = စေလွှတ်ခြင်းငှာအလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ "သောအာစရိယော = ထိုတက္ကသိုလ်ဆရာသည်၊ ပဏ္ဍိတော = ပညာရှိ၏၊ ဗျတ္တော = ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏၊ မေ = ငါ၏၊ ပုတ္တဿ = သားအား၊ ကုတ္တိနံ = မိန်းမတို့၏၊ ဒေါသံ = အပြစ်ကို၊ ကထေတုံ = ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိ"တိ = တတ်စွမ်းနိုင်အံ့-ဟု၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ "တာတ = ချစ်သား၊ တေ = သင်သည်၊ သိပ္ပံ = အတတ်ပညာကို၊ ဥဂ္ဂဟိတံ"န္တိ = သင်ယူအပ်ပြီလော-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ အမ္မ = မိခင်၊ အာမ = ဟုတ်ကဲ့သင်ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ တေ = သင်သည်၊ အသာတမန္တောပိ = အသာတမန္တာန်ကိုလည်း၊ ဥဂ္ဂဟိတော = သင်ယူအပ်ပြီလော၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ အမ္မ = မိခင်၊ နုဂ္ဂဟိတော = မသင်ယူအပ်သေးပါ၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

တာတ ယဒိ တေ အသာတမန္တော။ (ပ)။ ဝိဂုစ္ဆန္တိ။

တာ = ချစ်သား၊ တေ = သင်သည်၊ အသာတမန္တော = အသာတမန္တန်ကို၊ ယဒိနုဂ္ဂဟိတော = အကယ်၍မသင်အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ တေ = သင်သည်၊ သိပ္ပံ = အတတ်ပညာကို၊ ကိံဥဂ္ဂဟိတံ နာမ = အဘယ်သို့ သင်ယူအပ်ပြီမည်သနည်း၊ ဂစ္ဆ = သွားချေ၊ ဥဂ္ဂဏှိတွာ = အသာတမန္တာန်ကို၊ သင်ယူပြီး၍၊ ဧဟိ = လာချေလော့၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

သော = ထိုလုလင်သည်၊ "သာဓူ"တိ = ကောင်းပြီဟု၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ တက္ကသိလာဘိမုခေါ = တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍၊ ပါယာသိ = သွားပြီ၊ တဿ အာစရိယဿပိ = ထိုဆရာ၏လည်း၊ မာတာ = မိခင် သည်၊ မဟလ္လိကာ = အိုပြီ၊ ဝါ

= အသက်ကြီးပြီ၊ ဝီသတိသဿသတိကာ = အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှိပြီ၊ သော = ထိုဒိသာပါမောက္ခဆရာသည်၊ တံ = ထိုမိခင်ကို၊ သဟတ္ထာ = မိမိလက်ဖြင့်၊ နှာပေန္တော = ရေချိုးလျက်၊ ဘောဇေန္တော = ကျွေးမွေးလျက်၊ ပါယေန္တော = တိုက်ကျွေးလျက်၊ ဝါ = သောက်စေလျက်၊ ပဋိဇဂ္ဂတိ = လုပ်ကျွေးပြုစု၏၊ အညေမနုဿာ = အခြားလူတို့သည်၊ တထာ = ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ ကရောန္တံ = ပြုသော၊ နံ = ထိုဒိသာပါမောက္ခဆရာကို၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိ = စက်ဆုပ်ကြကုန်၏။

သော စိန္တေသိ ။ (၀) ။ မာတရံ ပဋိဇဂ္ဂန္တော ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

သော = ထိုဒိသာပါမောက္ခဆရာသည်၊ "အဟံ = ငါသည်၊ အရညံ = တောသို့၊ ပဝိသိတွာ = ဝင်၍၊ တတ္ထ = ထိုတော၌၊ မာတရံ = မိခင်ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တော = ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက်၊ ယန္နူန ဝိဟရေယျံ = အကယ်၍ နေရမူကား ကောင်းလေစွ" ဣတိ = ဤသို့၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ ဧကသ္မိံ = တစ်ခုသော၊ ဝိဝိတ္တေ = ဆိတ်ငြိမ်သော၊ အရညေ = တောမှာ၊ ဥဒကဖာသုကဋ္ဌာနေ = ရေလွယ်ကူစွာရရှိသောအရပ်၌၊ ပဏ္ဏသာလံ = သစ်ရွက်မိုးတဲအိမ်ကို၊ ကာရေတွာ = ပြုလုပ်၍၊ သပ္ပိတဏ္ဍုလာဒီနိ = ထောပတ်, ဆန် အစရှိသည့်တို့ကို၊ အာဟရာပေတွာ = ယူဆောင်စေ၍၊ မာတရံ = မိခင်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ = ချီမ၍၊ တတ္ထ = ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ မာတရံ = မိခင်ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တော = ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက်၊ ဝါသံ = နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ = ပြု၏။

သောပိ မာဏဝေါ တက္ကသိလံ။ (ပ)။ န ဥဂ္ဂဏှာပိ တောတိ။

သောပိ မာဏဝေါ = ထိုပုဏ္ဏားလုလင်သည်လည်း၊ တက္ကသိလံ = တက္ကသိုလ်ပြည်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ အာစရိယံ = ဒိသာပါမောက္ခဆရာကို၊ အပဿန္တော = မမြင်သည်ရှိသော် "အာစရိယော = ဆရာသည်၊ ကဟံ = အဘယ်မှာရှိသနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ = မေး၍၊ တံပဝတ္တိံ = ထိုအကြောင်းကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ တတ္ထ = ထိုဆရာရှိရာတောအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဝန္ဒိတွာ = ရှိခိုး၍၊ အဋ္ဌာသိ = တည်နေ၏၊ အထ = ၌၊ နံ = ထို လုလင်ကို၊ အာစရိယော = ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည်၊ "တာတ = အမောင်၊ ကိံနုခေါ = အဘယ့်ကြောင့်၊ အတိသီဃံ = အလွန် လျင်မြန်စွာ၊ အာဂတောသိ"တိ = လာအပ်သနည်း'ဟု၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ တုမှေဟိ = ဆရာတို့သည်။ အဟံ = ငါ့ကို၊ အသာတမန္တောနာမ = အသာတမန္တန် မည်သည်ကို၊ န ဥဂ္ဂဏှာပိတောနနု = မသင်အပ်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ = ဤသို့။ အာဟ = ပြီ။

ကော ပန တေ အသာတမန္တေ။ (ပ)။ ဇာနာပေတုကာမာ ဘဝိဿတီ"တိ။

ကော = အဘယ်သူသည်၊ တေ = သင့်အား၊ အသာတမန္တေ = အသာတမန္တာန်ကို၊ ဥဂ္ဂဏှိတဗ္ဗေ = သင်ယူအပ်သည်တို့ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ကထေသိ = ပြောဆိုပါသနည်း၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ အာစရိယ = ဆရာ၊ မယှံ = ကျွန်ုပ်၏၊ မာတာ = မိခင်သည်၊ ကထေသိ = ပြောဆိုပါသည်၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ "အသာတမန္တောနာမ = အသာတမန္တာန်မည်သည်

ကား၊ ကောစိ = တစ်စုံတစ်ခုသောမန္တာန်သည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ ဣမဿ = ဤလုလင်၏၊ မာတာ = မိခင်သည်၊ ဣမံ = ဤလုလင်ကို၊ ဣတ္ထိ ဒေါသေ = မိန်းမတို့၏အပြစ်၌၊ ဇာနာပေတုကာမာ = သိစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဘဝိဿတီ"တိ = ဖြစ်လိမ့်မည်-ဟု၊ စိန္တေသိ = ကြံစည် ၏။

အထ နံ။ (ပ) ။ ဟတ္ထပါဒါဒီနံ ဝဏ္ဏံ ကထေယျာသိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုလုလင်ကို၊ "တာတ = အမောင်၊ သာဓု = ကောင်းပြီ၊ တေ = သင့်အား၊ အဿာတမန္တေ = အဿာတ မန္တာန်တို့ကို၊ ဒဿာမိ = ပေးအံ့။ တွံ = သင်သည်၊ အဇ္ဇ = ယနေ့မှ၊ အာဒိံကတွာ = အစပြု၍၊ မမ = ငါ၏၊ ဌာနေ = နေရာ၌၊ ဌတွာ = တည်၍၊ မမ = ၏၊ မာတရံ = မိခင်ကို၊ သဟတ္ထာ = မိမိလက်ဖြင့်၊ နှာပေန္တော = ရေချိုးစေလျက်၊ ဘောဇေန္တော = ကျွေးမွေးစေလျက်၊ ပါယေန္တော = တိုက်ကျွေးစေလျက်၊ ပဋိဇဂ္ဂါဟိ = ပြုစုလော့၊ အဿာ = ထိုမိခင်အို၏၊ ဟတ္ထပါဒသီသပိဋ္ဌိ သမ္ဗာဟနာဒီနိစ = လက်ခြေ ဦးခေါင်းကျောက်ကုန်းတို့ ဆုပ်နယ်ခြင်းစသည်တို့ကို၊ ကရောန္တော = ပြုစဉ်၊ 'အယျေ = အရှင်မ၊ ဇရံ = အိုခြင်းသို့၊ ပတ္တကာလေပိ = ရောက်သောအချိန်ကာလ၌လည်း၊ တေ = အရှင်မ၏၊ သရီရံ = ကိုယ်သည်၊ ဧဝရူပံ တာဝ = ဤကဲ့သို့သောသဘောရှိသေး၏၊ ဒဟရ ကာလေ = ငယ်ရွယ်နုပျိုစဉ်အချိန်ကာလ၌၊ ကီဒိသံ = အဘယ်သို့ သောသဘောသည်၊ အဟောသီ"တိ = ရရှိမည်နည်းဟု၊ 'ဟတ္ထပါဒ ပရိကမ္မာဒိကရဏကာလေ = လက်ခြေတို့ကို ဆုပ်နယ်ပွတ်တိုက် ခြင်းစသည် တို့ကိုပြုရာကာလ၌၊ ဟတ္ထပါဒါဒီနံ = လက်ခြေစသည်တို့ ၏ဝဏ္ဏံ = ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ကထေယျာသိ = ပြောဆိုရာ၏။

ယာဋ္ဌ တေ မမ မာတာ။ (၀) ။ ဝုတ္တာ ဝိဓာနံ အကာသိ။

မမ = ကျွန်ုပ်၏၊ မာတာ = မိခင်သည်၊ တေ = သင့်အား၊ ယာဋ္ဌဝစနံ အကြောင်စကားကို၊ ကထေတိ = ပြောဆို၏၊ တံ+ဝစနံ = ထိုစကားကို၊ အလဇ္ဇန္တော = မရှက်သည်၊ အနိဂုဟန္တော = မလျှို့ဝှက်သည်ဖြစ်၍၊ မယှံ = ကျွန်ုပ်အား၊ အာရောစေယျာသိ = ပြောကြားရာ၏၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ကရောန္တော = ပြုသည်ရှိသော်၊ အသာတမန္တေ = အသာတမန္တာန်ကိုကို၊ လစ္ဆသိ = ရလတ္တံ့၊ အကရောန္တော = မပြုသည်ရှိသော်၊ နလစ္ဆသိ" တိ = မရလတ္တံ့-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ သော = ထိုလုလင်သည်၊ "သာဓု အာစရိယာ"တိ ဆရာကောင်းပြီ-ဟု၊ တဿ = ထိုဒိသာပါမောက္ခဆရာ၏၊ ဝစနံ = စကားကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ = ဝန်ခံပြီး၍၊ တတော= ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ သဗ္ဗံ = အလုံးစုံသော၊ ယထာဝုတ္တဝိဓာနံ = ဆိုအပ်သော အစီအစဉ်အတိုင်း၊ အကာသိ = ပြုပြီ။

အထသာ တဿ မာတာဝေ။ (၈) ။ အာစရိယော ပန ဝရကောတိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အသာ = ထိုမိခင်အိုအား၊ တဿ မာတာဝေ = ထိုလုလင်သည်၊ ပုနပ္ပုနံ = အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်၊ ဝဏ္ဏယမာနေ = ချီးမွမ်းသည်ရှိသော်၊ "အယံ = ဤလုလင်သည်၊ မယာ = ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိံ = တကွ၊ အဘိရမိတုကာမော = ပျော်ပါးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ"တိ = ဖြစ်လတ္တံ့-ဟု၊ အန္ဓာယ = ကန်းသော၊ ဇရာဇိဏ္ဏာယ = အိုမင်းသော၊ အသာ = ထိုမိခင်၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ ကိလေသော = ကိလေသာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ = ဖြစ်ပြီ၊ သာ = ထိုမိခင်အိုသည်၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌၊ အတ္တနော

= ၏၊ သရီရဝဏ္ဏံ = ခန္ဓာကိုယ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ကထယမာနံ = ပြောဆိုချီးမွမ်းအပ်သော၊ မာဏဝံ = လုလင်ကို၊ "မယာ = ကျွန်ုပ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ အဘိရမိတုံ = ပျော်မွေ့ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆသိ = အလိုရှိ သလော၊" ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

အယျေ = အရှင်မ၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဣစ္ဆေယျံတာဝ = အလိုရှိရာ၏ ဆိုဦးတော့၊ အာစရိယော ပန = ဆရာသမားသည်ကား၊ ဂရုကော = အလေးဂရုပြုရာတည်း၊ ဝါ = ပန်လေး၏၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

သစေမံ ဣစ္ဆသိ။ (၂)။ အဟမေဝ နံ မာရေဿာမိ တိ။

မံ = ငါ့ကို၊ သစေ ဣစ္ဆသိ = အကယ်၍အလိုရှိအံ့၊ မေ = ငါ၏၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ မာရေဟီတိ = သတ်လော့ဟု၊ အာဟ = ၏၊ အဟံ = သည်၊ အစရိယဿ = ၏၊ သန္တိကေ = အထံ၌၊ ဧတ္တကံ သိပ္ပံ = ရှိမျှလောက်သော အတတ်ပညာကို၊ ဥဂ္ဂဏှိတွာ = သင်ယူ၍၊ ကိလေသမတ္တံ = ကိလေသမျှကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ ကိန္တိ = အဘယ်သို့ ကတွာ = ပြု၍၊ အာစရိယံ = ဆရာကို၊ မာရေဿာမိတိ = သတ်ရအံ့နည်း-ဟု၊ အာဟ = ၏။

တေန ဟိ = ထိုသို့ဖြစ်မူကား၊ တွံ = သင်သည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ သစေ န ပရိစ္စဇသိ = အကယ်၍မစွန့်အံ့၊ အဟမေဝ = ငါသည်သာ၊ နံ = ထိုသားကို၊ မာရေဿာမီ'တိ = သတ်အံ့-ဟု၊ အာဟ = ၏။

ဧဝံ ဣတ္ထိယော နာမ။ (၃) ။ ဗောဓိသတ္တဿ အာရောစေသိ။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ဣတ္ထိယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်ကား၊ အသာတာ = သာယာမှုမရှိပဲ ဆင်းရဲခြင်းကိုသာပေးတတ်ကုန်၏၊ လာမိကာ+ပစ္ဆိမိကာ = ယုတ်မာကုန်၏၊ ဟဏာရူပေ နာမ = ထိုသို့

သဘောရှိသည်မည်သော၊ ဝယေ = အရွယ်၌၊ ဌိတာ = တည်လျက်၊ ရာဂစိတ္တံ = ရာဂစိတ်ကို၊ ဝါ = တပ်မက်စိတ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ = ဖြစ်စေ၍၊ ကိလေသံ = ကိလေသာသို့၊ အနုဝတ္တမာနာ = အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဥပကာရကံ = ကျေးဇူးပြုတတ်သော၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ မာရေတုကာမာ = သတ်ခြင်းငှာအလိုရှိသည်၊ ဇာတာ = ဖြစ်ပြီ၊ မာဏဝေါ = လုလင်သည်၊ သဗ္ဗံ = အလုံးစုံသော၊ တံ ကထံ = ထိုအမယ်အိုပြော စကားကို၊ ဗောဓိသတ္တဿ = အား၊ အာရောစေသိ = ပြောကြားလေ၏။

ဗောဓိသတ္တော။ (ပ) ။ မမ မာတု သညံ ဒေဟိ"တိ။

ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ "မာဏဝ = လုလင်၊ တေ = သင်သည်၊ မယှံ = ငါ့အား၊ အာရောစေန္တေန = ပြောကြားသဖြင့်၊ သုဋ္ဌု = ကောင်းစွာ၊ ကတံ = ပြုအပ်ပြီ၊" ဣတိ = သို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ မာတု = မိခင်၏၊ အာယုသင်္ခါရံ = အသက်အပိုင်းအခြားကို၊ ဩလောကေန္တော = ကြည့်ရှုသည်ရှိသော်၊ "အဇ္ဇေဝ = ယနေ့၌ပင်၊ မရိဿတီ"တိ = သေအံ့-ဟု၊ ဉတွာ = သိ၍၊ "မာဏဝ = လုလင်၊ ဧဟိ = လာလော့၊ နံ = ထိုအမေအိုကို၊ ဝီမံသိဿာမ = စုံစမ်းကြစို့" ဣတိ = ဤသို့ဆို၍၊ ဧကံ ဥဒုမ္ဗရရုက္ခံ = ရေသဖန်းပင်တစ်ပင်ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ = ဖြတ်၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ပမာဏေန = ပမာဏဖြင့်၊ ကဋ္ဌရူပကံ = သစ်သားရုပ်တုကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ သသီသံ = ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ ပါရုပိတွာ = ခြုံ၍၊ အတ္တနော = ၏၊ သယနဋ္ဌာနေ = အိပ်ရာ၌၊ ဥတ္တာနံ = ပက်လက်ကို၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ = အိပ်စေ၍၊ ရဇ္ဇုကံ = ကြိုးကို၊ ဗန္ဓိတွာ = ဖွဲ့ချည်၍၊ အန္တေဝါသိကံ = တပည့်ကို၊ "တာတ = အမောင်၊ ဖရသုံ = ပုဆိန်ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ မမ = ငါ၏။ မာတု = မိခင်အား၊ သညံ = အမှတ်သညာကို၊ ဒေဟိ"တိ = ပေးလော့-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏။

မာဏဝေါ ဂန္တွာ။ (ပ) ။ ကိံ ကာရဏာ ပရိစ္စဇိဿာမီတိ။

မာဏဝေါ = လုလင်သည်၊ ဂန္တွာ = ၍၊ "အယျေ = အရှင်မ၊ အာ စရိယော = ဆရာသည်၊ပဏ္ဏာသာလာယံ = သစ်ရွက်မိုးသော အိမ်၌၊ အတ္တနော = ၏၊ သယနပ္ပိဋ္ဌေ = အိပ်ရာ၌၊ နိပန္နော = အိပ်ပြီ။ မေ = ငါသည်။ ရဇ္ဇုသညာ = ကြိုးအမှတ်အသားကို၊ ဗန္ဓိ = ဖွဲ့ချည်အပ်ပြီ၊ ဣမံဖရသုံ = ဤပုဆိန်ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ သစေသက္ကောသိ = အကယ်၍တတ်နိုင်အံ့၊ နံ = ထိုဆရာကို၊ မာရေဟိ = သတ်လော့၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ၏၊ တွံ = သင်သည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ နပရိစ္စဇိဿသီတိ = မစွန့်လတ္တံ့လော-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ ကိံကာရဏာ = အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ပရိစ္စဇိဿာမိ = စွန့်ရအံ့နည်း၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

သာ ဖရသုံ အာဒါယ။ (ပ) ။ ရုက္ခဘာဝံ အညာသိ။

သာ = ထိုအမေအိုသည်၊ ဖရသုံ = ပုဆိန်ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ ပဝေဓမာနာ = တုန်တုန်ချိချိ၊ ဥဋ္ဌာယ = ထ၍၊ ရဇ္ဇုသညာယ = ကြိုး၏ အမှတ်အသားဖြင့်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဟတ္ထေန = လက်ဖြင့်၊ ပရာမသိတ္တွာ = သုံးသပ်၍၊ "အယံ = ဤသူသည်၊ မေ = ငါ၏၊ ပုတ္တော"တိ = သားတည်းဟု" သညာယ = အမှတ်ဖြင့်၊ ကဋ္ဌရူပကဿ = သစ်သားရုပ်တု၏၊ မုခတော = မျက်နှာမှ၊ သာဋကံ = အဝတ်ကို၊ အပနေတွာ = ဖယ်ရှား၍၊ ဖရသုံ = ပုဆိန်ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ "ဧကပ္ပဟာရေနေဝ = တစ်ချက်တည်းဖြင့်၊ မာရေဿာမီ"တိ = သတ်အံ့-ဟု၊ ဂီဝါယမေဝ = လည်ပင်း၌သာလျှင်၊ ပဟာရိတွာ = ခုတ်၍၊ "ဓ" န္တိ = ဒုန်း - ဟု၊ သဒ္ဒေ = အသံသည်၊ ဥပ္ပန္နေ = ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ရုက္ခဘာဝံ = သစ်သား၏အဖြစ်ကို၊ အညာသိ = သိပြီ။

အထ ဗောဓိသတ္တော။ (ပ) ။ တာယ မရိတဗ္ဗမေဝ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ "အမ္မ = မိခင်၊ ကိံကရောသိ"တိ = အဘယ်ကိုပြုသနည်း-ဟု၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ သာ = ထိုမိခင်အိုသည်၊ "ဝဋ္ဋိတာ+မှိ" တိ = ငါ့ကို လိမ်လည်လှည့်စား အပ်ပြီ" ဟု၊ တဝေတ္တာ = ထိုနေရာ၌ပင်၊ မရိတွာ = သေဆုံး၍၊ ပတိတာ = လဲကျပြီ၊ တာယ = ထိုအမေအိုသည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ပဏ္ဏသာလာယ = သစ်ရွက်မိုးအိမ်၌၊ နိပန္နာ ယပိ = အိပ်နေသော်လည်း၊ တဒ်ဏာညေဝ = ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ မရိတဗ္ဗ မေဝ = သေအပ်သည်သာတည်း။

သော တဿာ မတဘာဝံ။ (ပ) ။ ဏံ ဩဝဒိတွာ ဥယျော ဇေသိ။

သော = ထိုဆရာသည် တဿာ = ထိုမိခင်အို၏၊ မတဘာဝံ = သေဆုံးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ သရိရကိစ္စံ = သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကိစ္စကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ အာဠာဟနံ = သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းမီးကို၊ နိဗ္ဗာပေတွာ = ငြိမ်းစေ၍၊ ဝနပုပ္ဖေဟိ = တောပန်းတို့ဖြင့်၊ ပူဇေတွာ = ပူဇော်၍၊ မာဏဝံ = လုလင်ကို၊ အာဒါယ = ခေါ်ယူ၍၊ ပဏ္ဏသာ လဒွါရေ = သစ်ရွက်မိုးအိမ်၏တံခါး၌၊ နိသီဒိတွာ = ထိုင်၍၊ "တာတ = အမောင်၊ ပါဋိယေက္ကော = သီးခြားဖြစ်သော၊ အသာတမန္တော နာမ = အသာတမန္တာန်မည်သည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ ဣတ္ထိယော = မိန်းမတို့သည်၊ အသာတာ နာမ = အသာတမည်ကုန်၏၊ တဝ = သင်၏၊ မာတာ = မိခင်သည်၊ 'အသာတမန္တံ = အသာတမန္တာန်ကို၊ ဥဂ္ဂဏှာ'တိ = သင်ယူလော့-ဟု၊ မမ = ငါ၏၊ သန္တိကံ = အထံသို့၊ ပေသယမာနာ = စေလွှတ်လျက်၊ ဣတ္ထီနံ = မိန်းမတို့၏၊ ဒေါသံ = အပြစ်ကို၊ ဇာနနတ္ထံ = သိစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပေသေသိ = စေလွှတ်ပြီ၊

ကဒါနိ ပန = ယခုအခါ၌ကား၊ တေ = သင်သည်၊ ပစ္စက္ခမေဝ = မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ပင်၊ မမ = ငါ၏၊ မာတု = မိခင်၏၊ ဒေါသော = အပြစ်ကို၊ ဒိဋ္ဌော = မြင်အပ်ပြီ၊ ကမိနာ ကာရဏေန = ဤအကြောင်း ကြောင့်၊ ဝါ = ဤအကြောင်းအရာ ဖြင့်၊ 'ကတ္ထယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ အသာတာ = သာယာဖွယ်မရှိပဲဆင်းရဲကိုသာ ပေးတတ်ကုန်၏၊ လာမိကာ+ပစ္ဆိမိကာ = ယုတ်မာ ကုန်၏၊' ကတိ = ဤသို့၊ ဇာနေယျာသိ"တိ = သိရာ၏-ဟု၊ တံ = ထိုလုလင်ကို၊ ဩဝဒိတွာ = ဆုံးမ၍၊ ဥယျောဇေသိ = စေလွှတ်ပြီ။

သောပိ အာစရိယံ ဝန္ဒိတွာ။ (ပ) ။ ကမံ ဂါထမာဟ -

သောပိ = ထိုလုလင်သည်လည်း၊ အာစရိယံ = ကို၊ ဝန္ဒိတွာ = ရှိခိုး၍၊ မာတာပိတူနံ = မိဘတို့၏၊ သန္တိကံ = ထံသို့၊ အဂမာသိ = သွားပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ မာတာ = မိခင်သည်၊ နံ = ထိုလုလင်ကို၊ "တာတ = ချစ်သား၊ တေ = သင်သည်၊ အသာတမန္တော = အသာတမန္တာန်ကို၊ ဥဂ္ဂဟိတော = သင်ယူအပ်ပြီလော၊ ကတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ အမ္မ = အမေ၊ အာမ = ဟုတ်ကဲ့၊ ကတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ ကဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ကိံ = အဘယ်အမှုကို၊ ကရိဿသိ = ပြုအံ့နည်း၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ အဂ္ဂိဝါ = မီးကိုလည်းကောင်း၊ ပရိစရိဿသိ = လုပ်ကျွေးအံ့နည်း၊ အဂါရမဇ္ဈေဝါ = အိမ်အလည်၌လည်း၊ ဝသိဿသိ = နေလတ္တံ့နည်း၊ ဝါ = နေမည်လေ၊ ကတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

မာဏဝေါ = လုလင်သည်၊ "အမ္မ = မိခင်၊ မယာ = ငါသည်၊ ပစ္စက္ခတော = မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့အားဖြင့်၊ ကတ္ထီနံ = မိန်းမတို့၏၊ ဒေါသာ = အပြစ်တို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာ = မြင်အပ်ပြီ၊ အဂါရေန = အိမ်၌နေခြင်းဖြင့်၊ မေ = ငါ့အား၊ ကိစ္စံ = ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊

အဟံ = သည်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ = ရဟန်းပြုအံ့၊” က္ကတိ = သို့၊ အတ္တနော = ၏၊ အဓိပ္ပါယံ = အလိုကို၊ ပကာသေန္တော = ထင်ရှားပြုလိုသည် ဖြစ်၍၊ က္ကမံဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ပြီ၊ (ကိံ = သို့၊ အာဟ = နည်း၊)။

၆၁။ **“အသာ လောက'တ္ထိယော နာမ၊ ဝေလာ တာသံ နဝိဇ္ဇတိ။**

သာရတ္တာ စ ပဂဗ္ဘာ စ ၊ သိခီ သဗ္ဗဃသော ယထာ။

တာ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ ၊ ဝိဝေက မနုဗြူဟယ”န္တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ လောကေ = လောက၌၊ က္ကတ္ထိယော နာမ = မိန်းမ တို့မည်သည်ကား၊ အသာ = ယုတ်မာကုန်၏၊ ဝါ = ဆင်းရဲကိုပေးတတ် ကုန်၏၊ တာသံ = ထိုမိန်းမတို့အား၊ ဝေလာ = အပိုင်းအခြားစည်းစောင့်ခြင်းသည်၊ နဝိဇ္ဇတိ = မရှိ၊ သာရတ္တာစ = ကာမဂုဏ်အာရုံငါးပါးတို့၌သာ တပ်စွန်းတတ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ပဂဗ္ဘာစ = ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါးတို့ဖြင့် လွန်ကျူးတတ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ = ဖြစ်ကုန်၏၊ သိခီ = မီးသည်၊ သဗ္ဗဃသော ယထာ = ကောင်း, မကောင်းအလုံးစုံကို စားတတ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ+တထာ = ထို့အတူ၊ က္ကတ္ထိယော = မိန်းမတို့သည်၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ = ရအပ်, ရအပ်သောသူကို၊ သေဝန္တိ = မှီဝဲတတ်ကုန်၏၊ တာ = ထိုမိန်းမတို့ကို၊ ဟိတွာ = စွန့်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ = ရဟန်းပြုအံ့၊ (ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ ထည့်ပါ၄၊) ဝိဝေကံ = ကာယဝိဝေက, စိတ္တဝိဝေကကို၊ အနုဗြူဟယံ+အနုဗြူဟယန္တော = အစဉ်ပွားများအားထုတ်လျက်၊ (ဗြဟ္မလောကပရာယဏော = ဗြဟ္မာ့ဘုံလောကသို့လားသည်၊ ဘဝိဿာမိ = ဖြစ်အံ့၊) (က္ကတိ = သို့၊ အာဟ = ၏)

တတ္ထ အသာတိ။ (ပ) ။ ဣဒံ သုတ္တံ အာဟရိတဗ္ဗံ -

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ အသာတိ = အသာ = ဟူသည်ကား၊ အသာတိယော + လာမိကာ = ယုတ်မာကုန်၏၊ အထ ဝါ = တစ်နည်းကား၊ သုခံ = ချမ်းသာသုခကို၊ သာတံ = သာတဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ = ဆိုအပ်၏၊ တံ = ထိုချမ်းသာသုခဟု ဆိုအပ်သောသာတသည်၊ တာသု = ထိုမိန်းမတို့၌၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ အတ္တနိ = မိမိ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာနံ = တပ်မက်သောစိတ်တို့အား၊ အသာတမေဝ = ဆင်းရဲကြောင်းကိုသာ၊ ဒေန္တိ = ပေးတတ်ကြကုန်၏၊ ဣတိပိ = ထို့ကြောင့်လည်း၊ အသာ = အသာမည်ကုန်၏၊ ဒုက္ခာ = ဆင်းရဲ ခြင်းဒုက္ခတို့တည်း၊ ဒုက္ခဝတ္ထုဘူတာ = ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းတို့ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ+အတ္ထော = ဤသည်ကားအနက်တည်း၊ ဣမဿ အတ္ထဿ = ဤအနက်ကို၊ သာဓနတ္ထာယ = ပြီးပြည့်စုံစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဣဒံ သုတ္တံ = ဤသုတ်ကို၊ အာဟရိတဗ္ဗံ = ဆောင်အပ်ရာ၏။

“ မာယာ စေတာ ပရိစိ စ၊ သောကော ရောဂေါ စုပဒ္ဒဝေါ။

ခရာ စ ဗန္ဓနာ စေတာ၊ မစ္စုပါသာ ဂုဟာသယာ။

တာသု ယော ဝိဿသေ ပေါသော၊ သော နရေသု နရာဓမော”တိ။

(မဟာရာဇ = မင်းမြတ်၊ ထည့်ပါ၍) ဧတာ = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ မယာဣဝ = လှည့်ပတ်တတ်သောကြောင့်မျက်လှည့်နှင့်တူကုန်၏၊ မရီစိဣဝ = စိတ်နှလုံးကိုယူကျုံး၍မရတတ်သောကြောင့် တံလျှပ်နှင့်တူကုန်၏၊ သောကော = စိုးရိမ်ခြင်းကိုပြုတတ်၏၊ ရောဂေါ = အနာရောဂါကိုပြုတတ်၏၊ ဥပန္ဒဝေါစ = ဘေးရန်လည်း

များ၏၊ ဧတာ = ထိုမိန်းမ တို့သည်၊ ခရာစ = ဒေါသကြီးသောကြောင့် ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းကုန်၏၊ ပန္နနာစ = နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၏အကြောင်း လည်းဖြစ်ကုန်၏၊ မစ္စုပါသာ = သေမင်း၏ကျော့ကွင်းလည်းဖြစ် ကုန်၏၊ ဂုဟာသယာ = ကိုယ်တည်းဟူသော လိုဏ်ဂူ၌နေတတ်ကုန် ၏၊ ယောပေါသော = အကြင်ယောက်ျားသည်၊ တာသု = ထိုမိန်းမတို့ ၌၊ ဝိဿသေ = အကျွမ်းဝင်အံ့၊ သောပေါသော = ထိုယောက်ျား သည်။ နရေသု = ယောက်ျားတကာတို့တွင်၊ နရာဓမော = ယောက်ျားယုတ်တည်း၊ (ဣတ္ထိ + ဣမံသုတ္တံ = ကို၊ အာဟရိတဗ္ဗံ = ဆောင်အပ်ရာ၏၊)

ထောကိ’ တ္ထိယောတိ ထောကေ ဣတ္ထိယော။

ဝေလာ တာသံ နဝိဇ္ဇတီတိ အမ္မ တာသံ ဣတ္ထီနံ ကိလေသုပ္ပတ္တိံ ပတ္တာ ဝေလာ သံဝရော မရိယာဒါ ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ။

ထောကိ’ တ္ထိယောတိ = ထောကိ’တ္ထိယောဟူသည်ကား၊ ထောကေ = ထောက၌၊ ဣတ္ထိယော = မိန်းမတို့သည်။

ဝေလာ တာသံ နဝိဇ္ဇတီတိ = ဝေလာ တာသံ နဝိဇ္ဇတိ = ဟူသည်ကား၊ အမ္မ = မိခင်၊ တာသံ ဣတ္ထီနံ = ထိုမိန်းမတို့၏၊ ကိလေသုပ္ပတ္တိံ = ကိလေသာဖြစ်ခြင်းသို့၊ ပတ္တာ = ရောက်၍၊ ဝေလာ+သံဝရော+မရိယာဒါ+ပမာဏံနာမ = အပိုင်းအခြား ပမာဏမည်သည်။ နတ္ထိ = မရှိ။

သာရတ္တာစ ပဂဗ္ဘာ စာတိ။ (ပ) ။ကာကပဋိဘာဂါတိ ဒဿေတိ။

သာရတ္တာစ ပဂဗ္ဘာ စာတိ သာရတ္တာ စ ပဂဗ္ဘာ စ = ဟူ သည်ကား၊ ဧတာသံ = ထိုမိန်းမတို့အား၊ ဝေလာ စ = အပိုင်းအခြား

ပမာဏသည်လည်း၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ ပဋ္ဌသု = ငါးပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏေသု = ကာမဂုဏ်တို့၌၊ သာရတ္တာ = တပ်မက်ကုန်၏၊ အလ္လီနာ = စွဲလမ်းငြိကပ်ကုန်၏၊ တထာ = ထို့အတူ၊ ကာယပါဂဗ္ဘိယေန = ကိုယ်ဖြင့်ခက်ထန်စွာလွန်ကျူးခြင်းနှင့်ငင်း, ဝါစာပါဂဗ္ဘိယေန = နှုတ်ဖြင့်လွန်ကျူးခြင်းနှင့်ငင်း၊ မနောပါဂဗ္ဘိယေန = စိတ်ဖြင့်လွန်ကျူးခြင်းနှင့်ငင်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ တိဝိဓေန = သုံးပါးသော၊ ပါဂဗ္ဘိယေန = ခက်ထန်စွာ လွန်ကျူးခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတတ္တာ = ပြည့်စုံသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧတာ = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ ပဂဗ္ဘာ စ = ပဂဗ္ဘာလည်းမည် ကုန်၏၊ ဝါ = ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းကြကုန်၏၊ ဟိ = မှန်၏၊ ဧတာသံ = ထို မိန်းမတို့၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ ကာယဒွါရာဒီနိ = ကာယဒွါရအစ ရှိသည်တို့သို့၊ ပတ္တာ = ရောက်၍၊ သံဝရော နာမ = စောင့်စည်းခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ လောလာ = လျှပ်ပေါ်လော်လီကုန်၏၊ ကာက ပဋိဘာဂါ = ကျီးကန်းငှက်နှင့်တူကုန်၏၊ ဣတိ+ဣမံအတ္ထံ = ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ = ပြ၏။

သိခီ သဗ္ဗယသော ယထာတိ။ (ပ) ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သိခီ သဗ္ဗယသော ယထာတိ = သိခီ သဗ္ဗယသော ယထာ - ဟူ သည်ကား၊ အမ္ဗ = မိခင်၊ ဇာလသိခိယ = မီးတောက်မီးလျှံ၏၊ "သိခီ" တိ = သိခီ'ဟု၊ သင်္ခံ = ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂတော = ရောက်အပ်သော၊ အဂ္ဂိ နာမ = မီးမည်သည်၊ ဂူထဂတာဒိဘေဒံ = မစင်အစရှိသောအပြားရှိသော၊ အသုစိမ္ပိ = မကောင်းသောအရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ သပ္ပိမဓု ဖာဏိတာ ဒိဘေဒံ = ထောပတ်, ပျားရည်, တင်လဲအစရှိသောအပြားရှိသော၊ သုစိမ္ပိ = ကောင်း

သောအရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ကုဋ္ဌမ္ပိ = နှစ်သက်သောအရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ အနိဋ္ဌမ္ပိ = မနှစ်သက်သောအရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ယံ ယဒေဝ = အကြင်အကြင်အရာဝတ္ထုကိုသာ၊ လဘတိ = ရ၏၊ သဗ္ဗံ = အလုံးစုံသောအရာဝတ္ထုကို၊ ယသတိ+ ခါဒတိ = စား၏၊ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊ "သဗ္ဗယသော"တိ = သဗ္ဗယသော - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိယထာ = ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ တထေဝ = ထိုအတူသာလျှင်၊ တာ ကုတ္တိယောပိ = ထိုမိန်းမတို့သည်လည်း၊ ဟီနဇစ္စာ = ယုတ်ညံ့သောအမျိုးဇာတ်ရှိကုန်သော၊ ဟီနကမ္မန္တာ = ယုတ်ညံ့သောလုပ်ငန်းရှိကုန်သော၊ ဟတ္ထိမေဏ္ဍာဝေါမေဏ္ဍာဒယောဝါ = ဆင်ထိန်း, နွားထိန်းအစရှိသော သူဟို့သည်လည်း၊ ဟောန္တု = ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဥတ္တမကမ္မန္တာ = မြတ်သောလုပ်ငန်းရှိကုန်သော၊ ခတ္တိယာဒယောဝါ = ခတ္တိယမင်းမျိုးအစရှိသူတို့သည်လည်း၊ ဟောန္တု = ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဟီနုက္ကဋ္ဌဘာဝံ = ယုတ်ညံ့, မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ အစိန္တေတွာ = မစဉ်းစားမူ၍၊ လောကဿာဒဝသေန = လောကဌ်သာယာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကိလေသသန္ထဝေ = ကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့သည်၊ ဥပ္ပန္နေ = ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော်၊ ယံ ယံ = အကြင်အကြင်သူကို၊ လဘန္တိ = ရကြကုန်၏၊ သဗ္ဗမေဝ = အလုံးစုံသောသူကိုသာ၊ သေဝန္တိ = မှီဝဲကြကုန်၏၊ ဣတိ = ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗယသသိခီသဒိသာ = အလုံးစုံကိုစားတတ်သောမီးတောက်မီးလျှံနှင့်တူကုန်သည်၊ ဟောန္တိ = ၏၊ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗယသော = အလုံးစုံကိုစားတတ်သော၊ သိခီယထာ = မီးတောက်မီးလျှံသကဲ့သို့၊ တထေဝ = ထို့အတူသာလျှင်၊ ဧတာ = ထိုမိန်းမ တို့သည်၊ ဣတိ = ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ = မှတ်အပ်ကုန်၏။

တာ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။ (ပ) စိတ္တဝိဝေကောပိ။

တာ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ = တာ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ - ဟူသည် ကား၊ အဟံ = သည်၊ လာမိကာ = ယုတ်မာကုန်သော၊ ဒုက္ခဝတ္ထုဘူတာ = ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာ+ဣတ္ထိယော = ထိုမိန်းမတို့ကို၊ ဟိတွာ = စွန့်၍၊ အရည် = တောသို့ ပဝိသိတွာ = ဝင်၍၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ = ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ = ရဟန်းပြုအံ့။

ဝိဝေကမနုဗြူဟယန္တိ = ဝိဝေကမနုဗြူဟယံ = ဟူသည် ကား၊ ကာယ ဝိဝေကော = ကာယဝိဝေကသည်ငှင်း၊ စိတ္တဝိဝေကော = စိတ္တဝိဝေကသည်ငှင်း၊ ဥပဓိဝိဝေကော = ဥပဓိဝိသေကသည်ငှင်း၊ ဣတိ = ဤသို့ ဝိဝေကာ = ဝိဝေကတို့သည်၊ တယော = သုံးပါးရှိကုန်၏၊ တေသု = ထိုဝိဝေ ကသုံးပါးတို့တွင်၊ ဣဓ = ဤနေရာ၌၊ ကာယဝိဝေကောပိ = ကာယဝိဝေကသည်လည်းကောင်း၊ စိတ္တဝိဝေကောပိ = စိတ္တဝိဝေကသည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ = သင့်မြတ်၏။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ - ။ (ပ) ။ ပရာယဏော အဟောသိ။

ဣဒံ = ဤအဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝုတ္တံ = ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏၊ (ကိံ = အဘယ်သို့ ဝုတ္တံ = သည်၊ ဟောတိ = သနည်း၊) အမ္ဗ = မိခင်၊ အဟံ = သည်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ ကသိဏ ပရိကမ္မံ = ကသိုဏ်းပရိကမ်ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိ ယောစ = သမာပတ်ရှစ်ပါး တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စာဘိညာ စ = အဘိညာဏ်ငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဒေတွာ = ဖြစ်စေ၍ ဂဏာတော = ဂိုဏ်းအပေါင်းမှ၊ ကာယံစ = ကာယကိုလည်းကောင်း၊

ကိလေသေဟိ = ကိလေသာတို့မှ၊ စိတ္တံစ = စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဝေစေတွာ = ကင်းဆိတ်စေ၍၊ ဣမံဝိဝေကံ = ဤကာယ, စိတ္တဝိဝေကကို၊ ဗြူဟေန္တော = ပွားများအားထုတ်လျက်၊ ဗြဟ္မလောကပရာယဏော = ဗြဟ္မာ့ဘုံလောကသို့လားသည်၊ ဘဝိဿာမိ = ဖြစ်အံ့၊ မေ = ငါ့အား၊ အဂါရေန = အိမ်၌နေသဖြင့်၊ အလံ = မသင့်တော်ချေ၊ ဣတိ+ဣမံအဓိပ္ပါယံ = ဤအဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝုတ္တံ = ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ = ၏။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ဣတ္ထိယော = မိန်းမတို့ကို၊ ဂရဟိတွာ = ကဲ့ရဲ့ပြီး၍၊ မာတာပိတရော = မိဘတို့ကို၊ ဝန္ဒိတွာ = ရှိခိုး၍၊ ဟိမဝန္တံ = ဟိမဝန္တာသို့၊ ပဝိသိတွာ = ဝင်၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ = ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ဝိဝေကံ = ဝိဝေကကို၊ ဗြူဟေန္တော = ပွားများအားထုတ် လျက်၊ ဗြဟ္မလောကပရာယဏော = ဗြဟ္မာ့ဘုံလောကသို့လားသည်။ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

သတ္တာပိ။(ပ)။ အာစရိယော ပန အဟမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

အသာတမန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

သတ္တာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဣတ္ထိယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ အသာတာ+လာမိကာ+ ပစ္ဆိမိကာ = ယုတ်မာကုန်၏၊ ဒုက္ခဒါယိကာ = ဆင်းရဲဒုက္ခကိုပေးတတ်ကုန်၏၊" ဣတိ = သို့၊ ဣတ္ထီနံ = မိန်းမတို့၏၊ အဂုဏံ = ကျေးဇူးမဲ့ကို၊ ဝါ = အပြစ်ကို၊ ကထေတွာ = ပြောဆို၍၊ သစ္စာနိ = သစ္စာတို့ကို၊ ပကာသေသိ = ထင်ရှားပြတော်မူပြီ၊ သစ္စပရိယောသာနေ = သစ္စာတို့၏အဆုံး၌၊ သောဘိက္ခု = ထိုရဟန်းသည်၊

သောတာပတ္တိဖလေ = သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ = တည်ပြီ။ သတ္ထာ = သည်၊ အနုသန္ဓိံ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋေတွာ = ဆက်စပ်၍၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ၊ (ကိံ = အဘယ်သို့၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူသနည်း။) "တဒါ = ထိုအခါ၌၊ မာတာ = လုလင်၏မိခင်သည်၊ ဘဒ္ဒကာပိလာနီ = ဘဒ္ဒကာပိ လာနီ = ဘဒ္ဒကာပိလာနီသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ = လုလင်၏ဖခင်သည်၊ မဟာကဿပေါ = အရှင်မဟာကဿပသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ အာစရိယော ပန = ဆရာသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရား သည်သာ အဟောသိ"န္တိ = ဖြစ်ခဲ့ပြီ-ဟု၊ ဇာတကံ = ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

ပဌမာ = ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သော၊ အဿာတမန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ = အဿာတမန္တဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ = ပြီး၏။

[နောက်လာမည့် နိဂုံးပုဒ်တို့၏အနက်တို့ကို မရေးပြီ၊ ရှေ့နည်းယူပြီ အနက်ပေးကြပါလေ၊]

*   *   *   *   *

၂ - အဏ္ဏဘူတဇာတက ဝဏ္ဏနာ (၆၂)

ယံ ဗြာဟ္မဏော အဝါဒေသီတိ ဣဒံ။ (ပ) ။ အာဟရိ။

ယံ ဗြာဟ္မဏော အဝါဒေသီတိ ဣဒံ = ယံ ဗြာဟ္မဏော အဝါဒေသိ = အစရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤအဏ္ဏဘူတဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတမေဝ = သာသနာတော်၌ငြီးငွေ့သောရဟန်းကိုသာ၊ အာရဗ္ဘ = ၍၊ ကထေသိ = ပြီ၊ သတ္ထာ = သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ = ထိုရဟန်းကို၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတော = သာသနာတော်၌ငြီးငွေ့သည်၊ အသိ = ဖြစ်သည်၊ သစ္စံကိရ = မှန်၏လော၊"ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိတွာ = မေးတော်မူ၍၊ "သစ္စံ" န္တိ = မှန်ပါ၏ဘုရား-ဟု၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ဣတ္ထိယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ အရက္ခိယာ = မစောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်၊ ဝါ = စောင့်ရှောက်ရခက်ကုန်၏၊ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါ၌၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ ဣတ္ထိံ = မိန်းမကို၊ ဂဗ္ဘတော = အမိဝမ်းတိုက်မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ရက္ခန္တာပိ = စောင့် ရှောက်ကြကုန်သော်လည်း၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိံသု"တိ = မတတ်နိုင်ကြကုန်ပြီ-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ အတီတံ = ကို၊ အာဟရိ = ပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ။ (ပ)။ ကီဠန္တော ပန - ။

အတီတေ = ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = ပြုစဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ တဿ = ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်း၏၊

အဂ္ဂမဟေသိယာ = မိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိံ = ဝမ်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ်၍၊ ဝယပ္ပတ္တော = အရွယ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗသိပ္ပေသု = အလုံးစုံကုန်သောအတတ်တို့၌၊ နိပ္ဖတ္တိံ = ပြီးပြည့်စုံခြင်းသို့ ပတွာ = ရောက်၍၊ ပိတု = ခမည်းတော်၏၊ အစ္စယေန = နတ်ရွာစံပျံလွန်သဖြင့်၊ ရဇ္ဇေ = မင်း၏အဖြစ်၌၊ ပတိဋ္ဌာယ = တည်၍၊ ဓမ္မေန = တရားသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ = တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေသိ = အုပ်ချုပ်တော်မူပြီ၊ သော = ထိုမင်းသားသည်၊ ပုရောဟိတေန = ပုရောဟိတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ဇူတံ = ကြွေအန်ကို၊ ကီဠတိ = ကစား၏၊ ကီဠန္တော ပန = ကြွေအန်ကို ကစားစဉ်မှာကား -

"သဗ္ဗာ နဒီ ဝင်္ကဂတီ၊ သဗ္ဗေ ကဋ္ဌမယာ ဝနာ။

သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ"တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ သဗ္ဗာ = အလုံးစုံကုန်သော၊ နဒီ = မြစ်တို့သည်၊ ဝင်္ကဂတီ = ကောက်ကွေ့စွာသွားတတ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန်သော၊ ဝနာ = တောတို့သည်၊ ကဋ္ဌမယာ = ထင်းအတိသာဖြစ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗိတ္ထိယော = အလုံးစုံသောမိန်းမတို့သည်၊ နိဝါတကေ = ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်တို့ကို၊ လဘမာနေ = ရကုန်သည်ရှိသော်၊ ပါပံ = မကောင်းမှုကို၊ ကရေ+ကရေယျုံ = ပြုကြကုန်ရာ၏၊" ဣတိ = ဤသို့။

ဣမံ ဇူတဂီတံ ဂါယန္တော ရဇတဖလကေ သုဝဏ္ဏပါသကေ ခိပတိ၊ ဧဝံ ကီဠန္တော ပန ရာဇာ နိစ္စံ ဇိနာတိ၊ ပုရောဟိတော ပရာဇီယတိ။

ဣမံ ဇူတဂီတံ = ဤကြွေအန်သီချင်းကို၊ ဂါယန္တော = သီဆိုလျက်၊ ရဇတဖလကေ = ငွေပျဉ်၌၊ သုဝဏ္ဏပါသကေ = ရွှေအန်

စာတို့ကို၊ ဒိပတိ = ပစ်၏၊ ဇဝံ = ဤသို့၊ ကိင္စန္တေပန = ကစား သည်ရှိသော်၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ နိစ္စံ = အမြဲ၊ ဇိနာတိ = နိုင်၏၊ ပုရောဟိတော = ပုရောဟိတ်သည်၊ ပရာဇိယတိ = ရှုံး၏။

သော အနုက္ကမေန။ (ပ) ။ ဃရေ ကရိဿာမိ" တိ။

သော = ထိုပုရောဟိတ်သည်၊ အနုက္ကမေန = အစဉ်အား ဖြင့်၊ ဃရေ = အိမ်၌၊ ဝိဘဝေ = စည်းစိမ်ဥစ္စာသည်၊ ပရိက္ခယံ = ကုန်ခမ်းခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တေ = ရောက်လတ်သော်၊ "ဇဝံသန္တေ = ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဣမသ္မိံဃရေ = ဤအိမ်၌၊ သဗ္ဗံ = အလုံးစုံသော၊ ဓနံ = ဥစ္စာသည်၊ ခီယိဿတိ = ကုန်လတ္တံ့၊ ပရိယေ သိတွာ = ရှာဖွေ၍၊ ပုရိသန္တရံ = အခြား ယောကျ်ားတစ်ပါးသည်၊ အဂတံ = မရောက်ဘူးသော၊ ဇကံ မာတုဂါမံ = မိန်းမတစ်ယောက် ကို၊ ဃရေ = အိမ်၌၊ ကရိဿာမိ"တိ = အိမ်သူပြုအံ့-ဟု၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်ပြီ။

အထဿ ဇတဒဟောသိ။ (ပ)။ ဓနံ အာဟရိဿာမိ" တိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုပုရောဟိတ်အား၊ "အညံ = အခြားသော၊ ပုရိသံ = ယောကျ်ားကို၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ = မြင်ဘူးသော၊ ဣတ္ထိံ = မိန်းမကို၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ နသက္ခိဿာမိ = မတတ်နိုင်လတ္တံ့၊ ဂဗ္ဘတော = အမိဝမ်းတိုက်မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ဇကံ မာတုဂါမံ = မိန်းမတစ်ယောက်ကို၊ ရက္ခိတွာ = စောင့်ရှောက်၍၊ ဝယပ္ပတ္တံ = အရွယ်သို့ရောက်သော၊ တံ = ထိုမိန်းမကို၊ ဝသေ = မိမိ အလို၌၊ ဌပေတွာ = တည်စေ၍၊ ဇကပုရိသိကံ = တစ်ယောက်တည်း သောယောကျ်ားရှိသည်ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ဂါဠှံ = မြဲစွာ၊ အာရက္ခံ

= အစောင့်ကို၊ သံဝိဒဟိတွာ = စီရင်၍၊ ရာဇကုလတော = မင်းအိမ်မှ၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ အာဟရိဿာမိ" တိ = ဆောင်ယူအံ့-ဟု၊ ဧတံ+ဧသော ပရိဝိတက္ကော = ဤအကြံအစည်သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

သော စ အင်္ဂဝိဇ္ဇာယ။ (ပ) ။ တံ အတ္တနော ဝသေ ဌပေသိ။

သော စ = ထိုပုရောဟိတ်သည်လည်း၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇာယ = မိန်းမ, ယောကျ်ားလက္ခဏာပြအင်္ဂဝိဇ္ဇာဒဗ္ဗတက်၌၊ ဆေကော = ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ ဂဗ္ဘိနိံ = ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော၊ ဧကံ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိံ = ဆင်းရဲသော မိန်းမတစ်ယောက်ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "ဓီတရံ = သမီးမိန်းမကို၊ ဝိဇာယိဿတီ"တိ = မွေးဖွားလတ္တံ့-ဟု၊ ဉတွာ = သိ၍၊ တံ = ထိုကိုယ်ဝန်ဆောင်ဆင်းရဲမိန်းမကို၊ ပက္កោသាပေត្វា = ခေါ်စေ၍၊ ပရိဗ္ဗယံ = စားစရာရိက္ခာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ယရေဃေဝ = အိမ်၌သာလျှင်၊ ဝသာပေတွာ = နေစေ၍၊ ဝိဇာတကာလေ = မွေးဖွားရာကာလ၌၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ဥယျောဇေတွာ = တိုက်တွန်း၍၊ ဝါ = စေလွှတ် ၍၊ တံ ကုမာရိကံ = ထိုမိန်းကလေးကို၊ အညေသံ = အခြားကုန်သော၊ ပုရိသာနံ = တို့အား၊ ဒဋ္ဌုံ = မြင်ခြင်းကို၊ အဒတွာ = မပေးမူ၍၊ ဣတ္ထီနံယေဝ = မိန်းမတို့၏သာ၊ ဟတ္ထေ = လက်၌၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ ပေါသာပေတွာ = မွေးမြူစေ၍၊ ဝယပ္ပတ္တကာလေ = အရွယ်သို့ရောက်သောအခါ၌၊ တံ = ထိုမိန်းကလေးကို၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဝသေ = အလို၌၊ ဌပေသိ = တည်စေပြီ။

ယာဝ စေသာ ဝဍ္ဎတိ။ (ပ) ရာဇာ ပရာဇီယတိ။

သော = ထိုအမျိုးသမီးသည်၊ ယာဝစ = အကြင်မျှလောက်လည်း၊ ဝဍ္ဎတိ = ကြီးထွား၏၊ တာဝ = ထိုမျှလောက်ကြီးသည်တိုင်အောင်၊ ရညော = မင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ဇူတံ = ကြွေအန်ကို၊ နကီဠိ = မကစားသေး၊ တံ ပန = ထိုအမျိုးသမီးကိုကား၊ ဝသေ = မိမိအလိုဌ်၊ ဌပေတွာ = တည်စေ၍၊ ပြာဟ္မဏော = ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်၊ "မဟာရာဇ = မင်းကြီး၊ ဇူတံ = ကြွေအန်ကို၊ ကီဠာမာ"တိ = ကစားကြစို့-ဟု၊ အာဟ = ဆိုပြီ၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ "သာဓူ"တိ = ကောင်းပြီ-ဟု၊ ပုရိမနိယာမေနေဝ = ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ကီဠိ = ကစားပြီ၊ ပုရောဟိတော = ပုရောဟိတ်သည်၊ ရညော = မင်း၏၊ ဂါယိတွာ = ကြွေအန်သီချင်းကိုသီဆို၍၊ ပါသကံ = အန်လက်ကို၊ ခိပနကာလေ = ပစ်သောအခါ၌၊ ("မမ = ငါ၏၊ မာဏာဝိကံ = မိန်းကလေးကို၊ ဌပေတွာ = ထား၍၊" ဣတိ = ဤသို့) "ဌပေတွာ မမ မာဏာဝိကာ" န္တိ = 'ဌပေတွာ မမ မာဏာဝိကံ' ဟု၊ အာဟ = ဆိုပြီ၊ တတော = ထိုနေ့မှ၊ ဝါ = ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ပုရောဟိတော = ပုရောဟိတ် သည်၊ ဇိနာတိ = နိုင်၏၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ ပရာဇီယတိ = ရှုံး၏။

ဗောဓိသတ္တော။ (ပ) ။ သက္ကောမိ ဒေဝါတိ။

ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ "ဣမဿ = ဤပုရောဟိတ် ၏၊ ဃရေ = အိမ်၌၊ ဧကပုရိသိကာယ = တစ်ယောက်တည်းသောယောက်ျားရှိသော၊ ဧကာယ ဣတ္ထိယာ = တစ်ယောက်သောမိန်းမသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗ''' န္တိ ရှိရာ၏-ဟု၊ ပရိဂ္ဂဏှာပေန္တော = စုံစမ်းစေသည်ရှိသော်၊ အတ္ထိဘာဝံ = ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ "အဿာ = ထိုမိန်းမ၏၊ သီလံ = သီလကို၊

ဘိန္နာပေဃာမိ”တိ = ဖျက်ဆီးစေအံ့ - ဟု၊ ဧကံ = တစ်ယောက်သော၊ ခုတ္တံ = မိန်းမကြူးကို၊ (မိန်းမကြူးဟူသည် = မိန်းမတို့နှင့် အမြဲပျော်ပါးလိုက်စားသူ၊ ပက္ကောသာပေတွာ = ခေါ်စေ၍၊ “တွံ = သင်သည်၊ ပုရောဟိတဿ = ပုရောဟိတ်၏၊ ဣတ္ထိယာ = မိန်းမ၏၊ သီလံ = သီလကို၊ ဘိန္ဒိတုံ = ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ” တိ = တတ်နိုင်အံ့လော’ ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ ဒေဝ = မင်းကြီး၊ သက္ကောမိ = တတ်နိုင်ပါ၏၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

အထဿ ရာဇာ ဓနံ ဒတွာ။ (ပ) ။ ဣတ္ထီနံယေဝ အာရက္ခာ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုမိန်းမကြူးအား၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ ဓနံ = ပဖွည်းဥစ္စာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ “တေန ဟိ = ထိုသို့တတ်နိုင်မှုလျှင်၊ ခိပ္ပံ = မြန်မြန်၊ နိဋ္ဌာပေဟိ”တိ = ကိစ္စပြီးစေလော့-ဟု၊ တံ = ထိုမိန်းမကြူးကို၊ ပဟိဏိ = စေလွှတ်ပြီ၊ သော = ထိုမိန်းမကြူးသည်၊ ရညော = မင်း၏၊ သန္တိကာ = ထံမှ၊ ဓနံ = ဥစ္စာကို၊အာဒါယ = ယူ၍၊ ဂန္ဓမူမ စုဏ္ဏ ကပ္ပူရာဒီနိ = နံ့သာအခိုးအထုံ, နံ့သာမှုန့်, ပရုပ်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ တဿ = ထိုပုရောဟိတ်၏၊ ဃရတော = အိမ်မှ၊ အဝိဒူရေ = အနီး၌၊ သဗ္ဗဂန္ဓာပဏံ = အလုံးစုံသောနံ့သာဈေးကို၊ ပသာရေသိ = ဖြန့်ကျင်း၏၊ ပုရောဟိတဿ = ပုရောဟိတ်၏၊ ဂေဟံအပိ = အိမ်သည်လည်း၊ သတ္တဘူမကံ = ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော၊ သတ္တဒွါရ ကောဋ္ဌကံ = တံခါးမုခ်ခုနစ်ခုရှိ၏၊ သဗ္ဗေသု = အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒွါရကောဋ္ဌကေသု = တံခါးမုခ်တို့၌၊ ဣတ္ထီနံယေဝ = မိန်းမတို့၏သာ၊ အာရက္ခာ = အစောင့်ရှိကုန်၏။

ဌပေတွာ ပန ဗြာဟ္မဏံ။ (ပ)။ အာပဏာသမီပေန ဂစ္ဆတိ။

ဗြာဟ္မဏံ = ပုဏ္ဏားတိတ်ပုဏ္ဏားကို ဌပေတွာ = ထား၍၊ အညော = အခြားသော၊ ပုဗ္ဗိုသော - ယောက်ျားသည်၊ ဂေဟံ = အိမ်သို့၊ ပဝိသိတုံ = ဝင်ခြင်းငှာ၊ လဘာဓန္တော နာမ = ရသောသူမည်သည်၊ ဝါ = ရခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ ကစေရုဿန္တုန္နပစ္စိမ္မိ = အမှိုက်စွန့်တောင်းကိုလည်း၊ ဓောဝိယာ ယော - သုတ်သင်ရှင်းလင်း၍သော၊ ပဓေဝသေန္တိ = သွင်းကြကုန်၏၊ တံ မာဏဝိကံ = ထိုအမျိုးသမီးလေးကို၊ ပုရောဟိတော ယော = ပုဏ္ဏားတိတ်သည်သော၊ ဒဋ္ဌုံ = တွေ့မြင်ခြင်းငှာ၊ လဘတိ - ရ၏။

တဿ စ = ထိုအမျိုးသမီးလေး၏လည်း ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ ပရိစာရိကာ = အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ ကုတ္ထိ = မိန်းမသည်၊ အတ္ထိ - ရှိ၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ အသော = ထိုအမျိုးသမီးလေး၏၊ သာပရိစာရိကာ = ထိုအလုပ်အကျွေးမိန်းမသည်၊ ဂန္ဓပုပ္ဖမူလံ = နံ့သာဘိုး, ပန်းဘိုးကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တီ = သွားသည်ရှိသော်၊ တဿ ဓုတ္တဿ = ထိုမိန်းမကြူး၏၊ အာပဏာသမီပေန = ဈေးခင်း၏အနီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆတိ = သွား၏။

သော။ (ပ) ။ ဧကဒိဝသာယေဝ" တိ အာဟံသု။

သော = ထိုမိန်းမကြူးသည်၊ "အယံ = ဤမိန်းမသည်၊ တဿာ = ထိုအမျိုးသမီးလေး၏၊ ပရိစာရိကာ"တိ = အလုပ်အကျွေးတည်း-ဟု၊ သုဋ္ဌု = ကောင်းစွာ၊ ဉတွာ = သိ၍၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သောအခါ၌၊ အာဂစ္ဆန္တိံ = လာသော၊ တံ = ထိုမိန်းမကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ အာပဏာ = ဈေးမှ ဥဋ္ဌာယ = ထ၍၊ ဂန္တွာ -

သွား၍၊ တဿာ ◦ ထိုအလုပ်အကျွေးမိန်းမ၏၊ ပါဒမူလေ ◦ ခြေရင်း၌၊ ပတိတွာ ◦ လဲချ၍၊ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ◦ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်၊ ပါဒေ ◦ ခြေတို့ကို၊ ဂါဠှံ ◦ မြဲစွာ၊ ဂဟေတွာ ◦ ယူ၍၊ "အမ္မ ◦ မိခင်၊ ဝါ ◦ အမေ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ ◦ ဤမျှလောက်သော အချိန်အခါကာလပတ်လုံး၊ ကဟံ ◦ အဘယ်သို့၊ ဂတာ ◦ သွားအပ်သည်၊ အသိ ◦ ဖြစ်သနည်း"၊ ဣတိ ◦ သို့၊ ပရိဒေဝိ ◦ ငိုကြွေးပြီ၊ အဝသေသာ ◦ ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ ပ[...]တ္တကမုတ္တာပိ ◦ အကြံအဖန်အဖော်သေသောက်ကြူးတို့သည်လည်း၊ ဧကမန္တံ ◦ သင့်တော်သောနေရာတစ်ခု၌၊ ဌတွာ ◦ တည်ကြ၍၊ "ဟတ္ထပါဒမုခသဏ္ဌာနေဟိစ ◦ လက်ခြေမျက်နှာပုံသဏ္ဌာန်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာကပ္ပေနစ ◦ အသွင်အပြင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာတာပုတ္တာ ◦ သားအမိတို့သည်၊ ဧကသဒိသာယေဝါ"တိ ◦ အထပ်တည်းတူကြကုန်သည်သာတည်း-ဟု၊ အာဟံသု ◦ ပြောကြကုန်ပြီ။

သာ ဣတ္ထိ တေသု တေသု။ (ပ) ။ အာလိင်္ဂေတွာ အဋ္ဌာသိ။

သာ ဣတ္ထိ ◦ ထိုမိန်းမသည်၊ တေသု တေသု ◦ ထိုထိုသေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ကထေန္တေသု ◦ ပြောဆိုကြကုန်သည်ရှိသော်၊ အတ္တနော ◦ မိမိအား၊ အသဒ္ဒဟိတွာ ◦ မယုံနိုင်၍၊ ဝါ ◦ အသဒ္ဒဟိတွာ ◦ မ[...]ဖြတ်နိုင်၍၊ "အယံ ◦ ဤသူသည်၊ မေ ◦ ငါ၏၊ ပုတ္တော ◦ သားသည်၊ ဘဝိဿတိ"တိ ◦ ဖြစ်လတ္တံ့-ဟု၊ သယမ္ပိ ◦ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း၊ ရောဒိတုံ ◦ ငိုခြင်းငှာ၊ အာရဘိ ◦ အားထုတ်ပြီ၊ ဥဘော ◦ နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ တေပိ ◦ ထိုသားအမိတို့သည်

အထ သော မုဋ္ဌော အာဟ။ (ပ)။ ဂန္ဓမာလာဒိနံ အတ္ထာယာတိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ သောမုဋ္ဌော = ထိုမိန်းမကြီးသည်၊ "အမ္မ = မိခင်၊ ကဟံ = အဘယ်အရပ်၌၊ ဝသသိ"တိ = နေပါသနည်း-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ တာတ = ချစ်သား၊ အဟံ = ငါသည်၊ ကိန္နရိလီလာယ ဝသမာနာယ = ကိန္နရီမ၏တင့်တယ်ခြင်း စမ့်ယ်ခြင်းနှင့်တူသော၊ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာယ = ရုပ်အဆင်းတင့်တယ်လှပခြင်းအထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော၊ ပုရောဟိတဿ = ပုရောဟိတ်၏၊ ဒဟရိတ္ထိယာ = ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးအား၊ ဥပဋ္ဌာနံ = လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ကုရုမာနာ = ပြုလျက်၊ ဝသာမိ = နေ၏၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ အမ္မ = မိခင်၊ ဣဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ကဟံ = အဘယ်သို့၊ ယာသိ = သွားမည်နည်း၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ တဿာ = ထိုမိန်းကလေး၏၊ ဂန္ဓမာလာဒိနံ = နံ့သာပန်းအစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ = အကျိုးငှာ၊ ဂမိဿာမိ = သွားအံ့၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

"အမ္မ ကိံ တေ အညတ္ထ ဂတာယ။ (ပ) ဗဟုဘာဝံ ဒိသွာတိ။

"အမ္မ = အမေ၊ တေ = သင့်အား၊ အညတ္ထ = အခြားသောအရပ်သို့၊ ဂတာယ = သွားခြင်းငှာ၊ ကိံ = အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတော = ယနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ မမေဝ = ငါ၏သာ၊ သန္တိကာ = အထံမှ၊ ဟရာ"တိ = ယူဆောင် လော့-ဟု၊ မူလံ = အဖိုးအခကို၊ အဂ္ဂဟေတွာဝ = မယူမူ၍သာ၊ ဗဟူနိ = များကုန်သော၊ တမ္ဗူလတက္ကောလကာဒိနိ စေဝ = ပန်းညိုကရဝေးအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နာနာပုပ္ဖါနိစ = ပန်းအမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒါသိ

= ပေးပြီ၊ မာဏဝိကာ = မိန်းကလေးသည်၊ ဗဟူနိ = များစွာကုန်သော၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ = နံ့သာပန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "အမ္မ = မိခင်၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ အမှာကံ = ငါတို့အား၊ ပသန္နော ကိံ = ကြည်ဖြူသလော၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဝဒသိ = ဆိုသနည်း၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ ဣမေသံ = ဤနံ့သာပန်းစသည်တို့၏၊ ဗဟုဘာဝံ များသည်၏အဖြစ် ကို၊ ဒိသွာ = မြင်သောကြောင့်တည်း၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

န ဗြာဟ္မဏော ဗဟုမူလံ အဒါသိ။ (ပ) ။ ပုစ္ဆိ။

ဗြာဟ္မဏော = ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်၊ ဗဟုမူလံ = များစွာသော အဘိုးကို၊ န အဒါသိ = မပေးပြီ၊ မယာ = ငါသည်၊ ဧတံ = ထိုပန်းနံ့သာကို၊ မယှံ = ငါ၏၊ ပုတ္တဿ = သား၏၊ သန္တိကာ = ထံမှ၊ အာဘတံ = ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ တတော = ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ သာ = ထိုမိန်းမသည်၊ ဗြာဟ္မဏေန = ပုဏ္ဏားသည်၊ ဒိန္နမူလံ = ပေးအပ်သောအဘိုးငွေကို၊ အတ္တနာ = မိမိသည်၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ တဿေဝ = ထိုမိန်းမကြူး၏ပင်၊ သန္တိကာ = အထံမှ၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ = နံ့သာပန်းစသည်တို့ကို၊ အာဟရတိ = ယူဆောင်၏၊ ဓုတ္တော = မိန်မကြူးသည်၊ ဝါ = သေသောက်ကြူးသည်၊ ကတိပါဟစ္စယေန = နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သဖြင့်၊ ဂိလာနာလယံ = ဖျားနာဟန်ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ နိပဇ္ဇိ = အိပ်ပြီ၊ သာ = ထိုမိန်းမသည်၊ တဿ = ထိုသေသောက်ကြူး၏၊ အာပဏဒွါရံ = ဈေးတံခါးသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တံ = ထိုသေသောက်ကြူးကို၊ အဒိသွာ = မမြင်၍၊ "မေ = ငါ၏၊ ပုတ္တော = သားသည်၊ ကဟံ = အဘယ်မှာနည်း၊" ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ။

ပုတ္တသ တေ။ (ပ) ။ ကထေဟိ တာတာတိ။

တေ = သင်၏၊ ပုတ္တဿ = သားအား၊ အဖာသုကံ = မချမ်းသာခြင်း သည်၊ ဇာတံ = ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ သာ = ယိုမိန်းမသည်၊ တဿ = ထိုသေသောက်ကြူး၏၊ နိပန္နဋ္ဌာနံ = အိပ်ရာနေရာသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ နိသီဒိတွာ = ထိုင်၍၊ ပိဋ္ဌိ = ကျောက်ကုန်းကို၊ ပရိမဇ္ဇန္တီ = နှိပ်နယ်လျက်၊ "တာတ = ချစ်သား၊ တေ = သင့်အား၊ အဖာသုကံ = မချမ်းသာသည်၊ ကိံ = အဘယ် နည်း၊" ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ သော = ထိုသေသောက်ကြူး. သည်၊ တုဏှီ = ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ပုတ္တ = ချစ်သား၊ ကိံ = အဘယ့်ကြောင့်၊ နကထေသိ = မပြောသနည်း၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ အမ္မ = မိခင်၊ မရဏ္ဍေနာပိ = သေသွားသဖြင့်လည်း၊ တုယှံ = သင့်အား၊ ကထေတုံ = ပြောခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ = မတတ် ကောင်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ၏၊ တာတ = ချစ်သား၊ မယှံ = ငါ့အား၊ အကထေတွာ = မပြော မူ၍၊ ကဿ = အဘယ်သူမား၊ ကထေဿသိ = ပြောရာသနည်း၊ တာတ = ချစ်သား၊ ကထေဟိ = ပြောလော့၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ပြီ။

အမ္မ မယှံ အညံ။ (ပ) ။ မယာ ကတောကာသောယေဝ တိ။

အမ္မ = မိခင်၊ မယှံ = ကျွန်တော့အား၊ အညံ = အခြားသော၊ အဖာသုကံ = မချမ်းသာခြင်းသည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ တဿာ ပန မာဏဝိကာယ = ထိုအမျိုးသမီးလေး၏၊ ဝဏ္ဏံ = ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ သုတွာ = ကြားရ၍၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော = စွဲလမ်းသောစိတ်သည်၊ အသ္မိ = ဖြစ်၏၊ တံ = ထိုအမျိုး သမီးလေးကို၊ လဘန္တော = ရသည်ရှိသော်၊ ဇီဝိဿာမိ = အသက်ရှင်အံ့၊ အလဘန္တော = မရသည်ရှိသော်၊

ဣက္ခေဝ = ဤနေရာ၌ပင်၊ မရိသ္သာမိတိ = သေအံ့-ဟု၊ အာဟ = ၏၊ တောဟ = ချစ်သား၊ ဧသ+ဧသောဘာရော = ထိုတာဝန်သည်၊ မယှံ = ငါ၏၊ ဘာရော = တာဝန်ပါ၊ တွံ = သင်သည်၊ ဧတံ = ထိုအမျိုးသမီးလေးကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ မာ စိန္တယိ”တိ = မကြံစည်လင့်-ဟု၊ တံ = ထိုသေသောက်ကြူးကို၊ ဝါ = ထိုမိန်းမကြူးကို၊ အဿာသေတွာ = သက်သာစေ၍၊ ဗဟူနိ = များစွာကုန်သော၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ = နံ့သာပန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ မာဏဝိကာယ = အမျိုးသမီးလေး၏၊ သန္တိကံ = ထံသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ “အမ္မ = သမီး၊ မေ = ငါ့၏၊ ပုတ္တော = သားသည်၊ မမ = ကျွန်ုပ်၏၊ သန္တိကာ = ထံမှ၊ တဝ = သင့်၏၊ ဝဏ္ဏံ = ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော = စွဲလန်းသော စိတ်သည်၊ ဇာတော = ဖြစ်ပြီ၊ ကိံ = အဘယ်သို့၊ ကာတဗ္ဗ”န္တိ = ပြုအပ်ရာသနည်း-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ အာနေတုံ = ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ သစေ သက္ကောထ = အကယ်၍တတ်နိုင်ကုန်အံ့၊ ဓယာ = ငါသည်၊ ဩကာသော = အခွင့်အလမ်းကို၊ ကတောယေဝ = ပြုအပ်ပြီးသည်သာတည်း၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊

သာ တဿာ ဝစနံ သုတွာ။ (ပ) ။ သောမေတုံ ဥဿဟတိ။

သာ = ထိုမိန်းမသည်၊ ဝါ = ထိုအလုပ်အကျွေးမိန်းမသည်၊ တဿ = ထိုအမျိုးသမီးငယ်၏၊ ဝစနံ = စကားကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ တတော= ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ တဿ ဂေဟဿ = ထိုအိမ်၏၊ ကဏ္ဏကဏ္ဏေဟိ = ဒေါင့်အစွန်း, ဒေါင့်အစွန်းတို့မှ၊ ဗဟုံ = များစွာသော၊ ကစဝရံ = အမှိုက်ကို၊ သက်ဃတွာ = စုရုံး၍၊ အာရက္ခိတ္တိယာ = အစောင့်မိန်းမ၏၊ ဥပရိ = အပေါ်၌၊ ဆဍ္ဍေသိ

= စွန့်ပြီး၊ တေန = ထိုအမှိုက်စွန့်ခြင်းဖြင့်၊ အင်္ဂယမာနာ = နှိပ်စက် အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အပေတိ = ဖဲရှား၏၊ ဣတရာ = အခြားအလုပ် အကျွေးမိန်းမသည်၊ တေနေဝ နိယာမေန = ထိုနည်းလမ်းဖြင့်ပင်၊ ယာ ယာ = အကြင်အကြင်မိန်းမသည်၊ ကိဉ္စိ = တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ကထေတိ = ဆို၏၊ တဿာ တဿာ = ထိုထိုမိန်းမ ၏၊ ဥပရိ = အပေါ်၌၊ ကစဝရံ = အမှိုက်ကို၊ ဆဍ္ဍေသိ = စွန့်ပြစ်ပြီ၊ တတော = ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ ပန = စ၍ကား၊ သာ = ထိုအလုပ်အကျွေး မိန်းမသည်၊ ယံ ယံ = အကြင်အကြင်ဝတ္ထုကို၊ အာဟရတိဝါ = ယူဆောင်လည်းယူဆောင်၏၊ ဟရတိဝါ = ထုတ်ဆောင်လည်း ထုတ်ဆောင်၏၊ တံ တံ = ထိုထိုဝတ္ထုကို၊ ကာစိ = တစ်စုံတစ်ယောက် သောသူသည်၊ သောဓေတုံ = သုတ်သင်ခြင်းငှာ၊ န ဥဿဟတိ = မဝံ့ပြီ။

တသ္မိံ ကာလေ သာ။ (ပ) ။ ခုတ္တော နိလီယတိ။

တသ္မိံ ကာလေ = ထိုအခါ၌၊ သာ = ထိုအလုပ်အကျွေး မိန်းမသည်၊ တံ ခုတ္တံ = ထိုသေသောက်ကြူးကို၊ ပုပ္ဖဆ္ဆိယံ = ပန်း တောင်း၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ = အိပ်စေ၍၊ မာဏဝိကာယ = အမျိုး သမီးလေး၏၊ သန္တိကံ = ထံသို့၊ အဘိဟရိ = ဆောင်ယူပြီ၊ ခုတ္တော = သေသောက်ကြူးသည်၊ ဝါ = မိန်းမကြူးသည်၊ မာဏဝိကာယ = အမျိုးသမီးလေး၏၊ သီလံ = သီလကို၊ ဘိန္ဒိတွာ = ဖျက်ဆီး၍၊ ဧကာဟဒွိဟံ = တစ်ရက်နှစ်ရက်တိုင်၊ ပါသာ ဒေယေဝ = ပြာသာဒ ၌သာလျှင်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ပုရောဟိတေ = ပုရောဟိတ်သည်၊ ဗဟိ = ပြင်ပသို့၊ နိက္ခန္တေ = ထွက်သည်ရှိသော်၊ ဥဘော = နှစ် ယောက်တို့သည်၊ အဘိရမန္တိ = ပျော်ပါးကြကုန်၏၊ တသ္မိံ = ထိုပုရော ဟိတ်သည်၊ နိလီယတိ = ပုန်းနေ၏။

အထ နံ သာ ကောဟဒ္ဒိဟစ္စယေန၊ (ပ) ၊ ဝိဏံဝါဒေသိ၊

အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုမိန်းမကြီးကို၊ သာ = ထိုအမျိုးသမီးလေးသည်၊ ကောဟဒ္ဒိဟစ္စယေန = တစ်ရက်နှစ်ရက်လွန်သဖြင့်၊ "သာမိ = အရှင်၊ ဣဒါနိ = ၌၊ တယာ = သင်သည်၊ ဂန္တုံ = သွားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ" တိ = အပ်၏ဟု၊ အာဟ = ၏၊ အဟံ = သည်၊ ဗြာဟ္မဏံ = ပုဏ္ဏားကို၊ ပဟရိတွာ = ထုထောင်း၍၊ ဂန္တုကာမော = သွားခြင်းငှာအလိုရှိ၏၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ သာ = ထိုမိန်းကလေးသည်၊ "ဧဝံ ဟောတူ" တိ = ဤသို့ ဖြစ်စေဟု၊ စုတ္တံ = မိန်းမကြီးကို၊ နိလီယာပေတွာ = ပုန်းအောင်းစေ၍၊ ဗြာဟ္မဏေ = ပုဏ္ဏားသည်၊ အာဂတေ = လာသည်ရှိသော်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ (ကိံ = သို့၊ အာဟ = နည်း၊) "အယျ = အရှင်၊ အဟံ = သည်၊ တုမှေသု = သင်တို့သည်၊ ဝိဏံ = စောင်းကို၊ ဝါဒေန္တေသု = တီးသည်ရှိကုန်သော်၊ နစ္စိတုံ = ကခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ" တိ = အလိုရှိ၏-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ "ဘဒ္ဒေ = ရှင်မ၊ သာဓု = ကောင်းပြီ၊ နစ္စဿူ" တိ = ကလော့-ဟု၊ ဝိဏံ = စောင်းကို၊ ဝါဒေသိ = တီး၏။

တုမှေသု ဩလောကေန္တေသု၊ (ပ)။ ဗန္ဓာပေတွာ ဝိဏံ ဝါဒေသိ။

တုမှေသု = သင်တို့သည်၊ ဩလောကေန္တေသု = ကြည့်ကုန်သည်ရှိသော်၊ လဇ္ဇာမိ = ကြောက်၏၊ ဝါ = သင်တို့၏၊ မုခံ = မျက်နှာကို၊ သာဋကေန = အဝတ်ပုဆိုးဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ = ဖွဲ့ချည်၍၊ နစ္စိဿာမိ = ကအံ့၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ တွံ = သင်သည်၊ သစေ လဇ္ဇသိ = အကယ်၍ရှက်အံ့၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ကရောဟိ = ပြုလော့၊ ဣတိ =သို့၊ အာဟ = ၏၊ မာဏဝိကာ = မိန်းကလေးသည်၊

ယနသာဠက် = ထူပိတ်သောအဝတ်ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ တဿ = ထိုပုဏ္ဏား၏၊ အက္ခီနိ = မျက်စေ့တို့ကို၊ ပိဒဟမာနာ = ဖုံးအုပ်စေလျက်၊ ဝါ = ပိတ်စေလျက်၊ မုခံ = မျက်နှာကို၊ ဗန္ဓိ = ဖွဲ့ချည်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ မုခံ = မျက်နှာကို၊ ဗန္ဓာပေတွာ = ဖွဲ့ချည်စေ၍၊ ဝီဏံ = စောင်းကို၊ ဝါဒေသိ = တီးပြီ။

သာ မုဟုတ္တံ နစ္စိတွာ။ (ပ) ။ ဓုတ္တဿ သညံ အဒါသိ။

သာ = ထိုမိန်းကလေးသည်၊ မုဟုတ္တံ = ခဏခေတ္တမျှ၊ နစ္စိတွာ = ကပြီး၍၊ "အယျ = အရှင်၊ အဟံ = သည်၊ တေ = သင်၏၊ သီသေ = ဦးခေါင်း၌၊ ဧကဝါရံ = တစ်ကြိမ်မျှ၊ ပဟာရိတုကာမာ = ထုခြင်းငှာ အလိုပါ၏၊" ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ ဣတ္တိလောလော = မိန်းမ၌လော် သီသော၊ ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ ကိဉ္စိ = တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကာရဏံ = အကြောင်းကို၊ အဇာနန္တော = မသိသည်ဖြစ်၍၊ "ပဟာရာဟီ"တိ = ထုလော့-ဟု၊ အာဟ = ၏၊ မာဏဝိကာ = မိန်းကလေးသည်၊ ဓုတ္တဿ = မိန်းမကြူးအား၊ သညံ = အမှတ်အသားကို၊ အဒါသိ = ပေးပြီ။

သော သဏိကံ အာဂန္ဓာ ဗြာဟ္မဏဿ။ (ပ) ။ အာဟ။

သော = ထိုမိန်းမကြူးသည်၊ သဏိကံ = ဖြည်းညင်းစွာ၊ အာဂန္ဓာ = လာ၍၊ ဗြာဟ္မဏဿ = ပုဏ္ဏား၏၊ ပိဋ္ဌိပဿေ = ကျောက်ကုန်းဘေး၌၊ ဌတွာ = ရပ်၍၊ သီသေ = ဦးခေါင်း၌၊ ကပ္ပရေန = တတောင်ဖြင့်၊ ပဟာရိ = ထုပြီ၊ အက္ခီနိ = မျက်စိတို့သည်၊ ပတနာကာရပ္ပတ္တာနိ = ပြုတ်ကျသော အခြင်းအရာသို့ရောက်ကုန်သည်၊ အဟေသုံ = ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သီသေ = ဦးခေါင်း၌၊ ဂဏ္ဍော = အဖုသည်၊ ဥဋ္ဌဟိ = ထပြီ၊ သော = ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ ဝေဒနာဋ္ဋော = ပြင်းစွာ နာကျင်သည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ "တေ = သင်၏၊ ဟတ္ထံ = လက်ကို၊

အာဟာရ = ဆောင်လော့၊ ဝါ = ဖယ်လော့” ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ဆိုပြီ။

မာဏဝိကာ အတ္တနော ဟတ္ထံ။ (ပ)။ ပဟာရိတွာ နိလီယိ။

မာဏဝိကာ = မိန်းကလေးသည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဟတ္ထံ = လက်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ = ချီမ၍၊ ဝါ = မြှောက်၍၊ တဿ = ထိုပုဏ္ဏား၏၊ ဟတ္ထေ = လက်၌၊ ဌပေသိ = ထား၏၊ ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ “ဟတ္ထော = လက်သည်၊ မုဒုကော = နူးညံ့၏၊ ပဟာရော ပန = ထုထောင်းချက်သည်ကား၊ ထဒ္ဓေါ = ပြင်းထန်၏၊” ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ ဓုတ္တော = မိန်းမကြူးသည်။ ဗြာဟ္မဏံ = ပုဏ္ဏားကို၊ ပဟာရိတွာ = ထု၍၊ နိလီယိ = ပုန်းနေပြီ။

မာဏဝိကာ တသ္မိံ နိလီနေ။ (ပ) ။ နိပဇ္ဇာပေတွာ နီဟရိ။

မာဏဝိကာ = မိန်းကလေးသည်၊တသ္မိံ = ထိုမိန်းမကြူးသည်၊ နိလီနေ = ပုန်းအောင်းသည်ရှိသော်၊ ဗြာဟ္မဏဿ = ပုဏ္ဏား၏၊ မုခတော = မျက်နှာမှ၊ သာဋကံ = အဝတ်ကို၊ မောစေတွာ = ဖြေ၍၊ တေလံ = ဆီကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ သီသံ = ဦးခေါင်းကို၊ ပရိသမ္မာဟိ = ပွတ်သပ်၏၊ ဝါ = နှိပ်နယ်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ ဗဟိ = ပြင်ပသို့၊ နိက္ခန္တေ = ထွက်သည်ရှိသော်၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ သာကုတ္တိ = ထိုအလုပ်အကျွေးမိန်းမသည်၊ ဓုတ္တံ = မိန်းမကြူးကို၊ ပစ္ဆိယံ = တောင်း၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ = အိပ်စေ၍၊ နီဟရိ = ထုတ်ဆောင်ပြီ။

သော ရညော သန္တိကံ။ (ပ) ။ သာဓု မဟာရာဇာတိ။

သော = ထိုမိန်းမကြူးသည်၊ ရညော = မင်း၏၊ သန္တိကံ = ထံသို့၊ ဂန္တွာ = ၍၊ သဗ္ဗံ = အလုံးစုံသော၊ တံ ပဝတ္တိံ = ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ = ပြောကြား၏၊ ရာဇာ = သည်၊ အတ္တနော =

မိမိအား၊ ဥပဋ္ဌာနံ = ခစားခြင်းသို့၊ အာဂတံ = လာသော၊ ဗြာဟ္မဏံ = ပုဏ္ဏားကို၊ "ဗြာဟ္မဏ = ပုဏ္ဏား၊ ဇူတံ = ကြွေအန်ကို၊ ကီဠာမ = ကစားကြအံ့၊" ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ မဟာရာဇ = မင်းကြီး၊ သာဓု = ကောင်းပြီ၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ဆို၏။

ရာဇ ဇူတမဏ္ဍလံ သဇ္ဇာပေတွာ။ (ပ) ။ ပရာဇိတော ယေဝ။

ရာဇာ = မင်းသည်၊ ဇူတမဏ္ဍလံ = ကြွေအန်ဝိုင်းကို၊ သဇ္ဇာပေတွာ = စီရင်စေ၍၊ ပုရိမနယေနေဝ = ရှေးနည်းဖြင့်ပင်၊ ဇူတဂီတံ = ကြွေအန် သီချင်းကို၊ ဂါယိတွာ = သီဆို၍၊ ပါသကေ = ကြွေအန်လက်၌၊ ခိပတိ = ပစ်ချ၏၊ ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ မာဏဝိကာယ = မိန်းကလေး၏၊ တပသာ = အကျင့်သီလ၏၊ ဘိန္နဘာဝံ = ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္တော = မသိသည် ဖြစ်၍၊ "ဌပေတွာ = မမ မာဏဝိက"န္တိ = "ဌပေတွာ မမ မာဏဝိကံ" ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဝဒန္တောပိ = သီဆိုသည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ပရာဇိတောယေဝ = ရှုံးသည်သာတည်း။

ရာဇာ ဇိနိတွာ။ (ပ) ။ ဝဿော ဣမံ ဂါထမာဟ - ။

ရာဇာ = မင်းသည်၊ ဇိနိတွာ = နိုင်၍၊ "ဗြာဟ္မဏ = ပုဏ္ဏား၊ ကိံ = အဘယ်ကို၊ ဝဒ သိ = ဆိုသနည်း၊ တေ = သင်၏၊ မာဏဝိကာယ = မိန်းကလေး၏၊ တပေါ = အကျင့်သီလသည်၊ ဘိန္နော = ပျက်စီးပြီ၊ တွံ = သင်သည်၊ 'မာတုဂါမံ = မိန်းမကို၊ ဂဗ္ဘတော = အမိဝမ်းတိုက်မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ရက္ခန္တော = စောင့်ရှောက်သည်ရှိသော်၊ သတ္တသုဋ္ဌာနေသု = ခုနစ်ဌာနတို့၌၊ အာရက္ခံ = အစောင့်ကို၊ ကရောန္တော = ပြုသည်ရှိသော်၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿာမိ = တတ်နိုင်အံ့၊ ဣတိ = ဤသို့၊ မညသိ =

ထင်မှတ်၏၊ မာတုဂါမောနာမ = မိန်းမမည်သည်၊ ကုစ္ဆိယံ = ဝမ်းတိုက်၌၊ ပက္ခိပိတွာ = ထည့်၍၊ စရန္တေနာပိ = သွားသူသည်လည်း၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ = မတတ်နိုင်၊ ဧကပုရိသိကာ = တစ်ယောက်တည်းယောက်ျားရှိသော၊ ဣတ္ထီနာမ = မိန်းမမည်သည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ တဝ = သင်၏၊ မာဏဝိကာ = မိန်းကလေးသည်၊ 'နစ္စိတု ကာမာမိ' တိ = ကခင်းငှာ အလိုရှိပါ၏-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဝီဏံ = စောင်းကို၊ ဝါဒေန္တဿ = တီးသော၊ တဝ = သင့်အား၊ သာဋကေန = အဝတ်ပုဆိုးဖြင့်၊ မုခံ = မျက်နှာကို၊ ဗန္ဓိတွာ = ဖွဲ့ချည်၍၊ အတ္တနော = ၏၊ ဇာရံ = သယောက်လင်ကို၊ ဝါ = ဇာရံ = လင်ငယ်ကို၊ တဝ = သင်၏၊ သီသေ = ဦးခေါင်း၌၊ ကပ္ပရေန = တတောင်ဖြင့်၊ ပဟရာပေတွာ = ထုစေ၍၊ ဥယျောဇေသိ = စေလွှတ်၏၊ ဣဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ တွံ = သင်သည်၊ ကိံ = အဘယ်သို့၊ ကထေသိ" တိ = ဆိုသနည်း-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဣမံဂါထံ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ဆိုပြီ။

၆၂။ "ယံဗြာဟ္မဏော အဝါဒေသိ၊ ဝီဏံ သမုခဝေဌိတော။
အဏ္ဍဘူတာဘတာ ဘရိယာ၊ တာသု ကော ဇာတု
ဝိဿသေ"တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ ယံ+ယေန ကာရဏေန = အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ သမုခဝေဌိတော = မျက်နှာနှင့်တကွ ထူသော အဝတ်ဖြင့်ရစ်ပတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝီဏံ = စောင်းကို၊ အဝါဒေသိ = တီးစေ၏၊ တံကာရဏံ = ထိုအကြောင်းကို၊ နဇာနာတိ = မသိ။ (ထည့်ပါ၌) ဘရိယာ = မယားကို၊ အဏ္ဍဘူတာဘတာ = အမိဝမ်းမှ မဖွားမီကာလ၌ပင် ဆောင်ယူအပ်၏၊

တစ်နည်းကား၊ အဏ္ဏဘူတာဘာတာ = အမိဝမ်းမှ မဖွားမီကာလ၌၊ မွေးမြူအပ်၏၊ တာသု = ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော မယားတို့၌လည်း၊ ဒက္ခာ = အဘယ်မည်သော ပညာရှိယောက်ျားသည်၊ ဇာတု = စင်စစ်၊ ဝိဿသေ = ယုံကြည်ရာသနည်း။ (ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏)

တတ္ထ ယံဗြာဟ္မဏော အဝါဒေသိ။ (ပ) ။ ဝေမကာသိ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌ ယံ ဗြာဟ္မဏော အဝါဒေသိ၊ ဝိဏံသမုခ ဝေဠိတောတိ = ယံ ဗြာဟ္မဏော။ ပ ။ ဝေဠိတော-ဟူသည်ကား၊ ယေန ကာရဏေန = အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏော = သည်၊ ယန သာဋကေန = ထူပိတ်သောအဝတ်ဖြင့်၊ မုခေန = မျက်နှာနှင့်၊ သဟ = တကွ၊ ပေဠိတော = ရစ်ပတ်သည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ ဝီဏံ = စောင်းကို၊ ဝါဒေသိ = တီး၏၊ တံ ကာရဏံ = ထိုအကြောင်းကို၊ နဇာနာတိ = မသိ၊ ဣတိ = ဤသည်ကား၊ အတ္ထော = အနက်တည်း၊ ဟိ = မှန်၏၊ တံ = ထိုပုဏ္ဏားကို၊ သာ = ထိုမိန်းကလေးသည်၊ ဝဉ္စေတုကာမာ = လှည့်ဖြားဝတ် ခြင်းငှာအလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ အာကာသိ = ပြု၏။

ဗြာဟ္မဏော ပန။ (ပ) ။ ဏယမေတ္တာဓိပ္ပါယော။

ဗြာဟ္မဏော ပန = ပုဏ္ဏားသည်ကား၊ တံ ဣတ္ထိံ = ထိုမိန်းမကို၊ ဗဟုမာယာဘာဝံ = မာယာများသည်၏အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္တော = မသိသည်ဖြစ်၍၊ မာတုဂါမဿ = မိန်းမအား၊ သဒ္ဒဟိတွာ = ယုံကြည်၍၊ "ဧသာ = ဤမိန်းကလေးသည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ လဇ္ဇတိ"တိ = ရှက်၏ဟု၊ ဧဝံ သညီ = ဤကဲ့သို့အမှတ်ထင်သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီး၊ တေန = ထို့ ကြောင့်၊ ဒသ = ထိုပဏ္ဏား၏၊ အသာဏ

ဘာဝံ = ဉာဏ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္တော = ထင်ရှားပြလို သည်ဖြစ်၍၊ ရာဇာ = သည်၊ ဧဝံ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ အယံ = ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ ဧတ္ထ = ဤဂါထာပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပါယော = အဓိပ္ပါယ်တည်း။

အဏ္ဍဘူတာဘတာ ဘရိယာ တိ။ (ပ) ။ ဝုတ္တံ။

အဏ္ဍဘူတာဘတာ ဘရိယာ တိ = အဏ္ဍဘူတာဘတာ ဘရိယာဟူသည်ကား၊ ဗီဇံ = မျိုးစေ့ကို၊ အဏ္ဍံ = အဏ္ဍဟူ၍၊ ဝုတ္တံ = ဆိုအပ်၏၊ ဗီဇဘူတာ = မျိုးစေ့ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ မာတုကုစ္ဆိတော = အမိဝမ်းတိုက်မှ၊ အနိက္ခန္တ ကာလေယေဝ = မထွက်မီအချိန် ကာလ၌ပင်၊ အာဘတာ+အာနီတာ = ဆောင်ယူအပ်ပြီး၊ ဝါ = တစ်နည်းကား၊ ဘတာတိ = ဘတာဟူသည်၊ ပုဋ္ဌာ = မွေးမြူအပ်ပြီး၊ ဣတိ = ဤသည်ကား၊ အတ္ထော = အနက်တည်း၊ သာ = ထိုအမိဝမ်းမှ မထွက်မီကာလကပင် ဆောင်ယူအပ်မွေးမြူအပ်သောသူသည်၊ ကာ = ဘယ်သူနည်း၊ ဘရိယာ+ပဇာပတိ+ပါဒပရိစာရိကာ = ခြေရင်း၌ အလုပ်အကျွေးမယားတည်း၊ ဟိ = ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ သာ = ထိုမယား ကို၊ ဘတ္တဝဏ္ဏာဒီဟိ = ယမင်းအစားအစာအပတ်အစားစသည် တို့ဖြင့်၊ ဘရိတဗ္ဗတာယဝါ = မွေးမြူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း၊ ဂိဟိသံဂှရဏာယ = စောင့်ရှောက်မှုပျက်စီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ လောကဓမ္မေဟိ = လောကဓမ္မတို့ဖြင့်၊ ဘရိ တဗ္ဗတာယ = မွေးမြူ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ 'ဘရိယာ' တိ = ဘရိယ - ဟူ၊ ဝုတ္တံ = ဆိုအပ်၏။

တာသု ကော ဇာတု ဝိဿသေတိ။ (ပ)။ သဒ္ဒဟေယျာတိ အတ္ထော။

တာသု ကော ဇာတု ဝိဿသေတိဧတ္ထ = တာသု ကော ဇာတု ဝိဿသေ ဟူသောဤပါဠိ၌၊ ဇာတူတိ = ဇာတု-ဟူသောပုဒ်သည်၊ ဧကံသာဓိဝစနံ = ဧကံသအနက်ကိုဟော၏၊ တာသု = ထိုမယားတို့သည်၊ မာတုကုစ္ဆိတော = အမိဝမ်းတိုက်မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ရက္ခိယမာနာသုပိ = စောင့်ရှောက်ကြကုန်သော်လည်း၊ ဧဝံ = ဤသို့သော၊ ဝိပ္ပကာရံ = ဖောက်ပြန်မှုကို၊ အာပဇ္ဇန္တီသု = ရောက်ကြကုန်သော၊ ဘရိယာသု = မယားတို့၌၊ ကောနာမ = အဘယ်မည်သော၊ ပဏ္ဍိတော = ပညာရှိသော၊ ပုရိသော = ယောကျ်ားသည်၊ ဧကံသေန = စင်စစ်အားဖြင့်၊ ဝိဿသေ = ယုံကြည်ရာသနည်း၊ “ဧသော = ဤမယားသည်၊ ဝါ = ဤမိန်းမသည်၊ မယိ = ငါ၌၊ နိဗ္ဗိကာရာ = မဖောက်ပြန်၊” ဣတိ = ဤသို့၊ ကော = အဘယ်သူသည်၊ သဒ္ဒဟေယျ = ယုံကြည်ရာအံ့နည်း၊ ဣတိ = ဤသည်ကား၊ အတ္ထော = တည်း။

အသဒ္ဓမ္မဝသေန ဟိ အာမန္တကေသု နိမန္တကေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု မာတုဂါမော နာမ နသက္ကာ ရက္ခိတုံ့န္တိ။

ဟိ = မှန်၏၊ အသဒ္ဓမ္မဝသေန = မသူတော်တရားဟူသော မေထုန် ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာမန္တကေသု+နိမန္တကေသု = ဖိတ်ခေါ်သူတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇ မာနေသု = ရှိကုန်သည်ရှိသော်၊ မာတုဂါမော နာမ = မိန်းမသည်မည်သည်၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်စည်းခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ = မတတ်နိုင်ချေ၊ ဣတိ = ဤသည် ကားအနက်တည်း။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော။ (ပ) ပါပကမ္မံ ကတ" န္တိ။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ဗြာဟ္မဏဿ = အား၊ ဓမ္မံ = ကို၊ ဒေသေသိ = ဟောတော်မူပြီ၊ ဗြာဟ္မဏော = သည်၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ၏၊ ဓမ္မဒေသနံ = တရားဒေသနာကို၊ သုတွာ = ၍၊ နိဝေသနံ = အိမ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တံမာဏဝိကံ = ထိုမိန်းကလေးကို၊ "တယာ = သင်သည်၊ ဧဝရူပံ = ဤကဲ့သို့ သဘောရှိသော၊ ပါပကမ္မံ = မကောင်းမှုကို၊ ကတံ ကိရ = ပြုအပ်ပြီ သတတ်၊" ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ဆို၏။

အယျ ကော ဧဝမာဟ။ (ပ) ။ တုမှေ သဒ္ဒဟာပေဿာမိတိ။

အယျ = အရှင်၊ ကော = အဘယ်သူသည်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆိုပါသနည်း၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဝါ = ကျမသည်၊ နကရောမိ = မပြုပါ၊ အဟမေဝ = ကျွန်မသည်သာ၊ ပဟာရိံ = ထုပြီ၊ အညော = အခြားသော၊ ကောစိ = တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ နပဟာရိံ = မထုပြီ၊ သစေ နသဒ္ဒဟထ = အရှင်တို့အကယ်၍ မယုံကုန်အံ့၊ အဟံ = ငါသည်၊ "တုမှေ = အရှင်တို့ကို၊ ငပေတွာ = ထား၍၊ အညဿပုရိသဿ = အခြားသောယောကျ်ား၏၊ ဟတ္ထသမ္ဖဿံ = လက်အထိအတွေ့ကို၊ နဇာနာမိ = မသိ၊ ဣတိ = သို့၊ သစ္စကိရိယံ = ...စွာပြုခြင်းကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ အဂ္ဂိံ = မီးသို့၊ ပဝိသိတွာ = ဝင်၍၊ တုမှေ = အရှင်တို့ကို၊ သဒ္ဒဟာပေဿာမိ = ယုံကြည်စေအံ့၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

ဗြာဟ္မဏော။ (ပ) ။ အဂ္ဂိံ ပဝိသာဟီ" တိ အာဟ။

ဗြာဟ္မဏော = ပုဏ္ဏားသည်၊ "ဧဝံ = ဤသို့၊ ဟောတု" တိ = ဖြစ်ပါစေ-ဟု၊ မဟန္တံ = ကြီးစွာသော၊ ဒါရုရာသိံ = ထင်းပုံကို၊

ကာရေတွာ = ပြုစေ၍၊ အဂ္ဂိ = မီးကို၊ ကတွာ = ၍၊ တံ = ထိုမိန်းကလေးကို၊ ပက္ကော သာပေတွာ = ခေါ်စေ၍၊ "သစေ = အကယ်၍၊ အတ္တနော = မိမိအား၊ သဒ္ဒဟာသိ = ယုံကြည်အံ့၊ အဂ္ဂိ = မီးသို့၊ ပဝိသာဟီ"တိ = ဝင်လော့-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏။

မာဏဝိကာ အတ္တနော။ (ပ) ။ ပရိသမဇ္ဈေ အဋ္ဌာသိ။

မာဏဝိကာ = မိန်းကလေးသည်၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ပရိစာရိကံ = အလုပ်အကျွေးမိန်းမကို၊ ပဌမမေဝ = ရှေးဦးစွာကပင်၊ "အမ္မ = မိခင်၊ တဝ = သင်၏၊ ပုတ္တံ = သားကို၊ တတ္ထ = ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ မမ = ကျွန်မ၏၊ အဂ္ဂိ = မီးသို့၊ ပဝိသနကာလေ = ဝင်ရာအခါ၌၊ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ = လက်ကိုင်ခြင်းကို၊ ကာတုံ = ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဒေဟီ"တိ = ပြောလော့-ဟု" သိက္ခာပေသိ = သင်စေ၏၊ သာ = ထိုအလုပ်အကျွေးမိန်းမသည်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တထာ = ထိုမိန်းကလေးပြောသည့်အတိုင်း၊ အဝစ = ပြောပြပြီ၊ ခုတ္တော = မိန်းမကြူးသည်၊ အာဂန္တွာ = လာ၍၊ ပရိသမဇ္ဈေ = ပရိသတ်၏အလယ်၌၊ အဋ္ဌာသိ = ရပ်နေ၏။

သာ မာဏဝိကာ ဗြာဟ္မဏံ။ (ပ) ။ ပဝိသိတုံ အာရဒ္ဓါ။

သာ မာဏဝိကာ = ထိုမိန်းကလေးသည်၊ ဗြာဟ္မဏံ = ကို၊ ဝဉ္စေတုကာမာ = လှည့်ဖြားခြင်းငှာအလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ မဟာဇနမဇ္ဈေ = လူအပေါင်း၏အလယ်၌၊ ဌတွာ = ရပ်၍၊ "ဗြာဟ္မဏ = ပုဏ္ဏား၊ တံ = သင့်ကို၊ ဌပေတွာ = ထား၍၊ အညဿ = အခြားသော၊ ပုရိသဿ = ယောကျ်ား၏၊ ဟတ္ထသမ္ဖဿံနာမ = လက်အတွေ့အထိမည်သည်ကို၊ နဇာ နာမိ = မသိ၊ ဣမိနာ သစ္စေန = ဤသစ္စာစကားကြောင့်၊ အယံ အဂ္ဂိ = ဤမီးသည်၊ မံ = ကျွန်မကို၊ မာဈာပေသိ = မလောင်စေသတည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အဂ္ဂိ =

ဤသို့၊ ပဝိသိတုံ = ဝင်ခြင်းငှာ၊ အာရဒ္ဓါ = အားထုတ်ပြီ။

တသ္မိံ ခဏေ မုဝ္တော ။ (ပ) ။ န သက္ကာ အဂ္ဂိံ ပဝိသိတုံ"န္တိ။

တသ္မိံ ခဏေ = ထိုအခဏ၌၊ မုဝ္တော = မိန်းမကြူးသည်၊ "ဘော = အိုအချင်းတို့၊ ပုရောဟိတ ဗြာဟ္မဏဿ = ၏၊ ကမ္မံ = အမှုကို၊ ပဿထ = ရှုကြကုန်လော့၊ ဧဝရူပံ = ဤကဲ့သို့သဘောရှိသော၊ မာတုဂါမံ = မိန်းမကို၊ အဂ္ဂိံ = မီးသို့၊ ပဝေသာပေတိ" တိ = ဝင်စေ၏-ဟု၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တံ မာဏဝိကံ = ထိုမိန်းကလေးကို၊ ဟတ္ထေ = လက်၌၊ ဂဏှိ = ကိုင်ပြီ၊ သာ = ထိုမိန်းကလေးသည်၊ ဟတ္ထံ = လက်ကို၊ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ = လွှတ်စေ၍၊ ပုရောဟိတံ = ကို၊ "အယျ = အရှင်၊ မမ = ကျွန်မ၏၊ သစ္စကိရိယာ = သစ္စာပြုခြင်းသည်၊ ဘိန္နာ = ပျက်စီးပြီ။ အဂ္ဂိံ = မီးသို့၊ ပဝိသိတုံ = ဝင်ခြင်းငှာ န သက္ကာ = မတတ်နိုင်တော့ပါ၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ၏။

ကိံ ကာရဏာတိ။ (ပ) ။ တံ ပေါထေတွာ နိဟရာပေသိ၊

ကိံ ကာရဏာတိ = အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း-ဟု အာဟ = ဆို၏၊ အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ မယာ = ငါသည်၊ ဝါ = ကျွန်မသည်၊ "မမ = ငါ၏၊ သာမိကံ = လင်ယောကျ်ားကို၊ ဌပေတွာ ထား၍၊ အညဿ = သော၊ ပုရိသဿ = ၏၊ ဟတ္ထသမ္ဖဿံ လက်အတွေ့အထိကို၊ နဇာနာမိ" တိ = မသိ-ဟု၊ ဧဝရူပါ ဤကဲ့သို့သဘောရှိသော၊ သစ္စကိရိယာ = သစ္စာ ပြုခြင်းကို၊ ကတာ = ပြုအပ်ပြီ၊ ဣဒါနိစ = ယခုအခါ၌ကား၊ ဣမိနာ ပုရိသေန = ဤ ယောကျ်ားသည်၊ ဟတ္ထေ = လက်၌၊ ဂဟိတာ = ကိုင်အပ်သည် အမှိ = ဖြစ်၏၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏၊ ဗြာဟ္မဏော သည်၊ "ဣမာယ = ဤမိန်းကလေးသည်၊ အဟံ = ငါ့ကို၊ ဝဉ္စိတေ

= လှည့်စားအပ်၏၊ " က္ကတိ = ဤသို့၊ ဥတွာ = သိ၍၊ တံ = ထိုမိန်းကလေးကို၊ ပေါထေတွာ = ရိုက်နှက်၍၊ နိဟရာပေသိ = နှင်ထုတ်စေ၏။

ဧဝံ အသဒ္ဓမ္မ သမန္နာဂတာ ။ (ပ) ။ တေန ဝုတ္တံ - ။

ဧဝံ = ဤသို့၊ အသဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတာ = သူယုတ်မာတို့၏ တရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဧတာ က္ကတ္ထိယော = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ တာဝမဟန္တမ္ပိ = အလွန်ကြီးမားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပါပကမ္မံ = မကောင်းမှုကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ အတ္တနော = ၏၊ သာမိကံ = လင်ယောက်ျားကို၊ ဝဉ္စေတုံ = လှည့်စားခြင်းငှာ၊ "အဟံ = သည်၊ ဧဝရူပံ ကမ္မံ = ဤကဲ့သို့သောအမှုကို၊ န ကရောမိ" တိ = မပြုပါ-ဟု၊ ဒိဝသမ္ပိ = တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း၊ သာပထံ = ကျိန်ခြင်းကို၊ ကုရုမာနာ = ပြုကုန်လျက်၊ နာနာစိတ္တာဝ = စိတ်အမျိုးအမျိုးရှိကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ = ဖြစ်ကုန်၏။

တေန = ထို့ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ = ဆိုအပ်၏၊ (ကိံ = သို့၊ ဝုတ္တံ = နည်း)

"စောရီနံ ဗဟုဗုဒ္ဓီနံ ၊ ယာသု သစ္စံ သုဒုလ္လဘံ။

ထီနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော ၊ မစ္ဆဿေဝေါဒကေ ဂတံ။

ဂါထာအနက် ။ ။ ယာသု = အကြင်မိန်းမတို့၌၊ သစ္စံ = မှန်သော စကားကို၊ သုဒုလ္လဘံ = အလွန်ရခဲ၏၊ စောရီနံ = ခိုးသူနှင့်တူကုန်သော၊ ဗဟုဗုဒ္ဓီနံ = များသောဉပါယ်တမျဉ်ရှိကုန်သော၊ ထီနံ = မိန်းမတို့၏၊ ဘာဝေါ = အလိုကို၊ ဒုရာဇာနော = သိနိုင်ခဲ၏၊ ဥဒကေ = ရေ၌၊ မစ္ဆဿ = ငါး၏၊ ဂတံ်ဝ = သွားခြင်းကဲ့သို့တည်း။

မုသာ တာသံ ယထာ သစ္စံ ၊ သစ္စံ တာသံ ယထာ မုသာ။

ဂါဝေါ ဗဟိ တိဏဿေဝ ၊ ဩမသန္တိ ဝရံ ဝရံ။

တာသံ = ထိုမိန်းမတို့၏၊ မုသာ = မုသားစကားသည်၊ သစ္စံယထာ = သစ္စာနှင့်တူ၏၊ တာသံ = ထိုမိန်းမတို့၏၊ သစ္စံ = သစ္စာသည်၊ မုသာယထာ = မုသားစကားနှင့်တူ၏၊ ဂါဝေါ = နွားတို့သည်၊ တိဏဿ = မြက်၏၊ ဗဟိ = ပြင်ပ၌၊ ဝရံ ဝရံ = ကောင်းနိုးရာရာကို၊ ဩမသန္တိက္ကဝ = ရှာစားကြကုန်သကဲ့သို့တည်း။

စောရီယော ကထိနာ ဟေတာ ၊ ဝါဠာ စ လပသက္ခရာ။

န တာကိဉ္စိ န ဇာနန္တိ ၊ ယံ မနုဿေသု ဝဉ္စနံ" န္တိ။

ဟိ+သစ္စံ = မှန်၏၊ ဧတာ = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ စောရီယော = ခိုးသူနှင့် တူကုန်၏၊ ကထိနာ = ခက်ထန်သောစိတ်ရှိကုန်၏၊ ဝါဠာ = ကြမ်းကြုတ် ကုန်၏၊ တာ = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ လပသက္ခရာ = အကျိုးမဲ့ပြောဆိုသဖြင့်သကာခဲကဲ့သို့နူတ်ချိုသာကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကိဉ္စိ = စိုးစဉ်းသော စိတ်အကြံအစည်ကို၊ တာ = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ န ဇာနန္တိ = မသိနိုင်ကုန်၊ မနုဿေသု = လူတို့၌၊ ယံ ဝဉ္စနံ = အကြင်လှည့်ပတ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ တံ ဝဉ္စနံ = ထိုလှည့်ပတ်ခြင်းကို၊ နဇာနန္တိ = မသိနိုင်ကုန်၊ (က္ကတိ = သို့၊ ဝုတ္တံ = ဆိုအပ်၏၊)

သတ္ထာ။ (ပ) ။ ဗာရာဏသိရာဇာ အဟမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဧဝံ = သို့၊ မာတုဂါမော = မိန်းမ သည်၊ အရက္ခိယော = စောင့်ထိန်းရခက်၏၊ " က္ကတိ =

သို့၊ ဣမံဓမ္မဒေသနံ = ဤတရားဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ သစ္စာနိ = သစ္စာတို့ကို၊ ပကာသေသိ = ထင်ရှားပြတော်မူ၏၊ သစ္စပရိယောသာနေ = သစ္စာတရား၏အဆုံး၌၊ ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခု = သာသနာ၌ မမွေ့လျော်သောရဟန်းသည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ = သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ = တည်၏၊ သတ္ထာပိ = သည်လည်း၊ အနုသန္ဓိံ = ကို၊ ဃဋေတွာ = ဆက်စပ်၍၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူ၏၊ "တဒါ = ၌၊ ဗာရာဏသီရာဇာ = ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဣတိ = သို့ ဇာတ်တော်ကိုပေါင်း၏။

အဏ္ဍဘူတဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

*   *   *   *   *

၃ - တက္ကပဏ္ဍိတဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၃)

ကောမနော အကတညျုတာတိ ဣဒံ။ (ပ) ။ အတီတံ အာဟရိ။

ကောမနော အကတညျုတာတိ်ဣဒံ = ကောမနော အကတ ညျု စ - အစရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤတက္က ပဏ္ဍိတဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟာရန္တော = စဉ်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခုံဗေဝ = သာသနာ၌ ငြီးငွေ့သောရဟန်းကိုသာ၊ အာရဗ္ဘ = ၍၊ ကထေသိ = ၏၊ ဟိ = ခဲ့ ၍ဆိုဦးအံ့၊ သတ္ထာ = သည်၊ တံ ဘိက္ခုံ ဲ ထိုရဟန်းကို၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သင်သည်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတော = သာသနာ၌ငြီးငွေ့သည်၊ အသိ = ဖြစ်သည်၊ သစ္စံ ကိရ = မှန်၏လော၊" ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိတွာ = မေးတော်မူ၍၊ "သစ္စံ" န္တိ = မှန်ပါ၏ဘုရား - ဟု၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ဣတ္ထိယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ အကတညျု = သူ့ကျေးဇူးကိုမသိတတ်ကုန်၊ မိတ္တဒုဗ္ဘာ = အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ပြစ်မှားတတ်ကုန်၏၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ တာ = ထိုမိန်းမ တို့ကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ ဥက္ကဏ္ဌိတော = သာသနာ၌ငြီးငွေ့သည်၊ အသိ = ဖြစ်သနည်း" ဣတိ = သို့၊ ဝတွာ = ဆိုတော်မူ၍၊ အတီတံ = အတိတ်ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ ဗျာနသုခေန ဝိဟရ တိ။

အတီတေ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = ကို၊ ကာရေန္တေ = စဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ = ရသေ့ရဟန်း

အဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ ဂင်္ဂါတီရေ = ဂင်္ဂါမြစ်၏နား၌၊ အဿမံ = ရသေ့တို့နေရာကျောင်းကို၊ မာပေတွာ = ဖန်ဆင်း၍၊ သမာပတ္တိယောစေဝ = သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိညာယောစ = အဘိညာဉ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ = ဖြစ်စေ၍၊ ဈာနသုခေန = ဈာန်ချမ်းသာဖြင့်၊ ဝိဟရတိ = နေ၏။

တသ္မိံ သမယေ ဗာရာဏသိသေဋ္ဌိနော။ (ပ) ။ အဂမံသု။

တသ္မိံ သမယေ = ထိုအခါ၌၊ ဗာရာဏသိသေဋ္ဌိနော = ဗာရာဏသိ သူဌေး၏၊ ဓီတာ = သမီးသည်၊ စဏ္ဍာ = ခက်ထန်သော၊ ဖရုသာ = ကြမ်းကြုတ်သော၊ ဒုဋ္ဌကုမာရီ နာမ = ဖျက်ဆီးတတ်သော သတို့သမီးမည်သည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ဒါသကမ္မကရေ = ကျွန်အမှုလုပ်တို့ကို၊ ဝါ = ကျွန်, အလုပ်သမားတို့ကို၊ အက္ကောသတိ+ ပရိဘာသတိ = ဆဲရေး၏၊ ပဟရတိ = ရိုက်ပုတ်၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုသူဌေးသမီးကို၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သောအခါ၌၊ ပရိဝါရမနုဿာ = အခြံအရံလူတို့သည်၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ “ဂင်္ဂါယ = ဂင်္ဂါမြစ်နား၌၊ ကီဠိဿာမ” တိ = ပျော်ပါးကစားကြကုန် အံ့-ဟု၊ အဂမံသု = သွားကြကုန်ပြီ။

တေသံ ကီဠန္တာနညေဝ။ (ပ) ။ ဆဋ္ဋေတွာ ဥတ္တာရိံသု။

တေသံ = ထိုသူတို့၏၊ ဝါ = တေသံ = ထိုသူတို့သည်၊ ကီဠန္တာနံညေဝ = ကစားပျော်ပါးနေကြစဉ်ပင်၊ သူရိယတ္ထင်္ဂမနဝေလာ = နေဝင်အချိန်သည်၊ ဇာတာ = ဖြစ်ပြီ၊ မေဃော = မိုးသည်၊ ဥဋ္ဌဟိ = တက်လာပြီ၊ မနုဿာ = လူတို့သည်၊ မေဃံ = မိုးကို၊ ဒိသွာ = မြင်ကြ၍၊ ကုတောစိတော စ = ထိုမှ ဤမှလည်း၊ ဝေဂေန = လျင်မြန်စွာဖြင့်၊ ပလာယိံသု = ပြေးကြကုန်ပြီ၊ သေဋ္ဌိဓီတာယပိ

= သူဌေးသမီး၏လည်း၊ ဒါသကမ္မကရာ = ကျွန်အလုပ်သမတို့သည်၊ "အဇ္ဇ = ယနေ့၌၊ အမှေဟိ = ငါတို့သည်၊ ဧတိဿာ = ဤသူဌေးသမီး၏၊ ပိဋ္ဌိံ = ပျက်စီးခြင်းကို၊ ပဿိတုံ = မြင်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ = သင့်အပ်၏" ဣတိ = သို့၊ တံ = ထိုသူဌေးသမီးကို၊ အန္တောဥဒကသမီပေ = ရေ၏အတွင်း၌ပင်၊ ဆဍ္ဍေတွာ = စွန့်၍၊ ဥတ္တရိံသု = တက်ကြကုန်ပြီ။

ဒေဝေါ ပါဝဿိ။ (ပ) ။ ဝိစိနိတွာ ပိ နပဿိံသု။

ဒေဝေါ = မိုးသည်၊ ပါဝဿိ = ရွာ၏၊ သူရိယောပိ = နေသည်လည်း၊ အတ္ထင်္ဂတော = ဝင်ပြီ၊ အန္ဓကာရော = အမိုက်တိုက်သည်၊ ဇာတော = ဖြစ်ပြီ၊ တေ = ထိုကျွန်အလုပ်သမတို့သည်၊ တာယ = ထိုသူဌေးသမီးနှင့်၊ ဝိနာဝ = ကင်း၍ပင်၊ ဂေဟံ = အိမ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ "သာ = ထိုသူဌေးသမီးသည်၊ ကဟံ = အဘယ်မှာနည်း၊" ဣတိ = သို့၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ ဂင်္ဂါတော = ဂင်္ဂါမြစ်မှ၊ တာဝ = ရှေးဦးစွာ၊ ဥတ္တိဏ္ဏာ = ကူးတက်ခဲ့ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုသူဌေးသမီးကို၊ ကဟံ = ဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတာ = သွားသည်၊ နဇာနာမ = မသိကြကုန်၊" ဣတိ = သို့၊ အာဟံသု = ဆိုကြကုန်ပြီ၊ ဉာတကာ = ဆွေမျိုးတို့သည်၊ ဝိစိနိတွာပိ = ရှာဖွေကြ၍လည်း၊ နပဿိံသု = မမြင်ကြကုန်ပြီ။

သာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝန္တီ။ (ပ) ။ အဂ္ဂိ ကတွာ အဒါသိ။

သာ = ထိုသူဌေးသမီးသည်၊ မဟာဝိရဝံ = ပြင်းစွာအော်မြည် သည်ကို၊ ဝိရဝန္တီ = အော်မြည်လျက်၊ ဥဒကေန = ရေနှင့်၊ ဝုယှမာနာ = မျောသည်ရှိသော်၊ အဍ္ဎရတ္တသမယေ = ညသန်းခေါင်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ၏၊ ပဏ္ဏသာလာသမီပံ = သစ်ရွက်

ကျောင်းအနီးသို့၊ ပါပုဏိ = ရောက်၏၊ သော = ထိုဘုရားလောင်း ရသေ့သည်၊ တဿာ = ထိုသူဌေးသမီး၏၊ သဒ္ဒံ = အသံကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ ဓိဟော = ဤအသံသည်၊ မာတုဂါမဿ = မိန်းမ၏၊ သဒ္ဒေါ = အသံတည်း၊ အဿာ = ထိုမိန်းမအား၊ ပရိတ္တာဏံ = အရံအတားကို၊ ဝါ = ကယ်ဆယ်ခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ"တိ = ပြုအံ့-ဟု၊ တိဏုက္ကံ = မြက်မီးရှူးကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ နဒီတီရံ = မြစ်ကမ်းနားသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တံ = ထိုသူဌေးသမီးကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "မာဘာယိ = မကြောက်နှင့်၊ မာဘာယိ"တိ = မကြောက်ပါနှင့်-ဟု၊ အဿာသေတွာ = နှစ်သိမ့်၍ = သက်သာစေ၍၊ နာဂဗလော = ဆင်ပြောင်အားနှင့်တူသောအားရှိသော၊ ထာမသမ္ပန္နော = စွမ်းအားနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ နဒီံ = မြစ်ကို၊ တရမာနော = ကူးလျက်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တံ = ထိုသူဌေးသမီးကို၊ ဥက္ခိပိတွာ = ချီမ၍၊ အဿမပဒံ = ကျောင်းသို့၊ အာနေတွာ = ဆောင်ယူ၍၊ အဂ္ဂိံ = မီးကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ အဒါသိ = ပေး၏။

သီတေ ဝိဂတေ မဓုရာနိ ။ (ပ) ။ အာဟ။

သီတေ = အချမ်းသည်၊ ဝိဂတေ = ကင်းသည်ရှိသော်၊ မဓုရာနိ = ချိုကုန်သော၊ ဖလာဖလာနိ = သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို၊ ဥပနာမေသိ = ကမ်းပေး၏၊ တာနိ = ထိုသစ်သီးတို့ကို၊ ခါဒိတွာ = စားပြီး၍၊ ဋ္ဌိတံ = ရပ်တည်နေသောသူဌေးသမီးကို၊ "တွံ = သင်သည်၊ ကတ္ထ = အဘယ်အရပ် ၌၊ ဝါသိကာ+သိ = နေပါသနည်း၊ ကထဉ္စ = အဘယ်သို့လျှင်၊ ဂင်္ဂါယ = ဂင်္ဂါမြစ်၌၊ ပတိတာ+အသိ" တိ = ကျပါသနည်း-ဟု၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ သာ = ထိုသူဌေးသမီးသည်၊ တံ

ပဝတ္တိ ＝ ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ ＝ ပြောကြား၏၊ အထ ＝ ထိုအခါ၌၊ နံ ＝ ထိုသူဌေးသမီးကို၊ "တွံ ＝ သင်သည်၊ ဣဓေဝ ＝ ဤနေရာ၌ပင်၊ ဝသာ"တိ ＝ နေလော့-ဟု၊ ပဏ္ဏသာလာယ ＝ သစ်ရွက်ကျောင်း၌၊ ဝသာပေတွာ ＝ နေစေလျက်၊ ဒွိဟတီဟံ ＝ နှစ်ရက်သုံး ရက်ပတ်လုံး၊ သယံ ＝ ကိုယ်တိုင်၊ အဗ္ဘောကာသေ ＝ လွင်တီးခေါင်၌၊ ဝသိတွာ ＝ နေ၍၊ "ဣဒါနိ ယခုအခါ၌၊ ဂစ္ဆာ" တိ ＝ သွားလော့-ဟု၊ အဟ ＝ ဆို၏။

သာ ။ (ပ) ။ သော တံ ဂဟေတွာ အရညေယဝ ဝသတိ။

သာ ＝ ထိုသူဌေးသမီးသည်၊ "ဣမံ တာပသံ ＝ ဤရသေ့ကို၊ သီလဘေဒံ ＝ သီလပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပေတွာ ＝ ရောက်စေ၍၊ ဂဟေတွာ ＝ ယူ၍၊ ဂမိဿမိ"တိ ＝ သွားအံ့-ဟု၊ နဂစ္ဆတိ ＝ မသွား၊ အထ ＝ ထိုအခါ၌၊ ကာလေ ＝ အချိန်ကာလသည်၊ ဂစ္ဆန္တေ ＝ ရွေ့လျားသွားသည်ရှိသော်၊ ဣတ္ထိ ကုတ္တံ ＝ မိန်းမတို့၏အမူအယာကို၊ ဣတ္ထိလီလံ ＝ မိန်းမတို့၏တင့်တယ်စမွယ်ခြင်းကို၊ ဒဿေတွာ ＝ ပြ၍၊ တဿ ＝ ထိုရသေ့၏၊ သီလဘေဒံ ＝ သီလပျက်စီးခြင်းကို၊ ကတွာ ＝ ပြု၍၊ ဈာနံ ＝ ဈာန်ကို၊ အန္တရဓာပေသိ ＝ ကွယ်ပျောက်စေ၏၊ သော ＝ ထိုရသေ့သည်။ တံ ＝ ထိုသူဌေးသမီးကို၊ ဂဟေတွာ ＝ ယူ၍၊ အရညေယဝ ＝ တော၌ပင်လျှင် ＝ ဝသတိ ＝ နေ၏။

အထ နံ သာ အာဟ။ (ပ) ။ ဂါမဒွါရေ ကုဋိယံ ဝါသော သုံ။

အထ ＝ ထိုအခါ၌၊ သာ ＝ ထိုသူဌေးသမီးသည်၊ နံ ＝ ထိုရသေ့ကို၊ အာဟ ＝ ဆို၏၊ "အယျ ＝ အရှင်၊ နော ＝ ငါတို့အား၊ အရညဝါသေန ＝ တော၌နေသဖြင့်၊ ကိံ ＝ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊

မနုဿပထံ = လူတို့ရှိရာသို့၊ ဂမိဿာမ" တိ = သွားကြစို့ဟု၊ အာဟ = ဆို၏။

သော = ထိုရသေ့သည်၊ တံ = ထိုသူဌေးသမီးကို၊ အာဒါယ ယူ၍၊ ဧကံ = တစ်ခုသော၊ ပစ္စန္တဂါမကံ = ပစ္စန္တရစ်ရွာငယ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား ၍၊ တက္ကဘတိယာ = ရက်တက်ကိုရောင်းသဖြင့်၊ ဇီဝိကံ = အသက်မွေးမှုကို၊ ပဝေတွာ = ပြု၍၊ တံ = ထိုသူဌေးသမီးကို၊ ပေါသေတိ = မွေးမြူ၏၊ တဿ = ထိုဘုရားလောင်းအား၊ တက္ကံ = ရက်တက်ကို၊ ဝိက္ကိဏိတွာ = ရောင်း၍၊ ဇီဝတိ = အသက်မွေး၏၊ က္ကတိ+တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊ "တက္ကပဏ္ဍိတော" တိ = တက္ကပဏ္ဍိတ-ဟု၊ နာမံ = အမည်ကို၊ အကံသု = ပြုကြကုန်၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတအား၊ ဂါမဂါ သိနော = ရွာ၌နေသူတို့သည်၊ ဝါ = ရွာသူရွာသားတို့သည်၊ ပရိဗ္ဗယံ = ရိက္ခာကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ "အမှာကံ = ငါတို့အား၊ သုယုတ္တ ဒုယုတ္တကံ = ကောင်းသော, မကောင်းသောသတင်းစကားကို၊ အာစိက္ခန္တော = ပြောကြားသည်ဖြစ်၍၊ ဧတ္ထ = ဤအရပ်၌၊ ဝသာ" ဟိ = နေလော့-ဟု၊ ဂါမဒွါရေ = ရွာတံခါး၌၊ ကုဋိယံ = ကုဋီ၌၊ ဝါ = တဲကင်း၌၊ ဝါသေသုံ = နေစေကြကုန်၏။

တေန စ သမယေန စောရာ။ (ပ) ။ ဘရိယံ အကာသိ။

တေန စ သမယေန = ထိုအခါ၌လည်း၊ စောရာ = ခိုးသူတို့သည်၊ ပဗ္ဗတာ = တောင်မှ၊ ဩရုယှ = သက်ဆင်း၍၊ ပစ္စန္တံ = ရွာစွန်ရွာဖျားကို၊ ပဟရန္တိ = လုယက်ကြကုန်၏၊ တေ = ထိုခိုးသူတို့သည်၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သောအခါ၌၊ တံ ဂါမံ = ထိုရွာကို၊ ပဟာရိတွာ = လုယက်၍၊ ဂါမဝါသိကေဟိယေဝ = ရွာသူရွာသားတို့ဖြင့်သာလျှင်၊ ဘဏ္ဍိကာ = ဥစ္စာထုပ်တို့ကို၊ ဥက္ခိပါပေတွာ =

ချီမစေ၍ = ထမ်းစေ၍၊ ဂစ္ဆန္တာ = သွားကြသည်ရှိသော်၊ တမ္ပိ သေဋ္ဌိဓီတရံ = ထိုသူဋ္ဌေးသမီးကိုလည်း၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ = နေရာဌာနသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ သေသဇနေ = ကျန် လူတို့ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေသုံ = လွှတ်စေကုန်ပြီ၊ စောရဇေဋ္ဌကော ပန = ခိုးသူကြီးသည်ကား၊ ဝါ = သူခိုးအကြီးအကဲ သည်ကား၊ တဿာ = ထိုသူဋ္ဌေးသမီး၏၊ ရူပေ = ရုပ်အဆင်း၌၊ ဗဇ္ဈိတွာ = တပ်စွန်း၍၊ တံ = ထိုသူဋ္ဌေးသမီးကို၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ဘရိယံ = မယားကို၊ အကာသိ = ပြု၏။

ဗောဓိသတ္တော။ (ပ)။ အာဂမနံ ဩလောကေန္တော တတ္ထေဝ ဝသိ။

ဗောဓိသတ္တော = ဘုရားလောင်းသည်၊ "ကုတ္ထန္နာမာ = ဤမည် သောမိန်းကလေးသည်၊ ကဟံ" န္တိ = အဘယ်မှာနည်း-ဟု၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ "စောရဇေဋ္ဌကေန = သူခိုးအကြီးအကဲသည်၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အတ္တနော = ၏၊ ဘရိယာ = မယားကို၊ ကတာ = ပြုအပ်ပြီ" ဣတိစ = ဤသို့ကား၊ သုတွာပိ = ကြား၍လည်း၊ သာ = သူဋ္ဌေးသမီးသည်၊ တတ္ထ = ထိုသူခိုးကြီးအံ့ထံ၌၊ မယာ = ငါနှင့်၊ ဝိနာ = ကင်း၍၊ န ဝသိဿတိ = မနေလတ္တံ့၊ ဝါ = နေလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပလာယိတွာ = ပြေး၍၊ အာဂစ္ဆိဿတိ" တိ = လာလတ္တံ့-ဟု၊ တဿာ = ထိုသူဋ္ဌေး သမီး၏၊ အာဂမနံ = လာခြင်းကို၊ ဩလော ကေန္တော = မျှော်လျက်၊ တတ္ထေဝ = ထိုရွာတံခါးတဲကုဋ်၌ပင်၊ ဝသိ = နေပြီ။

သေဋ္ဌိဓီတာပိ စိန္တေသိ။ (ပ) ။ တံ ပဏ္ဏာသာပေတွာ ယာတာပေ ယျ” န္တိ။

သေဋ္ဌိဓီတာပိ = သူဌေးသမီးသည်လည်း၊ စိန္တေသိ = ဤသို့ကြံ စည်ပြီ၊ “အဟံ = သည်၊ ဣဓ = ဤနေရာ၌၊ သုခံ = ချမ်းသာစွာ၊ ဝသာမိ = နေရ၏၊ ကဒါစိ = တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ တက္ကပဏ္ဍိတော = သည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ ကိဥ္စိဒေဝ = တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ အာဂန္တွာ = လာ၍၊ ဣတော = ဤနေရာမှ၊ အာဒါယ = ခေါ်ယူ၍၊ ဂစ္ဆေယျ = သွား ရာ၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ ဧတသ္မာ သုခါ = ဤချမ်းသာသုခမှ၊ ပရိဟာယိဿာမိ = ဆုတ်ယုတ်လတ္တံ့၊ အဟံ = ငါသည်၊ သမ္ပိယာယမာနာ ဝိယ = ချစ်သည်သကဲ့သို့၊ တံ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတကို၊ ပဏ္ဏာသာပေတွာ = ခေါ်စေ၍၊ ယန္နူနယာတာပေယျံ = အကယ်၍သတ်စေရာမူကားကောင်းလေစွ၊” ဣတိ = သို့၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်ပြီ။

သာ ဧကံ မနုဿံ ။ (ပ) ။ ရတ္တိဘာဂေ ဂစ္ဆိဿာမာ” တိ။

သာ = ထိုသူဌေးသမီးသည်၊ ဧကံ မနုဿံ = လူတစ်ယောက်ကို၊ ပဏ္ဏာသိတွာ = ခေါ်၍၊ အဟံ = သည်၊ ဣဓ = ၌၊ ဒုက္ခံ = ဆင်းရဲစွာ၊ ဇီဝါမိ = အသက်ရှင်ရ၏၊ တက္ကပဏ္ဍိတော = တက္ကပဏ္ဍိတသည်၊ အာဂန္တွာ = လာ၍၊ မံ = ငါ့ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ ဂစ္ဆတူ” တိ = သွားပါရစေ-ဟု၊ သာသနံ = သတင်းစကားကို၊ ပေသေသိ = စေလွှတ်ပြီ၊ သော = ထိုတက္က ပဏ္ဍိတသည်၊ တံသာသနံ = ထိုသတင်းစကားကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ သဒ္ဒ ဟိတွာ = ယုံကြည်၍၊ တတ္ထ = ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဂါမဒွါရေ = ရွာတံခါး၌၊

ဌတွာ = ရပ်၍၊ သာသနံ = သတင်းစကားကို၊ ပေသေသိ = စေလွှတ်ပြီ၊ သာ = ထိုသူငွေးသမီးသည်၊ နိက္ခမိတွာ = ထွက်၍၊ တံ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "အယျ = အရှင်၊ မယံ = ငါတို့သည်၊ ကုဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ သစေ ဂစ္ဆိဿာမ = အကယ်၍ သွားကုန်အံ့၊ စောရဇေဋ္ဌကော = သူခိုးအကြီးအကဲသည်၊ အနုဗန္ဓိတွာ = လိုက်၍၊ ဥဘောပိ = နှစ်ယောက်ကုန်လည်း၊ အမှေ = ငါတို့ကို၊ ဃာတေဿတိ = သတ်လတ္တံ့၊ ရတ္တိဘာဂေ = ညဉ့်အဘို့၌၊ ဂမိဿာမာ"တိ = သွားကြကုန်အံ့-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍။

တံ အာနေတွာ။ (ပ) ။ နန္ဒု ကောဋ္ဌကေ နိသိန္နောတိ။

တံ = ထို တက္ကပဏ္ဍိတကို၊ အာနေတွာ = ခေါ်ဆောင်၍၊ ဘောဇေတွာ = ကျွေး၍၊ ကောဋ္ဌကေ = အုံ၌၊ နိသီဒါပေတွာ = ထိုင်စေ၍၊ သာယံ = ညဉ့်အခါ၌၊ စောရဇေဋ္ဌကဿ = သူခိုးအကြီးအကဲ၏၊ အာဂန္တွာ = လာ၍၊ သုရံ = သေအရက်ကို၊ ပိဝိတွာ = သောက်၍၊ မတ္တကာလေ = ယစ်မူးသောအခါ၌၊ "သာမိ = အရှင်၊ ကုမာယဝေလာယ = ဤအချိန်၌၊ တဝ = သင်၏၊ သတ္တုံ = ရန်သူကို၊ သစေ ပဿေယျာသိ = အကယ်၍မြင်ရာ အံ့၊ နံ = ထိုရန်သူကို၊ ကိန္တိ = အဘယ်သို့၊ ကရေယျာသိ"တိ = ပြုရာသနည်း-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ = ဤအမှုကို ဤအမှုကို၊ ကရိဿာမီတိ = ပြုအံ့-ဟု၊ အာဟ = ၏၊ သော = ထိုရန်သူသည်၊ ဒူရေ + ကိံ = အဝေးမှာလား၊ ကောဋ္ဌကေ = အုံ၌၊ နိသိန္နောနနု = ထိုင်နေသလား၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ဆို၏။

စောရဇေ္ဇကော ဥက္ကံ။ (ပ) ။ ဧတ္တကမေဝ ဝဒတိ။

စောရဇေ္ဇကော = သူခိုးအကြီးအကဲသည်၊ ဥက္ကံ = မီးရှူးကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ တတ္ထ = ထိုအုံရှိရာသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ တံ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ ဂဟေတွာ = ဖမ်းယူ၍၊ ဂေဟမဇ္ဈေ = အိမ်၏အလယ်၌၊ ပါတေတွာ = ချ၍၊ ကပ္ပရာဒီဟိ = တထောင်စသည်တို့ဖြင့်၊ ယထာရုစိံ = အလိုရှိတိုင်း၊ ဝါ = စိတ်ကြိုက်၊ ပေါထေသိ = ထုထောင်းပြီ၊ သော = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတသည်၊ ပေါထိယမာနောပိ = ထုထောင်းသော်လည်း၊ အညံ = အခြားသော၊ ကိဉ္စိ = တစ်စုံတစ်ခုသောစကားကို၊ အဝတွာ = မဆိုမူ၍၊ "ကောဓနာ စ = အမျက်လည်းထွက်ကုန်၏၊ အကတညူစ = သူ့ကျေးဇူးကိုလည်းမသိတတ်ကုန်၊ ပိသုဏာစ = ကုန်းချောပစ်ခြင်းကိုလည်းပြုတတ်ကုန်၏၊ မိတ္တဘေဒိကာစ = အဆွေခင်ပွန်းအပေါ်မှာလည်း ပြစ်မှားတတ်ကုန်၏" ဣတိ = ဤသို့၊ ဧတ္တကမေဝ = ဤမျှသောစကား လေးခွန်းကိုသာ၊ ဝဒတိ = ဆို၏။

စောရော တံ ပေါထေတွာ။ (ပ) ။ ပဒါနိ ဝဒတိ။

စောရော = ခိုးသူကြီးသည်၊ တံ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတကို၊ ပေါထေတွာ = ထုထောင်း၍၊ ဗန္ဓိတွာ = ချည်နှောင်၍၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ = အိပ်စေ၍၊ သာယမာသံ = ညစာကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ = စား၍၊ သယိ = အိပ်ပြီ၊ ပဗုဒ္ဓေါ = ပြန်နိုးသည်ရှိသော်၊ သုရာယ = သေအရက်သည်၊ ဇိဏ္ဏာယ = အမူးပြယ်သော်၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ တံ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတကို၊ ပေါထေတုံ = ရိုက်နှက် ထုထောင်းခြင်းငှာ၊ အာရဘိ = အားထုတ်ပြီ၊ သောပိ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတသည်လည်း၊ တာနေဝ စတ္တာရိ ပဒါနိ = ထိုစကားလေးခွန်းတို့ကိုသာ၊ ဝဒတိ = ဆို၏။

စောရော စိန္တေသိ။(ပ)။ ဧတာနေဝ ပဒါနိ ဝဒသိ" တိ။

စောရော = သူခိုးသည်၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်ပြီ (ကိံ + စိန္တေသိ) "အယံ = ဤသူသည်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ပေါထိယမာနောပိ = ထုထောင်းသတ်ပုတ်သော်လည်း၊ အညံ = အခြားသော၊ ကိဉ္စိ = တစ်စုံတစ်ခုသောစကားကို၊ အဝတွာ = မဆိုမူ၍၊ ဣမာနေဝ စတ္တာရိပဒါနိ = ဤစကား လေးခွန်းတို့ကိုသာ၊ ဝဒတိ = ၏၊ နံ = ထိုသူကို၊ ပုစ္ဆိဿာမိ" တိ = မေးအံ့-ဟု၊ ဟိန္တေသိ = ကြံစည်ပြီ၊ တဿာ = ထိုသူဌေးသမီး၏၊ သုတ္တဘာဝံ = အိပ် ပျော်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ = သိ၍၊ တံ = ထိုတက္ကပဏ္ဍိတကို၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ (ကိံ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = နည်း) "အမ္ဘော = အချင်း၊ တွံ = သည်၊ ဧဝံ = သို့ ပေါထိယမာနောပိ = ထုထောင်းနှိပ်စက်သော်လည်း၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ ဧတာနေဝ ပဒါနိ = ဤစကားလေးခွန်းတို့ကိုသာ၊ ဝဒသိ" တိ = ဆိုပါသနည်း-ဟု၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ။

တက္ကပဏ္ဍိတော "တေန ဟိ သုဏာဟိ" တိ တံ ကာရဏံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ကထေသိ -

တက္ကပဏ္ဍိတော = တက္ကပဏ္ဍိတသည်၊ "တေနဟိ = ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ သုဏာဟိ" တိ = နားထောင်လော့-ဟု၊ တံ ကာရဏံ = ထိုအကြောင်းကို၊ အာဒိတော = အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ကထေသိ = ပြောပြလေပြီ - (ကိံ = အဘယ်သို့၊ ကထေသိ = ပြောသနည်း၊)

"အဟံ ပုဗ္ဗေ အရညဝါသိကော။ (ပ) ကထေမိ" တိ။

"အဟံ • ငါသည်၊ ပုဗ္ဗေ • ရှေးအခါ၌၊ အရညဝါသိကော • တော၌နေသော၊ ဧကော • တစ်ယောက်သော၊ ဈာနလာဘီ • ဈာန်ရသော၊ တာပသော • ရသေ့တည်း၊ သွာဟံ + သော - အဟံ • ထိုငါသည်၊ ဂဂ်ဃ • ဂဂ်မြစ်၌၊ ဝုယှမာနံ • မျောလာသော၊ ဧတံ • ဤသူဌေးသမီးကို၊ ဥတ္တာရေတွာ • ဆယ်တင်၍၊ ပဋိဇဂ္ဂိ • မွေးမြူပြီ၊ အထ • ထိုအခါ၌၊ ဧသာ • ဤသူဌေးသမီးသည်၊ ဝါ • ဤမိန်းမသည်၊ မံ • ငါ့ကို၊ ပလောဘေတွာ • ဖြားယောင်း၍၊ ဈာနာ • ဈာန်မှ၊ ပရိဟာပေသိ • ဆုတ်ယုတ်စေ၏၊ သွာဟံ • ထိုငါသည်၊ အရညံ • တောကို၊ ပဟာယ • စွန့်၍၊ ဧတံ • ဤမိန်းမကို၊ ပေါသေန္တော • မွေးမြူလျက်၊ ပစ္စန္တဂါမကေ • ပစ္စန္တရစ်ရွာငယ်၌၊ ဝသာမိ • နေ၏၊ အထ • ၌၊ စောရေဟိ • ခိုးသူတို့သည်၊ ဣဓ • ဤအရပ်သို့၊ အာနီတာ • ခေါ်ဆောင်အပ်သော၊ ဧသာ • ဤမိန်းမသည်၊ "အဟံ • ငါသည်၊ ဒုက္ခံ • ဆင်းရဲစွာ၊ ဝသာမိ • နေရ၏၊ အာဂန္တွာ • လာ၍၊ မံ • ငါ့ကို၊ နေတု"တိ ခေါ်ဆောင်လော့ - ဟု၊ မယှံ • ငါ့အား၊ သာသနံ • သတင်းစကားကို၊ ပေသေတွာ • စေလွှတ်၍၊ ဣဒါနိ • ယခုအခါ၌၊ တဝ • သင်၏၊ ဟတ္ထေ • လက်၌၊ ပါတေသိ • ကျရောက်၏၊ အဟံ • သည်၊ ဣမိနာ ကာရဏေန • ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ဧဝံ • သို့၊ ကထေမိ"တိ • ဆို၏ - ဟု၊ ကထေသိ • ပြောပြ၏။

စောရော စိန္တေသိ။ (ပ) မာရေတဗ္ဗာ သော"တိ။

စောရော • သည်၊ စိန္တေသိ • ကြံစည်၏၊ (ကိံ • သို့၊ စိန္တေသိ • နည်း) "ယာ ဧသာ • အကြင်ဤမိန်းမသည်၊ ဧဝရူပေ

ဥပကာရကေ = ကျေးဇူးကိုပြုတတ်သောသူ၌၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဝိပ္ပဋိပန္နံ = ဖေါက်ပြန်စွာ ကျင့်၏၊ ဝါ = ပြစ်မှား၏၊ သာ = ထိုမိန်းမသည်၊ မယှံ = ငါ့အား၊ ကတရံ နာမ ဥပဒ္ဒဝံ = အဘယ်မည်သောဘေးရန်ကို၊ နကရေယျ = မပြုရာသနည်း၊ ဧသော = ဤမိန်းမကို၊ မာရေတဗ္ဗာ"တိ = သတ်အပ်၏-ဟု၊ စိန္တေသိ = ပြီ။

သော တက္ကပဏ္ဏိတံ အသာသေတွာ။ (ပ) ။ အာဟ။

သော = ထိုသူခိုးအကြီးအကဲသည်၊ တက္ကပဏ္ဏိတံ = တက္ကပဏ္ဏိတကို၊ အဿာသေတွာ = နှစ်သိမ့်စေ၍၊ တံ = ထိုမိန်းမကို၊ ပဗောဓေတွာ = နိုးစေ၍၊ ခဂ္ဂံ = သန်လျက်ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ နိက္ခမ္မ = ထွက်၍၊ "ဧတံပုရိသံ = ထိုယောက်ျားကို၊ ဂါမဒ္ဒါရေ = ရွာတံခါး၌၊ ဃာတေဿာမိ = သတ်အံ့" ဣတိ = သို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ တာယ = ထိုမိန်းမနှင့်၊ သဒ္ဓိံ = အတူတကွ၊ ဗဟိဂါမံ = ရွာပြင်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ "ဧတံ = ထိုယောက်ျားကို၊ ဟတ္ထေ = လက်၌၊ ဂဏှ = ကိုင်လော့၊" ဣတိ = ဤသို့ဆို၍၊ တံ = ထိုတက္ကပဏ္ဏိတကို၊ တာယ = ထိုမိန်းမသည်၊ ဟတ္ထေ = လက်၌၊ ဂါဟာပေတွာ = ကိုင်ယူစေ၍၊ ခဂ္ဂံ = သန်လျက်ကို၊ အာဒါယ = ၍၊ တက္ကပဏ္ဏိတံ = ကို၊ ပဟရန္တောဝိယ = ခုတ်သကဲ့သို့၊ တံ = ထိုမိန်းမကို၊ ဒွိဓာ = နှစ်ပိုင်းအားဖြင့်၊ ဆိန္ဒိတွာ = ဖြတ်၍၊ သသီသံ = ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ နှာပေတွာ = ရေချိုးစေ၍၊ တက္ကပဏ္ဏိတံ = တက္ကပဏ္ဏိတကို၊ ကတိပါဟံ = နှစ်ရက်သုံးရက်၊ ပဏီတေန = မွန်မြတ်သော၊ ဘောဇနေန = အစားအစာဖြင့်၊ သန္တပ္ပေတွာ = ရောင့်ရဲစေ၍၊ ဣဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ကဟံ = အဘယ် အရပ်သို့၊ ဂမိဿသီ"တိ = သွားမည်နည်း-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏။

တက္ကပဏ္ဍိတော။ (ပ) ။ ဗြဟ္မ လောကူပဂါ အဟေသုံ။

တက္ကပဏ္ဍိတော = သည်၊ "မေ = ငါ့အား၊ ဃရာဝါသေန = အိမ်မှာ နေသဖြင့်၊ ကိစ္စံ = ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ = ရသေ့ရဟန်းကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ တတ္ထေဝ အရညေ = ထိုတောဌ်ပင်လျှင်၊ ဝသိဿာမိ" တိ = နေမည်ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ "တေန ဟိ = ထိုသို့ဖြစ်မူကား၊ အဟမ္ပိ = ငါသည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ" တိ = ရသေ့ဝတ်မည်-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဥဘောပိ = နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရသေ့ဝတ်၍၊ တံ အရညာယတနံ = ထိုတောကျောင်းသို့၊ ဂန္တွာ = ၍၊ ပဉ္စ အဘိညာ စ = အဘိညာဥ်ငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ = သမာပတ် ရှစ်ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ = ဖြစ်စေ၍၊ ဇီဝိတပရိယောသာနေ = အသက်၏အဆုံး၌၊ ဗြဟ္မလောကူပဂါ = ဗြဟ္မာပြည်သို့လားကြသည်၊ အဟေ သုံ = ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။

သတ္ထာ ဣမာနိ ဒွေ (ပ) ဣမံ ဂါထမာဟ ။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမာနိ ဒွေ ဝတ္ထူနိ = ဤဝတ္ထုနှစ်မျိုး တို့ကို၊ ကထေတွာ = ဟောပြီး၍၊ အနုသန္ဓိံ = အနုသန္ဓေကို၊ ဃဋေတွာ = ဆက်စပ်၍၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ = သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်ပြီး၍၊ ဣမံဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ၏၊ (ကိံ = သို့၊ အာဟ = နည်း၊)

၆၃။ **"ကောမနော အကတညူစ ၊ ပိသုဏော မိတ္တဘေဒိကာ။**
ဗြဟ္မစရိယံ စရ ဘိက္ခု ၊ သော သုခံ နဝိဟာဟိသီ"တိ။

ဂါထာအနက် ။ ။ ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ဣတ္ထိယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ ကောဓနာစ = အမျက်လည်းထွက်ကြကုန်၏၊

အကတညုစ = သူ့ကျေးဇူးကိုလည်း မသိတတ်ကြကုန်၊ ပိသုဏာစ = ကုန်းချောတိုက်ခြင်းကို လည်း ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ မိတ္တဘေဒိကာစ = အဆွေခင်ပွန်းတို့ကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်ကြကုန်၏၊ တွံ = သင်သည်၊ ဖြဟ္မစရိယံ = စင်ကြယ်မြင့်မြတ် သောအကျင့်ကို၊ စရ = ကျင့်လော့၊ သောတွံ = ထိုသင်သည်၊ သုခံ = ဈာန်ချမ်းသာ, မဂ်ချမ်းသာ, ဖိုလ်ချမ်းသာကို၊ န ဝိဟာဟိသိ = မစွန့်ရလတ္တံ့၊ (ဣတိ = ဤဂါထာကို၊ အာဟ = ၏)

တတြာယံ ပိဏ္ဍတ္ထော။ (ပ) ။ ကိ ံ တေ ၈တာဟိ။

တတြ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ အယံ = ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ပိဏ္ဍတ္ထော = ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း၊ ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ဧတော ဣတ္ထိယောနာမ = ထိုမိန်းမတို့မည်သည်ကား၊ ကောဓနော = အမျက်ထွက်ကြကုန်၏၊ ဥပ္ပန္နံ = ဖြစ်လာသော၊ ကောဓံ = အမျက် ဒေါသကို၊ နိဝါရေတုံ = တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ = မတတ်နိုင်ကြကုန်၏၊ အကတညုစ = သူ့ကျေးဇူးကိုလည်း မသိ တတ်ကြကုန်၊ အတိမဟန္တမ္ပိ = အလွန်ကြီးမားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပကာရံ = ကျေးဇူးကို၊ နဇာနန္တိ = မသိကြကုန်၊ ပိသုဏာစ = အချစ်ပျက်အောင်ကုန်ချောတိုက်ခြင်းလည်းပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ပိယသုည ဘာ၀ ကရဏံ = အချစ်ဆိတ်သုဉ်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော၊ ကထံဧ၀ = စကားကိုသာလျှင်၊ ကထေန္တိ = ပြောကြကုန်၏၊ မိတ္တဘေဒိကာ = မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကိုလည်းပျက်စီးတတ်ကြကုန်၏၊ မိတ္တေ-မိတ်ဆွေ၌။ ဘိန္ဒန္တိ-ဖျက်ဆီးကုန်၏။ မိတ္တဘေဒနကထံ = မိတ်ပျက်စကားကို၊ ကထနသီလာယေ၀ = ပြောဆိုလေ့ရှိကြကုန် သည်သာတည်း၊ ဧ၀ရူပေဟိ = ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ = မကောင်းသောတရားတို့ဖြင့်၊ ဧတော ဣတ္ထိယော ထိုမိန်းမတို့သည်၊ သမန္နာဂတာ =

ပြည့်စုံကြကုန်၏၊ ဧတာဟိ = ထိုမိန်းမတို့ဖြင့်၊ တေ = သင့်အား၊ ကိံ = အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

ပြဟ္မစရိယံ စရ ဘိက္ခု။ (ပ) ။ အယမေဝတ္ထော ။

ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ ပြဟ္မစရိယံ = မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရ = ကျင့်လော့၊ ဟိ = ခဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ အယံ မေထုနဝိရတိ = ဤမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်၊ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန = စင်ကြယ်၏ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ပြဟ္မစရိယံ နာမ = အကျင့်မြတ်မည်၏၊ တံ = ထိုအကျင့်မြတ်ကို၊ စရ = ကျင့်လော့။

သော သုခံ န ဝိပဿာဟိသီတိ = ဟူသည်ကား၊ သောတွံ = ထို သင်သည်၊ ဧတံပြဟ္မစရိယဝါသံ = ဤမြတ်သောအကျင့်ဖြင့် နေခြင်းကို၊ ဝသန္တော = နေနေလျက်၊ ဈာနသုခံ စ = ဈာန်ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂသုခံစ = မဂ်ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း၊ ဖလသုခဉ္စ = ဖိုလ်ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း၊ နဝိဟာဟိသိ = မစွန့်လတ္တံ့၊ ဧတံ သုခ = ဤ ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ် ချမ်းသာကို၊ န ဝိဇဟိဿသိ = မစွန့်လတ္တံ့၊ ဧတသ္မာ သုခါ = ဤဈာန်, မဂ်, ဖိုလ်ချမ်းသာမှ၊ န ပရိဟာယိဿသိ = မစွန့်လတ္တံ့၊ ဣတိ = ဤသည်ကား၊ အတ္ထော = အနက်တည်း။

“နပရိဟာဟိသီ” တိပိ = “နပရိဟာဟိသိ” ဟူသည်လည်း၊ ပါဌော = ပါဠ်သည်၊ အတ္ထိ = ရှိ၏၊ အယမေဝတ္ထော = အယံ+ဧဝ+ အတ္ထော = ဤအနက်ပင်တည်း၊

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ။ (ပ)။ အဟာမေဝ အဟောသိ”န္တိ၊

သတ္ထာ = သည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ = ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ သစ္စာနိ = တို့ကို၊ ပကာသေသိ = ထင်ရှားပြပြီ၊ သစ္စပရိယောသာနေ = သစ္စာတို့၏အဆုံး၌၊ ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခု = သာသနာ၌

တည်ပြီ၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇာတကံ = ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ၊ (ကိံ = သို့၊ သမောဓာနေသိ = နည်း၊) "တဒါ = ထိုအခါ၌၊ စောရဇေဋ္ဌကော = ခိုးသူအကြီးအကဲသည်၊ အာနန္ဒော = အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ တက္ကပဏ္ဍိတော ပန = တက္ကပဏ္ဍိတသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိံ = ဖြစ်ပြီ" ဣတိ = သို့၊ ဇာတကံ = ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

တက္ကပဏ္ဍိတ ဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄ – ဒုရာဇာန ဇာတက ဝဏ္ဏနာ (၆၄)

မာ သု နန္ဒိ ဣစ္ဆတိ မန္တိဣဒံ။ (ပ) ။ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။

မာ သုနန္ဒိ ဣစ္ဆတိ မန္တိဣဒံ = မာ သု နန္ဒိ ဣစ္ဆတိ မံ = အစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤဒုရာဇာနဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ ဧကံ = တစ်ယောက်သော၊ ဥပါသကံ = ဥပါသကာကို၊ အာရဗ္ဘ = ၍၊ ကထေသိ = ပြီ၊ ကိရ = ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ သာဝတ္ထိဝါသီ = သာဝတ္ထိမြို့၌နေသော၊ ဥပါသကော = ဥပါသကာသည်၊ တီသု သရဏေသု စ = သရဏဂုံသုံးပါးတို့၌ လည်းကောင်း၊ ပဉ္စသု = ငါးပါးကုန်သော၊ သီလေသု စ = သီလတို့၌ လည်းကောင်း၊ ပတိဋ္ဌိတော = တည်၏၊ ဗုဒ္ဓမာမကော = ဘုရားကိုမြတ်နိုး၏၊ ဓမ္မမာမကော = တရားကိုမြတ်နိုး၏၊ သံဃမာမကော = သံဃာကို မြတ်နိုး၏၊ အဿ = ထိုဥပါသကာ၏၊ ဘရိယာ ပန = မယားသည်

ကား၊ ဗုဒ္ဓသီလာ ‑ သီလမရှိ၊ ပါပမ္မော ‑ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိ၏။

ယံ ဒိဝသံ မိစ္ဆာစာရံ စရတိ။ (ပ) ။ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆတိ၊

ယံ ဒိဝသံ အကြင်နေ့၌၊ မိစ္ဆာစာရံ ‑ မှောက်မှားသော အကျင့်ကို၊ စရတိ ‑ ကျင့်၏၊ တံ ဒိဝသံ ‑ ထိုနေ့၌၊ သတကိတဒါသိ ဝိယ ‑ အသပြာတစ်ရာဖြင့်ဝယ်အပ်သော ကျွန်မကဲ့သို့၊ ဟောတိ ‑ ၏။ မိစ္ဆာစာရဿ ‑ မှောက်မှားသောအကျင့် ကို၊ အကတဒိဝသေ ပန ‑ မပြုအပ်သောနေ့၌ကား၊ သာမိနီ ဝိယ ‑ အရှင်သခင်သည်ကဲ့သို့၊ စဏ္ဍာ+ဖရုသာ ‑ ကြမ်းကြုတ်သည်၊ ဟောတိ ‑ ၏၊ သော ‑ ထိုဥပါသကာသည်၊ တဿာ ‑ ထိုမယား၏၊ ဘာဝံ ‑ အလိုကို၊ ဇာနိတုံ ‑ သိခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ ‑ မတတ်နိုင်၊ အထ ‑ ၌၊ တာယ ‑ ထိုမယားသည်၊ ဥဗ္ဗာဠ္ဟော ‑ နှိပ်စက်အပ် သည်ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ‑ ဘုရားအားခစားခြင်းသို့၊ န ဂစ္ဆတိ ‑ မသွားဖြစ်။

အထ နံ ဧကဒိဝသံ။ (ပ) ။ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ နာဂစ္ဆသီ" တိ၊

အထ ‑ ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ ‑ တစ်နေ့သောအခါ၌၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ ‑ နံ့သာပန်းစသည်တို့ကို၊ အာဒါယ ‑ ယူ၍၊ အာဂန္တွာ ‑ လာ၍၊ ဝန္ဒိတွာ ‑ ရှိခိုး၍၊ နိသိန္နံ ‑ ထိုင်နေသော၊ နံ ‑ ထိုဥပါသကာကို၊ သတ္ထာ ‑ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဥပါသက ‑ ဒါယကာ၊ တွံ ‑ သင်သည်၊ ကိန္နုခေါ ‑ အဘယ့်ကြောင့်၊ သတ္တဋ္ဌဒိဝသေ ‑ ခုနစ်ရက်, ရှစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ‑ ဘုရားအားခစား ခြင်းကို၊ နာဂစ္ဆသီ" တိ ‑ မလာသနည်း‑ဟု၊ အာဟ ‑ ဆိုတော်မူ၏။

ဘန္တေ ‑ မြတ်စွာဘုရား၊ မေ ‑ တပည့်တော်၏၊ ယရဏီ ‑ အိမ်ရှင်မသည်၊ ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ ‑ တစ်နေ့၌၊ သတကိတဒါသီ ဝိယ ‑ အသပြာတစ်ရာဖြင့်ဝယ်အပ်သောကျွန်မသည်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ ‑ ၏၊ ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ ‑ တစ်နေ့၌၊ သာမိနီဝိယ ‑ သခင်မသည်ကဲ့သို့၊

စဏ္ဍာ+ဖရုသာ = ကြမ်းကြုတ်၏၊ အဟံ = တပည့်တော်သည်၊ တဿာ = ထိုအိမ်ရှင်မ၏၊ ဘာဝံ = အလိုကို၊ ဇာနိတုံ = သိခြင်းငှာ၊ နသက္ကောမိ = မတတ်နိုင်၊ သွာဟံ = ထိုတပည့်တော်သည်၊ တဿာယ = ထိုအိမ်ရှင်မသည်၊ ဥဗ္ဗာဠ္ဟော = နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဘုရားအားချဉ်းကပ်ခြင်းကို၊ နာဂစ္ဆာမိ" တိ = မလာနိုင်-ဟု၊ အာဟ = ၏၊

အထဿ ဝစနံ သုတွာ။ (ပ) ။ အတိတံ အာဟရိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ သတ္ထာ = သည်၊ အဿ = ထိုဥပါသကာ၏၊ ဝစနံ = စကားကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ "ဥပါသက = ဥပါသကာ၊ 'မာတုဂါမဿ = မိန်းမ၏၊ ဘာဝေါနာမ = အလိုမည်သည်၊ ဒုဇ္ဇာနော' တိ = သိနိုင်ခဲ၏-ဟု၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ တေ = သင့်အား၊ ကထယိံသု = ပြောကြကုန်ပြီ၊ တွံ ပန = သင်သည်ကား၊ ဘဝသင်္ခေပဂတတ္တာ = ဘဝသည်ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ = ထိုစကားကို၊ သလ္လက္ခေတုံ = မှတ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောသိ"တိ = မတတ်နိုင်-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ တေန = ထိုဥပါသကာသည်၊ ယာစိတော = တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အတီတံ = ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ သိပ္ပံ သိက္ခာပေတိ။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = ကို၊ ကာရေန္တေ = စဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ဒိသာပါမောက္ခော အာစရိယော = ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာသည်၊ ဟုတွာ = ၍၊ ပဉ္စမာဏဝကသတာနိ = လုလင်ငါးရာတို့ကို၊ သိပ္ပံ = အတတ် ပညာကို၊ သိက္ခာပေတိ = သင်ပေး၏။

အထေကော တိရောရဠဝါသိကော။ (ပ)။ နဂစ္ဆတိ။

အထ ▪ ၌၊ ဧကော ▪ တစ်ယောက်သော၊ တိရောရဋ္ဌဝါသိကော ▪ အခြားတိုင်းပြည်တစ်ပါး၌နေသော၊ ဗြာဟ္မဏ မာဏဝကော ပုဏ္ဏား လုလင်သည်၊ အာဂန္တွာ ▪ လာ၍၊ တဿ ▪ ထိုဒိသာပါမောက္ခဆရာ၏၊ သန္တိကေ ▪ ထံ၌၊ သိပ္ပံ ▪ အတတ်ပညာကို၊ ဥဂ္ဂဏှန္တော ▪ သင်ယူလျက်၊ ဧကာယ ကုတ္တိယာ ▪ မိန်းမတစ်ယောက်၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ▪ တပ်မက်စွဲလန်းသောစိတ်သည်၊ ဟုတွာ ▪ ဖြစ်၍၊ တံ ▪ ထိုမိန်းမကို၊ ဘရိယံ ▪ မယားကို၊ ကတွာ ▪ ပြု၍၊ တသ္မိံယေဝ ▪ ဗာရာဏသိနဂရေ ▪ ထိုဗာရာဏသီမြို့၌ပင်လျှင်၊ ဝသန္တော ▪ နေလျက်၊ ဒွေ တိဿောဝေလာယော ▪ နှစ်ချိန်, သုံးချိန်တို့သည်၊ အာစရိယဿ ▪ ဆရာအား၊ ဥပဋ္ဌာနံ ▪ ချဉ်းကပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ ▪ ခစားခြင်းသို့၊ န ဂစ္ဆာတိ ▪ မသွား။

သာ ပနဿ ဘရိယာ။ (ပ)။ ဥပဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆတိ။

အဿ ▪ ထိုပုဏ္ဏားလုလင်၏၊ သာ ဘရိယာ ပန ▪ ထိုမယားသည်ကား၊ ဒုဿီလာ ▪ သီလမရှိ၊ ပါပဓမ္မာ ▪ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိ၏၊ မိစ္ဆာစာရံ ▪ မှောက်မှားသောအကျင့်ကို၊ စိဏ္ဏဒိဝသေ ▪ ကျင့်သောနေ့၌၊ ဒါသီဝိယ ▪ ကျွန်မသည်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ ▪ ၏၊ အစိဏ္ဏဒိဝသေ ▪ မကျင့်သောနေ့၌၊ သာမိနီဝိယ ▪ သခင်မသည်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ ▪ ဖြစ်၏၊ စဏ္ဍာ+ဖရုသာ ▪ ကြမ်းကြုတ်သည်၊ ဟောတိ ▪ ဖြစ်၏၊ သော ▪ ထိုပုဏ္ဏားလုလင်သည်၊ တဿာ ▪ ထိုမိန်းမ၏၊ ဝါ ▪ ထိုမယား၏၊ ဘာဝံ ▪ အလိုကို၊ ဇာနိတုံ ▪ သိခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော ▪ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ တာယ ▪ ထိုမယားသည်၊ ဥဗ္ဗာဠော ▪ နှိပ်စက်သည်၊ အာကုလစိတ္တော ▪ ရှုပ်ထွေးသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အာစရိယဿ ▪ ဆရာအား၊ ဥပဋ္ဌာနံ

အထ နံ သတ္တဌဒိဝသေ။ (ပ)။ နာဂတောမှိ” တိ။

အထ = ၌၊ သတ္တဌဒိဝသေ = ခုနစ်ရက်, ရှစ်ရက်နေ့တို့ကို၊ အတိက္ကမိတွာ = လွန်၍၊ အာဂတံ = လာသော၊ နံ = ထိုပုဏ္ဏားလုလင်ကို၊ “မာဏဝ = လုလင်၊ တွံ = သင်သည်၊ ကိံ = အဘယ့်ကြောင့်၊ န ပညာယသိ = မထင်သနည်း၊” ဣတိ = ဤသို့၊ အာစရိယော = သည်၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ သော = ထိုပုဏ္ဏားလုလင်သည်၊ “အာစရိယ = ဆရာ၊ ဘရိယာ = မယားသည်၊ မံ = ကျွန်တော့်ကို၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့၌၊ ဣစ္ဆတိ = အလိုရှိ၏၊ ပတ္ထေတိ = တောင့်တ၏၊ ဒါသီဝိယ = ကျွန်မသည်ကဲ့သို့၊ နိဟတမာနာ = ချအပ်သောမာနရှိသည်၊ ဟောတိ = ၏၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့၌၊ သာမိနီဂိယ = သခင်မသည်ကဲ့သို့၊ ဟတ္ထဳ = ခက်ထန်၏၊ စဏ္ဍာ = ရုန့်ရင်း၏၊ ဖရုသာ = ကြမ်းကြုတ်၏၊ အဟံ = ကျွန်တော်သည်၊ တဿာ = ထိုမယား၏၊ ဘာဝံ = အလိုကို၊ ဝါ = ဖြစ်စဉ်ကို၊ ဇာနိတုံ = သိခြင်းငှာ၊ န သက္ကောမိ = မတတ်နိုင်၊ တာယ = ထိုမယားသည်၊ ဥဗ္ဗာဠှော = နှိပ်စက်သည်၊ အာကုလစိတ္တော = ရှုပ်ထွေးသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ တုမှာကံ = သင်တို့အား။ ဝါ = ဆရာတို့အား၊ ဥပဋ္ဌာနံ = ခစားခြင်းသို့၊ နာဂတော = မလာနိုင်သည်၊ အမှိ = ဖြစ်ပြီ၊” ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ပြီ။

အာစရိယော။ (ပ)။ ဣတ္ထိ ဂါထမာဟ ။

အာစရိယော = သည်၊ “မာဏဝ = လုလင်၊ ဧတံ = ဤ စကားသည်၊ ဧဝံ = သင်ပြောသည့်အတိုင်းဤသို့မှန်၏၊ ဣတ္ထိယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ အနာစာရံ = ယုတ်မာသောအကျင့်ကို၊ စိဏ္ဏဒိဝသေ = ကျင့်သောနေ့၌၊ သာမိကံ = လင်ယောကျ်ား၏အလိုသို့၊ အနုဝတ္တန္တိ = အစဉ်လိုက်ကြကုန်၏၊ ဒါသီဝိယ = ကျွန်မသည်ကဲ့သို့ နိဟတမာနာ = ချအပ်သောမာနရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ = ကုန်၏၊

အနာစိဏ္ဏဒိဝသေ ပန = ယုတ်မာသောအကျင့်ကို မကျင့်သော နေ့၌ကား၊ မာနတ္တဒ္ဓါ = မာနခက်ထန်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ = ၍၊ သာမ်ိက် = လင်ယောက်ျားကို၊ န ဂဏေန္တိ = မရေတွက်ကြကုန်၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဧတာ ဣတ္ထိယော နာမ = ထိုမိန်းမတို့သည်မည်ကား၊ အနာစာရာ = ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်၏၊ ဒုဿီလာ = သီလမရှိကြကုန်၊ တာသံ = ထိုမိန်းမတို့၏၊ ဘာဝေါနာမ = အလိုမည်သည်ကို၊ ဒုဇ္ဇာနော = သိနိုင်ခဲ၏၊ တာသု = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ ကင်္ခန္တီသုပိ = အလိုရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အနိစ္ဆန္တီသုပိ = အလိုမရှိ ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈတ္တေနေဝ = လျစ်လျူရှုခြင်း ဖြင့်သာလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ = ဖြစ်သင့်၏၊” ဣတိ = သို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ တဿ = ထိုဆရာ၏၊ ဩဝါဒဝသေန = အဆုံးအမဩဝါဒ၏အစွမ်း ဖြင့်၊ ဣမံဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ပြီ။ (ဣတိ = သို့၊ အာဟ = နည်း၊)

၆၄။ “မာ သုနန္ဒိ ကင်္ခတိမံ ၊ မာ သု သောစိ န မိစ္ဆတိ။
ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော ၊ မစ္ဆဿေဝေါ' ဒကေ
ဂတော”န္တိ။

မာကာဝ = လုလင်၊ မံ = ငါ့ကို၊ ကင်္ခတိ = အလိုရှိ၏-ဟူ၍၊ မာနန္ဒိ = မနှစ်သက်လင့်၊ (သု-သည်နိပါတ်၊ အနက်မရှိ) မံ = ငါ့ကို၊ နကင်္ခတိ = အလိုမရှိ - ဟူ၍၊ မာ သောစိ = မစိုးရိမ်လင့်၊ ဥဒကေ = ရေ၌၊ မစ္ဆဿ = ငါး၏၊ ဂတံ = သွားရာလမ်းခရီးကို၊ ဒုရာဇာနံဣဝ = သိနိုင်ခဲသကဲ့သို့၊ ဧဝံတာသာ = တို့အတူ၊ ထိနံ = မိန်းမတို့၏၊ ဘာဝေါ = အလိုကို၊ ဒုရာဇာနော = သိနိုင်ခဲ၏။ (ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ပြီ)

တတ္ထ မာ သု နန္ဒိ ကင်္ခတိ မန္တိ၊ (ပ) ။ ဟောဟိတိဝိပေတိ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ မာသုနန္ဒိ ကင်္ခတိမန္တိ = မာသုနန္ဒိ

ကာ္ဆတိ မံ - ဟူသောပုဒ်၌၊ သု-ကာရော ✶ သု-အက္ခရာသည်၊ နိပါတမတ္တံ = နိပါတ်မျှတည်း၊ "အယံ ကညာ = ဤမိန်းမသည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ ကာ္ဆတိ = အလိုရှိ၏၊ ပတ္ထေတိ = တောင့်တ၏၊ မယိ = ငါ၌၊ သိနေဟံ = ချစ်ခြင်းကို၊ ကရောတိ = ပြု၏၊" ကတိ = ဤသို့၊ မာတုသဿ = မနှစ်သက်လင့်။

မာ သု သောစိ နမိ'စ္ဆတီတိ = မာ သု သောစိ နမိ'စ္ဆတိ ဟူသည်ကား၊ "အယံ = ဤမိန်းမသည်၊ မံ = ငါ့ကို၊ န ကာ္ဆတိ"တိ၊ ပိ = အလိုမရှိ-ဟုလည်း၊ မာ သောစိ = မစိုးရိမ်လင့်၊ တဿာ = ထိုမိန်းမသည်၊ ကာ္ဆမာနာယ = အလိုရှိသည်ရှိသော်၊ နန္ဒိံစ = နှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ န ကာ္ဆမာနာယ = အလိုမရှိသည်ရှိသော်၊ သောကံစ = စိုးရိမ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အကတွာ = မပြုမူ၍၊ မဇ္ဈတ္တော၀ = လျစ်လျူရှုသည်သာ၊ ဟောဟိ = ဖြစ်လော့၊ ကတိ = ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ = ပြ၏။

ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော'တိ။ (ပ) ။ ဂဏ္ဍိတုံ န ဒေတိ။

ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော'တိ = ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော - ဟူသည်ကား၊ ကတ္တိနံ = မိန်းမတို့၏၊ ဘာဝေါ နာမ = အလိုမည်သည်၊ ကတ္တိမာယာယ = မိန်းမတို့၏မာယာဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ = ဖုံးလွှမ်း အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုရာဇာနော = သိနိုင်ခဲ၏၊ ယထာ ကိံ ?= ဘယ်ဥပမာနဲ့တူသနည်း ?၊ မစ္ဆာနံ'ဝ ဥဒကေ ဂတန္တိ = မစ္ဆာနံ ဝေါ'ဒကေဂတံ-ဟူသည်ကား၊ မစ္ဆာ = ငါး၏၊ ဂမနံ = သွားရာလမ်းကို၊ ဥဒကေန = ရေဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ = ဖုံးလွှမ်း အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုဇ္ဇာနံ ယထာ = သိနိုင်ခဲသည်သကဲ့သို့၊ တေနေ၀ = ထို့ကြောင့်သာ၊ သော = ထိုငါးသည်၊ ကေ၀ဋ္ဋေ = တံငါသည်သည်။ အာဂတေ = လာသည်ရှိသော်၊ ဥဒကေန = ရေဖြင့်၊

ဂမန် = သွားရာလမ်းကို၊ ပဋိစ္စာဒေတွာ = ဖုံးကွယ်၍၊ ပလာယတိ = ပြေး၏၊ အတ္တာနံ = မိမိ ကိုယ်ကို၊ ဂဏှိတုံ = ဖမ်းယူခြင်းငှာ၊ န ဒေတိ ယထာ = မပေးသကဲ့သို့။

ဧဝမေဝ ဣတ္ထိယော။ (ပ) ။ သုခိတော ဟောတိတိ။

ဧဝမေဝ = ထို့အတူသာ၊ ဣတ္ထိယော = တို့သည်၊ မဟန္တမ္ပိ = ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒုဿီလကမ္မံ = သီလမရှိသောအမှုကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ "မယံ = ငါတို့သည်၊ ဧဝရူပံ = ဤသို့သဘောရှိသော အမှုကို၊ နကရောမာ"တိ = မပြုကြကုန်-ဟု၊ အတ္တနာ = မိမိသည်၊ ကတကမ္မံ = ပြုအပ်သောအမှုကို၊ ဣတ္ထိမာယာယ = မိန်းမတို့၏မာယာဖြင့်၊ ပဋိစ္စာဒေတွာ = ဖုံးကွယ်၍၊ သာမိကေ = လင်ယောကျ်ားတို့ကို၊ ဝဉ္စေန္တိ = လှည့်ဖျားကြကုန်၏။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ဧတာ ဣတ္ထိယော နာမ = ထိုမိန်းမတို့ မည်သည်၊ ပါပဓမ္မာ = ယုတ်မာသောသဘောရှိကုန်၏။ ဒုရာဇာနာ = သိနိုင်ခဲကုန်၏၊ တာသု = ထိုထိုမိန်းမတို့၌၊ မဇ္ဈတ္တောယေဝ = လျစ်လျူရှုသည်သာလျှင်၊ သုခိတော = ချမ်းသာသည်၊ ဟောတိ = ၏၊ ဣတိ = ဤ သည်ကားအနက်တည်း။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော။ (ပ) ။ ပါပကမ္မံ နာမ န အကာသိ။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ အန္တေဝါသိကဿ = တပည့်အား၊ ဩဝါဒံ = အဆုံးအမကို၊ အဒါသိ = ပေးပြီ၊ တတော = ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ သော = ထိုပုဏ္ဏားလုလင်သည်၊ တဿာ = ထိုမိန်းမ၏၊ ဉပရိ = အပေါ်၌၊ မဇ္ဈတ္တော၀ = လျစ်လျူရှုသည်သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ အဿ = ထိုပုဏ္ဏားလုလင်၏၊ သာပိဘရိယာ = ထိုမယားသည်လည်း၊ "အာစရိယေန = ဆရာသည်၊ မေ = ငါ၏၊ ဒုဿီလဘာဝေါ = သီလမရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉာတော" တိ = သိပြီ-

ဟု၊ တဒါ = ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ အနာစာရံ = ယုတ်မာသော အကျင့်ကို၊ န စရိ = မကျင့်ပြီ၊ တဿဉပါသကဿ = ထိုဉပါသကာ၏၊ သာ ဣတ္ထိပိ = ထိုမိန်းမသည်လည်း၊ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန = မြတ်စွာဘုရား သည်၊ မယှံ = ငါ၏၊ ဒုရာစာရဘာဝေါ = မကောင်းအကျင့်ကို ကျင့်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉာတောကိရ = သိပြီတဲ့၊" ဣတိ = သို့၊ တတော = ထိုအခါ မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ပါပကမ္မံ နာမ = မကောင်းမှု မည်သည် ကို၊ န အကာသိ = မပြုပြီ။

သတ္ထာပိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ။ (ပ) ။ အဟမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

သတ္ထာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ ဣမံ ဓမ္မ ဒေသနံ = ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်တော်မူ၍၊ သစ္စာနိ = တို့ကို၊ ပကာသေသိ = ထင်ရှားပြပြီ၊ သစ္စပရိယောသာနေ = သစ္စာတို့၏အဆုံး၌၊ သော ဉပါသကော = ထိုဉပါသကာသည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ = ၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ = ပြီ၊ သတ္ထာ = သည်၊ အနုသန္ဓိံ = ကို၊ ဃဋေတွာ = ၍၊ "တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ဇယမ္ပတိကာယော = လင်မယားတို့သည်၊ အဟေသုံ = ဖြစ်ကြကုန်ပြီ၊ အာစရိယော ပန = ဆရာသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊" ဣတိ = သို့၊ ဇာတကံ = ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

ဒုရာဇာန ဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅ – အနဘိရတိ ဇာတကဝဏ္ဏနာ

ယထာ နဒီ စ ပန္ထော စာတိ ဣဒံ။ (ပ) ။ ဥပဋ္ဌာနံ နာဂမာသိ။

ယထာ နဒီ စ ပန္ထော စာတိ ဣဒံ = ယထာနဒီစ ပန္ထောစ = အစရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤအနဘိရတိဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ တထာရူပံယေဝ = ကိုဒုရာဇာနဇာတ်နှင့်သဘောတူသည်သာဖြစ်သော၊ ဥပါသကံ = ဥပါသကာကို၊ အာရဗ္ဘ = ၍၊ ကထေသိ = ဟောတော်မူပြီ၊ သောပန = ထိုဥပါသကာသည်ကား၊ ပရိဂ္ဂဏှန္တော = စုံစမ်းသည်ရှိသော်၊ တဿာ = ထိုမယား၏၊ ဒုဿီလဘာဝံ = သီလမရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ = သိ၍၊ ဘဏ္ဍိတော = ပြင်းစွာအမျက်ထွက်သဖြင့်၊ စိတ္တဗျာကုလတာယ = စိတ်လွန်စွာရှုတ်ထွေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တဋ္ဌဒိဝသေ = ခုနစ်ရက်, ရှစ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဥပဋ္ဌာနံ = ဘုရားအားခစားခြင်းသို့၊ နာဂမာသိ = မသွားပြီ။

သော ဧကဒိဝသံ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ။ (ပ) ။ အာဟ။

သော = ထိုဥပသကာသည်၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သောအခါ၌၊ ဝိဟာရံ = သို့၊ ဂန္တွာ = ၍၊ တထာဂတံ = မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝန္ဒိတွာ = ၍၊ နိသိန္နော = ထိုင်နေသည်ရှိသော်၊ "တွံ = သင်သည်၊ ကသ္မာ = အဘယ့်ကြောင့်၊ သတ္တဋ္ဌ ဒိဝသာနိ = ခုနစ်ရက်, ရှစ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ နာဂတောသိ"တိ = မလာသနည်းဟု၊ ဝုတ္တေ = သော်၊ "ဘန္တေ = မြတ်စွာဘုရား၊ မေ = တပည့်တော်၏၊ ဘရိယာ = မယားသည်၊ ဒုဿီလာ = သီလမရှိ၊ တဿာ = ထိုမယား၏၊ ဥပရိ

= အပေါ်၌၊ ဗျာကုလစိတ္တတာယ = စိတ်အနှောင့်အယှက်လွန်စွာဖြစ်သဖြင့်၊ ဝါ = ဖြစ်သောကြောင့်၊ နာဂတော = မလာသည်၊ အမိ = ဖြစ်ပြီ" ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ဆိုပြီ။

သတ္ထာ ။ (ပ)။ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဥပါသက = ဥပါသကာ၊ ဣတ္ထိသု = မိန်းမတို့၌၊ တော = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ အနာစာရာ = အကျင့် ယုတ်မာကုန်၏၊ " ဣတိ = သို့၊ ကောပံ = အမျက်ဒေါသကို၊ အကတွာ = မပြု၍၊ မဇ္ဈတ္တောနေဝ = လျစ်လျူရှုသဖြင့်သာ၊ ဘဝိတုံ = ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိတိ = သင့်၏ဟု၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ တေ = သင့်အား၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ ကထယိံသု = ပြောပြကြကုန်ပြီ၊ တွံ ပန = သာင်သည်ကား၊ ဘဝန္တရေန = ဘဝတစ်ပါးဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ = ဖုံးကွယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ ကာရဏံ = ထိုအကြောင်းကို၊ န သလ္လက္ခေသီ" တိ = မမှတ်မိပြီ-ဟု၊ ဝတွာ = ဆိုတော်မူ၍၊ တေန = ထိုဥပါသကာသည်၊ ယာစိတော = တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အတိတံ = ကို၊ အာဟရိ = ပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ နိဝေဒေသိ။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = စဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ပုရိမနယေနေဝ = ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဒိသာပါမောက္ခော အာစရိယော = ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုဒိသာပါမောက္ခဆရာ၏၊ အန္တေဝါသိကော = တပည့်သည်၊ ဘရိယာယ = မယား၏၊ ဒေါသံ = အပြစ်ကို၊ ဒိသွာ = ၍၊ ဗျာကုလစိတ္တတာယ = အလွန်နှောင့်ယှက်သောစိတ်ရှိသည်၏

ကြောင့်၊ ကတိပါဟံ = နှစ်ရက်သုံးရက်မျှ၊ အနာဂန္တွာ = မလာမူ၍၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌၊ အာစရိယေန = ဆရာသည်၊ ပုဋ္ဌော = မေးအပ်သည် ဖြစ်၍၊ တံ ကာရဏံ = ထိုအကြောင်းကို၊ နိဝေဒေသိ = ပြောကြားပြီ။

အထဿ အာစရိယော။ (ပ)။ ဣမံဂါထ မာဟ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အဿ = ထိုတပည့်အား၊ အာစရိယော = ဆရာသည်၊ "တာတ = အမောင်၊ ဣ...ယော နာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ သဗ္ဗသာဓာရဏာ = အလုံးစုံကုန်သောသူတို့နှင့်ဆက်ဆံကြကုန်၏၊ တာသု = ထိုမိန်းမတို့၌၊ 'ဧတာ = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ ဒုဿီလာ = သီလမရှိကြကုန်၊' ဣတိ = သို့၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ ကောပံ = အမျက်ဒေါသကို၊ နကရောန္တိ = မပြုကြကုန်၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဩဝါဒဝသေန = ဩဝါဒ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဣမံဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ပြီ။ (ကိံ + အာဟ)

၆၅။ **"ယထာ နဒီ စ ပန္ထော စ ၊ ပါနာဂါရံ သဘာ ပပါ။**

ဧဝံ လောကိ'တ္ထိယော နာမ ၊ နာ'သံ ကုဇ္ဈန္တိ ပဏ္ဍိတာ"တိ။

ယသ္မာ = အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ နဒီစ = မြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ပန္ထောစ = လမ်းခရီးသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ = ·လမ်းသည်လည်းကောင်း၊ ပါနာဂါရံစ = သေ, အရက်တင်းကုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ = အရက်ဆိုင်သည်လည်းကောင်း၊ သဘာစ = ဇရပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပပါစ = ရေအိုးစင်သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗသာဓာရဏာယထာ = အလုံးစုံကုန်သောသူတို့နှင့်ဆက်ဆံကုန်သည်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ+တထာ = ထို့အတူ၊ လောကေ = လောက၌၊ ဣတ္ထိယောနာမ = မိန်းမတို့မည်သည်၊ သဗ္ဗသာဓါရဏာ = အလုံးစုံ ကုန်သောသူတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်၏၊ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊

အာသံ+ ကုတ္တိနံ = ထိုမိန်းမတို့အား၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ နကုဿန္တိ = အမျက်မထွက် ကြကုန်၊ (ကုတိ + ကုမ်္မံဂါထံ = ကို၊ အာဟ= ပြီ၊)

တတ္ထ ယထာနဒီတိ။ (ပ) ။ တေန ဂန္တုံန လဘာတိ။

တတ္ထ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ ယထာနဒီတိ = ယထာနဒီ - ဟူသည်ကား၊ အနေကတိတ္ထာယ = များစွာသောရေချိုးဆိပ်ရှိသော၊ နဒီ = မြစ်သည်၊ နှာနတ္ထာယ = ရေချိုးခြင်းအကျိုးငှာ၊ သမ္ပတ္တ သမ္ပတ္တာနံ = ရောက်လာ, ရောက်လာကြကုန်သော၊ စဏ္ဍာလာဒီနမ္ပိ = ဒွန်းစဏ္ဍာအစရှိကုန်သောသူတို့အားလည်းကောင်း၊ ခတ္တိယာဒီနမ္ပိ = ခတ္တိယမင်းအစရှိကုန်သောသူတို့အားလည်းကောင်း၊ သာဓာရဏာ ယထာ = ဆက်ဆံသည်သကဲ့သို့၊ တတ္ထ = ထိုမြစ်၌၊ ကောစိ = တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်၊ နှာယိတုံ = ရေချိုးခြင်းငှာ၊ နလဘတိ နာမ = မရသည်မည်သည်၊ န+အတ္ထိ = မရှိ၊ "ပန္ထော" တိ အာဒိသုပိ = "ပန္ထော" အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၌လည်း၊ မဟာမဂ္ဂေါပိ = ကြီးစွာသောလမ်းသည်လည်း၊ ဝါ = ကြီးမားသောခရီးသွားလမ်းသည်လည်း၊ သဗ္ဗေသံ = အလုံးစုံကုန်သောသူတို့အား၊ သာဓာရဏောယထာ = ဆက်ဆံသည်သကဲ့သို့၊ ကောစိ = တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ တေန = ထိုခရီးလမ်းဖြင့်၊ ဂန္တုံ = သွားခြင်းငှာ၊ နလဘတိ = မရသည်၊ န+အတ္ထိ = မရှိ၊ လဘတိ ဧဝ = ရသည်သာတည်း။

ပါနာဂါရမ္ပိ သုရာဂေဟံ။ (ပ) ။ ပါနီယံ ပိဝိတုံ နလဘတိ။

ပါနာဂါရံ+သုရာဂေဟမ္ပိ = သေ်တင်းကုပ်သည်လည်း၊ ဝါ = အရက်ဆိုင်သည်လည်း၊ သဗ္ဗေသံ = အလုံးစုံကုန်သောသူတို့အား၊ သာဓာရဏံ = ဆက်ဆံ၏၊ ယောယော = အကြင်ကြင်သူသည်၊ ပါတုကာမော = သောက်ခြင်းငှာအလိုရှိ၏၊ သဗ္ဗော = အလုံးစုံသောသူ

သည်၊ တတ္ထ = ထိုသေတင်းကုပ်၌၊ ပဝိသတေဝ+ပတိသတေဇဝ = ဝင်သည်သာတည်း၊ ပုညတ္ထိကေဟိ = ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို အလိုရှိကြကုန်သောသူတို့သည်၊ တတ္ထ တတ္ထ = ထိုထိုအရပ်၌၊ မနုဿာနံ = လူတို့၏၊ နိဝါသတ္ထာယ = နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတာ = ပြုအပ်သော၊ သဘာပိ = ဇရပ်သည်လည်း၊ သဗ္ဗေသံ = အလုံးစုံကုန်သောသူတို့အား၊ သာဓာရဏာ = ဆက်ဆံ၏၊ တတ္ထ = ထိုဇရပ်၌၊ ကောစိ = တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်၊ ပဝိသိတုံ = ဝင်ခြင်းငှာ၊ နလဘတိ = မရသည်၊ န+အတ္ထိ=မရှိ၊ လဘတိ+ဧဝ = ရသည်သာတည်း။ မဟာမဂ္ဂေ=ကြီးစွာသောလမ်းခရီး၌။ပါနီယစာဋိယော=သောက်ရေအိုးကြီးတို့ကို။ ဌပေတွာ=ထား၍။ကတာ=ပြုအပ်သော။ ပပါပိ=ရေအိုးစင်သည်လည်း။ သဗ္ဗေသံ=အလုံးစုံကုန်သောသူတို့အား။ သာဓာရဏာယထာ=ဆက်ဆံသကဲ့သို့။ တတ္ထ=ထိုရေအိုးစင်၌။ကောစိ=သည်။ ပါနီယံ=သောက်ရေကို။ ပိဝိတုံ=သောက်ခြင်းငှါ။ နလဘတိ=မရသည်။ နအတ္ထိ=မရှိ။ လဘတိဧဝ=ရသည်သာတည်း။

ဧဝံ လောကိ'တ္ထိယော နာမာတိ။ (ပ) ။ နကုလ္လနိ္တတိ။

ဧဝံ လောကိ' တ္ထိယော နာမာတိ = ဧဝံလောကိ'တ္ထိယော နာမ-ဟူသည်ကား၊ တာတ မာဏဝက = အမောင်လုလင်၊ ဧဝမေဝ = ထို့အတူပင်၊ ဣမသ္မိံ လောကေ = ဤလောက၌၊ ဣတ္ထိယောပိ = မိန်းမတို့သည်လည်း၊ သဗ္ဗသာဓာရဏာဝ = အလုံစုံကုန်သောသူတို့အား ဆက်ဆံကုန်သည်သာတည်း၊ တေနေဝ စ = ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ သာဓာရဏဋ္ဌေန = သာဓာရဏဟူသောအနက်ကြောင့်၊ နဒီ ပန္ထပါနာ ဂါရ သဘာ ပပါသဒိသာ = မြစ်, လမ်းခရီး, သေတင်းကုပ်, ဇရပ်, ရေအိုးစင်နှင့် တူကုန်၏၊ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်၊ အာသံ+ဣတ္ထိနံ = တို့အား၊ ပဏ္ဍိတာ = ကိ[illegible]

ဧတာသံ ဣတ္ထီနံ = ထိုမိန်းမတို့အား၊ "ဧတာ = ထိုမိန်းမတို့သည်၊ သာမိကာ = ယုတ်မာကုန်၏၊ အနာစာရာ = အကျင့်ယုတ်ကုန်၏၊ ဒုဿီလာ = သီလမရှိကုန်၊ သဗ္ဗသာဓာရဏာ = အလုံးစုံကုန်သောသူတို့အားဆက်ဆံကုန်၏၊" ဣတိ = သို့၊ စိန္တေတွာ = ကြံစည်၍၊ ဆေကာ = ကျွမ်းကျင်ထက်မြက်ကြသော၊ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာ = ပညာနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာ = ပညာရှိတို့သည်၊ နကုဇ္ဈန္တိ = အမျက်မထွက်ကြကုန်၊ ဣတိ = ဤသည်ကားအနက်တည်း။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော အန္တေဝါသိကဿ။(ပ)။ န အကာသိ။

ဧဝံ = ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ အန္တေဝါသိကဿ = တပည့်အား၊ ဩဝါဒံ = ကို၊ အဒါသိ = ပေးပြီ၊ သော = ထိုတပည့်သည်၊ တံဩဝါဒံ = ထိုဩဝါဒကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ မဇ္ဈတ္တော = လျစ်လျူရှုသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ အဿ = ထိုတပည့်၏၊ ဘရိယာပိ = မယားသည်လည်း၊ "အာစရိယေန = ဆရာသည်၊ ဉာတာ = သိအပ်သည်၊ အမှိကိရ = ဖြစ်သတတ်၊" ဣတိ = သို့၊ တတော = ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ပါပကမ္မံ = မကောင်းမှုကို၊ နအကာသိ = မပြုပြီ၊ တဿ ဥပါသကဿ = ထိုဥပါသကာ၏၊ ဘရိယာပိ = မယားသည်လည်း၊ "သတ္ထာရာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဉာတာ = သိအပ်သည်၊ အမှိကိရာ" တိ = ဖြစ်သတတ်-ဟု၊ တတော = ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ပါပကမ္မံ = မကောင်းမှုကို၊ န အကာသိ= မပြုပြီ။

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ။(ပ)။ အဟာမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ = ဤတရားဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ = ၍၊ သစ္စာနိ = တို့ကို၊ ပကာသေသိ = ထင်ရှားပြတော်မူပြီ၊သစ္စပရိယောသာနေ= သစ္စာတို့၏အဆုံး၌

ဥပါသကော = ဥပါသကာ သည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ = ၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ = တည်ပြီ၊ သတ္ထာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ အနုသန္ဓိ = ကို၊ ဃဋေတွာ = စပ်၍၊ "တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ဇယမ္ပတိကာဝ = လင်မယားတို့သည်သာ၊ ဧတရဟိ = ယခုအခါ၌၊ ဇယမ္ပတိကာ = လင်မယားတို့သည်၊ အဟေသုံ = ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အာစရိယဗြာဟ္မဏော ပန = ဆရာပုဏ္ဏားသည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိံ = ဖြစ်ပြီ၊" ဣတိ = သို့၊ ဇာတကံ = ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

အနဘိရတိဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

* * * * *

၆ – မုဒုလက္ခဏဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၆)

ဧကာ ဣစ္ဆာပုရေ အာသီတိဣဒံ။ (ပ) ။ ဩလောကေသိ။

ဧကာ ဣစ္ဆာ ပုရေ အာသီတိ ဣဒံ = ဧကာ ဣစ္ဆာ ပုရေ အာသိ = အစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤမုဒုလက္ခဏဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ သံကိလေသံ = ကိလေသာပြင်းထန်စွာဖြစ်သည်ကို၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ဟောတော်မူပြီ၊ ကိရ = ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧကော = တစ်ယောက်သော၊ သာဝတ္ထိဝါသီ = သာဝတ္ထိမြို့၌ နေသော၊ ကုလပုတ္တော = အမျိုးသားသည်၊ သတ္ထု = မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မဒေသနံ = တရားဒေသနာတော်ကို၊ သုတွာ =

ကြားရ၍၊ ရတနသာသနေ = ရတနာသာသနာတော်၌၊ ဥရံ = ရင်ကို ဒတွာ = ပေး၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ ပဋိပန္နကော = ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ်အားထုတ်သော၊ ယောဂါဝစရော = ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ယှဉ်၍ကျက်စားသော၊ အဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနော = မစွန့်လွှတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်၊ ဟုတွာ = ဖြစ်၍၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌ သာဝတ္ထိယံ = သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ပိဏ္ဍာယ = ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရန္တော = လှည့်လည်စဉ်၊ ဧကံ = တစ်ယောက်သော၊ အလင်္ကတ ပဋိယတ္တံ = တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ ဣတ္ထိံ = မိန်းမကို၊ ဒိသွာ = ၍၊ သုဘဝသေန = သုဘ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ = တင့်တယ်လှပသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဣန္ဒြိယာနိ = စက္ခုစသောဣန္ဒြေတို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ = ဖျက်ဆီး၍၊ ဩလောကေသိ = ကြည့်ရှုတော်မူပြီ။

တဿ အဗ္ဘန္တရေ။ (ပ) ။ ကိလိဋ္ဌ စီဝရော အဟောသိ။

တဿ = ထိုရဟန်း၏၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ ကိလေသော = ကိလေသာသည်၊ စလိ = လှုပ်ပြီ၊ ဝါသိယာ = ပဲခွပ်ဖြင့်၊ အာကောဋိတခီရရုက္ခောဝိယ = ခတ်အပ်သော အစေးရှိသစ်ပင်သည်ကဲ့သို့၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ သော = ထိုရဟန်းသည်၊ တတော = ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ ကိလေသဝသိကော = ကိလေသာအလိုသို့ လိုက်သည်။ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ ကာယဿာဒံ = ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်းကို၊ နေဝလဘတိ = မရ၊ စိတ္တဿာဒံ = စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို၊ န လဘတိ = မရ၊ ဘန္တမိဂသပ္ပဋိဘာဂေါ = တုန်လှုပ်သောသမင်းနှင့်တူသည် ဖြစ်၍၊ သာသနေ = သာသနာတော်၌၊ အနဘိရတော = မမွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍၊ ပရူဋ္ဌကေသလောမနခေါ = ရှည်သောဆံအမွေး ခြေသည်းလက်သည်းရှိသည်၊ ကိလိဋ္ဌစီဝရော = ညစ်နွမ်းသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

အထသ ကုန္တိယဝိကာရံ ဒိသွာ။ (ပ) ။ အာဝုသောတိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ အသ = ထိုရဟန်း၏၊ ကုန္တိယဝိကာရံ = ကုန္တေဖောက်ပြန်ခြင်းကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ သဟာယကာ = အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြသော၊ ဘိက္ခူ = ရဟန်းတို့သည်၊ "အာဝုသော = ငါ့အရှင်၊ တေ = သင်၏၊ ကုန္တိယာနိ = ကုန္တေတို့သည်၊ ကိံနုခေါ = အဘယ့်ကြောင့်၊ ပေါရာဏာနိ = ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုန္တိယာနိယထာ = ကုန္တေတို့သည် ကဲ့သို့၊ န အဟေသုံ = မဖြစ်ကုန်သနည်း၊" ဣတိ = ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံသု = မေးကြကုန်ပြီ။ အာဝုသော=ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ=ငါသည်။အနဘိရတော=မမွေ့လျော်သည်။ အသ္မိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ=ဆို၏။)

အထ နံ တေ သတ္ထု။ (ပ) ။ တံ ဥက္ကဏ္ဌာပေသီတိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ နံ = ထိုရဟန်းကို၊ တေ = ထိုအဆွေခင်ပွန်းရဟန်းတို့သည်၊ သတ္ထု = မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ = ထံသို့၊ နယိံသု = ခေါ်ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ သတ္ထာ = သည်၊ "ဘိက္ခဝေ = ရဟန်းတို့၊ ကိံ = အဘယ်ကြောင့်၊ အနိစ္ဆမာနံ = အလိုမရှိသော၊ ဘိက္ခုံ = ရဟန်းကို၊ အာဒါယ = ယူဆောင်၍၊ အာဂတတ္ထ = အာဂတာ+အတ္ထ = လာကြကုန်သနည်း၊" ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ ဘန္တေ = မြတ်စွာဘုရား၊ အယံဘိက္ခု = ဤရဟန်းသည်၊ အနဘိရတော = မမွေ့လျော်၊ ဣတိ = သို့၊ အဟံသု = လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ သစ္စံ = မှန်၏လော၊ ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ = မြတ်စွာဘုရား၊ သစ္စံ+ဣတိ = မှန်ပါ၏ ဘုရား-ဟု၊ အာဟ = လျှောက်ပြီ၊ ကော = အဘယ်သူသည်၊ တံ = သင့်ကို၊ ဥက္ကဏ္ဌာပေသိ+ဣတိ = ငြီးငွေ့စေသနည်းဟု၊ ပုစ္ဆိ = မေး တော်မူပြီ။

အဟံ ဘန္တေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော။ (ပ) ။ ဥက္ကဏ္ဌိတောတိ။

ဘန္တေ = မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ = သည်၊ ပိဏ္ဍာယ = ဆွမ်းအလို့ ငှာ၊ စရန္တော = လှည့်လည်စဉ်၊ ဧကံ = တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိံ = မိန်းမကို၊ ဒိသွာ = ၍၊ ဣန္ဒြိယာနိ = ဣန္ဒြေတို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ = ဖျက်ဆီး၍၊ ဩလောကေသိံ = ကြည့်ရှုပြီ၊ အထ = ၌၊ မေ = တပည့်တော်၏၊ ကိလေသော = ကိလေသာသည်၊ စလိ = လှုပ်ပြီ၊ တေန = ထို့ကြောင့်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတော = ငြီးငွေ့သည်၊ အမှိ = ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = လျှောက်ပြီ။

အထ နံ သတ္ထာ။ (ပ) ။ကမ္ပိတာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိံသု။

အထ = ၌၊ သတ္ထာ = သည်၊ နံ = ထိုရဟန်းကို၊ "ဘိက္ခု = ရဟန်း၊ တွံ = သည်၊ ဣန္ဒြိယာနိ = တို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ = ဖျက်၍၊ ဝိသဘာဂါရမ္မဏံ = ဝိသဘာဂအာရုံကို၊ သုဘဝသေန = တင့်တယ်၏-ဟု၊ နှလုံးသွင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဩလောကေန္တော = ကြည့်ရှုသည်ဖြစ်၍၊ ကိလေသေဟိ = ကိလေသာတို့သည်၊ ယံ+ကမ္ပိတော = အကြင်တုန်လှုပ်ပြီ၊ ဧတံ+ဧသော ကမ္ပိတော = ထိုတုန်လှုပ်ခြင်းသည်၊ အနစ္ဆရိယံ = အံ့ဩဖွယ်မဟုတ်ချေ၊ ပုဗ္ဗေ = ရှေးအခါ၌၊ ပဉ္စာဘိညာ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော = အဘိညာဉ် ငါးပါး, သမာပတ် ရှစ်ပါးကိုရကုန်သော၊ ဈာနဗလေန = ဈာန်၏ အာနုဘော်ဖြင့်၊ ကိလေသေ = ကိလေသာတို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ = ပယ်ခွာ၍၊ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ = စင်ကြယ်စွာစိတ်ရှိကုန်သော၊ ဂဂနတ လစရာ = ကောင်းကင်ပြင်၌ သွားလာကျက်စားကုန်သော၊ ဗောဓိ သတ္တာပိ = ဘုရားလောင်းတို့သည်လည်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ = ဣန္ဒြေ တို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ = ဖျက်ဆီး၍၊ ဝိသဘာဂါရမ္မဏံ = ဝိသဘာဂ အာရုံကို၊ ဩလောကယမာနာ = ကြည့်ရှုကြသည်ရှိသော်၊ ဈာနာ = ဈာန်မှ၊ ပရိဟာယိတွာ

ဆုတ်ယုတ်ကြ၍၊ ကိလေသေဟိ = ကိလေသာတို့ သည်၊ ကမ္မိတာ = တုန်လှုပ်စေတတ်သည်ဖြစ်၍၊ မဟာဒုက္ခံ = ကြီးစွာသောဆင်းရဲခြင်းကို၊ အနုဘဝိံသု = ခံစားကြရကုန်ပြီ။

န ဟိ သိနေရုဥပ္ပါဋနကဝါတော။ (ပ) ။ ဂစ္ဆောတိ။

ဟိ = ထိုစကားသည်မှန်၏၊ သိနေရု ဥပါဋ္ဌနကဝါတော = မြင်းမိုရ်တောင်ကိုကျွတ်ထွက်စေတတ်သောလေသည်၊ ဟတ္ထိမတ္တံ = ဆင်မျှခန့်ရှိသော၊ မုဏ္ဍပဗ္ဗတံ = တောင်ဦးပြည်းငယ်ကို၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ = တစ်စုံ တစ်ခုသောတောင်ဟူ၍ပင်၊ နဂစ္ဆောတိ = မရောက်၊ မဟာဇမ္ဗု ဥမ္မူလကဝါတော = သပြေပင်ကြီးကိုကျွတ်ထွက်စေတတ်သောလေသည်၊ ဆိန္နတမ္မေ = မြစ်ကမ်းပါး၌၊ ဝိရူဠှဂစ္ဆကံ = ပေါက်သောသစ်ပင်ငယ်ကို၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ = တစ်စုံတစ်ခုသောသစ်ပင်ဟူ၍ပင်၊ နဂစ္ဆောတိ = မရောက်။

ဝါပန = ထိုမှတစ်ပါး၊ မဟာသမုဒ္ဒံ = ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးကို၊ သောသနကဝါတော = ခန်းခြောက်စေတတ်သောလေသည်၊ ခုဒ္ဒကတဠာကံ = သေးငယ်သောတစ်ဖက်ဆည်ကန်ကို၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ= တစ်စုံ တစ်ခုသောဆည်ကန်ဟူ၍ပင်၊ နဂစ္ဆောတိ = မရောက်။

ဇဝံ ဥတ္တမ ဗုဒ္ဓိနံ နာမ။ (ပ) ။ အတိတံ အာဟရိ။

ဇဝံ = ဤသို့၊ ဥတ္တမဗုဒ္ဓိနံ = မြင့်မြတ်သောပညာရှိကုန်သော၊ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ = စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိကုန်သော၊ ဗောဓိသတ္တာနံ = ဘုရားလောင်းတို့အား၊ အညာဏဘာဝကရာ = ဉာဏ်ကင်းမဲ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ = ကိလေသာတို့သည်၊ တယိ = သင်၌၊ ကိံလဇ္ဇိဿန္တိ = အဘယ်ကြောင့်ရှက်ကုန်လတ္တံ့နည်း၊ ဝိသုဒ္ဓါ = စင်ကြယ်ကုန်သော၊ သတ္တာပိ = သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ သံကိလိဿန္တိ= ညစ်ညူးကြကုန်၏၊ ဥတ္တမယသသမင်္ဂိနောပိ =

မြဲတ်သောအကျော် အစောနှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့သည်လည်း၊ အာယ သက်ျ = အကျော် အစောမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ပါပုဏန္တိ = ရောက်ကြ ကုန်၏၊ ဣတိ = ဤသို့ ဝတွာ = ဆို၍၊ အတီတံ = အတိတ်ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်ပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ) ။ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = ကို၊ ကာရေန္တေ = စဉ်၊ ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ကာသိရဋ္ဌေ = ကာသိတိုင်းပြည်၌၊ ဧကသ္မိံ = တစ်ယောက်သော၊ မဟာဝိဘဝေ = များစွာသောဥစ္စာစည်းစိမ်ရှိသော၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ = ပုဏ္ဏားတို့၏၊ ကုလေ = အမျိုးအိမ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ = ဖြစ်၍၊ ဝိညုတံ = သိတတ် သိမှာသည်၏ အဖြစ်သို့ ပတ္တော = ရောက်သည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗသိပ္ပါနံ = အလုံးစုံသောအတတ်တို့၏၊ ပါရံ = ကမ်းတစ်ဖက်သို့၊ ဂန္ဒွာ = ရောက်၍၊ ကာမေ = ကာမတို့ကို၊ ပဟာယ = စွန့်၍၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ = ရသေ့ရဟန်းကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ = ရဟန်းပြု၍၊ ကသိဏပရိကမ္မံ = ကသိုဏ်း ပရိကမ်ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ပဉ္စ အဘိညာယောစ = အဘိညာဉ်ငါးပါး တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ = သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့ကို သည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဒေတွာ = ဖြစ်စေ၍၊ ဈာနသုခေန = ဈာန်ချမ်းသာ ဖြင့်၊ ဝီတိနာမေန္တော = လွန်စေလျက်၊ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ = ဟိမဝန္တာ အရပ်၌၊ ဝါသံ = နေခြင်း ကို၊ ကပ္ပေသိ = ပြုပြီ။

သော ဧကသ္မိံ ကာလေ။ (ပ) ။ ယာရဋ္ဌိါရံ သမ္ပါပုဏိ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းရသေ့သည်၊ ဧကသ္မိံ ကာလေ = တစ်နေ့သောအခါ၌၊ လောဏမ္ဗိလသေဝနတ္ထာယ = ဆား, အချဉ် မှီဝဲခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဟိမဝန္တာ = ဟိမဝန္တာမှ၊ ဩတရိတွာ = သက်ဆင်း ၍၊ ဗာရာဏသိံ = ဗာရာဏသီပြည်သို့၊ ပတွာ = ရောက်၍၊

ရာဇုယျာနေ = မင်း၏ဥယျာဉ်၌၊ ဝသိတွာ = နေ၍၊ ပုနဒိဝသေ = နောက်တစ်နေ့၌၊ ကတသရီရပဋိဇဂ္ဂနော = ပြုအပ်ပြီးသောကိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ရတ္တဝါကမယံ = နီမြန်းသောလျှော်တေ ဖြင့်ပြီးသော၊ နိဝါသနပါရုပနံ = အဝတ်အရုံကို၊ သဏ္ဌာပေတွာ = ကောင်းစွာပြုပြင်၍၊ အဇိနစမ္မံ = သစ်နက်ရေကို၊ ဧကသ္မိံ အံသေ = တစ်ဖက်သောပခုံး၌၊ ကတွာ = ပြု၍၊ ဇဋာမဏ္ဍလံ = ဆံကျစ်ဝန်းကို၊ ဗန္ဓိတွာ = ဖွဲ့၍၊ ဘိက္ခာဘာဇနံ = ဆွမ်းခံသပိတ်ကို၊ အာဒါယ = ယူ၍၊ ဗာရာဏသိယံ = ဗာရာဏသီမြို့၌၊ ဘိက္ခာယ = ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရမာနော = လှည့်လည်သည်ရှိသော်၊ ရညော = ၏၊ ယရဒ္ဒါရံ = အိမ်တံခါးသို့၊ သမ္ပာပါဏိ = ရောက်ပြီ။

ရာဇာ တဿ ဣရိယာပထေယေဝ။ (ပ) ။ ယာစိ။

ရာဇာ = မင်းသည်၊ တဿ = ထိုဘုရားလောင်းရသေ့၏၊ ဣရိယာပထေ = ဣရိယာပုထ်၌၊ ပသီဒိတွာ = ကြည်ညို၍၊ ပက္ကောသာပေတွာယေဝ = ခေါ်စေပြီးလျှင်၊ မဟာရဟော = မြင့်မြတ်သူတို့အားထိုက်သော၊ အာသနေ = နေရာ၌၊ နိသီဒါပေတွာ = ထိုင်စေ၍၊ ပဏီတေန = မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယဘောဇနီယေန = ခဲဖွယ်စားဖွယ် ဖြင့်၊ သန္တပ္ပေတွာ = ရောင့်ရဲစေ၍၊ ကတာနုမောဒနံ= အနုမော ဒနာပြုအပ်ပြီးသော်၊ ဥယျာနေ = ဥယျာဉ်၌၊ ဝသနတ္ထာယ= နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ယာစိ = တောင်းပန်ပြီ။

သော သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ။ (ပ) ။ သောဠသ ဝဿာနိ ဝသိ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းရသေ့သည်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ = ဝန်ခံ၍၊ ရာဇဂေဟေ = မင်းအိမ်၌၊ ဘုဥ္ဇိတွာ = ဆွမ်းစား၍၊ ရာဇကုလံ= မင်းမျိုးကို၊ ဩဝဒမာနော = ဆုံးမလျက်၊ တသ္မိံ ဥယျာနေ= ထိုဥယျာဉ်၌၊ သောဠသဝဿာနိ = ဆယ့်ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး၊ ဝသိ= နေတော်မူပြီ။

အထေက ဒိဝသံ ရာဇာ။ (ပ) ။ ဝတွာ အဂမာသိ။

အထ = ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ ကုပိတံ = ယကြွပုန်ကန်သော၊ ပစ္စန္တံ = ပစ္စန္တရစ်ကို၊ ဝူပသမေတုံ = ငြိမ်စေခြင်းငှာ၊ ဂစ္ဆန္တော = သွားသည်ရှိသော်၊ မုဒုလက္ခဏံ နာမ = မုဒုလက္ခဏာ-အမည်ရှိသော၊ အဂ္ဂမဟေသိံ = မိဖုရားကြီးကို၊ "အပ္ပမတ္တာ = မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍၊ အယျဿ = အရှင်မြတ်အား၊ ဥပဋ္ဌာနံ = လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ကရောဟိ"တိ = ပြုလော့-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ အဂမာသိ = သွားတော်မူပြီ။

ဗောဓိသတ္တော ရညော။ (ပ) ။ ဩလောကယမာနာ နိပဇ္ဇိ။

ဗောဓိသတ္တော = သည်၊ ရညော = မင်း၏၊ ဂတကာလတော= ခရီးထွက်သွားသည့်ကာလမှ၊ ပဋ္ဌာယ = စ၍၊ အတ္တနော = မိမိ၏၊ ရုစ္စနဝေလာယ = နှစ်သက်သောအချိန်၌၊ ရာဇဂေဟံ = မင်းအိမ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ = သွား၏၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌၊ မုဒုလက္ခဏာ = မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကြီးသည်၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ဘုရားလောင်းအား၊ အာဟာရံ = ဆွမ်းအာဟာရကို၊ သမ္ပာဒေတွာ = ကောင်းစွာစီမံ၍၊ ဝါ = ကောင်းစွာပြင်ဆင်၍၊ "အဇ္ဇ= ယနေ့၌၊ အယျော = အရှင်မြတ်သည်၊ စိရာယတိ"တိ ကြာမြင့်၏-ဟု၊" ဂန္ဓောဒကေန = နံ့သာရေဖြင့်၊ နှာယိတွာ = ရေချိုး၍၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရ ပဋိမဏ္ဍိတာ = အလုံးစုံသောတန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်လျက်၊ မဟာတလေ = မြတ်သောအပြင်၌၊ စူဠသယနံ = အိပ်ရာငယ်ကို၊ ပညာပေတွာ = ခင်းစေ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ = ဘုရားလောင်း၏၊ အာဂမနံ = ကြွလာခြင်းကို၊ ဩလောကယမာနာ = စောင့်မျှော်လျက်၊ နိပဇ္ဇိ = အိပ်လျောင်းနေပြီ။

ဗောဓိသတ္တောပိ ။ (ပ) ။ မဒ္ဒသာရှကော ဘဿိ။

ဗောဓိသတ္တောပိ = သည်လည်း၊ အတ္တနော = ၏၊ ဝေလံ = အချိန်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ = မှတ်သား၍၊ ဈာနာ = ဈာန်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ= ထ၍၊ အာကာသေနေဝ = ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်သာ၊ ရာဇနိဝေသနံ= မင်းအိမ်သို့၊ အာဂမာသိ = ကြွသွားပြီ၊ မုဒုလက္ခဏာ = မုဒုလက္ခဏာ မိဖုရားကြီးသည်၊ ဝါကစီရသဒ္ဒံ = လျှော်တေသက်နံးသံကို၊ သုတွာဝ= ကြား၍သာလျှင်၊ "အယျော = အရှင်မြတ်သည်၊ အာဂတော = ကြွလာပြီ"၊ ဣတိ = သို့၊ ဝေဂေန = လျင်မြန်စွာဖြင့်၊ဥဋ္ဌဟိ= ထပြီ။ ဘဿ=ထိုမိဖုရားကြီးသည်။ ဝေဂေန=ဖြင့် ။ ဥဋ္ဌဟန္တိယာ = ထသည်ရှိသော်၊ မဒ္ဒသာရှကော = ပြေပြစ်ချောမွတ်သောအဝတ် သည်၊ ဘဿိ = လျှောကျပြီ။

တာပသောပိ သီဟပဉ္စရေန။ (ပ)။ အဟောသိ။

တာပသောပိ = ရသေ့သည်လည်း၊ သီဟပဥ္စရေန = ခြင်္သေ့ ခံသောလေသာပြတင်းဖြင့်၊ ပဝိသန္တော = ဝင်သည်ရှိသော်၊ ဒေဝိယာ= မိဖုရာကြီး၏၊ ဝိသဘာဂရူပါရမ္မဏံ = ဝိသဘာဂရူပါရုံကို၊ ဣန္ဒြိယာနိ= ဣန္ဒြေတို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ = ဖျက်၍၊ သုဘဝသေန = တင့်တယ်၏ဟုနှလုံး သွင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဩလောကေသိ = ကြည့်ရှုပြီ၊ အထ = ထိုအခါ ၌၊ အဿ = ထိုရသေ့သည်၊ အဗ္ဘန္တရေ = ကိုယ်တွင်း၌၊ ကိလေသော = ကိလေသာသည်၊ စလိ = တုန်လှုပ်ပြီ၊ ဝါသိယာ = ပဲခွပ်ပုဆိန်ဖြင့်၊ ပဟဋ္ဌခီရရုက္ခောဝိယ = ခတ်အပ်သော အစေးရှိသောသစ်ပင်သည် ကဲ့သို့၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

တာဝဒေဝ = ထိုခဏ၌ပင်၊ အဿ = ထိုရသေ့၏၊ ဈာနံ = ဈာန်သည်၊ အန္တရဓာယိ = ကွယ်ပြီ၊ ဆိန္နပက္ခော = အတောင်ပြတ် သော၊ ကာကောဝိယ = ကျီးသည်ကဲ့သို့၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ။

သော ဃတကောဝ။ (ပ) ။ ဖလကတ္ထရဏော နိပဇ္ဇိ။

သော = ထိုရသေ့သည်၊ ဃတကောဝ = ရပ်လျက်ပင်၊ အာဟာရံ = အာဟာရကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အဘုဥ္ဇိတွာ ဝ = မစားမူ၍သာ၊ ကိလေသကမ္ပိတော = ကိလေသာသည်တုန်လှုပ်စေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပါသာဒါ = ပြာသာဒ်မှ၊ ဩရုယှ = သက်ဆင်း၍၊ ဥယျာနံ = ဥယျာဉ်သို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ပဏ္ဏသာလံ = သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ = ဝင်၍၊ ဖလကတ္ထရဏာ သယနဿ = ပျဉ်ခင်းသောနေရာ၏၊ ဟေဋ္ဌာ = အောက်၌၊ အာဟာရံ = ကို၊ ဌပေတွာ = ထား၍၊ ဝိသဘာဂါရမ္မဏေန = ဝိသဘာဂအာရုံဖြင့်၊ ဗဒ္ဓေါ = ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ကိလေသဂ္ဂိနာ = ကိလေသာမီးသည်၊ ဍယှမာနော = လောင်သည်ရှိသော်၊ နိရာဟာရတာယ = အာဟာရကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဿမာနော = ခြောက်ကပ်လျက်၊ သတ္တဒိဝသာနိ = ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဖလကတ္ထရဏေ = ပျဉ်အခင်း၌၊ နိပဇ္ဇိ = အိပ်ပြီ။

သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဇာ ပစ္စန္တံ။ (ပ) ။ ပုစ္ဆိ။

သတ္တမေ ဒိဝသေ = ခုနှစ်ရက်မြောက်နေ့၌၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ ပစ္စန္တံ = ပစ္စန္တရစ်ကို၊ ဝူပသမေတွာ = ငြိမ်းစေပြီး၍ အာဂတော = လာသည်ရှိသော်၊ နဂရံ = မြို့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ = လက်ယာရစ်သည်ကို၊ ကတွာ = ပြု၍၊ နိဝေသီ = နန်းတော်သို့ အဂန္တွာဝ = မသွားမူ၍သာ၊ "အယျံ = အရှင်မြတ်ကို၊ ပဿိဿာမိ"တိ = ကြည့်ရှုဖူးမျှော်အံ့-ဟု၊ ဥယျာနံ = သို့၊ ဂန္တွာ = ၍၊ ပဏ္ဏသာလံ = သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ = ဝင်၍၊ နိပန္နကံ = လျောင်းအိပ်နေသော၊ တံ = ထိုရသေ့ကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "ဧကံ = တစ်ခုသော အဖာသုကံ = မချမ်းသာခြင်း သည်၊ ဇာတံ မညေ"တိ

ဖြစ်သည်ထင်၏ - ဟု၊ ပဏ္ဏသာလံ ☐ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို သောဓာပေတွာ ☐ သုတ်သင်စေ၍၊ ပါဒေ ☐ ခြေတို့ကို၊ ပရိမဇ္ဇန္တော ☐ ဆုပ်နယ်လျက်၊ "အယျ ☐ အရှင်၊ အဖာသုကံ ☐ မချမ်းသာခြင်းသည်၊ ကိံ ☐ အဘယ်နည်း၊ တစ်နည်းကား၊ ကိံအဖာသုက" န္တိ ☐ အဘယ်မချမ်းသာသည် ဖြစ်သနည်း - ဟု၊ ပုစ္ဆိ ☐ မေးပြီ။

မဟာရာဇ ။ (ပ)။ မုဒုလက္ခဏာယ မဟာရာဇာတိ။

မဟာရာဇ ☐ မြတ်သောမင်းကြီး၊ မေ ☐ ငါ့အား၊ အညံ ☐ အခြားသော၊ အဖာသုကံ ☐ မချမ်းသာခြင်းသည်၊ နတ္ထိ ☐ မရှိ၊ ကိလေသဝသေန ☐ ကိလေသာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ☐ ကပ်ငြိစွဲလန်းသော စိတ်သည်၊ ဇာတော ☐ ဖြစ်သည်။ အမှိ ☐ ဖြစ်၏။ ဣတိ ☐ သို့၊ အာဟ ☐ ပြီ၊ ဒဲယျ ☐ အရှင်မြတ်၊ တေ ☐ သင်၏၊ စိတ္တံ ☐ စိတ်သည်၊ ကဟံ ☐ အဘယ်သူ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓံ ☐ ကပ်ငြိစွဲလမ်းပါသနည်း၊ ဣတိ ☐ သို့၊ ပုစ္ဆိ ☐ မေးပြီ၊ မဟာရာဇ ☐ မြတ်သောမင်းကြီး၊ မုဒုလက္ခဏာယ ☐ မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကြီး၌၊ ပဋိဗဒ္ဓံ ☐ စွဲလမ်းကပ်ငြိပြီ၊ ဣတိ ☐ သို့၊ အာဟ ☐ ပြီ။

"သာဓု အယျ, အဟံ။ (ပ) ။ တာပသဿ အဒါသိ။

အယျ ☐ အရှင်မြတ်၊ သာဓု ☐ ကောင်းပြီ၊ အဟံ ☐ တပည့်တော်သည်၊ မုဒုလက္ခဏံ ☐ မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကြီးကို၊ တုမှာကံ ☐ အရှင်မြတ်အား၊ ဒမ္မိ" တိ ☐ ပေးအံ့-ဟု၊ တာပသံ ☐ ရသေ့ကို၊ အာဒါယ- ခေါ်ယူ၍၊ နိဝေသနံ ☐ နန်းတော်သို့၊ ပဝိသိတွာ ☐ ဝင်၍၊ ဒေဝိံ - မိဖုရားကြီးကို၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ ☐ အလုံးစုံသောတန်ဆာ တို့ဖြင့် ဆင်ယင်သည်ကို၊ ကတွာ ☐ ပြု၍၊ တာပသဿ ☐ ရသေ့အား၊ အဒါသိ ☐ ပေးပြီ။

ဒဓမာနေ့ာယေဝ စ မုဒုလက္ခဏာယ။ (ပ) ။ ဩတရိ။

ဒဒမာနေ့ာယေဝ စ = ပေးစဥ်မှာပင်လည်း၊ မုဒုလက္ခဏာယ = မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကြီးအား၊ "တယာ = သင်သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗလေန = အစွမ်းဖြင့်၊ အယျံ = အရှင်မြတ်ကို၊ ရက္ခိတုံ = စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ ဝါယမိတဗ္ဗံ" န္တိ = အားထုတ်အပ်ရာ၏-ဟု၊ သညံ = အမှတ်သညာကို၊ အဒါသိ = ပေးပြီ၊ ဒေဝ = မင်းကြီး၊ သာဓု- ကောင်းပြီ၊ ရက္ခိဿာမိ = စောင့်ရှောက်ပါ၏၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = လျှောက်ပြီ၊ တာပသော = ရသေ့သည်၊ ဒေဝိံ = မိဖုရားကြီးကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ ရာဇနိဝေသနာ = မင်းနန်းတော်မှ၊ ဩတရိ = သက်ဆင်းပြီ။

အထ နံ မဟာဒွါရတော နိက္ခန္တကာလေ။ (ပ)။ ဒါပေသိ။

အထ = ထိုအခါ၊ မဟာဒွါရတော = တံခါးကြီးမှ၊ နိက္ခန္တကာလေ = ထွက်ရာအရပ်၌၊ နံ = ထိုရသေ့ကို၊ "အယျ = အရှင်၊ အမှာကံ = ငါတို့အား၊ ဧကံ ဂေဟံ = အိမ်တစ်လုံးကို၊ လဒ္ဓုံ- ရခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ = သင့်၏၊ ဂစ္ဆ = သွားချေ၊ ရာဇာနံ = မင်းကြီးကို၊ ဂေဟံ = အိမ်ကို၊ ယာစာဟိ" တိ = တောင်းလော့-ဟု၊ အာဟ = ဆိုပြီ၊ တာပသော = ရသေ့သည်၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ဂေဟံ = အိမ်ကို၊ ယာစိ = တောင်းပြီ၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ မနုဿာနံ = လူတို့၏၊ ဝစ္စ ကုဋိကိစ္စံ = ဝစ္စကုဋိကိစ္စကို၊ သာဓယမာနံ = ပြီးစေသော၊ ဧကံ = တစ်ခုသော၊ ဆဍ္ဍိတဂေဟံ = စွန့်ပစ်အပ်သောအိမ်ကို၊ ဒါပေသိ = ပေးစေပြီ။

သော ဒေဝိံ ဂဟေတွာ။ (ပ) ။ ကိံ ကရောမိတိ။

သော = ထိုရသေ့သည်၊ ဒေဝိံ = မိဖုရားကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ တတ္ထ = ထိုအိမ်သို့၊ အဂမာသိ = သွားပြီ၊ သာ = ထိုမိဖုရားသည်၊

ပဝိသိတုံ = ဝင်ခြင်းငှာ၊ နက္ကစ္ဆတိ = အလိုမရှိ၊ တွံ = သင်သည်၊ ကိံ ကာရဏာ = အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ န ပဝိသသိ = မဝင်သနည်း၊ ဣတိ = သို့ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ အသုစိဘာဝေန = မစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နပဝိသာမိ = မဝင်၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = ပြီ၊ ဣဒါနိ = ယခုအခါ၌၊ ကိံ = အဘယ်သို့၊ ကရောမိ = ပြုမည်နည်း၊ ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = ပြီ။

"ပဋိဇဂ္ဂါဟိ နံ" န္တိ ဝတွာ။ (ပ) ။ အတ္တာယ အာဏာပေသိ။

"နံ = ထိုအိမ်ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂါဟိ = သုတ်သင်ချေ" ဣတိ = သို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ရညော = မင်း၏၊ သန္တိကံ = ထံသို့၊ ပေသေတွာ = စေလွှတ်၍၊ "ဂစ္ဆ = သွားချေ၊ ကုဒ္ဒါလံ = ပေါက်တူးကို၊ အာဟရ = ဆောင်ယူလော့၊ ပစ္ဆိံ = တောင်းကို၊ အာဟရ = ဆောင်ယူလော့" ဣတိ = သို့၊ အာဟရာပေတွာ = ဆောင်ယူစေ၍၊ အသုစိဥ္စ = မစင်ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ကာရဥ္စ = အမှိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆဍ္ဍာပေတွာ= စွန့်ပစ်စေ၍၊ဂေါမယံ=နွားချေးကို။အာဟရာပေတွာ=ဆောင်ယူစေ၍။ လိမ္ပာပေတွာ = လိမ်းကျံစေ၍၊ ပုနပိ = နောက်တစ်ဖန် လည်း၊ "ဂစ္ဆ = သွားချေ၊ မဥ္စံ = ညောင်စောင်းကို၊ အာဟရ = ဆောင်ယူလော့၊ ပီဌံ = အင်းပျဉ်ကို၊ အာဟရ = ဆောင်ယူလော့ အတ္ထရဏံ = အခင်းကို၊ အာဟရ = လော့၊ စာဋိံ = သောက်ရေအိုးကို၊ အာဟရ = လော့၊ ယဋ္ဌံ = ရေးပ်အိုးကို၊ အာဟရ = လော့၊ " ဣတိ = သို့၊ ဧကမေကံ= တစ်ခုစီတစ်ခုစီကို၊ အာဟရာပေတွာ = ဆောင် ယူစေ၍၊ ပုန = တစ်ဖန်၊ ဥဒကာဟရဏာဒီနံ = ရေခပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ = အကျိုးငှာ၊ အာဏာပေသိ = စေခိုင်း၏။

သော ယင့် အာဒါယ။ (ပ) ။ အဘိမုခံ အာကမိ။

သော ◦ ထိုရသေ့သည်၊ ယင့် ◦ ခပ်ရေအိုးကို၊ အာဒါယ ◦ ယူ၍၊ ဥဒကံ ◦ ရေကို၊ အာဟရိတွာ ◦ ဆောင်ယူ၍၊ စာဋိံ ◦ အိုးစရည်းကြီးကို၊ ပူရေတွာ ◦ ဖြည့်၍၊ နှာနောဒကံ ◦ ချိုးရေကို၊ သဇ္ဇေတွာ ◦ စီရင်၍၊ သယနံ ◦ အိပ်ရာကို၊ အတ္တရိ ◦ ခင်းပြီ၊ အထ ◦ ထိုအခါ၌၊ သယနေ ◦ အိပ်ရာ၌၊ ကေတော ◦ အတူတကွ၊ နိသိန္န ◦ ထိုင်သော၊ နံ ◦ ထိုရသေ့ကို၊ ဒါဋိကာသု ◦ ကြင်စွယ်မုတ်ဆိတ်တို့၌၊ ဂဟေတွာ◦ ကိုင်၍၊ "တဝ ◦ အရှင်၏၊ သမဏဘာဝံဝါ ◦ ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဘာဝံဝါ ◦ မကောင်းမှုကိုအပပြုတတ်သောသူ၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နဇာနာသိ ◦ မသိ၊" ဣတိ ◦ ဤသို့၊ ဩဏမေတွာ ◦ ညွတ်စေ၍၊ အတ္တနော ◦ မိမိ၏၊ အဘိမုခံ ◦ ရှေးရှုသို့၊ အာကမိ ◦ ဆွဲငင်ပြီ။

သော တသ္မိံ ကာလေ။ (ပ) ။ စေတ္တ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သော ◦ ထိုရသေ့သည်၊ တသ္မိံ ကာလေ ◦ ထိုအခါ၌၊ သတိံ◦ သတိကို၊ ပဋိလဘိ ◦ ပြန်ရပြီ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ ◦ ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး၊ အညာဏီ ◦ မသိမိုက်မဲခြင်းသည်၊ အဟောသိ ◦ ဖြစ်ပြီ၊ ကိလေသာနာမ ◦ ကိလေသာတို့မည်သည်ကား၊ ဧဝံ ◦ ဤသို့၊ အညာဏကာရဏာ ◦ မသိမိုက်မဲခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏၊ "ဘိက္ခဝေ◦ ရဟန်းတို့၊ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ ◦ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏသည်။ အန္ဓကရဏံ◦ မိုက်ကန်းခြင်းကိုပြုတတ်၏၊အညာဏကာရဏံ◦မသိမိုက်မဲခြင်းကိုပြုတတ်၏။ ဣတိ+အာဒိ ◦ ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊ ဧတ္ထ ◦ ဤနေရာ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗံ ◦ ဆိုအပ်၏။

သော သတိံ ပဋိလဘိတွာ။ (ပ) ။ ပဝိသိတုံ ဝဋ္ဋတီ” တိ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းရသေ့သည်၊ သတိံ = သတိကို၊ ပဋိ လဘိတွာ = ပြန်ရ၍၊ “အယံ တဏှာ = ဤတဏှာသည်၊ ဝဍ္ဎမာနာ= တိုးပွားလာသည်ရှိသော်၊ မမ = ငါ့အား၊ စတူဟိ = လေးပါးကုန်သော၊ အပါယေဟိ = အပါယ်တို့မှ၊ သီသံ = ဦးခေါင်းကို၊ ဥက္ခိပိတုံ= ချီးမော် ခြင်းငှာ၊ နဒဿတိ = မပေးလတ္တံ့၊ အဇ္ဇေဝ = ယနေ့ပင်လျှင်၊ မယာ = ငါသည်၊ ဣမံ = ဤမုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကို၊ ရညော = မင်းအား၊ နိယျာဒေတွာ = အပ်နှင်း၍၊ ဟိမဝန္တံ = ဟိမဝန္တာသို့၊ ပဝိသိတုံ = ဝင်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ+” တိ = သင့်အပ်၏ = ဟု၊ စိန္တေသိ = ကြံစည်လေပြီ။

သော တံ အာဒါယ။ (ပ) ။ ဣမံ ဂါထမာဟ - ။

သော = ထိုဘုရားလောင်းရသေ့သည်၊ တံ = ထိုမုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကို၊ အာဒါယ = ယူဆောင်၍၊ ရာဇာနံ = ရှင်ဘုရင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ = ချဉ်းကပ်၍၊ “မဟာရာဇ = မင်းကြီးမြတ်၊ တဝ = သင်၏၊ ဒေဝိယာ = မိဖုရားဖြင့်၊ မယှံ = ကျွန်ုပ်အား၊ အတ္ထော = အလိုရှိသည်၊ နတ္ထိ = မရှိ၊ ကေဝလံ = သက်သက်၊ ဝါ = စင်စစ်၊ ဣမံ= ဤမိဖုရားကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ မေ = ငါ၏၊ တဏှာ = တဏှာသည်၊ ဝဍ္ဎိတာ” တိ = တိုးပွားပြီ’ဟု ဝတွာ = ဆို၍၊ ဣမံဂါထံ= ကို၊ အာဟ= ပြီ၊ (ကိံ + အာဟ)

၆၆။ **“ဧကာ ဣစ္ဆာ ပုရေ အာသိ၊ အလဒ္ဓါ မုဒုလက္ခဏံ။**

ယတော လဒ္ဓါ အာဠာရက္ခီ၊ ဣစ္ဆာ ဣစ္ဆံ ဝိဇာယထာ”

တိ။

မဟာရာဇ = မြတ်သောမင်းကြီး၊ မုဒုလက္ခဏံ = မုဒုလက္ခဏာကို၊ အလဒ္ဓါ = မရမီ၊ ပုရေ = ရှေးကာလ၌၊ ဧကာ = တစ်ပါးသော၊

ဣစ္ဆာ = မုဒုလက္ခဏာကိုတောင့်တခြင်းတဏှာသည်၊ အာသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ယတော = အကြင်အခါ၌၊ အာဋ္ဌာရက္ခိ = ကျယ်ပြန့်တင့်တယ်သော မျက်လုံးရှိသော မုဒုလက္ခဏာကို၊ လဒ္ဓါ = ရအပ်ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ သာ = ထိုမုဒုလက္ခဏာသည်။ ဣစ္ဆာ ဣစ္ဆံ = ငယ်ငယ်ကြီးကြီး အဆင့်ဆင့်သော အလိုတဏှာကို၊ ဝိဇာယထ = ဖြစ်စေပြီ၊" (ဣတိ + ဣမံဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ပြီ၊)

တတြာယံ ပိဏ္ဍတ္ထော။ (ပ) ။ ဧကာဝ တဏှာ ဥပ္ပန္နာ။

တတြ = ထိုဂါထာပုဒ်၌၊ အယံ = ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ပိဏ္ဍတ္ထော = ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း၊ မဟာရာဇ = မြတ်သော မင်းကြီး၊ မယှံ = ငါ့အား၊ တဝ = သင်မင်းကြီး၏၊ ဣမံ မုဒုလက္ခဏံ ဒေဝိံ = ဤ မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကို၊ အလဘိတွာ = မရ၍။ ပုရေ=ရှေးအခါ၌။"အဟံ=ငါသည်။ ဧတံ=ထိုမုဒုလက္ခဏာမိဖုရား ကို။ လဘေယျံ = ရပါမူကား၊ အဟော ဝတ = ကောင်းလေစွ၊" ဣတိ = သို့၊ ဧကာ ဣစ္ဆာ = တစ်ခုသော အလိုတဏှာသည်၊ အာသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ဧကာဝ = တစ်ခုတည်းသာလျှင်၊ တဏှာ = အလိုတဏှာသည်၊ ဥပ္ပန္နာ= ဖြစ်ပြီ။

ယတော ပန မေ။ (ပ) ။ ဝိဇာယထ ဇနေသိ ဥပ္ပါဒေသိ။

ယတော = အကြင်အခါ၌၊ မေ = အကျွန်ုပ်သည်၊ အယံ အဋ္ဌာရက္ခိ ဝိသာလနေတ္တာ သောဘနလောစနာ = ကျယ်ပြန့်တင့်ကယ် သောမျက်လုံးရှိသော မုဒုလက္ခဏာကို၊ လဒ္ဓါ = ရအပ်ပြီ၊ အထ = ထိုအခါ၌၊ မေ = ကျွန်ုပ်အား၊ ပုရိမိကာ = ရှေး၌ဖြစ် သော၊ သာ ဣစ္ဆာ = ထို မုဒုလက္ခဏာကို အလိုရှိသောတဏှာသည်၊ ဂေဟတဏှံ = အိမ်ကိုအလိုရှိသောတဏှာ၊ ဥပကရဏတဏှံ = အဆောက်အဦး ပစ္စည်းကိုအလိုရှိသောတဏှာ၊ ဥပဘောဂတဏှံ

အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းကိုအလို ရှိသောတဏှာ၊ ဣတိ = ဤသို့ ဥပရူပရိ = အဆင့် အဆင့်၊ အညံ = အခြားသော၊ နာနပ္ပကာရံ = အထူးထူးအပြားပြား သော၊ ဣစ္ဆံ = အလိုတဏှာကို ဝိဇာယတ+ဇနေသိ+ဥပ္ပါဒေသိ = ဖြစ်စေပြီ။

သာ ခေါပန မေ ဇဝံ။ (ပ) ။ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

မေ = ငါ့အား၊ ဇဝံ = ဤသို့၊ ဝဍ္ဎမာနာ = တိုးပွားလာသော သာ ဣစ္ဆာ = ထိုမှုဒုလက္ခဏာကိုအလိုရှိသောတဏှာသည်၊ အပါယတော = အပါယ်မှ၊ သီသံ = ဦးခေါင်းကို၊ ဥက္ခိပိတုံ = ချီမြှောက်ခြင်းငှာ၊ နဒေဿတိ = မပေးလတ္တံ့၊ မေ = ငါ့အား၊ ဣမာယ = ဤမုဒုလက္ခဏာဖြင့်၊ အလံ = မသင့်တော်၊ တဝ္ဗဉ္စ = သင်မင်းကြီးသည် သာ၊ တဝ = သင်မင်းကြီး၏၊ ဘရိယံ = ဇနီးမယားကို၊ ဂဏှ = ယူလော့၊ အဟံ ပန = ငါသည်ကား၊ ဟိမဝန္တံ = ဟိမဝန္တာသို့၊ ဂမိဿာမိတိ= သွားအံ့မည်ဟု၊ တာဝဒေဝ = ထိုအခါ၌ပင်လျှင်၊ နဋ္ဌ- ပျောက်ပျက် သွားသော၊ ဈာနံ = ဈာန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ = ဖြစ်စေ၍၊ အာကာသေ = ကောင်းကင်၌၊ နိသိန္နော = ထိုင်လျက်၊ ဓမ္မံ = ကို၊ ဒေသေတွာ = ၍၊ ရညော = အား၊ ဩဝါဒံ = ကို၊ ဒတွာ = ပေး၍၊ အာကာသေနေဝ = ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်သာ၊ ဟိမဝန္တံ = ဟိမဝန္တာသို့၊ ဂန္တွာ = သွား၍၊ ပုန = နောက်တစ်ဖန်၊ မနုဿပထံ နာမ = လူတို့ရှိရာအရပ်သို့မည် သည်ကို၊ နာဂမာသိ = မလာပြီ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရေ= ဗြဟ္မစိုရ်တရားတို့ကို၊ ဘာဝေတွာ = ပွားများ၍၊ အပရိဟီနဇ္ဈာနော = မယုတ်သောဈာန် တရားရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဗြဟ္မလောကေ = ဗြဟ္မာ့ဘုံလောက၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ = ဖြစ်ပြီ။

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ။ (ပ)။ အဟောသိ” န္တိ။

သတ္ထာ = သည်၊ ဣမံဓမ္မဒေသနံ = ကို၊ အာဟရိတွာ = ဆောင်၍၊ သစ္စာနိ = တို့ကို၊ ပကာသေသိ = ပြီ၊ သစ္စပရိယောသာနေ = သစ္စာတို့၏အဆုံး၌၊ သောဘိက္ခု = သည်၊ အရဟတ္တဖလေ = အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ = တည်ပြီ၊ သတ္ထာပိ = မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ အနုသန္ဓိံ = ကို၊ ဃဋေတွာ = စပ်၍၊ ဇာတကံ = ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ၊ “တဒါ = ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ အာနန္ဒော = အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ မုဒုလက္ခဏာ = မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားသည်။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ = ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ဘိက္ခုနီမသည်၊ အဟောသိ = ဖြစ်ပြီ၊ ဣသိ ပန = ရသေ့သည်ကား၊ အဟမေဝ = ငါဘုရားသည်သာ၊ အဟောသိံ = ဖြစ်ပြီ၊” ဣတိ = သို့၊ ဇာတကံ - ကို၊ သမောဓာနေသိ = ပေါင်းတော်မူပြီ။

မုဒုလက္ခဏ ဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇ – ဥစ္ဆင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၇)

ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေပုတ္တောတိ ဣဒံ။ (ပ) ။ ကသန္တိ။

ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တောတိ ဣဒံ = ကို၊ သတ္ထာ = သည်၊ ဇေတဝနေ = ၌၊ ဝိဟရန္တော = စဉ်၊ အညတရံ = တစ်ယောက်သော၊ ဇနပဒိတ္ထိံ = ဇနပုဒ်၌နေသောမိန်းမကို၊ အာရဗ္ဘ = အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ = ပြီ၊ ဟိ = ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧကသ္မိံ သမယေ = တစ်ပါးသော အခါ၌၊ ကောသလရဋ္ဌေ = ကောသလတိုင်း၌၊ တယောဇနာ = သုံးယောက်ကုန်သောသူတို့သည်၊ အညတရသ္မိံ = တစ်ခုသော၊ အဋဝိမုခေ = တောအုပ်၏အဝ၌၊ ကသန္တိ = လယ်ထွန်ကုန်၏။

တသ္မိံ သမယေ ။ (ပ)။ ကောသလရညော အဒံသု။

တသ္မိံသမယေ = ထိုအခါ၌၊ အန္တော အင္ဂဝိယံ = တောအုပ်၏ အတွင်း၌၊ စောရာ = ခိုးသူတို့သည်၊ မနုဿေ = လူတို့ကို၊ ဝိလုမ္ပိတွာ = လုယက်ကြ၍၊ ပလာယိံသု = ပြေးကြကုန်ပြီ၊ မနုဿာ = လူတို့သည်၊ တေစောရေ = ထိုခိုးသူတို့ကို၊ ပရိယေသိတွာ = ရှာဖွေ၍၊ အပဿန္တာ = မမြင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တံဌာနံ = ထိုအရပ်သို့၊ အာဂမ္မ = လာကြ၍၊ "တုမှေ = သင်တို့သည်၊ အင္ဂဝိယံ = တောအုပ်၌၊ ဝိလုမ္ပိတွာ = ၍၊ ကူဒါနိ = ၌၊ ကဿကာဝိယ = လယ်ထွန်သမားတို့သည်ကဲ့သို့၊ ဟောထာ" တိ = ဖြစ်ကြကုန်၏-ဟု၊ "တေ စောရာ = ထိုခိုးသူတို့သည်၊ ကူမေ" တိ = ဤလယ်ထွန်သမားတို့ပေတည်း-ဟု၊ ဗန္ဓိတွာ = နှောင်ဖွဲ့ကြ၍၊ အာနေတွာ = ခေါ်ဆောင်၍၊ ကောသလရညော = ကောသလ မင်းအား၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်ပြီ။

အထေကာ ကူတ္ထီ အာဂန္တွာ။ (ပ) ။ ဂဟေတွာ အဒံသု။

အထ = ထိုအခါ၌၊ ဧကာ = တစ်ယောက်သော၊ ကူတ္ထီ = မိန်းမသည်၊ အာဂန္တွာ = လာ၍၊ "မေ = ငါ့အား၊ အစ္ဆာဒနံ = အဝတ်ကို၊ ဒေထ = ပေးကြပါ၊ မေ = ငါ့အား၊ အစ္ဆာဒနံ = အဝတ်ကို၊ ဒေထာ" တိ = ပေးကြကုန်လော့ - ဟု၊ ပရိဒေဝန္တီ = ငိုကြွေးလျက်၊ ပုနပ္ပုနံ = အဖန်တလဲလဲ၊ ရာဇနိဝေသနံ = မင်းနေအိမ်သို့၊ ပရိယာတိ = လှည့်လည်၏၊ ရာဇာ = မင်းသည်၊ တဿာ = ထိုမိန်းမ၏၊ သဒ္ဒံ = အသံကို၊ သုတွာ = ကြား၍၊ "ဂစ္ဆထ = သွားကြ၊ ကူမိဿာ = ဤမိန်းမ အား၊ အစ္ဆာဒနံ = အဝတ်ကို၊ ဒေထ = ပေးကြကုန်လော့၊" ကူတိ = သို့၊ အာဟ = ၏၊ မနုဿာ = လူတို့သည်၊ သာဋကံ = အဝတ်ကို၊ ဂဟေတွာ = ယူ၍၊ အဒံသု = ပေးကြကုန်ပြီ။

သာ တံ ဒိသွာ။ (ပ) ။ သာမိကစ္ဆာဒနံ ကထေတိ" တိ။

သာ = ထိုမိန်းမသည်၊ တံ = ထိုမင်းချင်းယောကျ်ားကို၊ ဒိသွာ = မြင်၍၊ "အဟံ = သည်၊ ဧတံ အစ္ဆာဒနံ = ထိုအဝတ်အစားကို၊ နယာစာမိ = တောင်းသည်မဟုတ်ပါ၊ သာမိကစ္ဆာဒနံ = လင်ယောကျ်ားတည်းဟူသောအဝတ်အစားကို၊ ယာစာမိ" တိ = တောင်းပါ၏-ဟု၊ အာဟ = ဆို၏၊ မနုဿာ = လူတို့သည်၊ ဂန္ဒာ = သွား၍၊ ရညော = မင်းအား၊ "ဧသာ = ထိုမိန်းမသည်၊ ဣမံအစ္ဆာဒနံ= ဤအဝတ် အစားကို၊ န ကထေတိ = ပြောသည်မဟုတ်၊ သာမိကစ္ဆာဒနံ = လင်ယောကျ်ား တည်းဟူသောအဝတ်အစားကို၊ ကထေတိ" တိ = ပြောသည်ဟု၊ အာရောစယိံသု = လျှောက်ကြားကြကုန်ပြီ။

အထ နံ ရာဇာ ပက္ကောသာပေတွာ။ (ပ)။ နဂ္ဂိယေဝ နာမ။

အထ = ဤ၊ နံ = ထိုမိန်းမကို၊ ရာဇာ = သည်၊ ပက္ကောသာပေတွာ = ခေါ်စေ၍၊ "တွံ = သင်သည်၊ သာမိကစ္ဆာဒနံ = လင်ယောကျ်ားဟူသောအဝတ်ကို၊ ယာစသိ ကိရာ" တိ = တောင်းသည်တဲ့လား-ဟု၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ ဒေဝ = မင်းမြတ်၊ အာမ = ဟုတ်ကဲ့ပါ၊ ဟိ= မှန်၊ သာမိကော = လင်ယောကျ်ားသည်၊ ဣတ္ထိယာ = မိန်းမ၏၊ အစ္ဆာဒနံ နာမ = အဝတ်အစားမည်၏၊ ဟိ = ထိုစကားမှန်၏၊ သာမိကေ = လင်ယောကျ်ားသည်၊ အသတိ = မရှိသော်၊ သဟဿမူလံ = ဘစ်ထောင်တန်အဘိုးထိုက်တန်သော၊ သာဋကမ္ပိ=အဝတ်ကိုလည်း။ နိဝတ္ထာ=ဝတ်သော။ ဣတ္ထီ = မိန်းမသည်၊ နဂ္ဂိယေဝ နာမ= အဝတ်မစီးအချည်းနှီးသာလျှင်မည်၏။

ဣမဿ ပနတ္ထဿ သာဓနတ္ထံ - ဣမဿ အတ္ထဿ = ဤအနက်ကို၊ သာဓနတ္ထံ = ပြီးစီးသိခြင်းငှာ။

နင္ဂါ နဒီ အနူဒကာ၊ နင္ဂ ရဋ္ဌံ အရာဇကံ။

ကွတ္ထိပိ ဝိဓဝါ နင္ဂါ၊ ယဿာပိ ဒသ ဘာတရော။

အနူဒကာ = ရေမရှိသော၊ နဒီ = မြစ်သည်၊ နင္ဂါ= အချည်းနှီးသာတည်း၊ အရာဇကံ = မင်းမရှိသော၊ ရဋ္ဌံ = တိုင်းနိုင်ငံသည်၊ နင္ဂ = အချည်းနှီးသာတည်း၊ ယဿာ = အကြင်မိန်းမအား၊ ဒသ ဘာတရော = တစ်ကျိပ်သောမောင်တို့သည်၊ သန္တိ = ရှိကုန်၏၊ ဘဿာပိ = ထိုသို့ရှိကုန်သော်လည်း၊ ဝိဓဝါ = လင်မှကင်းသော၊ ဝါ= လင်မရှိသော၊ ကွတ္ထိပိ = မိန်းမသည်လည်း၊ နင္ဂါ = အချည်းအနှီးသာတည်း။

ရာဇာ တဿာ ပသန္နော။ (ပ) ။ ဧကော ပုတ္တောတိ။

ရာဇာ = မင်းသည်၊ တဿာ = ထိုမိန်းမအား၊ ပသန္နော = ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍၊ "တယော = သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဣမေ ဇနာ= ဤလူတို့သည်၊ တေ = သင့်အား၊ ကေ = အဘယ်သူတို့သည်၊ ဟောန္တိ= ဖြစ်ကုန်ပါသနည်း၊" ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ ဒေဝ = မင်းမြတ် ဧကော = တစ်ယောက်သောသူသည်၊ မေ = ကျွန်ုပ်၏၊ သာမိကော= လင်ယောက်ျားတည်း၊ ဧကော = တစ်ယောက်သည်၊ ဘာတာ = မောင်တည်း၊ ဧကော = တစ်ယောက်သည်၊ ပုတ္တော = သားတည်း ဣတိ = သို့၊ အာဟ = လျှောက်၏။

ရာဇာ။ (ပ) ။ ဘာတရံ မေ ဒေဟိ ဒေဝါ" တိ။

ရာဇာ = မင်းသည်၊ "အဟံ = ငါသည်၊ တေ = သင့်အား၊ တုဋ္ဌော = နှစ်သက်၏၊ တီသု = သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဣမေသု ဇနေသု = ဤလူတို့တွင်၊ ဧကံ = လူတစ်ယောက်ကို၊ ဒေမိ = ပေးမည်၊ ကတရံ = အဘယ့်သူကို၊ တွံ = သင်သည်၊ ဣစ္ဆသိ = အလိုရှိပါသနည်း၊" ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိ = မေးပြီ၊ သာ = ထိုမိန်းမသည်၊ "ဒေဝ = မင်းမြတ်၊ အဟံ = ငါသည်၊ ဇီဝမာနာ = အသက်ရှင်သည်ရှိသော်၊

ဧတံ = တစ်ယောက်သော၊ သာမိကံ = လင်ယောက်ျားကို၊ လဘိဿာမိ = ရနိုင်လတ္တံ့၊ ပုတ္တမ္ပိ = သားကိုလည်း၊ လဘိဿာမိယေဝ = ရနိုင်မည်သည်သာတည်း၊ မေ = ကျွန်ုပ်၏၊ မာတာပိတူနံ = မိဘတို့၏၊ မတတ္တာ = သေဆုံးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘာတာဝ = မောင်ကိုသာ၊ ဒုလ္လဘော = ရခဲ၏၊ ဒေဝ = မင်းမြတ်၊ မေ = ကျွန်ုပ်အား၊ ဘာတရံ= မောင်ကို၊ ဒေဟိ = ပေးတော်မူပါလော့၊" ဣတိ = ဤသို့၊ အာဟ = လျှောက်၏။

ရာဇာ တုဿိတွာ တယောပိ။ (ပ) ။ ပါကဋံ ဇာတံ။

ရာဇာ = သည်၊ တုဿိတွာ = နှစ်သက်၍၊ တယောပိ ဇနာ= လူသုံးယောက်လုံးတို့ကိုလည်း၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ = စေလွှတ်၏၊ ဧဝံ = ဤသို့၊ ဧကိကံ = တစ်ယောက်တည်းသော၊ တံ = ထိုမိန်းမကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ တေ တယော ဇနာ = ထိုလူသုံးယောက်တို့သည်၊ ဒုက္ခတော = ဆင်းရဲဒုက္ခမှ၊ မုတ္တာ = လွတ်ကြကုန်၏၊ တံ ကာရဏံ= ထိုအကြောင်းကို၊ ဘိက္ခုသံဃေ = ရဟန်းသံဃာ၌၊ ပါကဋံ ဇာတံ = ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဝါ = ထင်ရှားသည်ဖြစ်၏။

အထေက ဒိဝသံ ဘိက္ခူ။ (ပ) ။ ဂုဏ ကထာယ နိသီဒိံသု။

အထ = ၌၊ ဧကဒိဝသံ = တစ်နေ့သ၌၊ ဘိက္ခူ = ရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မသဘာယံ = တရားသဘင်၌၊ သန္နိပတိတာ = စည်းဝေးကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ "အာဝုသော = အရှင်တို့၊ ဧကံ ဣတ္ထိံ = မိန်းမတစ်ယောက်ကို၊ နိဿာယ = မှီ၍၊ တယောဇနာ = လူသုံးယောက်တို့သည်၊ ဒုက္ခတော = ဆင်းရဲဒုက္ခမှ၊ မုတ္တာ = လွတ်ကြကုန်ပြီ၊" ဣတိ = ဤသို့၊ တဿာ = ထိုမိန်းမ၏၊ ဂုဏကထာယ = ကျေးဇူးစကားပြောခြင်းအားဖြင့်၊ နိသီဒိံသု = ထိုင်ကြကုန်၏။

သတ္ထာ အာဂန္တွာ။ (ပ) ။ ဝတ္တာ အတီတံ အာဟရိ။

သတ္ထာ = မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဂန္တွာ = လာ၍၊ "ဘိက္ခဝေ= တို့၊ ဧတရဟိ = ယခုအခါ၌၊ ကာယ ကထာယ = အဘယ်စကားဖြင့်၊ သန္နိသိန္နာ = ထိုင်နေကြကုန်သည်၊ အတ္ထနု = ဖြစ်ကြကုန်သနည်း၊" ဣတိ = သို့၊ ပုစ္ဆိတွာ = ၍၊ "ဣမာယနာမ=ဤမည်သောစကားဖြင့်။သန္နိသိန္နာ=ကုန်သည်။ အတ္ထ=ကုန်၏။ "ဣတိ=သို့။ ဝုတ္တေ=လျှောက်သည်ရှိသော်။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ ဧသောဣတ္ထိ=ဤမိန်းမသည်။ "ဣဒါနေဝ = ယခုအခါ၌သာ၊ တေ တယော ဇနေ = ထိုလူသုံးယောက်တို့ကို၊ ဒုက္ခာ= ဆင်းရဲဒုက္ခမှ၊ န မောစေတိ = လွတ်စေသည်မဟုတ်သေး၊ ပုဗ္ဗေပိ = ရှေးအခါ၌လည်း၊ မောစေသိယေဝါတိ = လွတ်စေသည်သာတည်း-ဟု၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ အတီတံ = ကို၊ အာဟရိ = ဆောင်တော်မူ၏။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ။ (ပ)။ အာမ နသက္ကောမိတိ။

အတီတေ = ၌၊ ဗာရာဏသိယံ = ၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ = ဗြဟ္မဒတ် မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ = မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ = ပြုစဉ်၊ တယောဇနာ= သူသုံးယောက်တို့သည်၊ အဋဝိမုခေ = တောအုပ်အဝ၌၊ ကသန္တိ = သယ်ထွန်ကြကုန်၏၊ ဣတိ = သို့၊ သဗ္ဗံ = စကားအားလုံးသည်၊ ပုရိမသဒိသမေဝ = ရှေးစကားနှင့်တူသည်သာ၊ ပန = သို့သော်၊ ဘဒါ = ထိုအခါ၌၊ ရညာ = မင်းသည်၊ "တီသု ဇနေသု = လူသုံး ယောက်တို့တွင်၊ ကံ = ဘယ်သူကို၊ ဣစ္ဆသိ" တိ = အလိုရှိပါသနည်း-ဟု၊ ဝုတ္တေ = ဆိုအပ်သော်၊ သာ = ထိုမိန်းမသည်၊ "ဒေဝ = မင်းမြတ်၊ ဘယောပိ = လူသုံးယောက်စလုံးတို့ကိုလည်း၊ ဒါတုံ = ပေးခြင်းငှာ၊ န သက္ကောထ = မစွမ်းနိုင်ကုန်သလော -၊" ဣတိ = သို့၊ အာဟ = လျှောက်၏၊ အာမ = ဟုတ်ပါသည်၊ န သက္ကောမိတိ = မတတ်နိုင်ပါ-ဘာ၊ အာဟ = ဆိ၏။

သစေ တယော ဒါတုံ။ (ပ)။ ဝတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ -။

တယော ဇနာ = လူသုံးယောက်တို့ကို၊ ဒါတုံ = ပေးခြင်းငှာ၊ သစေ န သက္ကောထ = အကယ်၍မစွမ်းနိုင်, မတတ်နိုင်ကုန်အံ့၊ မေ= ကျွန်ုပ်၏၊ ဘာတရံ = မောင်ကို၊ ဒေထ = ပေးကြကုန်လော့၊ ဣတိ = သို့၊ အာဟ = လျှောက်၏၊ ပုတ္တံဝါ = သားကိုလည်းကောင်း၊ သာမိကံ ဝါ = လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏှ = ယူလော့၊ တေ = သင့်အား၊ ဘာတရာ = မောင်ဖြင့်၊ ကိံ = အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း" ဣတိ = သို့၊ ဝုတ္တာ = ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ "ဒေဝ= မင်းမြတ်၊ ဧတေ နာမ = ထိုသားနှင့်လင်ယောက်ျား တို့မည် သည်၊ သုလဘာ = ရလွယ် ကုန်၏၊ ဘာတာပန = မောင်သည်ကား၊ ဒုလ္လဘော = ရခဲ၏၊" ဣတိ = သို့၊ ဝတွာ = ဆို၍၊ ဣမံ ဂါထံ = ကို၊ အာဟ = ဆို၏။

၆၇။ **ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တော၊ ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိ။**
တဉ္စ ဒေသံ နပဿာမိ၊ ယတော သောဒရိယ'မာနယေ။

ဒေဝ = မင်းကြီး၊ ဥစ္ဆင်္ဂေ ခါးပိုက်၌၊ ဒုာကာသ ဒိသောဝ = ဟင်းရွက်နှင့်အတူသာလျှင်၊ မေ = အကျွန်ုပ်သည်၊ ပုတ္တော= သားကို၊ သုလဘော = ရလွယ်၏၊ ပထေ = ခရီး၌၊ ဓာဝန္တိယာ= ပြေးသွားသောမိန်းမသည်လည်း၊ ပငေ = လင်ကို၊ သုလဘော = ရ လွယ်၏၊ ယတော = အကြင်အရပ်၌၊ သောဒရိယံ = တမိဝမ်းခေါင်း အောင်းဘက်ဖြစ်သောမောင်ကို၊ အာနယေ + အာနေယျံ = ဆောင်ရာ၏၊ တဉ္စဒေသံ = ထိုအရပ်ကိုလည်း၊ နပဿာမိ = မမြင်ရ။

တတ္ထ ဥစ္ဆင်္ဂေ (ပ) "ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တော"တိ။

တတ္ထ= ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တောတိ= ဟူသည်ကား။ ဒေဝ=မင်းမြတ်။ မယှံ=ငါ၏။ ပုတ္တော=သည်။ ဥစ္ဆင်္ဂေ

ယေဝ=ခါးပိုက်ရင်ခွင်၌ပင်တည်း။ ယထာဟိ=ဥပမာသည်ကား။ အရ ည်း=တောသို့။ ပဝိသိတွာ=ဝင်၍။ ဥစ္ဆင်္ဂေ=ခါးပိုက်၌။ ကတွာ=ပြု၍။ ၌က်=ဟင်းရွက်ကို။ ဥစ္စိနိတွာ=ရွေးချယ်၍။ တတ္ထ=ထိုခါးပိုက်၌။ ပက္ခိ နိယာ=ထည့်သည်ရှိသော်။ ဥစ္ဆင်္ဂေ=ခါးပိုက်၌။ ၌က်နာမ=ဟင်းရွက် မည်သည်။ သုလဘံ=ရလွယ်သည်။ ဟောတိယထာ=ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ+တထာ=ထို့အတူ။ ဣတ္ထိယာ=မိန်းမ၏။ ပုတ္တောပိ=သားသည် လည်း။ သုလဘော=ရလွယ်သည်။ ဥစ္ဆင်္ဂေ=ခါးပိုက်၌။၌ကသဒိသော ဝ=ဟင်းရွက်သည်ကဲ့သို့ပင်။ တေန=ကြောင့် " ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တော"တိ-ဟု။ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်ပြီ။

ပထေ (ပ) တေန ဝုတ္တံ "ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိ"တိ။

ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိတိ=ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂံ=လမ်းခရီးသို့။ အာရုယှ=တက်၍။ ဧကိကာယ=တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သော။ ဂစ္ဆမာ နာယ=သွားသော။ ဣတ္ထိယာပိ=မိန်းမအားလည်း။ ပတိနာမ= လင်ယောကျာ်း မည်သည်။ သုလဘော=ရလွယ်သည်။ ဟောတိ=၏။ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌောယေဝ= မြင်အပ်မြင်အပ်သည်သာ။ ဟောတိ=၏။ တေန= ထို့ကြောင့်။ "ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိ"တိ=ဟူ၍။ ဝုတ္တံ= ဆိုအပ်ပြီ။

တဉ္စ ဒေသံ နပဿာမိ (ပ) မေ ဒေထာတိ။

တဉ္စ ဒေသံ (ပ) မာနယေတိ=ဟူသည်ကား။ ယသ္မာ=ကြောင့်။ မေ=ငါ၏။ မာတာပိတရော=မိဘသည်။ နတ္ထိ=မရှိ။ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်။ ဣဒါနိ=ယခုအခါ၌။ တံ=ထိုမိဘကို။ မာတုကုစ္ဆိ သင်္ခါတံ=အမိဝမ်းတိုက်ဟုဆိုအပ်သော။ အညံဒေသံ=အခြားအရပ်ကို။ နပဿာမိ=မမြင်။ ယတော=အကြင့်ကြောင့်။ အဟံ=သည်။ သမာ နေ=ထင်ရှားသော။ ဥဒရေ=ဝမ်းဗိုက်၌။ ဇာတတ္တာ=ဖြစ်သည်၏အ ဖြစ်ကြောင့်။ သဥဒရိယသင်္ခါတံ=ဝမ်းတိုက်ဟုဆိုအပ်သော။ ဘာတရံ=

မောင်ကို။ အာနေယျံ=ဆောင်အပ်၏။ တသွာ=ထို့ကြောင့်။ မေ=ငါ့အား။ ဘာတရံယေဝ=မောင်ကိုသာ။ ဒေထ=ပေးကြပါကုန်လော့။ ဣတိ=ဤသည်ကား အနက်တည်း။

ရာဇာ "သစ္စံ ဧသော ဝဒတိ"တိ (ပ) ဂဟေတွာ ဂတော။

ရာဇာ=မင်းသည်။ "ဧသော=ဤမိန်းမသည်။ သစ္စံ=မှန်သည်ကို။ ဝဒတိ"တိ=ဆို၏ဟု။ တုဋ္ဌစိတ္တော=နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တယောပိ=သုံးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇနေ=လူတို့ကို။ ဗန္ဓနာဂါရတော=အနှောင်အဖွဲ့မှ။ အာနေတွာ=ဆောင်၍။ အဒါသိ=ပေးပြီ။ သာ=ထိုမိန်းမသည်။ တယောပိ=သုံးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ=ထိုလူတို့ကို။ ဂဟေတွာ=၍။ ဂတာ=သွားပြီ။

သတ္ထာပိ (ပ) ရာဇာ ပန အဟာမေဝ အဟောသိ"န္တိ။

သတ္ထာပိ=သည်လည်း။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ န ဣဒါနေဝ=ယခုအခါ၌သာလျှင်မဟုတ်ချေ။ ပုဗ္ဗေပိ=ရှေးအခါ၌လည်း။ ဧသာ=ဤမိန်းမသည်။ ဣမေ တယော ဇနေ=ဤလူသုံးယောက်တို့ကို။ ဒုက္ခတော=ဆင်းရဲမှ။ မောစေသိယေဝါ"တိ=လွှတ်စေသည်သာဟု။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ=ကို။ အာဟရိတွာ=ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိ=ကို။ ဃဋေတွာ=စပ်၍။ ဇာတကံ=ကို။ သမောဓါနေသိ=ပေါင်းတော်မူပြီ။ "အတီတေ=၌။ စတ္တာရောဝ=လူလေးယောက်တို့သည်သာ။ ဧတရဟိ=၌။ စတ္တာရော=တို့သည်။ အဟေသုံ=ကုန်ပြီ။ ရာဇာပန=ကား။ အဟာမေဝ=သည်သာ။ အဟောသိ"န္တိ=ပြီဟု။ ဇာတကံ=ကို။ သမောဓာနေသိ=ပြီ။

ဥစ္ဆင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

၈- သာကေတဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၈)

ယသ္မိံ ပနေ နိဝိသတီတိ ဣဒံ (ပ) ကထေသိ။

ယသ္မိံ ပနေ နိဝိသတီတိ ဣဒံ-ယသ္မိံ ပနေ နိဝိသတီတိ ဣဒံ အစရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသာကေတဇာတ်ကို။ သတ္ထာ-သည်။ သာကေတံ-သာကေတမြို့ကို။ နိဿာယ-မှီ၍။ အဉ္ဇနဝနေ-အဉ္ဇနဉယျာဉ်တော်၌။ ဝိဟရန္တော-သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်။ ဧကံဗြာဟ္မဏံ-ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ကို။ အာရဗ္ဘ-အကြောင်းပြု၍။ ကထေသိ-ပြီ။

ဘဂဝတော ကိရ (ပ) အတ္တာနံ နဒဿေသိ။

ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတဿ-ရဟန်းသံဃာကိုခြံရံလျက်။ သာကေတံ-သို့။ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပဝိသနကာလေ-ဝင်တော်မူသောအချိန်၌။ ဧကော-တစ်ယောက်သော။ သာကေတနဂရဝါသီ-သာကေတမြို့၌နေသော။ မဟလ္လက ဗြာဟ္မဏော-ပုဏ္ဏားအိုကြီးသည်။ နဂရတော-မြို့မှ။ ဗဟိ-ပြင်ပသို့။ ဂစ္ဆန္တော-သွားစဉ်။ အန္တရဒွါရေ-မြို့တံခါးအတွင်း၌။ ဒသဗလံ-မြတ်စွာဘုရားကို။ ဒိသွာ-မြင်၍။ ပါဒေသု-ခြေတော်တို့၌။ ပတိတွာ-ဝပ်ပြီး၍။ ဂေါပ္ဖကေသု-ခြေဖမျက်တို့၌။ ဂါဠံ-မြဲစွာ။ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍။ "တာတ-ချစ်သား။ ပုတ္တေဟိနာမ-သားတို့မည်သည်။ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို။ ဇိဏ္ဏကာလေ-အိုးမင်းသောကာလ၌။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗာနနု- လုပ် ကျွေးအပ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။ ကသ္မာ-ကြောင့်။ ဧတ္တကံကာလံ- ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ အမှာကံ-ငါတို့အား။ အတ္တာ နံ-ကိုယ်ကို။ နဒဿေသိ-မပြသနည်း။

မယာ တာဝ ဒိဋ္ဌေသိ (ပ) ဂေဟံ အဂမာသိ။

မယာ-ငါသည်။ တာဝ=ရှေးဦးစွာ။ ဒိဋ္ဌေသိ=မြင်ရပြီ။ မာတာရုံ-မိခင်ကို။ ပဿိတုံ=မြင်ခြင်းငှါ။ ဧဟိ”တိ=လာလှည့်ဟု။ သတ္ထာရံ-မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ဂေဟံ=အိမ်သို့။ အဂမာသိ=သွားပြီ။

သတ္ထာ တတ္ထ ဂန္တွာ နိသီဒိ (ပ) ဘိက္ခု သံဃေန။

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ တတ္ထ=ထိုပုဏ္ဏားအိုကြီးအိမ်သို့။ ဂန္တွာ-ကြွတော်မူ၍။ ပညတ္တေ-ခင်းအပ်သော။ အာသနေ=နေရာ၌။ ဘိက္ခုသံဃေန=ရဟန်းသံဃာနှင့်။ သဒ္ဓိံ=အတူတကွ။ နိသီဒိ=ထိုင်တော်မူပြီ။

ဗြာဟ္မဏီပိ အာဂန္တွာ သတ္ထု (ပ) ပရိဒေဝိ။

ဗြာဟ္မဏီပိ=ပုဏ္ဏေးမသည်လည်း။ အာဂန္တွာ=လာ၍။ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေသု=ခြေတော်ရင်းတို့၌။ ပတိတွာ=ဝပ် တွား၍။ “ တာတ=ချစ်သား။ ဧတ္တကံ ကာလံ=ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ကဟံ=အဘယ်အရပ်သို့။ ဂတောသိ=သွားနေပါသနည်း။ ပုတ္တေဟိနာမ=သားတို့မည်သည်။ မာတာပိတရော=မိဘတို့ကို။ မဟလ္လကကာလေ=ကြီးသောအခါ၌။ ဝါ=အိုမင်းသောအခါ၌။ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာနနု=လုပ်ကျွေးအပ်သည်မဟုတ်လော”ဣတိ=ဤသို့ဆို၍။ ပရိဒေဝိ=ငိုကြွေးပြီ။

ပုတ္တဓီတရောပိ (ပ) တုဋ္ဌမာနသာ မဟာဒါနံ အဒံသု။

ပုတ္တဓီတရောပိ=သားသမီးတို့သည်လည်း။ “ဧထ=လာကြကုန်။ ဘာတရံ=အစ်ကိုကြီးကို။ ဝန္ဒထ=ရှိခိုးကြကုန်လော့-ဟု။ ဝန္ဒာပေသိ=ရှိခိုးစေပြီ။ ဥဘော=ပုဏ္ဏား၊ပုဏ္ဏေးမနှစ်ယောက်တို့.သည်။ တုဋ္ဌမာနသာ=နှစ်သက်သောစိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာဒါနံ=အ

လျှုဒါနကြီးကို။ အဒံသူ=ပေးလှူကြကုန်ပြီ။

သတ္တာ ဘတ္တကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတွာ (ပ) အဍ္ဍနဝနမေဝ အဂမာသိ။

သတ္ထာ=သည်။ ဘတ္တကိစ္စံ=ဆွမ်းကိစ္စကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ-ပြီး ဆုံးစေ၍။ ဒွိန္နမ္ပိ=နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂေသံ ဇနာနံ=ထိုသူတို့အား။ ဇရာသုတ္တံ=ဇရာသုတ္တန်ကို။ ကထေသိ=ဟော တော်မူပြီ။ သုတ္တပရိယောသာနေ=သုတ္တန်၏အဆုံး၌။ ဥဘောပိ=ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏေးမနှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ အနာဂါမိဖလေ=အနာ ဂါမိဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌဟိံသု=တည်ကြကုန်ပြီ။ သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဥဋ္ဌာယာသနာ=နေရာမှထ၍။ အဍ္ဍနဝနမေဝ=အဍ္ဍနတောဥ ယျာဉ်သို့သာ။ အဂမာသိ=ကြွတော်မူ၏။

ဘိက္ခူ ဓမ္မသဘာယံ (ပ) ကိံ နုခေါ ကာရဏ”န္တိ။

ဘိက္ခူ=ရဟန်းတို့သည်။ ဓမ္မသဘာယံ တရားသဘင်၌။ သန္နိ သိန္နာ=ထိုင်နေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ “အာဝုသော=အရှင်တို့။ ဗြာဟ္မ ဏော=ပုဏ္ဏားသည်။ ‘တထာဂတဿ=မြတ်စွာဘုရား၏။ ပိတာ=ဖ ခမည်းတော်သည်။ သုဒ္ဓေါဒနော=သုဒ္ဓေါဒနတည်း။ မာတာ=မယ် တော်သည်။ မဟာမာယာ”တိ=မဟာမာယာတည်း-ဟူ။ ဇာနာတိ=သိ ၏။ ဇာနန္တောဝ=သိလျက်သာ။ ဗြာဟ္မဏိယာ=ပုဏ္ဏေးမနှင့်။ သဒ္ဓိံ= အတူတကွ။ တထာဂတံ=မြတ်စွာဘုရားကို။ ‘အမှာကံ=ကျွန်ုပ်တို့၏။ ပုတ္တော’တိ=သားတည်းဟူ။ ဝဒတိ=ဆို၏။ သတ္ထာပိ=မြတ်စွာဘုရား သည်လည်း။ အဓိဝါသေတိ=သည်းခံတော်မူ၏။ ကာရဏံ=အကြောင်း သည်။ ကိံနုခေါ=အဘယ်နည်း။” ဣတိ=သို့။ ကထံ=စကားကို။သမု ဋ္ဌာပေသုံ=ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

သတ္တာ တေသံ ကထံ (ပ) အတီတံ အာဟရိ။

သတ္တာ=သည်။ တေသံ=ထိုရဟန်းတို့၏။ ကထံ=စကားကို။ သုဘွာ=ကြား၍။ "ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့။ ဥဘောပိ=နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ=ထိုပုဏ္ဏား,ပုဏ္ဏေးမတို့သည်။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ပုတ္တမေဝ=သားကိုသာ။ 'ပုတ္တော'တိ=သားဟူ၍။ ဝဒန္တိ'တိ=ပြောဆိုကြကုန်၏ဟူ၍။ ဝတွာ=ဆိုတော်မူ၍။ အတီတံ=ကို။ အာဟရိ=ဆောင်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခဝေ အယံ ဗြာဟ္မဏော (ပ) မဟာပိတာ။

ဘိက္ခဝေ=တို့။ အယံဗြာဟ္မဏော=ဤပုဏ္ဏားသည်။ အတီတေ=အတိတ်၌။ နိရန္တရံ=အဆက်မပြတ်။ ပဉ္စဇာတိသတာနိ=ဘဝငါးရာတို့ပတ်လုံး။ မယှံ=ငါဘုရား၏။ ပိတာ=ဖခင်သည်။ အဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ပဉ္စဇာတိသတာနိ=ဘဝငါးရာတို့ပတ်လုံး။ စူဠပိတာ=ငါဘုရား၏ဘထွေးသည်။ အဟောသိ=ပြီ။ ပဉ္စဇာတိသတာနိ=ဘဝငါးရာတို့ပတ်လုံး။ မယှံ=ငါဘုရား၏။ မဟာပိတာ=ဘကြီးသည်။ အဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

ဧသာပိ ဗြာဟ္မဏီ (ပ) ပဉ္စဇာတိသတာနိ မဟာမာတာ။

ဧသာပိဗြာဟ္မဏီ=ထိုပုဏ္ဏေးမသည်လည်း။ နိရန္တရမေဝ=အဆက် မပြတ်သာလျှင်။ ပဉ္စဇာတိသတာနိ=ဘဝငါးရာတို့ ပတ်လုံး။ မယှံ= ငါဘုရား၏။ မာတာ=မိခင်သည်။ အဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ပဉ္စဇာတိ သတာနိ= ဘဝငါးရာတို့ပတ်လုံး။ စူဠမာတာ=ငါဘုရား၏မိထွေးသည်။ အဟောသိ=ပြီ။ ပဉ္စဇာတိသတာနိ=ဘဝငါးရာတို့ပတ်လုံး။ မယှံ=ငါဘုရား၏။ မဟာမာတာ=မိခင်ကြီးသည်။ အဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

ဧဝါဟံ ဒိယဍ္ဎဇာတိသဟဿံ (ပ) ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဧဝံ=ဤသို့။ အဟံ=သည်။ ဒိယဍ္ဎဇာတိသဟဿံ=ဘဝတစ်

ထောင့်ငါးရာတို့ပတ်လုံး။ ပြာဟ္မဏာသဿ=ပုဏ္ဏား၏။ ဟတ္ထေ=လက်၌။ သံဝမော=ကြီး၏။ ဒိယမ္ဗဇာတိသဟဿံ=ဘဝတစ်ထောင့်ငါးရာ တို့ပတ်လုံး။ပြာဟ္မဏိယာ=ပုဏ္ဏေးမ၏။ ဟတ္ထေ=လက်၌။ သံဝ မော=ကြီး၏။ ဣတိ=သို့။ တိဏိဇာတိသဟဿာနိ=ဘဝသုံးထောင် တို့ကို။ ကထေတွာ=ဟောတော်မူ၍။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ=မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဟုတွာ=ဖြစ်၍။ ဣမံဂါထံ=ကို။ အာဟ=ပြီ။(ကိ+အာဟ)

၆၈။ ယသ္မိံ မနော နိဝိသတိ၊ စိတ္တဥ္စာပိ ပသီဒတိ။

အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကေ ပေါသေ၊ ကာမံ တသ္မိမ္ပိ ဝိဿသေ။

အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကေ=ဤဘဝ၌ရှေးတွင်မဖြစ်ဘူးသော။ ယသ္မိံပေါ သေ=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မနော=စိတ်သည်။ နိဝိသတိ=တည်၏။ စိတ္တံ= စိတ်သည်။ ပသီဒတိစာပိ=ကြည်လည်းကြည်ညို၏။ တသ္မိမ္ပိပေါသေ= ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ ကာမံ=စင်စစ်။ အနုဘူတပုဗ္ဗသိနေဟေနေဝ=ရှေး၌ ဖြစ်သောချစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဿသေ=အကျွမ်းဝင်၏။

တတ္ထ ယသ္မိံ မနော နိဝိသတီတိ (ပ) စိတ္တံ ပတိဋ္ဌာတိ။

တတ္ထ=ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ ယသ္မိံ မနော နိဝိသတီတိ=ဟူသည် ကား။ ယသ္မိံပုဂ္ဂလေ=၌။ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ=မြင်အပ်ကာမျှ၌ပင်။ စိတ္တံ= သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ=တည်၏။

စိတ္တဥ္စာပိ ပသီဒတီတိ (ပ) မုဒုကံ ဟောတိ။

စိတ္တဥ္စာပိ ပသီဒတီတိ=ဟူသည်ကား။ ယသ္မိံ=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဒိဋ္ဌမတေ=မြင်အပ်မျှ၌။ စိတ္တံ=သည်။ ပသီဒတိ=ကြည်ညို၏။ မုဒုကံ= နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်။ ဟောတိ=၏။

အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကေ ပေါသေတိ (ပ) အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေပိ ပုဂ္ဂလေ။

အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကေ ပေါသေတိ=ဟူသည်ကား။ ပကတိယာ=ပင် ကိုယ်အားဖြင့်။ တသ္မိံအတ္တဘာဝေ=ထိုဘဝအတ္တဘော၌။ အဒိ...

ပိ=ရှေး၌မမြင်အပ်ဘူးသည်လည်းဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလေ=၌။

ကာမံ တသ္မိမ္ပိ ဝိဿသေတိ (ပ) အာပဇ္ဇတိယေဝါတိ အတ္ထော။

ကာမံ တသ္မိမ္ပိ ဝိဿသေတိ=ဟူသည်ကား။ အနုဘူတပုဗ္ဗသိ နေဟောနေဝ=ရှေး၌ခံစားဘူးသောချစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တသ္မိမ္ပိ ပုဂ္ဂလေ=ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ ဧကံသေန-စင်စစ်အားဖြင့်။ ဝိဿသေ= အကျွမ်းဝင်ရာ၏။ ဝိဿာသံ=အကျွမ်းဝင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ ယေဝ=ရောက်သည်သာတည်း။ ဣတိ=ဤသည်ကား။ အတ္ထော= အနက်တည်း။

ဧဝံ သတ္ထာ (ပ) ပုတ္တော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဧဝံ=သို့။ သတ္ထာ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ=ကို။ အာဟရိတွာ=၍။ အနုသန္ဓိံ=ကို။ ဃဋေတွာ=စပ်၍။ ဇာတကံ=ဇာတ် တော်ကို။ သမောဓာနေသိ=ပေါင်းတော်မူပြီ။ (ကိံ+သမောဓာနေသိ) “တဒါ=ထိုအခါ၌။ ဗြာဟ္မဏောစ=ပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မ ဏီစ=ပုဏ္ဏေးမသည်လည်းကောင်း။ဧသောဧဝ=ထိုပုဏ္ဏား၊ ပုဏ္ဏေးမတို့ သည်ပင်လျှင်။ အဟေသုံ=ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။ ပုတ္တောပန=သားသည်ကား။ အဟမေဝ=ငါဘုရားသည်သာ။ အဟောသိ”န္တိ=ဖြစ်ခဲ့လေပြီ-ဟု။ ဇာတကံ= ကို။ သမောဓာနေသိ=ပြီ။

သာကေတဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ

၉။ ဝိဿဝန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၆၉)

ဓိရတ္ထု တံ ဝိသံ ဝန္တန္တိ ဣဒံ (ပ) အာရဗ္ဘ ကထေသိ။

ဓိရတ္ထု တံ ဝိသံ ဝန္တန္တိ ဣဒံ=ဓိရတ္ထု တံ ဝိသံ ဝန္တံအစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤဝိဿဝန္တဇာတ်ကို။ သတ္ထာ=

မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇေတဝနေ=၌။ ဝိဟာရန္တော=စဉ်။ ဓမ္မသေနာပတိ=ဓမ္မသေနာပတိဖြစ်သောအရှင်သာရိပုတ္တရာကို။ အာရဗ္ဘ=အကြောင်းပြု၍။ ကထေသိ=ပြီ။

ထေရဿ ကိရ (ပ) ဗဟု အတိရိတ္တံ အဟောသိ။

ထေရဿ=အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏။ ပိဏ္ဍခဇ္ဇကခါဒနကာလေ=မုန့်ခဲဘွယ်ဘုန်းပေးတော်မူသောအခါ၌။မနုဿာ=လူတို့သည်။ သံဃဿ=သံဃာတော်အတွက်။ ဗဟုံ=များစွာသော။ ပိဏ္ဍခါဒနီယံ=မုန့်ခဲဘွယ်ကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ ဝိဟာရံ=ကျောင်းသို့။ အဂမံသု=လာကြကုန်ပြီ။ ဘိက္ခုသံဃဿ=ရဟန်းသံဃာ၏။ ဂဟိတာဝသေသံ=ယူအပ်ပြီးသောမုန့်ကြွင်းသည်။ ဗဟု=များစွာ။ အတိရိတ္တံ=ကြွင်းကျန်သည်။ အဟောသိ=ပြီ။

မနုဿာ (ပ) "အတိဒိဝါ ဟောတိ"တိ ထေရဿ အဒံသု။

အနုဿာ=လူတို့သည်။ "ဘန္တေ=အရှင်ဘုရားတို့။ အန္တောဂါမဂတာနမ္ပိ=ရွာတွင်း၌ရောက်ရှိနေကြသောရဟန်းများအတွက်လည်း။ ဂဏှထ"တိ=ယူကြကုန်လော့-ဟု။ အာဟံသု=ပြောကြကုန်ပြီ။ တသ္မိံခဏေ=ထိုခဏ၌။ ထေရဿ=အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော=အတူနေတပည့်ဖြစ်သော။ ဒဟရော=ရဟန်းငယ်သည်။ အန္တောဂါမေ=ရွာတွင်း၌။ဟောတိ=၏။ တဿ=ထိုရဟန်းငယ်၏။ ကောဋ္ဌာသံ=အဖို့အစုကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ တသ္မိံ=ထိုရဟန်းငယ်သည်။ အနာဂစ္ဆန္တေ=မလာမီ။ "အတိဒိဝါ=အလွန်နေမြင့်သည်။ ဟောတိ"တိ=ဖြစ်၏ဟု။ ထေရဿ=အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား။ အဒံသု=ပေးကြကုန်ပြီ။

ထေရေန တသ္မိံ ပရိဘုတ္တေ (ပ) အာဟ။

ထေရေန=အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။ တသ္မိံ=ထိုမုန့်ခဲ ဘွယ်ကို။ ပရိဘုတ္တေ=ဘုန်းပေးနေစဉ်။ ဒဟရော=ရဟန်းငယ်သည်။ အဂမာသိ=ရောက်လာပြီ။ အထ=ထိုအခါ၌။ ထေရော=အရှင်သာရိပု တ္တရာမထေရ်သည်။ နံ=ထိုရဟန်းငယ်ကို။ "အာဝုသော=ငါ့ရှင်။ မယံ= ငါတို့သည်။ တုယှံ=သင်၏အတွက်။ ဌပိတခါဒနီယံ=ထားအပ်သော မုန့်ခဲဘွယ်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိမှာ"တိ= ဘုဉ်းပေးခဲ့ကြပြီ-ဟု။ အာဟ=ဆိုပြီ။ သော= ထိုရဟန်းငယ်သည်။ "ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ မဓုရံနာမ= ချိုမြိန် သောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်မည်သည်ကို။ ကဿ=အဘယ်သူ့အား။ အပ္ပိ ယန္တိ= မနှစ်သက်ဘဲရှိအံ့နည်း-ဟု။ အာဟ=ပြောပြီ။

မဟာထေရဿ သံဝေဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ (ပ) န ခါဒိတပုဗ္ဗံ၊

မဟာထေရဿ=အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီးအား။ သံ ဝေဂေါ=သံဝေဂသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ=ဖြစ်ပြီ။ သော=ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာမ ထေရ်သည်။ ဣတော=ဤနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ=စ၍။ "ပိဋ္ဌခါဒနီယံ=မုန့် ခဲဘွယ်ကို။ န ခါဒိဿာမိ"တိ=မစားအံ့-ဟု။ အဓိဋ္ဌာသိ= အဓိဋ္ဌာန် တော်မူပြီ၊ တတော=ထိုအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ=စ၍။ သာရိပုတ္တ ထေရေန= သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည်။ ပိဋ္ဌခါဒနီယံနာမ= မုန့်ခဲဘွယ်မည်သည် ကို။ နခါဒိတပုဗ္ဗံ ကိရ=မစားဘူးသတတ်။

တဿ ပိဋ္ဌခါဒနီယံ (ပ) ဓမ္မသဘာယံ နိသီဒိံသု။

တဿ=ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်၏။ ပိဋ္ဌခါဒနီယံ= မုံ့ခဲဖွယ်ကို။ အခါဒနဘာဝေါ=မစားသည်၏အဖြစ်ကို။ ဘိက္ခုသံဃေ= ရဟန်းသံဃာ၌။ ပါကဋော=ထင်ရှားသည်။ဇာတော=ဖြစ်၏။ဘိက္ခူ=ရ ဟန်းတို့သည်။ တံကထံ=ထိုစကားကို။ ကထေန္တာ=ပြောဆိုကြကုန် လျက်။ဓမ္မသဘာယံ=တရားသဘင်၌။ နိသီဒိံသု=ထိုင်နေကြကုန်ပြီ။

အထ သတ္ထာ အာဂန္တွာ (ပ) အတီတံ အာဟရိ။

အထ=၌။ သတ္ထာ=သည်။ အာဂန္တွာ=၍။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ ဧတရဟိ=၌။ ကာယကထာယ=အဘယ်မည်သောစကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ=ထိုင်နေ၊စည်းဝေးနေကြကုန်သည်။ အတ္ထနု=ဖြစ်ကုန်သနည်း။" ဣတိ=သို့။ ပုစ္ဆိတွာ=မေး၍။ "ဣမာယနာမာ"တိ=ဤမည်သောစကားဖြင့်-ဟူ။ ဝုတ္တေ=ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ သာရိပုတ္တော=သည်။ ဧကေဝါရံ=တစ်ကြိမ်။ ဖယိတကံ=စွန့်ပြီးသောဝတ္ထုကို။ ဇီဝိတံ=အသက်ကို။ ပရိစ္စဇန္တောပိ=စွန့်ရသည်ဖြစ်သော်လည်း။ ပုန=တစ်ဖန်။ နဂဏှာတိယေဝ=မယူသည်သာတည်း။" ဣတိ=သို့။ဝတွာ=၍။ အတီတံ=ကို။ အာဟရိ=ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) ခိပ္ပံ ဝေဇ္ဇံ အာနယိံသု။

အတီတေ=လွန်လေပြီးသောအခါ၌။ ဗာရာဏသိယံ=ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ=သည်။ ရဇ္ဇံ=ကို။ ကာရေန္တေ=စဉ်။ ဗောဓိသတ္တော=သည်။ ဝိသဝေဇ္ဇကုလေ=အဆိပ်ကိုဖြေတတ်သောဆေးသမားတော်အမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ=ဖြစ်၍။ ဝေဇ္ဇကမ္မေန=ဆေးကုသမှုဖြင့်။ ဇီဝိကံ=အသက်ကို။ ကပ္ပေသိ=မွေးမြူမူပြ၏။ အထ=၌။ ဧတံ ဇနပဒမနုဿ=ဇနပုဒ်၌နေသောလူတစ်ယောက်ကို။ သပ္ပေါ=မြွေသည်။ ဍံသိ=ကိုက်ခဲ၏။ တဿ=ထိုသူ၏။ ဉာတကာ=ဆွေမျိုးတို့သည်။ ပမာဒံ=မေ့လျော့ခြင်းကို။ အကတွာ=မပြုမူ၍။ ခိပ္ပံ=မြန်စွာ။ ဝေဇ္ဇံ=ဆေးသမားကို။ အာနယိံသု=ဆောင်ကြကုန်၏။

ဝေဇ္ဇော အာဟ (ပ) ဝိသံ အာကဍ္ဎာပေဟီတိ။

ဝေဇ္ဇော=ဆေးသမားသည်။အာဟ=ဆို၏။(ကိံ+အာဟ) "တာဝ= ရှေးဦးစွာ။ ဩသဓေန=ဆေးလိမ်းခြင်းဖြင့်။ ကိံ= အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ပရိဘာဝေတွာ=ထုံခြင်းကိုပြု၍။ ဝိသံ=အဆိပ်ကို။

ဟာရာမိ= ထုတ်ဆောင်ရမည်လော။ ဒဋ္ဌသပ္ပ=ကိုက်သောမြွေကို။ အာဝါ ဟေတွာ=ခေါ်၍။ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနတော=ကိုက်ရာအရပ်မှ။ တေနေဝ= ထိုကိုက်သောမြွေဖြင့်ပင်။ ဝိသံ=အဆိပ်ကို။အာဂ မှာပေ မိဋ္ဌ"တိ= စုပ်ထုတ်စေ ရအံ့နည်း-ဟု။ အာဟ=ဆို၏။ သပ္ပ=မြွေကို။ အာဝါဟေ တွာ=ခေါ်ယူ၍။ ဝိသံ=အဆိပ်ကို။ အာကမှာပေဟီတိ=စုပ်ထုတ် စေလော့ဟု။ အာဟ=ဆို၏။

သော သပ္ပံ အာဝါဟေတွာ (ပ) အာကမ္မိဿာမိတိ။

သော=ထိုဆေးသမားသည်။ သပ္ပ=မြွေကို။ အာဝါဟေတွာ= ခေါ်ဆောင်၍။ "တယာ=သင်သည်။ အယံ=ဤသူကို။ ဒဋ္ဌော"တိ= ကိုက်ခဲ့အပ်သည်မဟုတ်လော-ဟု။ အာဟ=၏။ အာမ=ဟုတ်ကဲ့။ မယာ=သည်။ ဒဋ္ဌော=ကိုက်ခဲ့အပ်ပြီ။ ဣတိ=သို့။ အာဟ=၏။ တယာ= သင်သည်။ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနတော=ကိုက်ခဲ့ရာအရပ်မှ။ တွယေဝ=သင်သည် ပင်လျှင်။ မုခေန=ခံတွင်းဖြင့်။ ဝိသံ=အဆိပ်ကို။ အာကမှာဟိ=စုပ်ယူ လော့။ ဣတိ=သို့။ အာဟ=၏။ မယာ=ငါသည်။ ဧကဝါရံ=တစ်ကြိမ်။ ဖဟိတက်=စွန့်အပ်သောဝတ္ထုကို။ ပုန=တစ်ဖန်။ နဂဟိတပွံ=မယူအပ် ဘူး။ အဟံ=ငါသည်။ မယာ=ငါသည်။ ဖဟိတဝိသံ=စွန့်အပ်သောအ ဆိပ်ကို။ န အာကမ္မိဿာမိ=စုပ်ယူမည်မဟုတ်။ ဣတိ=သို့။ အာဟ= ၏။

သော ဒါရူနိ အာဟရာပေတွာ (ပ) ဣမံ ဂါထမာဟ။

သော=ထိုဆေးသမားသည်။ (ဝါ) ဆေးဆရာသည်။ ဒါရူနိ= ထင်းတို့ကို။ အာဟရာပေတွာ=ဆောင်ယူစေ၍။ အဂ္ဂိ=မီးကို။ ကတွာ= ပြု၍၊ အာဟ=ဆို၏။ (ကိ+အာဟ)။ "အတ္တနော=မိမိ၏။ ဝိသံ=အ ဆိပ်ကို။ သစေနာကမှသိ=အကယ်၍စုပ်မထုတ်အံ့။ ဣမံအဂ္ဂိ=ဤမီး

သို့။ ပဝိသာ"တိ+ပဝိသ+က္ကတိ=ဝင်လော့ဟူ။ အာဟ=၏။ သပ္ပေါ=မြွေသည်။ " အပိ=စင်စစ်။ အဂ္ဂိ=မီးသို့။ ပဝိသိဿာမိ=ဝင်အံ့။ အတ္တနာ=မိမိသည်။ ဧကဝါရံ=တစ်ကြိမ်။ ဇဟိတဝိသံ= စွန့်အပ်သော အဆိပ်ကို။ န ပစ္စာဟရိဿာမိ"တိ=ပြန်မဆောင်ယူအံ့-ဟူ။ ဝတွာ=ဆို၍။ ဣမံ ဂါ ထံ=ကို။ အာဟ=၏။ (ကိံ+အာဟ)

၆၉။ ဓိရတ္ထု တံ ဝိသံ ဝန္တံ၊ ယမဟံ ဇီဝိတကာရဏာ။
ဝန္တံ ပစ္စာဟရိဿာမိ၊ မတံ မေ ဇီဝိတာ ဝရံ။

အဟံ=ငါသည်။ ဇီဝိတကာရဏာ=အသက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝန္တံ=အန်ပြီးသော။ ယံဝိသံ=အကြင်အဆိပ်ကို။ ပစ္စာဟရိဿာမိ=တစ်ဖန်ပြန်မျိုအံ့။ ဝန္တံ=အန်ပြီးသော။ တံဝိသံ=ထိုအဆိပ်ကို။ ဓိရတ္ထု=စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်၏။ မေ=ငါ့အား။ မတံ=သေရခြင်းသည်။ ဇီဝိတာ=အသက်ရှင်သည်ထက်။ ဝရံ=မြတ်၏။

တတ္ထ ဓိရတ္ထုတိ (ပ) တံ ဝန္တံ ဝိသံ ဓိရတ္ထု၊

တတ္ထ=ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ ဓိရတ္ထုတိ=ဟူသည်ကား။ ဂရဟတ္ထေ=ဂရဟာအနက်၌။ နိပါတော=နိပါတ်တည်း။ တံ ဝိသန္တိ=တံ ဝိသံ ဟူသည်ကား။ အဟံ=ငါသည်။ ဇီဝိတကာရဏာ=အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝန္တံ=အန်ပြီးသော။ ယံဝိသံ=အကြင်အဆိပ်ကို။ ပစ္စာဟရိဿာမိ=ပြန်မျိုအံ့။ ဝန္တံ=အန်ပြီးသော။ တံဝိသံ=ထိုအဆိပ်ကို။ ဓိရတ္ထု=စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်၏။

မတံ မေ ဇီဝိတာ ဝရန္တိ (ပ) ဇီဝိတတော ဝရန္တိ အတ္ထော။

မတံ မေ ဇီဝိတာ ဝရန္တိ=ဟူသည်ကား။ တဿဝိသဿ=ထိုအဆိပ်၏။ အပစ္စာဟရဏကာရဏာ=နောက်တဖန်ပြန်မယူသည်၏အကြောင်းကြောင့်။ အဂ္ဂိ=မီးထဲသို့။ ပဝိသိတွာ=ဝင်၍။ ယံ မရဏံ=အကြင်သေခြင်းသည်။ အတ္ထိ=ရှိ၏။ တံ မရဏံ=ထိုသေခြင်းသည်။ မမ=

ငါ၏။ ဇီဝိတတော=အသက်ရှင်ခြင်းထက်။ ဝရံ=မြတ်၏။ ဣတိ=ဤ သည်ကား။ အတ္တော=အနက်တည်း။

ဧဝဋ္ဌ ပန ဝတွာ (ပ) ဝတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

ဧဝံ=သို့။ ဝတွာ=ဆို၍။ အင်္ဂ=မီးသို့။ ပဝိသိတုံ=ဝင်ခြင်းငှါ။ ပါ ယာသိ=သွား၏။ အထ=၌။ ဝေဇ္ဇော=ဆေးဆရာသည်။ နံ=ထိုမြွေကို။ နိဝါရေတွာ=တားမြစ်၍။ တံပုရိသံ=ထိုယောကျ်ားကို။ ဩသဓေဟိစ= ဆေးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ မန္တေဟိစ=မန္တရားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗိသံ=အဆိပ်မရှိသည်ကို။ အရောဂံ=ရောဂါမရှိသည်ကို။ ကတွာ=ပြု ၍။ သပ္ပဿ=မြွေအား။ သီလာနိ=သီလတို့ကို။ ဒတွာ=ပေး၍။ "ဣတော=ဤနေ့မှ။ပဋ္ဌာယ=စ၍။ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူကို။ မာဝိဟေဌေသီ"တိ=မညှဉ်းဆဲလင့်ဟူ။ ဝတွာ=ဆိုဆုံးမ၍။ ဝိဿ ဇ္ဇေသိ=လွှတ်လိုက်၏။

သတ္ထာပိ (ပ) ဝေဇ္ဇော ပန အဟမေဝ အဟောသိ"န္တိ။

သတ္ထာပိ=သည်လည်း။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ သာရိပုတ္တော=အရှင် သာရိပုတ္တရာသည်။ ဧကေဝါရံ=တစ်ကြိမ်။ ဇဟိတက်=စွန့်ပြီးသောဝတ္ထု ကို။ ဇီဝိတံ=အသက်ကို။ ပရိစ္စဇန္တောပိ=စွန့်ရသော်လည်း။ပုန=နောက် တစ်ဖန်။ နဂဏှာတိ"တိ=မယူဟူ။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ=ဤတရားဒေ သနာကို။ အာဟရိတွာ=ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိ=ကို။ ဃဋ္ဋေတွာ= ၍။ ဇာတကံ=ကို။ သမောဓာနေသိ=ပြီ။ (ကိံ+သမောဓာနေသိ)"တဒါ= ထိုအခါ၌။ သပ္ပေါ=မြွေသည်။ သာရိပုတ္တော=အရှင်သာရိပုတ္တရာ သည်။ အဟောသိ=ပြီ။ ဝေဇ္ဇောပန=ဆေးသမားသည်ကား။ (ဝါ) ဆေး ဆရာသည်ကား။ အဟမေဝ-ငါဘုရားသည်သာ။ အဟောသိ"န္တိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီဟူ။ ဇာတကံ-ကို။ သမောဓာနေသိ=ပေါင်းပြီ။

ဝိသဝန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀။ ကုဒ္ဒါလဇာတကဝဏ္ဏနာ(၇၀)

န တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ္တ ကွ္ဒံ (ပ) အာရဗ္ဘ ကထေသိ။

န တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတန္တိ ဣဒံ-န တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတံအစ ရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤကုဒ္ဒါလဇာတ်ကို။ သတ္ထာ=သည်။ ဇေတဝနေ-၌။ ဝိဟရန္တော=စဉ်။ စိတ္တဟတ္ထသာရိပုတ္တံ-ဆင်ထိန်းသားဖြစ်သောစိတ္တဟတ္ထသာရိပုတ္တထေရ်ကို။ အာရဗ္ဘ=အကြောင်းပြု၍။ ကထေသိ=ပြီ။

သော ကိရ သာဝတ္ထိယံ (ပ) သမဏေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။

သော-ထိုစိတ္တဟတ္ထမထေရ်သည်။ သာဝတ္ထိယံ-ပြည်၌။ ဧကော-တစ်ယောက်သော။ ကုလဒါရကော-အမျိုးသားသည်။ ဟောတိကိရ-ဖြစ်သတတ်။ အထ-၌။ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့သ၌။ ကသိတွာ-လယ်ထွန်၍။ အာဂစ္ဆန္တော-လာသည်ရှိသော်။ ဝိဟာရံ-သို့။ ပဝိသိတွာ=ဝင်၍။ ဧကဿထေ ရဿ=မထေရ်တစ်ပါး၏။ ပတ္တတော-သပိတ်မှ။ သိနိဒ္ဓံ-သိမ်မွေ့သော။ မဓုရံ-ကောင်းမြတ်သော အရသာရှိသော။ ပဏီတဘောဇနံ=မွန်မြတ်ေ သောဘောဇဉ်ကို။ လဘိတွာ=ရ၍။ စိန္တေသိ-စဉ်းစားပြီ။ (ကိံ+စိန္တေ သိ) "မယံ-ငါသည်။ ရတ္တိံဒိဝံ-နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ သဟတ္ထေန-မိမိလက် ဖြင့်။ နာနာကမ္မာနိ-အလုပ်အမျိုးမျိုးတို့ကို။ ကုရုမာနာပိ-လုပ်ကိုင်ကြ သော်လည်း။ ဧဝရူပံ-ဤကဲ့သို့သဘောရှိသော။ မဓုရာဟာရံ-ကောင်းမွန်သော အရသာရှိသောအာဟာရကို။ နလဘာမ-မရကြ ကုန်။ မယာပိ-ငါသည်လည်း။သမဏေန-ရဟန်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ- ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ-သို့။ စိန္တေသိ-စဉ်းစားပြီ။

သော ပဗ္ဗဇိတွာ (ပ) အဘိဓမ္မံ ဥဂ္ဂဏှိ။

သော-ထိုစိတ္တဟတ္ထသည်။ ပဗ္ဗဇိတွာ-ရဟန်းပြု၍။ မာသမတ္တမာ သစ္စယေန-တစ်လ၊ တစ်လခွဲလွန်သဖြင့်။ အယောနိသော-မသင့် သောနှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ မနသိကရောန္တော-နှလုံးသွင်းမှုပြုသည်ရှိ သော်။ ကိလေသဝသိကော-ကိလေသာအလိုသို့လိုက်သည်။ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ ဝိဗ္ဘမိတွာ-လူထွက်၍။ ပုန-နောက်တစ်ဖန်။ ဘဏ္ဍေန-ထမင်း ဖြင့်။ ကိလမန္တော-ပင်ပန်းသည်ရှိသော်။ အာဂန္တွာ-လာ၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရဟန်းပြု၍။ အဘိဓမ္မံ-အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းကို။ ဥဂ္ဂဏှိ-ဆောင်ပြီ။ သင်ယူပြီ။

ဣမိနာဝ ဥပါယေန (ပ) အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဣမိနာဝ ဥပါယေန-ဤနည်းဖြင့်ပင်။ ဆဝါရေ-ခြောက်ကြိမ် တိုင်တိုင်။ ဝိဗ္ဘမိတွာ-လူထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းပြုပြီ။ တတော- ထိုရဟန်းပြုသည်မှ။ သတ္တမေ-ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ဘိက္ခု ဘာဝေ-ရဟန်းအဖြစ်၌။ သတ္တပ္ပကရဏိကော-အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း ဆောင်သည်။ ဟုတွာ-ဖြစ်၍။ ဗဟူ-များစွာသော။ ဘိက္ခူ-ရဟန်း တို့ကို။ ဓမ္မံ-အဘိဓမ္မာတရားကို။ ဝါစေန္တော-ပို့ချလျက်။ ဝိပဿနံ- ဝိပဿနာကို။ ဝဍ္ဎေတွာ-ပွါးများ၍။ အရဟတ္တံ-သို့။ ပါပုဏိ-ရောက် တော်မူပြီ။

အထဿ သဟာယကာ ဘိက္ခူ (ပ) ဂိဟိဘာဝ ဝါယာတိ။

အထ-၌။ အဿ-ထိုစိတ္တဟတ္ထမထေရ်၏။ သဟာယကာ- အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ-ရဟန်းတို့သည်။ "အာဝုသောစိတ္တ ဟတ္ထ-ငါ့ရှင်စိတ္တဟတ္ထ။ တေ-သင့်အား။ ပုဗ္ဗေဝိယ-ရှေးအခါ၌ကဲ့သို့။ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌။ ကိလေသာ-ကိလေသာတို့သည်။ နဝဍ္ဎန္တိ+ ကိံနု-မတိုးပွါးကြကုန်သလော။" ဣတိ-သို့။ ပရိဟာသံ-ပြက်ရယ်မှုကို။

ကရိသု-ပြုကြကုန်ပြီ။ အာဝုသော-အရှင်တို့။ ဒါနိ-ယခုအခါ၌။ အဟံ-ငါသည်။ ကတော-ဤအချိန်အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ-စ၍။ ဂိဟိဘာဝါယ-လူထွက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော-မထိုက်ချေ။ ဣတိ-သို့။ အာဟ-ပြီ။

ဓဝံ တသ္မိံ အရဟတ္တံ (ပ) ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ”တိ။

ဓဝံ-သို့။ တသ္မိံ-ထိုစိတ္တဟတ္ထမထေရ်သည်။ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တေ-ရောက်လတ်သော်။ ဓမ္မသဘာသံ-တရားသဘင်၌။ ကထာ-စကားသည်။ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်၏။ (ကိံ+ဥဒပါဒိ) “အာဝုသော-အရှင်တို့။ ဓဝရူပဿနာမ-ဤကဲ့သို့ သဘောရှိသည်မည်သော။ အရဟတ္တဿ-အရဟတ္တဖိုလ်၏။ ဥပနိဿယေ-ဥပနိဿယသည်။ သတိ-ရှိလျက်။ အာယသ္မာ စိတ္တဟတ္ထသာရိပုတ္တော-အရှင်စိတ္တဟတ္ထသာရိပုတ္တသည်။ ဆက္ခတ္တုံ-ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင်။ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော-လူထွက်၏။ အဟော-အံ့ဖွယ်ရှိစွ။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ-ပုထုဇဉ်အဖြစ်သည်။ မဟာဒေါသော-အပြစ်ကြီးလေး၏။

သတ္ထာ အာဂန္တွာ (ပ) ဒန္တမေဝ ဟိ တံ သုခံ အာဝဟတိ။

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဂန္တွာ-လာ၍။ “ဘိက္ခဝေ-တို့။ ဓတရဟိ-ယခုအခါ၌။ ကာယကထာယ-အဘယ်မည်သောစကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ-စည်းဝေးကြကုန်သည်။ အတ္တနု-ဖြစ်ကြသနည်း”။ ဣတိ-သို့။ ပုစ္ဆိတွာ-မေးတော်မူ၍။ “ဣမာယနာမာတိ-ဤမည်သောစကားဖြင့်ဟု။ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သော်။ “ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ပုထုဇ္ဇနစိတ္တံ နာမ-ပုထုဇဉ်စိတ်မည်သည်။ လဟုကံ-လျင်မြန်စွာဖြစ်တတ်၏။ ဒုန္နိဂ္ဂဟံ-နှိမ်နင်းခြင်းငှါခက်ခဲ၏။ အာရမ္မဏဝသေန-အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္တွာ-သွား၍။ အလ္လီယတိ-ကပ်ငြိ၏။ ဓကဝါရံ-တစ်ကြိမ်။ အလ္လီနံ-ကပ်ငြိသောစိတ်ကို။ ခိပ္ပံ-လျင်မြန်စွာ။

မောစေတုံ-လွတ်စေခြင်းငှါ။ ဝါ-ပြေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ-မစွမ်းနိုင်, မတတ်နိုင်သည်။ဟောတိ-၏။ ဓေရူပဿ-ဤသို့သဘော ရှိသော။ စိတ္တဿ-စိတ်ကို။ ဒမထော-အရိယမဂ်ဖြင့်ဆုံးမခြင်းသည်။သာဓု-ကောင်း၏။ ဟိ-မှန်၏။ ဒန္တမေဝ-ယဉ်ကျေးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တံစိတ္တံ-ထိုစိတ်သည်။ သုခံ-မဂ်,ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ အာဝဟတိ= ဆောင်၏။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ လဟုနော၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနော။
စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု၊ စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ-နှိပ်နင်းနိုင်ခဲသော။ လဟုနော-လျင်မြန်စွာဖြစ်တတ်သော။ ယတ္ထကာမနိပါတိနော-အကြင်အကြင်အလိုရှိတိုင်းသောအာရုံ၌ကျတတ်သော။ စိတ္တဿ-စိတ်ကို။ ဒမထော-အရိယမဂ်ဖြင့်ဆုံးမခြင်းသည်။ သာဓု-ကောင်း၏။ ဒန္တံ-အရိယမဂ်ဖြင့်ယဉ်စေပြီးသော။ စိတ္တံ-စိတ်သည်။ သုခါဝဟံ-မဂ်,ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုဆောင်တတ်၏။

တဿ ပန ဒုန္နိဂ္ဂဟတာယ (ပ) အတီတံ အာဟရိ။

တဿ-ထိုစိတ်ကို။ ဒုန္နိဂ္ဂဟတာယယ-နှိပ်နင်း နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌။ ပဏ္ဍိတာ-ပညာရှိတို့သည်။ ဧကံ ကုဒ္ဒါလကံ-ပေါက်တူးတစ်ချောင်းကို။ နိဿာယ-မှီ၍။ တံ-ထိုပေါက်တူးကို။ ဇဟိတုံ-စွန့်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာ-မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ လောဘဝသေန-လောဘ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆက္ခတ္တုံ-ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင်။ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတွာ-လူထွက်၍။ သတ္တမေ-ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ပဗ္ဗဇိတဘာဝေ-ရဟန်းအဖြစ်၌။ ဈာနံ-ဈာန်ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍။ တံလောဘံ-ထိုလောဘကို။ နိဂ္ဂဏှိံသု-နှိပ်နင်းကြကုန်ပြီ။"ဣတိ-သို့။ ဝတွာ-ဆို၍။ အတီတံ-ကို။ အာဟရိ-

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) နာမ အဟောသိ။

အတီတေ-၌။ ဗာရာဏသိယံ-၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ-သည်။ ရဇ္ဇံ-ကို။ ကာရေန္တေ-စဉ်။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ ပဏ္ဏိတကုလေ-ပညာရှိအမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ-ဖြစ်၍။ဝိညုတံ-သိကြားလိမ္မာသောအဖြစ်သို့။ ပါပုဏိ-ရောက်ပြီ။ အဿ-ထိုဘုရားလောင်းအား။ "ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတော" တိ-ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတဟူသော။ နာမံ-အမည်သည်။ အဟောသိ-ပြီ။

သော ကုဒ္ဒါလကေန (ပ) ကပဏဇီဝိတံ ကပ္ပေသိ၊

သော-ထိုကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည်။ ကုဒ္ဒါလကေန-ပေါက်တူးဖြင့်။ ဘူမိပရိကမ္မံ-မြေ၌တူးဆွခြင်းအမှုကို။ ကတွာ-၍။ ဍကဗ္ဗေဝ-ဟင်းရွက်ကိုလည်းကောင်း။ အလာဗု ကုမ္ဘဏ္ဍဧဠာလုကာဒီနိစ-ဗူး ဖရုံ သခွား အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ဝပိတွာ-စိုက်ပျိုး၍။ တာနိ-ထိုဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ကို။ ဝိက္ကိဏန္တော-ရောင်းလျက်။ ကပဏဇီဝိကံ-ဆင်းရဲသောသူတို့၏အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ-ပြု၏။

တဉှိဿ ဧကံ ကုဒ္ဒါလကံ (ပ) နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ"တိ၊

ဟိ-ထိုစကားမှန်၏။ အဿ-ထိုကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတအား။ ဧကံ-တစ်ခုတည်းသော။ တံကုဒ္ဒါလကံ-ထိုပေါက်တူးကို။ ဌပေတွာ-ထား၍။ အညံ-အခြားသော။ ဓနံနာမ-ဥစ္စာမည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ သော-ထိုကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည်။ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့သ၌။ စိန္တေသိ-စဉ်းစား၏။ (ကိံ+စိန္တေသိ) "မေ-ငါ့အား။ဃရာဝါသေန-အိမ်၌နေသဖြင့်။ ကိံ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ နိက္ခမိတွာ-တောထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိဿာမ-ရဟန်းပြုတော့အံ့" ဣတိ-သို့။ စိန္တေသိ-၏။

အထေကဒိဝသံ ကုဒ္ဒါလကံ (ပ) နိဿာသ ဥပ္ပဗ္ဗဇိ၊

အထ-၌။ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့သ၌။ ကုဒ္ဒါလကံ-ပေါက်တူးကို။

ပဋိစ္ဆန္နဒ္ဒာနေ-ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌။ ဌပေတွာ-ထား၍။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ-ရ သေ့ရဟန်းကို။ ပဗ္ဗဇိတွာ-ရဟန်းပြု၍။ တံ ကုဒ္ဒါလကံ-ထိုပေါက်တူး ကို။ အနုဿရိတွာ-အောက်မေ့သတိရ၍။ လောဘံ-ကို။ ဆိန္ဒိ တုံ- ဖြတ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော-မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ကုဏ္ဍကကု ဒ္ဒါလကံ-တုံးသောပေါက်တူးကို။ နိဿာယ-မှီ၍။ ဥပ္ပဗ္ဗဇိ-လူထွက်ပြီ။

ဇဝံ ဒုတိယမ္ပိ (ပ) ပဗ္ဗဇိကောစေ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတောစ။

ဇဝံ-ဤနည်းတူ။ ဒုတိယမ္ပိ-နှစ်ကြိမ်မြောက်၌လည်း။ တတိ ယမ္ပိ- သုံးကြိမ်မြောက်၌လည်း။ ဣတိ-သို့။ ဆဝါရေ-ခြောက်ကြိမ် မြောက်တိုင်တိုင်။ တံ ကုဒ္ဒါလကံ-ထိုပေါက်တူးကို။ ပဋိစ္ဆန္နဒ္ဒာနေ- ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌။ နိက္ခိပိတွာ-ထား၍။ ပဗ္ဗဇိတောစေဝ-ရဟန်း လည်းပြု၏။ဥပ္ပဗ္ဗဇိတောစ-လူလည်းထွက်၏။

သတ္တမေ ပန ဝါရေ စိန္တေသိ (ပ) သီဟနာဒံ နဒိ။

သတ္တမေဝါရေပန-ခုနစ်ကြိမ်မြောက်၌ကား။ စိန္တေသိ- စဉ်းစား၏။ (ကိံ+စိန္တေသိ) "အဟံ-သည်။ ဣမံ ကုဏ္ဍကကုဒ္ဒါလကံ- ဤပေါက်တူးတုံးကို။ နိဿာယ-မှီ၍။ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်တလဲလဲ။ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော-လူထွက်ရ၏။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ နံ-ထိုပေါက်တူး တုံးကို။ မဟာနဒိယံ- မြစ်ကြီး၌။ ပက္ခိပိတွာ-ပစ်ချ၍။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့"။ ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်၍။ နဒီတီရံ-မြစ်ကမ်းနားသို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ "အဿ-ထိုပေါက်တူး၏။ ပတိတဋ္ဌာနံ-ကျရာ နေရာကို။ သစေပဿိဿာမိ- အကယ်၍မြင်အံ့။ ပုန-တစ်ဖန်။ အာဂန္တွာ-လာ၍။ ဥဒ္ဓရိတုကာမတာ- ထုတ်ဆောင်ယူလို သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘဝေယျာ"တိ-ဖြစ်ရာ၏ဟု။ တံ ကုဒ္ဒါလကံ-ထိုပေါက် တူးကို။ ဒဏ္ဍေ-အရိုး၌။ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍။ နာဂဗလော-ဆင်ပြောင် အားနှင့်တူသောအားရှိသော။ ထာမသမ္ပန္နော-အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသော

ကုဒ္ဒါလပဏ္ဏိတသည်။ သီသသ-ဦးခေါင်း၏။ ဥပရိဘာဂေ-
အထက်အဖို့၌။ တိကွတ္တုံ-သုံးကြိမ်တိုင် တိုင်။ အာဝိဉ္ဆိတွာ-လှည့်၍။
အင်္ဂုနိ-မျက်စိတို့ကို။ နိမ္မီလေတွာ-မှိတ်၍။ နဒီမဇ္ဈေ-မြစ်၏
အလယ်၌။ ခိပိတွာ-ပစ်ချ၍။ "မေ-ငါသည်။ ဇိတံ-အောင်အပ်ပြီ။
မေ-ငါသည်။ ဇိတံ-အောင်အပ်ပြီ"။ ဣတိ-သို့။ တိက္ခတ္တုံ-သုံးကြိမ်
တိုင်တိုင်။ သီဟနာဒံ-ခြင်သေ့ကဲ့သို့ဟစ်ကြွေးခြင်း ကို။ နဒိ-ဟစ်ကြွေး
၏။

တသ္မိံ ခဏေ ဗာရာဏသိရာဇာ (ပ) ပုစ္ဆိ။

တသ္မိံခဏေ-ထိုဟစ်ကြွေးသောခဏ၌။ ဗာရာဏသိရာဇာ=
ဗာရာဏသီမင်းသည်။ ပစ္စန္တံ-ပစ္စန္တရစ်ကို။ ဝူပသမေတွာ-ငြိမ်းစေ၍။
အာဂတော-လာလတ်သည်ရှိသော်။ နဒီယာ-မြစ်၌။ သီသံ-ဦးခေါင်း
ကို။ နှာယိတွာ-ရေချိုး၍။ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော-အလုံးစုံသော
တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်သည်ဖြစ်၍။ ဟတ္ထိခန္ဓေန-ဆင်ကျောက်
ကုန်းပေါ်၌စီးခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆမာနော-သွားစဉ်။ ဗောဓိသတ္တဿ-ဘုရား
လောင်း၏။ တံသဒ္ဒံ-ထိုဟစ်ကြွေးအသံကို။ သုတွာ-ကြား၍။ "အယံ
ပုရိသော-ထိုယောက်ျားသည်။'ဇိတံ မေ ဇိတံ မေတိ'ငါသည် အောင်
ပြီ ငါသည် အောင်အပ်ပြီဟု။ ဝဒတိ-ဆို၏။ ဧတေန-ထိုယောက်ျား
သည်။ ကော-အဘယ်သူကို။ ဇိတောနုခေါ-အောင်အပ်သနည်း။ နံ-
ထိုယောက်ျားကို။ ပက္ကောသထ-ခေါ်ကြလော့။ " ဣတိ-သို့။ ပက္ကော
သာပေတွာ-ခေါ်စေ၍။ "ဘောပုရိသ-အိုယောက်ျား။ တာဝ-ရှေးဦး
စွာ။ အဟံ-ငါ သည်။ ဝိဇိတသင်္ဂါမော-အောင်အပ်သောစစ်မြေပြင်ရှိ
၏။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ ဇယံ-အောင်ခြင်းကို။ ဂဟေတွာ-ယူ၍။
အာဂစ္ဆာမိ-လာ၏။ တယာပန-သင်သည်ကား။ ကော-အဘယ်သူ

ကို။ ဇိတော-အောင်အပ်သနည်း။ "ဣတိ-သို့။ ပုစ္ဆိ-မေးတော်မူပြီ။

ဗောဓိသတ္တော (ပ) ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ။

ဗောဓိသတ္တော-သည်။ "မဟာရာဇ-မင်းကြီးမြတ်။ တယာ-သင်မင်းကြီးသည်။ သင်္ဂါမသတမ္ပိ-စစ်မြေပြင်တစ်ရာကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂါမသဟဿမ္ပိ-စစ်မြေပြင်တစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂါမသတသဟဿမ္ပိ-စစ်မြေပြင်တစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း။ ဇိနန္တေန-အောင်သဖြင့်။ ကိလေသာနံ-ကိလေသာတို့ကို။ အဇိတတ္တာ-မအောင်မြင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဇ္ဇိတမေဝ-မကောင်းသဖြင့်အောင်အပ်သည်သာဖြစ်၏။ အပရံပန-ငါသည်ကား။ မမ-ကျွန်ုပ်၏။ အဗ္ဘန္တရေ-ကိုယ်တွင်း၌။ လောဘံ-ကို။ နိဂ္ဂဏှန္တော-နှိပ်နင်းလျက်။ ကိလေသေ-ကိလေသာတို့ကို။ ဇိနိံ-အောင်နိုင်ပြီ။" ဣတိ-သို့။ ကထေန္တောယေဝ-ပြောလျက်သာလျှင်။ မဟာနဒိံ-မြစ်ကြီးကို။ ဩလောကေတွာ-ကြည့်၍။ အာပေါကသိဏာရမ္မဏံ-အာပေါကသိုဏ်းလျှင်အာရုံရှိသော။ ဈာနံ-ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေ၍။ သမ္ပတ္တာနုဘာဝေါ-ရောက်သောအာနုဘော်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌။ နိသီဒိတွာ-ထိုင်နေ၍။ ရညော-မင်းအား။ ဓမ္မံ-ကို။ ဒေသေန္တော-ဟောလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣမံဂါထံ-ကို။ အာဟ-ပြီ။ (ကိံ+အာဟ)

၇၀။ နတံ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ အဝဇီယတိ။
တံ ခေါ ဇိတံ သာဓုဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ နာဝဇီယတိ။

ယံဇိတံ-အကြင်အောင်ခြင်းကို။ အဝဇီယတိ-ရန်သူသည်တစ်ဖန်အောင်အပ်၏။ တံ ဇိတံ-ထိုအောင်ခြင်းသည်။ န သာဓုဇိတံ-ကောင်းသောအောင်ခြင်းမမည်။ ယံဇိတံ-အကြင်အောင်ခြင်းကို။ န အဝဇီယတိ-ရန်သူသည်တစ်ဖန်မအောင်အပ်။ တံဇိတံ-ထိုအောင်

ခြင်းသည်လျှင်။ သာဓုဇိတံ-ကောင်းသောအောင်ခြင်းမည်၏။

တဏ္ဍ န တံ ဇိတံ (ပ) ပုန အဝဇီယနတော။

တဏ္ဍ-ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ နတံ ဇိတံ(ပ) အဝဇီယတီတိ-နတံ ဇိတံ (ပ) အဝဇီယတိဟူသည်ကား။ ပစ္စာမိတ္တေ-ရန်သူတို့ကို။ ပရာဇိနိတွာ-ကျရှုံး၍။ ရဋ္ဌ-တိုင်းနိုင်ငံကို။ ယံဇိတံ-အကြင်အောင်ခြင်းကို။ ပဋိလဒ္ဓံ-ပြန်ရအပ်၏။ ပုနပိ-နောက်တစ်ဖန်လည်း။ တေဟိပစ္စာမိတ္တေဟိ-ထိုရန်သူတို့သည်။ အဝဇီယတိ-အောင်အပ်၏။ တံဇိတံ-ထိုအောင်နိုင်ခြင်းသည်။ သာဓုဇိတံနာမ-ကောင်းသောအောင်နိုင်ခြင်းသည် မည်သည်။ နဟောတိ-မဖြစ်။ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ပုန-နောက်တစ်ဖန်။ အဝဇီယနတော-အောင်နိုင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အပရော နယော (ပ) ယသ္မာ ပုန ပရာဇယော၀ ဟောတိ။

အပရော နယော-နောက်တနည်းသည်ကား။ ဇိတံ-အောင်နိုင်ခြင်းကို။ ဇယော-ဇယောဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ပစ္စာမိတ္တေဟိ-ရန်သူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ-အတူတကွ။ ယုဇ္ဈိတွာ-တိုက်ခိုက်၍။ အဓိဂတော-ရအပ်သော။ ယောဇယော-အကြင်အောင်မြင်ခြင်းသည်။ ပုန-တစ်ဖန်။ တေသု-ထိုရန်သူတို့သည်။ ဇိနန္တေသု-အောင်နိုင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပရာဇယော-ကျရှုံးသည်။ ဟောတိ-၏။ သောဇယော-ထို အောင်နိုင်ခြင်းသည်။ နသာဓု+နသောဘနော-မကောင်း။ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်။ ပုန-တစ်ဖန်။ ပရာဇယော၀-ကျရှုံးသည်သာ။ ဟောတိ-၏။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်။ နသာဓု-မကောင်း။

တံ ခေါ ဇိတံ သာဓုဇိတံ (ပ) ပုန နာဝဇီယနတော။

တံ ခေါဇိတံ (ပ) နာဝဇီယတီတိ-ဟူသည်ကား။ ပစ္စာမိတ္တေ-

ရန်သူတို့ကို။ နိမ္မထေတွာ-နှိမ်နင်း၍။ ယံဇိတံ-အကြင်အောင်နိုင်ခြင်းသည်။ ပုန-တစ်ဖန်။ တေပိ-ထိုရန်သူတို့သည်။ နာဝဇီယတိ-မအောင်နိုင်အပ်။ (ဝါ)တနည်းကား။ ဧကဝါရံ-တစ်ကြိမ်။ လဒ္ဓေါ-ရအပ်သော။ ယောဇယော-အကြင်အောင်ခြင်းသည်။ ပုန-တစ်ဖန်။ ပရာဇယော-ကျရှုံးခြင်းသည်။ နဟောတိ-မဖြစ်။ တံဇိတံ- ထိုအောင်ခြင်းသည်။ သာဓုဇိတံ+သောဘနံ-ကောင်းသောအောင်ခြင်းမည်၏။ သောဇယော-ထိုအောင်ခြင်းသည်။ သာဓု+သောဘနောနာမ-ကောင်းသည်မည်သည်။ ဟောတိ-၏။ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ပုန-တစ်ဖန်။ နာဝဇီယနတော-မအောင်နိုင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

တသ္မာ တွံ မဟာရာဇ (ပ) ကိလေသာနံ အဇိတတ္တာ။

တသ္မာ-ထို့ကြောင့်။ မဟာရာဇ-မင်းကြီးမြတ်။ တွံ-သင်မင်းကြီးသည်။ သတက္ခတ္တုမ္ပိ-အကြိမ်တစ်ရာကိုလည်းကောင်း။ သဟဿက္ခတ္တုမ္ပိ-အကြိမ်တစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း။ သတသဟဿက္ခတ္တုမ္ပိ- အကြိမ်တစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂါမသီသံ-စစ်မြေပြင်ကို။ဇိနိတွာပိ-အောင်နိုင်ပြီး၍လည်း။ သင်္ဂါမယောဓောနာမ-စစ်မြေပြင်ကို အောင်နိုင်သောသူရဲ ကောင်းမည်သည်။ နဟောသိ-မဖြစ်။ ကိံကာရဏာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အတ္တနော-မိမိ၏။ ကိလေသာနံ-ကိလေ သာတို့ကို။ အဇိတတ္တာ-မအောင်နိုင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။

ယော ပန (ပ) ဥတ္တမသင်္ဂါမယောဓောဝေါ ပနေတ္တ။

ယော-အကြင်သူသည်။ ဧကဝါရမ္ပိ-တစ်ကြိမ်သည်လည်း။ အတ္တနော [illegible] ရေ-ကိုယ်တွင်း၌။ ကိလေသေ-ကိလေသာတို့ကို။ နိဂ္ဂါဟိ-အောင်နိုင် [illegible] ဘိသူသည်။ ဥတ္တမော-မြတ်သော။

သင်္ဂါမသီသယောဓောတိ-စစ်မြေပြင်ကိုအောင်နိုင်သောသူရဲကောင်း တည်းဟု။ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌။ နိသိန္နကောဝ-ထိုင်လျက်ပင် လျှင်။ ဗုဒ္ဓလီလာယ-မြတ်စွာဘုရား၏တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ ရညော- မင်းအား။ ဓမ္မံ-ကို။ ဒေသေသိ-ဟောတော်မူ၏။ ဧတ္ထ-ဤနေရာ၌။ ဥတ္တမသင်္ဂါမယောဓောဝေါ-မွန်မြတ်သောစစ်မြေပြင်ကို အောင်နိုင် သောသူရဲကောင်းအဖြစ်သည်။

ယော သဟဿံ သဟဿေန၊ သင်္ဂါမေ မာနုသေ ဇိနေ၊

ဧကဉ္စ ဇေယျမတ္တာနံ၊ သ ဝေ သင်္ဂါမ ဇုတ္တမော။

ယော-အကြင်သူသည်။ သင်္ဂါမေ-စစ်မြေပြင်၌။ သဟ သဿေန-သဟဿံ-တစ်သန်းအရေအတွက်ရှိကုန်သော။ မာနုသေ- လူတို့ကို။ ဇိနေ-အောင်နိုင်ရာ၏။ သော-ထိုသူရဲကောင်းသည်။ သင်္ဂါ မဇုတ္တမော-စစ်မြေပြင်၌အောင်စေတတ်သောယောကျ်ားမြတ်သည်။ နဟောတိ-မဖြစ်သေး။ ယောစ-အကြင်သူရဲကောင်းသည်လည်း။ အတ္တာနံ-ကိုယ်တွင်းပူဆာကိလေသာရန်သူကို။ ဧကံ-တစ်ကြိမ်တစ်ခါ မျှလည်း။ ဇေယျ-အောင်နိုင်ရာ၏။ သ+သော-ထိုသူရဲကောင်းသည်။ ဝေ-စင်စစ်။ သင်္ဂါမဇုတ္တမော-စစ်မြေမျက်နှာအောင်သူတကာတို့ထက် မြတ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ဣဒံသုတ္တံ-သည်။ သာဓကံ-တည်း။

ရညော ပန ဓမ္မံ သုဏန္တဿေဝ (ပ) ဗောဓိသတ္တံ ပုစ္ဆိ၊

ရညော-မင်းသည်။ ဓမ္မံ-တရားကို။ သုဏန္တဿေဝ-နာနေစဉ် မှာပင်လျှင်။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန-တဒင်္ဂပဟာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသာ=ကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနာ-ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရဟန်း ပြုခြင်း၌။ စိတ္တံ-စိတ်သည်။ နမိ-ညွတ်၏။ ရာဇလသဿပိ- မင်း၏ဗိုလ် ပါအားလည်း။ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်။ ကိလေသာ ကိလေသာ တို့ကို။ ပဟီယိံသု-ပယ်အပ်ကြကုန်ပြီ။ ရာဇာ-မင်းသည်-

"တုမှေ-သင်တို့ သည်။ ကုဒါနိ-ယခုအခါ၌။ ကဟံ-**အဘယ်သို့**။ ဂမိဿထ-သွားကြကုန်သနည်း။" ဣတိ-သို့။ ဇောမိသတ္တံ-ဘုရားလောင်းကို။ ပုစ္ဆိ-မေး မေးတော်မူ၏။

ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ (ပ) ရညာ သဒ္ဓိံယေဝ နက္ခမိ။

မဟာရာဇ-မင်းကြီးမြတ်။ ဟိမဝန္တံ-ဟိမဝန္တာသို့။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ-ရသေ့ရဟန်းကို။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ-ရဟန်းဝတ်တော့အံ့။ ဣတိ-သို့။ အာဟ-၏။ "တေနဟိ-ထိုသို့ရသေ့ရဟန်းပြုလျှင်။ အဟမ္ပိ-ငါသည်လည်း။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ-ရဟန်းပြုအံ့။ ဣတိ-သို့။ ဇောမိသတ္တေနေဝ-ဘုရားလောင်းနှင့်ပင်လျှင်။ သဒ္ဓိံ-တကွ။ နိက္ခမိ-တောထွက်ပြီ။ ဗလကာယော-ဗိုလ်ပါအပေါင်းတို့လည်းကောင်း။ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော။ သေနိယော-စစ်သည်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ-သို့။ တသ္မိံဌာနေ-ထိုနေရာ၌။ သန္နိပတိတော-စည်းဝေးသော။ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံသည်လည်းဖြစ်သော။ မဟာဇနော-လူအပေါင်းသည်။ ရညာ-မင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ-အတူတကွသာလျှင်။ နိက္ခမိ-တောထွက်၏။

ဗာရာဏသိဝါသိနောပိ (ပ) သကလနဂရဝါသိနော နိက္ခမိံသု။

ဗာရာဏသိဝါသိနောပိ-ဗာရာဏသီပြည်၌နေကြကုန်သောသူတို့သည်လည်း။"အမှာကံ-ငါတို့၏။ ရာဇာ-မင်းသည်။ ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတဿ-ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတ၏။ ဓမ္မဒေသနံ-တရားဒေသနာကို။ သုတွာ-ကြား၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိမုခေါ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ရှေးရှုသည်။ ဟုတွာ-ဖြစ်၍။ ဗလကာယေန-ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ-တကွ။ နိက္ခန္တောကိရ-တောထွက်ပြီသတတ်။ မယံ-ငါတို့သည်။ ဣဓ-ဤနေရာအရပ်၌။ ကိံကရိဿာမ-အဘယ်ကိုပြုကုန်အံ့နည်း"။ ဣတိ-သို့။ ဒွါဒသယောဇနိကာယ-တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော။ ဗာရာဏသိယာ-ဗာရာဏသီ

ပြည်၏။ သကလနဂရဝါသိနော-အလုံးစုံသောမြို့၌နေသော သူတို့သည်။ နိက္ခ မိသု-တောထွက်ကြကုန်ပြီ။

ဒွါဒသယောဇနိကာ ပရိသာ(ပ) ပါဠိသိ၊

ဒွါဒသယောဇနိကာ ပရိသာ-တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသောပရိ သတ်သည်။ အပဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ တံ-ထိုပရိသတ်ကို။ အာဒါယ-ယူ၍။ ဗောဓိသတ္တော-ဘုရားလောင်းသည်။ ဟိမဝန္တံ-သို့။ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ။

တသ္မိံ ခဏေ သက္ကဿ ဒေဝရာဇဿ (ပ) အာဟ၊

တသ္မိံခဏေ-ထိုခဏ၌။ သက္ကဿဒေဝရာဇဿ-သိကြားမင်း ၏။ နိသိန္နာသနံ-နေရာပဏ္ဍုကမ္ဗလာသည်။ဥဏှာကာရံ-ပူသော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေသိ-ပြ၏။ သော-ထိုသိကြားမင်းသည်။ အာဝဇ္ဇမာနော-ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ "ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတော-သည်။ မဟာဘိနိက္ခမနံ-မြတ်သောတောထွက်ခြင်းကို။ နိက္ခန္တော-ထွက်၏" ဣတိ-သို့။ ဒိသွာ-မြင်၍။ "မဟာသမာဂမော-များစွာသောအစည်း အဝေးသည်။ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့်။ ဝသနဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်ကို။ လဒ္ဓုံ-ရခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ"တိ-သင့်၏ဟု။ ဝိဿကမ္မံ-ဝိသကြုံနတ်သား ကို။ အာမန္တေတွာ-ခေါ်၍။ "တာတ-အမောင်ဝိသကြုံနတ်သား။ ကုဒ္ဒါ လပဏ္ဍိတော-သည်။ မဟာဘိနိက္ခမနံ-မြတ်သောတောထွက်ခြင်းကို။ နိက္ခန္တော-ထွက်၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်ကို။ လဒ္ဓုံ-ရခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ တွံ-သင်သည်။ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသံ-ဟိမဝန္တာအရပ်သို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ သမေ-ညီညွတ်သော။ ဘူမိဘာဂေ-မြေအဖို့၌။ ဒီဃတော-အလျားအားဖြင့်။ တိံယောဇနံ-ယူဇနာသုံးဆယ်။ ဝိတ္ထာရ တော-အနံအားဖြင့်။ ပန္နရသယောဇနံ-ယူဇနာတစ်ဆယ့်ငါးရှိသော။ အဿမပဒံ-ရသေ့ကျောင်းသခ်ိန်းနေရာအရပ်ကို။ မာပေဟိ"တိ- ဖန်ဆင်းချေလော့-ဟု။ အာဟ-ဆို၏။

သော "သာဓု ဒေဝါ"တိ (ပ) တဉ္စ ဧကပရိစ္ဆေဒမေဝ။

သော-ထိုဝိသကြုံနတ်သားသည်။ "ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ သာဓု-ကောင်းပြီ"က္ကတိ-သို့။ ပဋိသုဏိတွာ-ဝန်ခံ၍။ ဂန္တွာ-သွား၍။ တထာ-ထိုသိကြားမင်းမှာသည့်အတိုင်း။ အကာသိ-ပြု၏။ အယံ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောစကားသည်။ ဧတ္ထ-ဤကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတဇာတ်၌။ သင်္ခေပေါ-အကျဉ်းချုပ်တည်း။ ဝိတ္ထာရောပန-အကျယ်သည်ကား။ ဟတ္ထိပါလဇာတကေ-ဟတ္ထိပါလဇာတ်၌။ အာဝိ-ထင်ရှားစွာ။ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ့။ ဟိ-ထိုစကားမှန်၏။ ဣဒဉ္စ-ဤကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတဇာတ်၌ ရသေ့တို့၏နေရာအရပ်သည်လည်းကောင်း။ တဉ္စ-ထိုဟတ္ထိပါလဇာတ်၌ရသေ့တို့၏နေရာအရပ်သည်လည်းကောင်း။ ဧကပရိစ္ဆေဒမေဝ-တူမျှသောအပိုင်းအခြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။

ဝိဿကမ္မောပိ အဿမပဒေ (ပ) ဝသနဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိ။

ဝိဿကမ္မောပိ-ဝိသကြုံနတ်သားသည်လည်း။ အဿမပဒေ-ရသေ့တို့၏နေရာအရပ်၌။ ပဏ္ဏသာလံ-သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို။ မာပေတွာ-ဖန်ဆင်း၍။ ဒုဿဒ္ဒေ-မကောင်းဆိုးဝါးသောအသံရှိကုန်သော။ မိဂေစ-သားကောင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သကုဏေစ-ငှက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အမနုဿေစ-ဘီလူးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိက္ကမာပေတွာ-ဖဲခွါစေ၍။ တေန တေနဒိသာဘာဂေန-ထိုထိုအရပ်တို့ဖြင့်။ ဧကပဒိကမဂ္ဂံ-တစ်ယောက်သွားလောက်ရုံလမ်းခရီးကို။ မာပေတွာ-ဖန်ဆင်း၍။ အတ္တနော-မိမိ၏။ ဝသနဋ္ဌာနမေဝ-နေရာအရပ်သို့သာ။ အဂမာသိ-သွား၏။

ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတောပိ တံ ပရိသံ (ပ) ဘာဇေတွာ အဒါသိ။

ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတောပိ-သည်လည်း။ တံ ပရိသံ-ထိုပရိသတ်ကို။ အာဒါယ-ယူ၍။ ဟိမဝန္တံ-သို့။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ သက္ကဒတ္တိယံ-သိ

ကြားမင်းကပေးအပ်သော။ အဿမပဒံ-ရသေ့တို့နေရာအရပ်သို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ ဝိဿကမ္မေန-ဝိဿကြုံနတ်သားသည်။ မာပိတံ-ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ-ရသေ့တို့ပရိက္ခရာကို။ ဂဟေတွာ-ယူ၍။ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ။ အတ္တနာ-မိမိသည်။ ပဗ္ဗဇိတွာ-ရသေ့ရဟန်းပြု၍။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ။ ပရိသံ-ပရိသတ်ကို။ ပဗ္ဗဇိတွာ-ရသေ့ရဟန်းပြုစေ၍။ အဿမပဒံ-ရသေ့တို့၏နေရာအရပ်ကို။ ဘာဇေတွာ-ဝေဖန်၍။ အဒါသိ-ပေး၏။

သတ္တ ရာဇာနော သတ္တ ရဋ္ဌာနိ (ပ) အဿမပဒံ ပူရိ။

သတ္တ ရာဇာနော= ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည်။ သတ္တရဋ္ဌာနိ=ခုနစ်ပြည်ထောင်တို့ကို။ ဆဍ္ဍေယိံသု=စွန့်ကြကုန်၏။ တိံသယောဇနံ=ယူဇနာသုံးဆယ်ရှိသော။ အဿမပဒံ=ရသေ့တို့၏နေရာအရပ်သည်။ ပူရိ=ပြည့်၏။

ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတော (ပ) တေ ဒေဝလောကပရာယဏာ အဟေသုံ။

ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတော=ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည်။ သေသကသိဏေသုပိ=ကြွင်းကျန်သောကသိုဏ်းတို့၌လည်း။ ပရိကမ္မံ=ပရိကမ်ကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ဗြဟ္မဝိဟာရေ=ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို။ ဘာဝေတွာ=ပွားစေ၍။ ပရိသာယ=ပရိသတ်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ=ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အာစိက္ခိ=ပြောကြား၏။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံသောရသေ့တို့သည်။ သမာပတ္တိလာဘိနော=သမာပတ်ကို ရကြကုန်သည်။ ဟုတွာ=ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မဝိဟာရေ=ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို။ ဘာဝေတွာ=ပွားစေ၍။ ဗြဟ္မလောကပရာယဏာ= ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့လားကြသည်။ အဟေသုံ=ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ ပန=အကြင်သူတို့သည်ကား။ တေသံ=ထိုရသေ့တို့အား။ ပါရိစရိယံ=လုပ်ကျွေးခြင်းကို။ အကံသု=ပြုကြကုန်၏။ တေ=ထိုသူတို့သည်။

ဒေဝဗျောကပရာယဏာ-နတ်ပြည်သို့လားကြကုန်သည်။ အဟော
သုံ-ဖြစ်ကုန်၏။

သတ္ထာ " ဓဝံ ဘိက္ခဝေ (ပ) သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ " ဘိက္ခဝေ-တို့၊ **ဓဝံ-ဤသို့၊**
ကိလေသဝသေန-ကလေသာအစွမ်းဖြင့်။ အလွှိန်-ကပ်ငြိသော၊ **ဓဝံ**
စိတ္တံနာမ-ဤစိတ်မည်သည်ကို။ ဒုမ္မောစယံ-ဖြေနိုင်ခဲသည်။ **ဟောတိ-**
၏။ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော။ လောဘမော္ဟ-လောဘတရားတို့ကို။
ဒုပ္ပဇာဟာ-စွန့်နိုင်ခဲကုန်၏။ ဝေဠုပေပိ-ဤကဲ့သို့သောသဘောရှိကုန်
သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏ္ဍိတော။ ပညာရှိတို့ကို၊ အသွာဓော-မသိ
မိုက်မဲခြင်းတို့ကို။ ကရောန္တိ " တိ-ပြုကြကုန်၏-ဟု။ ဝုတ္တမ် ဓမ္မဒေသနံ-
ကို။ သစ္စာနိ-တို့ကို။ ပကာသေသိ-ထင်ရှားပြတော်မူ၏။

သစ္စပရိယောသာနေ (ပ) အနုပာဗ္ဗ ပါပုဏိ သုံ၊

သစ္စပရိယောသာနေ-သစ္စာတို့၏အဆုံး၌။ ကေစိ-အချို့ကုန်
သောရဟန်းတို့သည်။ သောတာပန္နာ-သောတာပန်တို့သည်။ အဟော
သုံ-ဖြစ်ကြကုန်၏။ ကေစိ-အချို့ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ သကဒါ
ဂါမိနော- သကဒါဂါမ်တို့သည်။ အဟေသုံ ကုန်၏။ ကေစိ-အချို့ကုန်
သော ရဟန်းတို့သည်။ အနာဂါမိနော-အနာဂါမ်တို့သည်။ အဟော
သုံ-ကုန်၏။ ကေစိ-တို့သည်။ အဒ္ဓဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိ
သုံ- ရောက်ကြကုန်၏။

သတ္ထာပိ အနုသန္ဓိ (ပ) အဟာဓေပ အဟောသိ " န္တိ။

သတ္ထာပိ-မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အနုသန္ဓိ-ကို။ ဃဋေ
တွာ-၍။ ဇာတကံ-ကို။ သမောဓာနေသိ-ပေါင်းတော်မူ၏။ (ကိံ+
သမောဓာနေသိ။) "တဒါ"တိုအခါ၌။ ရာဇာ-မင်းသည်။ အာနန္ဒော-

အရှင်အာနန္ဒာသည်။ **အ**ဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့၏။ ပရိသာ=ပရိသတ်သည်။ ဗုဒ္ဓပရိသာ=မြတ်စွာဘုရား၏ပရိသတ်သည်။ အဟောသိ=၏။ ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတော ပန= ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည်ကား။ အဟမေဝ=ငါဘုရားသည်သာ။ အဟောသိ+"န္တိ=ဖြစ်ခဲ့ပြီ-ဟု။ ဇာတကံ=ကို။ သမောဓာနေသိ=ပေါင်းတော်မူ၏။

ကုဒ္ဒါလဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ၊ ဣတ္ထိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော၊

၈-ဝရုဏ ဝဂ္ဂ

၁-ဝရုဏ ဇာတက ဝဏ္ဏနာ (၇၁)

ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာ နီတိ ဣဒံ (ပ) အာရဗ္ဘ ကထေသိ၊

ယော ပုဗ္ဗေကရဏီယာနီတိဣဒံ=ယောပုဗ္ဗေကရဏီယာနိ-အစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤဝရုဏဇာတ်ကို။ သတ္ထာ=သည်။ ဇေတဝနေ=၌။ ဝိဟရန္တော=စဉ်။ ကုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿတ္ထေရံ=ကုဋုမ္ဗိက ပုတ္တတိဿထေရ်ကို။ အာရဗ္ဘ=၍။ ကထေသိ=၏။

ဧကသ္မိံ ကိရ ဒိဝသေ (ပ) ဓမ္မံ သုဏိံသု၊

ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ=တစ်နေ့သော**အခါ၌။** သာဝတ္ထိ ဝါသိနော=သာဝတ္ထိမြို့၌နေကြကုန်သော။ **အညမညသဟာယကာ**=အချင်းချင်း အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကြကုန်သော။ **တိံသမတ္တာ=သုံး**ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာ=အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ ဂန္ဓပုပ္ဖဝတ္ထာဒီနိ=နံ့သာ, ပန်း, အဝတ်စသည်တို့ကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ " သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မဒေသနံ=ကို။ သုဏိဿာမာ+"တိ= နာကြကုန်အံ့-ဟု။ မဟာဇနပရိဝုတာ=လူအပေါင်းကိုခြံရံကုန်လျက်။ဇေတဝနံ=ဇေတဝန်ကျောင်းသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ နာဂမာဠက, သာလမာဠကာဒီသု=ကံ့ကော်သားဖြင့်ပြုအပ်သောမဏ္ဍပ်, အင်ကြင်း သားဖြင့်ပြု

အပ်သောမဏ္ဍပ်အစရှိသည်တို့၌။ ယောက်ံ=အတန်ငယ်။ နိသိဒိတွာ-ရ၍။သာယန္ဟသမယေ=ညနေချမ်းအခါ၌။ သတ္ထုရိ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ သုရဘိဂန္ဓဝါသိတာယ=ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့်ကောင်းစွာထုံအပ်သော။ ဂန္ဓကုဋိတော=ဂန္ဓကုဋိမှ။ နိက္ခမိတွာ=ထွက်တော်မူ၍။ ဓမ္မသဘံ=တရားသဘင်သို့။ ဂန္တွာ=၍။အလင်္ကတဗုဒ္ဓါသနေ-တန်ဆာဆင်အပ်သောဘုရားနေရာ၌။ နိသိန္နေ-နေတော်မူသည်ရှိသော်။ သပရိဝါရာ-အခြံအရံတို့နှင့်တကွ။ ဓမ္မသဘံ-တရားသဘင်သို့။ ဂန္တွာ- ၍။ သတ္ထာရံ=မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒီဟိ=နံ့သာပန်းတို့ဖြင့်။ ပူဇေတွာ=ပူဇော်၍။ စက္ကင်္ကိတတလေသု=စက်ဖြင့်မှတ်အပ်သောရင်ပြင်၌။ ဖုလ္လပဒုမသဿရိကေသု= ပွင့်သောပဒုမ္မာကြာကဲ့သို့ တင့်တယ်ကြက်သရေရှိကုန်သော။ ပါဒေသု= ခြေတော်တို့၌။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုး၍။ ဧကမန္တံ=တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌။ နိသိန္နာ=ထိုင်နေကြကုန်လျက်။ ဓမ္မံ=တရားတော်ကို။ သုဏိံသု=နာကြကုန်၏။

အထ နေသံ ဧတဒဟောတိ (ပ) ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဒါသိ၊

အထ=၌။ နေသံ=ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့အား။ " ယထာ ယထာ=အကြင်အကြင်သို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ မယံ=ငါတို့သည်။ ဘဂဝတာ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတံ=ဟောတော်မူအပ်သော ။ ဓမ္မံ=တရားတော်ကို။ အာဇာနာ ..=သိကုန်၏။ ပဗ္ဗဇိတွာမာ+"တိ= ရဟန်းပြုကြကုန်ရအံ့-ဟု။ ဧတံ+ဧသောပရိဝိတက္ကော=၌အကြံသည်။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။ တေ=ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ တထာဂတဿ=မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မသဘာတော=တရားသဘင်မှ။ နိက္ခန္တကာလေ=ထွက်လာတော်မူအချိန်၌။ တထာဂတံ=သို့။ ဉပသင်္ကမိတွာ=ချဉ်းကပ်ကြ၍။ ဝန္ဒိတွာ=၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ=ရဟန်းအဖြစ်ကို။

ယာစိသု=တောင်းကြကုန်၏။ သတ္ထာ=သည်။ တေသံ=ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့အား။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ=ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အဒါသိ=ပေးတော်မူ၏။

တေ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ အာရာဓေတွာ (ပ) ယာစိသု၊

တေ=ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ=ဆရာဉပဇ္ဈာယ်တို့ကို။ အာရာဓေတွာ=နှစ်သက်စေ၍။ ဉပသမ္ပဒံ=ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘိတွာ=ရ၍။ ပဉ္စဝဿာနိ=ငါးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ=ဆရာဉပဇ္ဈာယ်တို့၏။ သန္တိကေ=ထံတော်၌။ ဝသိတွာ=နေတော်မူ၍။ ဒွေမာတိကာ=မာတိကာနှစ်စောင်တို့ကို။ ပဂုဏံ=အဝါဝစ္စာလေ့လာသည်ကို။ ကတွာ=၍။ ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယံ=အပ်, မအပ်သည်ကို။ ဉတွာ=သိ၍။ တိဝေဿာ=သုံးပါးကုန်သော။ အနုမောဒနာ= မင်္ဂလာအနုမောဒနာ, အမင်္ဂလာအနုမောဒနာ, ဆွမ်းအနုမောဒနာတို့ကို။ ဉဂ္ဂဏှိတွာ=သင်ယူပြီး၍။ စီဝရာနိ=သင်္ကန်းတို့ကို။ သိဗ္ဗေတွာ=ချုပ်၍။ ရဇိတွာ=ဆေးဆိုး၍။ "သမဏဓမ္မံ-ရဟန်းတရားကို။ ကရိဿာမ+"တိ ပြုကြကုန်အံ့-ဟု။ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ=ဆရာဉပဇ္ဈာယ်တို့ကို။ အာပုစ္ဆိတွာ=ပန်ကြား၍။သတ္ထာရံ=မြတ်စွာဘုရားသို့။ ဉပသင်္ကမိတွာ=ချဉ်းကပ်၍။ ဝန္ဒိတွာ=၍။ ဧကမန္တံ=သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာ၌။ နိသီဒိတွာ=၍ "ဘန္တေ= မြတ်စွာဘုရား။ မယံ=တပည့်တော်တို့သည်။ ဘဝေသု-ဘဝတို့၌။ ဥက္ကဏ္ဌိတာ=ငြီးငွေ့ကြကုန်၏။ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏဘယဘီတာ=ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း, အိုခြင်း, ဖျားနာခြင်း,သေခြင်းဘေးမှကြောက်ကြကုန်၏။ တေသံ **နော**=ထိုတပည့် တော်တို့အား။ သံသာရပရိမော-စ္ဆာယ=သံသရာမှ **ထွက်မြောက်စေ** ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ=ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အထေထာ +"တိ=ဟောတော်မူကြပါဘုရား-ဟု။ ယာစိသု=တောင်းပန်ကြကုန်၏။

သတ္ထာ တေသံ အဋ္ဌတ္တိံသာယ (ပ) နိက္ခမိံသု။

သတ္ထာ=**သည်။ တေသံ**=ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့အား။ အဋ္ဌတိံသာယ=သုံး**ဆယ့်ရှစ်ပါး**ကုန်သော။ (အာလောကကသိုဏ်း+အာကာသက**သိုဏ်း။ မ**ပါဝင်။) ကမ္မဋ္ဌာနေသု=တို့၌။ သပ္ပါယံ=လျောက်ပတ်**သောကမ္မဋ္ဌာန်း**ကို။ ဝိစိနိတွာ=ရွေးချယ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ=ကို။ ကထေသိ=**၏။ တေ**=ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိ**ကေ=ထံ၌**။ ကမ္မဋ္ဌာနံကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ သတ္ထာရံ= မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝ**န္ဒိတွာ=**၍။ ပဒက္ခိဏံ=လက်ယာရစ်လှည့်လည်သည်ကို။ ကတွာ=၍။ ပ**ရိဝေဏံ**=ပရိဝုဏ်သို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ=ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို။ ဩလောကေတွာ-ဖူးမြော်ကြ၍။ ပတ္တစီဝရံ=သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ=ယူ၍။ "သမဏဓမ္မံ=ရဟန်းတရားကို။ ကရိဿာမ+" ဣတိ=ပြုကြကုန်အံ့=ဟု။ နိက္ခမိံသု=ထွက်ကြ ကုန်၏။

အထ နေသံ အဗ္ဘန္တရေ (ပ) ရသဂိဒ္ဓေါ။

အထ=ထိုအခါ၌။ နေသံ=ထိုရဟန်းတို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ=အတွင်း၌။ နာမေန=အမည်အားဖြင့်။ ကုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿတ္ထေရောနာမ=ကုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿထေရ်အမည်ရှိသော။ ဧကော ဘိက္ခု=ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ ကုသီတော= ပျင်း၏။ ဟီနဝီရိယော= ယုတ်လျော့သော ဝီရိယရှိ၏။ ရသဂိဒ္ဓေါ=ရသာရုံ၌တပ်စွန်း၏။

သော ဧဝံ စိန္တေသ (ပ) အနုဂစ္ဆာ နိဝတ္တိ။

သော=ထိုကုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿထေရ်သည်။ ဧဝံ=ဤသို့။ စိန္တေသိ=ကြံ၏။ **ကိံ+စိန္တေသိ**။)" အဟံ=ငါသည်။ အရညေ=**တော၌**။ ဝသိတုံ=**နေခြင်းငှါ**။နေဝသက္ခိဿာမိ=မဟုတ်နိုင်အံ့။ **ဘိက္ခာစရိ**ယာယ=ဆွမ်းခံသဖြင့်။ ယာပေတုံ=မျှတခြင်းငှါ။ နသက္ခိဿာမိ=

မတတ်နိုင်အံ့။ ပဓာနံ=ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ပဒဟိတုံ၏အာထုတ် ခြင်းငှါ။ နသက္ခိဿာမိ=မတတ်နိုင်အံ့။ မေ=ငါ့အား။ ဂမနေန=သွားသဖြင့်။ ကော အတ္ထော=အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ နိဝတ္တိဿာမိ+" တိ= ပြန်အံ့-ဟု။ စိန္တေသိ=ကြံစည်၏။သော=ထိုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿထေရ် သည်။ ဝိရိယံ= လုံ့လဝီ ရိယကို။ ဩသဇိတွာ=စွန့်လွှတ်၍။ တေဘိက္ခူ=ထိုရဟန်းတို့ကို။ အနုဂန္တွာ=လိုက်သွား၍။ နိဝတ္တိ= ပြန်လာ ၏။

တေပိ ခေါ ဘိက္ခူ (ပ) ပဋိက္ကမ္မ နိသီဒိံသု။

တေပိဘိက္ခူ=ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း။ ကောသလေသု= ကောသလတိုင်းတို့၌။ စာရိကံ=ဒေသစာရီကို။ စရမာနာ=ကြွချီကြကုန် သော်။ အညတရံ=တစ်ခုသော။ ပစ္စန္တဂါမံ=ပစ္စန္တရစ်ရွာသို့။ ဂန္တွာ=သွား ကြ၍။ တံ=ထိုပစ္စန္တရစ်ရွာကို။ ဥပနိဿာယ=မှီ၍။ ဧကသ္မိံ=တစ်ခု သော။ အရညာယတနေ=တောအရပ်၌။ ဝဿံ=ဝါသို့။ ဥပဂန္တွာ=ကပ် ကြ၍။ အန္တောတေမာသံ=ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ အပ္ပမတ္တာ=မမေ့ လျော့ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယုဉ္ဇန္တာ+ဝါယမန္တာ=အားထုတ်ကြကုန် လျက်။ ဝိပဿနာဂဗ္ဘံ=ဝိပဿနာတိုက်ခန်းကို။ ဂါဟာပေတွာ=ယူစေ ၍။ ပထဝီ=မြေကြီးကို။ ဥန္နာဒယမာနာ=ပဲ့တင်ထပ်စေကုန်သည်ဖြစ် ၍။ အရဟတ္တံ=အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ=ရောက်ကြ၍။ ဝုတ္ထဝဿာ= ဝါမှထကုန်သည်ရှိသော်။ ပဝါရေတွာ=ပဝါရဏာပြုကြ၍။ "ပဋိလဒ္ဓ ဂုဏံ=ရအပ်သောဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရားအား။ အာရောစေဿာမ+"တိ=လျှောက်ကြားကြကုန်အံ့-ဟု။ တတော= ထိုရွာမှ။ နိက္ခမိတွာ=ထွက်ကြ၍။ အနုပုဗ္ဗေန=အစဉ်အားဖြင့်။ ဇေတဝနံ=ဇေတဝန်ကျောင်းသို့။ ပတွာ=ရောက်ကြ၍။ ပတ္တစီဝရံ=

သပိတ်သင်္ကန်းကို။ ပဋိသာမေတွာ=သိမ်းဆည်းကြ၍။ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ=ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို။ ဒိသွာ=ဖူးမြင်ကြ၍။ တထာဂတံ=ကို။ ဒဋ္ဌုကာမာ=ဖူးမြင်ခြင်းငှါအလိုရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သတ္ထု=၏။ သန္တိကံ=ထံသို့။ ဂန္တွာ=သွားကြ၍။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုးကြ၍။ နိသီဒိံသု=ထိုင်နေကြကုန်၏။

သတ္ထာ တေဟိ သဒ္ဓိံ (ပ)ကာတုကာ မော ဇာတော။

သတ္ထာ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ တေဟိ=ထိုရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ=ကတွာ။ မဓုရပဋိသန္ထာရံ=ချိုမြိန်သာယာသောနှုတ်ခွန်းဆက်ခြင်းကို။ အကာသိ=ပြုတော်မူ၏။ တေ=ထိုရဟန်းတို့သည်။ ကတပဋိသန္ထာရာ=နှုတ်ခွန်းဆက်ခြင်းကိုပြုပြီးကြကုန်သည်ရှိသော်။ အတ္တနာ=မိမိသည်။ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ=ရအပ်သောဂုဏ်ကျေးဇူးကို။တထာဂတဿ= အား။ အာရောစေသုံ=လျှောက်ကြကုန်၏။ သတ္ထာ=သည်။ တေဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းတို့ကို။ ပသံသိ=ချီးမွမ်းတော်မူ၏။

ကုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿတ္ထေရာ=ကုဋုမ္ဗိကပုတ္တတိဿထေရ်သည်။တေသံ=ထိုရဟန်းတို့၏။ ဂုဏကထံ=ကျေးဇူးစကားကို။ ကထေန္တံ=ပြောတော်မူသော။ သတ္ထာရံ=မြတ်စွာဘုရားကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။ သယမ္ပိ=မိမိသည်လည်း။ သမဏဓမ္မံ= ရဟန်းတရားကို။ ကာတုကာမော=ပြုလိုသည်။ ဇာတော=ဖြစ်၏။

တေပိ ခေါ ဘိက္ခူ (ပ) ပရိဝေဏံ အဂမံသု။

တေပိဘိက္ခူ=ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း။ "ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။မယံ=တပည့်တော်တို့သည်။ တမေဝအရညဝါသံ-ထိုတောအရပ်သို့သာ။ ဂန္တွာ=၍။ ဝသိဿာမာ+"တိ=နေကြကုန်အံ့-ဟူ။ သတ္ထာရံ=မြတ်စွာဘုရားကို။ အာပုစ္ဆိံသု။ ပန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ သတ္ထာ=သည်။ " သာဓု"+တိ=ကောင်းပြီ-ဟူ။ အနုဇာနိ=

ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ တေ=ထိုရဟန်းတို့သည်။ သတ္ထာရံ-မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝန္ဒိတွာ=၍။ ပရိဝေဏံ=ပရိဂုဏ်သို့။ အဂမံသု=သွားကြကုန်၏။

အထ သော (ပ) ဝေဒနာ မဟန္တာ ဇာတာ၊

အထ=၌။ သောကုမ္မြိကပုတ္တတိဿတ္ထေရော=သည်။ ရတ္တိဘာဂသမနန္တရေ=ညဉ့်အဖို့၏အတွင်း၌။ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယော= အလွန်အားထုတ်သည်။ ဟုတွာ=ဖြစ်၍။ အတိဝေဂေန=အလွန်လျင်မြန်သဖြင့်။ သမဏဓမ္မံ=ရဟန်းတရားကို။ ကရောန္တော=ပြုသည်ရှိသော်။ မဇ္ဈိမယာမ သမနန္တရေ=မဇ္ဈိမယာမ်၏အခြားမဲ့၌။ အာလမ္ဗန ဖလကံ=တံကဲပျဉ်ကို။ နိဿာယ=မှီ၍။ ဌိတကောဝ=ရပ်လျက်ပင်။ နိဒ္ဒါယန္တော=ငိုက်မျည်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိဝတ္တိတွာ=လည်၍။ ပတိ=ကျလဲ၏။ ဦရုဋ္ဌိကံ=ပေါင်ရိုးသည်၊ ဘိဇ္ဇိ=ကျိုး၏။ မဟန္တာ=ကြီးစွာသော။ ဝေဒနာ=ဝေဒနာသည်။ ဇာတာ=ဖြစ်၏။

တေသံ ဘိက္ခူနံ တံ (ပ) ဟိယျော အာဝုသော္ထာ"တိ၊

တံ=ထိုကုမ္မြိကပုတ္တတိဿထေရ်ကို။ ပဋိဇဂ္ဂန္တာနံ=ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်သော။ တေသံဘိက္ခူနံ=ထိုရဟန်းတို့၏။ ဂမနံ=ခရီးသွားခြင်းသည်။ နသမ္ပဇ္ဇိ=မပြည့်စုံ။ အထ=၌။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ=မြတ်စွာဘုရားကိုခစားသောအခါ၌။ အာဂတေ=လာကြကုန်သော။ နေ= ထိုရဟန်းတို့ကို။ သတ္ထာ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုစ္ဆိ=မေးတော်မူ၏။ (ကိံ+ပုစ္ဆိ။) " ဘိက္ခဝေ=တို့။ တုမှေ=သင်တို့သည်။ "သွေ=နက်ဖြန်၌။ ဂမိဿာမာ+'တိ=သွားကြကုန်အံ့-ဟု။ ဟိယျော=ယမန်နေ့တွင်။ အာဝုစ္ဆိတ္ထာနနု+ဣတိ=၊ ်န်ကြားလျှောက်ထားကုန်သည်မဟုတ်လော-ဟု။ ပုစ္ဆိ-မေးတော်မူ၏။

အာမ ဘန္တေ (ပ) အမှာက် ဂမန် န သမ္ဘဝိတိ၊

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။ အာမ-မှန်ပါသည်ဘုရား။ အပိစခေါ-ထိုသို့ပန်ကြားထားပါသော်လည်း။ အမှာက်-တပည့်တော်တို့၏။ သဟာယကော-အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော။ ကုမ္ဘမိတ္တကပုတ္တတိဿ-ထွေရော-ကုမ္ဘမိတ္တကပုတ္တတိဿထေရ်သည်။ အကာလေ-အခါမဟုတ်သည်၌။ အတိဝေဂေန-ဆောလျင်စွာဖြင့်။ သမဏာစမ္မံ-ကို။ ကရောန္တော-ပြုသည်ရှိသော်။ နိဒ္ဒါဘိဘူတော-ငိုက်မျည်းခြင်းနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝရိဝတ္တိတွာ-လည်၍။ ပတိတော-လဲကျ၏။ အဿ-ထိုကုမ္ဘမိကပုတ္တတိဿထေရ်၏။ ဦရုဋ္ဌိ-ပေါင်ရိုးသည်။ ဘိန္န-ကျိုး၏။ တံ-ထိုကုမ္ဘမိကပုတ္တတိဿထေရ်ကို။ နိဿာယယ-မှီ၍။ အမှာက်-တပည့်တော်တို့၏။ ဝါ-တို့အား။ ဂမန်-ခရီးသွားခြင်းသည်။ နသမ္ဘဝိ+တိ-မပြည့်စုံ-ဟု။ အာတံသုံ-လျှောက်ကြကုန်၏။

သတ္ထာ (ပ)တေဟိ ယောစိတော အတီဟံ အာဟရိ၊

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ "ဘိက္ခဝေ-တို့။ ဣဒါနိ+စဝ-ယခုအခါ၌သာလျှင်။ ဧသ+ဧသော-ထိုကုမ္ဘမိကပုတ္တတိဿထေရ်သည်။ အတ္တနော-မိမိ၏။ ဟီနဝီရိယဘာဝေန-ယုတ်လျော့ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အကာလေ-အခါမဟုတ်သည်၌။ အတိဝေဂေန-ဆောလျင်စွာဖြင့်။ ဝီရိယံ-လုံ့လကို။ ကရောန္တော-ပြုသည်ရှိသော်။ ဘုမှာက်-သင်တို့၏။ ဂမနန္တရာယံ-ခရီးသွားခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို။ ကရောတိ-ပြုသည်။ န-မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေပိ-ရှေးအခါ၌လည်း။ ဧသ+ဧသော-ထိုကုမ္ဘမိကပုတ္တတိဿမထေရ်သည်။ တုမှာက်-သင်တို့၏။ ဂမနန္တရာယံ-ခရီးသွားခြင်းအန္တရာယ်ကို။ အကာသိယေဝ+"ကတိ-ပြုခဲ့သည်သာတည်း-ဟု" ဝတွာ-ဆိုတော်မူ၍။ အတီတံ-အတိတ်ကို။ အာဟရိ-ဆောင်တော်မူ၏။

အတီတေ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ (ပ) သိပ္ပံ သဂ္ဂဏှာပေသိ၊

အတီတေ-၌။ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ။ ဂန္ဓာရတိုင်း၌။ တက္ကသိလာယံ-တက္ကသိုလ်ပြည်၌။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ ဒိသာပါမောက္ခော အာစရိယော- ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည်။ ဟုတွာ-ဖြစ်၍။ ပဉ္စမာဏဝကသတာနိ-ငါးရာသောတပည့်လုလင်တို့ကို။ သိပ္ပံ-အတတ်ကို။ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ-သင်စေ၏။

အထဿ တေမာဏဝါ (ပ) နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ၊

အထ-ထိုအခါ၌။ အဿ-ထိုဒိသာပါမောက္ခဆရာ၏။ တေမာဏဝါ-ထိုလုလင်တို့သည်။ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့သ၌။ ဒါရုံ- ထင်းကို။ အာဟရဏတ္ထာယ-ဆောင်ယူခြင်းအကျိုးငှါ။ အရညံ-တော သို့။ ဂန္တွာ-၍။ ဒါရူနိ-ထင်းတို့ကို။ ဥဒ္ဓရိံသု-ထုတ်ယူကြကုန်၏။ တေသံ-ထိုလုလင်တို့၏။ အန္တရေ-အတွင်း၌။ ဧကော-တစ်ယောက်သော။ ကုသီတမာဏဝေါ-ပျင်းရိသောလုလင်သည်။ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော။ ဝရုဏရုက္ခံ-ခံတက်ပင်ကို။ ဒိသွာ-မြင်၍။ "ဧသော-ဤသစ်ပင်သည်။ သုက္ခ-ရုက္ခော+" တိ-သစ်ပင်အခြောက်တည်း-ဟု။ သညာယ-မှတ်ထင်၍။ "တာဝ-ဦးစွာ။မုဟုတ္တံ-ခဏမျှ။ နိပဇ္ဇိတွာ-အိပ်၍။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ။ ရုက္ခံ-သစ်ပင်သို့။ အဘိရုဟိတွာ-တက်၍။ ဒါရူနိ-ထင်းတို့ကို။ ပါတေတွာ-ချ၍။ အာဒါယ-ယူ၍။ ဂမိဿာမိ+"က္ကတိ-သွားအံ့-ဟု။ ဥတ္တရိသာဋကံ-အပေါ်လွှမ်းပုဆိုးကို။ ပတ္ထရိတွာ-ခင်း၍။ နိပဇ္ဇိတွာ-အိပ်၍။ ကာကစ္ဆမာနော-ကျီးသံကဲ့သို့ မြည်ဟောက်လျက်။ နိဒ္ဒံ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့။ ဩက္ကမိ-ရောက်၏။

ဣတရေ မာဏဝကာ (ပ) ပဗောဓေတွာ အာမံသု၊

ဣတရေ-အခြားကုန်သော။ မာဏဝကာ-လုလင်တို့သည်။

ဒါရကာလာပေ=ယင်စည်းတို့ကို။ ဗန္ဓိတွာ=ဖွဲ့ချည်ကြ၍။ အာဒါယ=ယူ၍။ ဂစ္ဆန္တာ=သွားကြကုန်သည်ရှိသော်။ တံ=ထိုအိပ်ပျော်နေသော လုလင်ကို။ ပါဒေန=ခြေဖြင့်။ ပိဋ္ဌိယံ=ကျောက်ကုန်း၌။ ပဟရိတွာ=ခတ်၍။ ပဗောဓေတွာ=နိုးစေ၍။ အဂမံသု။ သွားကြကုန်၏။

ကုသီတမာဏဝေါ ဥဋ္ဌာယ (ပ) ဒါရူန ဥပရိ ပါတေသိ။

ကုသီတ မာဏဝေါ=ပျင်းရိသောလုလင်သည်။ ဥဋ္ဌာယ=ထ၍။ အက္ခိနီ=မျက်စိတို့ကို။ ပုဉ္ဆိတွာ=ပုဉ္ဆိတွာ=သုတ်ပြီး၍+သုတ်ပြီး၍။ အဝိဂတနိဒ္ဒေါ=အိပ်ချင်ခြင်းမပြေသည်သာလျှင်ဖြစ်၍။ ဝရုဏရုက္ခံ ခံတက်ပင်သို့။ အဘိရုဟိတွာ=တက်၍။ သာခံ=သစ်ခက်ကို။ ဂဟေတွာ=ကိုင်၍။ အတ္တနော=မိမိ၏။ အဘိမုခံ=ရှေ့ရှုသို့။ အာကမိတွာ=ဆွဲငင်ယူ၍။ ဘဉ္ဇန္တော=ချိုးသည်ရှိသော်။ ဘိဇ္ဇိတွာ=ကျိုး၍။ ဥဋ္ဌိတကောဋိယာ=ကြွတက်လာသောအစွန်းဖြင့်။ အတ္တနော=၏။ အက္ခိ=မျက်စိကို။ ဘိန္ဒာပေတွာ=ပေါက်ကွဲစေ၍။ ဧကေန ဟတ္ထေန=လက်တစ်ဖက်ဖြင့်။ တံ=ထိုမျက်စေ့ကို။ ပိဓာယ=ပိတ်၍။ ဧကေန=ဟတ္ထေန။ လက်တစ်ဖက်ဖြင့်။ အလ္လဒါရူနိ=ထင်းစိုတို့ကို။ ဘဉ္ဇိတွာ=ချိုး၍။ ရုက္ခတော=သစ်ပင်မှ။ ဩရုယှ=ဆင်း၍။ ဒါရုကလာပံ= ထင်းစည်းကို။ ဗန္ဓိတွာ=ဖွဲ့ချည်၍။ ဥက္ခိပိတွာ=မချီ၍။ ဝါ=ထမ်း၍။ ဝေဂေန=လျင်စွာဖြင့်။ ဂန္တွာ=သွား၍။ တေဟိ=ထိုလုလင်တို့သည်။ ပါတိတာနံ=ချအပ်ကြကုန်သော။ ဒါရူနံ=ထင်းတို့၏။ ဥပရိ=အထက် ၌။ ပါတေသိ=ချ၏။

တံ ဒိဝသဉ္စ ဇနပဒဂါမကော (ပ) အာဂစ္ဆထာ” တိ။

တံ ဒိဝသဉ္စ=ထိုနေ့၌လည်း။ ဇနပဒဂါမကော=ဇနပုဒ်ရွာငယ်၌။ ဧကော ကုလံ=တစ်ဦးသောအမျိုးသည်။ “ သွေ=နက်ဖြန်။ ဗြာဟ္မဏဝါစန

ကံ=ပုဏ္ဏားတို့ဗေဒင်ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ ကရိယာမာ+"
ဣတိ=ပြုကြအံ-ဟု။ အာစရိယံ=ဆရာကို။ နိမန္တေသိ=ပင့်ဖိတ်၏။
အာစရိယော=ဆရာသည်။ မာဏဝကေ=လုလင်တို့ကို။ အာဟ=ဆို၏။
ကိံ+အာဟ " တာတာ=အမောင်တို့။ သွေ=နက်ဖြန်။ ဧကံ+ဂါမကံ=
ရွာတစ်ရွာသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ=သွားအပ်၏။ တုမှေပန=သင်တို့သည်ကား။
နိရာဟာရာ= အာဟာရမရှိကုန်ဘဲ။ ဂန္တုံ=သွားခြင်းငှာ။ နသက္ခိဿ
ထ=မတတ်နိုင် ကြလတံ့။ ပါတောဝ=စောစောကပင်။ယာဂုံ=ယာဂုကို။
ပစာပေတွာ= ချက်စေ၍။ တတ္ထ=ထိုရွာသို့။ ဂန္ဒွာ=သွား၍။ အတ္တနာ=
မိမိသည်။ လဒ္ဓ ကောဋ္ဌာသဉ္စ=ရအပ်သောအစုကိုလည်းကောင်း။
အမှာကံ=ကျွန်ုပ်တို့ ၏။ပတ္တကောဋ္ဌာသဉ္စ=ရောက်အပ်, ရအပ်သော
အစုကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံသောအစုကို။ အာဒါယ=ယူ၍။
အာဂစ္ဆထ+"ဣတိ=လာကြကုန်လော့-ဟု။ အာဟ=ဆို၏။

တေ ပါတောဝ (ပ) သူရိယံ ဥဋ္ဌာပေသိ။

တေ=ထိုလုလင်တို့သည်။ ပါတောဝ=နံနက်စောစောကပင်။
ယာဂုပစနတ္ထာယ=ယာဂုချက်ပြုတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒါသိံ=ကျွန်မကို။
ဥဋ္ဌာပေတွာ=ထစေ၍။ "နော=ငါတို့အား။ ခိပ္ပံ=လျင်မြန်စွာ။ ယာဂုံ=
ယာဂုကို။ ပစာဟိ+" ဣတိ=ချက်လော့-ဟု။ အာဟံသု=ပြောကြကုန်
၏။ သာ=ထိုကျွန်မသည်။ ဒါရူနိ=ထင်းတို့ကို။ ဂဏှန္တီ=ယူသည်ရှိသော်။
ဥပရိ=အထက်၌။ ဋ္ဌိတာနိ=တည်ရှိကုန်သော။ အလ္လဝရုက္ခဒါရူနိ=
စိုတက်ထင်းအစိုတို့ကို။ဂဟေတွာ=ယူ၍။ ပုနပ္ပုနံ= အဖန်တလဲလဲ။
မုခဝါတံ= ပါးစပ်နှင့်လေမှုတ်ခြင်းကို။ ဒဒမာနာပိ=ပေးပါသော်လည်း။
အဂ္ဂိံ=မီးကို။ သူရိယံ=နေသည်။ ဥဋ္ဌာပေသိ=ထွက် လေ၏။

မာဏဝကာ (ပ) အာစရိယ နဂတမှာတိ၊ ကိကာရဏာတိ၊

မာဏဝကာ-လုလင်တို့သည်။ "အတိဒိဝါ-အလွန်နေမြင့်ခြင်းသည်။ ဇာတော-ဖြစ်ပြီ။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ ဂန္တုံ-သွားခြင်းငှါ။ နသက္ကာ+" ဣတိ-မတတ်နိုင်တော့-ဟု။ အာစရိယဿ-ဆရာ၏။ သန္တိကံ-ထံသို့။ အဂမိံသု-သွားကြကုန်၏။ အာစရိယော-ဆရာသည်။ "တာတာ-အမောင်တို့။ နဂတတ္ထ+ကိံ+" ဣတိ-မသွားကြကုန်လော-ဟု။ ပုစ္ဆိ-မေး၏။ အာစရိယ-ဆရာ။ အာမ-မှန်ပါ၏။ နဂတမှ+" ဣတိ-မသွားကြကုန်ပါ-ဟု။ အာဟံသု-ပြောကြကုန်၍။

ကိံ ကာရဏာ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဣတိ-သို့။ ပုစ္ဆိ-မေး၏။

အသုကော နာမ ကုသိတမာဏဝေါ (ပ) ဇာတောတိ၊

အသုကော နာမ ကုသိတမာဏဝေါ-ဤအမည်ရှိသော ပျင်းရိသောလုလင်သည်။ အမှေဟိ-အကျွန်ုပ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ-အတူ တကွ။ ဒါရုန-မတ္ထာယ-ထင်းတို့၏အကျိုးငှါ၊ အရညံ-တောသို့။ ဂန္တွာ-၍။ ဝရုဏရုက္ခမူလေ-ခံတက်ပင်ရင်း၌။ နိဒ္ဒါယိတွာ-အိပ်၍။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ။ ဝေဂေန-လျင်မြန်စွာဖြင့်။ ရုက္ခံ-သစ်ပင်သို့။ အာရုယှ-တက်၍။ အက္ခိံ-မျက်စေ့ကို။ ဘိန္ဒာပေတွာ-ပေါက်ကွဲစေ၍။ အလ္လဝရုဏဒါရုနိ-ခံတက်ထင်းအစိုတို့ကို။ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍။ အမှေဟိ-ကျွန်တော်တို့သည်။ အာနီတဒါရုနံ-ဆောင်ယူအပ်သော ထင်းတို့၏။ ဥပရိ-အထက်၌။ ပက္ခိပိ-ထည့်၏။ ယာဂုပါစိကာ-ယာဂု ချက်ပြုတ်သောကျွန်မသည်။ တာနိ-ထိုထင်းတို့ကို။ သုက္ခဒါရုသညာယ-ထင်းခြောက်ဟုထင်မှတ်သဖြင့်။ ဂဟေတွာ-ယူ၍။ ယာဝ သူရိယုဂ္ဂမနာ-နေထွက်သည့်တိုင်အောင်။ ဥဒ္ဓနာလေတုံ။ မီးတောက်

စေခြင်းငှါ။ နသက္ကိ-မတတ်နိုင်။ ဣမိနာ ကာရဏေန-ဤအကြောင်းကြောင့်။ နော-ကျွန်ုပ်တို့၏။ ဂမနန္တရာယော-ခရီးသွားခြင်းအန္တရာယ်သည်။ ဇာတော-ဖြစ်၏။ ဣတိ-သို့။ အာဟံသု-ပြောကြကုန်၏။

အာစရိယော မာဏဝေန (ပ) ဣမံ ဂါထံ သမုဋ္ဌာပေသိ၊

အာစရိယော-ဆရာသည်။ မာဏဝေန-လုလင်သည်။ ကတကမ္မံ-ပြုအပ်သောအမှုကို။ သုတွာ-ကြား၍။ "အန္ဓဗာလာနံ-အလွန်မိုက်မဲသောသူတို့၏။ ကမ္မံ-အမှုကို။ နိဿာယ-မှီ၍။ ဧဝရူပါ-ဤကဲ့သို့သောသဘောရှိသော။ ပရိဟာနိ-ယုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။" ဣတိ-သို့။ ဝတွာ-၍။ ဣမံဂါထံ-ကို။ သမုဋ္ဌာပေသိ-ဖြစ်စေ၍။

၇၁။ ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆာ သော ကာတုမိစ္ဆတိ၊
ဝရုဏကဋ္ဌ ဘဉ္ဇောဝ၊ သ ပစ္ဆာ မနုတပ္ပတိ။

ယော-အကြင်သူသည်။ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌။ ကရဏီယာနိ-ပြုအပ်ကုန်သောအမှုတို့ကို။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ။ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။ သော-ထိုသူသည်။ ဝရုဏကဋ္ဌဘဉ္ဇောဝ-ခံတက်ထင်းကို ချိုးသောလုလင်သည်ကဲ့သို့။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ။ အနုတပ္ပတိ-အစဉ်စိုးရိမ်ပူပန်ရ၏။

တတ္ထ သပစ္ဆာ မနုတပ္ပတီတိ (ပ)အတ္ထော၊

တတ္ထ-ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ သပစ္ဆာ မနုတပ္ပတီတိ-သ ပစ္ဆာ မနုတပ္ပတိ ဟူသည်ကား။ ယော ကောစိ ပုဂ္ဂလော-အကြင်တစ်စုံတစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ " ဣဒံ-ဤအမှုကို။ ပစ္ဆာ-နောက်၌။ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုအပ်၏။ ဣဒံ-ဤအမှုကို။ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌။ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။ " ဣတိ-သို့။ အဝီမံသိတွာ-မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍။ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌။

ကရဏီယာနိ-ပြုအပ်သောအမှုတို့ကို။ ပဌမမေဝ-ရှေးဦးစွာမှာပင် လျှင်။ ကတ္တဗ္ဗကမ္မာနိ-ပြုအပ်သောအမှုတို့ကို။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ။ ကရောတိ-ပြု၏။ ဝရုဏကဋ္ဌဘဉ္ဇော-ခံတက်ထင်းကိုချိုးသော။ အမှာက်-ကျွန်ုပ်တို့၏။ အယံမာဏဝကော ဝိယ ဤလုလင်ငယ်သည် ကဲ့သို့။ သော ဗာလပုဂ္ဂလော-ထို မိုက်မဲသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ။ ဝါ-နောင်တွင်။ အနုတပ္ပတိ+သောစတိ+ပရိဒေဝတိ-စိုးရိမ်, ပူပန်, ငိုကြွေးရ၏။ ဣတိ-ဤသည်ကား။ အတ္ထော-အနက် တည်း။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော (ပ)ယထာကမ္မံ ဂတော။

ဧဝံ-ဤသို့။ ဗောဓိသတ္တော-ဘုရားအလောင်းသည်။ အန္တေဝါသိကာနံ-အနီးနေတပည့်တို့အား။ ဣဒံကာရဏံ-ဤအကြောင်းကို။ ကထေတွာ-ပြောဆို၍။ ဒါနာဒီနိ-ဒါနအစရှိကုန်သော။ ပုညာနိ-ကောင်းမှုတို့ကို။ ကရိတွာ-၍။ ဇီဝိတပရိယောသာနေ- အသက်၏ အဆုံး၌။ ယထာကမ္မံ-ကံအားလျော်စွာ။ ဂတော-လား၏။

သတ္ထာ (ပ) အဟမေဝ အဟောသိ" န္တိ။

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ "ဘိက္ခဝေ-တို့။ ဧသ+ဧသော-ထိုရဟန်းသည်။ ဣဒါနေဝ-ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ တုမှာက်-သင်တို့ အား။ အန္တရာယံ- အန္တရာယ်ကို။ ကရောတိ-ပြုသည်။ န-မဟုတ်ချေ။ ပုဗ္ဗေပိ-ရှေးအခါ၌လည်း။ အကာသိယေဝါ"တိ-ပြုခဲ့သည်သာတည်း- ဟု။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ-ကို။ အာဟရိတွာ။ သမောဓာနေသိ-ပေါင်း တော်မူ၏။ (ကိံ+သမောဓာနေသိ။)" တဒါ-ထိုအခါ၌။ အက္ခိဘေဒံ- မျက်စေ့ပျက်ခြင်းသို့။ပတ္တော-ရောက်သော။မာဏဝေါ-လုလင်သည်။ ဥရုဘေဒံ-ခြေထောက်ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပတ္တဘိက္ခု- ရောက်သော ရဟန်းသည်။အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့၏။ သေသမာဏဝါ-ကြွင်းသော

လုလင်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓပရိသာ-မြတ်စွာဘုရား၏အရိယသာတ်တို့သည်။ အဟေသုံ-ဖြစ်ခဲ့ကုန် ၏။ အာစရိယပြာဟ္မဏော ပန- ဆရာဖြစ်သူ ပုဏ္ဏားသည်ကား။ အဟမေဝ-ငါဘုရားသည်သာ။ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့လေ၏။ ဣတိ-သို့။ ဇာတကံ-ကို။ သမောဓာနေသိ-၏။

ဝရုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂- **သီလဝနာဂရာဇ ဇာတကဝဏ္ဏနာ (ပ) နိဋ္ဌိတံ။**

အကတညုဿ ပေါသဿာတိဣဒံ-အကတညုဿ ပေါသဿ- အစရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသီလဝနာဂရာဇဇာတ်ကို။ သတ္ထာ-သည်။ ဝေဠုဝနေ-ဝေဠုဝန် ကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တော-စဉ်။ ဒေဝဒတ္တံ-ကို။ အာရဗ္ဘ-၍။ ကထေသိ- ၏။

ဟိ-ခဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ ဓမ္မသဘာယံ-တရားသဘင်၌။ ဘိက္ခူ-ရဟန်းတို့သည်။ " အာဝုသော-တို့။ ဒေဝဒတ္တော။ ဒေဝဒတ်သည်။ အကတညူ-ကျေးဇူးကို မသိတတ်။ တထာဂတဿ-၏။ ဂုဏေ-ဂုဏ် ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ နဇာနာတီ"တိ-မသိတတ်ဟု။ ကထေန္တာ-ပြော ဆိုကြကုန်လျက်။ နိသီဒိံသု-ထိုင်နေကြကုန်၏။

သတ္ထာ အာဂန္တွာ (ပ) တေဟိ ယာစိတော အတီတံ အာဟရိ။

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဂန္တွာ-၍။ " ဘိက္ခဝေ-တို့။ ဧတရဟိ-၌။ ကာယ ကထာယ-အဘယ်မည်သောစကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ-စည်းဝေးကြကုန်သည်။ အတ္ထနု-ဖြစ်ကြကုန်သနည်း။ " ဣတိ-သို့။ ပုစ္ဆိတွာ-၍။ "ဣမာယ နာမ "တိ-ဤမည်သောစကားဖြင့်-ဟု။ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သော်။ " ဘိက္ခဝေ-တို့။ ဣဒါနေဝ-ယခုအခါ၌ သာ။ ဒေဝဒတ္တော-သည်။ အကတညူ-ကျေးဇူးမသိတတ်သည်။

န=မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေဝိ=ရှေးအခါ၌လည်း။ အကာတညုယေ၀=ကျေးဇူး မသိတတ်သည်သာတည်း။ ကဒါစိ=တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ။မယှံ=ငါဘုရား ၏။ ဂုဏံ=ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ နဇာနာတိ"တိ=မသိတတ်-ဟု။ပတ္တာ= ဟောကြားတော်မူ၍။ တေဟိ=ထိုရဟန်းတို့သည်။ ယာစိတော= တောင်းပန်အပ်သည်ရှိသော်။ အတီတံ=အတိတ်ကို။ အာဟရိ=ဆောင် တော်မူ၏။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) ဟတ္ထိယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။

အတီတေ=၌။ ဗာရာဏသိယံ=၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ=သည်။ ရဇ္ဇံ=ကို။ ကာရေ န္တေ=စဉ်။ ဗောဓိသတ္တော=သည်။ ဟိမ၀န္တပ္ပဒေသေ= ဟိမ၀န္တာတော အရပ်၌။ ဟတ္ထိယောနိယံ=ဆင်အမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိ=ဖြစ်၏။

သော မာတုကုစ္ဆိတော(ပ)မုခံ ရတ္တကမ္ဗလသဒိသံ။

သော= ထိုဘုရားလောင်းသည်။ မာတုကုစ္ဆိတော=အမိဝမ်းမှ။ နိက္ခန္တော=ဖွားထွက်လာသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗသေ တော=အလုံးစုံဖြူ သည်။ ရဇတပုဉ္ဇ သဒိသော=ငွေအပုံငွေအစုနှင့်တူသည်။ အဟော သိ=ဖြစ်၏။ အဿ=ထိုဘုရားလောင်းဆင်မင်း၏။ အက္ခီနိပန= မျက်စေ့တို့သည်ကား ။ မဏိ ဂုဠသဒိသာနိ= ပတ္တာမြားလုံးနှင့် တူကုန် ၏။ ပဉ္စပသာဒါနိ=ထင်ရှားကြ ကုန်သော။ ပဥ္စပသာဒါနိ= ငါးပါး သောကြည်လင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ=ဖြစ်ကုန်၏။ မုခံ= မျက်နှာသည်။ ရတ္တ ကမ္ဗလသဒိသံ=နီမြန်း သောကမ္ဗလာနှင့်တူ၏။

သောဏ္ဍာ (ပ) အတ္တဘာဝေါ အဟော သိ။

သောဏ္ဍာ=နှာမောင်းသည်။ ရတ္တသု၀ဏ္ဏဗိန္ဒုပဋိမဏ္ဍိတံ=နီ သောရွှေဇာပေါက်ဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ရဇတဒါမံ၀ိယ=ငွေ ပန်းဆိုင်းသည်ကဲ့သို့။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။ စတ္တာရောပါဒါ= ခြေလေး ချောင်းတို့သည်။ ကတလာခါရသ ပရိကမ္မာဝိယ= ချိပ်ရည်ဖြင့်ဆိုးထား

ဘိသကဲ့ သို့။ အဟေသုံ=ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ=ဤသို့။ အသဿ= ထိုဘုရားလောင်း၏။ ဒသဟိ ပါရမီဟိ=ပါရမီဆယ်ပါးတို့ဖြင့်။ အလင်္ကတော= တန်ဆာဆင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော= အဆင်း၏တင့်တယ်ခြင်းအစုသို့ရောက်သော။ အတ္တဘာဝေါ= အတ္တဘောသည်။ အဟောသိ=ဖြစ် ၏။

အထ နံ ဝိညုတံ ပတ္တံ(ပ) နာမံ အဟောသိ။

အထ=၌။ ဝိညုတံ=လိမ္မာသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ= ရောက်သော။ နံ= ထိုဘုရားလောင်းကို။ သကလဟိမဝန္တေ=အလုံးစုံသော ဟိမဝန္တာ၌။ ဝါရဏာ=ဆင်အပေါင်းတို့သည်။ သန္နိပတိတွာ= စည်းဝေးကြကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တာ=လုပ်ကျွေးကြကုန်လျက်။ ဝိစရိံသု= လှည့်လည်သွားကြကုန်၏။ ဧဝံ=ဤသို့။ သော=ထိုဘုရား လောင်းသည်။ အသီတိသဟဿဝါ ရဏပရိဝါရော= ရှစ်သောင်း သောဆင်အပေါင်းတို့သည် ခြံရံသည်ဖြစ် ၍။ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ= ဟိမဝန္တာအရပ်၌။ ဝသမာနော=နေလျက်။ အပရဘာဂေ= နောက်အဘို့၌။ ဂဏေ= အပေါင်းအဖော်၌။ ဒေါသံ=အပြစ်ကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။ ဂဏမှာ= အပေါင်းအဖေါ်မှ။ ကာယဝိဝေကာယ=ကိုယ်ဖြင့်သန့်လျက်။ ဧကကောဝ=တစ်ဦးတည်းသာလျှင်။ အရညေ=တော၌။ ဝါသံ= နေခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ=ပြု၏။ အဿ=ထိုဘုရားလောင်းဆင်မင်းအား။ သီလဝန္တတာယစပန=သီလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ကား ။"သီလဝနာဂရာဇာ" တွေ၀=သီလဝနာဂရာဇဟူ၍သာလျှင်။ နာမံ= အမည်သည်။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။

အထေကော ဗာရာဏသိဝါသိကော(ပ) ဝိစရတိ။

အထ=၌။ ဧကော =တစ်ယောက်သော။ ဗာရာဏသိဝါသိ

ကော-ဗာရာဏသီပြည်၌နေသော။ ဝနစရဲကော-မုဆိုးသည်။ ဟိမဝန္တ-ဟိမဝန္တာသို့။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ အတ္တနော-မိမိ၏။ အာဇီဝဘဏ္ဍကံ-အသက်မွေးရာပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို။ ဂဝေသမာနော- ရှာဖွေသည်ရှိသော်။ ဒိသာ-အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ ဝဝတ္ထာပေတုံ-မှတ်သားခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော-မတတ်နိုင်သည်။ မဂ္ဂမူဠ္ဟော-လမ်းတွေဝေသည်။ ဟုတွာ-ဖြစ်၍။ မရဏဘယဘီတော-သေဘေးမှကြောက်သောကြောင့်။ ဗာဟာ-လက်နှစ်ဘက်တို့ကို။ ပဂ္ဂယှ-မြှောက်၍။ ပရိဒေဝမာနော-ငိုကြွေးလျက်။ ဝိစရတိ-လှည့်လည်သွား၏။

ဗောဓိသတ္တော တဿ(ပ)ဒိသွာဝ ဘီတော ပလာယိ။

ဗောဓိသတ္တော-သည်။ တဿ-ထိုမုဆိုး၏။ တံ ဗလဝပရိဒေဝိတံ-ထိုသည်းစွာငိုကြွေးသည်ကို။ သုတွာ-ကြား၍။ " ဣမံ ပုရိသံ-ဤယောက်ျားကို။ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲဒုက္ခမှ။ မောစေဿာမီ"တိ-လွတ်မြောက်စေအံ့-ဟု။ ကာရုညေန-သနားစိတ်သည်။ စောဒိတော-တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ တဿ-ထိုမုဆိုး၏။ သန္တိကံ-ထံသို့။ အဂမာသိ-သွား၏။ သော-ထိုမုဆိုးသည်။ တံ-ထိုဘုရားလောင်းဆင်မင်းကို။ ဒိသွာဝ-မြင်၍သာ။ ဘီတော-ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ ပလာယိ-ပြေးလေ၏။

ဗောဓိသတ္တော တံ ပလာယန္တံ ဒိသွာ (ပ) ပုန အဂမာသိ။

ဗောဓိသတ္တော-သည် ပလာယန္တံ-ပြေးနေသော။ တံ-ထိုမုဆိုးကို။ ဒိသွာ-မြင်၍။ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်။ အဋ္ဌာသိ-ရပ်၏။ သောပုရိသော-ထိုယောက်ျားသည်။ ဌိတံ-ရပ်နေသော။ ဗောဓိသတ္တံ-ဘုရားလောင်းကို။ ဒိသွာ-မြင်၍။ အဋ္ဌာသိ-ရပ်၏။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ ပုန-တစ်ဖန်။ အဂမာသိ-သွား၏။

သော ပုန ပလာယိတွာ(ပ) သူရော ဟုတွာ အဠာသိ၊

သော=ထိုမုဆိုးသည်။ပုန=တစ်ဖန်။ ပလာယိတွာ=ပြေး၍။ တသာ။ ထိုဘုရားလောင်းဆင်မင်း၏။ ဌိတကာလေ=ရပ်သောအခါ၌။ ဌတွာ=ရပ်၍။ စိန္တေသိ=ကြံစည်၏။(ကိံ=အဘယ်သို့။ စိန္တေသိ=သနည်း) " အယံ ဝါရဏော=ဤဆင်မင်းသည်။ မမ=ငါ၏။ ပလာယနကာလေ= ပြေးသောအခါ၌။ တိဋ္ဌတိ=ရပ်၏။ ဌိတကာလေ=ရပ်သောအခါ၌။ အာဂစ္ဆတိ=လာ၏။ အယံ=ဤဆင်းမင်းသည်။ မယှံ=ငါ့အား။ အနတ္ထကာမော=အကျိုးမဲ့ကိုလိုလားသည်။ န=မဟုတ်ချေ။ မံ=ငါ့ကို။ ဣမမှာ ဒုက္ခာ=ဤဒုက္ခဆင်းရဲမှ။ မောစေတုကာမော=လွတ်မြောက်စေ လိုသည်။ ဘဝိဿတိ" တိ=ဖြစ်လိမ့်မည်-ဟု။ သူရော+ဟုတွာ=ရဲရင့် သည်ဖြစ်၍။ အဠာသိ=ရပ်နေ၏။

ဗောဓိသတ္တော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ(ပ) မရဏဘယေနာတိ၊

ဗောဓိသတ္တော=သည်။ တံ=ထိုမုဆိုးကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ= ချဉ်းကပ်၍။ " ဘောပုရိသ=အချင်းယောကျ်ား။ ကသ္မာ=အဘယ် ကြောင့်။ တွံ=သင်သည်။ ပရိဒေဝမာနော=ငိုကြွေးလျက်။ဝိစရသိ" တိ= သွားနေသနည်း-ဟု။ ပုစ္ဆိ=မေး၏။ သာမိ=အရှင်။ ဒိသာ=အရပ်မျက် နှာတို့ကို။ ဝဝတ္ထာပေတုံ။ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းငှာ။ အသက္ကော နော=မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂမူဠှော=လမ်းမသိသည်။ ဟုတွာ= ဖြစ်၍။ မရဏဘယေန=သေရမှာကြောက်သဖြင့်။ ပရိဒေဝမာနော= ငိုကြွေးလျက်။ ဝိစရာမိ=သွားနေပါ၏။ ဣတိ=သို့။ အာဟ=၏။

အထနံ ဗောဓိသတ္တော (ပ) မနုဿပထံ ပါယာသိ၊

အထ=၌။ နံ=ထိုမုဆိုးကို။ ဗောဓိသတ္တော=ဘုရားလောင်း သည်။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ=နေရာအရပ်သို့။ နေတွာ=ခေါ်

ဆောင်၍။ ကတိပါဟံ-နှစ်ရက်သုံးရက်မျှ။ ဖလာဖလေဟိ-သစ်သီးကြီးငယ်တို့ဖြင့်။ သန္တပ္ပေတွာ-ရောင့်ရဲစေ၍။ " ဘောပုရိသ-အိုယောကျာ်း။ မာ ဘာယိ-မကြောက်လင့်။ အဟံ-ငါသည်။ တံ-သင့်ကို။ မနုဿပထံ-လူတို့လမ်းခရီးသို့။ နေဿာမိ"တိ-ခေါ်ဆောင်သွားအံ့-ဟု။ အတ္တနော-မိမိ၏ ပိဋ္ဌေ-ကျောက်ကုန်း၌။ နိသီဒါပေတွာ-ထိုင်စေ၍။ မနုဿပထံ-လူတို့လမ်းခရီးသို့။ ပါယာသိ-သွား၏။

အထ ခေါ သော (ပ) ဥပမာရေန္တော၀ဂစ္ဆတိ၊

အထ ခေါ-၌။ မိတ္တဒုဗ္ဘိ-မိတ်ဆွေကို ပြစ်မှားတတ်သော။ သောပုရိသော-ထိုယောကျာ်းသည်။ " ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်။ သစေ ပုစ္ဆိဿတိ-အကယ်၍မေးအံ့။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောကြားအပ်သည်ကို။ ဘ၀ိဿတိ+"တိ-ဖြစ်လတ္တံ့-ဟု။ ဗောဓိသတ္တဿ-ဘုရားလောင်း၏။ ပိဋ္ဌေ-ကျောက်ကုန်း၌။ နိသိန္နောယေ၀-ထိုင်နေလျက်သာလျှင်။ ရုက္ခနိမိတ္တံ-သစ်ပင်နိမိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ-တောင်နိမိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥပမာရေန္တော၀-မှတ်သားလျက်သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ-သွား၏။

အထ နံ ဗောဓိသတ္တော (ပ) ၀သနဋ္ဌာနံယေ၀ အာဂမာသိ၊

အထ-၌။ နံ-ထိုမုဆိုးကို။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ အရညာ-တောမှ။ နိဟရိတွာ-ထုတ်ဆောင်၍။ ဗာရာဏသိဂါမိမဟာမဂ္ဂေ-ဗာရာဏသီသို့သွားရာလမ်းမ၌။ ဌပေတွာ-ထား၍။ " ဘောပုရိသ-အိုယောကျာ်း။ ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဤလမ်းဖြင့်။ ဂစ္ဆ-သွားလော့။ မယှံ-ငါ၏။ ၀သနဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်ကို။ ပုစ္ဆိတောပိ-မေးအပ်သည်လည်းကောင်း။ အပုစ္ဆိတောပိ။ မမေးအပ်သည်လည်းကောင်း။ ကဿစိ။ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား။ မာ အာစိက္ခိ+"တိ-မပြောပါလင့်-

ဟု။ တံ-ထိုမုဆိုးကို။ ဥယျောဇေတွာ-လွှတ်လိုက်ပြီး၍။ အတ္တနော-၏။ ဝသနဋ္ဌာနံယေဝ-နေရာအရပ်သို့သာလျှင်။ အဂမာသိ- သွား၏။

အထ သော ပုရိသော (ပ) ဂဏှေယျာထာ ”တိ။

အထ-၌။ သောပုရိသော-သည်။ တာရာဏသိ-သို့။ ဂန္တွာ-၍။ အနုဝိစရန္တော-လှည့်လည်သွားသည်ရှိသော်။ ဒန္တကာရဝီထိ-ဆင်စွယ်ပွတ်သမားတို့-လမ်းသို့။ ပတွာ-ရောက်၍။ ဒန္တကာရေ-ဆင်စွယ်ပွတ်သမားတို့သည်။ ဒန္တဝိကတိယော-ဆင်စွယ်အထူးတို့ကို။ ကုရုမာနေ-ပြုနေကြသည်ကို။ ဒိသွာ-မြင်၍။“ ဘော-အချင်းတို့။ ဇီဝဒန္တမ္ပိ-အသက်ရှင်သောဆင်၏အစွယ်ကိုလည်း။ လဘိတွာ-ရ၍။ ဂဏှေယျာထ+ ကိံ+ကွတိ-ယူကြကုန်ရာသနည်း။-ဟု။ ပုစ္ဆိ-မေး၏။

ဘော ကိံ ဝဒေသိ၊ (ပ) ဝသနဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။

ဘော-အချင်းယောကျ်ား။ ကိံ-အဘယ်သို့။ ဝဒေသိ-ပြောသနည်း။ ဇီဝဒန္တော နာမ-အသက်ရှင်သောဆင်စွယ်မည်သည်။ မတဟတ္ထိဒန္တတော-သေသောဆင်၏အစွယ်ထက်။ မဟဂ္ဃတရော-အဘိုးများစွာထိုက်တန်၏။ ကွတိ-သို့။ အာဟံသု-ပြောကြကုန်၏။

“ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်မူကား။ အဟံ-သည်။ ဝေါ-သင်တို့အား။ ဇီဝဒန္တံ-အသက်ရှင်သောဆင်စွယ်ကို။အာဟရိဿာမိ+” တိ-ဆောင်ယူအံ့-ဟု။ ပါထေယျံ-ရိက္ခာကို။ ဂဟေတွာ-ယူ၍။ ခရကကစံ-ထက်စွာသောလွှကို။ အာဒါယ-ယူ၍။ ဗောဓိသတ္တဿ-ဘုရားလောင်းဆင်မင်း၏။ ဝသနဋ္ဌာန-နေရာအရပ်သို့။ အဂမာသိ-သွား၏။

ဗောဓိသတ္တော တံ ဒိသွာ (ပ) အာဂတောတိ။

ဗောဓိသတ္တော-သည်။ တံ-ထိုမုဆိုးကို။ဒိသွာ-၍။ “တွံ-သင်သည်။ ကိမတ္ထံ-အဘယ်အကျိုးငှါ။ အာဂတောသိ”တိ-လာသနည်း-

ဟု။ ပုဏ္ဏိ=မေး၏။ " သာမိ=အရှင်။ အဟံ=သည်။ ဒုဂ္ဂတော=ဆင်းရဲ၏။ ကပဏော=အထီးကျန်၏။ ဇီဝိတုံ=အသက်ရှင်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော=တတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ တုမှေ=အရှင်တို့ကို။ ဒန္တခဏ္ဍံ=ဆင်စွယ်ပိုင်းကို။ ယာစိတွာ=တောင်းယူ၍။ ဒဿထ=အကယ်ပေးကုန်အံ့။ တံ=ထိုဆင်စွယ်ကို။ အာဒါယ=ယူ၍။ ဂန္တွာ=၍။ ဝိက္ကိဏိတွာ= ရောင်း၍။ တေန မူလေန=ထိုအရင်းအနှီးဖြင့်။ ဇီဝိဿာမိ" တိ= အသက်မွေးအံ့-ဟုကြံ၍။ အာဂတော=လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဣတိ=ဤသို့။ အာဟ=ဆို၏။

ယောတု ဘော, (ပ) ဂဟေတွာ အာဂတောမှိ သာမိတိ၊

ဘော=အချင်းယောက်ျား။ ယောတု=ဖြစ်ပါစေတော့။ ဒန္တကပ္ပနတ္ထာဒယ=ဆင်စွယ်ကိုဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကကစံ=လွှသည်။ သစေအတ္ထိ=အကယ်၍ရှိအံ့။ တေ=သင့်အား။ ဒန္တံ=အစွယ်ကို။ ဒဿာမိ=ပေးအံ့။ ဣတိ=သို့။ အာဟ=၏။ သာမိ=အရှင်။ ကကစံ=လွှကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ အာဂတော=လာသည်။ အမှိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ=သို့။ အာဟ၏။

" တေန ဟိ ဒန္တေ (ပ) ဒွေပိအဂ္ဂဒန္တေ ဆိန္ဒိ၊

" တေန ဟိ=ထိုသို့ဖြစ်မူကား။ ဒန္တေ=အစွယ်တို့ကို။ ကကစေန=လွှဖြင့်။ ကန္တိတွာ=ဖြတ်၍။အာဒါယ=ယူပြီး၍။ ဂစ္ဆာ+"တိသွားလော့-ဟု။ ဗောဓိသတ္တော=ဘုရားလောင်းဆင်မင်းသည်။ ပါဒေ=ခြေတို့ကို။ သမိဉ္စိတွာ=ခွေ၍။ ဂေါ နိသိန္နကံ=နွားထိုင်ကဲ့သို့။ နိသိဒိ=ထိုင်၏။ သော=ထိုမုဆိုးသည်။ ဒွေပိ အဂ္ဂဒန္တေ=နှစ်ချောင်းသောဆင်စွယ်အဖျားတို့ကို။ ဆိန္ဒိ=ဖြတ်၏။

ဗောဓိသတ္တော တေ ဒန္တေ (ပ) ဒန္တ ယုဂလံ အဒါသိ။

ဗောဓိသတ္တော=ဘုရားလောင်းဆင်မင်းသည်။ တေ ဒန္တေ=ထိုအစွယ်တို့ကို။ သောဏ္ဍာယ=နှာမောင်းဖြင့်။ ဂဟေတွာ။ ယူ၍။ "ဘောပုရိသ=အချင်းယောက်ျား။ အဟံ=ငါသည်။ 'ဧတေ ဒန္တာ=ထိုအစွယ်တို့ကို။ မယှံ=ငါသည်။ အပ္ပိယာ=မချစ်အပ်၊ အမနာပါ+ တိ=မနှစ်သက်အပ်ဟူ၍။ ဒမ္မိ=ပေးသည်။နှ=မဟုတ်ချေ။ မေ=ငါ၏။ ဣမေ ဟိ ဒန္တေဟိ=ဤအစွယ်တို့ထက်။ သတဂုဏေန-အဆတစ်ရာဖြင့်လည်းကောင်း။ သဟဿဂုဏေန-အဆတစ်ထောင်ဖြင့်လည်းကောင်း။သတသဟဿဂုဏေန-အဆတစ်သောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗ ဓမ္မပဋိဝေဓနေသမတ္ထာ-အလုံးစုံသောတရားကိုထိုးထွင်းသိခြင်းငှါစွမ်း ဆောင်နိုင်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏဒန္တာဝ-သဗ္ဗညုတညာဏ်ဟူသော အစွယ်ကိုသာ။ ပိယတရာ-အလွန်ချစ်၏။ ဣဒံဒန္တဒါနံ-ဤအစွယ်အ လှူသည်။ တဿမေ-ထိုအကျွန်ုပ်အား။ သဗ္ဗညုတညာဏပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယ-သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ကိုထိုးထွင်း သိခြင်းအကျိုးငှါ။ ဟောတု+" တိ-ဖြစ်ပါစေဟု။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ-သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၏။ အာ ရာဓနံ-ဆုတောင်းခြင်းကို။ ကတွာ-ပြု၍။ ဒန္တယုဂလံ-အစွယ်တစ်စုံ ကို။ အဒါသိ-ပေးလှူ၏။

သော တံ အာဒါယ (ပ) အာဟ။

သော-ထိုမုဆိုးသည်။ တံ-ထိုဆင်စွယ်တစ်စုံကို။ အာဒါယ-ယူ၍။ ဂန္တွာ-သွား၍။ ဝိက္ကိဏိတွာ-ရောင်း၍။ တသ္မိံမူလေ-ထိုအရင်းအနှီးသည်။ ခီဏေ-ကုန်သည်ရှိသော်။ ပုန-တစ်ဖန်။ ဗောဓိသတ္တဿ-၏။ သန္တိကံ-သို့။ ဂန္တွာ-၍။ "သာမိ-အရှင်။ တုမှာကံ-သင်တို့၏။ ဒန္တေ-အစွယ်တို့ကို။ ဝိက္ကိဏိတွာ-ရောင်း၍။ လဒ္ဓမူလံ-ရအပ်သောအဘိုးငွေကို။ မယှံ-ငါ၏။ ဣဏဿောဓနမတ္တမေဝ-ကြွေးမြီဆပ်၍ပြေ

ရှုမှုသည်သာ။ ဇာတံ-ဖြစ်၏။ အဝသေသဒန္တေ-ကြွင်းသောအစွယ်တို့ကို။ ဒေထာ+"တိ-ပေးကြကုန်လော့-ဟု။ အာဟ-ဆို၏။

ဟောမိသတ္တော (ပ) မူလဒါဌာ မေ ဒေထာ"တိ အာဟ။

ဟောမိသတ္တော-ဘုရားလောင်းသည်။ "သာဓူ+"တိ-ကောင်းပြီဟု။ ပဋိဿုဏိတွာ-ဝန်ခံ၍။ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကပ္ပါပေတွာ-ဖြတ်စေ၍။ အဝသေသဒန္တေ-ကြွင်းကျန်သောအစွယ်တို့ကို။ အဒါသိ-ပေး၏။ သော-ထိုမုဆိုးသည်။ တေပိ-ထိုအစွယ်တို့ကိုလည်း။ ဝိက္ကိဏိတွာ-ရောင်း၍။ ပုန-တစ်ဖန်။ အာဂန္တွာ-လာ၍။ "သာမိ-အရှင်။ဇီဝိတုံ-အသက်ရှင်ခြင်းငှါ။ နသက္ကောမိ-မတတ်နိုင်ပါ။ မေ-ငါ့အား။ မူလဒါဌာ-အစွယ်ရင်းတို့ကို။ ဒေထာ+တိ-ပေးကြကုန်လော့-ဟု။ အာဟ-ဆို၏။

ဟောမိသတ္တော "သာဓူ"တိ (ပ) ကပ္ပေတွာ ပက္ကာမိ။

ဟောမိသတ္တော-သည်။ "သာဓူ"တိ-ကောင်းပြီဟု။ ပဋိဿုဏိတွာ-ဝန်ခံ၍။ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေးနည်းဖြင့်ပင်။ နိသီဒိ-ထိုင်နေ၏။ သော+ပါပပုရိသော-ထိုယုတ်မာသောယောကျ်ားသည်။ မဟာသတ္တဿ-ဘုရားလောင်း၏။ ရဇတဒါမသဒိသံ-ငွေပန်းဆိုင်းနှင့်တူသော။ သောဏ္ဍံ-နှာမောင်းကို။ မဒ္ဒမာနော-နင်းလျက်။ ကေလာသကူဋသဒိသံ-ကေလာသတောင်ထွတ်နှင့်တူသော။ ကုမ္ဘံ-ဦးကင်းသို့။ အဘိရုဟိတွာ-တက်၍။ ဥဘော-နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ဒန္တကောဋိယော-အစွယ်၏အဖျားရင်းတို့ကို။ ပဏှိယာ-ဖနောင့်ဖြင့်။ပဟာရန္တော-တွန်းတိုက်လျက်။ မံသံ-အသားကို။ ဝိယူဟိတွာ-ဖယ်ရှား၍။ ကုမ္ဘံ- ဦးကင်းသို့။ အာရုယှ-တက်၍။ ခရကကစေန-ထက်စွာသောလွှဖြင့်။ မူလဒါဌာ-အစွယ်၏အရင်းတို့ကို။ ကပ္ပေတွာ-ဖြတ်၍။ ပက္ကာမိ-ဖဲသွား၏။

ဗောဓိသတ္တဿ ဒဿနုပစာရံ(ပ) ဝိဝရံ အဒါသိ၊

ဗောဓိသတ္တဿ=ဘုရားလောင်းဆင်မင်း၏။ ဒဿနုပစာရံ=မြင်ကောင်းရာအရပ်ကို။ တသ္မိံပါပပုရိသေ=ထိုယုတ်မာသောယောက်ျားသည်။ ဝိဇဟန္တေယေဝ=စွန့်စဉ်မှာပင်။ စတုနဟုတာဓိကဒွိယောဇနသတသဟဿဗဟလာ=နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုရှိသော။ ယနပထဝီတခဲနက်မြေကြီးသည်၊ သိနေရုယုဂန္ဓရာဒယော=မြင်းမိုရ်၊ ယုဂန္ဓိုရ်အစရှိကုန်သော။ မဟာဘာရေ=ကြီးစွာသောဝန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆာနိ=မကောင်းသောအနံ့ရှိသော စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဘွယ်ရှိကုန်သော။ ဂူထမုတ္တာဒီနိစ= ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓာရေတုံ=ဆောင်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထာပိ=စွမ်းနိုင်သော်ငြားလည်း။ တဿ=ထိုယောက်ျားယုတ်၏။ အဂုဏရာသိ=ကျေးဇူးမဲ့အစုကို။ ဓာရေတုံ=ဆောင်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တီဝိယ=မတတ်နိုင်သကဲ့သို့။ ဘိဇ္ဇိတွာ=နှစ်ခြမ်းကွဲ၍။ ဝိဝရံ=ဟင်းလင်း ပွင့်ဟခြင်းကို၊ အဒါသိ=ပေးလေ၏။

တာဝဒေဝ အဝီစိမဟာနိရယတော ဂဏှိ၊

တာဝဒေဝ= ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ အဝီစိမဟာနိရယတော=အဝီစိငရဲကြီးမှ။ အဂ္ဂိဇာလာ=မီးလျှံတို့သည်။ နိက္ခမိတွာ=ထွက်၍။ တံမိတ္တဒုဗ္ဘိပုရိသံ=ထိုအဆွေခင်ပွန်းကိုပြစ်မှားသော ယောက်ျားယုတ်ကို။ ကုလသန္တကေ၊ ဂန=အမျိုး၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ ကမ္ဗလေန=ကမ္ဗလာဖြင့်။ ပါရုပန္တီဝိယ=ဝတ်ရုံသည်ကဲ့သို့။ ပရိက္ခိပိတွာ=ရစ်ပတ်သိုင်းခြုံ၍။ ဂဏှိ=ယူ၏။

ဇဝံ တဿ ပါပပုဂ္ဂလဿ ဣမံဂါထမာဟ။

ဇဝံ= ဤသို့။ တဿပါပပုဂ္ဂလဿ= ထိုယောကျ်ားယုတ်၏။ ပထဝိ= မြေကြီးသို့။ ပဝိဋ္ဌကာလေ=ဝင်သွားသည့်အခါ၌။ တသ္မိံဝန သဏ္ဍေ= ထိုတောအုပ်၌။ အဓိဝတ္ထာ= စောင့်ရှောက်သော။ ဝါ= အုပ်စိုးသော။ ရုက္ခဒေဝတာ= ရုက္ခဇိုဝ်းနတ်သည်။ " အကတညု=ကျေးဇူးကို မသိတတ်သော။ မိတ္တဒုဗ္ဘိ=အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးပြစ်မှားတတ် သော။ ပုဂ္ဂလော=ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ=စကြာဝတေးမင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒတွာပိ=ပေး၍လည်း။ တောသေတုံ=ရောင့်ရဲကျေနပ်စေ ခြင်းငှာ။ နသက္ကာ+တိ=မတတ်နိုင်-ဟု။ ဝနံ=တောကို။ ဥန္နာဒေတွာ= ပဲ့တင်ထပ်စေ၍။ ဓမ္မံ=တရားကို။ ဒေသယမာနာ=ဟောလိုသည်ဖြစ် ၍။ ဣမံဂါထံ=ကို။ အာဟ=၏။

၇၂။ **အကတညုဿ ပေါသဿ၊ နိစ္စံ ဝိဝရဒဿိနော၊**

အဗ္ဗံ စေ ပထဝိ ဒဇ္ဇာ၊ နေဝနံ အဘိရာဓယေ။

အကတညုဿ= သူ့ကျေးဇူးကိုမသိတတ်သော။ နိစ္စံ=အမြဲ။ ဝိဝရဒဿိနော= အခွင့်ကိုရှုလေ့ရှိသော။ ပေါသဿ=ယောကျ်ားအား။ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံသော။ ပထဝိ=မြေပြင်ကို။ ဝါ=ပထဝိ=မြေပြင်ကို အစိုးရသော စကြာဝတေးမင်းအဖြစ်ကို။ စေဒဇ္ဇာ=အကယ်၍ ပေးငြားအံ့။ နံ=ထိုယောကျ်ားကို။ နေဝအဘိရာဓယေ= မနှစ်သက် စေနိုင်ရာ။

တတ္ထ အကတညုဿာတိ ပထမေါဇံ ဒဒေယျ၊

တတ္ထ= ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ အကတညုဿာတိ=ဟူသည်ကား။ အတ္တနော= မိမိ၏။ ကတဂုဏံ= ပြုအပ်သော ကျေးဇူးဂုဏ်ကို။ အဇာနန္တဿ= မသိသော၊ ပေါသဿာတိ=ဟူသည်ကား။ ပုရိသဿ= ယောကျ်ားအား။ ဝိဝရဒဿိနောတိ=ဟူသည်ကား။ ဆိဒ္ဒနေမေဝ=

အပေါက်ကိုသာ။ ဩကာသမေဝ=အခွင့်အရေးကိုသာ။ ဩလော ကေန္တသ= ကြည့်ရှုတတ်သော။

သင့် စေ ပထဝီ ဒဿာတိ= ဟူသည်ကား။ တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ ထိုကဲ့သို့သော သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သကလ=အလုံးစုံသော။စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ= စကြာဝတေးမင်း၏အဖြစ်ကို။ ဝါပန=တစ်နည်းကား။ ကေမံ မဟာပထဝီ=ဤမြေကြီးကို။ ပရိဝတ္တေတွာ= ပြောင်းပြန်လှန်၍။ ပထဝေါဇံ= မြေဆီလွှာဩဇာကို။ သစေပိ ဒဒေယျ= အကယ်၍ ပေးရာ၏။

နေဝနံ အဘိရာဓယေတိ (ပ)နသက္ကုဏေယျာတိ အတ္ထော။

နေဝ နံ အဘိရာဓယေတိ= ဟူသည်ကား။ ဧဝံ= ဤသို့။ ကရောန္တောပိ= ပြုသည်သော်လည်း။ ဧဝရူပံ=ဤကဲ့သို့သောသဘောရှိသော၊ ကတဂုဏဝိဒ္ဓံသကံ= ပြုအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြစ်မှားဖျက်ဆီးတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကောစိ= တစ်စုံတစ်ယောက်သည်။ ပရိတော သေတုံဝါ= ကျေနပ်နှစ်သက်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ပသာဒေတုံဝါ= ကြည်လင်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း။ န သက္ကုဏေယျ= မတတ်နိုင်ရာတည်း။ ဣတိ= ဤသည်ကား။ အတ္ထော= အနက်တည်း။

ဧဝံ သာ ဒေဝတာ (ပ) ယထာကမ္မံ အဂမာသိ။

ဧဝံ=ဤသို့။ သာဒေဝတာ= ထိုရုက္ခဇိုဝ်းနတ်သည်။ ဝနံ= တောကို။ ဥန္နာဒေတွာ= ပဲ့တင်ထပ်စေ၍။ ဓမ္မံ=တရားကို။ ဒေသေသိ= ဟော၏။ ဗောဓိသတ္တော=သည်။ ယာဝတာယုကံ=အသက်ဆုံးတိုင်အောင်။ ဌတွာ=တည်၍။ ယထာကမ္မံ=ကံအားလျော်စွာ။ အဂမာသိ= သွားလေ၏။

သတ္ထာ " ၊ ဘိက္ခဝေ (ပ) အဟမေဝ အဟောသိ န္တိ။

သတ္ထာ• မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခဝေ= ရဟန်းတို့။ ဒေဝဋ္ဌော• ဒေဝဒတ်သည်။ ဣဒါနေဝ=ယခုအခါ၌သာလျှင်။ အကတညူ= ကျေးဇူးမသိတတ်သည်။ န=မဟုတ်ချေ။ ပုဗ္ဗေပိ= ရှေးအခါ၌လည်း။ အကတညုယေဝ+ "တိ= ကျေးဇူးမသိတတ်သည်သာတည်း-ဟု။ ဝတွာ=ဆို၍။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ= ဤတရားဒေသနာကို။ အာဟရိတွာ•ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိ=ကို။ ဃဋေတွာ။ စပ်၍။ ဇာတကံ=ကို။ သမောဓာနေသိ= ၏။ (ကိံ+သမောဓာနေသိ။)

" တဒါ= ထိုအခါ၌။ မိတ္တဒုဗ္ဘီ•အဆွေခင်ပွန်းကိုပြစ်မှားသော။ ပုဂ္ဂလော= ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေဝဒတ္တော= ဒေဝဒတ်သည်။ အဟောသိ= ၏။ ရုက္ခဒေဝတာ• ရုက္ခစိုးနတ်သည်။ သာရိပုတ္တော• အရှင်သာရိပုတ္တသည်။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။ သီလဝနာဂရာဇာပန= သီလဝဆင်မင်းသည်ကား။ အဟမေဝ= ငါဘုရားသည်သာ။ အဟောသိံ= ဖြစ်ခဲ့လေ၏။ "ဣတိ= သို့။ ဇာတကံ=ကို။ သမောဓာနေသိ= ပေါင်းတော်မူ၏။

သီလဝနာဂရာဇ ဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃- သစ္စံကိရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၃)

သစ္စံကိရေဝမာဟံသုတိဣဒံ (ပ) ကထေသိ။

သစ္စံ ကိရေဝ မာဟံသုတိ ဣဒံ= သစ္စံ ကိရေဝ မာဟံသု-အစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသစ္စံကိရဇာတ်ကို။ သတ္ထာ=သည်။ ဝေဠုဝေနေ=ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တော= စဉ်။ ဒေဝဒတ္တဿ=၏။ ဝဓာယ= ဘုရားကိုသတ်ခြင်းငှာ။ ပရိသက္ကနံ= လုံ့လပြုခြင်းကို။ အာရဗ္ဘ=၍။ ကထေသိ=၏။

ဘိက္ခုသံဃဿ ဟိ ဓမ္မသဘာယံ (ပ)အတီတံ အာဟရိ၊

ဟိ= ခဲ့႐ှ၍ဆိုဦးအံ့။ ဘိက္ခုသံဃဿ= ရဟန်းသံဃာ၌။ ဓမ္မသဘာယံ= တရားသဘင်၌။ နိသိဒိတွာ= ထိုင်၍။ " အာဝုသော= တို့။ ဒေဝဒတ္တော=သည်။ သတ္ထု= မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏံ= ဂုဏ်ကျေးဇူး ကို။ နဇာနာတိ=မသိတတ်။ ဝဓာယယေဝ=ဘုရားကိုသတ်ခြင်းငှာသာ လျှင်။ ပရိသက္ကတိ " +တိ=လုံ့လပြု၏ဟူ။ ဒေဝဒတ္တဿ=ဒေဝဒတ်၏။ အဂုဏံ= ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ကထေန္တေ=ပြောကြစဉ်။ သတ္ထာ=မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ အာဂန္တွာ= ကြွလာ၍။ " ဘိက္ခဝေ= တို့။ ဧတရဟိ=၌။ ကာယ ကထာယ= အဘယ်မည်သောစကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ" + တိ= စည်းဝေးကြကုန်သနည်း-ဟူ။ ပုစ္ဆိတွာ= မေးတော်မူ၍ " ဣမာယ နာမ " တိ= ဤမည်သော စကားဖြင့်-ဟူ။ ဝုတ္တေ=ဆိုအပ်သော်။ " ဘိက္ခဝေ=တို့။ ဣဒါနေဝ= ယခုအခါ၌သာလျှင်။ ဒေဝဒတ္တော=သည်။ မယှံ=ငါဘုရားအား ဝဓာယ= သတ်ခြင်းငှာ။ ပရိသက္ကတိ=လုံ့လပြု၏။ န=မဟုတ်သေးချေ။ ပုဗ္ဗေပိ= ရှေးအခါ၌လည်း။ ဒေဝဒတ္တော=သည်။ ပရိသက္ကတိယေဝ " တိ= လုံ့လပြုသည်သာ-ဟူ။ ဝတွာ=၍။ အတီတံ=ကို။ အာဟရိ= ဆောင်တော်မူ၏။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) ကေနစိ သဒ္ဓိံ နကထေတိ၊

အတီတေ= ၌။ ဗာရာဏသိယံ=၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ=သည်။ ရဇ္ဇံ= မင်း၏အဖြစ်ကို။ ကာရေန္တေ=စဉ်။ တဿ= ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်း၏။ ဒုဋ္ဌ ကုမာရော နာမ= ဒုဋ္ဌကုမာရအမည်ရှိသော။ ပုတ္တော=သားသည်။ ကက္ခဠော= ရုန့်ရင်း၏။ ဖရုသော=ကြမ်းကြုတ်၏။ ပဟဋာသီဝိသူပ မော= လုံးတံဖြင့်ခတ်အပ်သော မြွေဟောက်နှင့်တူသည်။ အဟောသိ= ဖြစ်၏။ အနက္ကောသိတွာဝါ=မဆဲရေး၍သော်လည်းကောင်း။ အပဟရိတွာဝါ= မပုတ်ခတ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ကေနစိ=တစ်စုံ

တစ်ယောက်သောသူနှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ န ကထေတိ=မပြောတတ်။

သော အန္တောဇနဿ စ (ပ) အဟောသိ ဥပ္ပဇ္ဇနီယော။

သော= ထို ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားကို။ အန္တောဇနဿစ=အတွင်း၌နေသောလူအပေါင်း၏လည်းကောင်း။ ဗဟိဇနဿ စ=ပြင်ပ၌နေသော လူအပေါင်း၏လည်ကောင်း။ အက္ခိမှိ= မျက်စေ့၌။ ပတိတရဇံဝိယစ= ကျသောမြူကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ခါဒိတုံ= စားခြင်းငှာ။ အာဂတ-ပိသာစောဝိယစ= လာသောဘီလူးသည်ကဲ့သို့လည်း ကောင်း။ အမနာပေါ=မနှစ်သက်သည်။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနီယော=ထိလန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၏။

သော ဧကဒိဝသံ နဒီကီဠံ နှာပေတွာ အနေထာ " တိ။

သော= ထိုဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားသည်။ ဧကဒိဝသံ=တစ်နေ့ သ၌။ နဒီကီဠံ=မြစ်၌ကစားခြင်းကို။ ကီဠိတုကာမော=ကစားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ မဟန္တေန= ကြီးစွာသော။ ပရိဝါရေန= အခြံအရံ ဖြင့်။ နဒီတီရံ= မြစ်ကမ်းနားသို့။ အဂမာသိ=သွား၏။ တသ္မိံခဏေ=ထို ခဏ၌။ မဟာမေဃော= မိုးကြီးသည်။ ဥဋ္ဌဟိ= တက်လာ၏။ ဒိသာ= အရပ်မျက်နှာသည်။ အန္ဓ-ကာရာ=မိုက်မှောင်သည်။ ဇာတာ=ဖြစ်၏။ သော= ထိုဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားသည်။ ဒါသပေဿဇနံ= ကျွန်, အစေ အပါးကို။ အာဟ=ဆို၏။ (ကိံ=အဘယ်သို့။ အာဟ=နည်း) " ဘဏေ= အချင်းတို့။ ဧထ=လာကြလော့။ မံ=ငါ့ကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ နဒီမဇ္ဈံ= မြစ်လယ်သို့။ နေတွာ=ဆောင်၍။ နှာပေတွာ= ရေချိုးစေ၍။ အာနေထ+" ဣတိ=ဆောင်ကြလော့-ဟု။ အာဟ=ဆို၏။

တေ တံ တတ္ထ နေတွာ (ပ) တီရေအဋ္ဌံသု။

တေ= ထိုကျွန်, အစေအပါးတို့သည်။ တံ= ထိုဒုဋ္ဌကုမာရမင်း သားကို။ တတ္ထ= ထိုမြစ်လယသို့။ နေတွာ= ဆောင်၍။ " နော=ငါတို့

ရာဇာ=မင်းသည်။ ကိုကရိဿတိ=အဘယ်သို့ပြုအံ့နည်း။ ဣကမံ ပါပပုရိသံ= ဤယောကျ်ားယုတ်ကို။ ဧတ္တော၀=ဤနေရာ၌ပင်လျှင်။ မာရေမာ+" တိ= သတ်ကြအံ့-ဟု။ မန္တယိတွာ=တိုင်ပင်ကြ၍။ " ကာဠကဏ္ဏီ=သူယုတ်။ ဧတ္ထ=ဤအရပ်သို့။ ဂစ္ဆ=သွားလော့။ " ဣတိ=သို့။ ဥဒကေ=ရေ၌။ နံ=ထိုဒုဠှကုမာရမင်းသားကို။ ဩပိလာပေတွာ=မျောချစေ၍။ ပစ္စုတ္တရိတွာ= ပြန်တက်ကြ၍။ တီရေ=ကမ်းနား၌။ အဋ္ဌံသု= ရပ်ကြကုန်၏။

" ကဟံ ကုမာရော " တိစ ၀ုတ္တေ (ပ) ဘဝိဿတိ"-တိ။

" ကုမာရော=မင်းသားသည်။ ကဟံ=အဘယ်မှာနည်း။ " ဣတိ=သို့။ ၀ုတ္တေ=သော်။ " မယံ=ငါတို့သည်။ ကုမာရံ=မင်းသားကို။ နပဿာမ=မမြင်ကြကုန်။ မေဃံ=မိုးသည်။ ဥဋ္ဌိတံ=တက်လာသည်ကို၊ ဒိသွာ= မြင်၍။ ဥဒကေ=ရေ၌။ နိမုဇ္ဇိတွာ=ငုပ်၍။ ပုရေတော=ရှေ့မှ။ အာဂတော=လာသည်။ ဘဝိဿတိ+" တိ=ဖြစ်လတ္တံ့.ဟု။ အာဟံသု= ပြောကြကုန်၏။

အမစ္စာ ရညော(ပ) သညာယ အာဂတမှာတိ။

အမစ္စာ= အမတ်တို့သည်။ ရညော=မင်း၏။ သန္တိကံ=အထံသို့။ အဂမံသု= သွားကြကုန်၏။ ရာဇာ=မင်းသည်။ " မေ=ငါ၏။ ပုတ္တော= သားသည်။ ကဟံ=အဘယ်မှာနည်း။ " ဣတိ=သို့။ ပုစ္ဆိ= မေးတော်မူ၏။ ဒေ၀=မင်းကြီး။ နဇာနာမ= မသိပါကုန်။ မေဃေ= မိုးသည်။ ဥဋ္ဌိတေ=တက်လာသည်ရှိသော်။ " ပုရေတော=ရှေ့မှ။ အာဂတော= လာသည်။ ဘဝိဿတိ"တိ=ဖြစ်လတ္တံ့.-ဟု။ သညာယ=အမှတ်ဖြင့်။ အာဂတမှာ=လာကြကုန်၏။ ဣတိ=သို့။ အာဟံသု= လျှောက်ကြကုန်၏။

ရာဇာ ဒွါရံ ဝိဝရာပေတွာ ကုမာရံ နာဒ္ဒသ။

ရာဇာ=မင်းသည်။ ဒွါရံ=တံခါးကို။ ဝိဝရာပေတွာ=ဖွင့်စေ၍။ “ နဒီတီရံ=မြစ်ကမ်းနားသို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ ဝိစိနာထာ” တိ စုံစမ်းရှာဖွေကြလော့-ဟု။ တတ္ထ တတ္ထ=ထိုထို အရပ်၌။ ဝိစိနာပေသိ=စုံစမ်းရှာဖွေစေ၏။ ကောစိ= သည်။ ကုမာရံကို။ နာဒ္ဒသ= မမြင်ပြီ။

သောပိခေါ မေဃန္ဓကာရေ(ပ) ပရိဒေဝမာနော ဂစ္ဆတိ။

သောပိ= ထိုဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားသည်လည်း။ မေဃန္ဓကာရေ-တိမ်အမိုက်တိုက်ဖုံးလွှမ်းသော။ ဒေဝေ=မိုးသည်။ ဝဿန္တေ=ရွာလတ်သည်ရှိသော်။ နဒိယာ=မြစ်၌။ ဝုယှမာနော= မျောသွားစဉ်။ ဧကံရုက္ခက္ခန္ဓံ=သစ်တုံးတစ်တုံးကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။ တတ္ထ=ထိုသစ်တုံး၌။ နိသီဒိတွာ=ထိုင်၍။ မရဏဘယတဇ္ဇိတော- သေဘေးမှကြောက်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဒေဝမာနော= ငိုလျက်။ ဂစ္ဆတိ=သွား၏။

တသ္မိံ ပန ကာလေ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တသ္မိံ ပန ကာလေ= ထိုအခါ၌။ ဗာရာဏသိဝါသီ= ဗာရာဏသီပြည်၌နေလေ့ရှိသော= ဧကောသေဋ္ဌိ=သူဌေးတစ်ယောက်သည်။ နဒီတီရေ= မြစ်ကမ်းနား၌။ စတ္တာလီသကောဋိဓနံ= ကုဋေလေးဆယ်သောဥစ္စာကို။ နိဒဟိတွာဝ=မြှုပ်၍သာလျှင်။ မရန္တော=သေသည်ရှိသော်။ ဓနတဏှာယ= ဥစ္စာကို တွဲလန်းသဖြင့်။ ဓနပိဋ္ဌေ=ဥစ္စာ၏အပြင်ထက်၌။ သပ္ပေါ=မြွေသည်။ နိဗ္ဗတ္တိ=ဖြစ်၏။

အပရော=အခြားသော သူဌေးတစ်ယောက်သည်။ တသ္မိံယေဝ ပဒေသေ= ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်။ တိံသ ကောဋိယော=ကုဋေသုံးဆယ်သောဥစ္စာကို။ နိဒဟိတွာ=မြှုပ်၍။ -တဏှာယ=ဥစ္စာကိုတွဲလန်းသဖြင့်။ တတ္ထေဝ= ထိုနေရာအရပ်၌ပင်။ ဥန္ဒုရော=ကြွက်သည်။ ဟုတွာ= ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ=ဖြစ်၏။

တေသံ ဝသနဌာနံ ဥဒကံ။ (ပ) ခန္ဓပိဋ္ဌေယေဝ နိပဇ္ဇိ သူ။

တေသံ= ထိုမြွေကြွက်တို့၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ=နေရာအရပ်သို့။ ဥဒကံ=ရေသည်။ ပါဝိသိ=ဝင်၏။ တေ=ထိုမြွေ, ကြွက်တို့သည်။ ဥဒကဿ=ရေ၏။ ပဝိဋ္ဌမဂ္ဂေနေဝ= ဝင်ရာ လမ်းဖြင့်ပင်။ နိက္ခမိတွာ= ထွက်၍။ သောတံ=ရေအယဉ်ကို။ ဆိန္ဒိတွာ= ဖြတ်ကြလျက်။ ဂန္တွာ= သွား၍။ ရာဇကုမာရရေန=မင်းသားသည်။ အဘိနိသိန္နံ=တက်ထိုင်နေသော။ တံဒါရုက္ခန္ဓံ= ထိုသစ်တုံးသို့။ ပတွာ=ရောက်၍။ ဧကော=မြွေ တစ်ကောင်သည်။ ဧကံကောဋိံ= တစ်ခုသောအစွန်းကို။ ဣတရော= အခြားသောကြွက်တစ်ကောင်သည်။ ဣတရံကောဋိံ= အခြားသော အစွန်းကို။ အာရုယှ+တက်၍။ ခန္ဓပိဋ္ဌေယေဝ=သစ်တုံး၏အထက်၌ ပင်လျှင်။ နိပဇ္ဇိံသု= နေကြကုန်၏။

တဿာယေဝ ခေါပန နဒိယာ (ပ) နဒီပိဋ္ဌေ ပတိ။

တဿာယေဝ နဒိယာ= ထိုမြစ်၏သာလျှင်။ တီရေ=ကမ်းနား၌။ ဧကော သိမ္ဗလိရုက္ခော= လက်ပံပင်တစ်ပင်သည်။ အတ္ထိ=၏ တတ္ထ= ထိုလက်ပံပင်၌။ ဧကော သုဝပေါတကော= ကျေးသားငယ် တစ်ကောင်သည်။ ဝသတိ=နေ၏။ သောပိ ရုက္ခော= ထိုလက်ပံပင် သည်လည်း။ ဥဒကေန=ရေသည်။ ဓောတမူလော=အမြစ်ကိုတိုက်စား သည်ဖြစ်၍။ နဒီပိဋ္ဌေ=မြစ်ပြင်၌။ ပတိ=လဲကျ၏။

သုဝ ပေါတကော ဒေဝေ (ပ) ဝုယှမာနာ ဂစ္ဆန္တိ။

သုဝပေါတကော= ကျေးသားငယ်သည်။ ဒေဝေ=မိုးသည်။ ဝဿန္တေ=ရွာသည်ရှိသော်။ ဥပ္ပတိတွာ=ပျံ၍။ ဂန္တုံ=သွားခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော= မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္တွာ=သွား၍။ တဿေဝ ခန္ဓဿ=ထိုသစ်တုံး၏သာလျှင်။ ဧကပဿေ= တစ်ခုသောနံဘေး၌။ နိလီယိ= နားခို၏။ ဧဝံ=ဤသို့။ စတ္တာရော= လေးဦးကုန်သော။

တေဇနာ=ထိုသူတို့သည်။ ဧကတော=တစ်ပေါင်းတည်း။ ဝုယှမာ နာ=မျောကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ= သွားကြကုန်၏။

ဟေမိသတ္တောပိ တသ္မိံကာလေ (ပ) မာပေတွာ ဝသတိ၊

ဟေမိသတ္တောပိ=သည်လည်း။ တသ္မိံကာလေ=၌။ ကာသိရဋ္ဌေ= ကာသိတိုင်း၌။ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏကုလေ= ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ=ဖြစ်၍။ ဝိမိပ္ပတ္တော= ကြီးသောရွယ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ ကာသိပဗ္ဗဇ္ဇံ= ရသေ့ရဟန်းကို။ ပဗ္ဗဇိတွာ။ ရဟန်းပြု၍။ ဧကသ္မိံ=တစ်ခုသော။ နဒီနိဝတ္တနေ=မြစ်ကွေ့၌။ ပဏ္ဏသာလံ= သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို။ မာပေတွာ= ဖန်ဆင်း၍။ ဝသတိ=နေ၏။

သော အဍ္ဍရတ္တသမယေ (ပ) ဇီဝိတ ဒါနံ ဒဿာမိ" တိ၊

သော- ထိုဘုရားလောင်းရသေ့သည်။ အဍ္ဍရတ္တသမယေ=ညဉ့်သန်းခေါင်အချိန်၌။ စင်္ကမမာနော=စင်္ကြံသွားလျောက်စဉ်။ တဿ ရာဇကုမာရဿ= ထိုမင်းသား၏။ ဗလဝပရိဒေဝနသဒ္ဒံ= သည်းထန်စွာငိုကြွေးနေသောအသံကို။ သုတွာ=ကြား၍။ " မာဒိသေနာမ=ငါကဲ့သို့သောသဘာရှိသည်မည်သော။ မေတ္တာနုဒ္ဒယသမ္ပန္နေ= မေတ္တာကရုဏာနှင့် ပြည့်စုံသော။ တာပသေ=ရသေ့သည်။ ပဿန္တေ=မြင်လျက်။ ဧတဿ ပုရိသဿ=ထိုယောကျ်ား၏။ မရဏံ=သေခြင်းသည်။ အယုတ္တံ=မသင့်တော်ချေ။ ခုဒကာတော=ရေမှ။ ဥဒ္ဓရိတွာ=ဆယ်ထုတ်၍။ တဿ= ထိုယောကျ်ားအား။ ဇီဝိတဒါနံ= အသက်အလှူကို။ ဒဿာမိ+" တိ= ပေးအံ့-ဟု။ စိန္တေသိ=ကြံစည်၏။

သော တံ ဥက္ခိပိတွာ တီရေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

သော=ထိုဘုရားလောင်းရသေ့သည်။ တံ=ထိုမင်းသားကို။ "မာဘာယိ=မကြောက်လင့်။ မာဘာယိ +" တိ=မကြောက်လင့်-ဟု။ အဿာသေတွာ=နှစ်သိမ့်စေ၍။ ဥဒကသောတံ=ရေအယဉ်ကို။

အိန္ဒြေ္ဆာ=ဖြတ်လျက်။ ဂန္တွာ=၍။ တံဒါရုက္ခန္ဓံ=ထိုသစ်တုံးကို။ ကောယ ကောင်္ဂိယာ= တစ်ခုသောအစွန်းကို။ ဂဟေတွာ=ကိုင်၍။ အာက မန္တော=ဆွဲငင်သည်ရှိသော်။ နာဂဗလော= ဆင်ပြောင်နှင့် တူသော အားရှိသော။ ထာမသမ္ပန္နော=အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသော ဘုရားအလောင်း ရသေ့သည်။ ဧကဝေဂေန= တဟုန်တည်းဖြင့်။ တီရံ= ကမ်းနားသို့။ ပတွာ=ရောက်၍။ ကုမာရံ=မင်းသားကို။ ဥက္ခိပိတွာ= ထမ်းချီ၍။ တီရေ=ကမ်းနား၌။ ပတိဋ္ဌာပေသိ= ရပ်တည်စေ၏။

တေပိ သပ္ပါဒယော ဒိသွာ (ပ) ဖလာဖလာနိ ဥပနာမေသိ။

တေပိသပ္ပါဒယော=ထိုမြွေစသည်တို့သည်လည်း။ ဒိသွာ=မြင်၍။ ဥက္ခိပိတွာ=ချီမ၍။ အဿမပဒံ=ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့။ နေတွာ= ဆောင်၍။ အဂ္ဂိ=မီးကို။ ဇာလေတွာ= ထွန်းညှိ၍။ " ဣမေ=ဤမြွေ စသည်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလတရာ+" တိ=အလွန်အားနည်းကြကုန်၏-ဟု။ ပဌမံ=ရှေးဦးစွာ သပ္ပါဒီနံ=မြွေစသည်တို့၏။ သရီရံ=ကိုယ်ကို။ သေဒေတွာ= မီးလှုံ့ခြောက်သွေ့စေ၍။ ပစ္ဆာ= နောက်၌။ ရာဇကုမာရဿ= မင်းသား၏။ သရီရံ=ကိုယ်ကို။ သေဒေတွာ=မီးလှုံခြောက်သွေ့စေပြီး ၍။ တမ္ပိ= ထိုမင်းသားကိုလည်း။ အရောဂံ=ရောဂါမရှိသည်ကို။ ကတွာ= ပြု၍။ အာဟာရံ= အစာအာဟာရကို။ ဒေန္တောပိ= ပေးသော်လည်း။ ပဌမံ=ရှေးဦးစွာ။ သပ္ပါဒီနံယေဝ=မြွေစသည်တို့အား သာလျှင်။ ဒတွာ= ပေး၍။ ပစ္ဆာ=နောက်၌။ တဿ=ထိုမင်းသားအား ဖလာဖလာနိ=သစ် သီးကြီးငယ်တို့ကို။ ဥပနာမေသိ= ပေးကမ်း၏။

ရာဇကုမာရော ဗောဓိသတ္တေ အာဃာတံ ဗန္ဓိ။

ရာဇကုမာရော= မင်းသားသည်။ " အယံ ကူဋတာပသော=ဤ ကောက်ကျစ်သောရသေ့သည်။ မံ=ငါ့ကို။ ရာဇကုမာရံ=မင်းသား အဖြစ်ကို။ အဂဏေတွာ= မရေတွက်မူ၍။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ=တိရစ္ဆာန်

တို့အား။ သမ္မာန်= မြတ်နိုးခြင်းကို။ ကရောတိ+" တိ=ပြု၏ဟု။ ဓောမိ သတ္တေ= ဘုရားလောင်း၌။ အာယာတံ= ရန်ငြိုးကို။ ဗန္ဓိ=ဖွဲ့၏။

ဂါတော ကတိပါဟစ္စယေန (ပ) ဝတွာ ပက္ကာမိ။

ဂါတော= ထိုနေ့မှ။ ကတိပါဟစ္စယေန=နှစ်ရက်သုံးရက်လွန် သဖြင့်။ သဗ္ဗေသု=အလုံးစုံကုန်သော။ တေသုပိ=ထိုသူတို့သည်လည်း။ ထာမဗလပ္ပတ္တေသု=စွမ်းအားရှိသူသို့ ရောက်ကြကုန်သည်ရှိသော်။ နဒိယာ=မြစ်၌။ ဩဃေ=ရေအယဉ်သည်။ ပစ္ဆိန္နေ=ပြတ်သော်။ သပ္ပေါ်= မြွေသည်။ တာပသံ= ရသေ့ကို။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုး၍။ အာဟ=ဆို၏။ (ကိံ+ အာဟ) " ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ တုမှေဟိ=အရှင်တို့သည်။ မယှံ=ကျွန်ုပ် အား။ မဟာဥပကာရော= ကြီးစွာသော ကျေးဇူးတော်ကို။ ကတော=ပြု အပ်ပြီ။ အဟံ=ငါသည်။ န ဒလိဒ္ဒေါ=ဆင်းရဲသည်မဟုတ်။ အသုကဋ္ဌာ နေ=ထိုမည်သော အရပ်၌။ မေ=ကျွန်ုပ်၏။ စတ္တာလိသ ဟိရညကောဋိ ယော=ကုဋေလေးဆယ်သော ရွှေအိုးတို့ကို။ နိဒဟိတွာ=မြှုပ်၍။ ဌပိတာ=ထားအပ်၏။ တုမှာကံ=အရှင်မြတ်အား။ ဓနေန=ဥစ္စာဖြင့်။ ကိစ္စေသတိ= ကိစ္စရှိသော်။ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံသော။ ဓနံ= ထိုဥစ္စာကို။ တုမှာကံ=အရှင်မြတ်အား။ ဒါတုံ= ပေးခြင်းငှါ။ သက္ကောမိ=တက်နိုင် ၏။ တံဌာနံ=ထိုအရပ်သို့။ အာဂန္တွာ=လာ၍။ " ဒီဃာ "တိ=“ဒီဃ” ဟု။ ပက္ကောသေယျာထာ+" တိ=ခေါ်ကြရာ၏-ဟု။ ဝတွာ=ဆို၍။ ပက္ကာမိ= ဖဲသွား၏။

ဥန္ဒူရောပိ တထေဝ ဝတွာ ပက္ကာမိ။

ဥန္ဒူရောပိ=ကြွက်သည် လည်း။ တထေဝ=ထို့အတူသာလျှင်။ တာပသံ= ရသေ့ကို။ နိမန္တေတွာ= ပင့်ဖိတ်၍။ " အသုကဋ္ဌာနေ= ထိုမည်သော အရပ်၌။ ဌတွာ=ရပ်၍။ ' ဥန္ဒူရာ+" တိ= 'ကြွက်'-ဟု။ ပက္ကောသေယျာထာ+" တိ= ခေါ်ကြရာ၏ဟု။ ဝတွာ=ဆို၍။ ပက္ကာ မိ=ဖဲသွား၏။

သုဝပေါတကော ပန တာပသံ (ပ) ဝတွာ ပက္ကာမိ။

သုဝပေါတကော ပန= ကျေးသားသည်ကား။ တာပသံ= ရသေ့ကို။ ဝန္ဒိတွာ= ရှိခိုး၍။ " ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ မယှံ=ငါ၏။ ဓနံ=ဥစ္စာသည်။ နတ္ထိ=မရှိ ရတ္တသာလိဟိ=နီသောသလေးတို့ဖြင့်။ ဝေါ= အရှင်မြတ်တို့အား။ အတ္ထေ+သတိ=အလိုရှိသည်ရှိသော်။ အသုကံ နာမ=ထိုမည်သော။ မယှံ=ကျွန်ုပ်၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ=နေရာအရပ်သည်။ အတ္ထိ=ရှိ၏။ တတ္ထ=ထိုအရပ်သို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ 'သုဝ'+တိ= 'ကျေးသား'-ဟု။ ပက္ကောသေယျာထ=ခေါ်ကြရာ၏။ အဟံ=ငါသည်။ ဉာတကာနံ=ဆွေမျိုးတို့အား။ အာရောစေတွာ=ပြောကြား၍။ အနေကသကဋပူရမတ္တာ=အရာမကသောလှည်းကို ပြည့်စေနိုင်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ရတ္တသာလိယော=နီသောသလေးတို့ကို။ အာဟရာပေတွာ=ဆောင်စေ၍။ ဒါတုံ=ပေးခြင်းငှာ။ သက္ကောမိ+" တိ= တတ်နိုင်၏-ဟု။ ဝတွာ=ပြော၍။ ပက္ကာမိ=ဖဲသွား၏။

ဣတရော ပန မိတ္တဒုဗ္ဘိ (ပ)ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာသိ။

ဣတရော=အခြားသော။ မိတ္တဒုဗ္ဘိ=အဆွေခင်ပွန်းကိုပြစ်မှားသော မင်းသားသည်။ " ဓမ္မသုဓမ္မတာယ= ကျင့်ဝတ်တရားသဘော အားဖြင့်။ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုကို။ အဝတွာ= မဆိုမူ၍။ ဂန္တုံ= သွားခြင်း ငှာ။ အယုတ္တံ= မသင့်။ ဧဝံ=ဤသို့ အတ္တနော=၏။ သန္တိကံ=ထံသို့။ အာဂတံ=လာသော။ တံ=ထိုရသေ့ကို။ မာရေဿာမိ"တိ=သတ်အံ့ဟု။ စိန္တေတွာ=ကြံ၍။ " ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အယိ=ကျွန်ုပ်သည်။ ရဇ္ဇေ= မင်း၏အဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌိတော=ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အာဂစ္ဆေယျာထ= ကြွလာပါကုန်လော့။ အဟံ=ကျွန်ုပ်သည်။ ဝေါ=အရှင်မြတ်အား။ စတူဟိပစ္စယေဟိ=ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ+" တိ=လုပ် ကျွေးအံ့-ဟု။ ဝတွာ=ပြော၍။ ပက္ကာမိ=ဖဲသွား၏။ သော=ထိုမင်းသား

သည်။ ဂန္တွာ=သွား၍။ နစိရဿေဝ= မကြာမီမှာပင်လျှင်။ ရဇ္ဇေ=မင်း၏ အဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ=တည်၏။

ဗောဓိသတ္တော (ပ) နီဟရိတွာ ဂဏှထာ " တိ အာဟ။

ဗောဓိသတ္တော= ဘုရားလောင်းသည်။ " တာဝ=ရှေးဦးစွာ။ နေ=ထိုသူတို့ကို။ ဝိမံသိဿာမိ= စုံစမ်းအံ့။ " ဣတိ+ဤသို့ကြံ၍။ ပဌမံ= ရှေးဦးစွာ။ သပ္ပဿ=မြွေ၏။ သန္တိကံ=ထံသို့။ ဂန္တွာ=၍။ အဝိဒူရေ=အနီး၌။ ဌတွာ=ရပ်၍။ " ဒီဃာ" တိ=ဒီဃ-ဟု။ ပက္ကောသိ= ခေါ်၏။ သော= ထိုမြွေသည်။ ဧကဝစနေနေဝ=စကားတစ်ခွန်းဖြင့်ပင်။ နိက္ခမိတွာ= ထွက်လာ၍။ ဗောဓိသတ္တံ=ကို။ ဝန္ဒိတွာ=၍။ "ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ ဣမသ္မိံဌာနေ=ဤနေရာ၌။ စတ္တာလီသဟိရညကောဋိယော=ကုဋေ လေးဆယ်သောရွှေတို့သည်။ သန္တိ=ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာပိ=အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာ= ထိုရွှေတို့ကို။ နီဟရိတွာ=ထုတ်ဆောင်၍။ ဂဏှထ+" တိ=ယူကြကုန်လော့-ဟု။ အာဟ=ဆို၏။

ဗောဓိသတ္တော(ပ) သဒ္ဒမကာသိ၊ သောပိ တထေဝ ပဋိပဇ္ဇိ။

ဗောဓိသတ္တော=သည်။ " ဧဝံ- ဤသို့။ အတ္ထု= ရှိစေ။ ကိစ္စေ= ကိစ္စသည်။ ဥပ္ပန္နေ= ဖြစ်လတ်သော်။ ဇာနိဿာမိ+" တိ=သိအံ့-ဟု။ တံ=ထိုမြွေကို။ နိဝတ္တေတွာ=ပြန်စေ၍။ ဥန္ဒူရဿ=ကြွက်၏။ သန္တိကံ= ထံသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ သဒ္ဒံ=အသံကို။ အကာသိ=ပြု၏။ သောပိ=ထို ကြွက်သည်လည်း။ တထေဝ=ထိုမြွေအတူသာလျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိ=ကျင့်၏။

ဗောဓိသတ္တော တမ္ပိ နိဝတ္တေတွာ(ပ) အာဟရာပေမီ"တိ ပက္ကမိ။

ဗောဓိသတ္တော=သည်။ တမ္ပိ=ထိုကြွက်ကိုလည်း။ နိဝတ္တေတွာ= ပြန်စေ၍။ သုဝဿ=ကျေးသား၏။ သန္တိကံ=ထံသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ 'သုဝါ'တိ=ကျေးသား-ဟု။ ပက္ကောသိ=ခေါ်၏။ သောပိ=ထိုကျေးသား

သည်လည်း။ ဧကေဝစနေနေဝ= စကားတစ်ခွန်းဖြင့်သာလျှင်။ ရုက္ခဂ္ဂ တော=သစ်ပင်ဖျားမှ။ ဩတရိတွာ=သက်ဆင်း၍။ ဗောဓိသတ္တံ=ကို။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုး၍။ " ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ မယှံ=ကျွန်ုပ်၏။ ဉာတကာနံ= ဆွေမျိုးတို့၏။ သန္တိကံ=ထံသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသတော= ဟိမဝန္တာအရပ်မှ= တုမှာကံ= အရှင်မြတ်တို့အား။ ဝါ=အရှင်မြတ်တို့ အတွက်။ သယံဇာတသာလီ= အလိုအလျောက်ဖြစ်သောသလေးကို။ အာဟရာပေမိ+ကိံ+က္ကတိ=ဆောင်ယူရအံ့လော့-ဟု။ ပုစ္ဆိ=မေး၏။

ဗောဓိသတ္တော " အတ္ထေ သတိ ဇာနိဿာမိ " တိ (ပ) ပါဝိသိ။

ဗောဓိသတ္တော=သည်။ " အတ္ထေ+သတိ= အလိုရှိသည်ရှိ သော်။ ဇာနိဿာမိ+" တိ=သိအံ့-ဟု။ တမ္ပိ=ထိုကျေးသားကိုလည်း။ နိဝတ္တေတွာ=ပြန်စေ၍။ " က္ကဒါနိ=ယခုအခါ၌။ ရာဇာနံ=မင်းသားကို။ ပရိဂ္ဂဏ္ဟိဿာမိ+" တိ=စုံစမ်းအံ့-ဟု။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ရာဇုယျာနေ=မင်း ၏ဥယျာဉ်၌။ ဝသိတွာ= နေ၍။ ပုနဒိဝသေ=နောက်တစ်နေ့၌။ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိံ= ရသေ့အသွင်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကတွာ=ပြု ၍။ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန=ဆွမ်းခံခြင်းဝတ်ဖြင့်။ နဂရံ= ဗာရဏသီမြို့သို့။ ပါဝိသိ= ဝင်လေ၏။

တသ္မိံ ခဏေ သော မိတ္တဒုဗ္ဘိ(ပ) ပဒက္ခိဏံ ကရောတိ။

တသ္မိံ ခဏေ=ထိုခဏ၌။ သော မိတ္တဒုဗ္ဘိရာဇာ= ထိုအဆွေ ခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားသောမင်းသားသည်။ အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂ တော=တန်ဆာဆင်အပ်သော မြတ်သော ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်၌ စီးလျက်။ မဟန္တေန=ကြီးစွာသော။ ပရိဝါရေန= အခြံအရံနှင့်။ နဂရံ= မြို့ကို။ ပဒက္ခိဏံ= လက်ျာရစ်လှည့်ခြင်းကို။ ကရောတိ=ပြု၏။

သော ဗောဓိသတ္တံ့ ဒူရတောဝ (ပ) ပုရိသေ ဩလောကေသိ။

သော= ထိုမင်းသည်။ ဗောဓိသတ္တံ=ကို။ ဒူရတောဝ=အဝေးမှ ပင်လျှင်။ ဒိသွာ=မြင်၍။ " အယံ သော ကူဋတာပသော= ထိုကောက် ကျစ်သောရသေ့သည်။ မမ=ငါ၏။ သန္တိကေ=ထံ၌။ ဘုဥ္စိတွာ=စား၍။ ဝသိတုကာမော=နေခြင်းငှာအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဂတော= လာ၏။ ယာဝ=အကြင်မျှလောက်။ ပရိသမဇ္ဈေ=ပရိသတ်၏အလယ်၌။ အတ္တနော=မိမိ၏။ မယှံ=ငါ့အား။ ကတဂုဏံ=ပြုအပ်သော ဂုဏ် ကျေးဇူးကို။ နပ္ပကာသေတိ=မပြေသေး။ တာဝဒေဝ=ထိုသို့မပြမီ မှာပင်လျှင်။ အဿ=ထိုရသေ့၏။ သီသံ=ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒာပေဿာ မိ+" တိ=ပြတ်စေအံ့-ဟု။ ပုရိသေ= မင်းချင်းယောကျာ်းတို့ကို။ ဩ လောကေသိ=ကြည့်၏။

" ကိံ ကရောမ ဒေဝါ " တိစ ဝုတ္တေ (ပ)အာဟ။

" ဒေဝ=မင်းကြီး။ ကိံ=အဘယ်သို့။ ကရောမ +" က္ကတိ= ပြုကြ ရအံ့နည်း-ဟု။ ဝုတ္တေ=ဆိုအပ်သော်။ " ဧသ ကူဋတာပသော= ထိုကောက်ကျစ်သောရသေ့သည်။ မံ=ငါ့ကို။ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုကို။ ယာစိတုကာမော=တောင်းခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဂစ္ဆတိမ ညေ=လာသည်ထင်၏။ ဧတဿ ကာဠကဏ္ဏိတာပသဿ=ထိုရသေ့ ယုတ်အား။ မံ=ငါ့ကို။ ပဿိတုံ=မြင်ခြင်းငှာ။ အဒတွာဝ=မပေးမူ၍သာ လျှင်။ ဧတံ=ထိုရသေ့ယုတ်ကို။ ဂဟေတွာ=ဖမ်း၍။ ပစ္ဆာဗာဟံ=လက် ပြန်ကို။ ဗန္ဓိတွာ=ဖွဲ့ချည်၍။ စတုက္ကေ=ခရီးလေးဆုံ၊ စတုက္ကေ=ခရီးလေး ဆုံတိုင်း၌။ ပဟရန္တာ=ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်ကုန်လျက်။ နဂရာ=မြို့မှ။ နိက္ခာမေတွာ=ထွက်စေ၍။ အာဃာတနေ=သုသာန်၌။ အဿ= ထိုရသေ့၏။ သီသံ=ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒိတွာ=ဖြတ်၍။ သရီရံ=ကိုယ်ကို။ သူလေ=တံကျင်၌။ ဥတ္တာသေထာ +" တိ=လျှိုထားကြကုန်လော့-ဟု။

တေ " သာဓူ " တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ (ပ) ဣမံ ဂါထမာဟ။

တေ= ထိုမင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်။ " သာဓူ" တိ= ကောင်း ပြီဟူ၍။ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ=လက်ခံကြ၍။ ဂန္တွာ=၍။ နိရပရာဓံ=အပြစ်မရှိ သော။ မဟာသတ္တံ=ဘုရားလောင်းကို။ ဗန္ဓိတွာ=ဖွဲ့ချည်၍။ ဝါ=ချည် နှောင်၍။ စတုက္ကေ+ စတုက္ကေ=ခရီးလေးဆုံ+ခရီးလေးဆုံတိုင်း၌။ ပဟရန္တာ=ရိုက်နှက်ကြကုန်လျက်။ အာဃာတနံ=သုသာန်သို့။ နေတုံ= ဆောင်ခြင်းငှာ။ အာရဘိံသု=အားထုတ်ကြကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တော= ဘုရားလောင်းသည်။ ပဟာရပဟာရေ=ရိုက်နှက်တိုင်, ရိုက်နှက်တိုင်း ရာအရပ်၌။ " အမ္ဘတာတာ" တိ= အိုမိခင်, ဖခင်တို့=ဟူ၍။ အကန္ဒိတွာ= မငိုကြွေးမမြည်တမ်းမူ၍။ နိဗ္ဗိကာရော=ဖေါက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ် ၍။ ဣမံဂါထံ=ဤဂါထာကို။ အာဟ=၏။ (ကိံ+အာဟ=နည်း)

၇၃။ သစ္စံ ကိရေဝ မာဟံသု၊ နရာ ဧကစ္စိယာ ဣဓ။

ကဋ္ဌံ နိပ္လဝိတံ သေယျော၊ နတွေဝေ' ကစ္စိယောနရော။

ကဋ္ဌံ=မြစ်၌မျောသောထင်းတုံးကို။ နိပ္လဝိတံ=ဆယ်တင်ခြင်း သည်။ သေယျော=မြတ်၏။ ဧကစ္စိယော=အချို့သော။ နရော=အဆွေ ခင်ပွန်းပြစ်မှားတတ်သောယောက်ျားယုတ်ကို။ ဥတ္တာရိတော=ဆယ် တင်ခြင်းသည်။ နတွေဝသေယျော= မမြတ်သည်သာတည်း။ ဧဝံ= ဤသို့။ ဣဓ=ဤလောက၌။ ဝဒမာနာ= ဆိုကုန်သော။ ဧကစ္စိ ယာ= အချို့ကုန်သော။ နရာ=ပညာရှိတို့သည်။ သစ္စံ=မှန်သောစကား ကို။ အာဟံသုကိရ=ဆိုကြကုန်သတတ်။

တတ္ထ သစ္စံ ကိရေဝမာဟံသူတိ ပဏ္ဍိတပုရိသာ။

တတ္ထ=ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ သစ္စံ ကိရေဝမာဟံ သူတိ= ဟူသည်ကား။ အဝိတထမေဝ=မှန်သောစကားကိုသာ။ ဧဝံ=ဤသို့။ ဝဒန္တိကိရ=ဆိုကြ ကုန်၏သတတ်။ နရာ ဧကစ္စိယာ ဣဓာတိ=

ဟူသည်ကား။ ကူမ=ဤ လောက၌။ ဧကစ္စေ ပဏ္ဍိတပုရိသာ=
အချို့ကုန်သော ပညာရှိ ယောက်ျားတို့သည်။

ကင္ခ နိုလ္လပိတံ သယောတိ (ပ) ဥပကာရံ ဟောတိ။

ကင္ခ နိုလ္လပိတံ သယောတိ=ဟူသည်ကား။ နဒိယာ=မြစ်၌။
ဝုယှမာနံ= မျောသော။ သုက္ခဒါရုံ=ထင်းခြောက်ကို။ နိုလ္လပိတံ=ကယ်
ဆယ်ခြင်းသည်။ ဥတ္တာရေတွာ=ဆယ်ယူ၍။ ထလေ=ကုန်း၌။ ဌပိတံ=
ထားခြင်းသည်။ သယော+သုန္ဒရတရော=အလွန်မြတ်၏။ ဟိ=
မှန်၏။ ဧဝံ=ဤသို့။ ဝဒမာနာ=ပြောကြကုန်သော။ တေပုရိသာ=
ထိုယောက်ျားတို့သည်။ သစ္စံ=မှန်သောစကားကို။ ဝဒန္တိကိရ=
ဆိုကြကုန်သတတ်။ ကိံ ကာရဏာ= အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ တံ=ထို
ဆယ်ယူထားသော ထင်းခြောက်သည်။ ယာဂုဘတ္တာဒိနံ=ယာဂု,
ထမင်းစသည်တို့ကို၊ ပစနတ္ထာယစ=ချက်ခြင်းအကျိုးငှာ လည်း
ကောင်း။ သီတာတုရာနံ= အေးချမ်းသောဥတုတို့ကို၊ ဝိသိဗ္ဗနတ္ထာ
ယစ=မီးလှုံခြင်းငှာလည်းကောင်း။ အညေသမ္ပိ= အခြား လည်းဖြစ်
ကုန်သော။ ပရိဿယာနံ=ဘေးရန်တို့ကို။ အဃာတ္တာယစ= ဆောင်ခြင်း
ငှာလည်းကောင်း။ ဥပကာရံ=အကျိုး ကျေးဇူးအထောက် အပံ့သည်။
ဟောတိ=ဖြစ်၏။

နတွေဝ' ကစ္စိယော နရောတိ (ပ) ကူမံ ဂါထမာဟ။

နတွေဝ' ကစ္စိယောနရောတိ=ဟူသည်ကား။ ဧကစ္စော=အချို့
သော။ မိတ္တဒုဗ္ဘိ=အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားတတ်သော။ အကတညုံ=
ကျေးဇူးမသိတတ်သော။ ပါပပုရိသော= ယောက်ျားယုတ်ကို။
သြဃေန=ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဝုယှမာနော=မျောသည်ရှိသော်။ ဟတ္ထေန=
လက်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ=ကိုင်ယူ၍။ ဥတ္တာရိတော။ ကုန်းပေါ်သို့
ဆယ်ယူခြင်းသည်။ နတွေဝ သယော=လုံးဝမမြတ်သည်သာတည်း။

တယာ+တံဝစနံ=ထိုစကားသည်။ ဟိ+သစ္စံ=မှန်၏။ အဟံ=သည်။
ဣမံပါပပုရိသံ=ဤယောကျ်ားယုတ်ကို။ ဥတ္တာရေတွာ=ကုန်းပေါ်သို့
ဆယ်တင်၍။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ဣမံ ဒုက္ခံ=ဤဆင်းရဲဒုက္ခကို။
အာဟရိံ=ဆောင်ခဲ့၏။ ဣတိ=ဤသည်ကား။ အတ္ထော=အနက်တည်း။
ဧဝံ=သို့။ ပဟဋ္ဌ ပဟဋ္ဌာနေ=ရိုက်နှက်တိုင်း, ရိုက်နှက်တိုင်း
အရပ်၌။ ဣမံ ဂါထံ=ကို။ အာဟ=ဆို၏။

တံ သုတွာ ယေ တတ္ထ(ပ) ဂုဏော ကတော” တိ။

တံ=ထိုသို့သောစကားကို။ သုတွာ=ကြား၍။ တတ္ထ=ထိုသူ
အပေါင်းတို့တွင်။ ယေပဏ္ဍိတပုရိသာ=အကြင်ပညာရှိယောကျ်ားတို့
သည်။ သန္တိ=ရှိကုန်၏။ တေ=ထိုပညာရှိယောကျ်ားတို့သည်။
“ဘောပဗ္ဗဇိတ= အိုရဟန်း။ တယာ=အရှင်မြတ်သည်။ ဝါ=သင်သည်။
အမှာကံ=ကျွန်ုပ်တို့၏။ ရညော=မင်းအား။ ကောစိ=တစ်စုံတစ်ခုသော။
ဂုဏော=ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ကတော=ပြုအပ်သည်။ အတ္ထိကိံ=ရှိ
သလော။” ဣတိ=ဤသို့။ အာဟံသု= ပြောကြကုန်၏။

ဗောဓိသတ္တော တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေတွာ (ပ)အာဟ။

ဗောဓိသတ္တော=ဘုရားလောင်းရသေ့သည်။ တံပဝတ္တိံ=ထို
အကြောင်းကို။ အာရောစေတွာ=ပြောကြား၍။ “ဧဝံ=ဤသို့။ ဣမံ=
ဤမင်းကို။ မဟော+ဃတော=ကြီးစွာသောမြစ်ရေအယဉ်မှ၊ ဥတ္တာရေ
န္တော=ကယ်ဆယ်ယူသော။ အဟေမေဝ=ငါသည်သာလျှင်။ အတ္တ
နော=မိမိ၏။ ဒုက္ခံ= ဆင်းရဲဒုက္ခကို။ အကာသိံ=ပြုခဲ့လေ၏။ ‘
မေ+မယာ=ငါသည်။ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာနံ= ရှေးပညာရှိတို့၏။
ဝစနံ=စကားကို။ ဝတ=စင်စစ်။ နကတန္တိ= မပြုမကျင့်မိ-ဟု။ အနုဿ
ရိတွာ=အောက်မေ့၍။ ဧဝံ=ဤသို့။ ဝဒါမိ+” တိ=ဆို၏-ဟု အာဟ=ဆို

၏။

တံ သုတွာ ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏာဒယော (ပ) ပတိဋ္ဌာပေသုံ။

တံ= ထိုဘုရားလောင်းရသေ့၏စကားကို။ သုတွာ= ကြားကုန်၍။ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာဒယော= မင်း, ပုဏ္ဏား အစရှိကုန်သော။ နဂရဝါသိ နော=မြို့နေသူတို့သည်။ " မိတ္တဒုဗ္ဘိ= အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားသော။ သွာယံ+ သောအယံ+ရာဇာ=ထိုမင်းသည်။ ဧဝံ=ဤသို့။ ဂုဏသမ္ပန္နဿ=ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ဇီဝိတဒါယကဿ=အသက်ကိုပေးလှူတတ်သောသူ၏။ ဂုဏမတ္တမ္ပိ= ကျေးဇူးဂုဏ်မျှကိုလည်း။ န ဇာနာတိ=မသိ။ တံ=ထိုမင်းကို။ နိဿာယ= မှီ၍။ အမှာကံ=ငါတို့အား။ ကုတော ဝုမ္ဓိ=အဘယ်မှာကြီးပွားအံ့နည်း။ နံ=ထိုမင်းကို။ ဂဏှထ=ဖမ်းယူကြလော့။" ဣတိ=သို့။ ကုပိတာ= ဒေါသ ထွက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမန္တတော=ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဥဋ္ဌဟိတွာ= ထကြွကုန်၍။ ဉသုသတ္တိပါသာဏမုဂ္ဂရာ ဒိပ္ပဟာရေဟိ=မြား, လှံ ကျောက်ဆောက်ပုတ် အစရှိကုန်သော လက်နက်တို့ဖြင့်။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓ ဂတမေဝ=ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်၌စီးလျက်သာဖြစ်သော။ နံ=ထိုမင်းကို။ ယာတေတွာ=သတ်၍။ ပါဒေ=ခြေတို့ကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ ကမိတွာ=ဆွဲ၍။ ပရိခါပိဋ္ဌေ=ကျုံးပြင်၌။ ဆဍ္ဍေတွာ=စွန့်ပစ်၍။ ဗောမိ သတ္တံ=ဘုရားလောင်းကို။ အဘိသိဉ္စိတွာ=အဘိသိက်သွန်း၍။ ရဇ္ဇေ= မင်း၏အဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌာပေသုံ=တည်စေကြကုန်၏။

သော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော (ပ) အာဟ။

သော=ထိုဘုရားလောင်းမင်းသည်။ ဓမ္မေန=တရားသဖြင့်။ ရဇ္ဇံ=မင်း၏အဖြစ်ကို။ ကာရေန္တော=ပြုလျက်။ ပုန ဧကဒိဝသံ= နောက်တစ်နေ့၌။ သပ္ပါဒယော=မြွေစသည်တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှိတုကာမေါ=

စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍။ မဟာနွေနေ=များစွာသော။ ပရိဝါရေန=အခြံအရံ ဖြင့်။ သပ္ပသဿ=မြွေ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ=နေရာအရပ်သို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ “ဒိယာ” တိ=ဒိယ-ဟု။ ပက္ကောသိ=ခေါ်၏။ သပ္ပေါ=မြွေသည်။ အာဂန္တွာ=လာ၍။ ဝန္ဒိတွာ= ရှိခိုး၍။ “ သာမိ=အရှင်။ ကြံ ‑= ဤဥစ္စာ သည်။ တေ=သင့်အတွက်။ ဂဏှာ+” ကိ=ယူလော့-ဟု။ အာဟ=၏။

ရာဇာ စတ္တာလီသဟိရညကောဋိဓနံ (ပ) နိယျာဒေသိ၊

ရာဇာ=မင်းသည်။ စတ္တာလီသဟိရညကောဋိဓနံ= ကုဋေလေး ဆယ်သော ရွှေဥစ္စာကို။ အမစ္စေ=အမတ်တို့ကို။ ပဋိစ္ဆာပေတွာ= လက်ခံစေ၍။ ဝါ အပ်နှင်း၍။ ဥန္ဒုရသဿ=ကြွက်၏။ သန္တိကံ=ထံသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ‘ဥန္ဒုရာ’တိ= ကြွက်ဟု။ ပက္ကောသိ=ခေါ်၏။ သောပိ=ထို ကြွက်သည်လည်း။ အာဂန္တွာ=လာ၍။ ဝန္ဒိတွာ=၍။ တိံသကောဋိဓနံ= ကုဋေသုံးဆယ်သောဥစ္စာကို။ နိယျာဒေသိ= အပ်နှင်း၏။

ရာဇာ တမ္ပိ အမစ္စေ ပဋိစ္ဆာပေတွာ(ပ) အာဟ၊

ရာဇာ=မင်းသည်။ တမ္ပိ=ထို ကုဋေသုံးဆယ်သောဥစ္စာကို လည်း။ အမစ္စေ=အမတ်တို့ကို။ ပဋိစ္ဆာပေတွာ=လက်ခံစေ၍။ ဝါ= အပ်နှင်း၍။ သုဝဿ=ကျေးသား၏။ သန္တိကံ=ထံသို့။ ဂန္တွာ=၍ “သုဝါ” တိ=ကျေးသား-ဟု။ ပက္ကောသိ=ခေါ်၏။ သောပိ= ထိုကျေးသားသည် လည်း။ အာဂန္တွာ=လာ၍။ ပါဒေ=ခြေ၌။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုး၍။ “သာမိ= အရှင်။ သာလိ=သလေးကို။ အာဟရာမိ+ကိ+န္တုတိ= ဆောင်ရအံ့ လော=ဟု။ အာဟ=၏။

ရာဇာ“ သာလိဟိ အတ္တေ သတိ (ပ) ကရောတိ၊

ရာဇာ=မင်းသည်။ “ သာလိဟိ=သလေးတို့ဖြင့်။ အတ္ထေသတိ= အလိုရှိသော်။ အာဟရိဿသိ=ဆောင်ရအံ့။ ဧဟိ=လာလော့။ ဂစ္ဆာမာ + ” တိ=သွားကြစို့ဟု။ သတ္တတိယာ စိရညကောဋိဟိ=ကုဋေခုနစ်

ဆယ်ကုန်သော ရွှေဥစ္စာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ တယောပိ= သုံးကောင်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ ဇနေ+ထိုသူတို့ကို။ ဂါဟာပေတွာ=ယူစေ၍။ နဂရံ=မြို့သို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ပါသာဒဝရေ=မြတ်သောပြာသာဒ်၌။ မဟာတလံ=ကြီးမြတ်သောအပြင်သို့။ အာရုယှ=တက်၍။ ဓနံ=ဥစ္စာကို။ သင်္ဂေါပေတွာ=ကောင်းစွာလုံခြုံစေ၍။ သပ္ပဿ=မြွေ၏။ ဝသနဋ္ဌာယ=နေခြင်းအကျိုးငှာ။ သုဝဏ္ဏနာဠိံ=ရွှေကျည်တောက်ကို။ ဥန္ဒူရဿ=ကြွက်၏။ ဝသနဋ္ဌာယ=နေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဖလိကဂုဟံ=ဖန်လိုဏ်ဂူကို။ သုဝဿ=ကျေးသား၏။ ဝသနဋ္ဌာယ=နေခြင်းအကျိုးငှာ။ သုဝဏ္ဏပဉ္ဇရံ=ရွှေချိုင့်ကို။ ကာရာပေတွာ=ပြုစေ၍။ သပ္ပဿစ=မြွေအားလည်းကောင်း။ သုဝဿစ=ကျေးသားအားလည်းကောင်း။ ဘောဇနတ္ထာယ=အစာအကျိုးငှာ။ ဒေဝသိကံ=နေ့စဉ်နေ့တိုင်း။ ကဉ္စနတဋ္ဋကေ=ရွှေခွက်ငယ်၌။ မဓုလာဇေ=ပျားရည်ပေါက်ပေါက်တို့ကို။ ဒါပေသိ=ပေးစေ၏။ ဥန္ဒူရဿ=ကြွက်အား။ ဂန္ဓသာလိ တဏ္ဍုလေ=မွှေးသောသလေးဆန်တို့ကို။ ဒါပေသိ=ပေးစေ၏။ ဒါနာဒီနိ=ဒါနအစရှိကုန်သေ၊ ပညာနိ=ကောင်းမှုတို့ကို။ ကရောတိ=ပြု၏။

ဧဝံ တေ စတ္တာရောပိ ဇနာ(ပ)ယထာကမ္မံ အဂမံသု။

ဧဝံ=သို့။ တေ စတ္တာရောပိဇနာ=ထိုလေးယောက်ကုန်သောသူတို့သည်လည်း။ ယာဝဇီဝံ=အသက်ထက်ဆုံး။ သမဂ္ဂါ=ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနာ=ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရိတွာ နေ၍။ ဇီဝိတက္ခယေ=အသက်၏အဆုံး၌။ ယထာကမ္မံ=ကံအားလျော်စွာ။ အဂမံသု=သွားကြကုန်၏။

သတ္ထာ(ပ) မမ္မရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ” န္တိ။

သတ္ထာ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ " ဘိက္ခဝေ=တို့။ ဒေဝဒတ္တော=သည်။ ဣဒါနေဝ=ယခုအခါ၌ပင်။ မယှံ=ငါဘုရားအား။ ဝဓာယ=သတ်

ခြင်းငှာ၊ ပရိသက္ကတိ=လုံ့လပြုသည်။ န=မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေပိ=ရှေး အခါ၌လည်း။ ပရိသက္ကိယေဝါ+” တိ=လုံ့လပြုသည်သာတည်း-ဟု။ ဝတွာ=ဆို၍။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ=ဤတရားဒေသနာကို။ အာဟရိတွာ= ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိံ=ကို။ ဃဋေတွာ=ဆက်စပ်၍။ “ တဒါ=ထိုအခါ၌။ ဒုဋ္ဌရာဇာ=ပြစ်မှားသောမင်းယုတ်သည်။ ဒေဝဒတ္တော=ဒေဝဒတ်သည်။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။ သပ္ပေါ=မြွေသည်။ သာရိပုတ္တော=အရှင်သာရိပုတ္တ သည်။ အဟောသိ=၏ ဥန္ဒူရော=ကြွက်သည်။ မောဂ္ဂလ္လာနော= အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။ သဝေါ=ကျေးသားငှက် သည်။ အာနန္ဒော=အရှင်အာနန္ဒာသည်။ အဟောသိ=၏။ ပစ္ဆာ= နောက်၌။ ရဇ္ဇပ္ပတ္တော=မင်း၏အဖြစ်သို့ရောက်ရှိသော။ ဓမ္မရာဇာ ပန= မင်းတရားသည်ကား။ အဟမေဝ=ငါဘုရားသည်သာ။ အဟောသိံ= ဖြစ်ခဲ့လေ၏။ ” ဣတိ=ဤသို့။ ။ ဇာတကံ=ကို။ သမောဓာနေသိ= ပေါင်းတော်မူ၏။

သစ္စံ ကိရဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-ရုက္ခဓမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၄)

သာဓူ သမ္ဗဟုလာ ဉာတီတိ ဣဒံ(ပ)အာရဗ္ဘ ကထေသိ။

သာဓူ သမ္ဗဟုလာ ဉာတီတိ ဣဒံ=သာဓူ သမ္ဗဟုလာ ဉာတီ= အစရှိသောဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤရုက္ခဓမ္မဇာတ် ကို။သတ္ထာ=သည်။ ဇေတဝနေ=၌။ ဝိဟရန္တော=စဉ်။ ဥဒကကလဟေ= ရေကြောင့်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရာအခါ၌။ အတ္တနော=၏။ ဉာတကာနံ= ဆွေမျိုးတို့၏။ မဟာဝိနာသံ=ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ= ရှေးရှုရောက်သည်ကို။ ဥတွာ=သိတော်မူ၍။ အာကာသေန=ကောင်း ကင်ခရီးဖြင့်။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ရောဟိဏီ နဒိယာ=ရောဟိဏီမြစ်၏။

ဥပရိ-အထက်၌။ ပလ္လင်္ကေ-ထက်ဝယ်ဖွဲ့သဖြင့်။ နိသိဒိတွာ-ထိုင်တော်မူ၍။ နိလရံသီ-ညိုသောရောက်ခြည်တော်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ-လွှတ်၍။ ဉာတကာ-ဆွေမျိုးတို့ကို။ သံဝေဇေတွာ-ထိတ်လန့်စေ၍။ အာကာသာ-ကောင်းကင်မှ။ ဩရုယှ-သက်ဆင်း၍။ နဒီတီရေ-မြစ်ကမ်းနား၌။ နိသိန္နေ-ထိုင်နေတော်မူလျက်။ တံကလဟံ-ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကို။ အာရဗ္ဘ-အကြောင်းပြု၍။ ကထေသိ-၏။

အယ မေတ္တ သနေ်ပေါ၊ (ပ) အာဝိ ဘဝိဿတိ၊

အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီသည်ကား။ ဧတ္ထ-ဤဇာတ်၌။သနေ်ပေါ-အကျဉ်းချုပ်တည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန-အကျယ်သည်ကား။ ကုဏာလဇာတကေ-ကုဏာလဇာတ်၌။ အာဝိ-ထင်ရှားစွာ။ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ့။

တဒါ ပန သတ္ထာ ဉာတကေ (ပ)လဒ္ဓုံဝဋ္ဋတိ၊

တဒါ-ထိုအခါ၌။ သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဉာတကေ-ဆွေမျိုးတို့ကို။ အာမန္တေတွာ-ခေါ်၍။ "မဟာရာဇာ-ဘုရင်မင်းမြတ်တို့။ တုမှေ-သင်တို့သည်၊ ဉာတကာ-ဆွေမျိုးတို့ပေတည်း။

ဉာတကေဟိ နာမ-ဆွေမျိုးတို့မည်သည်။ သမဂ္ဂေဟိ-ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနေဟိ-ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကြကုန်သည်။ ဘဝိတုံ-ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ ဟိ-မှန်၏။ ဉာတကာ- ဆွေမျိုးတို့၏။ သာမဂ္ဂိယာ-ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ-ရှိသော်။ ပစ္စာမိတ္တာ-ရန်သူတို့သည်။ ဩကာသံ-အခွင့်အလမ်းကို။ နလဘန္တိ-မရကြ ကုန်။ မနုဿဘူတာ-လူဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တု+တာဝ- တည်ရှိကြကုန်ဦးတော့။ ဝါ-ထားကြကုန်ဦးတော့။ အစေတနာနံ-စိတ်စေတနာမရှိကြကုန်သော ရုက္ခာနမ္ပိ-သစ်ပင်တို့အားလည်း။ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ်ခြင်းကို။ လဒ္ဓုံ-ရခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။

ဟိ-ထိုစကားသည်မှန်၏။ အတီတသို-ရှေးလွန်လေပြီးသော အခါ၌။ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ-ဟိမဝန္တာအရပ်၌။ မဟာဝါတော- လေကြီးသည်၊ သာလဝနံ-အင်ကြင်းတောကို။ အညမညံ-အချင်းချင်း။ ရုက္ခ ဂန္ထဂုမ္ဗလတာဟိ-သစ်ပင်ကြီးသစ်ပင်ငယ် အကိုင်းအခက်ချုံနွယ်တို့ဖြင့်။ သမ္ဗန္ဓတ္တာ-ဆက်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကရုက္ခမ္ပိ- သစ်ပင်တစ်ပင်ကိုမျှလည်း။ ပါတေတုံ-လဲကျခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ မတ္ထကမတ္ထကေနေဝ- ဘပ်ဖျား, ထိပ်ဖျားဖြင့် ပင်လျှင်။ အဂမာသိ-တိုက်ခတ်သွား၏။

ဧကံ ပန အင်္ဂဏေ ဌိတံ (ပ) အတီတံ အာဟရိ။

အင်္ဂဏေ-ဟင်းလင်းလွင်ပြင်၌။ ဌိတံ-တည်ရှိသော။ သာခါဝိ ဋပသမ္ပန္နမ္ပိ-အခက်အခွတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧကံ မဟာရုက္ခံ-သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကိုကား။အညေဟိရုက္ခေဟိ- အခြားကုန်သောသစ်ပင်တို့နှင့်၊ အသမ္ဗန္ဓတ္တာ-မဆက်စပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့် ။ ဥမ္မူလေတွာ-အမြစ်ပါနုတ်၍။ ဘူမိယံ-မြေ၌။ ပါတေသိ- လဲကျစေ၏၊ ဣမိနာ ကာရဏေန-ဤအကြောင်းကြောင့်။တုမှေဟိပိ- သင်တို့သည်လည်း။ သမဂ္ဂေဟိ-ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနေဟိ-ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်။ ဘဝိတုံ-ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ+" တိ-သင့်၏-ဟု။ ဝတွာ-ဆို၍ တေဟိ-ထိုဆွေမျိုးတော်တို့သည်။ ယာစိတော-တောင်းပန်အပ်သည်ရှိသော်။ အတီကံ-အတိတ်ကို။ အာဟရိ-ဆောင်တော်မူ၏။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) သာသနံ ပေသေသိ၊

အတီတေ-၌။ ဗာရာဏသိယံ-၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ-ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်။ ရဇ္ဇံ-မင်း၏အဖြစ်ကို။ ကာရေန္တေ-ပြုစဉ်။ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်သော။ ဝေဿဝဏော-ဝေဿဝဏ်အမည်ရှိသော။

မဟာရာဇာ-နတ်မင်းကြီးသည်။ စဝိ-ရုတေ၏။ သင်္ကော-သိကြားမင်းသည်။ အည့်-အခြားသော။ ဝေဿဝဏ်-ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကို။ ဌပေသိ-ထား၏။ တေသို့ ဝေဿဝဏေ-ထိုဝေဿဝဏ် နတ်မင်းသည်။ ပရိဝတ္တေ-လဲသော်။ ပစ္ဆ-နောက်၌။ နိဗ္ဗတ္တဝေဿဝဏော၊-ဖြစ်သောဝေဿဝဏ်သည်။ " ရုက္ခဂစ္ဆဂုမ္ဗလတာနံ-သစ်ပင်ကြီး၊ သစ်ပင်ငယ်ချုံနွယ်တို့တွင်။ အတ္တနော+အတ္တနော-မိမိ၏+ မိမိ၏။ ရုစ္စနဋ္ဌာနေ-နှစ်သက်ရာအရပ်၌။ ဝိမာနံ-ဗိမာန်ကို။ ဂဏှန္တု+" တိ-ယူကြကုန်လော့-ဟု။ သာသနံ-သတင်းစကားကို။ ပေသေသိ-စေလွှတ်လေ၏။

တဒါ ဗောဓိသတ္တော (ပ)ဋ္ဌိတ ဝိမာနာနိ ဂဏှထ" တိ၊

တဒါ-ထိုအခါ၌။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ-ဟိမဝန္တာအရပ်၌။ ဧကသ္မိံ-တစ်ခုသော။ သာလဝနေ- အင်ကြင်းတော၌။ ရုက္ခဒေဝတာ-ရုက္ခစိုးနတ်သည်။ ဟုတွာ-ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ-ဖြစ်၏။ သော-ထိုဘုရားလောင်းရုက္ခစိုးနတ်သည်။ ဉာတကေ-ဆွေမျိုးတို့ကို။ အာဟ-ဆို၏။ (ကိံ+အာဟ-နည်း) "တုမှေ-သင်တို့သည်။ ဝိမာနာနိ-ဗိမာန်တို့ကို။ ဂဏှန္တာ-ယူကြကုန်သည်ရှိသော်၊ အင်္ဂဏော- လွင်ပြင်၌။ ဋ္ဌိတရုက္ခေသု-တည်ရှိသောသစ်ပင်တို့၌။ မာဂဏှထ- မယူကြကုန်လင့်။ ဣမသ္မိံ ပန သာလဝနေ-၌အင်ကြင်းတော၌ကား။ မယာ-ငါသည်။ ဂဟိတဝိမာနံ+ ယူအပ်သော ဗိမာန်ကို။ ပရိဝါရေတွာ-ခြံရံ၍။ ဋ္ဌိတဝိမာနိ-တည်ရှိသော ဗိမာန်တို့ကို၊ ဂဏှထာ+"တိ-ယူကြကုန်လော့-ဟု။ အာဟ-ဆို၏။

တတ္ထ ဗောဓိသတ္တဿ ဝစနကရာ (ပ) ဝိမာနာနိ ဂဏှိံသု၊

တတ္ထ-ထိုနတ်အပေါင်းတို့တွင်။ ဗောဓိသတ္တဿ-၏။ ဝစနကရာ-စကားကို လိုက်နာကြကုန်သော။ ပဏ္ဍိတဒေဝတာ- ပညာရှိနတ်

တို့သည်။ ဗောဓိသတ္တသဿ=၏။ ဝိမာန်=ဗိမာန်ကို။ ပရိဝါရေတွာ=
ခြံရံ၍။ ၄င်းတဝိမာနာနိ=တည်ရှိသော ဗိမာန်တို့ကို။ ဂဏှိံသု=ယူကြကုန်
၏။ အပဏ္ဍိတာ=ပညာမရှိကြကုန်သော။ ဒေဝတာပန= နတ်တို့သည်
ကား။ " အမှာကံ=ငါတို့အား။ အရညဝိမာနေဟိ =တောဗိမာန်တို့
ဖြင့်၊ ကိံ+အတ္ထော=အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ မယံ=ငါတို့သည်။
မနုဿပထေ= လူတို့ရှိရာအရပ်၌။ ဂါမနိဂါမရာဇဓာနိဒွာရေသု=ရွာ,
နိဂုံး, မင်းနေပြည်တော်တံခါးတို့၌။ ဝိမာနိ=ဗိမာန်တို့ကို။ ဂဏှိဿာမ=
ယူကြကုန်အံ့။ ဟိ=မှန်၏။ ဂါမာဒယော=ရွာစသည်တို့ကို။ ဥပနိဿာ
ယ= မှီ၍။ ဝသမာနာ=နေကြကုန်သော။ ဒေဝတာ=နတ်တို့သည်။
လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တာ=လာဘ်လာဘအစု, အခြံအရံအစုတို့ကိုရကြ
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏။" ဣတိ=သို့။ မနုဿပထေ=လူ့ပြည်၌။
အင်္ဂဏဋ္ဌာနေ=လွင်ပြင်အရပ်၌။ နိဗ္ဗတ္တမဟာရုက္ခေသု=ဖြစ်သော
သစ်ပင်ကြီးတို့၌။ ဝိမာနာနိ=ဗိမာန်တို့ကို။ ဂဏှိံသု=ယူကြကုန်၏။

အထေကသ္မိံ ဒိဝသေ(ပ) ပါတေတုံ နာသက္ခိံ။

အထ=၌။ ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ=၌။ မဟတီ= ကြီးစွာသော။
ဝါတဝုဋ္ဌိ= လေမိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ=ဖြစ်၏။ ဝါတဿ=လေ၏။ အတိဗလဝ
တာယ=အလွန်ပြင်းထန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဠှမူလာ=အမြစ်ခိုင်
ကုန်သော။ ဝနဇေဋ္ဌကရုက္ခာပိ=တောစိုးသစ်ပင်ကြီးတို့သည်လည်း။
သံဘဂ္ဂသာခါ ဝိဋပါ=ကျိုးသောအခက်အခွရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
သမူလာ=အမြစ်နှင့်တကွတို့သည်။ နိပတိံသု=လဲကျကုန်၏။ အညမည်
=အချင်းချင်း။ သမ္ဗန္ဓနေန=ဆက်စပ်ယှက်နွယ်သဖြင့်။ ၄င်းတံ= တည်ရှိ
သော။ တံ ပန သာလဝနံ=ထိုအင်ကြင်းတောသို့ကား။ ပတွာ=
ရောက်၍။ ဣတောစိတောစ=ထိုမှ ဤမှ လည်းကောင်း။ ပဟရန္တော=

တိုက်ခတ်လျက်။ ကေရုက္ခမ္ဗိ-သစ်ပင်တစ်ပင်မျှကိုလည်း။ ပတောတုံ-လဲကျစေခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ-မတတ်နိုင်ချေ။

ဘဂ္ဂဝိမာနာ ဒေဝတာ (ပ) ဗောဓိသတ္တဿ အာရောစေသုံ၊

ဘဂ္ဂဝိမာနာ- ဗိမာန်ပျက်စီးကြကုန်သော။ ဒေဝတာ-နတ်တို့သည်။ နိပ္ပဋိသရဏာ-ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒါရကေ-ကလေးသူငယ်တို့ကို။ ဟတ္ထေသု-လက်တို့၌။ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍။ ဟိမဝန္တံ-ဟိမဝန္တာသို့။ ဂန္တွာ-၍။ အတ္တနော-၏။ ပဝတ္တိံ- အကြောင်းကို။ သာလဝန ဒေဝတာနံ-အင်ကြင်းတော၌နေကြသောနတ်တို့အား။ ကထယိံသု-ပြောကြကုန်၏။ တာ-ထိုအင်ကြင်းတောနတ်တို့သည်။ တာသံ-ထိုနတ်တို့၏။ ဧဝံ-ဤသို့။ အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏အဖြစ်ကို။ ဗောဓိသတ္တဿ-အား။ အာရောစေသုံ-ပြောကြားကြကုန်၏။

ဗောဓိသတ္တော (ပ) ဒေဝသန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ၊

ဗောဓိသတ္တော-သည်။ " ပဏ္ဍိတာနံ-ပညာရှိတို့၏။ ဝစနံ-စကားကို။ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူမူ၍။ နိပ္ပစ္စယဌာနံ-အထောက်အပံ့မရှိသော အရပ်သို့။ ဂတာနာမ-သွားကုန်သောသူတို့မည်သည်ကား။ ဧဝရူပါဝ-ဤကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ+" တိ-ဖြစ်ကုန်၏-ဟု။ ဝတွာ-၍။ မမံ-ကို။ ဒေသေန္တော-ဟောလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣမံ ဂါထံ-ကို။ အာဟ-ဆို၏။

၇၄။ သာဓူ သမ္ဗဟုလာ ဉာတီ၊ အပိ ရုက္ခာ အရညဇာ၊ ဝါတော ဝဟတိ ဧကဋ္ဌံ၊ ဗြဟန္တမ္ပိ ဝနပ္ပတိံ၊

ဉာတီ-ဆွေမျိုးတို့သည်။ သမ္ဗဟုလာ-များကုန်သည်ရှိသော်။ သာဓူ-ကောင်းကုန်၏။ အရညဇာ-တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ ရုက္ခာ အပိ-သစ်ပင်တို့သည်လည်း။ သမ္ဗဟုလာ- များကုန်သည်ရှိသော်။

သာဓုး-ကောင်းကုန်၏။ ကေဋ္ဌ-တစ်ပင်တည်းသာတည်သော၊ ဖြဟာန္တိ-ကြီးစွာသော။ ဝနပ္ပတိံပိ-တောစိုးသစ်ပင်ကိုလည်း။ ဝါတော-လေသည်။ ဝဟာတိ-လှဲနိုင်၏။

တတ္ထ သမ္ဗဟုလာ ဉာတိတိ (ပ) အပ္ပဓံသိယာတိ အဋ္ဌော၊

တတ္ထ-ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ သမ္ဗဟုလာ ဉာတိတိ-ဟူသည်ကား။ စတ္တာရော-လေးစုတို့ကို။ ဥပါဒါယ-အစပြု၍ တတုတ္တရိ-ထိုလေးခုအထက်၌။ သတသဟဿမ္ပိ-တစ်သိန်းသည်လည်း။ သမ္ဗဟုလာ နာမ-သမ္ဗဟုလာမည်၏။ ဇဝံ-ဤသို့ အညမညံ-အချင်းချင်း။ နိဿာယ-မှီ၍။ ဝသန္တာ-နေကြကုန်သော။ ဉာတကာ-ဆွေမျိုးတို့သည်။ သမ္ဗဟုလာ-များကုန်သည်ရှိသော်။ သာဓူတိ-ဟူသည်ကား။ သောဘနာ-ကောင်းကုန်၏။ ပသတ္ထာ-ချီးမွမ်းထိုက်ကုန်၏။ ပရေဟိ-သူတပါးတို့သည်။ အပ္ပဓံသိယာ-မဖျက်ဆီးနိုင်ကုန်။ ဣတိ-ဤသည်ကား။ အဋ္ဌော-အနက်တည်း။

အပိ ရုက္ခာ အရညဇာတိ (ပ) လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ၊

အပိ ရုက္ခာ အရညဇာတိ-ဟူသည်ကား။ မနုဿဘူတာ-လူတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တု-တည်ရှိပါစေကုန်တော့။ အရညေ-တော၌။ ဇာတ ရုက္ခာပိ- ပေါက်သောသစ်ပင်တို့သည်လည်း။ သမ္ဗဟုလာ-များကုန် သည်ရှိသော်။ အညမညူပတ္ထမ္ဘေန-အချင်းချင်းထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့်။ ဌိတာ-တည်ကုန်သည်ရှိသော်။ သာဓုယေဝ-ကောင်းသည်သာတည်း။ ဟိ-မှန်၏။ ရုက္ခာနမ္ပိ-သစ်ပင်တို့၏လည်း။ သပစ္စယဘာဝေါ။ အယောက်အပံ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဒ္ဓုံ-ရခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။

ဝါတော ဝဟတိ ကေဋ္ဌိ (ပ) ယထာကမ္မံဂတော၊

ဝါတော ဝဟတိ ကေဋ္ဌိ-ဟူသည်ကား၊ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒါ-အရှေ့အရပ်အစရှိသော အပြားရှိသော။ ဝါတော-လေသည်၊ ဝါယန္တော-တိုက်ခတ်သည်ရှိသော်၊ အဂ်ဂဗ္ဘာနေ-လွင်ပြင်အရပ်၌၊ ဌိတံ-တည်ရှိသော၊ ကေဋ္ဌ+ကေကမေဝ ဌိတံ- သစ်ပင်တစ်ပင်တည်းသာတည်သော။ ဗြဟန္တမ္ပိ-အလွန်ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝနပ္ပတိ-တောစိုးသစ်ပင်ကို။ သာခါဝိဋပသမ္ပန္နံ-အကိုင်းအခက်အခွနှင့် ပြည့်စုံသော။ မဟာရုက္ခမ္ပိ-သစ်ပင်ကြီးကိုလည်း။ ဝဟတိ-ဆောင်နိုင်၏၊ ဥမ္မူလေတွာ-အမြစ်ပါနှုတ်၍။ ပါတေတိ-လဲကျစေ၏။ ဣတိ-ဤသည်ကား။ အတ္ထော-အနက်တည်း။

ဟောမိသတ္တော-သည်။ ဣမံ ကာရဏံ-ဤအကြောင်းကို။ ကထေတွာ-ပြော၍။ အာယုက္ခယေ-အသက်အဆုံး၌။ ယထာကမ္မံ-ကံအားလျော်စွာ။ ဂတော-သွားလေ၏။ လား၏။

သတ္တာပိ (ပ) ပဏ္ဍိတဒေဝတာ ပန အဟမေဝ အဟောသိန္တိ၊

သတ္တာပိ-မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ "မဟာရာဇ- မင်းကြီး မြတ်တို့။ ဧဝံ-ဤသို့။ ဉာတကာနံ- ဆွေမျိုးတို့၏။ သာမဂ္ဂိယေဝ-ညီညွတ်ခြင်း ကိုသာလျှင်။ တာဝ-ရှေးဦးစွာ။ လဒ္ဓုံ-ရခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ သမဂ္ဂါ-ညီညွတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနာ-ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပိယသံဝါသမေဝ- ချစ်ခင်စွာပေါင်းဖော်နေခြင်းကို သာ။ ဝသထာ+" တိ-နေကြကုန်လော့-ဟု။ ဣမံ မမ္မဒေသနံ-ကို။ အာဟရိတွာ-ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိ-ကို။ ဃဋေတွာ-စပ်၍။ ဇာတကံ- ကို။ သမောဓာနေသိ-ပေါင်းတော်မူ၏။ " တဒါ-ထိုအခါ၌။ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓပရိသာ-ဘုရားပရိသတ်တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ် ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတဒေဝတာ ပန-

ပညာရှိနှုတ်သည်ကား။ အဟမေဝ-ဝါ ဘုရားသည်သာ။ အဟောသိ-ဖြစ်လေ၏။ ဣတိ-ဤသို့။ ဇာတကံ- ကို။ သမောဓာနေသိ-၏။

ရုက္ခဓမ္မဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅- မစ္ဆဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၅)

အဘိတ္ထနယ ပဇ္ဇုန္နာတိ ဣဒံ (ပ)သုသတ္ထာ၊

အဘိတ္ထနယ ပဇ္ဇုန္နာတိက္ကဒံ-အဘိတ္ထနယ ပဇ္ဇုန္နအစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤမစ္ဆဇာတ်ကို။ သတ္ထာ-သည်။ ဇေတဝနေ-၌။ ဝိဟရန္တော-စဉ်။ အတ္တနာ-မိမိသည်။ ဝဿာပိတ ဝဿံ- ရွာစေအပ်သောမိုးကို။ အာရဗ္ဘ-အကြောင်းပြု၍။ ကထေသိ-၏။ ကိရ-ခဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ ကောသလ်သမယေ- အခါတစ်ပါး၌။ ဝါ-တစ်ချိန်၌။ကောသလရဋ္ဌေ-ကောသလတိုင်း၌။ဒေဝေါ-မိုးသည်။ နဝဿိ-မရွာ။ သဿာနိ-ကောက်တို့သည်။မိလာယန္တိ-ညှိုးကုန်၏။ တေသုတေသု ဌာနေသု-ထိုထိုအရပ်တို့၌။တဠာကပေါက္ခရဏီသ ရာနိ-တစ်ဖက်ဆည်ကန် လေးထောင့်ကန် အိုင်တို့သည်။သုသန္တိ-ခြောက်သွေ့ကြကုန်၏။

ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကသမီပေ (ပ) ဝိပ္ပန္ဒမာနေ ခါဒန္တိ၊

ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကသမီပေ-ဇေတဝန်ကျောင်း၏တံခါး မုခ်အနီး၌ရှိသော။ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယာပိ-ဇေတဝန်ရေကန်၌ လည်း။ ဥဒကံ-ရေသည်။ဆိဋ္ဌိ-ပြတ်၏။ ကလလဂဟနံ-ညွန်ပျောင်း တောသို့။ ပဝိသိငော-ဝင်၍။ နိပန္နေ-နေကြသော။ ပစ္ဆကစ္ဆပေ-ငါး လိပ်တို့ကို။ ကာကကုလလာဒယော-ကျီး စွန်အစရှိသည်တို့သည်။ ကဏယဂ္ဂသဒိသေဟိ-သံတံကျင့်နှင့်တူကုန်သော။ တုဏ္ဍေဟိ-နှုတ် သီးတို့ဖြင့်။ ကောဋ္ဋေတွာ-ထိုး၍။ နီဟရိတွာ-ထုတ်၍။ နီဟရိတွာ-ထုတ်၍။ ဝိပ္ပန္ဒမာနေ-တုန်လှုပ်ကုန်စဉ်။ ခါဒန္တိ-စားကုန်၏။

သတ္တာ မဉ္စကဥ္စပါနံ (ဝ) ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတ္ဝာ၊

သတ္တာ-သည်။ မဉ္စကဥ္စပါနံ-ငါးလိပ်တို့၏၊ တဲဖျသနံ-ထိုသို့ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဒိသွာ-မြင်၍။ မဟာကရုဏာယ-မဟာကရုဏာ တော်သည်။ဥဿာဟိတဟဒယော-တိုက်တွန်းအပ်သောနှလုံးတော် ရှိသည်ဖြစ်၍။"အဇ္ဇ-ယနေ့။မယာ-ငါသည်။ဒေဝံ-မိုးကို။သေဿာပေ တုံ-ရွာစေခြင်းငှါ။ဝဋ္ဋတိ"+တိ-သင့်၏ဟူ၍ ရတ္တိယာ-ညဥ့်သည်။ ပဘာ တာယ-လင်းလက်သည်ရှိသော်။ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ-ကိုယ်လက်သုတ် သင်ခြင်းကို။ ကတွာ-ပြု၍။ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ-ဆွမ်းခံကြွရာအခါ ချိန်ကို။သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်၍။ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော-ရဟန်း သံဃာအပေါင်းကိုခြံရံလျက်။ ဗုဒ္ဓလီလာယ-ဘုရားရှင်တို့၏တင့်တယ် စံပယ်ခြင်းဖြင့်။ သာဝတ္ထိယံ-သာဝတ္ထိမြို့သို့။ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပဝိသိတွာ-ဝင်တော်မူ၍။

ပဏ္ဍာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော (ပ) နှာယိဿာမိ"တိ၊

ပဏ္ဍာဘတ္တံ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသည်မှနောက်အဘို့၌။ ပိဏ္ဍ ပါတပဋိက္ကန္တော-ဆွမ်းခံရွာမှဖဲတော်မူသည်ဖြစ်၍။ သာဝတ္ထိတော- သာဝတ္ထိမြို့မှ။ဝိဟာရံ-ကျောင်းတော်သို့။ ဂစ္ဆန္တော-ကြွသွားတော်မူ သည်ရှိသော်။ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယာ-ဇေတဝန်ရေကန်၏။ သော ပါနေ-လှေခါးစောင်းတန်း၌။ ဌတွာ-ရပ်တော်မူ၍။ "အာနန္ဒ-အာ နန္ဒာ။ဥဒကသာဋိကံ-ရေသနုပ်ကို။ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော့။ ဇေ တဝနပေါက္ခရဏိယံ-ဇေတဝန်ရေကန်၌။ နှာယိဿာမိ+"တိ-ရေချိုး အံ့ဟူ၍။ အာနန္ဒထေရံ-အာနန္ဒထေရ်ကို။ အာမန္တေသိ-ခေါ်တော်မူ၏။

နနု ဘန္တေ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယံ (ပ) အာယာမိတ္ဝာ အဝါသိ၊

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား။ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယံ-ဇေတဝန် ရေကန်၌။ဥဒကံ-ရေသည်။ ဆိန္နံ-ပြတ်၏။ ကလလမတ္တမေဝ-ညွန်

ပြောင်းမျှသည်သာ။ အဝသိဋ္ဌနန္တ-ကြွင်းကျန်သည်မဟုတ်လော။က္က
တိ-ဤသို့လျှောက်၏။ အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ။ဗုဒ္ဓဗလံနာမ-ဘုရားတို့၏
စွမ်းအားမည်သည်။မဟန္တ-ကြီးမားလှပေ၏။ တွံ-သင်သည်။ဉဒ
ကသာဋိကံ-ရေသနုပ်ကို။အာဟရ-ဆောင်ယူလော့။ က္ကတိ-ဤသို့
ဆိုတော်မူ၏။ ထေရော-အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်။ အာဟရိတွာ-
ယူဆောင်၍။ အဒါသိ-ပေး၏။

သတ္ထာ ဧကေနန္တေန (ပ) ဥဏ္ဏာကာရံ ဒဿေတိ။

သတ္ထာ-သည်။ ဧကေန+အန္တေန-တစ်ခုသောအစွန်းဖြင့်။
ဉဒကသာဋိကံ-ရေသနုပ်ကို။ နိဝါသေတွာ-ဝတ်၍။ ဧကေန+အန္တေ
န-တစ်ခုသောအစွန်းဖြင့်။ သရီရံ-ကိုယ်ကို။ပါရုပိတွာ-ရုံ၍။"ဇေတဝ
နပေါက္ခရဏိယံ-ဇေတဝန်ရေကန်၌။နှာယိဿာမိ+"တိ-ရေချိုးအံ့-ဟု။
သောပါနေ-စောင်းတန်းလှေခါး၌။ အဋ္ဌာသိ-ရပ်တော်မူ၏။ တခ်ဏေ
ယေဝ-ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ သက္ကဿ-သိကြားမင်း၏။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလ
သိလာသနေ-ပဏ္ဍုကမ္ဗလာကျောက်နေရာသည်။ဥဏ္ဏာကာရံ-
ပူသော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတိ-ပြ၏။

သော "ကိံနုခေါ"တိ (ပ) ဧကမေဃံ ကတွာ ဝဿာပေဟီ"တိ။

သော-ထိုသိကြားမင်းသည်။ "ကိံနုခေါ"တိ-အဘယ့်ကြောင့်
နည်းဟု။ အာဝဇ္ဇန္တော-ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ တံကာရဏံ-ထိုအ
ကြောင်းကို။ ဉတွာ-သိ၍။ဝဿဝလာဟကဒေဝရာဇာနံ-မိုးနတ်သား
တို့ကို။ ပက္ကောသာပေတွာ-ခေါ်စေ၍။"တာတ-အမောင်မိုးနတ်သား။
သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိယံ-ဇေတဝန်ရေ
ကန်၌။ နှာယိဿာမိ"တိ-ရေချိုးအံ့ဟု။ ဓုရသောပါနေ-စောင်းတန်း
လှေခါးဦး၌။ ဌိတော-ရပ်တော်မူ၏။ ခိပ္ပံ-လျင်မြန်စွာ။ သကလကော
သလရဋ္ဌေ-အလုံးစုံသောကောသလတိုင်းကို။ ဧကမေဃံ-တစ်စပ်

တည်းသောမိုးကို။ကတွာ-ပြု၍။ ဝဿာပေဟိ+တိ-ရွာစေလော့-ဟု။ အာဟ-ဆို၏။

သော"သာဓု"တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ (ပ) အဘိမုခေါ ပက္ကန္တိ၊

သော-ထိုမိုးနတ်သားသည်။ "သာဓု"တိ-ကောင်းပြီဟု။ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ-ဝန်ခံ၍။ ဧကံဝလာဟကံ-တစ်ထည်သောတိမ်ပုဆိုးကို။ နိဝါသေတွာ-ဝတ်ပြီး၍။ ဧကံ-တစ်ထည်သောတိမ်ပိုဆိုးကို။ ပါရုပိတွာ-ရုံပြီး၍။ မေဃဂီတံ-မိုးသီချင်းကို။ဂါယန္တော-သီဆိုလျက်။ ပါစီနလောကဓာတုအဘိမုခေါ-အရှေ့လောကဓာတ်သို့ရှေ့ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပက္ကန္တိ-ပြေး၏။

ပါစီနဒိသာဘာဂေ (ပ) မဟောဃေန ဝိယ အဇ္ဈောတ္ထရိ၊

ပါစီနဒိသာဘာဂေ-အရှေ့မျက်နှာအရပ်အဘို့၌။ ခလမဏ္ဍလမတ္တံ-ကောက်နယ်တလင်းခန့်မျှရှိသော။ ဧကံ-တစ်ခုသော။ မေဃပဋလံ-တိမ်တိုက်တိမ်လွှာကို။ဥဋ္ဌာယ-ထတက်လာ၍။သတပဋလံ-အထပ်အလွှာတစ်ရာ။သဟဿပဋလံ-အထပ်အလွှာတစ်ထောင်သည်။ ဟုတွာ-ဖြစ်၍။ အဘိတ္ထနန္တံ-ထစ်ခြုံးလျက်။ ဝိဇ္ဇုလတာ-နိစ္ဆာရေန္တံ-လျှပ်စစ်လျှပ်နွယ်ပြက်လျှက်။ အဓောမုခံ-အောက်သို့မျက်နှာကို။ ဌပိတဥဒကကုမ္ဘကာရေန-ထားအပ်သောရေအိုးအသွင်ဖြင့်။ ဝဿမာနံ-ရွာစေလျက်။ သကလကောသလရဋ္ဌံ-အလုံးစုံသောကောသလတိုင်းကို။ မဟောဃေန-ကြီးစွာသောရေအယဉ်ဖြင့်။ အဇ္ဈောတ္ထရိ ဝိယ- လွှမ်းဘိသကဲ့သို့။

ဒေဝေါ အစ္ဆိန္နဓာရံ ဝဿန္တော (ပ) ဥဒကံ အဒ္ဒသာသိ၊

ဒေဝေါ-မိုးသည်။ အစ္ဆိန္နဓာရံ-ရေအယဉ်မပြတ်။ ဝဿန္တော-ရွာလျက်။ မုဟုတ္တေနေဝ-တစ်ခဏာ၌ပင်လျှင်။ ဇေတဝနပေါက္ခရဏိံ-ဇေတဝန်ရေကန်ကို။ပူရေသိ-ပြည့်စေ၏။ ခုရသောပါနံ-စောင်းတန်း

လှေခါးဦးကို။ အာဟစ္စ-ထိ၍။ ဥဒကံ-ရေသည်၊ အဋ္ဌာသိ-တည်၏။

သတ္ထာ ပေါက္ခရဏိယံ (ပ) ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိတွာ၊

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပေါက္ခရဏိယံ-ရေကန်၌။ နှာယိတွာ-ရေချိုးပြီး၍။ သုရတ္တဒုပဋ္ဋံ-ကောင်းစွာဆေးဆိုးထားသောနှစ်ထပ်သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ-ဝတ်ပြီး၍။ ကာယဗန္ဓနံ-ခါးပန်းကြိုးကို။ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍။ သုဂတမဟာစီဝရံ-မြတ်စွာဘုရားသင်္ကန်းတော်ကြီးကို။ ဧကံသံ-ပခုံးတစ်ဖက်၌။ကတွာ-ပြု၍။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော-ရဟန်းသံဃာအပေါင်းကိုခြံရံလျက်။ ဂန္တွာ-ကြွသွားတော်မူ၍။ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ-ဂန္ဓကုဋီပရိဝုဏ်၌။ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ- ခင်းအပ်သောမြတ်စွာဘုရားနေရာ၌။နိသီဒိတွာ-ထိုင်တော်မူ၍။

ဘိက္ခုသံဃေန ဝတ္တေ (ပ) သန္နိပတိတာနံ ဘိက္ခူနံ၊

ဘိက္ခုသံဃေန-ရဟန်းသံဃာသည်။ ဝတ္တေ-အဝတ်တို့ကို။ ဒဿိတေ-ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ဥဋ္ဌာယ-ထတော်မူ၍။ မဏိသောပါနဖလကေ-ပတ္တမြားစောင်းတန်းပြင်ချပ်၌။ ဌတွာ-ရပ်တော်မူ၍။ ဘိက္ခုသံဃဿ-ရဟန်းသံဃာအား။ ဩဝါဒံ-အဆုံးအမကို။ ဒတွာ-ပေးတော်မူ၍။ဥယျောဇေတွာ-လွှတ်တော်မူပြီး၍။ သုရဘိဂန္ဓကုဋိံ-မွှေးကြိုင်၍မွေ့လျော်ဘွယ်ကောင်းသောဂန္ဓကုဋီကို။ပဝိသိတွာ-ဝင်တော်မူ၍။ ဒက္ခိဏေနပဿေန-လက်ယာနံပါးဖြင့်။ သီဟသေယျံ-ခြင်္သေ့မင်း၏အိပ်ခြင်းနှင့်တူသောကျိန်းတော်မူခြင်းကို။ ကပ္ပေတွာ-ပြုမူ၍။ သာယန္ဟသမယေ-ညနေချမ်းအခါ၌။ ဓမ္မသဘာယံ-တရားသဘင်၌။ သန္နိပတိတာနံ-စည်းဝေးကြကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ-ရဟန်းတို့၏။

"ပဿထာဝုသော ဒသဗလဿ (ပ) နိဝါသေတွာ၊

အာဝုသော-တို့။ ဒသဗလဿ-မြတ်စွာဘုရား၏။ ခန္တိမေတ္တာ

နုဒ္ဒယသမ္ဗတ္တိ=ခန္တိမေတ္တာ,ကရုဏာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ပဿထ•ကြည့်ရှုကုန်လော့။ ဝိဝိဓသဿသုံ=အထူးထူးသောကောက်စပါးတို့သည်။ မိလာယန္တေသုံ=ခြောက်သွေ့ကုန်သည်ရှိသော်။ နာနာဇလာသယေသုံ=အထူးထူးသောရေကန်ရေအိုင်တို့သည်။ သုဿန္တေသုံ=ခမ်းခြောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ မစ္ဆကစ္ဆပေသုံ= ငါးလိပ်တို့သည်။ မဟာဒုက္ခံ•ကြီးစွာသောဆင်းရဲဒုက္ခသို့။ ပါပုဏန္တေသုံ=ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကာရုညံ=သနားကရုဏာကို။ ပဋိစ္စ=အစွဲပြု၍။ ‘မဟာဇနံ=လူအပေါင်းကို။ ဒုက္ခာ=ဆင်းရဲမှ။ မောစေဿာမိ”+တိ=လွတ်မြောက်စေအံ့-ဟု။ ဥဒကသာဋိကံ=ရေသနုပ်ကို။ နိဝါသေတွာ=ဝတ်၍။

ဇေတဝနပေါက္ခရဏီယာ (ပ) ဂန္ဓကုဋိတော နိက္ခမိတွာ။

ဇေတဝနပေါက္ခရဏီယာ=ဇေတဝန်ရေကန်၏။ ခုရသောပါနေ=စောင်းတန်းလှေခါးဦး၌။ ဌတွာ=၍။ မုဟုတ္တေန=တစ်ခဏမျှဖြင့်။ သကလလောကသလရဋ္ဌံ=အလုံးစုံသောကောသလတိုင်းကို။ မဟောဃေန=ကြီးစွာသောမိုးရေအယဉ်ဖြင့်။ ဩပိလာပေန္တောဝိယ=မျောစေသည်သကဲ့သို့။ ဒေဝံ=မိုးကို။ ဝဿာပေတွာ=ရွာသွန်းစေ၍။ မဟာဇနံ=သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခတော=မှ။ မောစေတွာ=လွှန်စေ၍။ ဝိဟာရံ=သို့။ ပဝိဋ္ဌော”+တိ=ဝင်တော်မူ၏-ဟု။ ကထာယ=စကားသည်။ ဝတ္တမာနာယ=ဖြတ်လတ်သည်ရှိသော်။ ဂန္ဓကုဋိတော=ဂန္ဓကုဋိမှ။ နက္ခမိတွာ=ထွက်တော်မူ၍။

မမ္မသဘံ အာဂန္တွာ (ပ) ဝတွာ အတီတံ အာဟရိ။

ဓမ္မသဘံ=တရားသဘင်သို့။ အာဂန္တွာ=ကြွလာတော်မူ၍။ “ဘိက္ခဝေ=တို့။ ဧတရဟိ=ယခုအခါ၌။ ကာယကထာယ=အဘယ်မည်သောစကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ=စည်းဝေးကြကုန်သည်။ အတ္တနော=ဖြစ်ကုန်

သနည်း"။ဣတိ=သို့။ ပုဋ္ဌိတွာ=မေးတော်မူ၍။ "ဣမာယနာမာ"တိ=ဤမည်သောစကားဖြင့်-ဟု။ ဝုတ္တေ=ဆိုအပ်သော်။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ တထာဂတော=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒါနေဝ=ယခုအခါ၌ပင်လျှင်။ မဟာဇနေ=သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ကိလမန္တေ=ပင်ပန်းသည်ရှိသော်။ ဒေဝံ=မိုးကို။ ဝဿာပေတိ=ရွာသွန်းစေ၏။ န=မဟုတ်သေးခေ။ ပုဗ္ဗေ=ရှေးအခါ၌။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ=တိရစ္ဆာန်အမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ=ဖြစ်၍။ မစ္ဆရာဇကာလေပိ=ငါးမင်းဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ ဝဿာပေသိယေဝါ"+တိ=ရွာသွန်းစေခဲ့သည်သာတည်း-ဟု။ ဝတွာ=ဆိုတော်မူ၍။ အတီတံ=ကို။ အာဟရိ=၏။

အတီတေ ဣမသ္မိံယေဝ (ပ) တတ္ထ ပဋိ ဝသတိ။

အတီတေ=၌။ ဣမသ္မိံယေဝကောသလရဋ္ဌေ=ဤကောသလတိုင်း၌ပင်။ ဣမိဿာသာဝတ္ထိယာ=ဤသာဝတ္ထိမြို့၏။ ဣမသ္မိံယေဝဇေတဝနပေါက္ခရဏိဋ္ဌာနေ=ဤဇေတဝန်ရေကန်ရှိရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ ဧကာ=တစ်ခုသော။ ဝလ္လိဂဟနပရိက္ခိတ္တာ=ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ခြံရံကုန်သော။ ကန္ဒရာ=ရေအိုင်သည်။ အဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့၏။ တဒါ=ထိုအခါ၌။ ဗောဓိသတ္တော=သည်။ မစ္ဆယောနိယံ=ငါးမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ=ဖြစ်၍။ မစ္ဆဂဏပရိဝုတော=ငါးအပေါင်းခြံရံလျက်။ တတ္ထ=ထိုရေအိုင်၌။ ပဋိဝသတိ=နေ၏။

ယထာ ပန ဣဒါနိ (ပ) မစ္ဆကစ္ဆပါ ကလလဂဟနံ ပဝိသိံသု။

ဣဒါနိယထာ=ယခုအခါ၌ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ=ထို့အတူသာလျှင်။ တဒါပိ=ထိုအခါ၌လည်း။ တသ္မိံရဋ္ဌေ=ထိုကောသလတိုင်း၌။ ဒေဝေါ=မိုးသည်။ နဝဿိ=မရွာ။ မနုဿာနံ=လူတို့၏။ သဿာနိ=ကောက်စပါးတို့သည်။ မိလာယိံသု=ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဝါပိတဠာကကန္ဒရာဒီသု=အင်းအိုင် တစ်ဘက်ဆည်ကန် ချောင်းအစရှိသည်တို့၌။ ဥဒကံ=ရေ

သည်။ ဆိဋ္ဌိ=ပြုတ်၏။ မစ္ဆကစ္ဆပါ=ငါးလိပ်တို့သည်။ ကလလဂဟာနံ=ရွှံ့ညွန်ပျောင်းသို့။ ပဝိသိံသု=ဝင်ကြကုန်၏။

ကုမ္မိဿာပိ ကန္ဒရာယ (ပ) နီဟရိတွာ ခါဒိံသု။

ကုမ္မိဿာပိကန္ဒရာယ=ဤရေအိုင်လည်း။ မစ္ဆကစ္ဆပါ=တို့သည်။ ကလလဂဟာနံ=ရွှံ့ညွန်ပျောင်းသို့။ ဝါ=ရွှံ့ညွန်တောသို့။ ပဝိသိတွာ=၍။ တသ္မိံဌာနေ=ထိုထိုအရပ်၌။ နိလီယိံသု=ပုန်းအောင်းကြကုန်၏။ ကာကာဒယော=ကျီးစသည်တို့သည်။ တုဏ္ဍေန=နှုတ်သီးနှင့်။ ကောဋ္ဋေတွာ=ထိုး၍။ နီဟရိတွာ=ထုတ်ဆောင်၍။ ခါဒိံသု=စားကြကုန်၏။

ဗောဓိသတ္တော ဉာတိသံဃဿ (ပ) ဝိယူဟိတွာ နိက္ခမိတွာ။

ဗောဓိသတ္တော=သည်။ ဉာတိသံဃဿ=ဆွေမျိုးအပေါင်း၏။ တံဗျသနံ=ထိုပျက်စီးခြင်းကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။ "တေသံ=ထိုဆွေမျိုးတို့၏။ ဣမံဒုက္ခံ=ဤဆင်းရဲဒုက္ခကို။ မံ=ငါ့ကို။ ဌပေတွာ=ထား၍။ အညော=အခြားသူသည်။ မောစေတုံ=လွတ်မြောက်စေခြင်းငှါ။ သမတ္ထောနာမ=စွမ်းနိုင်သူမည်သည်။ နတ္ထိ=မရှိ။ သစ္စကိရိယံ=သစ္စာပြုခြင်းကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ဒေဝံ=မိုးကို။ ဝဿာပေတွာ=ရွာသွန်းစေ၍။ ဉာတကေ=ဆွေမျိုးတို့ကို။ မရဏဒုက္ခာ=သေခြင်းဒုက္ခမှ၊ မောစေဿာမိ+တိ=လွတ်မြောက်စေအံ့-ဟု။ ကာဠဝဏ္ဏံ=မည်းသောအဆင်းရှိသော။ ကဒ္ဒမံ=ရွှံ့ညွန်ကို။ ဒွိဓာ=နှစ်ခြမ်းအားဖြင့်။ ဝိယူဟိတွာ=ယက်၍။ နိက္ခမိတွာ=ထွက်၍။

အဉ္ဇနရုက္ခသာရဃဋိကဝဏ္ဏော (ပ) ဒေဝံ န ဝဿာပေသိ။

အဉ္ဇနရုက္ခသာရဃဋိကဝဏ္ဏော= ညိုသောသစ်သားအနှစ်ဆံကျင်အဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသော။ မဟာမစ္ဆော= ငါးကြီးသည်။ သုဓောတလောဟိတင်္ကမဏိဂုဠသဒိသာနိ=ကောင်းစွာသွေးအပ်ပြီးသော

ပတ္တမြားနီလုံးနှင့်တူကုန်သော။ အက္ခိနိ-မျက်စေ့တို့ကို။ ဥမ္မီလေတွာ-ဖွင့်၍၊ အာကာသံ-ကောင်းကင်သို့။ ဥလ္လောကေတွာ-မော်ကြည့်၍။ ပဒ္မုနုဒေဝရာဇဿ-ပဒ္မုနုမိုးနတ်မင်းအား။ သဒ္ဒံ-အသံကို။ ဒတွာ-ပေး၍၊ "ဘောပဇ္ဇုန္န-အိုပဒ္မုနုမိုးနတ်မင်း။ အဟံ-ငါသည်။ ဉာတကေ-ဆွေမျိုးတို့ကို။ နိဿာယ-မှီ၍။ ဒုက္ခိတော-ဆင်းရဲ၏။ တွံ-သည်။ သီလဝန္တေ-သီလရှိသော။ မယိ-ငါသည်။ ကိလမန္တေ-ပင်ပန်းဆင်းရဲနေလျက်။ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်။ ဒေဝံ-မိုးကို။ နဝဿာပေသိ-မရွာသွန်းစေသနည်း။

မယာ သမာနဇာတိကာနံ (ပ) ဣမံ ဂါထမာဟ။

မယာ-ငါသည်။ သမာနဇာတိကာနံ-ဇာတ်တူအမျိုးတို့ကို။ ခါဒနဋ္ဌာနေ-စားတတ်သောနေရာ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ-ဖြစ်၍။ တဏ္ဍုလပ္ပမာဏာပိ-ဆန်လုံးမျှလည်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ မစ္ဆံ-ငါးကို။ အာဒိ+ကတွာ-အစပြု၍။ ခါဒိတပုဗ္ဗောနာမ-ရှေး၌စားအပ်ခဲ့ဘူးမည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ မေ+မယာ-ငါသည်။ အညောပိ-အခြားသည်လည်းဖြစ်သော။ ပါဏော-သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတာ-အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ နဝေါပိတပုဗ္ဗော-ရှေး၌မချခဲ့ဘူးချေ။ ဣမိနာသစ္စေန-ဤသစ္စာစကားကြောင့်။ ဒေဝံ-မိုးကို။ ဝဿာပေတွာ-ရွာသွန်းစေ၍။ မေ-ကျွန်ုပ်၏။ ဉာတိသံဃံ-ဆွေမျိုးအပေါင်းကို။ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲမှ။ မောစေဟိ"+တိ-လွတ်မြောက်စေလော့-ဟု။ ဝတွာ-ဆို၍။ ပရိစာရကစေဋကံ-အလုပ်အကျွေး,အစေအပါးဖြစ်သောသူကို။ အာဏာပေန္တော- စေခိုင်းသည်ကဲ့သို့။ ပဇ္ဇုန္နဒေဝရာဇာနံ-မိုးနတ်မင်းကို။ အာလပန္တော-ခေါ်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဣမံဂါထံ-ကို။ အာဟ-၏။ (ဣတိ+အာဟ-နည်း)

၇၂။ "အဘိတ္ထနယ ပဇ္ဇုန္န၊ နိဓိံ ကာကဿ နာသယ။
ကာကံ သောကာယ ရန္ဓေဟိ၊ မဉ္စ သောကာ ပမောစယာ"တိ။

ပဋ္ဌန္ထ=မိုးနတ်မင်း။ အဘိတ္ထနယ=ထစ်ချုံးလော။ ကာကသ=ကျီး၏။ နိမိ=ဥစ္စာအိုးကို။ နာသယ=ဖျက်ဆီးလော့။ ကာကံ=ကျီးကို။ သောကာယ=စိုးရိမ်ခြင်းမှ။ ပမောစယ=လွတ်စေလော့။ (ကျတိ=သို့။ အာဟ=၏။)

တတ္ထ အဘိတ္ထနယ ပဋ္ဌန္တာတိ (ပ) ဝဿာပေဟီတိ။

တတ္ထ=ထိုဂါထာပုဒ်တို့၌။ အဘိတ္ထနယပဋ္ဌန္တာတိ=ဟူသည်ကား။ မေဃော=မိုးကို။ ပဋ္ဌန္တော=ပဋ္ဌန္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏။ အယံ ... ပန=ဤငါးကြီးသည်ကား။ မေဃဂဇ္ဇိတေန=မိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ လဒ္ဓနာမ=ရအပ်သောအမည်ကို။ဝဿဝလာဟကဒေဝရာဇာနံ=မိုးနတ်သားကို။ အာလပတိ=ခေါ်၏။

အယံ=ဤဆိုလတ့်သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဒေဝေါနာမ=မိုးမည်သည်။ အနဘိတ္ထနန္တော=ထစ်ချုံးမမူသည်ဖြစ်၍။ ဝိဇ္ဇုလတာ=လျှပ်စစ်လျှပ် နွယ်တို့ကို။ အနိစ္ဆာရေန္တော=မပြက်သည်ဖြစ်၍။ ဝဿန္တောပိ=ရွာသည် လည်း။ နသောဘတိ=မတင့်တယ်။ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်။ တွံ=သင်မိုးနတ်သားသည်။ အဘိတ္ထနန္တော=ထစ်ချုံးသည်ဖြစ်၍။ ဝိဇ္ဇုလတာ=လျှပ်စစ်လျှပ်နွယ်တို့ကို။ နိစ္ဆာရေန္တော=ပြက်သည်ဖြစ်၍။ ဝဿာပေဟိ=ရွာသွန်းစေလော့။ ကျတိ=ညီသည်[illegible]။ အဓိပ္ပါယော=တည်း။

နိမိ ကာကဿ နာသယာတိ (ပ) နာသေဟီတိ။

နိမိ ကာကဿ နာသယာတိ=ဟူသည်ကား။ ကာကာ=ကျီးတို့သည်။ ကလလံ=ရွံ့ညွန်သို့။ ပဝိသိတွာ=ဝင်၍။ ဌိတေ=တည်ကုန်သော။ မစ္ဆေ=ငါးတို့ကို။ တုဏ္ဍေန=နှုတ်သီးဖြင့်။ ကောဋ္ဋေတွာ=ထိုးဆိတ်၍။ နီဟရိတွာ=ထုတ်၍။ ခါဒန္တိ=စားကုန်၏။ တသ္မာ=

ထို့ကြောင့်။ တေသံ=ထိုကျိုးတို့အတွက်။ အန္တောကလလေ=ရှုံ့ညွှန် အတွင်း၌။ မဿာ=ငါးတို့ကို။ "နိမိ"တိ=ဥစ္စာအိုး-ဟု။ ဝုစ္စန္တိ=ဆိုအပ်ကုန် ၏။ ကာကသံယဿ= ကျိုးအပေါင်း၏။ တံနိမိ=ထိုဥစ္စာအိုးကို။ ဒေဝံ= မိုးကို။ ဝဿာပေန္တော= ရွာစေသည်ရှိသော်။ ဥဒကေန=ရေဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္နော=ဖုံးလွှမ်း၍။ နာသေဟိ=ဖျက်ဆီးလော့။ ဣတိ=ဤကား အနက်တည်း။

ကာကံ သောကာယ ရန္ဓေဟိတိ (ပ) အတ္ထော။

ကာကံ သောကာယ ရန္ဓေဟိတိ=ဟူသည်ကား။ ကာက သံယော=ကျိုးအပေါင်းသည်။ ဣမိဿာ ကန္ဒရာယ=ဤရေအိုင်သည်။ ဥဒကေန=ရေဖြင့်။ ပုဏ္ဏာယ=ပြည့်သည်ရှိသော်။ မစ္ဆေ=ငါးတို့ကို။ အလဘမာနော=မရသည်ရှိသော်။ သောစိဿတိ=စိုးရိမ်ပူပန်လတ့်။ တံ ကာကဂဏံ=ထိုကျိုးအပေါင်းကို။ တွံ=သင်မိုးနတ်မင်းသည်။ ဣမံ ကန္ဒရံ=ဤရေအိုင်ကို။ ပူရေန္တော=ပြည့်စေလျက်။ သောကာယ=စိုးရိမ် ခြင်းငှါ။ ရန္ဓေဟိ=ပြုလော့။ သောကဿတ္ထာယ=ငှါ။ မစ္ဆသံဃ=၏။ အဿာသတ္ထာယ=သက်သာရခြင်း၏အကျိုးငှါ။ ဒေဝံ=မိုးကို။ ဝဿာ ပေဟိ=ရွာသွန်းစေလော့။ ယထာ=အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အန္တောနိဗ္ဗာနလက္ခဏံ=အတွင်းပူပန်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သောကံ= သောကသို့။ ပါပုဏာတိ=ရောက်၏။ ဧဝံ=ဤသို့။ ကရောဟိ= ပြုလော့။ ဣတိ=ဤသည်ကား။ အတ္ထော=အနက်တည်း။မဋ္ဌသောကာ ပမောတိ ဧတ္ထ=၌။ စ-ကာရော=စ-အက္ခရာသည်။ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော= သမ္ပိဏ္ဍနအနက်တည်း။ မဋ္ဌ=ငါ့ကိုလည်းကောင်း။ မမ=ငါ၏။ သဗ္ဗေတ=အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဉာတကေစ=ဆွေမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း။ဣမမှာမရဏသောကာ=ဤသေခြင်းဟူသော စိုးရိမ် ခြင်းမှ။ မောစေဟိ= လွှတ်စေသလော။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော (ပ) ယထာကမ္မံ ဂတော။

ဧဝံ=သို့။ ဗောဓိသတ္တော=ဘုရားလောင်းသည်။ ပရိစာရကစေ ဋကံ=အလုပ်အကျွေး အစေအပါးကို။ အာဏာပဝတ္တနဝိယ=စေခိုင်း သည်သကဲ့သို့။ ပဉ္စန္နံ=ငါးပါးကုန်သော မြင်းသည်။ အာလပိတွာ=ခေါ်၍။ သက လကောသလရဋ္ဌေ=အလုံးစုံသောကောသလတိုင်း၌။ မဟာဝသံ= မိုးကြီးစွာကို။ ဝဿာပေတွာ=ရွာသွန်းစေ၍။ မဟာဇနံ=သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ မရဏဒုက္ခာ=သေခြင်းဒုက္ခမှ။ မောစေတွာ=လွတ်မြောက် စေ၍။ ဇီဝိတပရိယောသာနေ=အသက်၏အဆုံး၌။ ယထာကမ္မံ=ကံ အားလျော်စွာ။ ဂတော=လား၏။

သတ္ထာ "န ဘိက္ခဝေ (ပ) အဟမေဝ အဟောသိ"န္တိ။

သတ္ထာ=သည်။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ တထာဂတော=မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဣဒါနေဝ=ယခုအခါ၌သာလျှင်။ ဒေဝံ=မိုးကို။ဝဿာပေတိ= ရွာသွန်းစေသည်။ န=မဟုတ်သေးချေ။ ပုဗ္ဗေ=ရှေးအခါ၌။ မစ္ဆယောနိ ယံ=ငါးအမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တောပိ=ဖြစ်သည်သော်လည်း။ ဝဿာပေသိ ယေဝါ+တိ=ရွာသွန်းစေသည်သာတည်း-ဟု။ ဝတွာ=ဆိုတော်မူ၍။ ဣမံဓမ္မဒေသနံ= ဤတရားဒေသနာကို။ အာဟရိတွာ=ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိ=အနုသန္ဓေကို။ ဃဋေတွာ=ဆက်စပ်၍။ "တဒါ=ထိုအခါ၌။ မစ္ဆဂဏာ=ငါးအပေါင်းတို့သည်၊ ဗုဒ္ဓပရိသာ=ဘုရားပရိသတ်တို့သည်။ အဟေသုံ=ဖြစ်ကုန်၏။ ပဇ္ဇုန္နဒေဝရာဇာ=မိုးနတ်မင်းသည်။ အာန န္ဒော=အာနန္ဒာသည်။ အဟောသိ=ဖြစ်၏။ မစ္ဆရာဇာပန=ငါးမင်းသည် ကား။ အဟမေဝ=ငါးဘုရားသည်သာ။ အဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့၏။ ဣတိ= ဤသို့။ ဇာတကံ=ဇာတ်တော်ကို။ သမောဓာနေသိ=ပေါင်းတော်မူ၏။

မစ္ဆဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ

၆။ အသကီယဇာတကဝဏ္ဏနာ

အသကီယောမှိ ဂါမမှိတိ ဣဒံ(ပ) ပလာယီသု၊

အသကီယော မှိ ဂါမမှိတိ ဣဒံ-ဤသို့ အစရှိသော တရား ဒေသနာဂါထာကို။ သတ္ထာ- သည်။ ဇေတဝနေ၊ ၌။ ဝိဟာရန္တော၊စဉ်။ ဧကံ၊ တစ်ယောက်သော။ သာဝတ္ထိ-ဝါသိံ၊ သာဝတ္ထိမြို့၌နေသော။ ဥပါသကံ-ကို၊ အာရဗ္ဘ-၍။ ကထေသိ-၏။ ကိရ၊ ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ သောတာပန္နော-သောတာပန်ဖြစ်သော။ သော၊ ထိုသီတင်းသည် သည်။ ကေနစိဒေဝ၊ သော။ ကရဏီယေန၊ ကြောင့်။ ဧကေန၊ တစ်ဦး သော၊ သကဋသတ္ထဝါဟေန၊ လှည်းကုန်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ တကွ။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းခရီးကို။ ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ သွား၍။ ဧကသ္မိံ၊ တစ်ခုသော။ အရည- ဌာနေ၊ တောအရပ်၌။ သကဋာနိ၊ လှည်းတို့ကို။ မောစေတွာ၊ချွတ်၍။ ခန္ဓာဝါရဗန္ဓေ၊ သစ်ခက်တပ်ဖွဲ့ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သတ္ထဝါဟဿ၊ လှည်းကုန်သည်အပေါင်း၏။ အဝိဒူရေ၊ အနီးဖြစ် သော။ အညတရသ္မိံ၊ မထင်ရှားသော၊ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌။ စင်္ကမတိ၊ စင်္ကြံသွား၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ ပဉ္စသတာ၊ ငါးရာကုန်သော။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ " ခန္ဓာ ဝါရံ သစ်ခက်တပ် ကို။ ဝိလုမ္ပိဿာမ၊ လုယက်ကုန်အံ့။ " ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဂန္တွာ၊ လာကုန်၍။)၊ ဓနုမုဂ္ဂ ရာဒိဟတ္ထာ၊ လေးဆောက် ပုတ် အစရှိကုန်သော လက်စွဲရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ-၍။) တံဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ ပရိဝါရယိံသု၊ ဝိုင်းရံကုန်၏။ ဥပါသကောပိ၊ သည်လည်း။ စင်္ကမတိယေဝ၊ စင်္ကြံ သွားသည်သာ လျှင်တည်း။ စောရာ၊ တို့သည်။ နံ၊ ထိုသီတင်းသည်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ကုန်၍။ " အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ဧသ- ဧသော၊ ဤသူသည်။ ခန္ဓာဝါရ

ရက္ခကော၊ သစ်ခက်တပ်ကို စောင့် ရှောက်သောသူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ က္ကမဿ၊ ဤသူ၏။ နိဒ္ဒ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩက္ကန္တကာလေ၊ သက်ရောက်သောကာလ၌။ ဝိလုမ္ပိဿာမ၊ လုယက်ကုန်လတံ့"။ က္ကတိ၊ ဤသို့။ အမ္ဗောတ္ထရိတုံ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရပ်၌သာလျှင်။ အဋ္ဌံသု၊ တည်ကုန်ပြီ။ သောပိ-ဥပါ သကော၊ ထိုသီတင်းသည်လည်း။ ပဌမယာမေပိ၊ ပဌမယံ၌လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမယာမေပိ၊ မဇ္ဈိမယံ၌လည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမယာမေပိ၊ ပစ္ဆိမယံ၌ လည်းကောင်း။ စင်္ကမန္တောယေဝ၊ စင်္ကြံသွားလျက်သာလျှင်။ အရုဏံ၊ အရုဏ်ကို။ ဥဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ မစ္ဆိုသကာလေ၊ မိုးသောက်အခါသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အလဘန္တာ၊ မရကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ပါသာဏမုဂ္ဂရာဒယော၊ ကျောက်ဆောက်ပုတ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဆဍ္ဍေတွာ၊ စွန့်၍။ ပလာယိံသု၊ ပြေးကုန်ပြီ။

ဥပါသကောပိ (ပ) အာဟမို့

ဥပါသကောပိ၊ သီတင်းသည်လည်း၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ပုန၊ ဟစ်ဖန်၊ သာဝတ္ထိံ၊ သာဝတ္ထိပြည်သို့။ အာဂန္တွာ၊ လာခဲ့၍။ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ "ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ရက္ခမာနာ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သူတို့သည်။ ပရရက္ခကာ၊ သူတပါးကို စောင့်ရှောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။" က္ကတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဥပါသက၊ သီတင်းသည်။ အာမ၊ ဧဝံ။ အတ္တာနံ-ကို။ ရက္ခန္တော။ စောင့်ရှောက်သောသူသည်။ ပရမ္ပိ၊ သူတပါးကိုလည်း။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ပရံ၊ သူကပါးကို။ ရက္ခန္တော စောင့်ရှောက်သော

သူသည်။ အတ္တာနမ္ပိ၊ မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏) သော၊ ထိုသီတင်းသည်သည်။ "ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ယပ၊ အလွန်လျှင်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤစကား ကို။ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်၏။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဧကေန၊ တစ်ဦးသော။ သတ္တဝါ ပေါနာ၊ လှည်းကုန်သည်အပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ ပဋိပန္နော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ရက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌၊ စက်မန္တော၊ စကြံသွားသည်ရှိသော်။ 'မံ-အကျွန်ုပ်ကို၊ ရက္ခိဿာမိ၊ စောင့်ရှောက် အံ့။ ' ဣတိ၊ ဤသို့။ သကလသတ္တံ၊ လှည်း ကုန်သည်အပေါင်းကို။ ရက္ခိံ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အာဟ၊ လျှောက်၏။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ " ဥပါသက၊ သီတင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ရက္ခန္တာ၊ စောင့် ကုန်လျက်။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးကို။ ရက္ခိံသု၊ စောင့်ရှောက်ဖူးကုန်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ မိန့်တော်မူ၍။ တေန၊ ထိုသီတင်းသည်သည်။ ယာစိတော၊ တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အတီတံ၊ အတိတ်ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) ပတ္တမံသု။

အတီတေ၊ လွန်လေပြီးသောအခါ၌။ ဗာရာဏသိယ-၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ၊ သည်။ ရဇ္ဇံ ကို။ ကာရေန္တေ၊ စဉ်။ ဗောဓိသတ္တော၊သည်။ ဗြဟ္မဏကုလေ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ၍။ ဝယပ္ပတ္တော၊ အရွယ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ ကာမေသု၊ ကာမတို့၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရသေ့ရဟန်းကို။ ပဗ္ဗဇိတွာ-ပြု၍။ ဟိမဝန္တေ -၌။ ဝသန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ လောဏမ္ဗိလသေဝနတ္ထာယ+ချဉ် ဆားမှီဝဲခြင်းအကျိုးငှါ။ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်သို့။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ ဇနပဒ

စာရိုက်၊ ဇနပုဒ်လှည့်လည်ခြင်းကို။ စရန္တော၊ လှည့်လည်သွားသည်ရှိ
သော်။ ဧကေန၊ သော။ သတ္တဝါဟေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မဂ္ဂံ၊ ကို။
ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ ၍၊ ဧကေသိံ၊ သော။ အရညဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သတ္တေ၊ လှည်း
စခန်းသည်။ နိဝိဋ္ဌေ၊ တည်သည်ရှိသော်။ အဝိဒူရေ+၌။ ဈာနသုခေန၊
ဈာန်ချမ်းသာဖြင့်။ ဝီတိနာမေန္တော၊ လွန်စေလျက်။ အညတရသ္မိံ၊
တစ်ခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ စင်္ကမန္တော၊ လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။
အထခေါ၊ ၌။ ပဉ္စသတာ၊ ကုန်သော။ စောရာ၊ တို့သည်။ သာယံ၊
ညဉ့်အခါ၌။ အာသဘတ္တဿ၊ အစာစားခြင်းကို။ ဘုတ္တကာလေ၊ စား
သောက်ပြီးသောကာလ၌။ တံ သကဋသတ္ထံ၊ ထိုလှည်းကုန်သည်
အပေါင်းကို။ ဝိလုမ္ပိဿာမ၊ အံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂန္တွာ၊ ၍။ ပရိဝါရယိံ
သု၊ ခြံရံကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုသူခိုးတို့သည်။ တံတာပသံ၊ ထိုရသေ့ကို။
ဒိသွာ၊ ၍။ “ အယံ၊ ဤသူမြတ်သည်၊ ဝါ၊ ဤရသေ့သည်။ အမှေ၊
ငါတို့ကို၊ သစေပဿိဿတိ၊ အကယ်၍မြင်အံ့။ သတ္ထဝါသိကာနံ၊
လှည်းကုန်သည်တို့အား။ အာရောစေဿတိ၊ ပြောကြားအံ့။ တေဿ
ထိုရသေ့၏။ နိဒ္ဒူပဂတ ဝေလာယ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ရောက်သော
ကာလ၌။ ဝိလုမ္ပိဿာမ၊ လုယက်ကုန်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထေဝ၊
ထိုအရပ်၌သာလျှင်၊ အဋ္ဌံသု။ တည်ကုန်ပြီ။ တာပသော၊ ရသေ့သည်။
သကလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ တစ်ညဉ့်ပတ်လုံးလည်း။ စင်္ကမိယေဝ၊ စင်္ကြံသွားသည်
သာလျှင်တည်း။ စောရာ၊ တို့သည်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အလ
ဘိတွာ၊ မရကုန်၍၊ ဂဟိတဂဟိတေ။ ယူအပ်ကုန် ယူအပ်ကုန်သော။
မဂ္ဂရပါသာဏေ၊ ဆောက်ပုတ်ကျောက်တို့ကို။ ဆဍ္ဍေတွာ၊ စွန့်ပစ်ကုန်
၍။ သကဋသတ္ထဝါသိနံ၊ လှည်းကုန်သည်တို့အား။ သညံ၊ အသံကို။
ဒတွာ၊ ပေး၍။ “ ဘောန္တော သတ္ထဝါသိနော၊ အို လှည်းကုန်သည်တို့။
ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ ဧသ-ဧသော စင်္ကမနကတာပသော၊ ထိုစင်္ကြံသွား

သောရသေးသည်။ အဋ္ဌ ယန္တေ။ သစေနာဘဝိဿ၊ အကယ်၍မရှိအံ့။ သဗ္ဗေ+အလုံးစုံကုန်သောသင်တို့သည်။ မဟာဝိလာပံ၊ ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ အဘဝိဿထ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ သေ့၊ နက်ဖြန်၌။ တာပသဿ၊ ရသေ့အား။ မဟာသက္ကာရံ၊ ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာရကို။ ကရေယျာထ၊ ပြုကုန်သော။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ဝာ၊ ဆို၍။ ပက္ကမိံသု၊ ဖဲကုန်ပြီ။

တေ ပဘာတာယ (ပ) ဂါထမာဟ။

တေ၊ ထိုလုဒ္ဒကုန်သည်တို့သည်။ ပဘာတာယ ရတ္တိယာ မိုးသောက်သည်ရှိသော်။ (ရတ္တိယာ-ညဉ့်သည်၊ ပဘာတာယ၊ လင်းသည်ရှိသော်)။ စောရဃာတိ၊ သူခိုးတို့သည်။ ဆဋ္ဌိတေ၊ စွန့်အပ်ကုန်သော။ မုဂ္ဂရပါသာဏဒါဒယော၊ ဆောက်ပုတ်၊ ကျောက်စသည်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဘီတာ၊ ကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တွာ၊ သွားကုန်၍။ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုးကုန်၍။ " ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဝေါ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ စောရာ၊ သူခိုးတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်သလော။" ဣတိ။သို့။ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးကုန် ပြီ။ အာဝုသော၊ ဒါယကာတို့။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်ကုန်သည်။ အာမ၊ မှန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ (အာဟ၊ ပြောဆိုပြီ။)၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဝေါ၊ အရှင်ဘုရားတို့အား။ ဧတ္တကေ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ စောရေ၊ သူခိုးတို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဘယံဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ သာရဇ္ဇံဝါ၊ ရွံ့ရှားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ န ဥပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံ၊ မေးပြီ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ "အာဝုသော၊ ဒါယကာတို့။ စောရေ၊ ခိုးသူတို့ကို။ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဘယံနာမ၊ ကြောက် ခြင်းမည်သည်။ သဓနဿ၊ ဥစ္စာရှိသောသူအား။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ အဟံပန၊ ငါသည်ကား။ နိဒ္ဓနော။ ဥစ္စာမရှိ။ သွာဟံ-

ယောအဟံ၊ ထိုငါသည်။ ကိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဘာယိဿာမိ၊ ကြောက်ရွံ့အံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဂါမေပိ၊ ရွာ၌လည်းကောင်း၊ အရညေပိ၊ တော၌လည်းကောင်း။ ဝသန္တဿ၊ နေသော။ မယှံ၊ ငါ့အား။ ဘယံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သာရဇ္ဇံဝါ၊ ရွံ့ရှားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ တေသံ၊ ထိုလှည်းကုန်သည်တို့အား။ ဓမ္မံ တရားကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣမံ ဂါထံ၊ ဤဂါထာကို။ အာဟ၊ ဆို၏။

၇၆။ အသင်္ကိယောမှိ ဂါမမှိ၊ အရညေနတ္ထိမေ ဘယံ၊

ဥဇုမဂ္ဂံ သမာရုဠှော၊ မေတ္တာယ ကရုဏာယစာ" တိ ။

ဘောန္တော၊ အိုလှည်းကုန်သည်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဂါမမှိ၊ ရွာ၌။ အသင်္ကိယော၊ ရွံ့ရှားခြင်းမရှိသည်။ အမှိ ဖြစ်၏။ မေ၊ ငါ့အား။ အရညေ၊ တော၌။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မေတ္တာယစ၊ မေတ္တာဖြင့်လည်းကောင်း။ ကရုဏာယစ၊ ကရုဏာဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ မဂ္ဂံ၊ ပြဟ္မာပြည်ခရီးသို့ သမာရုဠှော၊ ကောင်းစွာသက်ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။

တတ္ထ အသင်္ကိယောမှိ (ပ) ဥဇုမဂ္ဂါနာမ။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာပုဒ်၌။ အသင်္ကိယောမှိ ဂါမမှိတိ၊ အသင်္ကိယောမှိ ဂါမမှိ-ဟူသည်ကား။ အသင်္ကာယ၊ ရွံ့ရှားခြင်း၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သည်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ကိယော၊ သင်္ကိယမည်၏။ သင်္ကိယော၊ ရွံ့ရှားခြင်း၌တည်သည်တည်း။ သင်္ကိယော၊ ရွံ့ရှားခြင်း၌တည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အသင်္ကိယော၊ ရွံ့ရှားခြင်း၌တည်သည်မဟုတ်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ဝသန္တောပိ၊ နေသော်လည်း။ သင်္ကာယ၊ ရွံ့ရှားခြင်း၌။ အပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ မတည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ကိယော၊ ရွံ့ရှားခြင်း၌ မတည်

သည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ဘေးမရှိသည်။ နရာသဂ်ော၊ ရွံ့ရှားခြင်းမရှိသည်။ တ္တတိ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ အရညေတိ၊ အရညေ ဟူသည် ကား။ ဂါမဂါမူပစာရ- ဝိနိမုတ္တေ၊ ရွာ, ရွာ၏ဥပစာမှလွတ်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ဥဇုမဂ္ဂံ သမာရုဠှော၊ မေတ္တာယ ကရုဏာယစာတိ၊ ဥဇုမဂ္ဂံ သမာရုဠှော၊ မေတ္တာယ ကရုဏာယစ-ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ တိက စတုက္ကဈာနိကာဟိ၊ တိကဈာန် စတုက္ကဈာန်ရှိကုန် သော။ မေတ္တာကရုဏာဟိ၊ မေတ္တာကရုဏာတို့ဖြင့်။ ကာယဝင်္ကာ ဒိဝိရဟိတံ၊ ကိုယ်၏ ကောက်ကျစ်ခြင်းအစရှိသည်မှ ကင်းသော။ ဥဇုံ ဖြောင့်စွာ။ ဗြဟ္မ လောကဂါမိမဂ္ဂံ၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့သွားသောခရီးကို။ သမာရုဠှော၊ တက် ရောက်၏။ တ္တတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ အထဝါ၊ တနည်းသော်ကား၊ ပရိသုဒ္ဓသီလတာယ၊ စင်ကြယ်သောသီလရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝစီမနောဝင်္က ဝိရဟိတံ၊ ကိုယ်နှုတ်, စိတ်တို့ဖြင့်ကောက်ကျစ်ခြင်းမှကင်းသော။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ဒေဝလောကမဂ္ဂံ၊ နတ်ပြည်ခရီးကို။ အာရုဠှော၊ တက်ရောက်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ တ္တတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ တတော၊ ထိုမှ။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ မေတ္တာယစ၊ မေတ္တာဖြင့်လည်းကောင်း။ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်စွာ၊ ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂမ္ပိ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်ခရီးကိုလည်း။ အာရုဠှော၊ တက်ရောက်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ တ္တတိပိ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အပရိဟီနဈာနဿ မယုတ် လျော့သောဈာန်ရှိသောသူ၏။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဗြဟ္မလော ကပရာယဏတ္တာ၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့လားရာ ၏အဖြစ်ကြောင့်။ မေတ္တာ ကရုဏာဒယော၊ မေတ္တာကရုဏာ အစရှိသည်တို့သည်။ ဥဇုမဂ္ဂါနာမ၊ ဖြောင့်သောလမ်းခရီးတို့မည်၏။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော (ပ) နိဗ္ဗုတ္တို။

ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ ဣမာယ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတွာ၊ ဟော၍။ တုဋ္ဌစိတ္တောဟိ၊ နှစ်သက်သောစိတ်ရှိကုန် သော။ တေဟိ မနုဿေဟိ၊ ထိုလူတို့သည်။ သက္ကတော၊ အရိုအသေ ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မာပြည် ၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ (ပ) အဟောသိန္တိ။

သတ္ထာ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို၊ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိံ၊ ကို၊ ဃဋေတွာ၊ စပ်၍။ " တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ သတ္တဝါသိနော၊ လှည်းကုန် သည်အပေါင်းသည်။ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ။ တာပသော ပန၊ ရသေ့သည်ကား။ အဟမေဝ၊ ငါဘုရားသည်သာလျှင်။ အဟော သိ၊ ဖြစ်ပြီ။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာတကံ၊ ဇာတ်တော်ကို။ သမောဓာနေသိ၊ ပေါင်းတော်မူပြီ။

အသကီယဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

ဆဋ္ဌာ၊ ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ အသကီယဇာတကဝဏ္ဏ နာ၊ အသကီယဇာတ်၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၇။ မဟာသုပိနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၇)

လာဗူနိ သီဒန္တီတိ ဣဒံ (ပ)ဝိတိနာမေသိ။

လာဗူနိ သီဒန္တီတိ ဣဒံ၊ လာဗူနိ သီဒန္တိ ဤသို့အစရှိသော တရားဒေသနာဂါထာကို။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဇေတဝနေ၊ ၌။ ဝိဟရန္တော၊ စဉ်။ သောဠသမဟာသုပိနေ၊ (၁၆)ပါး သောအိပ်မက်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊

၍။ ကထေသိ၊ ၏။ ကိရ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဧကဒိဝသံ-၌။ ကောသလ
မဟာရာဇာ၊ သည်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ နိဒ္ဒူပဂတော၊ မျောက်မျဉ်း
အိပ်ပျော်လျက်။ ပစ္ဆိမယာမေ၊ ၌။ သောဠသ မဟာသုပိနေ၊ တို့ကို။
ဒိသွာ၊မြင်မက်၍။ ဘီတတသိတော၊ ကြောက်လန့်လျက်။ ပဗုဇ္ဈိတွာ၊
နိုး၍။ " ဣမေသံသုပိနာနံ၊ ဤအိပ်မက်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊
မြင်မက်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မေ၊ ငါ့အား။ ကိံနုခေါ၊
အဘယ်သို့လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့နည်း။ " ဣတိ၊ ဤသို့။
မရဏဘယတဇ္ဇိတော၊ သေဘေးမှကြောက်သည်ဖြစ်၍။ သယနပိဋ္ဌေ၊
အိပ်ရာအပြင်၌။ နိသိန္နကောဝ၊ ထိုင်လျက်သာလျှင်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်ကို။
ဝီတိနာမေသိ၊ လွန်စေပြီ။

အထန့် ပဘာတာယ (ပ) ပုနပ္ပုနံ သဠဝ္ဆနို၊

အထ၊ ထိုအခါ၌။ ရတ္တိယာ၊ သည်၊ ပဘာတာယ၊ သော်။
(ဝါ) ပဘာတာယ ရတ္တိယာ၊ မိုးသောက်သည်ရှိသော်။ နံ၊ ထိုမင်းကြီး
သို့။ ဗြာဟ္မဏာပုရောဟိတာ၊ ပုဏ္ဏား ပုရောဟိတ်တို့သည်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၍။ " မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး၊ သုခံ
ချမ်းသာစွာ၊ သယိတ္ထ၊ အိပ်ရပါ၏လော။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိံသု၊
မေးကြကုန်ပြီ။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့။ မေ၊ ငါ့အား။ သုခံ၊ ချမ်းသာ
ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။။ အဟံ၊ငါသည်။ အဇ္ဇ
ယနေ့။ ပစ္စူသသမယေ၊ မိုးသောက်သောအခါ၌။ သောဠသ
မဟာသုပိနေ၊ (၁၆)ချက်သောအိပ်မက်ကြီးတို့ကို။ ပဿိံ၊ မြင်မက်ပြီ။
သော(အဟံ)ထိငါသည်။ တေသံ၊ ထိုအိပ်မက်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌကာလတော၊
မြင်မက်သောအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဘယပ္ပတ္တော၊ ကြောက်ခြင်းသို့
ရောက်သည်။ အမှိ။ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ဆို၏။)။
"မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး။ ဝဒေထ၊ ဆိုတော်မူလော။ (တံ၊

ထိုအိပ်မက်ကို)။ သုတွာ၊ ကြား၍။ ဇာနိဿာမ၊ သိရကုန်အံ့။ " ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်သည်ရှိသော်။ ပြာဟ္မဏာနံ။ ပုဏ္ဏားတို့အား၊ ဒိဋ္ဌသုပိနေ၊ မြင်မက်သောအိပ်မက်တို့ကို။ ကထေတွာ၊ ဆို၍။ "မေ၊ ငါ့အား။ ဣမေသံ၊ ဤအိပ်မက်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌကာရဏာ၊ မြင်မက်၏ဟူသော အကြောင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့လျှင် ဘဝိဿတိ နုခေါ၊ ဖြစ်လတံ့နည်း။ " ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီ။ ပြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဟတ္ထေ၊ လက်တို့ကို။ ဝိဓုနိံသု၊ ခါကုန်၏။ "ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဟတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဝိဓုနထ၊ ခါကုန်သနည်း။ " ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ " မဟာရာဇ ကြီး။ သုပိနာ၊ အိပ်မက်တို့သည်။ ကက္ခဠာ၊ ကြမ်းကုန်၏။ " ဣတိ၊သို့။ (ဝဒိံသု၊ လျှောက်ကုန်၏။)။ တေသံ၊ ထိုအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ပတ္တိ၊ အကျိုးသည်။ ကား၊ အဘယ်သို့။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိ၊ မေး၏)။ (မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး)။ ရဇ္ဇန္တရာယော၊ တိုင်းပြည်အန္တရာယ်သည် လည်းကောင်း။ ဇီဝိတန္တရာယောစ၊ အသက်အန္တရာယ်သည်လည်း ကောင်း။ ဘောဂန္တရာယော၊ မိဖုရားအန္တရာယ်သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေသံ အန္တရာ ယာနံ၊ ဤအန္တရာယ်တို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးပါးသောအန္တရာယ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒိံသု၊ လျှောက်ကုန်၏)။ (အာစရိယာ၊ ဆရာတို့)။ သပ္ပဋိကမ္မာ၊ ကုစားအပ်သောအိပ်မက်တို့လော။ အပ္ပဋိကမ္မာ၊ မကုစားအပ်သောအိပ်မက်တို့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆိ၊ ၏။) (မဟာရာဇ၊ ကြီး)၊ ဧတေသုပိနာ၊ ထိုအိပ်မက်တို့သည်။ အတိဖရုသတ္တာ၊ အလွန်ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဋိကမ္မာ၊ မကုစားအပ်ကုန်သည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ မကုစားအပ်သော်လည်း။ မယံ၊ ငါတို့သည်။

တော၊ ထိုအိပ်မကတို့ကို။ သပ္ပဋိကမ္မေ၊ ကုစားအပ်သည်တို့ကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုပါကုန်အံ့။ ဧတေ၊ ထိုအိပ်မက်တို့ကို။ ပဋိက္ကမာပေတုံ၊ ကုစားအံ့သောငှါ။ အသက္ကောန္တာနံ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ရှိသော်။ အမှာကံ၊ ကျွန်ုပ်တို့အား၊ သိက္ခိတဘာဝေါနာမ။ အတတ်သင်သော အဖြစ်မည်သည်။ ကိံကရိဿတိ၊ အဘယ်သို့ပြုအံ့နည်း။ ဝါ၊ အဘယ် အကျိုးရှိတော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝဒိံသု၊ လျှောက်၏။) ကိံပန၊ အဘယ်သို့။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဋိက္ကမာပေဿထ၊ ကုစားရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။)။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သဗ္ဗစတုက္ကေန၊ အလုံးစုံ လေးခုအပေါင်းဖြင့်။ ယညံ၊ ယဇ်ကို။ ယဇိဿာမ၊ ပူဇော်ပါကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒိံသု၊ ၏။)။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဘီတတသိတော- ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍။ "အာစရိယာ၊ ဆရာတို့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ မမ၊ ငါ၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ [illegible]တ္ထာ၊ လက်၌။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ မေ၊ ငါ၏။ သောတ္ထိံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အာဟ၊ ဆို၏။ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ " ဗဟုံ၊ များစွာသော။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ လဘိဿာမ။ ရကုန်လတံ့။ ဗဟုံသော။ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ၊ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကို။ အာဟရာပေဿာမ၊ ဆောင်ကုန်လတံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ " မဟာ ရာဇ၊ ကြီး။ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ကြံတော်မမူပါလင့်။ " ဣတိ၊ ဤသို့။ ရာဇာနံ၊ မင်းကြီး အား။ သမဿာသေတွာ။ သက်သာရာရစေ၍။ ရာဇနိဝေသနာ၊ မင်းအိမ်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဗဟိနဂရေ၊ မြို့ အပြင်၌။ ယညာဝါဋံ၊ ယဇ်တွင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဗဟူ၊ များစွာ ကုန်သော။ စတုပ္ပဒဂဏော၊ အခြေလေးချောင်းရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ ကို။ ထူဏူပနီတေ၊ ယဇ်တွင်း၏အနီးတို့သို့။ကတွာ၊ ပြု၍။ ပက္ခိဂဏေ၊

အလုံးစုံသော ငှက်အပေါင်းတို့ကို။ သမာဟရိတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ "ဣဒ္ဓိဒ္ဓမ္မ၊ ဤမည် ဤမည်သော ဝတ္ထုကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ " ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ သဉ္စရန္တိ။ လှည့်လည်ကုန်၏။

အထခေါ မလ္လိကာ(ပ) ဝန္ဒိတွာ နိသီဒိ။

အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ မလ္လိကာဒေဝီ၊ မလ္လိကာ မိဖုရားသည်။ တံ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ညတွာ၊ သိ၍။ ရာဇာနံ၊ မင်းကြီးထံသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်ပြီး၍။ " မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သဉ္စရန္တိနုခေါ၊ သွားကုန်သနည်း။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီ။ ဘဒ္ဒေ၊ ရှင်မိဖုရား။ တွံ၊ သင်သည်၊ သုခိတာ၊ ချမ်းသာပေ၏။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ကဏ္ဏမူလေ၊ နားရင်း၌။ စရန္တံ၊ သွားသော၊ အာသီဝိသံ၊ မြွေဟောက်ကို။ နဇာနာသိ၊ မသိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။)။ မဟာရာဇာ၊ ကြီး။ ဧတံ၊ ထိုသို့သွာသော မြွေဟောက်ဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။)။ မယာ၊ ငါသည်။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိ ကုန် သော။ ဒုဿုပိနာ၊ မကောင်းသောအိပ်မက်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ် ကုန်၏။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အန္တရာယာနံ၊ အန္တရာယ်တို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးပါးသောအန္တရာယ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏" ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ " တေသံ၊ ထိုအန္တရာယ်တို့ကို။ ပဋိဃာတာယ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ယညံ၊ ယဇ်ကို။ ယဇိဿာမ၊ ပူဇော်ကုန်အံ့" ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ သဉ္စရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ ဆို၏။)။ မဟာရာဇ ကြီး။ တေ၊ သင်မင်းကြီးသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ လောက၌။

အဂ္ဂပြဟ္မဏော၊ မြတ်သောပုဏ္ဏားကို။ သုပိနပဋိကမ္မံ၊ အိပ်မက်ကု စားခြင်းကို။ ပုစ္ဆိတော ကိံပန၊ မေးအပ်ပြီလော။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝေါစ၊ လျှောက်၏။)။ ဘန္တေ၊ ရှင်မိဖုရား။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကာဋ္ဌ။ ဧသ-ဧသော အဂ္ဂဗြာဟ္မဏော၊ ထိုမြတ်သော ပုဏ္ဏားဟူသည်။ ကတ ရောပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိ။မေး၏) (မဟာရာဇ၊ ကြီး)။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ၌။ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် တော်မူသော။ သဗ္ဗညုံ၊ ခပ်သိမ်းသောတရား တို့ကိုသိတော်မူသော။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ အထူးသဖြင့် ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ် သော။ နိက္ကိလေသံ၊ ကိလေသာမရှိသော။ မဟာဗြာဟ္မဏံ၊ မြတ်သော ပုဏ္ဏားကို။ နဇာနာ သိ၊ မသိသလော။ ဟိ၊ မှန်၏။ သောဘဂဝါ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ သုပိနန္တရံ၊ အိပ်မက်အကျိုးကို။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ မဟာရာဇ၊ အရှင်မင်းကြီး၊ ဂစ္ဆ၊ ကြွတော်မူချေ။ တံ၊ ရှင်မင်း ကြီးသည်။ တံ၊ ထိုမြတ်သောပုဏ္ဏားကို။ ပုစ္ဆ၊ မေးတော်မူလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏။) ။ "ဒေဝီ၊ မိဖုရား။ သာဓု၊ ကောင်း ပြီ။" ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊ မင်းကြီးသည်။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂန္တွာ၊သွား၍။ သတ္ထာရံ၊ ဘုရားကို။ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုး၍။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

သတ္ထာ မစုရသဲရံ (၁) နိယာမမနေ၀ ကထေန္တော။

သတ္ထာ၊ သည်။ မဓုရသရံ၊ သာယာစွာသော အသံကို။ နိစ္ဆာရေတွာ၊ မြွက်တော်မူ၍။ " မဟာရာဇာ၊ ကြီး။ ကိံနုခေါ၊ အဘယ် ကြောင့်။ အတိပ္ပဂေ၀၊ စောစောကလျှင်။ အာဂတော၊ လာသည်။ အသိ၊ဖြစ်သ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ပစ္ဆိမယာမေ၊ ၌။ သောဠသမ ဟာသုပိနေ၊ တို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်မက်၍။ ဘီတော၊ ကြောက်လန့် သည်ဖြစ်၍။ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့အား။ အာရောစေသိံ၊

ပြောကြားပြီ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ " မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သုပိနာ၊ အိပ်မက်တို့သည်။ ကက္ခဠာ၊ ကြမ်းကြုတ် ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုအိပ်မက်တို့ကို။ ပဋိဃာတတ္ထာယ၊ ဖျောက်ခြင်းငှာ။ သဗ္ဗ စတု ကြွေန၊ အလုံးစုံလေးခုအပေါင်းဖြင့်။ ယညံ၊ ယဇ်ကို။ ယဇိဿာမ၊ ပူဇော်ကုန်အံ့။" ဣတိ၊သို့။ ယညံ၊ ကို။ သန္ဓေတ္တွာ၊ စီရင်ကုန်၏။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ၊ သေဘေး မှ ကြောက်ကုန်၏။ တုမှေစ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်လည်း။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၌။ အဂ္ဂပုဂ္ဂလာ၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ အတီ တာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ယော(ညေယျဓမ္မော)၊ အကြင် သိအပ်သောတရားသည်။ ဝေါ၊ အရှင် ဘုရားတို့၏။ ဉာဏမုခေ၊ ဉာဏ်ခေါ်၌။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့ ။ နာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ သောညေယျဓမ္မော၊ ထိုထင်ခြင်းသို့မရောက်သောသိအပ်သော တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဧတေသံ သုပိနာနံ၊ ဤအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိံ၊ အကျိုးကို။ ကထေထ၊ ဟောတော်မူပါကုန်လော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာပုစ္ဆိ၊လျှောက်၏။) မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဧတံ၊ ထိုမင်းကြီးဆိုသော စကားသည်။ ဧဝံ၊ မင်းကြီး ဆိုတိုင်းသာ လျှင် မှန်၏။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ၌။ မံ၊ ငါဘုရားကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဧတေသံ သုပိနာနံ၊ ထို အိပ်မက်တို့၏။ အန္တရာယံ၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ နိပ္ဖတ္တိံဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ အညော၊ တစ်ပါးသော။ သမတ္ထောနာမ။ စွမ်းနိုင်သော သူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဟံ၊ငါသည်။ တေ၊ သင်မင်းကြီးအား။ ကထေဿာမိ၊ ဟောအံ့။ အပိစ။စင်စစ်သော်ကား။ တွံ၊ သင်မင်းကြီးသည်။

ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌနိယာမေနေ၀၊မြင်တိုင်းမြင်တိုင်းသော အမှတ်ဖြင့်သာ လျှင်။ သုပိနေ၊ အိပ်မက်တို့ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ။ (မိန့်တော်မူ၏။)၊ "ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်း ပြီ။" ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊သည်။ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌနိယာမေနေ၀၊ သာလျှင်။ ကထေန္တော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။

"ဥသဘာ ရုက္ခာ ဂါဝိယော ဂဝါစ၊ အဿော ကံသော သင်္ဂါလီစ ကုမ္ဘော။ ပေါက္ခရဏီစ အပါကစန္ဒနံ၊ လာဗူနိ သီဒန္တိ သိလာ ပ္လဝန္တိ။ မဏ္ဍူကိယော ကဏှသပ္ပေ ဂိလန္တိ၊ ကာကံ သုဝဏ္ဏာ ပရိဝါရယန္တိ။ တသာ ဝကာ ဧဠကာနံ ဘယာဟီ"တိ

ဣမံ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ ကထေသိ။

ဣမံ မာတိကံ၊ ဤမာတိကာကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

(ဂါထာအနက်များကို အစိပ်ပွါယ်အကျဉ်း၌ရှု)

(၁) အဟံဘန္တေ (ပ) ဒုတိယံ ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်ပြီ။ စတ္တာရော၊ လေးကောင်ကုန်သော။ အဉ္ဇနဝဏ္ဏာ၊ မျက်စဉ်း ညိုအဆင်းနှင့် တူကုန်သော။ ကာဠဥသဘာ၊ နွားနက်ဥသဘတို့သည်။ "ယုဒ္ဓိသာမ၊ ‌ေ၀့ကုန်အံ့။ " ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ ဒိသာဟိ၊ အရပ် လေးမျက်နှာတို့မှ။ ရာဇင်္ဂဏံ၊ မင်းရင်ပြင်သို့။ အာဂန္တွာ၊လာ၍ "ဥသဘယုဒ္ဓံ၊ နွားဥသဘ‌ေ၀့ခြင်းကို။ ပဿိဿာမ၊ ကြည့်ကုန်အံ့။" ဣတိ၊ သို့။ မဟာဇနေ၊ လူအများသည်။ (ရာဇင်္ဂဏေ-၌။) သန္နိပတိတေ၊ စည်းဝေးသည်ရှိ သော်။ ယုဇ္ဈနာကာရံ၊ ‌ေ၀့အံ့သော အခြင်း အရာကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ နဒိတွာ၊ တွန်၍။ ဂဇ္ဇိတွာ၊ ကြုံးဝါး၍။

အယုဋ္ဌိတွာဝ၊ မဝှေ့မူ၍ သာလျှင်။ ပဋိက္ကန္တာ၊ ဖဲကုန်၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဣမံသုပိနံ၊ ဤအိပ်မက်ကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်ပြီ။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ကော၊ အဘယ် နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏။) " မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ တဝ၊ သင်မင်း ကြီး၏။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်သာလျှင်တည်း။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ကာလေ၊ လက်ထက်တော်၌။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ် လတ့်သာလျှင် တည်း။ အနာဂတေပန၊ နောင် အခါ၌ကား။ အဓမ္မိ ကာနံ၊ တရား မစောင့်ကုန်သော။ ကပဏရာဇူနဉ္စ၊ မင်း,ဆင်းရဲသား တို့၏လည်းကောင်း။ အဓမ္မိကာနံ။ ကုန်သော။ မနုဿာနဉ္စ၊ လူတို့ ၏လည်းကောင်း။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ လောကေ၊ လူသည်။ ဝိပရိဝတ္တမာနေ၊ ပြောင်းပြန် ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကုသလေ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဩဿန္နေ၊ ဆုတ်ယုတ်လတ်သော်။အကုသလေ၊ အကုသိုလ်သည်။ ဥဿန္နေ၊ ပြန့်ပြောသည်ရှိသော်။ လောကဿ၊ လူ၏။ ပရိဟာယနကာလေ၊ ယုတ်သောကာလ၌။ ဒေဝေါ၊မိုးသည်။ သမ္မာ။ ကောင်းစွာ။ န ဝဿိဿတိ၊ မရွာအံ့။ မေဃပါဒါ၊ မိုးရွာ ခြင်းတို့သည်။ ပစ္ဆိဇ္ဇိဿန္တိ။ ပြတ်ကုန်လတ့်။ သဿာနိ၊ ကောက်တို့ သည်။ မိလာယိဿန္တိ၊ ညှိုးကုန်လ၀့်။ ဒုဗ္ဘိက္ခံ၊ ငတ်မွတ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ့်၊ ဝဿိတုကာမာ ဝိယ၊ ရွာခြင်းငှါ အလိုရှိကုန် သကဲ့သို့။ စတူဟိဒိသာဟိ၊ အရပ်လေး မျက်နှာတို့မှ။ မေဃာ၊ မိုးတို့ သည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ တက်ကုန်၍။ ဣတ္ထိကာဟိ၊ မိန်းမတို့သည်။ အာတာပေ၊ နေပူ၌။ ပတ္ထရာနံ ဖြန့်၍လှန်း အပ်ကုန်သော။ ဝီဟိအာဒီနံ၊ ကောက်အစရှိသည်တို့ကို။ တေမနဘယေန၊ မိုးစိုခြင်းမှ ကြောက်သောကြောင့်။ အန္တောပဝေသိတကာလေ၊ အိမ်သို့သွင်း

သောကာလ၌။ ပုရိသေသု၊ယောက်ျားတို့သည်။ ကုဒ္ဒါလပိဋက
ဟတ္ထေသု၊ ပေါက်တူး၊ တောင်းလက်စွဲကုန်လျက်။ အာဠ္ဟဗန္ဓ နတ္ထာယ၊
လယ်ကန်သင်းတည်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နိက္ခန္တေသု၊ ထွက်ကုန်သည်ရှိ
သော်။ ဝဿနာကာရံ ရွာအံ့သောအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတွာ၊ပြ၍။
ဂဇ္ဇိတွာ၊ ထစ်ကြိုး၍။ ဝိဇ္ဇုလတာ၊ လျှပ်စစ်နွယ်တို့သည်။
နိစ္ဆာရေတွာ၊ပြက်၍။ တေဥသဘာ၊ ထိုနွားဥသဘာတို့သည်။ အယု
ဇ္ဈိတွာ၊ မငြေ့ကုန်မူ၍။ (ပဋိက္ကန္တာ) ဝိယ၊ ဖဲကုန်သကဲ့သို့။ အဝဿိ
တွာဝ၊ မရွာမူ၍သာလျှင်။ ပလာယိဿန္တိ၊ ပြေးကုန်လတံ့၊ အယံ၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတဿ၊ ထိုရှေးဦးစွာ အိပ်မက်၏။ ဝိပါ
ကော၊ အကျိုးတည်း။ တုယှံပန၊ သင်မင်းကြီးအား။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထို
အိပ်မက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတစ်ခုသော။
အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ကို။
အာရဗ္ဘ၊ စွဲ၍။ ဧသ+ဧသော သုပိနော၊ ဤအိမ်မက်ကို။ ဒိဋ္ဌော၊
မြင်မက်အပ်ပြီ။ ဗြာဟ္မဏာပန၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်ကား။ အတ္တနော၊
မိမိ၏။ ဇီဝိတဝုတ္တိံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ကထယိံသု၊
ဆိုကုန်ပြီ။ " ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ သတ္ထာ၊ သည်။ သုပိနဿ၊ အိပ်မက်၏။
နိပ္ဖတ္တိံ။ အကျိုးကို။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။ "မဟာ ရာဇ၊ ကြီး။
ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော။ " ဣတိ၊ သို့။
အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။

(၂) ဒုတိယာယံ ဘန္တေ (ပ) မဟာရာဇာတိ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဒုတိယံ၊
နှစ်ခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်ပါပြီ။
ခုဒ္ဒကာ-အလွန်ငယ်ကုန်သော၊ ရုက္ခာစေဝ၊ သစ်ပင်တို့သည်လည်း
ကောင်း။ ဂစ္ဆာစ၊ ချုံတို့သည်လည်းကောင်း။ ပထဝိံ၊ မြေကို။ ဘိန္ဒိ

တွာ၊ ဖေါက်ကုန်၍။ ဝိဒတ္ထိမတ္တမွိ၊ တစ်ထွာမျှလည်းကောင်း။ ရတနမတ္တမ္ပိ၊ တစ်တောင်မျှလည်းကောင်း။ အနုဂ္ဂန္တွာဝ၊ တက်ကုန်၍။ ပုပ္ဖန္တိစေဝ၊ ပွင့်လည်း ပွင့်ကုန်၏။ ဖလန္တိစ၊ သီးလည်းသီးကုန်၏။ ဣမံ ဒုတိယံ၊ ဤနှစ်ခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်ပါပြီ။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ကော၊ အဘယ်ပါ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏။)။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကောပိ၊ အကျိုးသည်ကား။ လောက ဿ၊ လောက၏။ ပရိဟာယနကာလေ၊ ဆုတ်ယုတ်သောကာလ၌။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ပရိတ္တာယုကကာလေ၊ အသက်တိုသောကာလ၌။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ၊ နောင်အခါ၌။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ တိဗ္ဗရာဂါ၊ ထက်သောရာဂရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ အသမ္ပတ္တဝယာဝ၊ အရွယ်သို့မရောက်ကုန် သေးသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ကုမာရိယော၊ သတို့သမီးငယ်တို့ သည်။ ပုရိသန္တရံ၊ ယောက်ျားတပါးသို့။ ဂန္တွာ၊ ရောက်ကုန်၍။ ဥတုနိယော စေဝ၊ ဥတုလာကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဂဗ္ဘိနိယောစ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပုတ္တဓိတာဟိ၊ သား သမီးတို့ကို။ ဝဍ္ဍိဿန္တိ၊ ပွားကုန်လတ္တံ့။ ဟိ၊မှန်၏။ ခုဒ္ဒကရုက္ခာနံ၊ ငယ်စွာကုန်သောသစ်ပင်ချုံနွယ်တို့၏။ ပုပ္ဖဝိယ၊ အပွင့်ကဲ့သို့။ တာသံ၊ ထိုသတို့သမီးငယ်တို့အား။ ဥတုနိဘာဝေါ၊ ဥတုလာသောအဖြစ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဖလံဝိယစ၊ အသီးကဲ့သို့။ ပုတ္တဓီတရော၊ သားသမီးတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ၊ ဤ အိပ်မက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် လည်း။ တေ၊ သင်မင်းကြီးအား။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။မဟာ ရာဇ၊ကြီး။ တတိယံ၊သုံးခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ကထေဟိ၊

(၃) ဂါဝိယော ဘန္တေ (ပ) ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဂါဝိယော၊ နွားမကြီးတို့သည်။ တဒဟုဇာတာနံ၊ ထိုနေ့မွေးကုန်သော။ ဝစ္ဆကာနံ၊ နွားမငယ်တို့၏။ ခီရံ၊ နို့ကို။ ပိဝန္တိယော၊ စို့ကုန်သည်တို့ကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်၏။ မေ၊ ကျွန်ုပ်၏။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော၊ သုပိနော၊ အိပ်မက်သည်ကား။ အယံ၊ ဤအိပ်မက်ပါတည်း။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏၊ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ ကထေဟိ၊ သို့။ (အာဟ၊ လျှောက်။)။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကောပိ၊ အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေဧဝ၊ နောင်အချိန်၌သာလျှင်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ဇေဋ္ဌပစာယိက ကမ္မဿ၊ ကြီးသောသူတို့ကို အရိုအသေပြုသောအမှု၏။ နဋ္ဌကာလေ၊ ကွယ်ပျောက်သောကာလ၌။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ၊ နောင်အခါ၌။ သတ္တာ။တို့သည်။ မာတာပိတူသုဝါ၊ အမိအဖတို့၌လည်းကောင်း။ သဿုသသုရေသုဝါ၊ ယောက္ခမ မိန်းမယောက္ခမယောက်ျားတို့၌လည်းကောင်း။ လဇ္ဇံ၊ အရှက်ကို၊ အနုပဋ္ဌာပေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ကုဋုမ္ဗံ၊ ဥစ္စာကို။ သံဝိဒဟန္တာဝ၊ စီရင်ကုန်သည်သာလျှင်ဖြစ်၍။ ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ၊ စားရုံဝတ်ရုံမျှကိုလည်း၊ မဟလ္လကာနံ၊ ကြီးသောသူတို့အား။ ဒါတုကာမာ၊ ပေးခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒဿန္တိ။ ပေးကုန်လတ္တံ့။ အဒါတုကာမာ၊ ပေးခြင်းငှါအလိုမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နဒဿန္တိ၊ မပေးကုန်လတ္တံ့။ တဒဟုဇာတာနံ၊ ထိုနေ့၌ ဖွားကုန်သော။ ဝစ္ဆကာနံ၊ နွားမငယ်တို့၏။ ခီရံ၊ နို့ကို။ ပိဝန္တိယော၊ စို့ကုန်သော။ မဟာဂါဝိယောဝိယ၊ နွားမကြီးကဲ့သို့။ မဟလ္လကာ၊ ကြီးကုန်သောသူတို့သည်။ အနာထာ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အသယံဝသီ၊ မိမိတို့မှ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒါရကေ၊ သူငယ်တို့ကို။ အာရာဓေတွာ၊ နှစ်သက်စေ

၍။ ဇီဝိဿန္တိ၊ အသက်မွေးကုန်လတ့်။ ဣတောနိဒါနမွိ၊ ဤအိပ်မက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ တေ၊ သင်မင်းကြီးအား။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာရာဇ။ ကြီး။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော အိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ=မိန့်တော်မူ၏)။

(၄) မုရဝါဟေ ဘန္တေ၊ (ပ) ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မုရဝါဟေ၊ ဝန်ကိုဆောင်နိုင်ကုန်သော။ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နေ၊ အလုံးအရပ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ မဟာဂေါဏေ၊ နွားကြီးတို့ကို။ ယုဂပရမ္ပရာယ၊ ထမ်းပိုးအဆင့်ဆင့်ဖြင့်။ အယောဇေတွာ၊ မကကုန်မူ၍။ တရုဏေ၊ နို့စို့ နို့ခွါဖြစ်ကုန်သော။ ဂေါဒမ္မေ၊ နွားငယ်တို့ကို။ ဓုရေ၊ လှည်း၌။ ယောဇေန္တေ၊ ကကုန်သည်တို့ကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်၏။ တေ၊ ထိုနို့စို့နို့ခွါ ဖြစ်ကုန်သော နွားငယ်တို့သည်။ ဓုရံ၊ ဝန်ကို။ ဝဟိတုံ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဆဍ္ဍေတွာ၊ စွန့်၍။ အဋ္ဌံသု၊ နေကုန်၏။ သကဋာနိ၊ လှည်းတို့သည်။ နပ္ပဝဋ္ဋိံသု၊ မလည်ကုန်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်သော။ သုပိနော။ အိပ်မက်သည်ကား။ အယံ၊ ဤအိပ်မက်ပါပေတည်း။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးကား။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏။)။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကောပိ။ အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေ ဧဝ၊ နောင်အခါ၌သာလျှင်။ အဓမ္မိကရာဇူနံ၊ တရားမစောင့်သော မင်းတို့၏။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ အဝိဿတိ၊ လတ့်။ ဟိ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ၊ နောင်အခါ၌။ အဓမ္မိက ကပဏရာဇာနော၊ တရားမစောင့်ကုန်သော မင်းဆင်းရဲတို့သည်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိကုန်သော။ ပဝေဏိ

ကုသလာနံ၊ အစဉ်အဆက်၌ လိမ္မာကုန်သော။ ကမ္မံ၊ မင်းမှုကို။ နိတ္ထု
ရဏာသမတ္ထာနံ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ မဟာမတ္တာနံ၊
အမတ်ကြီးတို့အား။ ယသံ၊ စည်းစိမ် ကို။ နဒသဿန္တိ၊ မပေးကုန်လတ့်။
ဓမ္မသဘာယံ၊ ဓမ္မသဘင်၌။ ဝိနိစ္ဆယ ဌာနေမိ၊ တရားဆုံးဖြတ်သော
အရာ၌လည်း။ ပဏ္ဍိတေ၊ ပညာရှိကုန်သော။ ဝေါဟာရကုသလေ၊
တရားဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ လိမ္မာကုန်သော၊ မဟလ္လကေ၊ ကြီးကုန်သော၊
အမစ္စေ၊ အမတ်တို့ကို။ နဌပေဿန္တိ၊ မထားကုန်လတ့်။ တဗ္ဗိပရိ
တာနံ။ ထိုအမတ်ကြီးတို့မှ ပြန်ကုန်သော။ တရုဏာ တရုဏာနံပန၊
အလွန်ငယ်ကုန်သောသူတို့အားကား။ ယသံ၊ စည်းစိမ်ကို။ ဒဿန္တိ၊
ပေးကုန်လတ့်။ တထာရူပေဧဝ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်
ကုန်သောသူတို့ကို။ ဝိနိစ္ဆယဌာနေ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌။ ဌပေ
ဿန္တိ၊ ထားကုန်လတ့်။ တေ၊ ထိုငယ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ရာဇ
ကမ္မာနိစေဝ၊ မင်းအမှုတို့ကိုလည်းကောင်း။ ယုတ္တာ ယုတ္တာဥ္စ၊
သင့်မသင့်ကိုလည်းကောင်း။ အဇာနန္တာ၊ မသိကုန်သည်ဖြစ် ၍။ တံ
ယသံ၊ ထိုစည်းစိမ်ကို။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ။ နေဝ သက္ခိဿန္တိ၊
မတတ်နိုင်ကုန်လတ့်။ ရာဇကမ္မာနိ၊ မင်းအမှုတို့ကို။ နိတ္ထုရိတုံ၊
ဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ။ န သက္ခိဿန္တိ၊ လတ့်။ တေ၊ ထိုအလွန်ငယ်ကုန်
သောသူတို့သည်။ အသက္ကောန္တာ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မ
ဓုရံ၊ မင်းမှုဝန်ကို။ ဘဉ္ဇေဿန္တိ၊ စွန့်ကုန်လတ့်။ မဟလ္လကာပိ၊ ကြီးသည်
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာမစ္စာ၊ ပညာရှိအမတ်တို့ သည်။ ယသံ၊
စည်းစိမ်ကို။ အလာဘန္တာ၊ မရကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကိစ္စာနိ၊ မင်းမှုကိစ္စ
တို့ကို။ နိတ္ထုရိတုံ၊ ရွက်ဆောင်ခြင်းငှါ။ သမတ္ထာပိ၊ တတ်နိုင် ကုန်သော်
လည်း။ " အမှာကံ၊ ငါတို့အား။ ဧတေဟိ၊ ထိုမင်းမှုထမ်းတို့ဖြင့်။ ကိံ၊
အဘယ်မှုအံ့နည်း။ မယံ၊ငါတို့သည်။ ဗာဟိရကာ၊ ပြင်ပတို့သည်။

ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဗ္ဘန္တရိကာ၊ အတွင်းသားဖြစ်ကုန်သော။ ကရဏာဒါရကာ၊ အလွန်ငယ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကုန်လတ္တံ့။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ မင်းမှုတို့ကို။ န ကရိဿန္တိ၊ မပြုကုန်လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သဗ္ဗတ္ထာပိ၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တေသံ ရာဇူနံ၊ ထိုတရားမစောင့်ကုန်သောမင်းတို့အား။ ဟာနိယေဝ၊ ဆုတ်ယုတ်သည်သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ မုရဲ ငန်ကို။ ဝဟိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထာနံ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သော။ ဝစ္ဆဒမ္မာနံ၊ နို့စို့နို့ခွါ ဖြစ်ကုန်သောနွားတို့ကို။ မုရေ၊ လှည်း၌။ ယောဇိတကာလောဝိယ၊ ကသော ကာလကဲ့သို့။ မုရဝါဟာနံ၊ ငန်ကိုရွက်ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ မဟာဂေါဏာနဥ္စ၊ နွားကြီးတို့ကိုလည်း။ ယုဂပရမ္ပရာယ၊ ထမ်းပိုးအဆင့်ဆင့်ဖြင့်။ အယောဇိတကာလောဝိယ၊ မကသောကာလကဲ့သို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ၊ ဤအိပ်မက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ တေ၊သင်မင်းကြီးအား။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာရာဇ ကြီး၊ ပဥ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။)။

(၅) ဘန္တေ ဧကံ (ပ) ဆဋ္ဌ ကထေဟိ မဟာရာဇာတိ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ (အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်။) ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ ဥဘတောမုခံ၊ နှစ်ဖက်သော မျက်နှာရှိသော။ အဿံ၊ မြင်းကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်၏။ တဿ၊ ထိုမြင်း၏။ ဒွီသု၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ ပဿေသု၊ နံပါးတို့၌။ ယဝသံ၊ မုယောနှမ်းကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ သော၊ ထိုမြင်းသည်။ ဒွီဟိ မုခေဟိ၊ နှစ်ဖက်သော ခံတွင်းတို့ဖြင့်။ ခါဒတိ၊စား၏။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပဥ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော။ သုပိနော၊ အိပ်မက်သည်။ အယံ၊ ဤအိပ်မက်တည်း။ ဣမဿ၊

ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါ ကောသည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏။)၊ ဣမသ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကောပိ၊ အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ အဓမ္မိကရာဇကာလေယေဝ၊ တရားမစောင့်သောမင်း၏ လက်ထက်၌သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ ၌။ အဓမ္မိကာ၊ တရားမစောင့်ကုန်သော၊ ဗာလရာဇာနော၊ မင်းမိုက်တို့သည်။ အဓမ္မိကေ၊ တရား မစောင့်ကုန်သော။ လောလမနုဿေ၊ လျှပ်ပေါ်လောလီကုန်သော သူတို့ကို။ ဝိနိစ္ဆယေ၊ တရားဆုံးဖြတ်သော အရာ၌။ ဌပေဿန္တိ၊ ထားကုန်လတ္တံ့။ ပါပပုညေသု၊ ကောင်းမှုမကောင်းမှုတို့၌။ အနာဒရာ၊ မရှုကုန်သော။ တေ ဗာလာ၊ ထိုလူမိုက်တို့သည်။ သဘာယံ၊ တရား သဘင်၌။ နိသီဒိတွာ၊ နေ၍။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဒေန္တာ၊ ပေးကုန်သည်ရှိသော်။ အသော၊ မြင်းသည်။ ဒွိဟိမုခေဟိ၊ နှစ်ဖက်သောခံတွင်းတို့ဖြင့်။ ယဝသံ၊ မုယောကို။ (ခါဒိဿတိ) ဝိယ-စားသကဲ့သို့။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ဖက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာနံ၊ တရားဘက်တို့၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ လဉ္စံ၊ တံစိုးကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ခါဒိဿန္တိ၊ စားကုန်လတ္တံ့။ ဣတော နိဒါနမ္ပိ၊ ဤအိပ်မက် ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ တေ၊ သင်မင်းကြီးအား၊ ဘယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာရာဇကြီး။ ဆဋ္ဌ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။)

(၆) ဘ ႏ္တ မဟာဇနော (ပ) သတ္တမံ ကထေဟိတိ

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မဟာဇနော၊ လူအများသည်၊ သတသဟဿ ဌှနိကံ၊ အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော။ သုဝဏ္ဏပါတိံ၊ ရွှေခွက်ကို။ သမ္မဇ္ဇိတွာ။ သုတ်သင်၍။ "ဣဓ၊ ဤရွှေခွက်၌။ ပဿာဝံ၊ ကျင်ငယ်ကို၊ ကရောဟိ၊ စွန့်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကဿ၊ တစ်ကောင်သော။

ဇရသိဂ်ါလသာ၊" မြေခွေးဖိုအား။ ဥပနာမေသိ၊ ထား၏။ တတ္ထ၊ ထိုရွှေခွက်၌။ ပဿာဝံ၊ ကျင်ငယ်ကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုသော၊ ဝါ စွန့်သော။ တံ၊ ထိုမြေခွေးဖိုကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်၏။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဆဋ္ဌေ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော။ သုပိနေ၊ အိပ်မက်သည်။ အယံ၊ ဤအိပ်မက်တည်း။ က္ကမဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏။)၊ (မဟာရာဇ၊ ကြီး။) က္ကမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏၊ ဝိပါကောပိ၊ အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေယေဝ၊ ၌။ အဓမ္မိကာ၊ တရားမစောင့်ကုန်သော၊ ဝိဇာတိရာဇာနော၊ မျိုးမမှန်သောမင်းတို့သည်။ ဇာတိသမ္ပန္နာနံ အမျိုးနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့အား။ အာသင်္ကာယ၊ ရွံ့ရှာခြင်းကြောင့်။ ယသံ၊ စည်းစိမ်ကို။ နဒဿန္တိ၊ မပေးကုန်လတ့်။ အကုလီနာနံယေဝ၊ အမျိုးယုတ်သောသူတို့အားသာလျှင်၊ ဒဿန္တိ၊ ပေးကုန်လတ့်။ (ကုလီနေ၊ အမျိုးမြတ်သောသူတို့ကို။ ဆဋ္ဌေဿန္တိ၊ စွန့်ကုန်လတ့်။) ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ မဟာကုလာနိ၊ အမျိုးမြတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတာနိ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လာမကကုလာနိ၊ အမျိုးယုတ်သောသူတို့သည်။ ဣဿရာနိ၊ အစိုးရကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ၊ လတ့်)၊ တေစကုလီနပုရိသာ၊ ထိုအမျိုးမြတ်သောသူတို့သည်လည်း။ ဇီဝိတုံ၊ အသက်မွေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ " က္ကမေ၊ ဤသူယုတ်တို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဇီဝိဿာမ၊ အသက်မွေးကုန်အံ့။" ဣတိ၊ သို့။ အကုလီနာနံ၊ အမျိုးယုတ်သောသူတို့အား။ ဓီတရော၊ သမီးတို့ကို။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကုန်လတ့်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဇရသိဂ်ါလဿ၊ မြေခွေးဖိုအား။ သုဝဏ္ဏပါတိယံ၊ ရွှေခွက်၌။ ပဿာဝ ကရဏသဒိသော၊ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းနှင့်တူသည်။ (ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့)။ (ဧဝံ-တူ)၊ တာသံ ကုလဓီတာနံ၊

ထိုအမျိုးကောင်းသမီး တို့၏။ အကုလီနေဟိ၊ အမျိုးယုတ်သူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံဝါသော၊ ပေါင်းဖော်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ့်။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ၊ ဤ အိပ်မက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် လည်း။ တေ၊ သင်မင်းကြီးအား၊ ဘယံ၊သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (မဟာရာဇ ကြီး)၊ သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော့။ ဣတိ၊သို့။ (အာဟ။ ၏)။

(၇) ဘန္တေ ဧကော(ပ) အဒ္ဒသံ ကထေဟီတိ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော၊ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ရဇ္ဇုံ၊ လွန်ကို။ ဝဋ္ဋေတွာ၊ ကျစ်၍။ ပါဒမူလေ၊ ခြေရင်း၌။ နိက္ခိပတိ၊ ထား၏။ တေန၊ ထိုယောက်ျားသည်။ နိသိန္န ပီဌဿ၊ ထိုင်အပ်သောအင်းပျဉ်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ သယိတာ၊ အိပ်သော။ ဧကာ၊ တစ်ကောင်သော။ ဆာတသိင်္ဂါလီ၊ ဆာမွတ်သော မြေခွေးမသည်။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဝါ၊ သည်။ အဇာနန္တဿေ ဝ၊ မသိစဉ်ပင်။ တံ၊ ထိုလွန်ကို။ ခါဒတိ၊ စား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ သည်။ အဒ္ဒသံ၊ ၏။ မေ၏။ သတ္တမော။ သော။ သုပိနော၊သည်။ အယံ၊ ဤအိပ်မက်တည်း။ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကော၊သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) ။(မဟာရာဇကြီး)၊ ဣမဿ၊ ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကောပိ၊ အကျိုးသည်လည်း၊ အနာဂတေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ၌။ ဣတ္ထိ ယော၊ မိန်းမတို့သည်။ ပုရိသလောလာ၊ ယောက်ျား၌ လောလီကုန် သည်။ သုရာလောလာ၊ သေသောက်ခြင်း၌လော်လီကုန်သည်။ အလင်္ကာရလောလာ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း၌လော်လီကုန်သည်။ ဝိသိခါ လောလာ၊ လှည့်ပတ်ခြင်း၌ လော်လီကုန်သည်။ အာမိသလောလာ၊ အာမိသ၌လောလီကုန်သည်။ ဒုဿီလာ၊ သီလမရှိကုန်သည်။

ဒုရာစာရာ၊ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
လတ္တံ့။ တာ၊ ထိုမိန်းမတို့သည်။ သာမိကေဟိ၊ လင်တို့သည်။ ကာသိဂေါ
ရက္ခာဒီနိ၊ လယ်ထွန်ခြင်း၊ နွားကျောင်းခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
အမှုကိစ္စတို့ကို၊ ကာတ္ဘာ၊ပြုကုန်၍။ ကိစ္ဆေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ကာသိ ရေန၊
ဆင်းရဲသဖြင့်။ သမ္ဘတံ၊ ဆည်းပူးအပ်သော။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ ဇာရေဟိ၊
သယောင်လင်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သုရံ၊ သေကို။ ပိဝိန္တိ ယော၊
သောက်ကုန်လျက်။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ပန်းနံ့သာပျောင်းကို။
ဓာရယမာနာ=ဆင်ယင်ကုန်လျက်။ အန္တောဂေဟေ=အိမ်တွင်း၌။
အစ္စာယိကမ္ပိ=အဆောတလျင်ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကိစ္စံ=အ
မှုကို။ အနောလောကေတွာ=မကြည့်မူ၍။ ဂေဟေ=အိမ်၌။ ပရိက္ခေ
ပဿ=နံရံ၏။ ဥပရိဘာဂေနပိ=အထက်အဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဆိဒ္ဒ
ဋ္ဌာနေဟိပိ=အပေါက်ရှိရာအရပ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဇာရေ=သ
ယောင်လင်တို့ကို။ ဥပဓာရယမာနာ=စုံစမ်းကြည့်ရှုကုန်လျက်။ သွေ=
နက်ဖြန်၌။ ဝပိတဗ္ဗယုတ္တကံ=မျိုးကြဲအပ်သည်နှင့်ယှဉ်သော။ ဗီဇမ္ပိ=မျိုး
စပါးကိုလည်း။ကောဋ္ဌေတွာ=ထောင်း၍။ ယာဂုဘတ္တခဇ္ဇကာဒီနိ=ထ
မင်းခဲဖွယ်အစရှိသည်တို့ကို။ သမ္မာဒေတွာ=ပြည့်စုံစေ၍။ ခါဒမာနာ=
ခဲကုန်လျက်။ ဝိလုမ္ပိဿန္တိ=ခိုးစားကုန်လတ္တံ့။ (ကိမိဝ=အဘယ်ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား) ဟေဋ္ဌာပိဋ္ဌကေ=အင်းပျဉ်အောက်၌။ နိပန္နဆာတသိင်္ဂါ
လိ=ဝပ်၍နေသောအဆာမွတ်သော မြေခွေးသည်။ ဝဋ္ဋေတွာ
ဝဋ္ဋေတွာ=ကျစ်၍ကျစ်၍။ ပါဒမူလေ=ခြေရင်း၌။ နိက္ခိတ္တရဇ္ဇုံ=ထား
သောလွန်ကို။(ဝိလုမ္ပတိဝိယ=ခိုးစားသကဲ့သို့တည်း) ဣတောနိဒါနမ္ပိ=
ကြောင့်လည်း။ နတ္ထိ=မရှိ။ (မဟာရာဇ=ကြီး။) အဋ္ဌမံ=ရှစ်ခုမြောက်
သောအိမ်မက်ကို။ ကထေဟိ=ဆိုလော့။ ဣတိ=သို့။(အာဟ=၏။)

(၈) ဘန္တေ ရာဇဒွါရေ (ပ) နဝမံ ကထေဟီတိ။

ဘန္တေ=ဘုရား။ ရာဇဒွါရေ=မင်းအိမ်တံခါး၌။ ဗဟူဟိ=များစွာ ကုန်သော။ တုစ္ဆကုမ္ဘေဟိ=အချည်းနှီးသောရေအိုးတို့ဖြင့်။ ပရိဝါ ရေတွာ=ခြံရံ၍။ ဌပိတံ=ထားအပ်သော။ ဧကံ=တစ်ခုသော။ မဟာ န္တံ=ကြီးစွာသော။ ပူရိတကုမ္ဘံ=ရေပြည့်အိုးကို။ အဒ္ဒသံ=၏။ ပန=ဆက်ဦး အံ့။ စတ္တာရောပိ=လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာ=အမျိုး တို့သည်။ စတူဟိဒိသာဟိစ=တူရူဖြစ်သောအရပ်လေးပါးတို့မှလည်း ကောင်း။ စတူဟိအနုဒိသာဟိစ=အထောင့်ဖြစ်သောအရပ်လေးမျက် နှာတို့မှလည်းကောင်း။ ဃဋေဟိ=အိုးတို့ဖြင့်။ ဥဒကံ=ရေကို။ အာဟ ရိတွာ=ဆောင်ယူကုန်၍။ အာဟရိတွာ=၍။ ပူရိတကုမ္ဘမေဝ=ပြည့် သောအိုးကိုသာလျှင်။ ပူရေန္တိ=ပြည့်စေကုန်၏။ (ဝါ) လောင်းကုန်၏။ ပူရိတပူရိတံ=လောင်းတိုင်းလောင်းတိုင်းသော။ ဥဒကံ=ရေသည်။ ဥတ္တ ရိတွာ=အကောာ်သို့လျှံတက်၍။ ပလာယတိ=စီးသွား၏။ တေပိ=ထိုလူ တို့သည်လည်း။ ပုနပ္ပုနံ=အဖန်တလဲလဲ။ တတ္ထေဝ=ထိုပြည့်သောအိုး ၌သာလျှင်။ ဥဒကံ=ရေကို။ အာသိဥ္စန္တိ=လောင်းကုန်၏။ တုစ္ဆကုမ္ဘေ ပန=အချိးနှီးသောအိုးတို့ကိုကား။ ဩလောကေန္တာပိ=ကြည့်သောသူ တို့သည်လည်း။ နတ္ထိ=မရှိကုန်။ မေ=အကျွန်ုပ်၏။ အဋ္ဌမော=ရှစ်ခု မြောက်သော။ သုပိနော=အိပ်မက်သည်ကား။ အယံ=ဤအိပ်မက် တည်း။ ဣမဿ=ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကော=အကျိုးသည်။ ကော= နည်း။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=ဆို၏။) ဣမဿ=၏။ ဝိပါကောပိ= အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေယေဝ=နောင်အခါသာလျှင်။ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတ့်။ ဟိ=မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ=၌။ လောကော= သည်။ ပရိဟာယိဿတိ=ဆုတ်ယုတ်လတ့်။ ရဋ္ဌံ=တိုင်းနိုင်ငံ သည်။ နိရောဇံ=ဩဇာမရှိသည်။ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတ့်။ ရာဇာနော=

မင်းတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတာကပဏာ=ဆင်းရဲကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကုန်လတံ့။ ယော=အကြင်သူသည်။ ဣဿရော=အစိုးရသောမင်းသည်။ ဘဝိဿတိ=တံ့။ တဿ=ထိုမင်း၏။ ဘဏ္ဍာဂါရေ=ဘဏ္ဍာတိုက်၌။ သတသဟဿမတ္တာ=တစ်သိန်းမျှကုန်သော။ကဟာပဏာ= အသပြာတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ=ကုန်လတံ့။ တေ=ထိုမင်းတို့သည်။ ဧဝံ= ဤသို့။ ဒုဂ္ဂတာ=ဆင်းရဲကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သော။ ဇနပဒေ=ဇနပုဒ်သားတို့ကို။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ကမ္မေဝ=အမှုတို့ ကိုသာလျှင်။ ကာရိဿန္တိ=ပြုစေကုန်လတံ့။ မနုဿာ=လူတို့သည်။ ဥပဒ္ဒုတာ=မင်းတို့နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သကေ=မိမိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မန္တေ=အမှုတို့ကို။ ဆဍ္ဍေတွာ=စွန့်ကုန်၍။ ရာဇူန ညေဝ=မင်းတို့၏သာလျှင်။ အတ္ထာယ=အကျိုးငှါ။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏာနိ=ကောက်ပဲတို့ကို။ ဝပန္တာ=ကြဲကုန်လျက်။ ရက္ခန္တာ=စောင့်ရှောက်ကုန်လျက်။ လာယန္တာ=ရိပ်ကုန်လျက်။ မဒ္ဒန္တာ=နယ်ကုန်လျက်။ ပဝေသေန္တာ= သွင်းကုန်လျက်။ ဥစ္ဆုခေတ္တာနိ=ကြံခင်းတို့ကို။ ကရောန္တာ=ပြုကုန်လျက်။ ယန္တာနိ=ယန္တရားတို့ကို။ ကရောန္တာ=လျက်။ယန္တာနိ=ယန္တရားတို့ကို။ ဝါဟေန္တာ=ရွက်ဆောင်ကုန်လျက်။ ဖာဏိတာဒီနိ=တင်လဲအစရှိသည်တို့ကို။ ပစန္တာ=ချက်ကုန်လျက်။ ပုပ္ဖါရာမေစ=ပန်းအရံတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဖလာရာမေစ=သစ်သီးအရံတို့ကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တာ=ပြုကုန်လျက်။ တတ္ထ တတ္ထ=ထိုထိုအရပ်၌။ နိပ္ဖန္နာနိ=ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒီနိ=ကောက်ပဲအစရှိသည်တို့ကို။ အာဟရိတွာ=ဆောင်ကုန်၍။ ရညော=မင်း၏။ ကောဋ္ဌာဂါရမေဝ=ကျီကိုသာလျှင်။ ပူရေဿန္တိ=ပြည့်စေကုန်လတံ့။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ဂေဟေသု=အိမ်တို့၌။ကုစ္ဆကောဋ္ဌေ=အချည်းနှီးသောကျီတို့ကို။ ဩလောကေန္တာပိ=ကြည့်ကြကုန်သောသူတို့သည်လည်း။ နဘဝိဿန္တိ

-မရှိကုန်လတုံ့။ တုစ္ဆကုမ္ဘ-အချည်းနှီးသောအိုးတို့ကို။ အနောလော ကေတွာ-မကြည့်မူ၍။ ပူရိတကုမ္ဘ-ပြည့်သောအိုးတို့ကို။ပူရဏာ သဒိသမေဝ-လောင်းသည်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လ တုံ့။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ-ဤအိပ်မက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ တေ-အား။ ဘယံ-သည်။နတ္ထိ-မရှိ။ (မဟာရာဇ-ကြီး) နဝမံ- ကိုးခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ-ဆိုလော့။ ဣတိ- ဤသို့။ (အာဟ-မိန့်ဆိုတော်မူ၏)

(၉) ဘန္တေ ဧကံ (ပ) ဒသမံ ကထေဟိတိ။

ဘန္တေ-ရား။ ဧကံ-တစ်ခုသော။ ပဉ္စဝဏ္ဏပဒုမသဉ္ဆန္န-ငါးပါး သောအဆင်းရှိသောကြာပဒုမ္မာတို့ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော။ ဂမ္ဘီရံ-နက်စွာ သော။ သဗ္ဗတော-ထက်ဝန်ကကျင်မှ။တိတ္ထံ-ဆိပ်ရှိသော။ ပေါက္ခ ရဏိံ-ရေကန်ကို။ အဒ္ဒသံ-မြင်မက်၏။ သမန္တတော-ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဒွိပဒစတုပ္ပဒါ-အခြေနှစ်ချောင်း၊အခြေလေးချောင်းရှိကုန်သောသား ငှက်တို့သည်။ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်းကုန်၍။ တတ္ထ-ထိုရေကန်၌။ ပါနီယံ-ရေကို။ ပိဝန္တိ-သောက်ကုန်၏။ တဿာ-ထိုရေကန်၏။ မဇ္ဈေ- အလယ်ဖြစ်သော။ ဂမ္ဘီရဋ္ဌာနေ-နက်ရာအရပ်၌။ ဥဒကံ-ရေသည်။ အာဝိလံ-နောက်၏။ တီရပ္ပဒေသသု-ကမ်းနားအရပ်တို့၌။ဒွိပဒစ တုပ္ပဒါနံ-အခြေနှစ်ချောင်း၊အခြေလေးချောင်းရှိကုန်သောသား ငှက်တို့၏။ အက္ကမဋ္ဌာနေ-နင်းရာအရပ်၌။ (ဥဒကံ-ရေသည်။) အစ္ဆံ ဝိပ္ပသန္နံ-ကြည်လင်၏။ အနာဝိလံ-မနောက်။ ဧဝံ-သို့။ အဟံ-သည်။ အဒ္ဒသံ-မြင်မက်၏။ မေ-အကျွန်ုပ်၏။ နဝမော-ကိုးခုမြောက်သော။ သုပိနော-သည်။ အယံ-တည်း။ ဣမဿ-၏။ ဝိပါကော-သည်။ ကော-နည်း။ ဣတိ-သို့။(အာဟ-၏)။ ဣမဿ-၏။ ဝိပါကောပိ- အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေယေဝ-နောင်အခါသာလျှင်။

ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတံ့။ ဟိ=မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ=၌။ ရာဇာနော=မင်း
တို့သည်။ အဓမ္မိကာ=တရားမစောင့်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကုန်
လတံ့။ ဆန္ဒာဒိဝသေန=ဆန္ဒာဂတိအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။
အဂတိံ=အဂတိသို့။ ဂစ္ဆန္တာ=လားကုန်လျက်။ ရဇ္ဇံ=မင်းအဖြစ်ကို။ ကာ
ရေဿန္တိ=ပြုစေကုန်လတံ့။ ဓမ္မေန=တရားသဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယံနာမ=တရား
သဖြင့်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမည်သည်။ နဒဿန္တိ=မပေးကုန်လတံ့။ လဉ္စဝိတ္တ
ကာ=တံစိုးစားကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကုန်လတံ့။ ဓနလောလာ=
ဥစ္စာလောလီကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ=လတံ့။)ရဋ္ဌဝါသိကေသု=တိုင်း
နိုင်ငံ၌နေကုန်သောသူတို့၌။ နေသံ=ထိုတရားမစောင့်သောမင်းတို့
အား။ ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဒယာနာမ=ခန္တိ မေတ္တာ ကရုဏာတို့မည်သည်။
နဘဝိဿန္တိ=မဖြစ်ကုန်လတံ့။ ကက္ခဠာဖရုသာ=ကြမ်းကြုတ်ကုန်သည်
ဖြစ်၍။ ဥစ္ဆုယန္တေ=ကြံညှစ်ယန္တရား၌။ ဥစ္ဆုဂဏ္ဍိကာဝိယ=ကြံချောင်းကို
ကဲ့သို့။ မနုဿေ=လူတို့ကို။ ပီဠေန္တာ=နှိပ်စက်ကုန်လျက်။ နာနပ္ပကာ
ရေ=အထူးထူးအပြားပြားသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗလိံ=အခွန်
အတုတ်ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တာ=ဖြစ်စေကုန်လျက်။ ဓနံ=ဥစ္စာကို။ ဂဏှိဿန္တိ=
ယူကုန်လတံ့။ မနုဿာ=လူတို့သည်။ ဗလိပီဠိတာ=အခွန်အတုတ်တို့
ဖြင့်နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကိဉ္စိ=တစ်ရုံတစ်ခုကို။ ဒါတုံ=ပေးခြင်း
ငှါ။ အသက္ကောန္တာ=မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂါမနိဂမာဒယော=ရွာ
နိဂုံးအစရှိသည်တို့ကို။ ဆဍ္ဍေတွာ=စွန့်ကုန်၍။ ပစ္စန္တံ=ရပ်စွန်ပြည်နား
သို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ဝါသံ=နေခြင်းသို့။ ကပ္ပေဿန္တိ=ပြုကုန်လတံ့။
ပေါက္ခရဏိယာ=ရေကန်၏။ မဇ္ဈေ=အလယ်၌။ ဥဒကံ=ရေသည်။ အာ
ဝိလံ=နောက်သည်။ (ဟောတိ=) သေယျထာပိ=ဖြစ်သကဲ့သို့လည်း
ကောင်း။ ပရိယန္တေ=ကမ်းနားအရပ်၌။ ဥဒကံ=သည်။ ဝိပ္ပသန္နံ=ကြည်
သည်။ ဟောတိသေယျထာပိ=ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမဇန

ပဒေါ=အလယ်အလတ်ဖြစ်သောဇနပုဒ်သည်။ သုညော=ဆိပ်သည်။ ဘဝိဿတိ=လတ့်။ ဣတိနိဒါနမ္ဗိ=ကြောင့်လည်း။ တေ=အား။ ဘယံ=သည်။ နတ္ထိ=မရှိ။ (မဟာရာဇ=ကြီး။) ဒသမံ=ဆယ်ခုမြောက်သော အိပ်မက်ကို။ ကထေတိ=ဆိုလော့။ ဣတိ=သို့။ အာဟ=၏။

(၁၀) ဘဒ္ဒေ ဇကဲဿာယေဝ (ပ) ဧကာဒသမံ ကထေဟီတိ၊

ဘဒ္ဒေ=ရား။ "အပါက"န္တိ=မကျက်ဟူ၍။ ဝိစာရေတွာ=သုံးသပ်၍။ ဝိဘဇိတွာ=ဝေဖန်၍။ တီဟာကာရေဟိ=သုံးပါးကုန်သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပစ္စမာနံ=ကျက်သော။ (ဩဒနံ=ထမင်းကို) ဌပိတံ ဝိယ=ထားအပ်သကဲ့သို့။ ဇကဲဿာယေဝ=တစ်ခုတည်းသာဖြစ်သော။ ကုမ္ဘိယာ=အိုးဖြင့်။ (တီဟာကာရေဟိ=တို့ဖြင့်။) ပစ္စမာနံ=ချက်အပ်သော။ ဩဒနံ=ထမင်းကို။ အပါကံ=မကျက်သည်ကို။ အဒ္ဒသံ=မြင်မက်ပြီ။ (တဿကုမ္ဘဿ=ထိုအိုး၏။) ဧကသ္မိံပဿေ=တစ်ခုသောနံပါး၌။ အတိကိလိန္နော=အလွန်ပျော့သည်။ ဟောတိ=၏။ ဧကသ္မိံ ပဿေ=၌။ ဥတ္တဏ္ဍုလော=မနပ်သည်။ ဟောတိ=၏။ ဧကသ္မိံ ပဿေ=၌။သုပက္ကော=ကောင်းစွာကျက်သည်။ ဟောတိ=၏။ ဣတိ=သို့။ တီဟာကာရေဟိ=တို့ဖြင့်။ (ပါကံ=ကို) အဒ္ဒသံ=၏။ မေ=၏။ ဒသမော=သော။ သုပိနော=သည်။ အယံ=တည်း။ ဣမဿ=ဤအိပ်မက်၏။ ဝိပါကော=အကျိုးသည်။ကော=နည်း။ ဣတိ=သို့။(အာဟ=၏) ဣမဿ=၏။ ဝိပါကောပိ= အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေယေဝ=နောင်အခါ၌သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတ့်။ ဟိ=မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ=၌။ ရာဇာနော=မင်းတို့သည်။ အဓမ္မိကာ= တရား မစောင့်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကုန်လတ့်။ တေသု အဓမ္မိကေသု= ထိုသို့တရားမစောင့်ကုန်သောကြောင့်။ ရာဇယုတ္တာပိ= မင်းနှင့်စပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာပိ=ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည်လည်း

ကောင်း။ နေဂမဇာနပဒါပိ=နိဂုံးဇနပုဒ်၌ နေသောသူတို့သည်လည်း ကောင်း။ ဣတိ=သို့။ သမဏဗြာဟ္မဏေ= ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဥပါဒါယ=စွဲ၍။ သဗ္ဗေမနုဿာ=အလုံးစုံသော လူတို့သည်။ အဓမ္မိကာ=တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ=လတ့်။ တတော=ထိုသို့ တရားမစောင့်သောကြောင့်။ တေသံ=ထိုမင်းအစရှိသောသူတို့၏။ အာရက္ခဒေဝတာ=အစောင့်အရှောက်နတ်တို့လည်းကောင်း။ ဗလိပဋိဂ္ဂါဟိကာဒေဝတာ=ပူဇော်သက္ကာရခံသောနတ်တို့လည်းကောင်း။အာရက္ခဒေဝတာ=ရုက္ခစိုးနတ်တို့လည်းကောင်း။ အာကာသဋ္ဌဒေဝ တာ=ကောင်းကင်၌နေသောနတ်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိဧဝံ=သို့။ ဒေဝတာပိ=နတ်တို့သည်လည်း။ အဓမ္မိကာ=တရားမစောင့်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကုန်လတ့်။ အဓမ္မိကရာဇူနဉ္စ= တရားမစောင့်ကုန်သော မင်းတို့၏လည်း။ ရဋ္ဌေ=တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ဝါတာ=လေတို့သည်။ ဝိသမာ= မညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ခရာ၊ ပြင်းထန်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယိဿန္တိ၊ တိုက်ခတ်ကုန်လတ့်။ တေ၊ ထိုပြင်းထန်သောလေတို့သည်။ အာကာသဋ္ဌဝိမာနာနိ၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သောဗိမာန်တို့ကို။ ကမ္ပေဿန္တိ၊ တုန်လှုပ်စေကုန်လတ့်။ တေသု၊ ထိုလေတို့သည်။ ကမ္ပိတေသု၊ တုပ်လှုပ်စေကုန်သည်ရှိသော်။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ကုပိတာ၊ အမျက်ထွက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒေဝံ၊ မိုးကို။ ဝဿိတုံ၊ ရွာခြင်းငှါ။ နဒဿန္တိ၊ မပေးကုန်လတ့်။ ဝဿမာနောပိ၊ မိုးရွာသော်လည်း။ သကလရဋ္ဌေ၊ အလုံးစုံတိုင်းနိုင်ငံ၌။ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်ဖြင့်။ နဝဿိဿတိ၊ မရွာလတ့်။ ဝဿမာနောပိ၊ ရွာသော်လည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောတိုင်း၌။ ကသိကမ္မဿဝါ၊ လယ်ထွန်ခြင်းအမှုအားလည်းကောင်း။ ဝပ္ပကမ္မဿဝါ၊ စိုက်ပျိုးသောအမှုအားလည်းကောင်း။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။

နဝသိဿတိ၊ မရွာလတံ့။ စ၊ ဥပမာကား။ ရဋ္ဌေ၊ တိုင်း၌။ (နဝသိဿတိယထာ၊ မရွာသကဲ့သို့)။ ဧဝံ၊ ထိုအတူ။ ဇနပဒေပိ၊ ဇနပုဒ်၌လည်းကောင်း။ ဂါမေပိ၊ ရွာ၌လည်းကောင်း။ ဧကတဠကေပိ၊ တစ်ခုသော အိုင်၌လည်းကောင်း၊ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်ဖြင့်သာလျှင်။ နဝသိဿတိ၊ မရွာလတံ့။ တဠကဿ၊ တဘက်ဆည်ကန်၏။ ဥပရိ ဘာဂေ၊ အထက်အဖို့၌။ ဝဿန္တော၊ ရွာသောမိုးသည်။ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ၊ အောက်အဖို့၌။ နဝသိဿတိ၊ လတံ့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အဖို့၌။ ဝဿန္တော၊ ရွာသောမိုးသည်။ ဥပရိ၊ အထက်အဖို့၌၊ နဝသိဿတိ၊ မရွာလတံ့၊ ဧကသ္မိံဘာဂေ၊ တစ်ခုသောအရပ်အဖို့၌။ သဿံ၊ ကောက်သည်။ အတိဝဿေန၊ အလွန်မိုးရွာသဖြင့်။ နာသိဿတိ၊ ပျက်စီးလတံ့။ ဧကသ္မိံဘာဂေ၊ တစ်ခုသောအရပ်အဖို့၌။ အဝဿနေန၊ မိုးမရွာသဖြင့်။ (သဿံ၊ သည်။)၊ မိလာယိဿတိ၊ ညှိုးလတံ့။ ဧကသ္မိံဘာဂေ။ တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဿ မာနော၊ ရွာသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပာဒေဿတိ၊ ပြည့်စုံလတံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧကကုမ္ဘိယာ၊ တစ်လုံး တည်းသောထမင်းအိုး၌။ သြဒနော ဝိယ၊ ထမင်းကဲ့သို့။ ဧကဿ၊ တစ်ပါးသော။ ရညော၊ မင်း၏။ ရဋ္ဌေ တိုင်း နိုင်ငံ၌။ ဝုတ္တသဿာ၊ စိုက်ပျိုးသောကောက်တို့သည်။ တိပ္ပကာရာ၊ သုံးမျိုးပြားကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတံ့။ ဣတော နိဒါနမ္ပိ၊ ကြောင့် လည်း။ တေ၊ အား။ ဘယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (မဟာရာဇ ကြီး)၊ ဧကာဒသမံ၊ (၁၁)ခု မြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုဦးလော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

(၁၁) ဘန္တေ သတသဟဿဂ္ဃနိကံ (ပ) ကထေဟိတိ၊

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သတသဟဿဂ္ဃနိကံ၊ အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော။ စန္ဒနသာရံ၊ စန္ဒကူးနှစ်ကို။. ပူတိတက္ကေန၊ ရက်တက်ပုပ်ဖြင့်။

ဝိက္ကိဏ္ဏန္တေ၊ ရောင်းစားသည်တို့ကို။ အဒ္ဒသံ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ ကောဒ
သမော၊ (၁၁)ခုမြောက်သော။ သုပိနော၊ သည်။ အယံ၊ တည်း။ ဣမ
ဿ၊၏။ ဝိပါကော၊သည်။ ကောနည်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)
ဣမဿ၊၏။ ဝိပါကောပိ၊ အကျိုးသည်လည်း။ အနာဂတေ
ယေဝ၊၌သာလျှင်။ မယှံ၊ ငါ၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်သည်။
ပရိဟာယန္တေ၊ ဆုတ်ယုတ်လတ်သော်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ့ံ။ ဟိ၊
မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ၊ ၌။ ပစ္စယလောလာ၊ ပစ္စည်း၌လောလီကုန်
သော။ အလဇ္ဇီဘိက္ခူ၊ အလဇ္ဇီရဟန်းတို့သည်။ ဗဟူ၊ များကုန်သည်။
ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တေ၊ ထိုလဇ္ဇီရဟန်းတို့သည်။ (ပစ္စယလာလာ၊
ပစ္စည်း၌လော်လီကုန်သည်ဖြစ်၍။)၊ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပစ္စယ
လောလုပ္ပံ၊ပစ္စည်း၌လော်လီခြင်းကို။ နိမ္မထေတွာ၊ ဖျက်ဆီး၍။
ကထိတဓမ္မဒေသနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောတရားကို။ စီဝရာဒိ စတု
ပစ္စယဟေတု၊ သင်္ကန်းအစရှိသော လေးပါးသောပစ္စည်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ ဒေသေဿန္တိ၊ ဟော
ကုန်လတ့ံ။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့်။ မုစ္ဆိတာ၊ မက်မောကုန်
သည်ဖြစ်၍။ နိဿရဏပက္ခေ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ်
သောအဖို့၌။ ဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်လျက်။ နိဗ္ဗာနာဘိမုခံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှု
သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍။ (ဓမ္မံ၊ ကို၊) ၊ ဒေသိတုံ၊ ဟောခြင်းငှါ။ န
သက္ခိဿန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်လတ့ံ။ ကေဝလံ၊ စင်စစ်ကား။ "ပဒဗျဉ္ဇန
သမ္မတ္တိဉ္စေဝ၊ ပုဒ်အက္ခရာတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းမျှကိုလည်းကောင်း။
မဓုရသဒ္ဒဉ္စ၊ သာယာသောအသံမျှကိုလည်းကောင်း။ သုတွာ၊ နာရ၍။
မဟဂ္ဃါနိ၊ အဖိုးများစွာထိုက်ကုန်သော။ စီဝရာဒီနိ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်
တို့ကို။ ဒဿန္တိ၊ လှူလိမ့်ကုန်အံ့။" ဣစ္စေဝံ+ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့နှလုံး
သွင်း၍။ ဒေသေဿန္တိ၊ ဟောကုန်လတ့ံ။ အပရေ၊ အသပြာမက်

ရဟန်းပျက်အချို့တို့သည်။ အန္တရဝိထိစတုက္ကရာဇဒွါရာဒိသု၊ ခရိုးလမ်း
မလမ်းလေးခွနား မင်းအိမ်တံခါးအစရှိသည်တို့၌။နိသီဒိတွာ၊ နေကုန်
၍။ ကဟာပဏာအမ္ဗကဟာပဏာပါဒမာသကရူပါဒိနိပိ၊ ကျပ်ပြားမူး
မတ်ပဲမအပ်သော အကပ္ပိယပစ္စည်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ နိဿာ
ယ၊ မှီ၍။ ဒေသေဿန္တိ။ ဟောကုန်လတ့်။ က္ကတိ၊ ဤသို့။ မယာ၊
ငါဘုရားသည်။ နိဗ္ဗာနဂ္ဃနကံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအဖိုးကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။
ဒေသိတံ၊ ဟောကြားအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ စတုပစ္စ ယတ္ထာ
ယစေဝ၊ ပစ္စည်းလေးပါးဟူသောအကျိုးငှါလည်းကောင်း။ ဂဟာပဏာ
မ္ဗကဟာပဏာဒိနိ၊ ကျပ်ပြား မူးမတ် ပဲ အစရှိသည်တို့၏။ အတ္ထာယစ၊
အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ (ထေရာ၊ မထေရ်ငယ်မထေရ်ကြီးတို့သည်)
ဝိက္ကိဏိတွာ၊ ရောင်းကုန်၍။ ဒေသေန္တာ၊ ဟောတော်မူကုန်လျက်။
သတသဟဿဂ္ဃနကံ။ အဖိုး တစ်သိန်းထိုက်တန်သော။ စန္ဒနသာရံ၊
စန္ဒကူးနှစ်ကို။ ပူတိတက္ကေန၊ ရက်တက်ပုပ်ဖြင့်။ (ဒါယကာနံ။ ဒါယ
ကာတို့အား၊)၊ ဝိက္ကိဏန္တာဝိယ၊ ရောင်းစားကုန်သကဲ့သို့။ ဘဝိဿန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်လတ့်။ က္ကတောနိဒါနမ္ပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တော၊ အား။ ဘယံ၊
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (မဟာရာဇ၊ ကြီး)၊ ဒွါရသမံ၊ ဆယ်နှစ်ခု
မြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုဦးလော့။ က္ကတိ၊သို့။(အာဟ၊
၏။)။

(၁၂) ဘန္တေ တုဏ္ဍလာဗူနိ (ပ) တေရသမံ ကထေဟိတိ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တုဏ္ဍလာဗုနိ။ အချည်းနှီးသောဗူးတောင်းတို့
သည်။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ သီဒန္တာနိ၊ နစ်သည်တို့ကို။ အဒ္ဒသံ၊ ပြီ။ က္ကမ
သ၊၏။ ဝိပါကော၊သည်။ ကော၊ နည်း။ က္ကတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊
၏။)။ (မဟာရာဇ ကြီး)၊ က္ကမဿ၊ ၏၊ ဝိပါကောပိ၊ သည်လည်း။
အနာဂတေ၊ ၌။ အဓမ္မိကရာဇကာလေ၊ တရားမစောင့်သောမင်းတို့၏

လက်ထက်၌။ လောကေ၊ လူသည်။ ဝိပရိဝတ္တန္တေယေဝ၊ ဖေါက်ပြန်လတ်သော်သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ရာဇာနော၊ တရားမစောင့်သောမင်းတို့သည်။ ဇာတိသမ္ပန္နာနံ၊ အမျိုးနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့ အား။ ယသံ၊ စည်းစိမ်ကို။ နဒဿန္တိ၊ မပေးကုန်လတ့်။ အကုလီနာနံ ယေဝ၊ အမျိုးယုတ်သောသူတို့အားသာလျှင်။ (ယသံ၊ ကို။)၊ ဒဿန္တိ၊ ပေးကုန်လတ့်။ တေ၊ ထိုအမျိုးယုတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဣဿရာ၊ အစိုးရကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ့်။ ဣတရေ၊ အမျိုးယုတ်မှတပါးသောအမျိုးမြတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဒလိဒ္ဒါ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ့်။ ရာဇသမ္မုခေပိ၊ မင်းပွဲသဘင်၌လည်းကောင်း။ ရာဇဒွါရေပိ၊ မင်းအိမ်တံခါး၌လည်းကောင်း။ အမစ္စသမ္မုခေပိ၊ အမတ်တို့၏ပွဲသဘင်၌လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေပိ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌လည်းကောင်း။ တုစ္ဆလာဗုသဒိသာနံ။ အချည်းနှီးသောဗူးတောင်းနှင့်တူကုန်သော။ အကုလီနာနံယေဝ၊ အမျိုးယုတ်ကုန်သောသူတို့၏သာလျှင်။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဩသီဒိတွာ၊ နစ်၍။ ဌိတာဝိယ၊ တည်သကဲ့သို့။ နိစ္စလာ၊ မတုန်မလှုပ်သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ့်။ သံဃသန္နိပါတေသုပိ၊ သံဃာအစည်းအဝေးတို့၌လည်းကောင်း။ သံဃကမ္မဂဏကမ္မဋ္ဌာနေသုစေဝ၊ သံဃာကံ၊ ဂိုဏ်းအမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာတို့၌လည်းကောင်း။ ပတ္တစီဝရပရိဝေဏာဒိဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေသုစ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကျောင်းအစရှိသည်တို့ကို ဆုံးဖြတ်ရာတို့၌လည်းကောင်း။ ဒုဿီလာနံ၊ သီလမရှိကုန်သော။ပါပပုဂ္ဂလာနံယေဝ၊ ယုတ်မာကုန်သောရဟန်းတို့၏သာလျှင်။ ကထာ၊ စကားသည်။ နိယျာနိကာ၊ ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ့်။ လဇ္ဇိဘိက္ခူနံ၊ သီလကိုချစ်မြတ်

နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ကထာ၊ စကားသည်။ နိယျာနိကာ၊ ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်သည်။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ့ံ။ ကြွတိဇဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တုစ္ဆလာဗုသိဒနကာလောဝိယ၊ အချည်းအနှီးသောဖူးတောင်း၏ရေ၌နစ်သောအခါကဲ့သို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတ့ံ။ ကြွတောနိဒါနမ္ပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေ၊ အား။ ဘယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (မဟာရာဇ၊ ကြီး)၊ တေရသမံ၊ (၁၃)ခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ အထေဟိ၊ ဆိုဦးလော။ ကြွတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏)။

(၁၄) ဘဒ္ဒေ မဟန္တ မဟန္တာ (ပ) စုဒ္ဒသမံ ကထေဟီတိ။

ဘဒ္ဒေ၊ ဘုရား။ မဟန္တမဟန္တာ၊ ကြီးကုန်အလွန်ကြီးကုန်သော။ ကူဋာဂါရပ္ပမာဏာ၊ စူးလစ်မွန်းချွန်တပ်သော အိမ်ပမာဏရှိကုန်သော။ ဃနသိလာ၊ တခဲနက်သောကျောက်ဖျာကြီးတို့သည်။ နာဝါဝိယ၊ လှေကဲ့သို့။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပ္လဝမာနာ၊ ပေါ်သည်တို့ကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်ပြီ။ ကြွမဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊သည်။ ကော၊ နည်း။ ကြွတိ၊သို့။ (အာဟ၊မေးလျှောက်၏။)။ (မဟာရာဇ ကြီး)၊ ကြွမဿ၊၏။ ဝိပါကောပိ၊ သည်လည်း။ တာဒိသေယေဝ၊ ထိုသို့သဘာ ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာလေ၊ တရားမစောင့်သောမင်းတို့ အုပ်ချုပ်ရာအခါ၌။ ဘဝိဿ တိ၊ လတ့ံ။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒါ၊ ယိုအခါ၌။ အဓမ္မိကရာဇာနော၊ တရား မစောင့်သောမင်းတို့သည်။ အကုလီနာနံ၊ အမျိုးယုတ်ကုန်သောသူတို့ အား။ ယသံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ လတ့ံ။ တေ၊ ထိုအမျိုးယုတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ကြွဿရာ၊ အစိုးရကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ့ံ။ ကုလီနာ၊ အမျိုးမြတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတာ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ့ံ။ တေသု၊ အမျိုးမြတ်ကုန်သာသူတို့၌။ ကေစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဂါရဝံ၊ ရိုသေခြင်းကို။ နကရိဿန္တိ၊ မပြုကုန်လတ့ံ။ ကြွတရေသုယေဝ၊ အမျိုးမြတ်

သူတို့မှာတပါးကုန်သော အမျိုးယုတ်သူတို့၌သာလျှင်။ ဂါရဝံ၊ ကို။ ကရိသန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။ ရာဇသမ္မုခေဝါ၊ မင်းပွဲသဘင်၌လည်း ကောင်း။ အမစ္စသမ္မုခေဝါ၊ အမတ်တို့၏ပွဲသဘင်၌ လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေဝါ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်တို့၌လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယကုသလာနံ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာ၌လိမ္မာကုန်သော။ ယနဒါလ သဒိသာနံ၊ တခဲနက်သောကျောက်ဖျာကြီးနှင့် တူကုန်သော။ ကုလ ပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့၏။ ကထာ၊ စကားသည်။ သြဂါဟိတွာ။ သက်ဝင်၍။ နပတိဋ္ဌဟိဿတိ၊ မတည်လတ္တံ့။ တေသု၊ ထိုအမျိုး ကောင်းသားတို့သည်။ ကထေန္တေသု၊ စကားပြောဆိုကုန်လတ်သော်။ " ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်စကားကို။ ကထေန္တိ။ ပြောဆိုကုန်သနည်း။ " ဣတိ၊ သို့။ ဣတရေ၊ အမျိုးမြတ်သူ တို့မှတပါးသောအမျိုးယုတ်သူတို့သည်။ ပရိဟာသမေဝ၊ ပြက်ရယ် မှုကိုသာလျှင်။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။ ဘိက္ခုသန္နိပါတေသုပိ၊ ရဟန်း တော်များစည်းဝေးရာတို့၌လည်း။ ပုဗ္ဗေဝုတ္တပ္ပကာရေသု၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သောအပြားရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ပေသလော၊ သီလ ချစ်မြတ်နိုးကြကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဝုဍ္ဎာပဟာဝေ၊ အရှိအသေလေးအမြတ်ပြုအပ်ကုန်သည်ဟူ၍။ နေဝ မညိဿန္တိ။ မအောက်မေ့ကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ သီလကို မြတ်နိုးကုန်သော ထို ရဟန်းတို့၏။ ကထာ၊ စကားသည်။ ပရိယောဂါဟိတွာ၊ သက်ဝင်၍။ နာပိ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ၊ မတည်လတ္တံ့။ သိလာနံ၊ ကျောက်ဖျာတို့၏။ ပ္လဝနကာလောဝိယ၊ ပေါ်သောအခါကဲ့သို့။ ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဣ တောနိဒါနမ္ပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေ၊ အား။ ဘယံ၊သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (မဟာရာဇ၊ ကြီး။)။ စုဒ္ဒသမံ၊ (၁၄) ခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊၏။)။

(၁၄) ဘန္တေ ခုဒ္ဒကမဓုကပုပ္ဖပ္ပမာဏာ(ပ) ကထေဟိတိ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ခုဒ္ဒကမဓုကပုပ္ဖပ္ပမာဏာ၊ သစ်မည်စည်ပွင့်ငယ်ပမာဏရှိကုန်သော။ မဏ္ဍုကိယော၊ ဖါးငယ်တို့သည်။ မဟန္တေ မဟန္တေ၊ ကြီးကုန်အလွန်ကြီးကုန်သော။ ကဏှသပ္ပေ၊ မြွေဟောက်တို့ကို။ ဝေဂေန၊ လျှင်သောအဟုန်ဖြင့်။ အနုဗန္ဓိတွာ၊ လိုက်၍။ ဥပ္ပလနာဠေဝိ၊ ကြာရိုးကြာစွယ်တို့ကိုကဲ့သို့။ ဆိန္ဒိတွာ ဆိန္ဒိတွာ။ ဖြတ်၍ ဖြတ်၍။ မံသံ၊ အသားကို။ ခါဒိတွာ၊ စား၍။ ဂိလန္တိယော၊ မျိုကုန်သည် တို့ကို။ အဒ္ဒသံ၊ မြင်မက်ပြီ။ ဣမဿ၊ ၏။ဝိပါကော၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏။)။ ဣမဿ၊ ၏။ ဝိပါကောပိ၊ သည်လည်း။ အနာဂတေဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ လောကေ၊ လူသည်း။ ပရိဟာယန္တေ၊ ဆုတ်ယုတ်လတ်သော်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ တိဗ္ဗရာဂရာတိကာ။ ပြင်းထန်သောရာဂရှိကုန်သည်။ ကိလေသာနုဝတ္တကာ၊ ကိလေသာတို့၏အလိုသို့လိုက် ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ တရုဏတရုဏာနံ၊ ငယ်ကုန်ငယ်ကုန်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘရိယာနံ၊ မယားတို့၏။ ဝသေ၊ အလို၌၊ ဝတ္တိဿန္တိ၊ လိုက်ကုန်လတ္တံ့။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ ဒါသကမ္မကရာဒယောပိ၊ ကျွန်အမှုလုပ်အစရှိသည် တို့သည်လည်းကောင်း။ ဂေါမဟိံ သာဒယော၊ နွားကျွဲအစရှိသည် တို့သည်လည်းကောင်း။ ဟိရညသုဝဏ္ဏမ္ပိ၊ သုံးဆောင်ပြီးသောရွှေ၊ မသုံးဆောင်သေးသော ရွှေသည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ တာသညေဝ၊ ထိုမိန်းမငယ်တို့နှင့်သာ။ အာယတ္တံ၊ စပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ " အသုကံ၊ ဤမည်သော။ ဟိရညသုဝဏ္ဏံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆဒါဒိဇာတံ ဝါ၊ အခြံအရံအစရှိသော အမျိုးသည်လည်းကောင်း။ ကဟံ၊ အဘယ်မှာနည်း။ " ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊

မေးသည်ရှိသော်။ " ယတ္ထ တတ္ထ ဝါ၊ ရှိလိုရာအရပ်၌။ ဟောတု၊ ရှိပါစေ၊ တုယှံ၊သင့်အား။ ဣမိနာ ဗျာပါရေန၊ ဤကြောင့်ကြခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဟံ၊သည်။ မယှံ၊ ငါ၏။ ဃရေ၊ အိမ်၌၊ သန္တံဝါ၊ ရှိသည်ကိုလည်း ကောင်း။ အသန္တံဝါ၊ မရှိသည်ကိုလည်း ကောင်း။ ဇာနိတုကာမော၊ သိခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သနည်း။ " ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ နာနပ္ပကာရေဟိ၊ အထူးထူးသောစကားတို့ဖြင့်။ အက္ကောသိတွာ၊ ဆဲရေး၍။ မုခသတ္တိဟိ၊ နှုတ်လှံတို့ဖြင့်။ ကောဋေတွာ၊ ထိုး၍။ ဒါသစေဋကေဝိယ၊ ကျွန်အစေ အပါးတို့ကိုကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသေ၊ အလိုတို့သို့။ ကတွာ။ ပြု၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရခြင်းကို။ ပဝတ္တေဿန္တိ။ ဖြစ်စေကုန်လတံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မဓုကပုပ္ဖပ္ပမာဏာနံ၊ သစ်မည်စည်ပွင့် ငယ်မျှပမာဏရှိကုန်သော။ မဏ္ဍုကပေါတိကာနံ၊ ဖားငယ်တို့၏။ အာသီဝိသေ၊ လျှင်သောအဆိပ်ရှိကုန်သော။ ကဏှသပ္ပေ၊ မြွေ ဟောက်တို့ကို။ ဂိလနကာလောဝိယ၊ မျိုသောအခါကဲ့သို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတောနိဒါနမ္ပိ၊ ကြောင့် လည်း။ တေ၊ အား။ ဘယံ၊သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (မဟာရာဇ၊ ကြီး)၊ ပန္နရသမံ၊ (၁၅)ခုမြောက်သော အိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

(၁၅) ဘန္တေဒသဟိ (ပ) သောဠသမံ ကထေဟိတိ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အသဒ္ဓမ္မေဟိ၊ သူယုတ်မာတို့၏အကျင့်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဂါမဂေါစရံ၊ ရွာ၌ကျက်စားသော။ ကာကံ၊ ကျီးကို။ ကဥ္စနဝဏ္ဏတာယ၊ ရွှေ အဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ " သုဝဏ္ဏာ" တိ၊ သုဝဏ္ဏာဟူ၍။ လဒ္ဓနာမေ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသေ၊ ရွှေဟင်္သာတို့ကို။ ပရိဝါရေန္တေ၊ ခြံရံသည်တို့ကို။

အဒ္ဒသ၊ ဧ၏။ က္ကမသဿ၊ဧ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ က္ကတိ၊သို့။ (အာဟ၊ ဧ၏။) က္ကမဿ၊ဧ၏။ ဝိပါကောပိ၊ သည်လည်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဒုဗ္ဗလရာဇကာလေယေဝ၊ အားနည်းသောမင်းတို့၏ လက်ထက် ၌သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်၏။ အနာဂတသ္မိံ၊ ၌။ ရာဇာ နော၊ မင်းတို့သည်။ ဟတ္ထိသိပ္ပါဒိသု၊ ဆင်အတတ်အစရှိ သည်တို့၌။ အကုသလာ၊ မလိမ္မာကုန်သည်။ ယုဒ္ဓေသု၊ စစ်ထိုးခြင်းတို့၌။ အဝိ သာရဒါ၊ မရဲရင့်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ တေ၊ ထိုအားနည်း ကုန်သောမင်းတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ရဇ္ဇဝိပတ္တိံ၊ ပြည်စည်းစိမ် ပျက်စီးခြင်းကို။ အသင်္ကမာနာ၊ ရွံ့ရှာကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမာန ဇာတိကာနံ၊ တူသောဇာတ်ရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ သူတော် ကောင်းတို့အား။ ဝါ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့အား။ က္ကဿရိယံ၊ အစိုးရခြင်းကို။ အဒတွာ၊ မပေးကုန်မူ၍။ အတ္တနော။ ဧ၏။ပါဒမူလိက နှာပကကပ္ပကာဒီနံ၊ ခြေရင်း၌ ခစားကုန်သော ဆတ္တာသည်အစရှိ ကုန်သောသူတို့အား။ (က္ကဿရိယံ၊ ကို)၊ ဒဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဇာတိဂေါတ္တ သမ္ပန္နာ၊ အမျိုးအနွယ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်း သားတို့သည်။ ရာဇကုလေ၊ မင်းအိမ်၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ ကိုးကွယ်ရာကို။ အလဘမာနာ၊ မရကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အသမတ္ထာ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ က္ကဿရိယေ၊ အစိုးရခြင်း၌။ ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ ဇာတိဂေါတ္တ ဟီနေ၊ အမျိုးအနွယ်ယုတ်ကုန်သော။ အကုလီနေ၊ မမြတ်သောသူ တို့ကို။ ဥပဋ္ဌဟန္တာ၊ ကပ်၍တည်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ခစားကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝိစရိဿန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်လတ္တံ့။ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသေဟိ၊ ရွှေဟင်္သာတို့သည်။ ကာကဿ၊ ကျီးကို။ ပရိဝါရိတကာလောဝိယ၊ ခြံရံအပ်သောကာလကဲ့သို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ က္ကတောနိဒါနမ္ပိ၊

ကြောင့်လည်း။ ဝေါ၊ အား၊ ဘယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ (မဟာရာဇကြီး)၊ သောဠသမံ၊ (၁၆) ခုမြောက်သောအိပ်မက်ကို။ ကထေဟိ၊ ဆိုဦးလော။ ဣတိ၊ သို့ (အာဟ၊ ၏။)

(၁၆) ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဒီပိနော (ပ) နိဿာယ ကထယိံသုတိ။

ဘန္တေ ဘုရား၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒီပိနော၊ သစ်တို့သည်။ ဧဠကေ၊ ဆိတ်တို့ကို။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။ အဟံပန၊ ကျွန်ုပ်သည်ကား။ ဧဠကေ၊ ဆိတ်တို့သည်။ ဒီပိနော၊ သစ်တို့ကို။ အနုဗန္ဓိတွာ၊ လိုက်ကုန်၍။ မုရုမုရုတိ၊ ကြွပ်ကြွပ်မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ခါဒန္တေ၊ စားသည်တို့ကို။ အဒ္ဒသ၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ တသာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ဝကာ၊ သစ်တို့သည်။ ဧဠကေ၊ ဆိတ်တို့ကို။ ဒူရတော၀၊ အဝေးမှသာလျှင်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ တသိကာ၊ ထိတ်လန့်ကုန်သည်။ တာသပ္ပတ္တာ၊ ကြောက်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဧဠကာနံ၊ ဆိတ်တို့၏။ ဘယာ၊ ဘေးကြောင့်။ ပလာယိတွာ၊ ပြေးကုန်၍။ ဂုမ္ဗဂဟနာဒီနိ၊ တောချုံအစရှိသည်တို့သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ နိလီယိံသု။ ပုန်းကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ သည်။ အဒ္ဒသံ၊ ပြီ။ ကုမဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ လျှောက်၏)ကုမဿ၏။ ဝိပါကောပိ၊ သည်လည်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ အဓမ္မိကရာဇကာလေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဒါ၊ ၌။ အကုလီနာ၊ အမျိုးယုတ်ကုန်သော။ ရာဇာဝလ္လဘာ၊ မင်းအကျွမ်းဝင်ဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဣဿရာ၊ အစိုးရကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ကုလီနာ၊ အမျိုးမြတ်ကုန်သော။ အပညာတာ၊ မထင်ရှားကုန်သည်။ ဒုဂ္ဂတာ။ ဆင်းရဲကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ရာဇဝလ္လဘာ၊ မင်းကျွမ်းဝင်ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ရာဇာနံ၊ မင်းကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အထံ၊ စကားကို။

ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီသု၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်
အစရှိသည်တို့၌။ ဗလပဒ္ဓေါ၊ အားရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ကုလီ
နာနံ။ အမျိုးမြတ်ကုန်သောသူတို့၏။ ပဝေဏိအာဂတာနိ။ အစဉ်အ
ဆက် မှလာကုန်သော။ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ၊ လယ်ယာအစရှိသည်တို့ကို။
" တောနိ၊ ထိုလယ်ယာအစရှိသည်တို့သည်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။
သန္တကာနိ၊ ဉစ္စာတို့တည်း။ က္တတိ၊ သို့။ အဘိယုဉ္ဇိတွာ၊ တရားတွေ့
ကုန်၍။ တေသု၊ ထိုသူတို့သည်။ " တုမှာကံ၊ သင်တို့၏ (သန္တကံ၊
ဉစ္စာသည်။) ၊ န၊ မဟုတ်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ သန္တကံ၊ ဉစ္စာတည်း။
" က္တတိ၊ ဤသို့။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီသု။ တရားဆုံးဖြတ်
ရာအစရှိသည်တို့၌။ ဝိဝဒန္တေသု၊ ငြင်းခုံကြသည်ရှိသော်။ ဝေတ္တလတာ
ဒီဟိ၊ ကြိမ် နွယ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပဟာရာပေတွာ၊ ပုတ်ခတ်စေ၍။
ဂီဝါယံ၊ လည်၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ အပကမာပေတွာ၊ ငင်စေ၍။
" အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပမာဏံ၊ ပမာဏကို။ နဇာနာထ၊ မသိကုန်။
အမှေဟိ၊ ငါတို့ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိဝဒထ၊ ငြင်းခုံကြကုန်၏။ က္တဒါနိ၊
ယခုအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ ရညော၊ မင်းအား။ ကထေတွာ၊
လျှောက်ထား၍။ ဟတ္ထပါဒစ္ဆေဒနာဒီနိ၊ လက်ခြေတို့ကိုဖြတ်ခြင်း
အစရှိသည်တို့ကို။ ကာရေဿာမ၊ ပြုစေကုန်အံ့။" က္တတိ၊ သို့။
သန္တဇ္ဇေဿန္တိ၊ ခြိမ်းချောက်ကုန်လတ့်။ တေ၊ ထိုအမျိုးမြတ်သော
သူတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုမင်းကျွမ်းကျင်သောသူတို့မှ။ ဝါ၊ ၏။
ဘယေန၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဘေးကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
သန္တကာနိ၊ ဉစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထူနိ၊ လယ်ယာအစရှိသည်တို့ကို။
" တုမှာကံယေဝ၊ သင်တို့၏သာလျှင်။ တောနိ၊ ထိုဉစ္စာအစရှိသည်
တို့ကို။ ဂဏှာထ၊ ယူကြကုန်လော။" က္တတိ၊ ဤသို့။ နိယျာဒေတွာ၊
ပေးအပ်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂေဟာနိ၊ အိမ်တို့သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။

ဘီတာ=ကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိပဇ္ဇိဿန္တိ=အိပ်ကုန်လတံ့။
ပါပဘိက္ခုပိ=အကျင့်ယုတ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်လည်း။ ပေသလေ
=သီလ၌ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော။ ဘိက္ခူ ရဟန်းတို့ကို။ ယထာရုစိ၊
အလိုရှိတိုင်း။ ဝိဟေဌေဿန္တိ ညှဉ်းဆဲကုန်လတံ့။ ပေသလာ= သီလ
ကိုချစ်မြတ်နိုးကုန်သော။ တေဘိက္ခူ= ထိုရဟန်းတို့သည်။ ပဋိသရဏံ=
ကိုးကွယ်ရာကို။ အလဘမာနာ၊ မရကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အရညံ=
တောသို့။ ပဝိသိတွာ=ဝင်၍။ ဂဟနဋ္ဌာနေသု၊ ချုံတို့၌။ နိလီယိဿန္တိ=
ပုန်းကွယ်ကုန်လတံ့။ ဧဝံ=သို့။ ဟီနဇစ္စေ ဟိစေဝ= ယုတ်မာသော
ဇာတ်ရှိကုန်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပါပဘိက္ခူ စ= အကျင့်
ယုတ်သောရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပဒ္ဒုတာနံ၊ နှိပ်စက်အပ်
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇာတိမန္တကုလပုတ္တာနဉ္စေဝ၊ ဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်
သောအမျိုးကောင်းသားတို့၏လည်းကောင်း။ ပေသလ ဘိက္ခူနဉ္စ၊
သီလကိုချစ်မြတ်နိုးကုန်သောရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း။ ဧဠကာ
နံ=ဆိတ်တို့၏။ ဘယေန=ဘေးကြောင့်။ တသဝကာနံ=ထိတ်လန့်ခြင်း
ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သောသစ်တို့၏။ ပလာယနကာ လောဝိယ=
ပြေးသောကာလကဲ့သို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတောနိ ဒါနမ္ပိ၊
ကြောင့်လည်း။ တော၊ အား။ ဘယံ၊ သည်။ နတ္ထိ=မရှိ။ ဟိ= မှန်၏။
အယမ္ပိသုပိနော၊ ဤအိပ်မက်ကိုလည်း။ အနာဂတံယေဝ၊ အနာဂတ်
ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဘ၊ စွဲ၍။ ဒိဋ္ဌောမြင်မက်အပ်ပြီ။ ဗြာဟ္မ ဏာပန၊
ပုဏ္ဏားတို့သည်ကား။ ဓမ္မသုဓမ္မတာယ=တရားကောင်းတရား
မြတ်ရှိခြင်းကြောင့်။ တယိ=သင်၌။ သိနေဟေန=ချစ်ခြင်းဖြင့်၊နကထ
ယိံသု၊ မပြောဆိုကုန်ပြီ။" ဗဟုဓနံ= များစွာသောဥစ္စာကို။ လဘိဿာမ၊
ရကုန်လတံ့။ " ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမိသာပေက္ခတာယ= အာမိသကို
ငဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတဝုတ္တိံ= အသက်မွေးခြင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။

ကထယိီသု၊ ပြောဆိုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကားအိပ်မက်(၁၆)ချက်တည်း။

ဧဝံ သတ္ထာ(ပ) အတီတံ အာဟရိ။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သတ္ထာ=သည်။ သောဠသန္နံ၊ (၁၆)ချက်ကုန်သော။ မဟာသုပိနာနံ၊ အိပ်မက်ကြီးတို့၏။ နိပ္ဖတ္တိံ= အကျိုးကို။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။ "မဟာရာဇ ကြီး။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ တွယာဝ၊ သင်မင်းကြီးသည်သာလျှင်။ ဣမေသုပိနေ၊ ဤအိပ်မက်တို့ကို။ နခေါ အဒ္ဒသ၊ မြင်မက်သည်မဟုတ်သေး။ ပေါရာဏကရာဇာနောပိ၊ ရှေးမင်းတို့သည်လည်း။ အဒ္ဒသံသု၊ မြင်မက်ဖူးကုန်ပြီ။ ဗြာဟ္မဏာပိ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း။ နေသံ=ထိုရှေးမင်းတို့အား။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဣမေသုပိနေ၊ ဤအိပ်မက်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ယည မတ္တကေ၊ ယဇ်ထက်၌။ ခိပိံသု၊ ချခဲ့ဖူးကုန်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ပေးအပ်သော နည်းဖြင့်။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ဗောဓိသတ္တံ=ဘုရားလောင်းကို။ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးကုန်ပြီ။ ပေါရာဏကာ=ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာပိ၊ ပညာရှိတို့သည်လည်း။ နေသံ၊ ထိုရှေးမင်းတို့အား။ ဣမေသုပိနေ၊ ဤအိပ်မက်တို့ကို။ ကထေန္တာ၊ ဟောကုန်သည်ရှိသော်။ ဣမိနာဝ နိယာမေန၊ ငါဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကထေသုံ=ဟောဖူးကုန်ပြီ။" ဣတိ=သို့။ ဝတွာ=မိန့်တော်မူ၍။ တေန=ထိုကောသလမင်းကြီးသည်။ ယာစိတော=တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အတီတံ= အတိက်ကို။ အာဟရိ=ဆောင်တော်မူပြီ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) ဥယျာနံ အာဂမာသိ။

အတီတေ=၌၊ ဗာရာဏသီ=၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ=သည်။ ရဇ္ဇံ=ကို။ ကာရေန္တေ=သော်။ ဗောဓိသတ္တော=သည်။ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏကုလေ=၌။ နိဗ္ဗတ္တိ တွာ=ဖြစ်၍။ ဝယပ္ပတ္တော=အရွယ်ရောက်လတ်သော်။

ကာသိပဗ္ဗဇ္ဇံ= ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ပြု၍။ အဘိညာစေဝ= ငါးပါးသောအဘိညာဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သမာပတ္တိယောစ= ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ=ဖြစ်စေ၍။ ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ= ဟိမဝန္တာအရပ်၌။ ဈာနကီဠံ၊ ဈာန်ကစားခြင်းကို။ ကီဠန္တော=ကစားလျက်။ ဝိဟရတိ=နေ၏။ တဒါ=၌။ ဗာရာဏသီယံ=၌။ ဗြဟ္မဒတ္တော=သည်။ ဣမိနာဝ' နိယာမေန=ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣမေသုပိနေ= ဤ(၁၆) ချက်သောအိပ်မက်ကြီးတို့ကို။ ဒိသွာ= မြင်မက်၍။ ဗြာဟ္မဏေ=ပုဏ္ဏားတို့ကို။ ပုစ္ဆိ=မေးပြီ။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဧဝမေဝ= ဤအတူသာလျှင်။ ယညံ=ယဇ်ကို။ ယဇိတုံ=ပူဇော်ခြင်းငှါ။ အာရဘိံသု= အားထုတ်ကုန်ပြီ။ တေသု=ထိုပုဏ္ဏားတို့တွင်။ ပုရောဟိတဿ= ပုရောဟိတ်၏။ ပဏ္ဍိတော=ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော= လိမ္မာသော၊ အန္တေဝါသိကမာဏဝေါ၊ တပည့်လုလင်သည်။ အာစရိယံ=ဆရာကို။ အာဟ=ဆိုပြီ။ (ကိံအာဟ၊ အဘယ်သို့ဆိုသနည်း။) "အာစရိယ=ဆရာ။ တုမှေဟိ=သင်တို့သည်။ မယံ= အကျွန်ုပ်တို့ကို။ တယောဝေဒေ=ဗေဒင်သုံးပုံတို့ကို။ ဥဂ္ဂဏှာပိတာ =သင်စေအပ်ကုန်၏။ တေသု=ထိုဗေဒင်သုံးပုံတို့၌။ ဧကဿ=တစ်ယောက် သောသူကို။ မာရေတွာ=သတ်၍။ ဧကဿ=တစ်ယောက်သောသူ၏။ သောတ္ထိကမ္မံ၊ ချမ်းသာခြင်းအမှုကို။ ကရဏံနာမ၊ ပြုခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိနနု=မရှိသည်မဟုတ်လော။" ဣတိ=ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ တာတ=အမောင်လုလင်။ ဣမိနာဥပါယေန=ဤဥပါယ်ဖြင့်။ အမှာကံ= ငါတို့အား။ ဗဟုဓနံ=များစွာသောဥစ္စာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ =ဖြစ်လတ္တံ့။ တွံပန=သင်သည်ကား။ ရညော=မင်း၏။ ဓနံ=ဥစ္စာကို။ ရက္ခိတုကာမော=စောင့်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ မညေတိ=မှတ်ထင်၏။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။ "အာစရိယ= ဆရာ။ တေနဟိ= ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။

တုမ္မေ=သင်တို့သည်။ တုမှာကံ=သင်တို့၏။ ကမ္မံ=အမှုကို။ ကရော ထ=ပြုကုန်လော။ အဟံ=ငါသည်။ တုမှာကံ=သင်တို့၏။ သန္တိကေ= အထံ၌။ ကိံ=အဘယ်ကို။ ကရိဿာ မိ=ပြုအံ့နည်း။" ဤတိ=ဤသို့။ (ဝတွာ=ဆို၍) ဝိစရန္တော=သွားသည်ရှိသော်။ ရညော=မင်း၏။ ဥယျာနံ=ဥယျာဉ်သို့။ အဂမာသိ=ရောက်၏။

တံ ဒိဝသမေဝ (ပ) တုမ္မေ ပဏ္ဏာသတိတိ အာဟ။

တံဒိဝသမေဝ=ထိုနေ့၌သာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တော=သည်လည်း။ တံကာရဏံ= ထိုအကြောင်းကို။ ဥဟွာ=သိ၍။ " အဇ္ဇ=ယနေ့။ မယိ=ငါသည်။ မနုဿပထံ=လူ့ပြည်သို့။ ဂတေ=သွားသည်ရှိသော်။ မဟာဇနဿ=များစွာသောသတ္တဝါ၏။ ဗန္ဓနာ=အနှောင်အဖွဲ့မှ။ မောက္ခော=လွတ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ=လတ့ံ။" ဣတိ=သို့။ အာကာ သေန=ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်။ ဂန္တွာ=သာ၍။ ဥယျာနေ=ဥယျာဉ်၌။ ဩတရိတွာ=သက်ဆင်း၍။သုဝဏ္ဏပဋိမာဝိယ=ရွှေဆင်းတုကဲ့သို့။ မင်္ဂလသိလာတလေ=မင်္ဂလာကျောက်ဖျာအပြင်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ မာဏဝေါ=လုလင်သည်။ ဗောဓိသတ္တံ=ဘုရားလောင်းသို့။ ဥပသင်္ကမိ တွာ=ကပ်၍။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိ ခိုး၍။ ဧကမန္တံ=တင့်အပ်လျောက်ပတ်စွာ။ နိသိဒိတွာ=နေ၍။ ပဋိသန္ထာ ရံ=နှုတ်ခွန်းဆက်ခြင်းကို။ ကတွာပြု၍။ " မာဏဝ=လုလင်။ ရာဇာ= မင်းကြီးသည်။ ဓမ္မေန=တရားသဖြင့်။ ရဇ္ဇံ=မင်းအဖြစ်ကို။ ကရောတိကိံ နုခေါ=ပြုပါ၏လော။" ဣတိ=သို့။ ပုစ္ဆိ=မေးပြီ။ ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ ရာဇာနာမ=မင်းမည်သည်ကား။ ဓမ္မိကော၊ တရားစောင့်၏။ အပိစ ခေါ၊ ထိုသို့စောင့်သော်လည်း။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ တံ=ထိုမင်းကြီးကို။ အတိဗ္ဗော=ဆိပ် မဟုတ်ရာ၌။ ပက္ခန္ဒာပေန္တိ=ပြေးသွားစေကုန် ၏။ ရာဇာ=မင်းကြီး သည်။ သောဠသသုပိနေ=(၁၆)ချက်သော အိပ်မက်တို့ကို။ ဒိသွာ။

မြင်မက်၍။ ဗြာဟ္မဏာန်=ပုဏ္ဏားတို့အား။ အာရောစေသိ =ပြောကြား၏။ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည် "ယညံ= ယဇ်ကို။ ယဇိဿာမ= ပူဇော်ကုန်အံ့။ " ကုတိ=ဤသို့။ အာရဒ္ဓါ= အားထုတ်အပ်ကုန်၏။ ဘန္တေ= အရှင်ဘုရား။ "ကမေသံ သုပိနာန်= ဤအိပ်မက်တို့၏။ အယံနာမ နိပ္ဖတ္တိ၊ ဤမည်သောအကျိုးသည်။ ကိံနုခေါ= အဘယ်သို့နည်း။" ကုတိ=သို့။ ရာဇာန်=မင်းကို။ သညာပေတွာ= သိစေ၍။ တုမှာကံ= အရှင်ဘုရားတို့အား။ မဟာဇန်=များစွာသောသတ္တဝါကို။ ဘယာ= ဘေးမှ။မောစေတုံ=လွတ်စေခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဋတိ=မအပ်ပါ သလော။ ကုတိ=ဤသို့။ (အာဟ=လျှောက်၏)၊ မာဏဝ=လုလင်။ မယံခေါ= ငါတို့သည်။ ရာဇာန်=မင်းကို။ နဇာနာမ=မသိကုန်။ ရာဇာပိ= မင်းသည် လည်း။ အမှေ=ငါတို့ကို။ နဇာနာတိ=မသိ။ ကုမ၊ ဤအရပ်သို့။ ဂန္တွာ=လာ၍။ သစေပနပုစ္ဆေယျ=အကယ်၍မေးငြားအံ့။ မယံ= ငါတို့ သည်။ အဿ=ထိုမင်းအား။ ကထေယျာမ=ပြောဆိုကုန်အံ့။ ကုတိ= ဤသို့။ အာဟ=ဆို၏။ မာဏဝေါ=လုလင်သည်။ " ဘန္တေ= ဘုရား။ အဟံ=ကျွန်ုပ်သည်။ တံ=ထိုမင်းကို။ အာနေဿာမိ=ဆောင်ပါ အံ့။ တုမှေ=အရှင်ဘုရားတို့သည်။ မမ=တပည့်တော်၏။ အာဂမန်= လာခြင်းကို။ ဥဒိက္ခန္တာ=ငံ့လင့်ကုန်လျက်။ မုဟုတ္တံ=အတန်ငယ်။ဝါ တခဏ။ နိသီဒထ=နေတော်မူပါကုန်လော။ " ကုတိ=ဤသို့။ ဗောဓိ သတ္တံ= ဘုရားလောင်းကို။ ပဋိဇာန..ပေတွာ= ဝန်ခံစေ၍။ ရညော= မင်း၏။ သန္တိကံ=အထံသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ " (မဟာရာဇ ကြီး) ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ အာကာသစာရိကော=ကောင်းကင်ပျံသော။ တာပသော=အရှင်ရသေ့သည်။ တုမှာကံ=သင်မင်းကြီးတို့၏။ ဥယျာ နေ=ဥယျာဉ်၌။ ဩတရိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ " တုမှေဟိ၊ ရှင်မင်းကြီး တို့သည်။ ဒိဋ္ဌသုပိနာန်။ မြင်အပ်သောအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိံ=အကျိုး

ကို။ ကထေဿာမိ=ဟောအံ့။" ဤကတိ=ဤသို့။ တုမှေ=ရှင်မင်းကြီးတို့ကို။ ပက္ကောသတိ=ခေါ်စေ၏။" ဣတိ=သို့။ အာဟ=လျှောက်၏။

ရာဇာတဿ ကထံ (ပ) " သာဓုဘန္တေ " တိရာဇာ၊

ရာဇာ=မင်းကြီးသည်။ တဿ=ထိုလုလင်၏။ ကထံ=စကားကို။ သုတွာ။ ကြား၍။ တာဝဒေဝ=ထိုခဏ၌သာလျှင်။ မဟန္တေန= များစွာသော။ ပရိဝါရေန= အခြံအရံဖြင့်။ ဥယျာနံ= ဥယျာဉ်သို့။ ဂန္တွာ= သွား၍။ တာပသံ=ရှင်ရသေ့ကို။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုး၍။ ဧကမန္တံ= တင့်အပ်လျောက်ပတ်စွာ။ နိသိန္နော=ထိုင်နေလျက်။ ပုစ္ဆိ=မေးပြီ။"ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။တုမှေ= အရှင်ဘုရားတို့သည်။ မယာ= အကျွန်ုပ်သည်။ ဒိဋ္ဌသုပိနာနံ=မြင်အပ်သောအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိံ=အကျိုးကို။ ဇာနာထကိရ=သိတော်မူကုန်သလော။" ဣတိ=သို့။ အာဟ= လျှောက်၏။ မဟာရာဇ=မြတ်သော မင်းကြီး။ အာမ=သိသည် မှန်၏။ ဣတိ=ဤသို့။ (ဝဒတိ=ဆို၏)။ ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ကထေထ=ဟောတော်မူကုန်လော။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=လျှောက်၏) မဟာရာဇ=ကြီး။ (အဟံ=အကျွန်ုပ်သည်) ကထေမိ=ဟောအံ့။ တာဝ=ရှေးဦးစွာ။ ယထာဒိဋ္ဌေ။ မြင်တိုင်းကုန် သော။ သုပိနေ=အိပ်မက်တို့ကို။ မံ=အကျွန်ုပ်ကို။ သာဝေဟိ=ကြားစေလော။ ဣတိ=ဤသို့။ (ဝဒတိ= ဆို၏။) ။"ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ သာဓု= ကောင်းပြီ။ " ဣတိ=သို့။ ရာဇာ=မင်းကြီးသည်။

၇၇။ "ဥသဘာ ရုက္ခာ ဂါဝိယော ဂဝါစ၊
အဿော ကံသော သိင်္ဂါလီစ ကုမ္ဘော၊
ပေါက္ခရဏီစ အပါကစန္ဒနံ၊
လာဗူနိ သီဒန္တိ သိလာပ္လဝန္တိ၊

မဏ္ဍူကိယော ကဏှသပ္ပေ ဂိလန္တိ။
ကာကံ သုဝဏ္ဏာ ပရိဝါရယန္တိ။
တသာ ဝကာ ဧဠကာနံ ဘယာဟိ" တိ

(ဇာတ်ဝင်းအနက်ကို အမိပ္ပါယ်အကျဉ်းဖွင့်ပြ)

ဣတိ= ဤသို့။ ဝတွာ=ဆို၍။ ပသေနဒိရညာ=ပသေနဒိကောသလမင်းကြီးသည်။ ကထိတနိယာမေန=ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သုပိနေ=အိပ်မက်တို့ကို။ ကထေသိ=ဆိုပြီ။

တေမိသတ္ထာပိ-သည်လည်း။ တေသံ=ထိုအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိံ=အကျိုးကို။ ဣဒါနိ=ယခုအခါ၌။ သတ္ထာရာ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကထိတနိယာမေန=ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိတ္ထာရတော=အကျယ်အားဖြင့်။ ကထေတွာ=ဟော၍။ ပရိယောသာနေ=အဆုံး၌။ သယံ။ကိုယ်တော်တိုင်။ ဝိပရိယာသော ဝတ္တတိ နယိမေ မတ္ထိတိ-ဝိပရိယာသော ဝတ္တတိ နယိဓ မတ္ထိ-ဟူသော။ ဣဒံ=စကားကို။ ကထေသိ=ဆို၏။

တတြာယံ သင်္ခေပေ (ပ) ယထာကမ္မံဂတော။

တတြ=ထို ဝိပရိယာသော အစရှိသောပါဌ်၌။ အယံ= ဤဆိုအပ်လတ့်သည်ကား။ အတ္ထော=အနက်တည်း။ မဟာရာဇ=ကြီး။ အယံ=ဤသည်ကား။ ဣမေသံ သုပိနာနံ=ဤအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိ=အကျိုးတည်း။ တေသံ=ထိုအိပ်မက်တို့၏။ (နိပ္ဖတ္တိံ=အကျိုးကို)။ ပဋိယာ တတ္ထာယ=ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ယံပနေတံ-ယံပနဇတံယည ကမ္မံ= အကြင်ယဇ်၏အမှုသည်။ ဝတ္တတိ=ဖြစ်၏။ တံ=ထိုယဇ်အမှုသည်။ ဝိပရိယာသော၊ အားဖြင့်။ ဝတ္တတိ=၏။ ဝိပရိတတော= ဖေါက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝတ္တတိ=၏။ ဝိပလ္လာသေန=ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝတ္တတိ=၏။ဣတိ=ဤသို့။ ဝုတ္တံ=ဆိုလိုသည်။

ဟောတိ=၏။ ကိံကာရကား။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဟိယသ္မာအကြင်ကြောင့်။ ဣမေသံ=ဤအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိနာမ=အကျိုးမည်သည်။ လောကဿ=သတ္တဝါအပေါင်း၏။ဝိပရိဝတ္တနကာလေစ=ဖေါက်ပြန်ရာအခါ၌လည်းကောင်း။ အကရဏာဿ=မပြုအပ်သောအရာကို။ ကာရဏံ=ပြု၏။ ဣတိ=သို့။ ဂဟဏကာလေစ။ ဟူရာအခါ၌လည်းကောင်း။ ကာရဏာဿ၊ ပြုအပ်သောအရာကို။ အကာရဏံ၊ မပြုခြင်း။ ဣတိ=သို့။ ဆဍ္ဍနကာလေစ=စွန့်ရာအခါ၌လည်းကောင်း။ အဘူတဿ=မဟုတ်မမှန်သောအရာကို။ ဘူတံ=ဟုတ်မှန်ခြင်း။ ဣတိ=သို့။ ဂဟဏကာလေစ= ယူရာအခါ၌လည်းကောင်း။ ဘူတဿ=ဟုတ်မှန်သောအရာကို။ အဘူတံ=မဟုတ်မမှန်ခြင်း။ ဣတိ= သို့။ ဇဟနကာလေစ=စွန့်ရာအခါ၌လည်းကောင်း။ အလဇ္ဇီနံ=အလဇ္ဇီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဥဿန္နကာလေစ=များရာအခါ၌လည်းကောင်း။ လဇ္ဇီနံ= လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပရိဟီနကာလေစ=ဆုတ်ယုတ်သောအခါ၌လည်းကောင်း။ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတ့်။ နယိဒ မတ္တိတိ=နယိဒ မတ္ထိ=ဟူသည်ကား။ ဣဒါနိပန=ယခုအခါ၌ကား။ တဝဝါ=သင်မင်းကြီး၏လည်းကောင်း။ မမဝါ=ငါဘုရား၏လည်းကောင်း။ ကာလေ=လက်ထက်၌။ ဣတော့မသို့ပုရိသယုဂေ= ဤယောကျ်ားအစုံသည်။ ဝတ္တမာနေ=ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဧတေသံ=ထိုအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိ=အကျိုးသည်။ နတ္ထိ=မရှိ။ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်။ ဧတေသံ=ထိုအိပ်မက်တို့၏။ နိပ္ဖတ္တိ၊ အကျိုးကို။ ပဋိယာဟာယ=ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ= ဝတ္တမာနံ= ဖြစ်သော။ ယညကမ္မံ=ယဇ်အမှုသည်။ ဝိပလ္လာသေန=အခြားဖြင့်။ ဝတ္တတိ=၏။ ဗောန=ထိုယဇ်အမှုဖြင့်။ အလံ=မသင့်။ (မဟာရာဇ=ကြီး)၊ ဘဓတောနိ=ဒါနံ=ကြောင့်လည်း။ တေ=အား။ ဘယံဝါ=ဘေးသည်လည်းကောင်း။

ဆမ္ဘိတတ္တံဝါ=ကိုယ့်လက်ခက်ထရော်ဖြစ်ဖွယ်သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ=မရှိ။ ဣတိ=သို့။ မဟာပုရိသော=ယောကျ်ားမြတ်သည်။ ရာဇာနံ= မင်းကြီးကို။ သမဿာသေတွာ=သက်သာစေ၍။ မဟာဇနံ=သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ ဗန္ဓနာ=အနှောင်အဖွဲ့မှ။ မောစေတွာ=လွတ်စေ၍။ ပုန= တဖန်။ အာကာသေ=ကောင်းကင်၌။ ဌတွာ=ရပ်၍။ ရညော=မင်းကြီး အား။ ဩဝါဒံ=အဆုံးအမကို။ ဒတွာ=ပေး၍။ ပဉ္စသုသီလေသု=ငါးပါး သောသီလတို့၌။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ= တည်စေ၍။ “ မဟာရာဇ=ကြီး။ ဣတော=ဤနေ့မှ=ပဋ္ဌာယ။ စ၍။ ဗြာဟ္မဏောဟိ။ ပုဏ္ဏားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ ဧကတော=တပေါင်းတည်း။ ဟုတွာ=၍။ ပသုဃာ တယညံ=သားကောင်တို့ကိုသတ်ခြင်းငါ့ယဇ်မည်သည်ကို။ ဒေသေ တွာ=ဟောပြီး၍။ အာကာသေနေဝ=ကောင်းကင်ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သို့။ အဂမာသိ= သွားပြီ။ ရာဇာပိ=သည်လည်း။ တဿ=ထိုဘုရားလောင်း ရသေ့၏။ ဩဝါဒေ= အဆုံးအမ၌။ ဌိတော=တည်လျက်။ ဒါနာဒီနိပုညာနိ=ဒါန အစရှိသော ကောင်းမှုတို့ကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ယထာကမ္မံ။ ကံအားလျော်စွာ။ ဂတော၊ လားပြီ။

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ= (ပ) အဟောသိန္တိ။ ”

သတ္ထာ=သည်။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ=ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ အာဟရိတွာ=ဆောင်တော်မူ၍။ (မဟာရာဇ=ကြီး) “သုပိနပစ္စယာ= ဤအိပ်မက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တေ=သင်မင်းကြီးအား။ ဘယံ=ဘေးသည်။ နတ္ထိ=မရှိ။ ဧတံ ယညံ=ဤယစ်ပူဇော်ခြင်းကို။ ဟာရ=ပယ်လော့”။ဣတိ-သို့။ယညံ-ယဇ်ကို။ ဟာရေတွာ။ ပယ်စေ၍။ မဟာဇနဿ=များစွာသောသတ္တဝါအပေါင်းအား။ ဇီဝိတဒါနံ= ဇီဝိတဒါနကို။ ဒတွာ=ပေးတော်မူ၍။ အနုသန္ဓိံ=အနုသန္ဓေကို။

ယမ္ဘေတွာ=စပ်၍။ " တဒါ=ထိုအခါ၌။ ရာဇာ=မင်းသည်။ အာနန္ဒော=အာနန္ဒာသည်။ အဟောသိ=ဖြစ်ပြီ။ မာဏဝေါ=လုလင်သည်။ သာရိပုတ္တော=သာရိပုတ္တရာသည်။ အဟောသိ=ဖြစ်ပြီ။ တာပသောပန=ရသေ့သည်ကား ။ အဟံမေဝ=ငါဘုရားသည်သာလျှင်။ အဟောသိ=ဖြစ်ဖူးပြီ။ " ဣတိ=သို့။ ဇာတကံ=ဇာတ်တော်ကို။ သမာဓာနေသိ=ပေါင်းတော်မူပြီ။

ပရိနိဋ္ဌိတေ ပန- (ပ) မဟာသုပိနဇာတကဝဏ္ဏနာသတ္တမာ။

ဘဂဝတိ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဋ္ဌိတေ ပန=ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသော်ကား။ သင်္ဂီတိကာရကာ=သင်္ဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည်။ "ဥသဘာ" တိအာဒီနိ=ဥသဘာ=ဤသို့အစရှိသော။ တီဏိပဒါနိ=သုံးခုကုန်သောပုဒ်တို့ကို။ အဌကထံ=အဌကထာကို။ အာရောပေတွာ=တင်စေ၍။ " လာဗူနိ " တိအာဒီနိ=လာဗူနိ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ=လေးပါးကုန်သော။ ပဒါနိ=ပုဒ်တို့ကို။ ဧကံဂါထံ=တစ်ဂါထာကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ဧကေကနိပါတပါဠိံ=ဧကေကနိပါတ်ပါဠိကို။ အာရောပေသုံ=တင်စေကုန်ပြီ။ ဣတိ=ဤသို့။ သတ္တမာ=သော။ မဟာသုပိနဇာတကဝဏ္ဏနာ=သည်။ နိဋ္ဌိတာ=ပြီးပြီ။

၈- **ဣလ္လိသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၈)**

ဥဘောခဥ္စာတိ ဣဒံ (ပ) အပရိဘောဂံ တိဌတိ။

ဥဘောဇဉ္စာတိဣဒံ၊ဥဘောဇဥ္စာ=အစရှိသောဤဂါထာတော်ကို။ သတ္ထာ သည်။ ဇေတဝနေ-၌။ ဝိဟရန္တော=စဉ်။ မစ္ဆရိယကောသိယသေဋ္ဌိံ=မစ္ဆရိယသောသိယသူဌေးကို။ အာရဗ္ဘ=၍။ ကထေသိ=၏။ရာဇဂဟနဂရဿ=ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏။ အဝိဒူရေ၊ အနီး၌။ သက္ကာရံနာမနိဂမော=သက္ကာရမည်သောနိဂုံးသည်။ အဟောသိကိရ။ ရှိသတတ်။ တတ္ထ=ထိုသက္ကာရနိဂုံး၌။ ဧကော=တစ်

ယောက်သော။ မစ္ဆရိယကောသိယောနာမ=မစ္ဆရိယကောသိယမည်
သော။ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ= ကုဋေ(၈၀)ကြွယ်ဝသော။ သေဋ္ဌိ=
သူဌေးသည်။ ပဋိဝသတိ=နေ၏။ သော=ထိုသူဌေးသည်။ တိဏဂ္ဂေန=
မြက်ဖျားဖြင့်။ တေလဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ=ဆီပေါက်မျှကိုလည်း။ ပရေသံ=သူတ
ပါးတို့အား။ နေဝဒေတိ=မပေးသာလျှင်တည်း။ အတ္တနာ=ကိုယ်တိုင်။
နပရိဘုဉ္ဇတိ=မသုံးဆောင်။ ဣတိ=ဤသို့လျှင်။ တဿ=ထိုသူဌေး၏။
တံ ဝိဘဝဇာတံ=ထိုစည်းစိမ်သည်။ ပုတ္တဒါရာဒိနံ=သားမယားအစရှိ
သည်တို့၏။ အတ္ထံ=အကျိုးကို။ နေဝ အနုဘောတိ=မပြီးစေသာလျှင်
တည်း။ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ=ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့၏။ အတ္ထံ= အကျိုးကို။
န အနုဘောတိ=မပြီးနိုင်။ ရက္ခသပရိဂ္ဂဟိတပေါက္ခရဏီဝိယ၊ ရက္ခိုသ်
စောင့်သောရေကန်ကဲ့သို့။ အပရိဘောဂံ=မသုံးဆောင်ရသည်ဖြစ်၍။
တိဋ္ဌတိ=တည်၏။

သတ္ထာ ဧကဒိဝသံ(ပ) ကဿစိ ကိဉ္စိ နကထေသိ။

သတ္ထာ=သည်။ ဧကဒိဝသံ=တစ်နေ့သ၌။ ပစ္စူသသမယေ=
မိုးသောက်သောအခါ၌။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော=မဟာ
ကရုဏာသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ=ထတော်မူ၍။ သကလလောကဓာတုံ
ယံ။ အလုံးစုံသောလောကဓာတ်၌။ ဗောဓနေယျဗန္ဓဝေ=သစ္စာ(၄)ပါး
တရားတို့ကို သိခြင်းငှါထိုက်ကုန်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို။ ဩလော
ကေန္တော=ကြည့်လတ်သော်။ ပဉ္စစတ္တာလီသယောဇန မတ္ထ ကေ=(၄၅)
ယူဇနာအထက်၌။ ဝသန္တဿ=နေသော။ သပဇာပတိကဿ= မယားနှင့်
တကွသော။ တဿသေဋ္ဌိနော၊ ထိုမစ္ဆရိယသူဌေး၏။ သောတာပတ္တိ
ဖလဿ၊ သောတာပန်ဖိုလ်၏။ ဥပနိဿယံ၊ နီးသောအကြောင်းကို။
အဒ္ဒသ၊ မြင်တော်မူပြီ။ တတော၊ ထိုသို့မြင်တော်မူသည်မှ။ ပုရိမဒိ
ဝသေပန= ရှေးဖြစ်သောနေ့၌ကား။ ရာဇာနံ= မင်းကို။ ဥပဋ္ဌာတုံ=

ခစားခြင်းငှါ။ ရာဇဂေဟာ၊ မင်းအိမ်သို့။ ဂန္တာ= သွား၍။ ရာဇူပဋ္ဌာနံ၊ မင်းအားခစားခြင်းကို။ ကတွာ= ပြု၍။ အာဂစ္ဆန္တော၊ လာသောမဇ္ဈရိယ သူဌေးသည်။ ဧကံ၊ တစ်ယောက်သော။ ဆာတဇ္ဈတ္တံ= ထမင်းဆာ မွတ်သော။ ဇနပဒမနုဿံ= ဇနပုဒ်သားလူကို။ ကုမ္မာသပူရံ= မုယော မုံ့ကို လည်းကောင်း။ ခါဒန္တံ= စားသည်တို့ကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုမုံ့၌။ ပိပါသံ၊ စားချင်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေ သွာ=ဖြစ်စေ၍။ အတ္တနော =မိမိ၏။ ဂေဟံ=အိမ်သို့။ ဂန္တာ=သွား၍။ စိန္တေသိ= ကြံပြီ။ ကိံစိန္တေသိ =အဘယ်သို့ကြံသနည်း။ " အဟံ= ငါသည်။ ကပလ္လပူဝံ= အိုးကင်းဖြင့် ကြော်သော မုန့်ကို။ ခါဒိတုကာမော= စားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ အမှိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ= ဤသို့။ သစေဝက္ခာမိ= အကယ်၍ ဆိုအံ့။ ဗဟူ=လူများတို့သည်။ မယာ=ငါနှင့်။ သဒ္ဓိံ=အတူတကွ။ ခါဒိ တုကာမာ=စားခြင်းငှါအလိုရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ=လတ္တံ့။ ဧဝံ= ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ မေ=ငါ၏။ ဗဟူနိ=များစွာကုန်သော။ တဏ္ဍုလသပ္ပိမဓုဖာဏိတာဒီနိ=ဆန်ထောပတ်,ပျား,တင်လဲအစ ရှိသည်တို့သည်။ ပရိက္ခယံ=ကုန်ခြင်းသို့။ ဂမိဿန္တိ= ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ကဿစိ=တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား။ န ကထေဿာမိ= မပြော အံ့။ " ဣတိ=ဤသို့ကြံ၍။ စိန္တေတွာ=ကြံပြီး၍။ တဏှံ=စားချင်ခြင်းကို။ အဓိဝါသေန္တော=သီးခံလျက်။ ဝိစရတိ=သွား၏။ သော=ထိုမဇ္ဈရိယ သူဌေးသည်။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ=သွာသည်သွားသည်ရှိသော်။ ကာလေ= ကာလကြာ သောအခါ၌။ ဥပ္ပဏ္ဍုပဏ္ဍုကဇာတော=ဖက်ရွက်ရော် အဆင်းကဲ့သို့သောအဆင်းရှိသည်။ ဓမနိသန္ထတဂတ္တော=အကြော ပြိုင်းပြိုင်းထသောကိုယ်ရှိသည်။ ဇာတော=ဖြစ်၏။ တတော= ထိုနောက်မှ။ တဏှံ=စားချင်ခြင်းကို။ အဓိဝါသေတုံ=သီးခံ ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော=မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဂဗ္ဘံ=တိုက်ခန်းသို့။

ပဝိသိတွာ=ဝင်၍။ မဥ္စကံ=ညောင်စောင်းငယ်ကို။ ဥပဂူဟိတွာ=ဖက်၍။ နိပဇ္ဇိ=လျောင်းပြီ။ ဧဝံဂတောပိ=ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်လည်း။ ခနေဟာနိ ဘယေန=ဥစ္စာကုန်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ကဿစိ=တစ်စုံတစ် ယောက်သောသူအား။ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုသောစကားကို။ နက ထေသိ=မဆိုပြီ။

အထ နံ အရိယာ(ပ) ပုဋ္ဌေ ပစ်တုံ အာရဘိ။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ=ထိုမစ္ဆရိယသူဌေးကို။ ဘရိယာ။ မယား သည်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ပိဋ္ဌံ=ကျောကို။ ပရိမဇ္ဇိတွာ= ဆုတ်နယ်၍။ " သာမိ=အရှင်။ တေ=သင့်အား။ အဖာသုကံ။ မချမ်းသာခြင်းသည်။ ကိံ။ အဘယ်နည်း။ " ဣတိ=သို့။ပုစ္ဆိ=မေး ၏။ မေ=ငါ့အား။ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုသော။ အဖာသုကံ=မချမ်းသာခြင်း သည်။ န အတ္ထိ=မရှိ။ ဣတိ=သို့။ (ဝဒတိ၊ ဆို၏။) တေ=သင့်အား။ ရာဇာ။ မင်းသည်။ ကုပိတောကိန္နု ခေါ= အမျက်ထွက်သလော။ ဣတိ=သို့။ (ပုစ္ဆိ=မေး၏။) ရာဇာပိ=မင်းသည်လည်း။ မေ=ငါ့အား။ န ကုပ္ပတိ=အမျက်မထွက်။ ဣတိ။ သို့။ (ဝဒတိ=ဆို၏။) အထ=ထိုသို့ မင်းအမျက်ထွက်လတ်သော်။ တေ=သင့်အား။ ပုတ္တဓီတာဟိဝါ= သားသမီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဒါသကမ္မကရာဒီဟိဝါ။ ကျွန်အမှု လုပ်စရာရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ ကတံ=ပြုအပ်သော။ ကိဉ္စိ= တစ်စုံတစ်ခုသော။ အမနာပံ=မနှစ်သက်ဖွယ်သည်။ အတ္ထိ=ရှိသလော။ ဣတိ=သို့။ (ပုစ္ဆိ=မေး၏။) ဧဝရူပမ္ပိ=ဤသို့သဘောရှိသည်လည်း။ နတ္ထိ=မရှိ။ ဣတိ=သို့။ (ဝဒတိ=ဆို၏) ပန=ထိုသို့မရှိလတ်သော်။ တေ= သင့်အား။ ကိသ္မိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုသောဝတ္ထု၌။ တဏှာ=တောင့်တခြင်း သည်။ အတ္ထိ=ရှိသလော။ ဣတိ=သို့။ (ပုစ္ဆိ=မေး၏။)။ ဧဝံ=ဤသို့။ ဝုတ္တေပိ=မေးသော်လည်း။ ခနေဟာနိဘယေန=ဥစ္စာကုန်ခြင်းမှကြောက်

သောကြောင့်။ ကိဋ္ဌိ=တစ်စုံတစ်ခုသောစကားကို။ အဝတ္တာ=မဆိုမူ၍။ နိဿဒ္ဒေါဝ=အသံမရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိပဇ္ဇိ=အိပ်၏။

အထ=ထိုအခါ၌။ နံ=ထိုမစ္ဆရိယသူဌေးကို။ ဘရိယာ=မယားသည်။ "သာမိ=အရှင်။ ကထေဟိ=ဆိုလော။ တေ=သင့်အား။ ကိဉ္စိ=တစ်ခုတစ်ခုသောဝတ္ထု၌။ တဏှာ=တောင့်တခြင်းသည်။ (အတ္ထိ=ရှိသလော) ဣတိ=ဤသို့။ အာဟ=ဆို၏။ သော=ထိုမစ္ဆရိယသူဌေးသည်။ ဝစနံ=မယားစကားကို။ ပရိဂ္ဂိလန္တောဝိယ=ပြတ်ရယ်မြိုသကဲ့သို့။ မေ=ငါ့အား။ ဧကာ=တစ်ခုသော။တဏှာ=တောင့်တခြင်းသည်။ အတ္ထိ=ရှိ၏။ ဣတိ=သို့။ အာဟ=ဆိုပြီ။ သာမိ=အရှင်။ တဏှာ=တောင့်တခြင်းသည်။ အတ္ထိ= ရှိ၏။ ဣတိ=သို့။အာဟ=ဆိုပြီ။ သာမိ=အရှင်။ တဏှာ=တောင့်တခြင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ=ဤသို့။ ပုစ္ဆိ=မေး၏။ (အဟံ=ငါသည်။) ကပလ္လပူဝံ=အိုးကင်းဖြင့်ကြော်သောမုန့်ကို။ ခါဒိတုကာမော=စားလိုသည်။ အမှိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ=သို့။ (ဝဒတိ=ဆို၏။) အထ=ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကိမတ္ထံ=အဘယ်အကျိုးငှါ။ နကထေသိ=မဆိုသနည်း။ တွံ=သင်သည်။ ဒလိဒ္ဒေါကိံ=ဆင်းရဲသလော။ ဣဒါနိ=ယခုအခါ၌။ သကလသက္ကာရနိဂမဝါသိနံ= အလုံးစုံသောသက္ကာရနိဂုံး၌ နေကုန်သောသူတို့အား။ ပဟောနကေ=စားလောက်ကုန်သော။ ကပလ္လပူဝေ=အိုးကင်းဖြင့်ကြော်သောမုန့်တို့ကို။ ပစိဿာမိ=ကြော်အံ့။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=ဆို၏)ဧတေဟိ=ထိုအလုံးစုံသောသူတို့ဖြင့်။ တေ=သင့်အား။ ကိံ=အဘယ်အကျိုးရှိအံ့။ တေ=ထိုသူတို့သည်။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ကမ္မံ=အမှုကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ခါဒိဿန္တိ=စားကုန်လတံ့။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=၏) တေနဟိ=ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဧကရစ္ဆဝါသိနံ=တလမ်းတည်း၌နေသောသူတို့အား။ ပဟောနကေ=စားလောက်သည်တို့ကို။

(ကတွာ=ပြု၍) ပစာမိ= ကြော်အံ့။ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ= ဆို၏) အဟံ=ငါသည်။ တဝ=သင်၏။ မဟဒ္ဓနဘာဝ=များစွာသောဥစ္စာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနာမိ= သိပါ၏။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=၏) တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဣမသ္မိံ ဂေဟမဇ္ဈေ=ဤအိမ်၏ အနီး၌။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောသူတို့အား။ ပဟောနကံ၊ စားလောက်သည် ကို။ကတွာ=ပြု၍။ ပစာမိ=ကြော်အံ့။ ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ=ဆို၏)။ အဟံ=ငါသည်။ တဝ=သင်၏။ မဟဇ္ဈာသယဘာဝံ=အလိုကြီးသော အဖြစ်ကို။ ဇာနာမိ=သိ၏။ ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ=ဆို၏) တေန ဟိ=ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ တေ=သင်၏။ ပုတ္တဒါရမတ္တသော၀= သားမယား မျှအားသာ လျှင်။ ပဟောနကံ=စားလောက်သည်ကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ပစာမိ=ကြော်အံ့။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=ဆို၏။) ဧတေဟိ= ထိုသား မယားတို့ ဖြင့်။ တေ=သင့်အား။ ကိံပန=အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=ဆို၏) တေနဟိ= ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ တုယှဉ္စ= သင့်အားလည်းကောင်း။ မယှဉ္စ=ငါ့အားလည်းကောင်း။ ပဟော နကံ=စားလောက်သည်ကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ပစာမိ=ကြော်အံ့။ ဣတိ= သို့။ (အာဟ=ဆို၏)။ တွံ=သင်သည်။ ကိံ=အဘယ် သို့။ကရိဿသိ= ပြုအံ့နည်း။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=ဆို၏) တေနဟိ။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဧကသော၀=တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။တေ=သင်၏။ ပဟောနကံ=စားလောက်သည်ကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ပစာမိ။ ကြော်အံ့။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ-ဆို၏။)

ဣမသ္မိံဌာနေ=ဤအရပ်၌။ ပစ္စမာနံ။ ကြော်သောမုံ့ကို။ ဗဟူ= များစွာကုန်သောလူတို့သည်။ ပတ္ထာသီသန္တိ=တောင့်တကုန်လတံ့။ သကလတဏ္ဍုလေ=မကျိုးသောဆန်တို့ကို။ ဌပေတွာ။ ထား၍။ ဘိန္န တဏ္ဍုလေစ=ကျိုးသောဆန်တို့ကို လည်းကောင်း ဥဒ္ဒနကပလ္လာဒိနိစ=

ခုံလောက်အိုးကင်းအစရှိသည့်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အာဒါယ= ယူခဲ့စေ၍။ ထောက်=အနည်းငယ်သော။ ခီရသပ္ပိမဓုဖာဏိတဥ္စ။ နို့ရည်ထောပတ်ပျားတင်လဲတို့ကို။ ဂဟေတွာ=ယူခဲ့၍။ သတ္တဘူမိကသာ=ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော။ ပါသာဒဿ=ပြာသာဒ်၏။ ဥပရိမတလံ=အထက်ပြင်သို့။ အာရုယှ=တက်၍။ ပစ=ကြော်လော့။ တတ္ထ= ထိုအရပ်၌။ အဟံ=ငါသည်။ ဧကကောဝ=တစ်ယောက်တည်းသာ လျှင်။ နိသီဒိတွာ=ထိုင်၍။ ခါဒိသာမိ= စားအံ့။ ကတိ=ဤသို့။ (အာဟ=ဆို၏။) သာ=ထိုသူဌေးကတော်သည်။ " သာဓု "တိ= ကောင်းပြီဟူ၍။ ပဋိဿုဏိတွာ= ဝန်ခံ၍။ ဝဟေတဗ္ဗံ=ယူအပ်သည် ကို။ ဂါဟာပေတွာ=ယူခဲ့စေ၍။ ပါသာဒံ=ပြာသာဒ်အထက်သို့။ အာရုယှ=တက်၍။ ဒါသိယော=ကျွန်မတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ=လွှတ်လိုက် ၍။ သေဋ္ဌိံ=သူဌေးကို။ ပက္ကောသာပေသိ=ခေါ် စေပြီ။ သော။ထိုမစ္ဆရိယသူဌေးသည်။ အာဒိတော=အစမှ။ ပဋ္ဌာယ=စ၍။ ဒွါရာနိ=တံခါးတို့ ကို။ ပိဒဟန္တော၊ ပိတ်လျက်။ သဗ္ဗဒွါရေသု၊ အလုံးစုံသောတံခါးတို့၌။ သူစိယဋိကာနိ=ကျည်မကျည်ငယ်တို့ကို။ ဒတွာ=လျှို၍။ သတ္တမတလံ၊ ဘုံခုနစ်ဆင့်မြောက်သောပြာသာဒ်အထက်သို့။ အရုဟိတွာ=တက်၍။ တတ္ထပိ=ထိုပြာသာဒ်၌လည်း။ ဒွါရံ=တံခါးကို။ ပိဒဟိတွာ=ပိတ်၍။ နိသီဒိ=နေပြီ။ အဿ=ထိုမစ္ဆရိယသူဌေး၏။ ဘရိယာပိ=မယားသည် လည်း။ ဥဒ္ဓနေ=ခုံလောက်၌။ အဂ္ဂိံ=မီးကို။ ဇာလေတွာ=ညှိ၍။ ကပလ္လ ကံ= အိုးကင်းကို။ အာရောပေတွာ=တင်၍။ ပူဝေ=မုန့်တို့ကို။ ပစိတုံ= ကြော်ခြင်းငှါ=အာရဘိ=အားထုတ်ပြီ။

အထ သတ္ထာ (ပ) မဏိရူပကံ ဝိယ အဒ္ဒသာသိ။

အထ=ထိုအခါ၌။ သတ္ထာ=သည်။ ပါတောဝ= နံနက်စောစော ကပင်။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန=မောဂ္ဂလ္လာန်။ ရာဇဂဟနဂရဿ=ရာဇဂြိုဟ်

မြို့၏။ အဝိဒူရေ=အနီး၌။ သက္ကာရနိဂမေ=သက္ကာရနိဂုံး၌။ ဗဲသော မဏ္ဍရိယ ကောသိယသေဋ္ဌိ=ထိုမဏ္ဍရိယသူဌေးသည်။ ကပလ္လပူဝေ=အိုး ကင်းဖြင့်ကြော်သောမုန့်ကို။ ခါဒိတုကာမော=စားအံ့။ ဣတိ=ဤသို့။ အညေသံ=သူတပါးတို့၏။ ဒဿနဘယေန၊ မြင်ခြင်းမှကြောက်ခြင်း ကြောင့်။ သတ္တဘူမိကေ=ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော။ ပါသာဒေ=ပြာသာဒ် အထက်၌။ ကပလ္လပူဝေ။ အိုးကင်းမုန့်တို့ကို။ ပစာပေတိ=ကြော်စေ၏။ တံ=သင်သည်။ တတ္ထ=ထိုအရပ်သို့။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ တံ သေဋ္ဌိံ၊ ထိုသူဌေးကို။ ဒမေတွာ၊ ဆုံးမ၍။ နိဗ္ဗိသေဝနံ၊ မာနမရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇယမ္ပတိ ကေ၊ သူဌေးလင်မယားတို့ကို။ ပူဝေစ၊ မုန့်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ခီရ သပ္ပိမဓုဖာဏိတာဒီနိစ၊ နို့ရည်ထောပတ်ပျားတင်လဲအစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့။ အာနေဟိ၊ ဆောင် ခဲ့လော။ အဇ္ဇ ယနေ့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပဉ္စဟိဘိက္ခုသတေဟိ၊ (၅၀၀)သောရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိဟာရေယေဝ၊ ကျောင်း၌ သာလျှင်။ နိသီဒိတုကာမော=နေတော်မူအံ့။ ပူဝေဟေဝ+ပူဝေဟိဧဝ= မုန့်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ " ဣတိ= သို့။ အာမန္တေသိ= မိန့်တော်မူ၏။ ထေရော= မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ " ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။" ဣတိ=သို့။ သတ္ထု=ဘုရားရှင်၏။ ဝစနံ=စကား တော်ကို။ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ=ဝန်ခံ၍။ တာဝဒေဝ=ထိုခဏ၌သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိဗလေန၊ တန်ခိုးအစွမ်းဖြင့်။ တံ နိဂမံ= ထိုသက္ကာရနိဂုံးသို့။ ဂန္တွာ= သွား၍။ တဿ ပါသာဒဿ၊ ထိုပြာသာဒ်၏။ သီဟပဉ္စရဒွါရေ၊ ခြင်္သေ့ခံသော လေသာတံခါးဝ၌။ သုနိဝတ္ထော၊ ကောင်းစွာဝတ်လျက်။

သုပါရုတော၊ ကောင်းစွာရုံလျက်။ အာကာသေယေဝ၊ ကောင်းကင်၌ သာလျှင်။ မဏိရူပကံဝိယ၊ ပတ္တမြားညိုဆင်းတုကဲ့သို့။ အဒ္ဒသာသိ၊ ရပ်ပြီ။

မဟာသေဋ္ဌိနော (ပ) ဥဒ္ဒမာတော အဒ္ဒသာသိ။

ထေရံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်ကို။ ဒိသွာဝ=မြင်၍သာလျှင်။ မဟာသေဋ္ဌိနော=သူဌေးကြီး၏။ ဟဒယမံသံ=နှလုံးသည်။ ကမ္ပိ=လှုပ်ပြီ။ သော=ထိုသူဌေးကြီးသည်။ " အဟံ=ငါသည်။ ဧဝရူပါနညေဝ= ဤသို့သဘောရှိသောသူတို့မှ။ ဘယေန=ကြောက်သောကြောင့်။ ဣမံ ဌာနံ=ဤအရပ်သို့။ အာဂတော=လာ၏။ အယဉ္စ=ဤရဟန်းသည် လည်း။ အာဂန္တွာ=လာ၍။ ဝါတပါနဒွါရေ=လေသာတံခါး၌။ ဌိတော= ရပ်၏။ " ဣတိ=ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗဂဟဏံ=စွဲလမ်းအပ်သော စွဲလမ်း ဖွယ်ကို။ အပဿန္တော=မမြင်သည်ဖြစ်၍။ အဂ္ဂိမှိ=မီး၌။ ပက္ခိတ္တလောဏသက္ခရာ=ထည့်အပ်သော ဆားသကြားကဲ့သို့။ ဒေါသေန=ဒေါသ ကြောင့်။ တဋတဋာယန္တော=ဖြစ်ဖြစ်မည်လျက်။ " သမဏ၊ ရဟန်း။ အာကာသေ=ကောင်းကင်၌။ ဌတွာ=ရပ်၍။ တွံ=သင်သည်။ ကိံ= အဘယ်ကို။ လဘိဿတိ= ရလတ့်နည်း။ အာကာသေ= ကောင်း ကင်၌။ အပဒေပဒံ။ ထိုမှ ဤမှဒြေကို=။ ဒဿေတွာ=ပြ၍။ စင်္ကမန္တော ပိ=စင်္ကြံသွားငြားသော်လည်း။ နေဝလဘိဿသိ=မရလတ့်သာ လျှင်တည်း။" ဣတိဧဝံ=ဤသို့။အာဟ=ဆို၏။ထေရော=မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ တသ္မိံယေဝဌာနေ= ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ အပရာပရံ=ထိုမှဤမှ။ စင်္ကမိ=စင်္ကြံသွားတော်မူ၏။ သေဋ္ဌိ= သူဌေး သည်။ "စင်္ကမန္တောပိ=စင်္ကြံသွားသော်လည်း။ ကိံ= အဘယ်ကို။ လဘိဿသိ=ရလတ့်နည်း။ အာကာသေ=ကောင်းကင်၌။ ပလ္လင်္ကေန= ထက်ဝယ်ဖွဲ့သဖြင့်။ နိသီဒမာနောပိ=နေသော်လည်း။ နလဘိဿသ ယေဝ=မရလတ့်သာလျှင်တည်း။" ဣတိ=ဤသို့။ အာဟ=ဆို၏။

ထေရော=မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ ပလ္လင်္ကအာဘုဇိတွာ=ဝက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍။ နိသီဒိ=နေတော်မူပြီ။ အထ=ထိုအခါ၌။ နံ=ထိုမဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်ကို။ "နိသိန္နော(ပိ) ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေနေ ငြားသော်လည်း။ ကိံ=အဘယ်ကို။ လဘိဿတိ=ရလတံ့နည်း။ အာ ဂန္တွာ=လာ၍ ဝါနပါနဥမ္မာရေ=လေသာတံခါးခုံ၌။ ဌိတောပိ=ရပ်သော်လည်း။ (ကိံ=အဘယ်ကို) န လဘိဿတိ=မရလတံ့။" ဣတိ= သို့။ အာဟ=ဆို၏။ အထ=ကိုအခါ၌။ ထေရာ၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ ဥမ္မာရေ=လေသာတံခါးခုံ၌။ အဋ္ဌာသိ=ရပ်တော်မူပြီ။ အထ=ထိုအခါ၌။ နံ=ထိုမဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်ကို။ " ဥမ္မာရေ= လေသာတံခါးခုံ၌။ ဌိတော(ပိ)=ရပ်သော်လည်း။ ကိံ=အဘယ်ကို။ လဘိဿတိ=ရလတံ့နည်း။ ဓူမာယန္တောပိ=အခိုးလွှတ်ငြားသော်လည်း။ နလဘိဿတိယေဝ=မရလတံ့သာလျှင်ကလည်း။" ဣတိ= ဤသို့။ အာဟ=ဆို၏။ ထေရော=ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ ဓူမာယိ= အခိုးလွှတ်တော်မူပြီ။ သကလပါသာဒေါ=အလုံးစုံသောပြာသာဒ်သည်။ ဧကဓူမော=တစပ်တည်းသောအခိုးရှိသည်။ အဟောသိ= ဖြစ်ပြီ။ သေဋ္ဌိနော=သူဌေး၏။ အက္ခီနံ=မျက်စိတို့၏။ သူစိယာ=အပ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈနကာလောဝိယ=ထိုးသောအခါကဲ့သို့။ ဇာတော=ဖြစ်၏။

ဂေဟဈာယနဘယေန ပန= အိမ်ကို မီးလောင်အံ့သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ကား။ နံ=ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ကို။ "ပဇ္ဇလန္တောပိ= အလျှံလွှတ်တော်ငြားလည်း။ နလဘိဿသိ+" တိ=မရလတံ့-ဟု။ အဝတွာ-မဆိုမူ၍။ စိန္တေသိ=ကြံစည်၏။ " အယံသမဏော= ဤရဟန်းသည်။ သုဋ္ဌု=အလွန်။ လဂ္ဂေါ=တပ်စွန်း၏။ အလဒ္ဓါ=မရှိသည်ရှိသော်။ နဂမိဿတိ=မသွားလတံ့။ အဿ=ထိုရဟန်းအား။ ဧကံ ပူဝံ=မုန့်တစ်ချပ်ကို။ ဒါပေဿာမိ+" တိ=ပေးလှူအံ့-ဟု။ ဘရိယံ=

မယားကို။ အာဟ=ဆို၏။ (ကိ+အာဟ) " ဘဒ္ဒေ=အရှင်မ။ ဇကဲ ခုဒ္ဒကပူဝံ=သေးငယ်သောမုန့်တစ်ချပ်ကို။ ပစိတွာ=ကြော်၍။ သမဏ သ=အား။ ဒတွာ=၍။ နံ=ထိုရဟန်းကို။ ဥယျောဇေဟိ+" တိ=လွှတ် လိုက်လော့-ဟု။ အာဟ=ဆို၏။

သာ=ထိုသူဌေးမသည်။ ထောကညေဝ=အတန်ငယ်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပိဋ္ဌ=မုန့်ညက်ကို။ ကပလ္လပါတိယံ=အိုးကင်း၌။ ပက္ခိပိ-ထည့်၏။ မဟာပူဝေါ=မုံ့ကြီးသည်။ ဟုတွာ=ဖြစ်၍။ သကလပါတိံ= အလုံးစုံသောအိုးကင်းကို။ ပူရေတွာ=ပြည့်စေ၍။ ဥဒ္ဓုမာတော= အထက်သို့မောက်တက်လျက်။ အဋ္ဌာသိ=တည်၏။

သေဋ္ဌိ တံ ဒိသွာ (ပ) ပုဏ္ဏစန္ဒဝိယ ဒဿေသိ၊

သေဋ္ဌိ=သူဌေးကြီးသည်။ တံ=ထိုမုန့်ကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။ "တယာ=သင်သည်။ ဗဟု= များစွာသော။ ပိဋ္ဌ=မုန့်ညက်ကို။ ဂဟိတံ= ယူအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ= ဖြစ်လတံ့။" ဣတိ=သို့။ သယမေဝ= ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဒဗ္ဗိကဏ္ဏေန= ယောက်မအစွန်းဖြင့်။ ထောက တရံ=အတန်ငယ်သော။ ပိဋ္ဌ=မုန့်ညက်ကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ ပက္ခိပိ=အိုးကင်း၌ထည့်၏။ ပူဝေါ=မုန့်သည်။ ပုရိမပူဝတော= ရှေးက မုန့်ထက်။ မဟန္တတရော=အလွန်ကြီးသည်။ ဇာတော=ဖြစ်၏။ သောသော=ထိုထိုမုန့်သည်။ မဟန္တမဟန္တောဝ= အလွန်ကြီးသည်။ ဇာတော=ဖြစ်၏။

ဇဝံ=သို့။ ယံယံ=အကြင်အကြင်မုန့်ကို။ ပစတိ=ကြော်၏။ သောသော= ထိုထိုမုန့်သည်။ မဟန္တမဟန္တောဝ=အလွန်ကြီးသည်သည် သာလျှင်။ ဟောတိ=၏။ သော=ထိုသူဌေးကြီးသည်။ နိဗ္ဗိန္နော=ငြီးငွေ့ သည်ဖြစ်၍။ ဘရိယံ=ဇနီးကို။ အာဟ=ဆို၏။ (ကိံ+အာဟ=) "ဘဒ္ဒေ= အရှင်မ။ ဣမဿ=ဤရဟန်းအား။ ဇကံပူဝံ=မုန့်တစ်ချပ်ကို။ ဒေဟိ+" တိ=ပေးလျှလော့ဟု။ အာဟ=ဆို၏။

တသာ=ထိုသူဌေးမသည်။ ပစ္စတော=တောင်းမှ။ ဇက်+ပူဝံ=မုန့်တစ်ချပ်ကို။ ဂဏ္ဍိယာ=ယူသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သောမုန့်တို့သည်။ ကောဗ္ဗဒါ=တစ်စပ်တည်း စပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အလ္လီယိံသု=ကပ်ငြိကုန်၏။

သာ=ထိုသူဌေးမသည်။ သေဋ္ဌိံ=သူဌေးကြီးကို။ အာဟ= ဆို၏။ (ကိံအာဟ) " သာမိ=အရှင်။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သော။ ပူဝါ=မုန့်တို့သည်။ ဧကတော= တစ်စပ်တည်း။ လဂ္ဂါ=ငြိကုန်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ=၏) ဝိသုံ=သီးခြား။ ကာတုံပြုခြင်းငှါ။ နသက္ကောမိ၊ မတတ်နိုင်။ ဣတိ၊သို့။ (အာဟ၊၏။) " အဟံ=သည်။ ကရိဿာမိ=ပြုအံ့။ " ဣတိ=၍သို့။ (ဝတွာ=၍) သောပိ=ထိုသူဌေးသည်လည်း။ ကာတုံ=ပြုခြင်းငှါ။ နာသက္ခိ=မတတ်နိုင်။ ဥဘော= နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဇနာ=လူတို့သည်။ ကောဋိယံ= အစွန်းကို။ ဂဟေတွာ=ကိုင်၍။ ကမ္မန္တာပိ= ငင်ကုန်သော်လည်း။ ဝိယောဇေတုံ=ခွဲခြင်းငှါ။ နာသက္ခိ သုယေဝ=မတတ်နိုင်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ အထ=ထိုအခါ၌။ အဿထိုသူဌေးကြီးသည်။ ပူဝေဟိ=မုန့်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ ဝါယမန္တဿေဝ=အားထုတ်စဉ်သာလျှင်။ သရီရတော=ကိုယ်မှ။ သေဒါ=ချွေးတို့သည်။ မုစ္စိံသု=ထွက်ကုန်၏။ ပါပိသာစ= စားချင်ခြင်းသည်လည်း။ ပစ္ဆိဇ္ဇိ=ပြတ်၏။ တတော=ထို မှ။ ဘရိယံ=သူဌေးမကို။ အာဟ=ဆို၏။ (ကိံအာဟ) "ဘဒ္ဒေ=ရှင်မ။ မေ=ငါ့အား။ ပူဝေဟိ=မုန့်တို့ဖြင့်။ နအတ္ထော=အလိုမရှိ။ ပစ္ဆိယာ= တောင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ-တကွသာလျှင်။ ဣမဿ ဘိက္ခုဿ=၏ ရဟန်းအား ။ ဒေဟိ=လှူလော။ " ဣတိ=သို့။ အာဟ=၏။ သာ=ထိုသူဌေးမသည်။ပစ္ဆိံ=တောင်းကို။ အာဒါယ=ယူ၍။ ထေရံ= ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ= ချဉ်းကပ်၍။ သဗ္ဗေပူဝေ=အလုံးစုံသော မုန့်တို့ကို။

ထေရဿ=မထေရ်အား။ အဒါသိ=လှူ၏။ ထေရော= ရှင်မဟာ
မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်။ ဥဘိန္နမ္ပိ=နှစ်ယောက်သောသူတို့အား
လည်း။ ဓမ္မံ=တရားကို။ ဒေသေသိ= ဟောတော်မူ၏။ တိဏ္ဏံရတနာနံ
ရတနာသုံးပါးတို့၏။ ဂုဏေ=ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ကထေသိ= ဟော
တော်မူ၏။ " ဒိန္နံ=အလှူ၏အကျိုးသည်။ အတ္ထိ=ရှိ၏။ ယိဋ္ဌံ=ယဇ်ပူ
ဇော်ခြင်း၏အကျိုးသည်။ အတ္ထိ= ရှိ၏။ " ဣတိ=ဤသို့။ ဒါနာဒီနံ=
ဒါနအစရှိသည်တို့၏။ ဖလံ=အကျိုး ကို။ ဂဂနတလေ=ကောင်းကင်
ပြင်၌။ ပုဏ္ဏစန္ဒံဝိယ=လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့။ ဒဿေသိ=ပြတော်မူ၏။

တံ သုတွာ ပသန္နစိတ္တော (ပ) တထေဝါဟောသိ။

တံ=ထိုတရားကို။ သုတွာ=နာရ၍။ ပသန္နစိတ္တော=ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိ
သည်ဖြစ်၍။ သေဋ္ဌိ=သူဌေးကြီးသည်။ "ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။
အာဂန္တွာ=ကြွတော်မူ၍။ ဣမသ္မိံပလ္လင်္ကေ=ဤပလ္လင်၌။ နိသီဒိတွာ=နေ
၍။ ပူဝေ=မုန့်တို့ကို။ ပရိဘုဥ္ဇထ=ဘုန်းပေးတော်မူပါလော။ "ဣတိ=
ဤသို့။ အာဟ=လျှောက်၏။ ထေရော=မထေရ်သည်။ " မဟာသေဋ္ဌိ=
သူဌေးကြီး။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပူဝေ=မုန့်တို့ကို။
ခါဒိဿာမိ=ဘုန်းပေးအံ့ "။ ဣတိ=သို့။ ပဉ္စဟိဘိက္ခုသတေဟိ= ရဟန်း
ငါးရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ ဝိဟာရေ=ကျောင်း၌။ နိသိန္နော=နေတော်
မူ၏။ တုမှာကံ= သင်တို့အား။ရုစိယာ=အလိုသည်။ သတိ=ရှိလတ်
သော်။ သေဋ္ဌိဘရိယံ=သူဌေးမကို။ ပူဝေစ=မုန့်တို့ကိုလည်းကောင်း။
ခီရာဒိနိစ=နို့ရည်အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဂဏှာပေထ=ယူစေ
ကုန်လော။ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ=အထံသို့။ ဂမိဿာမ=
သွားကုန်အံ့။ " ဣတိ=သို့။ အာဟ=မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ=အရှင်
ဘုရား။ ဧတရဟိ=ယခုအခါ၌။ သတ္ထာ=သည်။ ကဟံပန=အဘယ်မှာ
နည်း။ ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ=လျှောက်၏။) (မဟာသေဋ္ဌိ=ကြီး။

ဘဂဝါ=**သည်**။) ဣတော=ဤသက္ကာရနိဂုံးမှ။ ပဥ္စတ္တာလီသယောဇန မတ္တ**ကော**= (၄၅)ယူဇနာထက်၌။ ဇေတဝန မဟာဝိဟာရေ=ဇေတဝန် **ကျောင်း**တော်၌။ (ဝိဟရတိ=နေတော်မူ၏။) ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ= မိန့်၏။)ဘန္တေ= အရှင်ဘုရား။ ကာလံ=အချိန်ကို။ အနတိက္ကမိတွာ= မလွန်မူ၍။ ဧတ္တကံ+အဒ္ဓါနံ=ဤမျှသောခရီးကို။ကထံ=အဘယ်သို့။ ဂမိဿာမိ= သွားကုန်ရအံ့နည်း။ ဣတိ=သို့ (အာဟ=လျှောက်=၏)။ မဟာသေဋ္ဌိ=သူ ဌေးကြီး။ တုမှာကံ=သင်တို့အား။ ရုစိယာ=အလို သည်။ သတိ=ရှိလတ်သော်။ အဟံ=ငါသည်။ ဝေါ=သင်တို့ကို။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ဣဒ္ဓိဗလေန=တန်ခိုးအစွမ်းအားဖြင့်။ နေဿာမိ= ဆောင်အံ့။ တုမှာကံ=သင်တို့၏။ ပါသာဒေ=ပြာသာဒ်၌။ သောပါန သီသံ=စောင်းတန်းဦးသည်။ အတ္တနော=**မိမိ၏**။ ဌာနေယေဝ= တည်မြဲတိုင်းသောအရပ်၌သာလျှင်။ **ဘဝိဿတိ**= ဖြစ်လတ့ံ။ သောပါ နပရိယောသာနံပန=စောင်းတန်းခြေရင်း**သည်ကား**။ ဇေတဝနဒ္ဝါ ရကောဋ္ဌကေ=ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တံခါးမုခ်၌။ ဘဝိဿတိ= ဖြစ်လတ့ံ။ ဥပရိပါသာဒါ=ပြာသာဒ်ထက်မှ။ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ=ပြာ သာဒ်အောက်သို့။ ဩတရဏကာလမတ္တေန= ဆင်းကာမျှဖြင့်။ ဝေါ= သင်တို့ကို။ ဇေတဝနံ=ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့။ နေဿာမိ= ဆောင်အံ့။ ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ-မိန့်တော်မူ၏) သော=ထိုသူဌေး ကြီးသည်။ "ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ သာဓု=ကောင်း ပြီ။" ဣတိ=ဤသို့။ သမ္ပဋိစ္ဆိ=ဝန်ခံ၏။ ထေရော=ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် မထေရ်သည်။ သောပါနသီသံ=စောင်းတန်းဦးကို။ တတ္ထေဝ=ထိုတည် မြဲတိုင်းသော အရပ်၌သာလျှင်။ ကတွာ=ပြု၍။ "သောပါနပါဒမူလံ= စောင်းတန်း ခြေရင်းသည်။ ဇေတဝနဒ္ဝါရကောဋ္ဌကေ=ဇေတဝန်ကျောင်းတံခါး မုခ်၌။ ဟောတု=ဖြစ်စေ။" ဣတိ=ဤသို့။ အဓိဋ္ဌာသိ။ အဓိဋ္ဌာန်တော်

မူ၏။ တထေဝ=ထိုသို့ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူတိုင်းသောလျှင်။ အဟောသိ=·
ဖြစ်ပြီ။

ဣတ္ထိ ထေရော (ပ) ဗုဒ္ဓသာသနေယေဝ ဝိကိရို။

ဣတ္ထိ=ဤ သို့။ ထေက္ကရော=ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်သည်။
သေဋ္ဌိဒ္ဓ= သူဌေးကြီးကိုလည်းကောင်း။ သေဋ္ဌိဘရိယဥ္စ= သူဌေးမ
ကိုလည်းကောင်း။ ဥပရိပါသာဒါ=ပြာသာဒ်ထက်မှ။ ဟေဋ္ဌာဩတ
ရဏကာလ တော= အောက်သို့ ဆင်းသောကာလထက်။ ခိပ္ပတရံ=
အလွန်လျင်စွာ။ ဇေတဝနံ။ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့။ သမ္ပာပေသိ=
ရောက်စေ၏။ တေ ဥဘောပိ=ထိုသူဌေးလင်မယားနှစ်ယောက်တို့
သည်လည်း။ သတ္ထာ္ရံ= မြတ်စွာဘုရားသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ=
ချဉ်းကပ်၍။ ဝန္ဒိတွာ= ရှိခိုး၍။ ကာလံ=အခါကို။ အာရောစေသုံ=
ကြားလျှောက်ကုန်၏။ သတ္ထာ= သည်။ ဘတ္တဂ္ဂံ=ဆွမ်းစားဇရပ်သို့။
ပဝိသိတွာ=ဝင်တော်မူ၍။ပညတ္တဝရ ဗုဒ္ဓါသနေ= ခင်းအပ်သော
မြတ်သောဘုရားနေရာတော်၌။ ဘိက္ခုသံဃေန=ရဟန်းသံဃာနှင့်။
သဒ္ဓိ=တကွ။ နိသီဒိ=နေတော်မူ၏။ မဟာသေဋ္ဌိ=သူဌေးကြီးသည်။
ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ=ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃဿ=ရဟန်းသံဃာ
အား။ ဒက္ခိဏောဒကံ=အလှူရေစက် ကို။ အာဒါသိ=သွန်းပြီ။ သေဋ္ဌိ
ဘရိယာ=သူဌေးမသည်။ တထာဂတဿ=မြတ်စွာဘုရား၏။ ပတ္တေ=
သပိတ်တော်၌။ ပူဝေ=မုန့်တို့ကို။ ပတိဋ္ဌာပေသိ=ထည့်ပြီ။ သတ္ထာ=
သည်။ အတ္တနော= ကိုယ်တော်မြတ် ၏။ ယာပနမတ္တံ= လောက်ရုံမျှ
သောမုန့်ကို။ ဂဏှိ=ခံတော်မူ၏။ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခူပိ=ရဟန်းငါးရာ
တို့သည်လည်း။ တထေဝ=ဘုရား အတူသာလျှင်။ ဂဏှိံသု-ခံကုန်ပြီ။
သေဋ္ဌိ-သူဌေးကြီးသည်။ ခီရသပ္ပိဖာဏိတမဓုသက္ခရာဒီနိ=နို့ရည်
ထောပတ်,ပျား,တင်လဲ,သကာ အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဒမာနော=

ပေးလှူသည်ဖြစ်၍။ အဂမာသိ=ရောက်ပြီ။ (ဒဒမာနော=၍။ ပရိက္ခယံ=ကုန်ခြင်းသို့။ နာဂမာသိ= မရောက်။) သတ္ထာ=သည်။ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ=ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ ဘတ္တကိစ္စံ= ဆွမ်းစားခြင်းကို။ နိဋ္ဌာပေသိ=ပြီးစေတော် မူ၏။မဟာသေဋ္ဌိပိ= သူဌေးကြီးသည်လည်း။ ဘရိယာယ=သူဌေးမနှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ ယာဝဒတ္ထံ=အလိုရှိတိုင်း။ ခါဒိ=စား၏။ ပူဝါနံ=မုန့်တို့၏။ ပရိယောသာနမေဝ=ကုန်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နပညာယတိ=မထင်။ သကလဝိဟာရေ=အလုံးစုံသောကျောင်း၌။ ဘိက္ခူနဉ္စ=ရဟန်းတို့ အားလည်းကောင်း။ ဝိဃာသာဒါနဉ္စ= စားကြွင်းစားတို့အား လည်းကောင်း။ ဒိန္နေပိ=ပေးသော်လည်း။ ပရိယန္တော=ကုန်ဆုံးခြင်းသည်။ နပညာယတိ=မထင်။ "ဘန္တေ= အရှင်ဘုရား။ ပူဝါ=မုန့်တို့သည်။ ပရိက္ခယံ=ကုန်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆန္တိ= မရောက်နိုင်ကုန်။ " ဣတိ=ဤသို့။ ဘဂဝတော=အား။ အာရောစေသုံ=လျှောက် ကြားကုန်၏။ တေနဟိ=ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဇေတဝနဒွါရကောဋ္ဌကေ= ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တံခါးမုခ်၌။ ဆဍ္ဍေထ=စွန့်ကုန်လော။ ဣတိ= သို့ (အာဟ=မိန့်တော်မူ၏)

အထ=ထိုအခါ၌။ နေ=ထိုမုန့်တို့ကို။ ဒွါရကောဋ္ဌကဿ=တံခါးမုခ်၏။ အဝိဒူရေ=အနီးဖြစ်သော။ ပဗ္ဘာရဋ္ဌာနေ=ချိုင့်ဝှမ်းရာအရပ်၌။ ဆဍ္ဍယိံသု=စွန့်ကုန်၏။ အဇ္ဇတနာပိ=ယနေ့ထက်တိုင်လည်း။ တံဌာနံ=ထို အရပ်သည်။ "ကပလ္လပူဝပဗ္ဘာရော" တွေဝ=အိုးကင်းကြော်မုန့်တို့ကို စွန့်ရာကျင်းဟူ၍သာလျှင်။ ပညာယတိ=ထင်ရှား၏။ မဟာသေဋ္ဌိ=သူဌေးကြီးသည်။ ဘရိယာယ=မယားနှင့်။ သဒ္ဓိံ=တကွ။ ဘဂဝန္တံ=သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ=ချဉ်းကပ်၍။ ဧကမန္တံ=တင့်တယ်သောအရပ်၌၊ အဋ္ဌာသိ=တည်၏။ ဘဂဝါ=သည်။ အနုမောဒနံ=အနုမောဒနာတရားကို။ အကာသိ=ပြုတော်မူပြီ။ ဝါ ဟောပြီ။ အနုမောဒနာပရိယော

သာနေ=တရားတော်၏အဆုံး၌။ ဥဘောပိ=သူဌေးလင်မယား နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ သောတာပတ္တိဖလေ=သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာယ=တည်၍။ သတ္ထာရံ=မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုး၍။ ဒွါရကောဋ္ဌကေ=တံခါးမုခ်အနီး၌။ သောပါနံ=စောင်းတန်းသို့။ အာရုယှ=တက်၍။ အတ္တနော=မိမိ၏။ ပါသာဒေယေဝ=ပြာသာဒ်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌဟိံသု=တည်ကုန်၏။ တတော=ထိုအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ=စ၍။ မဟာသေဋ္ဌိ=သူဌေးကြီးသည်။ အသီတိကောဋိဓနံ=ကုဋေ(၈၀)သောဥစ္စာကို။ ဗုဒ္ဓသာသနေယေဝ = မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌သာလျှင်။ ဝိကိရိ=လှူဒါန်းပူဇော်ပြီ။

ပုနဒိဝသေသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ (ပ) ထေရံ ပသံသန္တော။

ပုနဒိဝသေ= နက်ဖြန်နေ့၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ=၌။ ပိဏ္ဍာယ=ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရိတွာ=လှည့်လည်၍။ ဇေတဝနံ=ဇေတဝန်ကျောင်းသို့။ အာဂမ္မ=လာလတ်၍။ ဘိက္ခူနံ=ရဟန်းတို့အား။ သုဂတောဝါဒံ=ဘုရားဩဝါဒကို။ ဒတွာ=ပေးတော်မူ၍။ ဂန္ဓကုဋိံ=ဂန္ဓ ကုဋိတော်သို့။ ပဝိသိတွာ=ဝင်တော်မူ၍။ ပဋိသလ္လီနေ=ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားသည်ရှိသော်။ သာယနှသမယေ=ညချမ်းအခါ၌။ သန္နိပတိတာ=စည်းဝေးကုန်သော။ ဘိက္ခူ=ရဟန်းတို့သည်။ "အာဝုသော= ငါ့ရှင်တို့။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန ထေရဿာနုဘာဝံ=မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်၏ တန်ခိုးကို။ ပဿထ=ကြည့်ကြပါကုန်လော့။ သဒ္ဓံ=သဒ္ဓါကို။ အနုပဟစ္စ=မထိခိုက်မူ၍။ မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိံ=မစ္ဆရိယသူဌေးကို။ မုဟုတ္တေနေဝ= တခဏချင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒမေတွာ=ဆုံးမ၍။ နိဗ္ဗိသေဝနံ=မာနမရှိသည်ကို။ ကတွာ=ပြု၍။ ပူဝေ=မုန့်တို့ကို။ ဂါဟာပေတွာ=ယူစေပြီး၍။ ဇေတဝနံ=ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့။ အာနေတွာ=ဆောင်ခဲ့၍။ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏။

သမ္မုခံ=မျက်မှောက်တော်ကို။ ကတွာ=၍။ သောတာပတ္တိဖလေ=၌။ ပတိဋ္ဌာပေသိ=တည်စေ၏။ ထေရော= မထေရ်သည်။ အပဟောမဟာနုဘာဝေါ=အာနုဘော်ကြီးပေစွ။ ဣတိ= သို့။ ထေရဿ= မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်၏။ ဂုဏကထံ=ကျေးဇူးစကား ကို။ ကထေန္တာ=ပြောဆိုကုန်လျက်။ နိဒီသိံသုံ=နေကြကုန်ပြီ။ သတ္ထာ= သည်။ အာဂန္တွာ = ကြွတော်မူ၍။ "ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့။ ဧတရဟိ=ယခုအခါ၌။ ကာယကထာယ=အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ=စည်းဝေးကုန်သည်။ အတ္ထနု=ဖြစ်ကုန်သနည်း။" ဣတိ=သို့။ ပုစ္ဆိတွာ=မေးတော် မူ၍။ "ဣမာယနာမ=ဤမည်သောစကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ=စည်းဝေးကြကုန်၏။" ဣတိ=သို့။ ဝုတ္တေ=လျှောက်ထားလတ်သော်။ "ဘိက္ခဝေ=တို့။ ကုလဒမကေန=ဒါယကာတို့ကို ဆုံးမသော။ ဘိက္ခုနာနာမ=ရဟန်းမည်သည်ကား။ ကုလေ=ဒါယကာတို့ကို။ အဝိဟေဌေတွာ=မညှင်းဆဲမူ၍။ အကိလမေတွာ=မပင်ပန်းစေမူ၍။ ပုပ္ဖတော=ပန်းပွင့်မှ။ ရေဏုံ=ပန်းယက်ကို။ ဂဏှန္တေန=ယူသော။ ဘမရေနဝိယ=ပျားပိတုန်းကဲ့သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ=ချဉ်းကပ်၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ=ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဇာနာပေတဗ္ဗံ=သိစေအပ်၏။" ဣတိ=သို့။ ဝတွာ=ဆို၍။ ထေရံ=ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်သို့။ ပသံသန္တော=ချီးမွမ်းတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။

ယထာပိဘမရော ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓမဟေဌယံ။
ပလေတိရသမာဒါယ၊ ဧဝံ ဂါမေ မုနီ စရေ" တိ

ဘမရော=ပျားပိတုံးသည်။ ပုပ္ဖံ=ပုပ္ဖဿ=ပန်းပွင့်၏။ ဝဏ္ဏဂန္ဓံ=အဆင်းအနံ့ကို။ အဟေဌယံ=အဟေဌယန္တော-မပျက်စီးစေသည်ဖြစ်၍။ ရသံ=ပန်းယက်ကို။ အာဒါယ=ယူ၍။ ပလေတိယထာပိ=ပျံသကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ=ထိုအတူ။ ဂါမေ=ရွာ၌။ မုနိ=ရဟန်းသည်။ စရေ=ကျင့်

ဣတိ-ဤသို့။ ဓမ္မပဒေ-ဓမ္မပဒ၌။ ဣမံဂါထံ-ဤဂါထာကို။ ဝတွာ-ဟောတော်မူ၍။ ဥတ္တရိပိ-အလွန်လည်း။ ထေရဿ-ရှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်၏။ ဂုဏံ-ဂုဏ်ကို။ ပကာသေတုံ-ပြခြင်းငှါ။ "ဘိက္ခ ဝေ-တို့။ ဣဒါနေဝ-ယခုအခါ၌သာလျှင်။ မောဂ္ဂလ္လာနေန-မဟာမော ဂ္ဂလ္လာန်သည်။ မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိ-မစ္ဆရိယသူဌေးကို။ န ဒမိတော-ဆုံးမ အပ်သည်မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေပိ-ရှေး၌လည်း။ တံ-ထိုမစ္ဆရိယသူဌေး ကို။ဒမေတွာ-ဆုံးမ၍။ ကမ္မဖလသမ္ဗန္ဓံ-ကံ၊ ကံ၏အကျိုးနှင့် စပ်သည် ကို။ ဇာနာပေသိယေဝ-သိစေပြီသာလျှင်တည်း။ " ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍။ အတီတံ-အတိက်ကို။ အာဟရိ-ဆောင်တော်မူ၏။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ(ပ) မနမေဝ သဏ္ဌာပေသိ၊

အတီတေ-၌။ ဗာရာဏသိယံ-၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ-သည်။ ရဇ္ဇံ-ကို။ ကာရေန္တေ-စဉ်။ ဗာရာဏသိယံ-၌။ ဣလ္လိသောနာမ-ဣလ္လိသမည် သော။ သေဋ္ဌိ-သူဌေးသည်။ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ-ကုဋေ (၈၀) ကြွယ်ဝသည်။ ပုရိသဒေါသသမန္နာဂတော-ယောကျ်ားယုတ်တို့၏ အပြစ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ခဉ္ဇော-ခွင်သောခြေရှိသည်။ ကုဏီ-ကောက် သောလက်ရှိသည်။ ဝိသမစက္ခုမဏ္ဍလော-စွေသောမျက်စိရှိသည်။ အသဒ္ဓေါ-သဒ္ဓါတရားမရှိသည်။ အပ္ပသန္နော-ကြည်ညိုခြင်းမရှိသည်။ မစ္ဆရီ-ဝန်တိုသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ အညေသံ-သူတပါးတို့အား။ နေဝဒေတိ-မပေးသည်သာလျှင်တည်း။ သယံ-မိမိလည်း။ နပရိဘုဉ္ဇ တိ-မသုံးဆောင်။ ရက္ခသပရိဂ္ဂဟိတပေါက္ခရဏီ-ဘီဝိယရက္ခိုသ်စောင့် သောရေကန်ကဲ့သို့။ အဿ-ထိုဣလ္လိသသူဌေး၏။ ဂေဟံ-အိမ်သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ အဿ-ထိုဣလ္လိသူဌေး၏ မာတာပိတရောပန- အမိအဘတို့သည်ကား။ သတ္တမာ-ခုနစ်ဆက်သော။ ယာဝ ကုလပရိ ဝဋ္ဋာ-အမျိုးတိုင်အောင်။ ဒါယကာ-အလှူပေးတတ်ကုန်သော။

ဒါနပတိနော=အလှူရှင်တို့သည်။ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏။ သော=ထိုက္ကလ္လိ သသည်။ သေဋ္ဌိဉာန်=သူဌေးအရာကို။ လဘိတွာယေဝ=ရ၍သာ လျှင်။ ကုလဝံသံ=အမျိုး၏အနွယ်ကို။ နာသေတွာ=ဖျက်ဆီး၍။ ဒါနသာလံ=အလှူဇရပ်ကို။ ဈာပေတွာ=မီးတိုက်၍။ ယာစကေ=အလှူ ခံတို့ကို။ ပေါထေတွာ=ပုတ်ခတ်၍။ နိက္ကမိတွာ=နှင်ထုတ်၍။ ဓနံမေဝ= ဥစ္စာကို သာလျှင်။ သဏ္ဍာပေသိ=တည်စေပြီ။

သော ဧကဒိဝသံ (ပ) သုရံ ပါတုံ အာရဘိ။

သော=ထိုက္ကလ္လိသသူဌေးသည်။ ဧကဒိဝသံ=တစ်နေ့သ၌။ ရာဇူပဋ္ဌာန်=မင်းခစားရာသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ အတ္တနော=၏။ ဃရံ=အိမ် သို့။. အာဂစ္ဆန္တော=ပြန်လာခဲ့သော်။ ဧကံ=တစ်ယောက်သော။ မဂ္ဂ ကိလန္တံ=ခရီးပင်ပန်းသော။ ဇါနပဒမနုဿံ=ဇနပုဒ်သားကို။ ဧကံ= တစ်ခုသော။ သုရာဝါရကံ=အရက်ခွက်ကို။ အာဒါယ=ယူ၍။ ပီဌကေ= အင်းပျဉ်၌။ နိသီဒိတွာ=ထိုင်၍။ အမ္ဗိလသုရာယ=ချဉ်သောသုရာဖြင့်။ ကောသကံ=ခွက်ကို။ ပူရေတွာ ပူရေတွာ=ပြည့်စေ၍ ပြည့်စေ၍။ ပူတိမစ္ဆကေန= ငါးပုပ်ခတ်သော။ ဥတ္တရိဘင်္ဂေန=ဟင်းလျာဖြင့်။ ပိဝန္တံ=သောက်သည်ကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။ သုရံ=သုရာကို။ ပါတုကာ မော=သောက်လိုသည်။ ဟုတွာ=၍။ စိန္တေသိ=ကြံ၏။ (ကိံ စိန္တေသိ= နည်း) အဟံ=ငါသည်။ သုရံ=သုရာကို။ သစေ ပိဝိဿာမိ=အကယ်၍ သောက်အံ့။ မယိ=ငါသည်။ ပိဝန္တေ=သောက်သည်ရှိသော်။ ဗဟူ= များစွာသောလူတို့သည်။ ပိဝိတုကာမာ=သောက်ခြင်းငှါအလိုရှိ ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ=လတံ့။ ဧဝံ=ဤသို့ သောက်သည်ရှိသော်။ မေ=ငါ့အား။ ဓန ပရိက္ခယော=ဥစ္စာကုန်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ=လတ့်။ '' ဣတိ=ဤသို့။ စိန္တေသိ=ပြီ။ သော=ထိုက္ကလ္လိသသူဌေးသည်။ တဏှာ=သေသောက်ခြင်းကို။ အဓိဝါသေန္တော=သီးခံလျှက်။ ဝိစရိတွာ=

သွား၍။ ကာလေ=ရှည်မြင့်သောကာလသည်။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ=ရောက် သည်ရောက်သည်ရှိသော်။ အဓိဝါသေတုံ= သီးခံခြင်းငှါ။ အသေက္ကော န္တော=မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာတကပ္ပါ သောဝိယ=ကြိတ်အပ် သော ဝါဂွမ်းကဲ့သို့။ ပဏ္ဍုသရီရော=ဖျော့တော့သောကိုယ်ရှိသည်။ အပဟောသိ=ဖြစ်၏။ ဓမ္မနိသန္တတဂတ္တော=အ ကြောပြိုင်းပြိုင်းထသော ကိုယ်ရှိသည်။ ဇာတော=ဖြစ်၏။

အထ=ထိုအခါ၌။ ဧကဒိဝသံ=တစ်နေ့သ၌။ ဂဗ္ဘံ=တိုက်ခန်းသို့ ပဝိသိတွာ=ဝင်၍။ မဉ္စကံ=ညောင်စောင်းငယ်ကို။ ဥပဂူဟိတွာ=ဖက်၍။ နိပဇ္ဇိ=လျောင်း၏။ ဘရိယာ=မယားသည်။ တမေနံ-တံဧနံ=ထိုကြွလ္လိသ သူဌေးသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ=ချဉ်းကပ်၍။ ပိဋ္ဌိ=ကျောကို။ ပရိမဇ္ဇိတွာ= ဆုတ်နယ်၍။"သာမိ=အရှင်။ အဖါသုကံ=မချမ်းသာခြင်းသည်။ ကိံ=အဘယ်နည်း။ "ဣတိ=သို့။ ပုစ္ဆိ=၏။ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံသောစကား ကို။ [illegible]ာရှာ=အောက်၌။ ကထိကနိယာမေနေဝ=ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ် ၏။ " တေနဟိ=ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဧကဃေဝ=တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ တေ=သင့်အား။ ပဟောနကံ=သောက်လောက်သော။ သုရံ=သေကို။ ကရောမိ= ပြုအံ့။ ဝါ=ပေးအံ့။ " ဣတိ=သို့။ ဝုတ္တေပန=ဆိုသည်ရှိသော်။ "ဂေဟေ=အိမ်၌။ သုရာယ=သုရာကို။ ကာရိယမာနာယ=စီရင်အပ်သော်။ ဗဟူ= လူများတို့သည်။ ပစ္စာသီသန္တိ=တောင့်တကုန်လတ့်။ အန္တရာပဏာတော =အိမ်ဈေးမှ။ အာဟာရာပေတွာပိ=ဆောင်စေ၍လည်း။ ဣဓ= ဤအိမ်၌။ နိသိန္နေန= နေခြင်းဖြင့်။ ပိဝိတုံ=သောက်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ=မတတ်နိုင်။ " ဣတိ=သို့။ မာသကမတ္တံ=တပဲမျှသော ဥစ္စာကို။ ဒတွာ=ပေး၍။ အန္တရာပဏာတော=အိမ်ဈေးမှ။ သုရာဝါရကံ= သေခွက်ကို။ အာဟာရာပေတွာ။ ယူစေ၍။ နဂရာ=မြို့မှ။ နိက္ခမ္မ=ထွက်

ခဲ့၍။ နဒီတီရံ-မြစ်ကမ်းနားသို့။ ဂန္တာ-သွား၍။ မဟာမဂ္ဂသမီပေ-ခရီးမ၏အနီး၌။ ဧကံ ဂုမ္ဗံ-တစ်ခုသောချုံကို။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ သုရာဝါရကံ-သေခွက်ကို။ ဌပါပေတွာ-ထားခဲ့၍။ "တွံ-သည်။ ဂစ္ဆ-သွားချေ။" ဣတိ။ဤသို့။ စေဋကံ- အစေအပါးကို။ ဒူရေ-အဝေး၌။ နိသီဒါပေတွာ-နေစေ၍။ ကောသကံ-သေခွက်ကို။ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍။ သုရံ-သေကို။ ပါတုံ-သောက်ခြင်းငှါ။ အာရဘိ-အားထုတ်ပြီ။

ပိတာ ပနဿ(ပ) သမဏ္ဍောနာမ နတ္ထိ။

အဿ-ထိုကုလ္လိသ သူဌေး၏။ ပိတာပန-အဘသည်ကား။ ဒါနာဒီနံ-ဒါနအစရှိကုန် သော။ပုညာနံ-ကောင်းမှုတို့ကို။ ကတတ္တာ-ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်၌။ သကော-သကြားသည်။ ဟုတွာ-၍။နိဗ္ဗတ္တိ-ဖြစ်၏။ သော-ထိုသိကြားမင်းသည်။ တသ္မိံခဏေ- ထိုခဏ၌။ " မေ-ငါ၏။ ဒါနဂ္ဂံ-အလှူတင်းကုပ်သည်။ ပဝတ္တတိနုခေါ- ရှိသေးသလော။ ဥဒဟု-သို့မဟုတ်။ နောပဝတ္တတိ- မရှိသလော။ " ဣတိ-သို့။ အာဝဇ္ဇန္တော-ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ တဿ-ထိုအလှူတင်းကုပ်၏။ အပ္ပဝတ္တိံ-မရှိသည်ကို။ ဉတွာ-သိ၍။ ပုတ္တဿ-သား၏။ ကုလဝံသံ-အမျိုးနွယ်ကို။နာသေတွာ-ဖျက်ဆီး၍။ ဒါနသာလံ-အလှူ တင်းကုပ်ကို။ ဈာပေတွာ-မီးတိုက်၍။ ယာစကေ-အလှူခံတို့ကို။နိက္ကမိတွာ-နှင်ထုတ်၍။ မစ္ဆရိယဘာဝေ-ဝန်တိုသောအဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌာယ-တည်၍။ "အညေသံ-တစ်ပါးသောသူတို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ-လတံ့။ " ဣတိဤသို့။ ဘယေန။ ပေးရ သည်မှကြောက်သောကြောင့်။ ဂုမ္ဗံ-ချုံသို့။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ ဧကကသောဝ-တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်။ သုရံ-သေကို။ ပိဝနဘာဝဉ္စ-သောက်

သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒိသွာ-မြင်၍။ "ဂစ္ဆာမိ-သွားချေအံ့။ နံ-ထိုကုလ္လိသသူဌေးကို။ သဇေါ်ဘေတွာ-ချောက်ချားစေ၍။ ဒမေတွာ-ဆုံးမ၍။ ကမ္မဖလသမ္ဗန္ဓ-ကံ,ကံ၏အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကို။ ဇာနာပေတွာ-သိစေ၍။ ဒါနံ-အလှူကို။ ဒါပေတွာ။ ပေးစေ၍။ ဒေဝလောကေ-နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တနာရဟံ-ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်ကို။ ကရောမိ-ပြုအံ့။" ဣတိ-ဤသို့။ မနုဿပထံ-လူ့ပြည်သို့။ ဩတရိ တွာ-ဆင်း၍။ ကုလ္လိသသေဋ္ဌိနာ- ကုလ္လိသသူဌေးနှင့်။ သဒိသံ-တူစွာ။ ခဉ္ဇ-ခွင်သော ခြေရှိသော။ ကုဏိ-ကောက်သောလက်ရှိသော။ ဝိသမ စက္ခုမဏ္ဍလံ-ဖွေသော မျက်စိရှိသော။ အတ္တဘာဝံ-အတ္တဘောကို။ နိမ္မိနိတွာ-ဖန်ဆင်း၍။ ဗာရာဏသိနဂရံ- ဗာရာဏသီမြို့သို့။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ ရညော-မင်း၏။ နိဝေသနဒွါရေ-နန်းတော်တံခါး ၌။ ဌတွာ-ရပ်၍။ အတ္တနော-မိမိ၏။ အာဂတဘာဝံ-လာသော အဖြစ်ကို။ အာရောစာပေတွာ-ကြားစေ၍။ " ပဝိသတု-ဝင်စေလော" ဣတိ-သို့။ ဝုတ္တေ-ဆိုသည်ရှိသော်။ (နိဝေသနံ-နန်းတော်သို့)။ ပဝိသိ တွာ-ဝင်၍။ ရာဇာနံ-မင်းကို။ ဝန္ဒိတွာ-ရှိခိုး၍။ အဋ္ဌာသိ-တည်၏။

ရာဇာ-မင်းကြီးသည်။ " မဟာသေဋ္ဌိ-သူဌေးကြီး။ အဝေလာယ-အခါမဟုတ်သည်၌။ ကိံ-အဘယ်ကြောင့်။ အာဂတော-လာသည်။ အသိ-ဖြစ်သနည်း။ " ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-မေးပြီ။ မဟာရာဇ-ကြီး။ အာမ-မှန်၏။ အဝေလာယ-၌။ အာဂတော-လာသည်။ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဒေဝ-မင်းကြီး။ မေ-အကျွန်ုပ်၏။ ယရေ-အိမ်၌။ အသီတိကောဋိမတ္တံ-ကုဋေ (၈၀)ပမာဏရှိသော။ ခနံ-ဥစ္စာသည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဒေဝေါ-အရှင်မင်းကြီးသည်။ တံ-ထိုဥစ္စာကို။ အာဟရာပေတွာ-ဆောင်စေ၍။ အတ္တနော-၏။ ဝါ-အရှင်မင်းကြီး၏။ ဘဏ္ဍာဂါရံ-ဘဏ္ဍာတိုက်ကို။ ပူရာပေတု-ပြည့်စေလော။ ဣတိ-ဤသို့။ (အာဟ-

ဆိုဧ)။ မဟာသေဋ္ဌိ=သူဌေးကြီး။ အလံ=အလိုမရှိ။ တဝ=သင်ဧ။ ဓန
တော=ဥစ္စာထက်။ အမှာကံ=ငါတို့ဧ။ ဂေဟေ=အိမ်၌။ ဓနံ=ဥစ္စာ
သည်။ ဗဟုတရံ=အလွန်များဧ။ ဣတိ=ဤသို့။ (အာဟ=ဆိုဧ) ဒေဝ=
အရှင်မင်းကြီး။ တုမှာကံ=သင်မင်းကြီးတို့အား။ ကမ္မံ=ကိစ္စသည်။
သစေနတ္ထိ=အကယ်၍မရှိအံ့။ ယထာရုစိယာ=အလိုရှိတိုင်း။ ဓနံ=ဥစ္စာ
ကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ ဒါနံ၏အလှူကို။ ဒမ္မိ=ပေးအံ့။ ဣတိ=ဤသို့။
(အာဟ=ဆိုဧ) မဟာသေဋ္ဌိ=သူဌေးကြီး။ ဒေဟိ=ပေးလော။ ဣတိ-
ဤသို့။ (အာဟ=ဆိုဧ။) သော=ထိုသိကြားမင်းသည်။ “ ဒေဝ=
အရှင်မင်းကြီး။ သာဓု=ကောင်းပြီ” ဣတိ=သို့။ ရာဇာနံ=မင်းကြီးကို။
ဝန္ဒိတွာ=ရှိခိုး၍။ နိက္ခမိတွာ=ထွက်၍။ ဣလ္လိသသေဋ္ဌိနော=၏။ ဂေဟံ=
အိမ်သို့။ အဂမာသိ=သွားဧ။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာက
မနုဿာ=အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ပရိဝါရေသုံ=ခြံရံကုန်ပြီ။ ဧကောပိ=
တစ်ယောက်မျှသည်လည်း။ “ အယံ=ဤသူသည်။ နဣလ္လိသော=
ဣလ္လိသသူဌေးမဟုတ်။ ” ဣတိ=သို့။ ဇာနိတုံ=သိခြင်းငှါ။ သမတ္ထော
နာမ=စွမ်းနိုင်သောသူမည်သည်။ နတ္ထိ=မရှိ။

သော ဂေဟံ (ပ) ပူရေတွာ ဂစ္ဆတိ။

သော=ထိုသိကြားမင်းသည်။ ဂေဟံ=အိမ်သို့။ ပဝိသိတွာ=ဝင်
၍။ အန္တောဥမ္မာရေ=တံခါးခုံအတွင်း၌။ ဌတွာ=ရပ်၍။ ဒေါဝါရိကံ၊
တံခါးစောင့်ကို။ ပက္ကောသာပေတွာ=ခေါ်၍။ “အညော=ငါမှတပါး
သော။ မယာ=ငါနှင့်။ သမာနရူပေါ=တူသောသဘောရှိသော။ ယော=
အကြင်သူသည်။ အာဂန္တွာ=လာ၍။ ‘ဧတံ=ဤအိမ်သည်။ မမ=ငါ၏။
ဂေဟံ=အိမ်တည်း။ ဣတိ=ဤသို့။ ပဝိသိတုံ=ဝင်းခြင်းငှါ။ အာဂစ္ဆတိ=
လာအံ့။ တံ=ထိုသူကို။ ပဋ္ဌိယံ=ကျော၌။ ပဟရိတွာ=ကြိမ်ဖြင့်ရိုက်၍။
ဣတိ=သို့။ဝတွာ=ဆို၍။ ပါသာဒံ=ပြာသာဒ်ထက်သို့။ အာရုယှ=တက်

၍။ မဟာရဟော=မြတ်သောသူတို့အားထိုက်သော။အာသနေ=နေရာ၌။ နိသီဒိတွာ=နေ၍။ သေဋ္ဌိဘရိယံ=သူဌေးမကို။ ပက္ကောသာပေတွာ=ခေါ်၍။ သိတာကာရံ=ပြုံးသောအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတွာ=ပြ၍။ " ဘဒ္ဒေ=ရှင်မ။ ဒါနံ=အလှူကို။ ဒေမ=ပေးကြကုန်လော။ " ဣတိ=သို့။ အာဟ=ဆို၏။ တဿ=ထိုသကြားမင်း၏။ တံဝစနံ=ထိုစကားကို။ သုတွာဝ=ကြား၍သာလျှင်။ သေဋ္ဌိဘရိယာစ= သူဌေးမယားသည်လည်းကောင်း။ ပုတ္တဓီတရောစ=သားသမီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ကျွန်အမှုလုပ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဧတ္တကံကာလံ=ဤမျှသော ကာလတိုင်အောင်။ဒါနံ=အလှူကို။ ဒါတုံ=ပေးခြင်းငှါ။ စိတ္တမေဝ= စိတ်သည်သာလျှင်။ နတ္ထိ=မရှိ။ အဇ္ဇပန=ယနေ့မူကား။ သုရံ=သေကို။ ပိဝိတွာ=သောက်၍။ မုဒုစိတ္တော=နူးညံ့သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ=၍။ ဒါတုကာမော=ပေးခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ဇာတော=ဖြစ်သည်။ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ=သို့။ ဝဒိံသု= ဆိုကုန်ပြီ။ အထ=ထိုအခါ၌။ နံ-ထိုသိကြားမင်းကို။ သေဋ္ဌိဘရိယာ= သူဌေးမသည်။ "သာမိ=အရှင်။ ယထာရုစိယာ=အလိုရှိတိုင်း။ ဒေထ=ပေးကုန်လော။" ဣတိ=ဤသို့။ အာဟ=ဆို၏။ တေနဟိ= ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဘေရိဝါဒကံ=စည်တီးသောသူကို။ ပက္ကောသာပေ တွာ=ခေါ်၍။ "သုဝဏ္ဏရဇတမဏိမုတ္တာဒိဟိ= ရွှေ ငွေ ပတ္တမြား ပုလဲ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အတ္ထိကာ=အလိုရှိကုန် သောသူတို့သည်။ ဣလ္လိသသေဋ္ဌိဿ=၏။ ဃရံ=အိမ်သို့။ ဂစ္ဆန္တု= သွားစေကုန်သတည်း။ " ဣတိ=သို့။ သကလနဂရေ။ အလုံးစုံသော မြို့၌။ ဘေရိံ=စည်ကို။ စရာပေဟိ=လည်စေလော။ ဣတိ=သို့။ (အာဟ=ဆို၏။) သာစ= ထိုသူဌေးမယားသည်လည်း။ တထာ=သိကြားမင်းဆိုသည့် တိုင်းသာ လျှင်။ ကာရေသိ=ပြုစေပြီ။ မဟာဇနော=လူအများသည်။ ပစ္ဆိပသိဗ္ဗကာဒိနိ=

တောင်းအိတ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ ဂေဟဒွါရေ= အိမ်တံခါး၌။ သန္နိပတိ=စည်းဝေး၍။ သင်္ကော=သည်၊ သတ္တရတနပူ ရေ=ရတနာ(၇)ပါးတို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သော။ ဂဗ္ဘေ=တိုက်တို့ကို။ ဝိဝရာ ပေတွာ=ဖွင့်စေ၍။ "တုမှာကံ=သင်တို့အား။ ဒမ္မိ=ငါပေး၏။ ယာဝဒိစ္ဆကံ=အလိုရှိတိုင်း။ ဂဟေတွာ=ယူ၍။ ဂစ္ဆထ=သွားကုန်လော" ဣတိ=သို့။ အာဟ=ဆို၏။ မဟာဇနော= လူအများသည်။ ဓနံ=ဥစ္စာကို။ နီဟရိတွာ=ထုတ်၍။ မဟာထလေ= ကျယ်သောပြင်၌။ ရာသိံ= အစုံကို။ ကတွာ=ပြု၍။ အာဘတဘာဇနာနိ=ဆောင်ခဲ့သော တောင်း အိတ် အစရှိသည်တို့ကို။ ပူရေတွာ=ပြည့်စေ၍။ ဂစ္ဆတိ=သွား ၏။

အညတရော (ပ) ဂဟေတွာ နီဟရိသု။

အညတရော=တစ်ယောက်သော။ ဇနပဒမနုဿော=ဇနပုဒ် သားသည်။ ကုလ္လိသသေဋ္ဌိနော=ကုလ္လိသသူဌေး၏။ ဂေါဏေ= နွား တို့ကို။ တသ္သေဝ=ထိုသူဌေး၏သာလျှင်။ ရထေ=ရထား၌။ ယော ဇေတွာ=က,၍။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ=ရတနာ(၇)ပါးတို့ဖြင့်။ ပူရေတွာ= ပြည့်စေ၍။ နဂရာ=မြို့မှ။ နိက္ခမ္မ=ထွက်၍။ မဟာမဂ္ဂံ=ခရီးမသို့။ ဝါ= ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတွာ=သွား၍။ တဿ=ထိုချုံ၏။ အဝိဒူရေန=အနီးဖြင့်။ ရထံ=ရထားကို။ ပေသေန္တော=နှင်လျက်။ " သာမိ ကုလ္လိသသေဋ္ဌိ= အရှင်ကုလ္လိသသူဌေး။ ဝဿသတံ=အနှစ်တရာတို့ပတ်လုံး။ ဇီဝ= အသက်ရှည်ပါစေ။ တံ=သင့် ကို။ နိဿာယ=မှီ၍။ ဣဒါနိ=ယခုအခါ ၌။ မေ=ငါသည်။ ယာဝဇီဝံ=အသက်ထက်ဆုံး။ ကမ္မံ-အမှုကို။ အကတွာ=မပြုမူ၍။ ဇီဝိတဗ္ဗံ=အသက်မွေးအပ်သည်။ ဇာတံ=ဖြစ်၏။ တုမှေ=တာဝဝ=သင်၏သာလျှင်။ ရထေ=ရထားတည်း။ တဝေဝ= သင်၏သာလျှင်။ ဂေါဏာ=နွားတို့တည်း။ တဝေဝ=သင်၏သာလျှင်။ ဂေဟေ=အိမ်၌။ သတ္တရတနာနိ=ရတနာ(၇)ပါးတို့တည်း။ (မေ-ငါ၏)

မာတရားအမိသည်။ နေဝဒိန္နာနိးမပေးအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (မေးငါ၏။) ပိတရားအဘသည်။ နဒိန္နာနိးတည်း။ သာမိးအရှင်သူဌေးကြီး။တံးသင့်ကို။ နိဿာယးမှီ၍။ လဒ္ဓါနိးရအပ်ကုန်၏” ဣတိးဤသို့။ သေဋ္ဌိနေား၏။ ဂုဏကထံးကျေးဇူးစကားကို။ ကထေန္တေား ဆိုလျက်။ ဂစ္ဆတိးသွား၏။

သေားထိုကုလ္လိသူဌေးသည်။ တံသဒ္ဒံးထိုအသံကို။ သုတွားကြား၍။ ဘီတတသိတေား ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍။ စိန္တေသိးကြံ၏။ (ကိံစိန္တေသိးနည်း။) “ အယံးဤသူသည်။ မမးငါ၏။ နာမံးနာမည်ကို။ ဂဟေတွားယူ၍။ ကုဒ္ဓိဒ္ဓိးဤမည်သောစကား ဤမည်သောစကားကို။ ဝဒတိးဆို၏။ မမးငါ၏။ ဓနံးဥစ္စာကို။ ရညားမင်းသည်။ လောကဿးလူများအား။ ဒိန္နကိစ္စိနုခေါ်းပေးအပ်သလော။ ဣတိးသို့။ (စိန္တေတွားကြံ၍) ဂုမ္ဗားချုံမှ။ နိက္ခမိတွားထွက်၍။ ဝေါဏေားနွားတို့ကိုလည်းကောင်း။ ရထဥ္စးရထားကိုလည်းကောင်း။ သဥ္ဇာနိတွားသိ၍။ “ အရေးစေဋကးဟယ်ကျွန်ယုတ်။ မယှံးငါ၏။ ဝေါဏားနွားတို့တည်း။ မယှံးငါ၏။ ရထေားရထားတည်း။ ” ဣတိ-သို့။ ဝတွားဆို၍။ ဂန္တွားသွား၍။ ဝေါဏေးနွားတို့ကို။ နာသာရဇ္ဇုယံးနဖားကြိုး၌။ ဂဟိုးကိုင်ပြီး။ ဂဟပတိကေားဇနပုဒ်သားသည်။ ရထားရထားမှ။ ဩရုယှးဆင်း၍။ “ အရေဒုဋ္ဌစေဋကးဟယ်ကျွန်ယုတ်။ ကုလ္လိသမဟာသေဋ္ဌိးကုလ္လိသသူဌေးကြီးသည်။ သကလနဂရဿးအလုံးစုံသော မြို့သူမြို့သားအား။ ဒါနံးအလှူကို။ ဒေတိးပေး၏။ ဘွံးသင်သည်။ ကိံအဟောသိးအသို့ဖြစ်သနည်း။ ” ဣတိးသို့။ ဝတွာ့တွားပြေးလာ၍။ အသနိံးမိုးကြိုးကို။ ပါတေန္တောဝိယးကျသကဲ့သို့။ ခန္ဓေးလည်၌။ ပဟရိတွားရိုက်ခတ်၍။ ရထံးရထားကို။ အာဒါယးယူ၍။ အဂမာသိးသွားပြီ။ သေားထိုကုလ္လိသသူဌေးသည်။

ပုန=တဖန်။ ကမ္မမာနာ=ထုန်လှုပ်သည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌာယ=ထ၍။ ပံသုံ=
မြေမှုန့်ကို။ ပုဋ္ဌိတွာ ပုဋ္ဌိတွာ=သုတ်၍ သုတ်၍။ ဝေဂေန=လျင်မြန်
သဖြင့်။ ဂန္တွာ=၍။ ရထံ=ရထားကို။ ဂဏှိ-ကိုင်ပြီ။ ဂဟပတိကော=
ဇနပုဒ်သားသည်။ ရထာ=ရထားမှ။ ဩတရိတွာ=ဆင်း၍။ ကေသေ
သု။ ဆံပင်တို့၌။ ဂဟေတွာ=ကိုင်၍။ ဩဏာမေတွာ= ညွှတ်စေ၍။
ကပ္ပရပဟာ ရေဟိ=တတောင်တို့ဖြင့်။ ကောဋ္ဋေတွာ= ထောင်း၍။
ဂလေ=လည်၌။ ဂဟေတွာ=ကိုင်၍။ အာဂတမဂ္ဂါဘိမုခံ= လာရာခရီး
သို့ ရှေ့ရှုသည်ကို။ ခိပိတွာ=ပစ်၍။ ပက္ကာမိ=ဖဲသွား၏။ ဇတ္တော၀
တာ=ဤသို့ထောင်းသတ် ကာမျှဖြင့်။ အဿ=ထိုသူဌေး၏။ သုရာမ
ဒေါ=သုရာယစ်ခြင်းသည်။ ဆိဇ္ဇိ=ပြေ၏။ သော=ထိုက္ကလ္လိသသူဌေး
သည်။ ကမ္ပမာနော=တုန်လှုပ် လျက်။ ဝေဂေန=လျင်မြန်ဖြင့်။ နိဝေသ
နဒွါရံ=အိမ်တံခါးသို့။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ခန်=ဥစ္စာကို။ အာဒါယ= ယူ၍။
ဂစ္ဆန္တေ=သွားကုန်သော။ မဟာဇနေ=လူအများတို့ကို။ ဒိသွာ=မြင်၍။
“ အမ္ဘော=အချင်းတို့။ ဇတံ=ဤအမှုသည်။ ကိံနာမ= အဘယ်
အမှုနည်း။ ရာဇာ=မင်းကြီး သည်။ မမ=ငါ၏။ ခန်=ဥစ္စာကို။ ကိံ
ဝိလုမ္ပါပေသိ=လုယက်စေသလော။” ဣတိ=သို့။ ဝတွာ=ဆို၍။
တံတံ=ထိုထိုသူကို။ ဂန္တွာ=သွား၍။ ဂဏှာတိ=ကိုင်၏။ ဂဟိတဂဟိတာ=
ကိုင်တိုင်းကိုင်တိုင်းသောသူတို့ သည်။ ပဟာရိတွာ=ပုတ်ခတ်ကုန်၍။
ပါဒမူလေယေ၀=ခြေရင်း၌သာလျှင်။ ပါတေန္တိ=တည်စေကုန်၏။
သော=က္ကလ္လိသသူဌေးသည်။ ဝေဒနပ္ပတ္တော=ဝေဒနာသို့ ရောက်သည်
ဖြစ်၍။ ဂေဟံ=အိမ်သို့။ ပဝိသိတုံ=ဝင်ခြင်းငှါ။ အာရဘိ=အားထုတ်၍။
ဒွါရပါလာ=တံခါး စောင့်တို့သည်။ “ အရေဒုဋ္ဌဂဟပတိ=ဟယ်သူ
ယုတ်။ ကဟံ=အဘယ်သို့။ ပဝိသသိ=ဝင်အံ့နည်း။ ” ဣတိ=သို့။
(ဝတွာ=ဆို၍)၊ ဝံသပေသိကာဟိ=ဝါးခြမ်းစိတ်တို့ဖြင့်။ ပေါထေတွာ=

ရိုက်ပုတ်၍။ ဂိဝါယံ-လည်၌။ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍။ နီဟရိသု- ထုတ်ဆောင်ကုန်ပြီ။

သော (ပ) သဏ္ဍသောဝံ သန္တိကေ တိဋ္ဌန္တီ။

သော-ထိုဣလ္လိသသူဌေးသည်။ " ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ ရာဇာနံ-မင်းကို။ ဥပေတွာ-ထား၍။ မေ-ငါ၏။ အညော-မင်းမှတပါးသော။ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ပဋိသရဏော- ကိုးကွယ်ရာသည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ " ဣတိ-သို့။ ရညော-မင်း၏။ သန္တိကံ-အထံသို့။ ဂန္ဒာ-သွား၍။ " ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ မမ-အကျွန်ုပ်၏။ ဂေဟံ-အိမ်ကို။ တုမှေ-ရှင်မင်းကြီးတို့သည်။ ဝိလုမ္ပာပေထ-လုယက်စေကုန်သလော။ " ဣတိ-သို့။ အာဟ-လျှောက်၏။ သေဋ္ဌိ-သူဌေးကြီး။ အဟံ -ငါသည်။ နဝိလုမ္ပာပေမိ-မလုယက်စေ။ တွမေဝ-သင်သည်သာလျှင်။အာဂန္ဒာ-လာ၍။ "တုမှေ-မင်းကြီးတို့သည်။ သစေနဂဏှထ-အကယ်၍မယူကုန်အံ့။ အဟံ-ငါသည်။မမ-ငါ၏။ ဓနံ-ဉစ္စာကို။ ဒါနံ-အလှူကို။ ဒဿာမိ-ပေးအံ့။' ဣတိ-ဤသို့။ နဂရေ-မြို့၌။ ဘေရိံ-စည်ကို။ စရာပေတွာ-လည်စေ၍။ ဒါနံ-အလှူကို။ အဒါသိနနု-ပေးသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ -ဤသို့။ (အာဟ-ဆို၏) ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ အဟံ-ငါသည်။ တုမှာကံ-အရှင်မင်းကြီးတို့၏။ သန္တိကံ-အထံသို့။ နအာဂစ္ဆာမိ-မလာပါ။ တုမှေ-သင်မင်းကြီးတို့သည်။ မယှံ-အကျွန်ုပ်၏။ မစ္ဆရိယဘာဝံ-ဝန်တိုသည်၏အဖြစ်ကို။ နဇာနာထကိံ-မသိကုန်သလော။ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်။ တိဏဂ္ဂေန-မြက်ဖျားဖြင့်။ တေလဗိန္ဒုမ္ပိ-ဆီပေါက်ကိုလည်း။ ကဿစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား။ နဒေမိ-မပေး။ ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ ယော-အကြင်သူသည်။ ဒါနံ-အလှူကို။ ဒေတိ-ပေး၏။ တံ-ထိုသူကို။ ပက္ကောသာပေတွာ-ခေါ်စေ၍။ ဝီမံသထ-စုံစမ်းတော်မူကုန်လော။

ဣတိ-ဤသို့။ (အာဟ-လျှောက်၏။)

ရာဇော-အရှင်မင်းကြီး။ သက္ကံ-သိကြားမင်းကို။ ပက္ကောသာ ပေသိ-ခေါ်စေပြီ။ ဒွိန္နံဇနာနံ-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့၏။ ဝိသေ သံ-အထူးကို။ ရာဇာ-မင်းကြီးသည်။ နေဝဇာနာတိ-မသိသာလျှင် တည်း။ အမစ္စာ-အမတ်တို့သည်။ န ဇာနန္တိ-မသိကုန်။ မစ္ဆရိယသေ ဋ္ဌိ-မစ္ဆရိယသူဌေးသည်။ "ဒေဝ-ရှင်မင်းကြီး၊ အယံသေဋ္ဌိ- ဤသူဌေးသည်။ ကိံ-အဘယ်သို့နည်း။ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်။ သေဋ္ဌိ- ကုလ္လိသ သူဌေးတည်း။" ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-ဆို၏။ မယံ- ငါတို့သည်။ နသဉ္ဇာနာမ-မသိကုန်။ တေ-သင့်အား။ သဉ္ဇာနနကော- သိသော။ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သူသည်။ အတ္ထိ-ရှိသလော။ ဣတိ-ဤသို့။ (အာဟ-ဆို၏) ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ မေ-အကျွန်ုပ်၏။ ဘရိယာ- မယားသည်။ ဇာနာတိ-သိပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့။ (ဝုတ္တေ-ဆိုသည်ရှိ သော်) ဘရိယံ-မယားကို။ ပက္ကောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍။ "ကော-သင်၏။ သာမိကော-လင်သည်။ ကတရော- အဘယ်သူနည်း။" ဣတိ-သို့။ ပုစ္ဆိံသု-မေးကုန်ပြီ။ သာ-ထိုမယား သည်။ " အယံ-ဤသူသည်" (မေ-အကျွန်ုပ်၏။ သာမိကော-လင် တည်း။) ဣတိ-သို့။ (ဝတွာ-ဆို၍)၊ သက္ကဿေဝ-သိကြားမင်း၏ သာလျှင်။ သန္တိကေ-အထံ၌။ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ။ ပုတ္တဓိတရောစ- သားသမီးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒါသကမ္မကရေစ- ကျွန်အမှုလုပ်တို့ကို လည်းကောင်း။ ပက္ကောသာပေတွာ-ခေါ်စေ၍။ ပုစ္ဆိံသု-မေးကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသောသူတို့သည်လည်း။ သက္ကဿေဝ-သိကြား၏ သာလျှင်။ သန္တိကေ-အထံ၌။ တိဋ္ဌန္တိ-တည်ကုန်၏။

ပုန သေဋ္ဌိ စိန္တေသိ (ပ) ဣမံ ဂါထမာဟ။

ပုန-တဖန်။ သေဋ္ဌိ-ကုလ္လိသသူဌေးသည်။ " မယှံ-ငါ၏။

သီသေ-ဦးခေါင်း၌။ ကေသေဟိ-ဆံတို့ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္နာ-ဖုံးလွှမ်းသော။ ပိဠကာ-မှဲ့သည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။ တံ ခေါပန-ထိုမှဲ့ကိုကား။ ကပ္ပကော ဓဝ-ဆတ္တာသည်သည်သာလျှင်။ ဇာနာတိ-သိ၏။ တံ-ထိုဆတ္တာသည်ကို။ ပက္ကောသာပေဿာမိ-ခေါ်စေအံ့။" ဣတိ-သို့။ စိန္တေသိ-ကြံပြီ။ သော-ထိုကုလ္လိသသူဌေးသည်။ "ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ မံ-အကျွန်ုပ် ကို။ ကပ္ပကော-ဆတ္တာသည်သည်။ သဥ္ဇာနာတိ-သိ၏။ တံ-ထိုဆတ္တာသည်ကို။ ပက္ကောသာပေထ-ခေါ်တော်မူပါစေကုန်လော့" ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-လျှောက်၏။ တသ္မိံပန ကာလေ-ထိုအခါ၌ ကား။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ တဿ-ထိုကုလ္လိသသူဌေး၏။ ကပ္ပ ကော-ဆတ္တာသည်သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ ရာဇာ-သည်။ တံ-ထိုဆတ္တာသည်ကို။ ပက္ကောသာပေတွာ-ခေါ်၍။ "တွံ-သည်။ ကုလ္လိသသေဋ္ဌိ-ကုလ္လိသသူဌေးကို။ ဇာနာသိ-သိ၏လော။" ဣတိ-သို့။ ပုစ္ဆိ-မေးပြီ။ ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ သီသံ-ဦးခေါင်းကို။ ဩလောကေတွာ-ကြည့်၍။ ဇာနိဿာမိ-သိပါ၏။ ဣတိ-သို့။ (အာဟ-လျှောက်၏)၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ဒွိန္နမ္ပိ-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူ တို့၏လည်း။ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ ဩလောကေဟိ-ကြည့်လော။ ဣတိ-သို့။ (ဝဒတိ-ဆို၏။) တသ္မိံခဏေ-ထိုခဏ၌။ သက္ကော-သိကြားသည်။ သီသေ-ဦးခေါင်း၌။ ပိဠကံ-မှဲ့ကို။ မာပေသိ-ဖန်ဆင်းပြီ။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ ဒွိန္နမ္ပိ-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့၏။ သီသေ-ဦးခေါင်းကို။ ဩလောကေန္တော-ကြည့်လတ်သော်။ ပိဠကာ-မှဲ့တို့ကို။ ဒိသွာ-မြင်၍။ "မဟာရာဇကြီး။ ဒွိန္နမ္ပိ-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့၏။ သီသေ-ဦးခေါင်း၌။ ပိဠကာ-မှဲ့သည်။ အတ္ထေဝ-ရှိသည်သာလျှင် ကည်း။ အဟံ-ငါသည်။ ဧတေသု-ထိုသူနှစ်ယောက်တို့တွင်။ ဧက ဿာပိ-တစ်ယောက်သောသူ၏လည်း။ ကုလ္လိသဘာဝံ-ကုလ္လိသ

သူဌေး၏အဖြစ်ကို။ သဉ္ဇာနိတုံ-သိခြင်းငှါ။ န သက္ကောမိ-မတတ်နိုင်။ " ဣတိ-သို့။ ဣမံ ဂါထံ-ဤဂါထာကို။ အာဟ-ဆိုပြီ။

၃၈။ ဥဘော ခဉ္ဇာ ဥဘော ကုဏီ၊ ဥဘောဝိသမစက္ခုကာ၊

ဥဘိန္နံ ပိဠကာ ဇာတာ၊ နာဟံ ပဿာမိ ဣလ္လိသံ။

မဟာရာဇ မြတ်သောမင်းကြီး။ ဥဘော-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့သည်။ ခဉ္ဇာ-ခြေခွင်ကုန်၏။ ဥဘော-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့သည်။ ကုဏီ-လက်ကောက်ကုန်၏။ ဥဘော-တို့သည်။ ဝိသမစက္ခုကာ-မျက်စိစွေကုန်၏။ ဥဘိန္နံ-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့အား။ ပိဠကာ-မှဲ့တို့သည်။ ဇာတာ-ရှိကုန်၏။ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်။ ဣလ္လိသံ-ဣလ္လိသကို။ န ပဿာမိ-မသိနိုင်။

တတ္ထ-ထိုဂါထာတို့၌။ ဥဘောတိ-ဥဘောဟူသည်ကား။ ဒွေပိ-နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇနာ-လူတို့သည်။ ခဉ္ဇာတိ-ခဉ္ဇာဟူသည်ကား။ ကုဏ္ဍပါဒါ-ခွင်သောခြေကုန်သည်။ ကုဏီတိ-ကုဏီဟူသည်ကား။ ကုဏ္ဍဟတ္ထာ-ကောက်သောလက်ရှိကုန်သည်။ ဝိသမစက္ခုကာတိ-ဝိသမစက္ခုကာဟူသည်ကား။ ဝိသမက္ခိမဏ္ဍလာ-မညီသောမျက်စိအဝန်းရှိကုန်သော။ ကေကရာ-စွေကုန်သည်။ ပိဠကာတိ-ပိဠကာဟူသည်ကား။ ဒိန္နမ္ပိ-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့တွင်လည်း။ ဧကသ္မိံယေဝ-တစ်ယောက်သောသူတို့၌သာလျှင်။ သီသပဒေသေ-ဦးခေါင်းအရပ်၌။ ဧကသဏ္ဌာနာဝ-တစ်ခုသောအမှတ်အသားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပိဠကာ-မှဲ့သည်။ ဇာတာ-ရှိ၏။ နာဟံ ပဿာမိတိ-နာဟံ ပဿာမိဟူသည်ကား။ အဟံ-ငါသည်။ "ဣမေသု-ဤသူတို့တွင်။ အယံနာမ-ဤမည်သောသူသည်။ ဣလ္လိသော-ဣလ္လိသ-တည်း။ " ဣတိ-သို့၊ န ပဿာမိ-မမြင်။ ဧကဿာပိ-တစ်ယောက်သောသူ၏လည်း။ ဣလ္လိသဘာဝံ-ဣလ္လိသ၏အဖြစ်ကို။ န

ဇာနာမိ-မသိ။ ဣတိ-ဤသို့။ အဝေါစ-ဆိုပြီ။

ဗောဓိသတ္တဿ (ပ) သင္ဂပရာယဏော အဟောသိ။

ဗောဓိသတ္တဿ-၏။ ဝစနံ-ကို။ သုတွာ-ကြား၍။ သေဋ္ဌိ။ ဣလ္လိသသူဌေးသည်။ ကမ္မာနော-တုန်လှုပ်လျက်။ ခနသောကေန-ဥစ္စာ၌ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်။ သတိ-သတိကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ-ရှေ့ရှုဖြစ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော-မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ ပတိ-လည်း၏။ တသ္မိံခဏေ-ထိုခဏ၌။ သက္ကော-သိကြားသည်။ " မဟာရာဇ-ကြီး။ အဟံ-ငါသည်။ န ဣလ္လိသော-ဣလ္လိသသူဌေးမဟုတ်။ အဟံ-ငါသည်။ သက္ကော-သိကြားသည်။ အသ္မိ-ဖြစ်၏။" ဣတိ-ဤသို့။ မဟတိယာ-ကြီးစွာသော။ သက္ကလီလာ ယ-တင့်တယ်စပွယ်ခြင်းဖြင့်။ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌။ အဋ္ဌာသိ-ရပ်ပြီ။ ဣလ္လိသဿ-ဣလ္လိသသူဌေး၏။ မုခံ-မျက်နှာကို။ ပဋ္ဌိတွာ-သုတ်သင်၍။ ဥဒကေန-ရေဖြင့်။ သိဉ္စိံသု-လောင်းကုန်ပြီ။ သော-ထိုဣလ္လိသသူဌေးသည်။ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍။ ဒေဝရာဇာနံ-နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော။ သက္ကံ-သိကြားကို။ ဝန္ဒိတွာ-ရှိခိုး၍။ အဋ္ဌာသိ-ရပ်၏။ အထ-ထိုအခါ၌။ နံ-ထိုဣလ္လိသကို။ သက္ကော-သိကြားမင်းသည်။ အာဟ ဆို၏။ (ကိံ အာဟ-နည်း)။ "ဣလ္လိသ-ဣလ္လိသ။ ဣဒံ ဓနံ-ဤဥစ္စာ သည်။ မမ-ငါ၏။ သန္တကံ-ဥစ္စာတည်း။ တဝ-သင်၏ နသန္တကံ- ဥစ္စာမဟုတ်။ ဟိ-မှန်၏။ အဟံ-ငါသည်။ တေ-သင်၏။ ပိတာ-အဘတည်း။ တွံ-သင်သည်။ မမ-ငါ၏။ပုတ္တော-သားတည်း။ အဟံ-ငါသည်။။ ဒါနာဒီနိ-ဒါနအစရှိကုန် သော။ ပုညာနိ-ကောင်းမှုတို့ကို။ ကတွာ-ပြု၍။ သက္ကတ္တံ-သိကြားအဖြစ်သို့။ ပတ္တော-ရောက်၏။ တွံပန-သင်သည်ကား။ မေ-ငါ၏။ ဝံသံ-အမျိုးအနွယ်ကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ--ဖြတ်ပြီး၍။ အဒါနသီ လော-မလှူလိုသောအလေ့

ရှိသည်။ ဟုတွာ-၍။ မစ္ဆရိယေ-ဝန်တိုခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌာယ-တည်၍။ ဒါနသာလာယော-အလှူဇရပ်တို့ကို။ ဈာပေတွာ-မီးတိုက်၍။ ယာစကေ- အလှူခံတို့ကို။ နိက္ကမိတွာ-နှင်ထုတ်ပြီး၍။ ဓနမေဝ-ဥစ္စာကိုသာလျှင်။ သဏ္ဌာပေသိ-တည်စေပြီ။ တွံ-သင်သည်။ တံ-ထိုဥစ္စာကို။ နေဝ ပရိဘုဉ္ဇသိ-မသုံးဆောင်။ အညေသံ-တပါးသောသူတို့အား။ နဒေတိ- မပေး။ ရက္ခသပရိဂ္ဂဟိတံ-ရက္ခိုသ်စောင့်သော ရေကန်ကဲ့သို့။ တိဋ္ဌတိ- တည်၏။ မေ-ငါ၏။ ဒါနသာလာ-အလှူဇရပ်တို့ကို။ ပါကတိကာ-ပကတိတို့ကို။ ကတွ-ပြု၍။ ဒါနံ-အလှူကို။ သစေ ဒဿသိ-အကယ်၍ လှူအံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိဧတံ -ဤသို့လှူမှုသည်။ ကုသလံ-ကောင်း၏။ နောစေ ဒဿသိ-အကယ်၍မလှူအံ့။ တော-သင့်၏။ သဗ္ဗဓနံ-အလုံးစုံသော ဥစ္စာကို။ အန္တရဓာပေတွာ-ကွယ်စေ၍။ ဣမိနာ ဣန္ဒဝဇိရေန-ဤဝရဇိန်လက်နက်ဖြင့်။ တော-သင်၏။ သီသံ-ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒိတွာ-ခွဲ၍။ ဇီဝိတက္ခယံ-အသက်ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပေဿာမိ-ရောက်စေအံ့။ "ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-ဆို၏။ ဣလ္လိသသေဋ္ဌိ- ဣလ္လိသသူဌေးသည်။ မရဏဘယေန-သေဘေးမှကြောက်သောကြောင့်။ သန္တဇ္ဇိတော-ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။ "ဣတော-ဤနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ-စ၍။ ဒါနံ-အလှူကို။ ဒဿာမိ-ပေးပါအံ့။ ဣတိ-သို့။ ပဋိညံ-ဝန်ခံခြင်းကို။ အဒါသိ-ပေး၏။ သက္ကော-သိကြားမင်းသည်။ တဿ-ထိုဣလ္လိသ၏။ ပဋိညံ-ဝန်ခံခြင်းကို။ ဂဟေတွာ-ယူ၍။ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌။ နိသိန္နောဝ-နေလျက်သာလျှင်။ ဓမ္မံ-တရားကို။ ဒေသေတွာ-ဟော၍။ သီလေသု-သီလတို့၌။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ-တည် စေ၍။ သကဋ္ဌာနမေဝ-မိမိနေရာတာဝတိံသာနတ်ရွာသို့သာလျှင်။ အဂမာသိ-သွား၏။ ဣလ္လိသောပိ-ဣလ္လိသသည်လည်း။ ဒါနာဒီနိ-ဒါနအစရှိကုန်သော။ ပုညာနိ-

ကောင်းမှုတို့ကို။ ကတွာ-ပြု၍။ သဂ္ဂပရာယဏော-နတ်ပြည်သို့လား
သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။

သတ္ထာ (ပ) အဟမေဝ အဟောသိန္တိ

သတ္ထာ-သည်။ " ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ကူဒါနေဝ-ယခုအခါ၌
သာလျှင်။ မောဂ္ဂလ္လာနော-သည်။ မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိ-ကို။ န ဒမေတိ-
ဆုံးမသည်မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေပိ-ရှေး၌လည်း။ ဣမိနာ-ဤမောဂ္ဂလ္လာန်
သည်။ ဧသ-ဧသော-ဤမစ္ဆရိယသူဌေးကို။ ဒမိတောယေဝ-ဆုံးမ
အပ်ဖူးသည်သာလျှင်တည်း။ " ဣတိ-သို့။ ဝတွာ-ဆို၍။ ဣမံဓမ္မ
ဒေသနံ-ဤတရားဒေသနာကို။ အာဟရိတွာ-ဆောင်၍။ အနုသန္ဓိ-
အနုသန္ဓေကို။ ဃဋေတွာ-စပ်၍။ တဒါ-ထိုအခါ၌။ ဣလ္လိသော-ဣလ္လိ
သသူဌေးသည်။ မစ္ဆရယသေဋ္ဌိ-မစ္ဆရိယသူဌေးသည်။ အဟောသိ-
ဖြစ်ပြီ။ ဒေဝရာဇာ-နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော။ သက္ကော-သိကြားသည်။
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော-ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီး။
ရာဇာ-မင်းသည်။ အာနန္ဒောသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ ကပ္ပကော
ပန- ဆတ္တာသည်သည်ကား။ အဟမေဝ-ငါဘုရားသည်သာလျှင်။
အဟောသိ-ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ-ဤသို့။ ဇာတကံ-ဇာတ်တော်ကို။ သမော
ဓာနေ သိ-ပေါင်းတော်မူ၏။

ဣလ္လိသဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ

၉-ခရဿရဇာတကဝဏ္ဏနာ (၇၉)

ယတော ဝိလုတ္တာစ (ပ) အတိတံ အာဟရိ။

ယတော ဝိလုတ္တာစ ယထာစ ဂါဝေါတိဣဒံ-ယထာ(ပ)ဂါဝေါ-
ဤသို့အစရှိသောဂါထာကို။ သတ္ထာ-သည်။ ဇေတဝနေ-၌။ ဝိဟ
ရန္တော-စဉ်။ အညတရံ-မထင်ရှားသော။ အမစ္စံ-အမတ်ကို။ အာရဗ္ဘ-
အကြောင်းပြု၍။ ကထေသိ-ဟောတော်မူ၏။ ကိရ-ခဲ့ဦးအံ့။

ကောသလရညော-ကောသလမင်း၏။ ဧကော-တစ်ယောက်သော။ အမစ္စော-အမတ်သည်။ ရာဇာနံ-မင်းကို။ အာရာဓေတွာ-နှစ်သက်စေ၍။ ပစ္စန္တဂါမေ-ပစ္စန္တရစ်ရွာ၌။ ရာဇဗလိံ-မင်း၏ဗိုလ်ပါကို။ လဘိတွာ-ရ၍။ စောရေဟိ-ခိုးသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ-တကွ။ ဧကတော-တပေါင်းတည်း။ ဟုတွာ-၍ " အဟံ-ငါသည်။ မနုဿေ-လူတို့ကို။ အာဒါယ-ယူ၍။ အရညံ-တောသို့။ ပဝိသိဿာမိ-ဝင်အံ့။ တုမှေ-သင်တို့သည်။ ဂါမံ-ရွာကို။ ဝိလုမ္ပိတွာ-လုယက်ကုန်၍။ ဥပဍ္ဎံ-ထက်ဝယ်သောဥစ္စာကို။ မယှံ-ငါ့အား။ ဒဒေယျာထ-ပေးကုန်လော။" ဣတိ-သို့။ ဝတွာ-ဆို၍။ ပဂေဝ-ရှေးဦးကလျှင်။ မနုဿေ-လူတို့ကို။ သန္နိပါတေတွာ-စည်းဝေးစေ၍။ အရညံ-တောသို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ စောရေသု-ခိုးသူတို့သည်။ အာဂန္တွာ-လာ၍။ ဂါဝိယော-နွားတို့ကို။ ဃာတေတွာ-သတ်ကုန်၍။ မံသံ-အသားကို။ ခါဒိတွာ-စားကုန်၍။ ဂါမံ-ရွာကို။ ဝိလုမ္ပိတွာ-လုယက်ကုန်၍။ ဂတေသု-သွားကုန်သည်ရှိသော်။ သာယနှသမယေ-ညချမ်းအခါ၌။ မဟာဇနပရိဝုတော-လူများခြံရံလျက်။ အာဂစ္ဆတိ-လာ၏။ တဿ-ထိုရွာစား၏။ တံ ကမ္မံ-ထိုအမှုသည်။ နစိရဿေဝ-မကြာမြင့်မီလျှင်။ ပါကဋံ-ထင်ရှားသည်။ ဇာတံ-ဖြစ်၏။ မနုဿာ-လူတို့သည်။ ရညော-ကောသလမင်းကြီးအား။ အာရောစေသုံ-လျှောက်ကုန်၏။ ရာဇာ-ကောသလမင်းကြီးသည်။ တံ-ထိုရွာစားကို။ ပက္កោသာပေတွာ-ခေါ်၍။ ဒေါသံ-အဖြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ-ဝန်ခံစေ၍။ သုနိဂ္ဂဟိတံ-ကောင်းစွာနှိမ်ခြင်းကို။ နိဂ္ဂဟေတွာ-နှိပ်၍။ အညံ-တပါးသော။ ဂါမဘောဇကံ-ရွာစားကို။ ပေသေတွာ-သွားစေ၍။ ဇေတဝနံ-သို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ ဘဂဝတော-အား။ ဧတမတ္ထံ-ထိုအကြောင်းကို။ အာရောစေသိ-လျှောက်ကြား၏။ ဘဂဝါ-သည် " မဟာရာဇ-ကြီး။ ဣဒါနေဝ-ဣဒါနိဧဝ-ယခု၌သာ

လျှင်။ ဧသ-ဧသော-ဤရွှားစားသည်။ ဧဝံသီလော-ဤသို့သဘော ရှိသည်။ န-မဟုတ်သေး ပုဗ္ဗေပိ-ရှေး၌လည်း။ ဧဝံသီလောယေဝ-ဤသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ကတည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ ဝတွာ-မိန့်တော်မူ၍။ တေန-ထိုကောသလမင်းကြီးသည်။ ယာစိတော-တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အတီတံ-အတိတ်ကို။ အာဟရိ-ဆောင်တော်မူ၏။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (ပ) ဣမံဂါထမာဟ။

အတီတေ-၌။ ဗာရာဏသိယံ-၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ-သည်။ ရဇ္ဇံ-ကို။ ကာရေန္တေ-စဉ်။ ဧကော-တစ်ယောက်သော။အမစ္စော-အမတ်အား။ ပစ္စန္တဂါမံ-ပစ္စန္တရစ်ရွာကို။ အဒါသိ-ပေးပြီ။ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော စကားသည်။ ပုရိမသဒိသမေဝ-ရှေးစကားနှင့်တူသည်သာလျှင် တည်း။တဒါ ပန-ထိုအခါ၌ကား။ ဗာရာဏသိတော-သည်။ ဝဏိဇ္ဇာယ-ကုန်သွယ်ခြင်းငှါ။ ပစ္စန္တေ-ပစ္စန္တရစ်ရွာ၌။ ဝိစရန္တော-လှည့်လည်သည် ရှိသော်။. တသ္မိံဂါမကေ-ထိုရွာငယ်၌။ နိဝါသံ-နေခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ-ပြုပြီ။ သော-ထိုဘုရားလောင်းသည်။ တသ္မိံဂါမဘောဇကေ-ထိုရွာစား သည်။ သာယနှသမယေ-ညချမ်းအခါ၌။ မဟာဇနပရိဝါရေန-လူများခြံရံသဖြင့်။ ဘေရိယာ-စည်ကြီးကို။ ဝဇ္ဇမာနာယ-တီးလျက်။ အာဂစ္ဆန္တေ-လာသည်ရှိသော်။ "အယံဒုဋ္ဌဂါမဘောဇကော-ဤရွာစား ပျက်သည်။ စောရေဟိ-ခိုးသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ-တကွ။ ဧကတော-တပေါင်းတည်း။ ဟုတွာ-ဖြစ်၍။ ဂါမံ-ရွာကို။ ဝိလုမ္ပာပေတွာ-လုယက်စေ၍။ စောရေသု-ခိုးသူတို့သည်။ ပလာယိတွာ-ပြေးကုန်၍။ အဋဝိံ-တောအုပ်သို့။ ပဝိဋ္ဌေသု-ဝင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဣဒါနိ-ယခု အခါ၌။ ဥပသန္တူပသန္တောဝိယ-အလွန်ငြိမ်သက်သကဲ့သို့။ ဘေရိယာ-စည်ကြီးကို။ ဝဇ္ဇမာနာယ-တီးလျက်။ အာဂစ္ဆတိ-လာ၏။ "

ဥာတိ-ဤသို့။ ဝတွာ-ဆို၍။ ဣမံဂါထံ-ဤဂါထာကို။ အာဟ-ပြောဆို၏။

၃၉။ **ယတော ဝိလုတ္တာစ ဟတာစ ဂါဝေါ၊**

ဒဍ္ဎာနိဂေဟာနိ ဇနောစ နီတော၊

အထာဂမာ ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တော၊

ခရဿရံ ဍိဏ္ဍိမံ ဝါဒယန္တော။

ဘော-အိုအချင်းတို့။ ယတော-အကြင်ရာ၌။ ဝိလုတ္တာစ-လုယက်အပ်ကုန်ပြီသည်လည်း။ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ဂါဝေါ-နွားတို့ကို။ ဟတာစ-အသားကိုစားခြင်းငှါ သတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်လည်း။ ဟောန္တိ-၏။ ဂေဟာနိ-အိမ်တို့ကို။ ဒဍ္ဎာနိစ-မီးတိုက်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ-၏။ ဇနော-လူကို။ နီတောစ-သုံးရဖမ်းဆောင်ယူအပ်ပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ အထ-ထိုအချိန်၌။ ပုတ္တဟတာယ-တရားသတ်၍သေပြီးသောသားရှိသောမိန်းမ၏။ ပုတ္တော-သားဖြစ်သောအရှက်မရှိသောရွာစားပျက်သည်။ ခရဿရံ-ကြမ်းသောအသံရှိသော။ ဍိဏ္ဍိမံ-ပတ်သာကို။ (ထက်စည်ကို)။ ဝါဒယန္တော-တီးလျက်။ အာဂမာ-လာ၏။

တတ္ထ-ထိုဂါထာတို့၌။ ယတောတိ-ယတောဟူသည်ကား။ ယဒါ-အကြင်အခါ၌။ ဝိလုတ္တာစ ဟတာစာတိ-ဝိလုတ္တာစ ဟတာစဟူသည်ကား။ ဝိလုမ္ပိတွာစ-လုယက်၍လည်းကောင်း။ ဗန္ဓိတွာစ-နှောင်ဖွဲ့၍လည်းကောင်း။ နီတာ-ဆောင်ရွက်ကုန်ပြီးသည်။ မံသံ အသားကို။ ခါဒနတ္ထာယ-စားခြင်းငှါ။ ဟတာစ-သတ်အပ်ပြီးကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဂါဝေါတိ-ဂါဝေါဟူသည်ကား။ ဂေါရူပါနိ-နွားရုပ်တို့ကို။ ဒဍ္ဎာနိတိ-ဒဍ္ဎာနိဟူသည်ကား။ အဂ္ဂိ-မီးကို။ ဒတွာ-ပေး၍။ ဈာပိတာ နိ-လောင်းမြှက်အပ်ကုန်သည်။ ဇနောစနီတောတိ-

ဇနော့စနိတော- ဟူသည်ကား။ ကရမရဂ္ဂါဟံ-စစ်သုံ့ပန်းအဖြစ် ဖမ်းယူခြင်းကို။ ဂဟေတွာ-ယူ၍။ နိတော-ဆောင်အပ်ပြီးသည်။ပုတ္တ ဟတာယ-ပုတ္တောတိ-ပုတ္တဟတာယပုတ္တောဟူသည်ကား။ ဟတ ပုတ္တာယ-သတ်အပ်၍ သေပြီးသောသားရှိသော မိန်းမ၏။ ပုတ္တော- သားဖြစ်သောရှာစားသည်။ နိလ္လဇ္ဇော- အရှက်မရှိသောရှာစားပျက် သည်။ ဣတိ-ဤသည်ကား။ အတ္တော-အနက် တည်း။ ဟိ-မှန်၏။ ဆိန္နဟိရောတ္တပ္ပဿ-ပြတ်သောရိုဟိသြတ္တပ္ပရှိ သောရှာစားပျက်အား။ မာတာနာမ-အမိမည်သည်။ နတ္ထိမရှိ။ ဣတိ-ဤသို့။ တဿာ- ထိုအမိ၏။ သော-ထိုပြတ်သောဟိရိသြတ္တရှိ သောရှာစားပျက်သည်။ ဇီဝန္တောပိ-အသက်ရှင်ပါသော်လည်း။ ဟတပုတ္တဋ္ဌာနေ-သတ်အပ် သောသား၏နေရာ၌။ တိဋ္ဌတိ-တည်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်။ ဟတ ပုတ္တာယ-တရားသတ်၍သေပြီးသောသား ရှိသောမိန်းမ၏။ ပုတ္တော နာမ-သားမည်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ခရဿရန္တိ-ခရဿရံ ဟူသည်ကား။ ထဒ္ဓသဒ္ဒံ-ကြမ်းထန်းသောအသံရှိသော။ ဒိဏ္ဏိမန္တိ- ကား။ ပဋဟဘေရိံ-တီးသောစည်ကို။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော (ပ) အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

ဧဝံ-ဤသို့။ ဗောဓိသတ္တော၊သည်။ ဣမာယ ဂါထာယ-ဤဂါ ထာဖြင့်။ တံ-ထိုရှာစားကို။ ပရိဘာသိ-ဆဲရေး၏။ န စိရေနေဝ-မကြာ မြင့်မီပင်လျှင်။ တဿ-ထိုရှာစား၏။ တံကမ္မံစ-ထိုအမှုသည်လည်း။ ပါကဋံ-ထင်ရှားသည်။ ဇာတံ-ဖြစ်ပြီ။ အထ-ထိုအခါ၌။ အဿ-ထိုရှာ စားအား။ ရာဇာ-မင်းသည်။ ဒေါသာနုရူပံ-အပြစ်အားလျော်စွာ။ နိဂ္ဂဟံ-နှိမ်နင်းခြင်းကို။ အကာသိ-ပြုပြီး။

သတ္ထာ-သည်။ " မဟာရာဇ-ကြီး။ ဧသ-ဧသော-ဤရှားစား သည်။ ဣဒါနေဝ-ယခုအခါ၌သာလျှင်။ ဧဝံသီလော-ဤသို့သဘော

ရှိသည်။ န-မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေဝ-ရှေး၌လည်း။ ဧဝံသီလောယေဝ-ဤသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်တည်း။" ဣတိ-ဤသို့။ ဝတွာ-မိန့်တော်မူ၍။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ-ကို။ အာဟရိတွာ-၍။ အနုသန္ဓိံ-ကို။ ဃဋေတွာ-၍။ တဒါ-ထိုအခါ၌။ အမစ္စော-အမတ်သည်။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ အမစ္စောယေဝ-အမတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဂါထာယ-ဂါထာကို။ ဥဒါဟာရကပဏ္ဍိတမနုဿောပန-ရွတ်ဆိုသောပညာရှိယောက်ျားသည်ကား။ အဟမေဝ-ငါဘုရားသည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။" ဣတိ-သို့။ ဇာတကံ-ဇာတ်တောကို။ သမောဓာနေသိ-ပေါင်းတော်မူ၏။

ခရဿရဇာတကဝဏ္ဏနာ ငှဝမာ။

၁၀- ဘီမသေနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၈၀)

ယံ တေ ပဝိကတ္ထိတံ ပုရေတိဣဒံ (ပ)အတီတံ အာဟရိ၊

ယံတေ (ပ) ပုရေတိဣဒိ-ယံတေ (ပ) ပုရေ-ဤသို့အစရှိသောဂါထာကို။ သတ္ထာ-သည်။ ဇေတဝနေ-၌။ ဝိဟရန္တော-စဉ်။ အညတရံ-မထင်ရှားသော။ ဝိကတ္ထိတံ-သူတပါးတို့အားရှုတ်ချတတ် သော။ ဘိက္ခုံ-ကို။ အာရဗ္ဘ-၍။ ကထေသိ-၏။ ကိရ-ချဲ့ဦးအံ့။ ဧကောဘိက္ခု-တပါးသောရဟန်းသည်။ "အာဝုသော-ငါရှင်တို့။ အမှာကံ-ငါတို့၏။ ဇာတိသမာ-အမျိုးနှင့်တူသော။ ဇာတိနာမ-အမျိုး မည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ ဂေါတ္တသမံ-အနွယ်နှင့်တူသော။ ဂေါတ္တံနာမ-အနွယ်မည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ မယံ-ငါတို့သည်။ ဧဝရူပေနာမ-ဤသို့သဘောရှိသည် မည်ကုန်သော။ မဟာခတ္တိယကုလေ-မင်းမျိုး၌။ ဇာတာ-ဖြစ်ကုန်၏။ ဂေါတ္တေန ဝါ-အနွယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဓနေနဝါ-ဥစ္စာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကုလပ္ပဒေသေနဝါ-အမျိုးစဉ်ဆက်အား

ဖြင့်လည်းကောင်း။ အမေ့ဟိ-ငါတို့နှင့်။ သဒိသောနာမ- တူသောသူ မည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ အမှာကံ-ငါတို့၏။ သုဝဏ္ဏရဇတာ ဒိန်-ရွှေငွေ အစရှိသည်တို့၏။ အန္တော-အဆုံးသည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ နော-ငါတို့၏။ ဒါသကမ္မကရာပိ-ကျွန်အမှုလုပ်တို့သည်လည်း။ သာလိမံ သောဒနံ-သလေးသားပြွမ်းထမင်းကို။ ဘုဥ္ဇန္တိ-စားကုန်၏။ ကါသိက ဝတ္ထံ-ကာသိကတိုင်း၌ဖြစ်သောအဝတ်ကို။ နိဝါသေန္တိ-ဝတ်ရကုန်၏။ ကာသိကဝိလေပနံ-ကာသိကတိုင်း၌ဖြစ်သောနံ့သာပျောင်းကို။ ဝိလိမ္ပန္တိ-လိမ်းရကုန်၏။ မယံ-ငါတို့သည်။ ပဗ္ဗဇိတဘာဝေန-ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့်။ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌။ ဧဝရူပါနိ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ လူခါနိ-ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ဘောဇနာနိ-အစားတို့ကို။ ဘုဥ္ဇာမိ-စားရကုန်၏။ လူခါနိ-ရုန့်ရင်းကုန်သော။ စီဝရာနိ-သင်္ကန်းတို့ကို။ ဓာရေမ-ဆောင်ရကုန်၏။ ” ဣတိ-ဤသို့။ ထေရနဝမဇ္ဈိမာနံ-သီတင်းကြီးသီတင်းငယ်သီတင်းလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ-ရဟန်းတို့၏။ အန္တရေ-အတွင်း၌။ ဝိကတ္ထေန္တော-သူတပါးတို့အား ရှုတ်ချလျက်။ ဇာတိအာဒိဝသေန-အမျိုးအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝမ္ဘေန္တော-သူတပါးတို့အားကဲ့ရဲ့လျက်။ ခုံသေန္တော-သူတပါးတို့အား ငုံးတိုက်လျက်။ ဝိစရတိ-သွား၏။

အထ-ထိုအခါ၌။ ဧကောဘိက္ခု-တပါးသောရဟန်းသည်။ အဿ-ထိုရဟန်း၏။ ကုလပ္ပဒေသံ-အမျိုးစဉ်ဆက်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ-စုံစမ်း၍။ တံ ဝိကတ္ထနဘာဝံ-သူတပါးတို့အား ထိုရှုတ်ချတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဘိက္ခူနံ-ရဟန်းတို့အား။ အာရောစေသိ-ပြောဆို၏၊ ဘိက္ခူ-ရဟန်းတို့သည်။ ဓမ္မသဘာယံ-တရားသဘင်၌။ သန္နိပတိတာ-စည်းဝေးကုန်လျက်။ “ အာဝုသော-ငါရှင်တို့။ အသုကောနာမ-ဤမည်သော။ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်။ ဧဝရူပေ=ဤသို့သဘောရှိသော၊

နိယျာနိကသာသနေ-ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော သာသနာတော်၌။ ပဗ္ဗဇိတွာ-ရဟန်းပြု၍။ ဝိကတ္တေန္တော-သူတပါးတို့အားရှုတ်ချလျက်။ ဝမ္ဘေန္တော-သူတပါးတို့အား ကဲ့ရဲ့လျက်။ ခုံသေန္တော-သူတပါးတို့အား ငြင်းခုံလျက်။ ဝိစရတိ-သွား၏။ " ဣတိ-ဤသို့။ ဧတဿ-ထိုရဟန်း၏။ အဂုဏံ-ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ကထယိံသု-ပြောဆိုကုန်၏။ သတ္ထာ-သည်။ အာဂန္တွာ-ကြွလာတော်မူ၍။ "ဘိက္ခဝေ-တို့။ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌။ ကာယကထာယ-အဘယ်စကားဖြင့်။ သန္နိသိန္နာ-စည်းဝေးကြကုန်သည်။ အတ္ထနု-ဖြစ်ကုန်သနည်း။ " ဣတိ-သို့။ ပုစ္ဆိတွာ-မေးတော်မူ၍။ " ဣမာယနာမ-ဤမည်သော စကားဖြင့်။" သန္နိသိန္နာ-စည်းဝေးကုန်သည်။ အတ္ထ-ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ-သို့။ ဝုတ္တေ-လျှောက်လတ်သော်။ " ဘိက္ခဝေ-တို့။ သောဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်။ ဣဒါနေဝ-ယခုအခါ၌သာလျှင်။ ဝိကတ္တေန္တော-သူတပါးတို့အားရှုချလျက်။ ဝမ္ဘေန္တော-သူတပါးတို့အား ကဲ့ရဲ့လျက်။ ခုံသေန္တော-သူတပါးတို့အားငြင်းခုံလျက်။ ဝိစရတိ-သွားသည်။ န-မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေပိ-ရှေး၌လည်း။ ဝိကတ္တေန္တော-လျက်။ ဝမ္ဘေန္တော-လျက်။ ခုံသေန္တော-လျက်။ ဝိစရိ-သွားဖူးပြီး " ဣတိ-သို့။ ဝတွာ မိန့်တော်မူ၍။ အတီတံ-အတိတ်ကို။ အာဟရိ-ဆောင်တော်မူ၏။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ (၂) သမ္ဗန္ဓ။

အတီတေ-၌။ ဗာရာဏသိယ-၌။ ဗြဟ္မဒတ္တေ-သည်။ ရဇ္ဇံ-ကို။ ကာရေန္တေ-သော်။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ ကေသိုမ်နိဂမဂါမေ-တစ်ခုသောရွာနိဂုံး၌။ ဥဒိစ္စ ဗြာဟ္မဏကုလေ-ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ-ဖြစ်၍။ ဝယပ္ပတ္တော-အရွယ်သို့ရောက်လတ်သော်။ တက္ကသိလာယံ-၌။ ဒိသာပေါမောက္ခဿ-ဒိသာပါမောက္ခမည်သော။ အာစရိယဿ-ဆရာ၏။ သန္တိကေ-အထံ၌။ တယော-သုံးပုံကုန်

ဒသာ။ ဝေဒေ-ဗေဒင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အဌာရသ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇဌာနာနိ-အတတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဥဂ္ဂဟေတွာ-သင်၍။ သဗ္ဗသိပ္ပေသု-အလုံးစုံသောအတတ်တို့၌။ နိပ္ဖတ္တိ-အပြီးသို့။ ပတွာ-ရောက်၍။ စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတော-စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတမည်သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ သော-ထိုဘုရားလောင်းသည်။ တက္ကသိလာတော- တက္ကသိုလ်ပြည်မှ။ နိက္ခမိတွာ-ထွက်ခဲ့၍။ သဗ္ဗသမယသိပ္ပါနိ-အလုံး စုံသောအတတ်တို့ကို။ ပရိယေသမာနော-ရှာလျက်။ ခဟိသကရဋ္ဌ-မဟိသကတိုင်းသို့။ အဂမာသိ-သွားပြီ။ ဣမသ္မိံပန-ဒုတကေ-ဤစူဠဓနုဂ္ဂဟဇာတ်၌ကား။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ ထောက်-အနည်းငယ်။ ရဿော-ပုသည်။ ဩဏတကာ ရောဘုန်းသောကိုယ်ရှိသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်၏။ သော-ထိုဘုရားလောင်းသည်။ စိန္တေသိ-ကြံ၏။ (ကိံစိန္တေသိ-နည်း) "အဟံ-ငါသည်။ ဘိက္ခု-တစ်စုံ တစ်ယောက်သော။ ရာဇာန်-မင်းသို့။ သစေ ဥပသင်္ကမိဿာမိ- အကယ်၍ချဉ်းကပ်ငြားအံ့။ သော-ထိုဘုရားလောင်းသည်။ 'ဧဝံ ဤသို့ ချဉ်းကပ်သည်ရှိသော်။ ရဿသရီရော-ပုသောကိုယ်ရှိသော။ တွံ-သင်သည်။အမှာက်-ငါတို့၏။ ကမ္မံ-အမှုကို။ ကိံကရိဿသိ-အသို့ပြုလတံ့ နည်း။' ဣတိ-ဤသို့။ ဝက္ခတိ-ဆိုလတံ့။ အဟံ-ငါသည်။ အာရောဟ ပရိဏာဟသမ္ပန္နံ-အလုံးအရပ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အဘိရူပံ-အဆင်းလှသော။ ဧကံပုရိသံ-ယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို။ ဖလကံ ကတွာ-အမှီ ပြု၍။ တဿ-ထိုယောကျ်ား၏။ ပိဋ္ဌိစ္ဆာယာယ-ကျောရိပ်ဖြင့်။ ဇီဝိကံ- အသက်မွေးခြင်းကို။ ယန္တေန ကပ္ပေယျ-အကယ်၍ပြုရမူကားကောင်း လေစွ။ ဣတိ-သို့။ စိန္တေသိ-ကြံ၏။ သော-ထိုဘုရားလောင်းသည်။ တထာရူပံ-ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုရိသံ-ယောကျ်ားကို။ ပရိယေ သမာနော-ရှာသည်ရှိသော်။

ဘိမသေနသဿနာမ-ဘိမသေနမည်ရှိသော။ ကေသ-တစ်ယောက်သော။ တန္တဝါယဿ-ရက္ကန်းသည်၏။ တန္တဝိတဋ္ဌာနံ-ရက်ကန်းယက်ရာအရပ်သို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ တေန-ထိုဘိမသေနနှင့်။ သဒ္ဓိံ-တကွ။ ပဋိသန္ထာရံ-နှုတ်ခွန်းဆက်ခြင်းကို။ ကတွာ=ပြု၍။ " သမ္မ-အဆွေ၊ တွံ-သင်သည်။ ကိံနာမော-အဘယ် အမည်ရှိသည်။ အသိ-ဖြစ်သနည်း။ " ဣတိ-ဤသို့။ ပုစ္ဆိ-မေး၏။ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်။ ဘိမသေနော နာမ-ဘိမသေနအမည်ရှိ၏။ ဣတိ-ဤသို့ (အာဟ-ဆို၏)၊ တွံ-သင်သည်။ ဧဝံ-ဤသို့။ အဘိရူပေ- အဆင်းလှသော။ ဥပဓိသမ္ပန္နော-ဥပဓိရုပ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတွာ-၍။ ကြမံ လာမကမ္မံ-ဤယုတ်သောအမှုကို။ ကိံပန-အဘယ်ကြောင့်။ ကရောသိ-ပြုသနည်း။ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ-မေး၏။ ဇီဝိတုံ-အသက်မွေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော-မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ (ကရောမိ-ပြု၏) ဣတိ-ဤသို့။ (အာဟ=ဆို၏) " သမ္မ-အဆွေ။ ဧတံ ကမ္မံ-ဤအမှုကို။ မာကရိ-မပြုလင့်။ သကလဇမ္ဗူဒီပေ။ အလုံးစုံသောဇမ္ဗူဒိပ်၌။ မယာ-ငါနှင့်။ သဒိသော-တူသော။ ဓနုဂ္ဂဟောနာမ-လေးသမားမည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ အဟံ-ငါသည်။ ကဉ္စိ-တစ်ယုံ ဟစ်ယောက်သော။ ရာဇာနံ-မင်းကို။ သစေပန ပဿေယျံ-အကယ်၍မြင်ငြားအံ့။ (ဧဝံသတိ-ဤသို့မြင်သည်ရှိသော်။) သော ထိုမင်းသည်။ မံ-ငါကို။ ဧဝံရူပော-ဤသို့ပုံသော။ အယံ-ဤသူသည်။ အမှာကံ-ငါတို့၏။ ကမ္မံ-အမှုကို။ ကိံကရိဿတိ-အဘယ်သို့ ပြုနိုင်လတံ့နည်း။ ဣတိ+သို့။ ကောပေယျ-ပြက်ရယ်ပြု ရာ၏။ တွံ-သင်သည်။ ရာဇာနံ-မင်းကို။ ဒိသွာ-ဖူးမြင်၍။ (မဟာရာဇ၊ အရှင်မင်းကြီး) 'အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်။ ဓနုဂ္ဂဟော-လေးသမားတည်း။ 'ဣတိ-ဤသို့။ ဝဒေသိ-ဆိုအံ့။ ရာဇာ-မင်းကြီးသည်။ တေ-သင့်အား။ ပရိဗ္ဗယံ-ရိက္ခာကို။ ဒတွာ-ပေး၍။ ဝုတ္တိံ-

အသက်မွေးခြင်းကို။ နိဗန္ဓ-အမြဲ။ ဒဿတိ-ပေးအံ့။ အဟံ-ငါသည်။ တေ-သင့်အား။ ဥပ္ပန္နကမ္မံ-ဖြစ်သောအမှုကို။ ကရောန္တော-ပြုလျက်။ တဝ-သင်၏။ ပဋိစ္စာယာယ-ကျောရိပ်ဖြင့်။ ဇီဝိဿတိ-အသက်မွေးအံ့။ ဧဝံ-ဤသို့။ ဥဘော-နှစ်ယောက်ကုန်သော။ (မယမ္ပိ-ငါတို့သည်လည်း) သုခိတာ-ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သည်။ ဘဝိဿာမ-ဖြစ်ကုန်အံ့။ မမ-ငါ၏။ ဝစနံ-စကားကို။ ကရောဟိ-လိုက်နာသော။ ဣတိ-သို့။ အာဟ-ဆို၏။ သော-ထိုဘီမသေနသည်။ သာဓု" တိ-ကောင်းပြီဟု။ သမ္ပဋိစ္ဆိ-ဝန်ခံပြီ။

အထ နံ အာဒါယ (ပ) ဗောဓိသတ္တော နိစ္စရတိ။

အထ-ထိုအခါ၌။ နံ-ထိုဘီမသေနကို။ အာဒါယ-၍။ ဗာရာဏသိ-သို့။ ဂန္တွာ-သွား၍။ သယံ-မိမိသည်။ စူဠုပဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေးငယ်သည်။ ဟုတွာ-၍။ တံ-ထိုဘီမသေနကို။ ပုရတော-ရှေ့မှ။ ကတွာ-ပြု၍။ ရာဇဒွါရေ-မင်းအိမ်တံခါး၌။ ဌတွာ-ရပ်၍။ ရညော-မင်းအား။ အာရောစာပေသိ-ကြားစေ၏။ "အာဂစ္ဆန္တု-ဝင်စေကုန်လော။" ဣတိ-ဤသို့။ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဥဘောပိ-နှစ်ယောက်ကုန်သောသူတို့သည်လည်း။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ ရာဇာနံ-မင်းကို။ ဝန္ဒိတွာ-ရှိခိုး၍။ အဋ္ဌံသု-နေကုန်ပြီ။ "ကိံ ကာရဏာ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ အာဂတာ-လာကုန်သည်။ အတ္ထ-ဖြစ်ကုန်သနည်း။" ဣတိ-ဤသို့။ ဝုတ္တေ-မေးသည်ရှိသော်။ ဘီမသေနော-ဘီမသေနသည်။ အာဟ-လျှောက်၏။ (ကိံအာဟ-နည်း) (မဟာရာဇ-ကြီး။) အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်။ ဓနုဂ္ဂဟော-လေးသမားတည်း။ မယာ-သကလဇမ္ဗူဒီပေ-အလုံးစုံသောဇမ္ဗူဒိပ်၌။ မယာ-အကျွန်ုပ်နှင့်။ သဒိသော-တူသော။ ဓနုဂ္ဂဟော-လေးသမားသည်။ နတ္ထိ-မရှိ။" ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-လျှောက်၏။ ကိံ ပန-အဘယ်မျှသောဥစ္စာကို။

လဘာန္တော-ရသည်ရှိသော်။ မံ-ငါ့ကို။ ဥပဋ္ဌဟိဿသိ-ခစားလတ့ံနည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ (ပုစ္ဆိ-မေး၏) ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ အမ္မမာသေ-လခွဲ၌။ သဟဿ-အသပြာတစ်ထောင်ကို။ လဘာန္တော-ရသည်ရှိသော်။ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ-ခစားပါအံ့။ ဣတိ-သို့။ (အာဟ-လျှောက်၏) အယံ ပုရိသော-ဤယောကျ်ားသည်။ တေ-သင့်အား။ ကိံဟောတိ-အဘယ်သို့တော်သနည်း။ ဣတိ-သို့။ (ရာဇာ-မင်းကြီးသည်။ ပုစ္ဆိ-မေး၏)၊ ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ (မမ-အကျွန်ုပ်၏။) စူဠုပဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေးငယ်တည်း။ ဣတိ-သို့။ (အာဟ-လျှောက်၏။) သာဓု-ကောင်းပြီ။ ဥပဋ္ဌာဟ-ခစားလော။ ဣတိ-ဤသို့။ (ရာဇာ-မင်းကြီးသည်။ အာဟ-ဆို၏) တတော-ထိုအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ-စ၍။ ဘီမသေနော-ဘီမသေနသည်။ ရာဇာနံ-မင်းကို။ ဥပဋ္ဌဟတိ-ခစား၏။ အဿ-ထိုဘီမသေနအား။ ဥပ္ပန္နကိစ္စံပန-ဖြစ်သောကိစ္စကိုကား။ ဗောဓိသတ္တော၀-ဘုရားလောင်းသည်သာလျှင်။ နိတ္ထရတိ-လွှမ်းမိုး၏။

တေန ခေါ်ပန (ပ) ဖရုသ၀စနာနိ ၀ဒတိ၊

တေန ခေါ်ပန သမယေန-၌။ကာသိရဋ္ဌေ-ကာသိတိုင်း၌။ ဧကသ္မိံအရညေ-တစ်ခုသောတော၌။ မဟူနံ-များစွာကုန်သော။ မနုဿာနံ-လူတို့၏။ သဥ္စရဏာမဂ္ဂံ-သွားရာလမ်းခရီးကို။ ဗျဂ္ဃော-ကျား သည်။ ဆန္ဒာပေတိ-စွန့်စေ၏။ ဗဟူ-များစွာကုန်သော။ မနုဿေ-လူတို့ကို။ ဂဟေတွာ ဂဟေတွာ-ဖမ်း၍ဖမ်း၍။ ခါဒတိ-စား၏။ တံ ပ၀တ္တိံ-ထိုအကြောင်းကို။ ရညော-မင်းအား။ အာရောစေသုံ-လျှောက် ကြားကုန်ပြီ။ ရာဇာ-မင်းကြီးသည်။ ဘီမသေနံ-ဘီမသေနကို။ ပက္ကော သာပေတွာ-ခေါ်စေ၍။ "တာတ-မောင်။ နံ ဗျဂ္ဃံ-ထိုကျားကို၊ ဂဏှိတုံ-ဖမ်းခြင်းငှါ။ သက္ခိဿတိ-တတ်နိုင်လတ့ံလော။" ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-မိန့်ဆို၏။ ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ ဗျဂ္ဃံ-ကျားကို၊

ဂဟေတုံ-ဖမ်းခြင်းငှါ။ ယဒိန သက္ကောမိ-အကယ်၍မတတ်နိုင်အံ့။ အဟံ-ငါသည်။ ကိံ နုဂ္ဂဟောနာမ-အဘယ်မှာလေးသမားမည်အံ့နည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ (အာဟ-လျှောက်၏) ၊ ရာဇာ-မင်းကြီးသည်။ တဿ-ထိုဘီမသေနအား။ ပရိဗ္ဗယံ-ရိက္ခာကို။ ဒတွာ-ပေး၍။ ဥယော ဇေသိ-လွှတ်လိုက်၏။ သော-ထိုဘီမသေနသည်။ ယရံ-အိမ်သို့။ ဂန္တာ- သွား၍။ ဗောဓိသတ္တဿ-ဘုရားလောင်းအား။ ကထေသိ-ပြောဆို၏။ ဗောဓိသတ္တော-ဘုရားလောင်းသည် "သမ္မ-အဆွေ။ သာဓု-ကောင်းပြီ။ ဂစ္ဆ-သွားလေလော။" ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-ဆို၏။ တွံပန သင်သည်ကား။ နဂမိဿသိ-မလိုက်လော။ ဣတိ-ဤသို့။ (အာဟ-ဆို၏) အာမ-အိမ်း။နဂမိဿာမ-ငါမလိုက်အံ့။ ဥပါယံ ပန-ဥပါယ်ကိုကား။ တေ-သင့်အား။ အာစိက္ခိဿာမိ-ကြားအံ့။ ဣတိ။ ဤသို့။ (အာဟ-ဆို၏။) သမ္မအဆွေ။ အာစိက္ခ-ကြားလော။ဣတိ-သို့။ (အာဟ-ဆို၏) တွံ-သင်သည်။ ဗျဂ္ဃဿ-ကျား၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်သို့။ သဟသာ-အဆောတလျင်။ ဧကောဝ-တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်။ မာ အဂမာသိ-မသွားလင့်။ ဇနပဒမနုဿေပန-ဇနပုဒ်သားတို့ကို။ သန္နိပါတေတွာ-စည်းဝေးစေပြီး၍။ ဧကံဝါ-ဒွေဝါ ဓနုသဟဿာနိ-တစ်ထောင်နှစ်ထောင်ကုန်သော လေးသမားတို့ကို။ ဂါဟာပေတွာ-ခေါ်စေ၍။ တတ္ထ-ထိုကျားရှိရာအရပ်သို့။ ဂန္တာ-သွား၍။ ဗျဂ္ဃဿ-ကျား၏။ ဥဋ္ဌိတဘာဝံ-ထသည်၏အဖြစ်ကို။ ဉတွာ-သိ၍။ ပလာယိတွာ-ပြေး၍။ ဧကံ ဂုမ္ဗံ-တစ်ခုသောချုံသို့။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ ဥရေန-ရင်ဖြင့်။ နိပဇ္ဇေယျာသိ-ဝပ်လေလော့၊ ဇာနပဒါဝ-ဇနပုဒ်သားသည်သာလျှင်။ ဗျဂ္ဃံ-ကျားကို။ ပေါထေတွာ-ပုတ်ခတ်၍။ ဂဏှိဿန္တိ-ဖမ်းကုန်လတံ့။ တေဟိ-ထိုလူတို့သည်၊ ဗျဂ္ဃေ-ကျားကို။ ဂဟိတေ-ဖမ်းအပ်သည်ရှိသော်။ တွံ-သင်သည်၊

ဒန္တေဟိ-သွားတို့ဖြင့်။ ဇေကံဝလ္လိ-တစ်ခုသောနွယ်ကို။ ဆိဒ္ဒိတွာ-ဖြတ်၍။ ကောဋိယံ-နွယ်စွန်း၌။ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍။ မတဗျဂ္ဃဿ-ကျားသေ၏။ သန္တိကံ-အထံသို့။ ဂန္တွာ-သွား၍ " ဘော-အချင်းတို့။ ကေန-အဘယ်သူသည်။ ဧသ-ဧသော ဗျဂ္ဃော-ကျားကို။ မာရိတော-သတ်အပ်သနည်း။ အဟံ-ငါသည်။ ဣမံ ဗျဂ္ဃံ-ကျားကို။ ဂေါဏံဝိယ-နွားကိုကဲ့သို့။ ဝလ္လိယာ-နွယ်ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍။ ရညော-မင်းကြီး၏သန္တိကံ-အထံသို့။ နေဿာမိ-ဆောင်အံ့။ ' ဣတိ-ဤသို့။ ဝလ္လိအတ္ထာယ-နွယ်အကျိုးငှါ။ ဂုမ္ဗံ-ချုံသို့။ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်ပြီ။ မယာ-ငါသည်။ ဝလ္လိယာ-နွယ်ကို။ အနာဘတာယဧဝ-မဆောင်အပ်သည်ရှိသော်။ ကေန-အဘယ်သူသည်။ ဧသ-ဧသော-ဤကျားကို။ မာရိတော-သတ်အပ်သနည်း။ ဣတိ-ဤသို့။ ကထေယျာသိ-ဆိုလော့။

အထ-ထိုအခါ၌။ တေဇနပဒါ-ထိုဇနပုဒ်သားတို့သည်။ ဘီတတသိတာ-ကြောက်လန့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ "သာမိ-အရှင်ဘီမသေန။ ရညော-မင်းအား။ မာအာစိက္ခိ-မကြားပါလင့်။" ဣတိ-သို့။ ဗဟုံဓနံ-များစွာသောဥစ္စာကို။ ဒဿန္တိ-ပေးကုန်လတ့်။ တယာ-သင်သည်။ ဗျဂ္ဃော-ကျားကို။ ဂဟိတော-ဖမ်းအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့်။ ရညောပိ-မင်း၏လည်း။ သန္တိကာ-အထံမှ။ဗဟုံ-များစွာသော။ ဓနံ-ဥစ္စာကို။ လဘိဿတိ-ရလတ့်။ ဣတိ-ဤသို့။ (ဗောဓိသတ္တော-သည်။ အာဟ-ဆို၏) သော-ထိုဘီမသေနသည်။ " သာဓု " ဣတိ-ကောင်းပြီဟူ၍။ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ-ဝန်ခံ၍။ ဗောဓိသတ္တေန-ဘုရားလောင်းသည်။ ကထိတနိယာမေနေဝ-ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဗျဂ္ဃံ-ကျားကို။ ဂဟေတွာ-ဖမ်း၍။ အရညံ-တောကို။ ခေမံ-ဘေးမရှိအောင်။ ကတွာ-ပြု၍။ မဟာဇနပရိဝုတော-လူအများသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဗာရာဏသိ-သို့။ အာဂန္တွာ-လာ၍။ ရာဇာနံ-မင်းကို။

ဒိဿာ-ဖူးမြင်၍။ "ဒေဝ-အရှင်မင်းကြီး။ မေ-အကျွန်ုပ်သည်။ ဗျဂ္ဃေ-ကျားကို။ ဂဟိတော-ဖမ်းအပ်ပြီ။ အရည-တောကို။ ခေမံ-ဘေးမရှိခြင်းကို။ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ။ " ဣတိ-ဤသို့။ အာဟ-လျှောက်၏။ ရာဇာ-မင်းသည်။ တုဋ္ဌော-နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ ဗဟုံဓနံ-များစွာသောဥစ္စာ ကို။ အဒါသိ-ပေး၏။ ပုနေကဒိဝသံ-တစ်နေ့သ၌။ "ဧကမဂ္ဂံ- တစ်ခု သောခရီးလမ်းကို။ မဟိံသော-ကျွဲသည်။ ဆဍ္ဍာပေတိ-စွန့်စေ၏။" ဣတိ-သို့။အာရောစေသုံ-ကြားလျှောက်ကုန်၏။ ရာဇာ-သည်။ တထေဝ-ထိုရှေးအတူသာလျှင်။ ဘိမသေနံ-ဘိမသေနကို။ ပေသေ သိ-စေ၏။ သောပိ-ထိုဘိမသေနသည်လည်း။ ဗောဓိသတ္တေန-သည်။ ဒိန္နနယေန-ပေးအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဗျဂ္ဃံဝိယ-ကျားကိုကဲ့သို့။ တမ္ပိ- ထိုကျွဲကိုလည်း။ ဂဟေတွာ-ဖမ်း၍။ အာဂန္တွာ-လာ၏။ရာဇာ-မင်းကြီး သည်။ ပုန-တဖန်။ ဗဟုံ=များစွာသော။ ဓနံ-ဥစ္စာကို။ အဒါသိ-ပေး၏။ မဟန္တံ-များစွာသော။ ဣဿရိယံ-စည်းစိမ်သည်။ ဇာတံ-ဖြစ်၏။ သော-ထိုဘိမသေနသည်။ ဣဿရိယမဒမတ္တော-စည်းစိမ်ယစ်ခြင်း ဖြင့်ယစ်သည်ဖြစ်၍။ ဗောဓိသတ္တံ-ဘုရားလောင်းကို။ အဝမညံ-မထေမဲ့မြင်ကို။ ကတွာ-ပြု၍။ တဿ-ထိုဘုရားလောင်း၏။ ဝစနံ-စကား ကို။ နဂဏှာတိ-မယူ။ " အဟံ-ငါသည်။ တံ-သင့်ကို။ နိဿာယ-မှီ၍။ နဇီဝါမိ-အသက်မမွေး။ တွမေဝ-သင်သည်သာလျှင်။ ကိံပုရိ သော-ယောကျာ်းလော။" ဣတိအာဒီနိ-ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဖရုသဝစနာနိ-ကြမ်းကြုတ်သောစကားတို့ကို။ ဝဒတိ-ဆို၏။

အထကတိပါဟစ္စယေန (ပ) ဣမံ ဂါထမာဟ။

အထ-ထိုအခါ၌။ ကတိပါဟစ္စယေန-နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သဖြင့်။ ဧကော-တစ်ယောက်သော။ သာမန္တရာဇာ-ပြည်နီးချင်းမင်း

သည်။ အာဂန္တွာ- လာ၍။ ဗာရာဏသိံ-ကို။ ဥပရုန္ဓိတွာ-ဝန်းရံ၍။ "ရဇ္ဇံဝါ-ပြည်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဒေတု-ပေးအံ့လော။ ယုဒ္ဓံဝါ-စစ်တိုက်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း။(ကရောတု-ပြုအံ့လော)။" ဣတိ-သို့။ ရညော-ဗာရာဏသီမင်းအား။ သာသနံ-သတင်းစကားကို။ ပေသေသိ-စေလိုက်၏။ ရာဇာ-ဗာရာဏသီမင်းသည်။ "ယုဇ္ဈာမိ-စစ်တိုးလော။" ဣတိ-သို့။ ဘိမသေနံ-ဘိမသေနကို။ ပေသေသိ-စေလိုက်၏။ သော-ထိုဘိသေနံ-ဘိမသေနကို။ ပေသေသိ-စေလိုက်၏။ သော-ထိုဘိမသေနသည်။ သဗ္ဗသန္နာဟသန္နဒ္ဓေါ-ချပ်တန်ဆာတို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ရာဇဝံသံ-မင်း၏ အသွင်ကို။ ဂဟေတွာ-ယူ၍။ သုသန္နဒ္ဓဿ-ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော။ ဝါရဏဿ-ဆင်၏။ ပိဋ္ဌေ-ကျောက်ကုန်း၌။ နိသီဒိ-နေ၏။ ဗောဓိသတ္တောပိ-ဘုရားလောင်းသည်လည်း။ တဿ-ထိုဘိမသေန၏။ မရဏဘယေန-သေဘေးမှကြောက်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗသန္နာဟသန္နဒ္ဓေါ- အလုံးစုံသောချပ်တန်ဆာတို့ဖြင့် ဖွဲ့သည်ဖြစ်၍။ ဘိမသေနဿဝ- ဘိမသေန၏သာလျှင်။ ပစ္ဆိမာသနေ-နောက်ဖြစ်သောနေရာ၌။ နိသီဒိ-နေ၏။ ဝါရဏော-ဆင်သည်။ ဝါ-ကို။ မဟာဇနပရိဝုတော- များစွာသောလူတို့ဖြင့်ဝန်းရံအပ်လျက်။ နဂရဒွါရေန-မြို့တံခါးမှ၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်စေ၍။ သင်္ဂါမ သီသံ-စစ်မြေဦးသို့။ ပါပုဏိ-ရောက်၏။ ဘိမသေနော-ဘိမသေနသည်။ ယုဒ္ဓဘေရိသဒ္ဒံ-စစ်ထိုးသောစည်သံကို။ သုတွာ=ကြား၍သာလျှင်။ ကမ္ပိတုံ-တုန်လှုပ်ခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓေါ-အားထုတ်၏။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ "ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ ဧသ-ဧသော-ဤဘိမသေနသည်။ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိတော-ဆင်ကျောက်ကုန်းမှ။ ပတိတွာ-ကျ၍။ မရိဿတိ-သေလတံ့။" ဣတိ-ဤသို့။ ဟတ္ထိ-ကွန္ဓတော-ဆင်ကျောက်ကုန်းမှ။ အပတနတ္ထံ-မကျခြင်းငှါ။ ဘိမသေ

နံ-ဘီမသေနကို။ ယောတ္တေန-ကြိုးဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတွာ-ခြံရံ၍။ ဂဏှိ-
ကိုင်၏။ ဘီမသေနော-ဘီမသေနသည်။ သမ္ပဟာရဋ္ဌာနံ-စစ်ထိုးရာ
အရပ်ကို။ ဒိသွာ-မြင်၍။ မရဏဘယတဇ္ဇိတော-သေဘေးမှ ကြောက်
ခြင်းကြောင့်။ သရီရဝဍ္ဍေန-ကျင်ကြီးကျင်ဖြင့်။ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိ-ဆင်
ကျောက်ကုန်းကို။ ဒူသေသိ-ဖျက်ဆီး၏။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။
"ဘီမသေန-ဘီမသေန။ တေ-သင်၏။ ပုရိမေန-ရှေးစကားနှင့်။
ပစ္ဆိမံ-နောက်ဖြစ်သောစကားသည်။ န ခေါသမေတိ-မညီသည်သာ
လျှင်တည်း။ တွံ-သင်သည်။ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌။ သင်္ဂါမယောဓောဝိယ-
စစ်သူရဲကဲ့သို့။ အဟောသိ-ဖြစ်၏။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိ-
ဆင်ကျောက်ကုန်းကို။ ဒူသေသိ-ဖျက်ဆီး၏။" ဣတိ-ဤသို့။ ဝတွာ-
ဆို၍။ ဣမံဂါထံ-ဤဂါထာကို။ အာဟ-ဆို၏။ (ကီအာဟ-နည်း။)။

၈၀။ ယံတေ ပဝိကတ္ထိတံ ပုရေ၊ အထတေ ပူတိသရာသဇန္တိပစ္ဆာ။
ဥဘယံနသမေတိဘီမသေန၊ ယုဒ္ဓကထာစဣဒဉ္စတေဝိဟညံ။

ဘီမသေန-ဘီမသေန။ ယံ-ယေန ကာရဏေန-အကြင်
အကြောင်းကြောင့်။ ပုရေ-ရှေး၌။ တေ-တယာ-သင်သည်။ ပဝိက
တ္ထိတံ-သူတပါး တို့အားရှုတ်ချသောစကားကိုဆိုအပ်၏။ အထ-
ထိုသို့ဆိုအပ်လျက်။ ပစ္ဆာ-နောက်ဖြစ်သောယခုအခါ၌။ တေ-
သင့်အား။ပူတိသရာ=ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တို့သည်။ သဇန္တိ-ယိုစီးကုန်၏။
တေ-သင်၏။ ယုဒ္ဓကထာ စ-စစ်ထိုးခြင်းစကားသည် လည်းကောင်း။
ဝိဟညဉ္စ-ပင်ပန်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဣဒံဥဘယံ-ဤနှစ်ပါးစုံ
သည်။ နသမေ-မညီညွတ်။

တတ္ထ ယံ တေ (ပ) ဝိဟညာတေတိ အတ္ထော။

တတ္ထ-ထိုဂါထာတို့၌။ ယံ တေ ပဝိကတ္ထိတံ ပုရေတိ-ယံ တေ
(ပ) ပုရေ-ဟူသည်ကား။ ယံ-ယေနကာရဏေန-အကြင်အကြောင်း

ကြောင့်။ တယာ-သင်သည်။ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌။ " တွံယေဝ-သင်သည်သာ လျှင်။ ကိံ ပုရိသော-ယောက်ျားလော။ အဟံ-ငါသည်။ နပုရိသော-ယောက်ျားမဟုတ်သော။ အဟမ္ပိ-ငါသည်လည်း။ သင်္ဂါမယောဓော-စစ်သူရဲတည်း။ " ဣတိ-ဤသို့။ ဝိကတ္ထိတံ-ဝမ္ဘနဝစနံ-သူတပါးတို့အား ရှုတ်ချသောစကားကို။ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။ တာဝ-ရှေးဦးစွာ။ ဣဒံ-ဤသည်ကား။ ဇော-ပဝိကတ္ထိတံ-ပုဒ်တစ်ပုဒ်၏ အဖွင့်တည်း။ အထ တေ ပူတိသရာ သဇန္တိ-ပဇ္ဇာတိ-အထ (ပ) ပဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ အထ-ထိုသို့ဖြစ်လျှက်။ တေ-သင်၏။ တေ-ပူတိဘာဝေနစ-ကျင်ကြီး အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သရဏဘာဝေန စ-ကျင်ငယ်အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ " ပူတိသရာတိ-ပူတိသရာ-တို့ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာ-ရအပ်သောအမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေသရီရဝဠ ဥစ္စာရာ-ဤကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို။ သဇန္တိ ဝဋ္ဋန္တိ-ယိုစီးကုန်၏။ ပဋ္ဃရန္တိ-ယိုစီးကုန်၏။ ပဇ္ဇာတိ-ပဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား။ တတော-ထိုမှ။ ပုရေ-ရှေး၌။ ဝိကတ္ထိတ တော-သူတပါးတို့အား ရှုတ်ချသည်မှ။ အပရဘာဂေ-တပါးသော အဖို့၌။ ဣဒါနိ-ဣမသ္မိံသင်္ဂါမသီသေ- ဤစစ်မြေဦး၌။ ဣတိအယံ-ဤသည်ကား။ အတ္ထော-အနက်တည်း။ ဥဘယံ နသမေတိ ဘီမသေနာတိ-ဥဘယံ (ပ) ဘီမသေနာ-ဟူသည်ကား။ ဘီမသေန-ဘီမသေန။ ဣဒံဥဘယံ-ဤနှစ်ပါးစုံ။သည်။ နသမေတိ-မညီ။ ကကာဒရံ-အဘယ်သို့။ နသမေတိ-မညီသနည်း။ ယုဒ္ဓကထာစဣဒ္ဓဓွ တေဝိဟညန္တိ-ယုဒ္ဓကထာစဣဒဓွ တေဝိဟညံ-ဟူ၍။ နသမေတိ-မညီ။ ပုရေ-ရှေး၌။ ယာယုဒ္ဓကထာစ-အကြွင်စစ်ထိုးခြင်းကစား သည်လည်းကောင်း။ကထိတာ-ဆိုအပ်၏။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ တေ-သင်၏။ ယဥ္စဝိဟည-အကြွင်ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ယော စကိလမထော-ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟတ္ထိပိဋ္ဌေဒူသနာကာ

ရပ္ပတ္တော-ဆင်ကျောက်ကုန်းကို ဖျက်ဆီး၏အခြင်းအရာသို့ရောက်သည်။ ဝိယာတော-ပင်ပန်းသည်။ က္ကတိအယံ-ဤသည်ကား။ အတ္တော-အနက်တည်း။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော (ပ) ယထာကမ္မံဂတော။

ဧဝံ ဤသို့။ ဗောဓိသတ္တော-သည်။ တံ-ထိုဘိမသေနကို။ ဂရဟိတွာ-ကဲ့ရဲ့၍။ " သမ္မ-အဆွေ။ မာဘာယိ-မကြောက်လင့်။ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်။ မယိ-ငါသည်။ ဌိတေ-ရှိလတ်သော်။ ဝိဟညသိ-ပင်ပန်းဘိသနည်း။ " က္ကတိ-သို့။ ဘိမသေနံ-ဘိမသေနကို။ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိတော-ဆင်ကျောက်ကုန်းမှ။ ဩတာရေတွာ-ချ၍။ "နှာယိတွာ-ရေချိုး၍။ ဂေဟမေဝ-အိမ်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆ-သွားလေလော" က္ကတိ-ဤသို့။ ဥယျောဇေတွာ-လွှတ်လိုက်၍။ ဝါ-တိုက်တွန်း၍။ "အဇ္ဇ-ယနေ့။ မယာ-ငါသည်။ ပါကဋေန-ထင်ရှားသောသူသည်။ ဘဝိတုံ-ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ " က္ကတိ-သို့။ သင်္ဂါမံ-စစ်မြေပြင်သို့။ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍။ ဥန္နဒိတွာ-ကြော်ငြာ၍။ ဗလကောဋ္ဌကံ-ဗိုလ်ထုကို။ ဘိန္ဒိတွာ-ဖျက်၍။ သပတ္တရာဇာနံ-ရန်သူမင်းကို။ ဇီဝဂ္ဂါဟံ-အရှင်ဖမ်းခြင်းကို။ ဂါဟာပေတွာ-ဖမ်းစေ၍။ ဗာရာဏသိရညော-ဗာရာဏသီမင်း၏။ သန္တိကံ-အထံသို့။ အဂမာသိ-သွား၏။ ရာဇာ-မင်းသည်။ တုဋ္ဌော-နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ ဗောဓိသတ္တဿ-ဘုရားလောင်းအား။ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော။ ယသံ-စည်းစိမ်ကို။ အဒါသိ-ပေး၏။ တတော-ထိုအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ-စ၍။ " စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတော" တိ-စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတ-ဟူ၍။ သကလဇမ္ဗုဒီပေ-အလုံးစုံသောဇမ္ဗူဒိပ်၌။ ပါကဋော-ထင်ရှားသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်၏။ သော-ထိုဘုရားလောင်းသည်။ ဘိမသေနဿ-ဘိမသေနအား။ ပရိဗ္ဗယံ-ရိက္ခာကို။ ဒတွာ-ပေး၍။ သကဋ္ဌာနမေဝ-မိမိနေရာသို့သာလျှင်။ ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍။

ဒါနာဒီနီ-ဒါန-အစရှိကုန်သော။ ပုညာနိ-ကောင်းမှုတို့ကို။ ကတွာ-ပြု၍။ ယထာကမ္မံ-ကံအားလျော်စွာ။ ဂတော-လား၏။

သတ္ထာ (ပ) အဟမေဝ အဟောသိန္တိ၊

သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်။ "ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့။ ဧသ-ဧသောဘိက္ခု-ဤရဟန်းသည်။ ဣဒါနေဝ-ယခုအခါ၌သာလျှင်။ န ဝိကတ္ထေတိ-သူတပါးတို့အားရှုတ်ချသောစကားကိုဆိုတတ်သည် မဟုတ်သေး။ ပုဗ္ဗေပိ-ရှေး၌ လည်း။ ဝိကတ္ထိယေဝ-ဆိုဖူးသည်သာလျှင်တည်း။" ဣတိ-ဤသို့။ ဝတွာ-မိန့်တော်မူ၍။ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ-ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ အာဟရိတွာ-ဆောင်တော်မူ၍။ အနုသန္ဓိ-ကို။ ဃဋေတွာ-စပ်၍။ တဒါ-ထိုအခါ၌။ ဘီမသေနော-သည်။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ ဝိကတ္ထိတဘိက္ခု-ရှုတ်ချသောရဟန်းသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ တဒါ-ထိုအခါ၌။ စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတော ပန-စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတသည်ကား။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌။ အဟ မေဝ-ငါဘုရားသည်သာလျှင်။ အဟောသိ-ဖြစ်ဖူးပြီ။ " ဣတိ-ဤသို့။ ဇာတကံ-ဇာတ်တော်ကို။ သမောဓာနေသိ-ပေါင်းတော်မူ၏။

ဘီမသေနဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ၊

ဝရုဏဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော၊

၁။ မဟာသီလဝဇာတ် အစိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၀)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် မိဖုရားကြီးဝမ်း၌ ဖြစ်၏။ ထိုဘုရားလောင်း မဟာသီလဝသတို့သားသည် အရွယ်ရောက်သော် အတတ်အားလုံးတို့ကို တတ် မြောက်၏။ ခမည်းတော်ဗြဟ္မဒတ်မင်း နတ်ရွာစံလျှင် သားတော် မဟာသီလဝမင်း နန်းတက်၏။ မင်းကြီးသည် တရားသဖြင့် မင်းပြု၏။ နေ့စဉ် ဆင်းရဲသားတို့အား ပေးလှူလှူရှိ၏။ ခန္တီ မေတ္တာသနားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

တစ်နေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် အမှုကျူးလွန်သောအမတ်တစ်ဦးကို တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်လိုက်၏။ ထိုအမတ်သည် ကောသလမင်းနှင့်ပေါင်းပြီး မဟာသီလဝမင်းနှင့်အမတ်တစ်ထောင်ကို ဖမ်းယူ၍ သုသာန်၌ မြေကျင်းတူးကာ ဦးခေါင်းပေါ်ရုံမျှ ချန်ထားပြီး မြှုပ်ထား၏။

မြေခွေးများသည် ညသန်းခေါင်အချိန်တွင် မဟာသီလဝမင်းနှင့် အမတ်တို့ကို ကိုက်စားရန် လာကြ၏။ အသံပြုခြောက်လှန့်နှင်ထုတ်လိုက်သဖြင့် ခွေးများ ထွက်ပြေးကြလေသည်။ ထိုအခါ မဟာသီလဝမင်းကိုလာပြီး ကိုက်သောမြေခွေးကြီးကို မင်းကြီးသည် မေးရိုးဖြင့် မြဲစွာ ညှပ်လိုက်၏။ မြေခွေးကြီးက ကြောက်လန့်ပြီးယက်သဖြင့် နောက်ဆုံး ဘုရားလောင်းမဟာသီလဝမင်းသည် မြေကြီးတွင်းထဲမှ လွတ်မြောက်လာ၏။ အမတ်တစ်ထောင်တို့ကိုလည်း ဘုရားလောင်းက တူးဖော်ပြီး ကယ်တင်လိုက်၏။

ထိုအခါ ဘီလူးနှစ်ယောက်တို့သည် အဝေမညီသောလူသေကို ဝေခြမ်းပေးရန် မဟာသီလဝမင်းကို စေခိုင်းကြ၏။ မင်းကြီးသည်

လှူသောကိုခွဲဝေရန်အတွက် ဘိလူးအား နန်းတော်ရှိ သူ၏မင်္ဂလာသန်လျက်ကို အယူခိုင်း၏။ ထို့နောက် လှူသောကောင်ကို ထိပ်တည့်တည့်မှ သန်လျက်ဖြင့်ခွဲပြီး ဝေပေးလိုက်၏။ မင်းကြီးသည် ဘိလူးများကို အမတ်တစ်ထောင်အား သူတို့နေရာသို့ပြန်ပို့ဆောင်ပေးရန် အကူအညီတောင်းလိုက်၏။ ဘိလူးများကလည်း အမတ်များကို သူတို့နေရာပို့ပြီး၊ မဟာသီလဝမင်းကိုလည်း ကောသလမင်း၏တိုက်ခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

ကောသလမင်းက သူမှားသောအပြစ်များကို တောင်းပန်ကာ ဂုဏ်းတိုက်သောအမတ်ကို နှင်ထုတ်လျက် မဟာသီလဝမင်းအား အကူအညီပေးပြီး နေထိုင်သွားကြလေသည်။

ဤဇာတ်၌ ပြစ်မှားသောအမတ်သည် ဒေဝဒတ်အလောင်း၊ အမတ်တစ်ထောင်တို့ကား ဘုရား၏ပရိသတ်များဖြစ်ပြီး၊ မဟာသီလဝမင်းကား ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

(၁) မဟာသီလဝဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

မဟာသီလဝဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ဝီရိယ၏အကျိုးသည် ရှေးပညာရှိတို့သည် ဆုံးရှုံးပြီးသောမင်းစည်းစိမ်ကိုပင် မိမိ၏မှန်ကန်သောကြိုးစားမှုကြောင့် ပြန်လည်ရရှိခဲ့ဘူးကြောင်း၊ သံသရာဝဋ်မှလွတ်ရန် ဆုံးမထားသောဤသာသနာတော်မြတ်၌ ရှင်,ရဟန်းအဖြစ်ရရှိသူတို့သည် ဝီရိယကို မစွန့်လွှတ်သင့်ကြောင်း၊ ဘုရားအလောင်းတို့သည် ထီးနန်းစည်းစိမ်လုရန် စစ်ပြုလာသူတို့ကိုပင် မေတ္တာမပျက် ပေးလှူခဲ့ကြောင်း၊ မိမိအာဏာရရှိရေး၊တည်တံ့ရေးအတွက် ပြည်သူတို့၏အသက်ကို အဆုံးရှုံးမခံခဲ့ကြောင်း၊ သီလရှိသူအဘို့ ဥစ္စာရင်းမှန်က ပြန်လည်ရရှိမြဲဖြစ်ကြောင်း၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်

မေတ္တာထားပြီး သီလတရားနှင့်ပြည့်စုံပါက အရာခပ်သိမ်း ဆုံးရှုံးမှု မရှိနိုင်ကြောင်း သင်ခန်းစာတို့ကို ရရှိပါသည်။ (ဝိရိယရင်း၊ အားကိုးသွင်း၊ ဘေးကင်းရန်ကွာ၊ စည်းစိမ်ဖြာ။)

(၂) စူဠဇနကဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

စူဠဇနကဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် အောက်ပါသင်ခန်းစာတို့ကို ရရှိပါသည်။ စူဠဇနကဇာတ်သည် မဟာဇနကဇာတ်နှင့်တူညီသည်။ လုံ့လဝီရိယကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းသည် မသင့်လျော်ကြောင်း၊ လုံ့လဝီရိယကို မစွန့်လွှတ်ဘဲ မြဲမြံဖွဲ့သန်သောဝီရိယဖြင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ပညာရှိလူတော် လူမြတ်တို့သည် နေရာတကာပျင်းရိမှု၊ စိတ်လျှော့မှုကို မပြုသင့်ကြောင်း၊ အန္တရာယ်ရန်စွယ်ပင်လယ်ကြီးကိုပင် ဝီရိယသတ္တိဖြင့် အနိုင်မခံအရှုံးမပေးဘဲ အံတုကာရင်ဆိုင်ကူးခတ်ခဲ့သဖြင့် မိမိမျှော်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ဖြစ်သော မင်းစည်းစိမ်ကို ရခဲ့ကြောင်း၊ ဝီရိယ၏အကျိုးသည် အလွန်ပင်အားကိုးရကြောင်း၊ အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်လှမ်းကိုင်နိုင်ရေးအတွက် ဇွဲသတ္တိ၊လုံ့လဝီရိယ အပြည့်ကြိုးစားပါ၊ စိတ်လျှော့အားပျက်အပျင်းမဖက်ပါနှင့်ဟူသော အလွန်အဖိုးတန်သည့်သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။ (ဝီရိယအား၊ ဇွဲမလျှော့ကြား၊ ထင်ရှားအောင်မြင်မှာ။)

၃။ ပုဏ္ဏပါတိဇာတ် အစိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၃)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီသူဌေးဖြစ်၏။ တစ်နေ့သောအခါ အရက်သမားတို့သည် မေ့ဆေးခပ်ထားသော သေရည်အိုးကိုယူ၍ "ဗာရာဏသီသူဌေးကို သေရည်သောက်ခိုင်းပြီး သူ၏ပုဆိုးနှင့်လက်စွပ်များကို ချွတ်ယူကုန်အံ့"ဟု ကြံကြ၏။ သူတို့သည် လမ်းခရီး၌ထိုင်ကြလျက် မင်းခစားရန်သွားသော ဗာရာဏသီသူဌေးအား

"ကျွန်ုပ်တို့၏အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော ဤသေရည်သေရက်ကို အနည်းငယ် သောက်ပါလော့"ဟု ဆိုကြ၏။

သူငွေးသည် ထိုအရက်သမားတို့၏အမူအရာကိုကြည့်၍ မေ့ဆေးထည့်ထားသောသေရည်ခွက်ကိုမြင်လျှင် သူတို့၏အကြံကိုသိသဖြင့် " သေရည်ကိုသောက်၍ မင်းထံသွားရန် မသင့်၊ ကျွန်ုပ်ပြန်လာမှ ခဏနေရစ်ဦးလော့" ဟုဆို၍ သွား၏။ သူငွေးသည် နန်းတော်မှပြန်လာရာ အရက်သမားတို့ကို " သေရည်ခွက်သည် ပြည့်မြဲတိုင်းရှိ၏၊ သင်တို့သည် သေရည်ကိုသာ ချီးမွမ်းကုန်၏။ တစ်ဦးမျှမသောက်ကြကုန်၊ ဤသေရည်သည် အဆိပ်နှင့်ရောထားသည်ကို ငါသိ၏"ဟု ပြောပြီး ခြိမ်းခြောက်၍ နှင်ထုတ်လေ၏။

ဤသို့လျှင် ဘာရာဏသီသူငွေးသည် အသက်ထက်ဆုံး ဒါနအစရှိသောကောင်းမှုတို့ကိုပြု၍ ကံအားလျော်စွာ လားလေ၏။

ဤဇာတ်၌ အရက်သမားများသည် အရက်သမားများဖြစ်ခဲ့၍ ဘာရာဏသီသူငွေးမှာမူ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၃) ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် အရက်သမားအကျင့်ပျက်ပြားသူတို့သည် အရက်ဘိုး ရေးအတွက် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောအကြံတို့ကိုပြုလုပ်၍ လူတို့ကိုလိမ်ညာလှည့်ပတ်တတ်ကြောင်း၊ သာမန်လူတို့သည် လူမသမာတို့၏လှည့်ဖြားမှုတွင် ပါဝင်ကျရောက်တတ်ကြောင်း၊ သို့သော် ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့မှာ ထိုသူတို့၏ယုတ်မာသည့်အကြံကို မိမိတို့၏ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ဖြင့်ဖေါ်ထုတ်နိုင်ပြီး ထိုသူတို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကြောင်း၊ အလွန်ကောင်းသောအရက်မှန်လျှင် သူတို့ကိုယ်တိုင်သောက်ကြမည်ဖြစ်သဖြင့် သေခွက်

ဘို့သည် နံက်ကအတိုင်း ညနေချိန်ခါ၀ယ် အပြည့်အ၀မရှိနိုင်ကြောင်း၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ဉာဏ်ကိုအသုံးပြု၍ သူတပါးအကောက်ဉာဏ်ကို ပယ်လှန်နိုင်ကြောင်း သင်ခန်းစာကောင်းကို ရရှိပါသည်။ (သတိပညာရှိသူများ လူညာဘေးမှကင်း)

၃၊ ကိံဖလဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၄)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း ခမင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် လှည်းကုန်သည်မျိုး၌ လူဖြစ်၏။ သူသည် အရွယ်ရောက်သော် လှည်းငါးရာတို့ဖြင့် ကုန်သွယ်သွားရာ တောအုပ်ကြီးတစ်ခုသို့ ရောက်၏။ သူသည် လှည်းသမားတို့အား "ဤတော၌ အဆိပ်ပင်များ ရှိကြ၏။ ရှေးကမစားဘူးသောအသီးတို့ကို ငါ့အား မပန်ကြားဘဲ မစားကြလင့်"ဟုဆို၍ တောအုပ်ကြီးထဲသို့ ခရီးဆက်လေ၏။ တောအုပ်ကြီးထဲ၌ အပင်အသီးအရွက်အပွင့်အားဖြင့် သရက်ပင်နှင့်အားလုံးတူသော ကိံဖလမည်သောအဆိပ်ပင်ရှိ၏။ ရှေ့မှသွားကြသော လျပ်ပေါ်သည့်လူအချို့သည် သရက်ပင်ဟုမှတ်၍ အသီးကိုစားကြ၏။ အချို့ကမူ အသီးကိုမစားဘဲ ယူလာ၍ ဘုရားလောင်းအား ပြကြ၏။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက" ဤအပင်သည် သရက်ပင်မဟုတ်၊ မစားကြလင့်"ဟု တားမြစ်၏။ သူသည် စားပြီးသူတို့အား အန်စေပြီး စတုမဓုကိုတိုက်၍ အနာကင်းအောင်ပြု၏။ ယခင်က အနီးရှိရွာမှလူတို့သည် ထိုကိံဖလအသီးများကို စားမိ၍ သေဆုံးကြသူတို့၏လှည်းဥစ္စာအားလုံးကို လာ၍ ယူလေ့ရှိကြ၏။ ယခုအခါလည်း ထိုရွာသားများလာကြ၍ လှည်းသမားတို့ အနာမရှိသည်ကိုမြင်လျှင်"ဤအပင်သည် သရက်ပင်မဟုတ်ကြောင်း အဘယ်သို့သိသနည်း"ဟု မေး၍ ဘုရားလောင်းက ရှင်းပြသည်။ ဤသို့လျှင် လူအများအား တရား

ဟော၍ ချမ်းသာစွာဖြင့် ခရီးဆက်သွားလေသည်။

ဤဇာတ်၌ လှည်းကုန်သည်များသည် ဘုရားပရိသတ် ဖြစ်ခဲ့ကြ၍၊ လှည်းကုန်သည်မှူးကမူ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၄) ကိံဖလဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ကိံဖလဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် အတွေးအခေါ် ဉာဏ်ပညာရှင်တို့သည် လူသာမန်တို့မသိနိုင် မမြင်နိုင်သောအရာများကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်သိမြင်နိုင်ကြောင်း၊ မိမိတို့၏ကျန်းမာရေး၊ စီးပွါးရေး၊ ပညာရေး၊ကုသိုလ်ရေးများအတွက် ပညာရှိများကို ပေါင်းဖေါ်ထိုက်ပါကြောင်း၊ မစားဖူးသောအစားအစာများ၊ မသွားဖူးသောလမ်းများကိုသွားလျှင် စားလျှင် စဉ်းစားပြီး သွားသင့်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ထက်သာသောသူများကို ဆရာတင်၍ စားသင့် သွားသင့်ပါကြောင်း၊ အဆိပ်မိလျှင် အံအောင်ပြုလုပ်ပြီး စတုမဓုတိုက်ကျွေးရကြောင်း၊ ကိုယ့်ထက်သာသောဆရာသမား မိဘတို့၏စကားကို လေးစားစွာလိုက်နာကျင့်သုံးသင့်ပါကြောင်း၊ သာဝတ္ထိပြည်သားလှည်းကုန်သည် (၅၀၀)တို့သည် ဘုရားလောင်းပညာရှိစကားကို နားထောင်၍ အသက်ဘေးမှချမ်းသာရကြောင်း စသောသင်ခန်းစာတို့ကို ရရှိပါသည်။ (ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဝင်၊ ပညာရှင်၊ မှန်ပင်ဘေးကင်းကွာ)

၅။ ပဉ္စာဝုဓဇာတ် အစိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၅)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏မိဖုရားကြီးဝမ်း၌ လူဖြစ်၏။ ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ရောက်သော် ပဉ္စာဝုဓမင်းသားသည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ အတတ်ပညာသင်ပြီး ဆရာပေးလိုက်သောလက်နက်ငါးပါးကိုယူ၍ ပြန်လာ၏။ ခရီး၌စေးကပ်သည့်အမွေးရှိသောဘီလူး

စောင့်သည့်တောအုပ်ကြီးသို့ ဝင်ရောက်သော် ထန်းပင်ပမာဏရှိသော ထိုဘီလူးသည် ဘုရားလောင်းထံလာ၍ “ ရပ်လော့ သင်သည် ငါ့အစာဖြစ်ပြီးဟုဆို၏။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုဘီလူးကို အဆိပ်လူးမြားငါးဆယ်တို့ကို တစ်ခုပြီးတစ်ခုပစ်ရာ ထိုမြားအားလုံးသည် ဘီးလူး၌ ကပ်လေ၏။ ဘီလူးသည် ထိုမြားတို့ကိုခါချပြီး ချဉ်းကပ်လာသည်။

ဘုရားလောင်းသည် ဘီလူးကိုသန်လျက်ဖြင့်ခုတ်၍ တောင့်၊ တင်းပုတ်တို့ဖြင့် ပုတ်ခတ်၏။ ထိုလက်နက်အားလုံးသည် ဘီလူး၌ကပ်၏။ တစ်ဖန်သူသည် ကြုံးဝါးလျက် လက်၊ခြေ၊ဦးခေါင်းတို့ဖြင့် ပုတ်သတ်ပြန်ရာ အားလုံးဘီလူးကိုယ်၌ကပ်၍ တွဲလျားဆွဲလျက် တည်နေ၏။ ထိုအခါ ဘီလူးသည်“ ဤသူကား အာဇာနည်တည်း”ဟု ဘုရားလောင်းကို မစားဝံ့၍“သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် သေခြင်းကို မကြောက်သနည်း?”ဟု မေး၏။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် “ငါ့ဝမ်းထဲ၌ ဝရဇိန်လက်နက် (ဉာဏ်ပညာ) ရှိ၏။ ငါ့ကိုစားလျှင် သင်လည်းသေမည်။ ထို့ကြောင့် ငါမကြောက်”ဟု ဆို၏။ ဘီလူးသည် သေဘေးမှကြောက်သဖြင့် “ငါသည်သင့်ကို မစားတော့အံ့၊ သွားလိုရာ သွားလော့”ဟု ဆို၍ လွှတ်လိုက်၏။

ဤသို့လျှင် ဘုရားလောင်းသည် ဘီလူးအား တရားဟော၍ ငါးပါးသီလ၌ တည်စေပြီး ဗာရာဏသီသို့ ပြန်သွား၍ ခမည်းတော်နတ်ရွာစံသော် မင်းဖြစ်လေသည်။

ဤဇာတ်၌ ဘီလူးသည် အင်္ဂုလိမာလ၊ ပဉ္စာဝုဓမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၅) ပဥ္စာဝုဓဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ပဥ္စာဝုဓဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် လောကတွင် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာဘေးအန္တရာယ်ဆိုးတို့ဖြင့် ကြုံတွေ့ရသောအခါ စိတ်ဓာတ်အင်အား အပြည့်မလျော့သောအားထုတ်မှုဖြင့် မိမိ တတ်နိုင်သလောက် အစွမ်းကုန် တိုက်ခိုက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိထက် အင်အားသာသော ဘီလူးကြီးကိုပင် အလျှော့မပေးဘဲ ရဲရင့်စွာတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် အောင်ပွဲဆင်ခဲ့ရကြောင်း၊ ဘီလူးကြီးသည် မိမိကိုတွေ့လျှင် ထိတ်လန့်နေသူတို့ကိုသာ တွေ့ခဲ့ဘူးပြီး အားမာန်အပြည့်ဖြင့် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်သူကို မတွေ့ခဲ့ဘူးသဖြင့် ထိုသူများကို စိတ်ထဲက အလိုလို လေးစားကြောက်ရွံ့လာကြောင်း၊ ရန်သူဘီလူးကြီးကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ် အနေဖြင့် ထိုသူများကို စိတ်ထဲက အလိုလိုလေးစားကြောက်ရွံ့လာကြောင်း၊ ရန်သူ ဘီလူးကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်အနေဖြင့် ဉာဏ်လက်နက်ကို အသုံးပြုပရိယာယ်ဆင်၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပုံမှာလည်း အရေးကြုံက သက်လုံးကောင်းစေရမည်ဟူသော သင်ခန်းစာကောင်းကိုရရှိနိုင်ကြောင်း၊ လူသားစားကြူး-တိရစ္ဆာန် ဘီလူးကြီးကိုပင် နောက်ဆုံး၌ တရားလမ်းကြောင်းအမှန်ကို သွန်သင်ပြသဖြင့် မိမိလည်း နန်းစည်းစိမ်ခံစားရ၊ ဘီလူးကြီးလည်း၊ အပူဇော်ခံ ဘဝရောက်အောင် မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ ထူးခြားအောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြောင်းကို သင်ခန်းစာတို့ကိုရရှိပါသည်။

၆။ ကိဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ် အမိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၆)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ရွာတစ်ရွာမှလယ်သမားတစ်ဦး စွန့်ထားသော လယ်တစ်ခု၌ထွန်၏၊ ရှေးက ထိုရွာမှသူဌေးကြီးတစ်ဦး

သည် လုံးပတ်ပေါင်ပမာဏရှိ၍ အလျားလေးတောင်ရှိသော ရွှေတုံးကို ထိုလယ်၌မြှုပ်ထားခဲ့ပြီးသော်၏။ ထိုရွှေအတုံး၌ သူ၏ထွန်သွားငြိ၍ တည်သော် ဘုရားလောင်းသည် ထိုရွှေတုံးကိုမြင်၍ ချီမ၏။ မချီမနိုင်သော်သူသည် ဤမျှကားအသက်မွေးရန်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤမျှကို မြှုပ်ထားအံ့၊ ဤမျှကိုအမှုကိစ္စ၌ သုံးစွဲအံ့၊ ဤမျှသည် ကုသိုလ်ပြုရန်ဖြစ်လတ္တံ့. ဤသို့လေးစုပြုသော ခဏ၌ပင် ထိုရွှေတုံးသည် ပေါ့ပါးလာ၏။ သူသည် ထိုရွှေတုံးကို ယူဆောင်၍ လေးစုပြုပြီး အသက်ထက်ဆုံးကောင်းမှုများကိုပြုလုပ်သွားလေ၏။

ဤဇာတ်၌ ရွှေတုံးကိုရသော ယောက်ျားသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၆) ကဥ္စနက္ခန္ဓဇာတ်မှရရှိသော သင်ခန်းစာများ

ကဥ္စနက္ခန္ဓဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ဘုရားရှင်တို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအလိုက်အဇ္ဈာသယကိုကြည့်၍ တရားပေးတော်မူတတ်ကြောင်း၊ အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု ဟူသောစကားကဲ့သို့ အဓိကအနှစ်သာရကို စုစည်းလိုက်ပါမူ ကိုယ်နှုတ်စိတ်သုံးပါးတွင် သီလဟူသမျှအကြုံးဝင်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းတစ်ခုကို ရရှိသောအခါ တစ်ခုကိုစား၊ တစ်ခုကိုစုဆောင်း၊ တစ်ခုကို ကုသိုလ်မှုများပြုလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ငန်းခွင်၌ သုံးစွဲပါဟူသော အကျိုးရှိသော လုပ်ငန်းခွဲဝေမှုလမ်းညွှန်နည်းစနစ်ကိုပါ ရရှိနိုင်ကြောင်း၊ လေးသည် ပေါ့သည် ပျင်းသည် ပျော်သည်စသည်တို့မှာ အဓိကမိမိစိတ်ထားပေါ်တွင် မူတည်နေကြောင်း၊ စိတ်ထားတတ်က လေးသည့်အရာပင်ပေါ့သကဲ့သို့ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်းစသည် သင်ခန်းစာများကိုရရှိပါသည်။ (လေးသည့်ဝန်တာ ပေါ့စိမ့်ငှါ စိတ်ဖြာဝေခွဲ ဉာဏ်နှင့်တွဲ)

၇။ ဝါနရိန္ဒဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၇)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် မျောက်မျိုး၌ဖြစ်၏၊ မြစ်ကျွန်းနား၌ နေ၏၊ ထိုမြစ်၏ အလယ်ရှိ ကျွန်းတစ်ခုမှာ သရက်၊ ပိန္နဲ စသည် ပေါများ၏။ ထိုကျွန်းနှင့် မြစ်ကမ်းအကြားတွင် ကျောက်ဖျာတစ်ခုရှိ၏။ ဘုရားလောင်းသည် နေ့စဉ်မြစ်ကမ်းမှ ကျောက်ဖျာသို့ ကျောက်ဖြာမှ ထိုကျွန်းသို့ ခုန်သွား၍ သစ်သီးအမျိုးမျိုးကိုစားပြီး ညနေချိန်၌ ထိုနည်းဖြင့် ပြန်လာ၏။ တစ်နေ့သောအခါ မြစ်ထဲ၌ရှိသော မိကျောင်းမတစ်ကောင်သည် ထိုမျောက်မင်း၏အသဲနှလုံးကိုစားလိုကြောင်း လင်ဖြစ်သူ မိချောင်းကိုပြော၏၊ ထို့ကြောင့် မိကျောင်းသည် မျောက်မင်းကိုဖမ်းဆီးရန်သွားပြီး ကျောက်ဖျာပေါ်၌ဝပ်နေသည်။

ဘုရားလောင်းသည် ကိုကျွန်း၌ တစ်နေ့လုံးကျက်စားပြီး၍ ညနေချိန်၌ပြန်ရန်ရပ်ကြည့်သော် ကျောက်ဖျာမြင့်နေသည်ကိုမြင်၏၊ သူသည် ငါ့ကိုဖမ်းရန် မိကျောင်းဝပ်၍ နေသလောဟုစုံစမ်းလိုသဖြင့် ကျောက်ဖျာနှင့်စကားပြောဘိသကဲ့သို့ “ အိုကျောက်ဖျာ ” ဟု သုံးကြိမ်ခေါ်၏၊ သူသည် စကားတုံ့မရသော် “ အို ကျောက်ဖျာ၊ အဘယ်ကြောင့် ယနေ့ငါ့အားစကားတုံ့ကို မပေးသနည်း ” ဟုဆို၏။

ထိုအခါ မိကျောင်းက “ အိုမျောက်မင်း ငါကား မိကျောင်းတည်း၊ သင့်အသဲနှလုံးကိုအလိုရှိ၍ ဝပ်နေ၏ ” ဟု ဆို၏၊ ဘုရားလောင်းက “ငါ၏ကိုယ်ကိုသင့်အား စွန့်အံ့၊ ပါးစပ်ကိုဖွင့်ထားပြီး ငါလာလျှင်ဖမ်းလော့ ” ဟု လှည့်စား၍ပြော၏။ မိကျောင်းသည် ခံတွင်းကိုဖွင့်သော် သူ၏မျက်လုံးတို့သည် မှိတ်ကုန်၏။ ဘုရားလောင်းသည် ကျွန်းမှမိကျောင်း၏ထိပ်၌ နင်း၍ ချက်ချင်းပင် ထိုဘက်ကမ်းသို့ ခုန်လေ၏။ ထိုအံ့ဩဖွယ်ကိုမြင်လျှင် မိကျောင်းသည် “ သစ္စာ၊ ဓမ္မ၊

မိတ်၊ စာဂ ဟူသော တရားလေးပါး နှင့်ပြည့်စုံသူသည် ရန်ကိုအောင်၏ ဟု ဘုရားလောင်းအား ချီးမွမ်း၍ မိမိနေရာသို့ ပြန်သွားလေသည်။

ဤဇာတ်၌ မိကျောင်းသည် ဒေဝဒတ်၊ မိကျောင်းမသည် စိဥ္စမာနဖြစ်ခဲ့၍၊ မျောက်မင်းမှာမူ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၇) ဝါနရိန္ဒ ဇာတ်မှရရှိသော သင်ခန်းစာများ

ဝါနရိန္ဒဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မျောက်မင်းသည်၊ ဉာဏ်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောက်ဖျာပေါ်တွင် အိပ်စောင့်နေသော မိချောင်းကို စုံစမ်းလိုသဖြင့် ကျောက်ဖျာနှင့်စကားပြောခဲ့ကြောင်း၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကျောက်ဖျာက ပြန်လည်ထူးခဲ့ပြီး ယနေ့မှဘာကြောင့် စကားပြန်မပေးပါသနည်းဟု အကွက်ဆင်ခဲ့ကြောင်း၊ အသိဉာဏ်မဲ့သောမိကျောင်းကို ထိုအကွက်ကိုမသိဘဲတုံ့ပြန်အသံပေးခဲ့သဖြင့် ရန်သူဖြစ်၍ သိနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မိမိ၏အင်အားကိုတွက်ဆပြီး ရန်သူမိကျောင်းကို တိုက်ကွက်ဆင်ခဲ့ကြောင်း၊ မိကျောင်းသဘာဝ ပါးစပ်ဟလျှင် မျက်စိပိတ်ထားသည်ဟူသော ဗဟုသုတကို ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ရန်သူမှန်သမျှ အောင်မြင်ရေးအတွက် သစ္စာ၊ ပညာ၊ ဝီရိယ စွန့်လွှတ်ကြိုးစားမှုတရားလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံရန်လိုသည် ဟူသော တန်ဘိုးရှိလှသည့် ဘဝသင်ခန်းကောင်းကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

၈။ တယောဓမ္မဇာတ် အမိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၈)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၊ မင်းပြုစဉ် ဒေဝဒတ်သည် မျောက်မျိုး၌ဖြစ်၏၊ ဟိမဝန္တာအရပ် မျောက်အပေါင်းတို့ကို ခြံရံလျက်နေ၏၊ သူသည် မိမိ၏အခြံအရံကို လုယူမည်ကို ကြောက်သဖြင့် မိမိကို စွဲ၍၊ မွေးဖွားသော မျောက်ထီးငယ်များ၏ ဝှေးစေ့တို့ကို ထုတ်၍သတ်ပစ်၏၊ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည်

မျောက်မင်းကိုစွဲ၍ မျောက်မတစ်ကောင်၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေကိုယူ၏၊ ထိုမျောက်မသည် ကိုယ်ဝန်တည်သည်ကိုသိလျှင် တောင်ခြေရင်းတစ်ခုသို့ သွားနေပြီး ကိုယ်ဝန်ရင့်သော် ဘုရားလောင်းကိုဖွား၏၊ ဘုရားလောင်းသည် အရွယ်ရောက်သောအခါ ဖခင်ထံပို့ရန်မိခင်ကိုပြော၏၊ မိခင်ကဖခင်အကြောင်း ပြောပြ၍ ဖခင်ထံ မသွားရန်ပြော၏၊ ပြောမရသဖြင့် သူ့ကို ဖခင်ထံပို့လိုက်၏။

ဒေဝဒတ်လောင်းသည် မိမိ၏သားကိုမြင်လျှင် မွေ့ဖက်သကဲ့သို့ပြု၏၊ သတ်ရန်မစွမ်းနိုင်သဖြင့် ဤမျောက်ငယ်ကို ဥပါယ်ဖြင့် ဘီလူးအား စားစေအံ့ဟုကြံ၏၊ သူသည်သားအား " ချစ်သား ငါအိုပြီ၊ ယနေ့ပင် ဤမျောက်အပေါင်းကိုသင့်အား အပ်နှင်း၍ မင်းမြှောက်အံ့၊ ဤမည်သော ရေကန်မှကြာတို့ကိုယူချေလော့ " ဟုစေခိုင်း၏။

ဘုရားလောင်းသည် ထိုရေကန်သို့သွားပြီး ခြေရာတို့ကို စုံစမ်း၏။ ဘီလူးစောင့်သောရေကန်ဖြစ်သည်ကိုသိသဖြင့် ရေကန်သို့မဆင်းဘဲကြာပန်းတို့ကိုယူအံ့ဟုကြံ၏၊ သူသည် ရေမရှိရာ အရပ်သို့သွား၍ အဟုန်ဖြင့်ခုန်ပြီး ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက်ပင်ကြာပန်းနှစ်ခုကိုယူကာ ထိုဘက်ကမ်း၌ကျ၏။ တစ်ဖန်ထိုဖက်ကမ်းမှ ဤဘက်ကမ်းသို့ ခုန်၍ ရှေးနည်းတူကြာပန်းနှစ်ခုကို ပြန်၏။ ဤသို့ပြု၍ ကမ်းနားနှစ်ဘက်တွင် ကြာများကို စုလျက် ကြာပန်းတို့ကိုယူ၏။

ထိုအခါ ရေကန်စောင့်ဘီလူးသည် ထိုအံ့ဩဖွယ်ကိုမြင်၏၊ သူသည် ရေထဲမှ ထွက်လာပြီး ဘုရားလောင်းထံလာ၍ " ဤလောက၌ ပညာ၊ လုံ့လ၊ ရဲရင့်ခြင်းဟူသော တရားသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ရန်သူကို အောင်နိုင်၏ " ဟု ချီးကျူးစကားပြောဆို၏၊ ထို့နောက်ဘီလူးသည်ကြာပန်းများကိုယူဆောင်ခြင်း၏အကြောင်းကို ကြားရသော်ဘုရားလောင်း၏ကြာပန်းတို့ကို ကိုယ်တိုင် ကိုင်ဆောင်၍

နောက်ကလိုက်၏၊ ဒေဝဒတ်လောင်းသည် ၎င်းတို့ကိုအဝေးမှမြင်လျှင် " ယခုငါပျက်စီးပြီ " ဟု စိုးရိမ်ပူပန်၍ နှလုံးကွဲပြီးသေလေ၏။ မျောက်တို့သည် စုဝေးလာကြပြီး ဘုရားလောင်းကို မင်းမြှောက်ကြလေသည်။

ဤဇာတ်၌ ဖခင်မျောက်မင်းသည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်ခဲ့၍၊ မျောက်မင်း၏သားသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်းဇာတ်ပေါင်းသည်။

(ဈ) တယောဓမ္မဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

တယောဓမ္မဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိဘပင်ဖြစ်သော်လည်း ဒေဝဒတ်လောင်းသည် သားသမီးတို့ကို ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်တတ်ကြောင်း၊ ဘုရားလောင်းသည် ရေကန်သို့ မဆင်းဘဲ ပညာဉာဏ်ဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်သဖြင့် ရက္ခိုသ်စောင့်သော ရေကန်ဖြစ်၍ သိရကြောင်း၊ ထိုရန်သူကို ရင်ဆိုရန်အတွက် ဉာဏ်ကိုလွှာ၍ အသုံးချကာကြာပန်းများကို ခူးယူနိုင်ကြောင်း၊ ရက္ခိုသ်ကိုယ်တိုင် ဖော်ပြသည့် ရန်အောင်ကြောင်းတရားသုံးပါးဖြစ်သည့်တွေ့ကြုံလာသော ဘေးအန္တရာယ်ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် သိမြင်သော ဉာဏ်ပညာ ဝီရိယ ရဲရင့်ဖျပ်လပ်မှုနည်းဥပါယ်ပညာ၌ ကျွမ်းကျင်မှုတို့သည် လေးစားလိုက်နာသင့်သည့် သဘောတရားများဖြစ်ကြောင်း၊ မနာလိုမရှုစိမ့်ကြီးများလွန်းသူတို့သည် နောက်ဆုံးတွင် နှလုံးကွဲကာ သေပွဲဝင်ရတတ်ကြောင်း၊ သူများကို ဖျက်ဆီးလိုပါက မိမိကိုယ်တိုင် ပျက်စီးတတ်ကြောင်း သင်ခန်းစာဂ္ဂိလည်း ရရှိပါသည်။

၉။ ဘေရုပါဒကဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၅၉)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ်ဘုရားလောင်းသည် စည်တီးသမားမျိုး၌ဖြစ်၍ ရွာငယ်တစ်ရွာ၌နေ၏။ တစ်နေ့သောအခါသူသည် သားနှင့်တကွ ဗာရာဏသီမြို့

၌ဖြစ်သော နက္ခတ်ပွဲသဘင်သို့သွားပြီး စည်တီး၏။ ရလာသော ဥစ္စာများကိုယူ၍ ပြန်လာရာ ခိုးသူတို့နေသည့်တောသို့ရောက်၏။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် မပြတ်တီးသည့်သားအား " ခရီးသွားသောမင်း၏စည်ကဲ့သို့ ရံခါရံခါသာတီးလော့ " ဟုပြော၏။ သို့သော်သားသည် စည်ကို အဆက်မပြတ်ပင်တီး၏။ ခိုးသူတို့သည် ရှေးဦးစွာတီးသော စည်သံကိုကြား၍ " မင်း၏စည်သံဖြစ်လတ္တံ့ " ဟုမှတ်ထင်ပြီးပြေးကြ၏။ တဖန်မပြတ်တီးသည့်စည်သံကိုကြား၍ "မင်း၏စည်သံမဟုတ် " ဟု ပြန်လာပြီး ထိုသားအဖနှစ်ယောက်ကို ရိုက်နှက်ကာ လုယက်ကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်း၌သားသည် ဆိုနိုင်ခက်သောရဟန်းဖြစ်ခဲ့၍၊ အဘမှာမူ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၉) ဘေရိဝါဒကဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ဘေရိဝါဒကဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ပညာရှိ အသိန္ဒိ သူတို့၏ ပြောစကားကို နားမထောင်သောသူသည် ပြောဆိုဆုံးမရန် ခက်ခဲသူဖြစ်ကြောင်း၊ ပြောဆိုဆုံးမမှုကို မနာယူသဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် နောက်ဆုံးတွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း၊ စည်တီးပုံနည်းစံနစ်မှာလည်း ဘုရင်မင်းကြွလာသောအခါ တီးပုံမှာ စည်းကျဝါးကျ စနစ်တကျနားလိုက် တီးလိုက် တီးပုံမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ အရမ်းကာရော အဆက်မပြတ် ဒလစပ်တီးခပ်မှုမှာ အဓိပ္ပါယ်မဲ့တီးခတ်မှုဖြစ်ကြောင်း၊ စည်တီးပုံနည်းစနစ်တကျ အချိန်အခါ အခြေအနေအလိုက် တီးနည်းများကို သိရကြောင်း၊ ရန်သူကို အသံဖြင့် ဟန်ဖြင့် ခြောက်လှန့်ရမည့် အစား ပရမ်းပတာတီးခပ်သဖြင့် ရန်သူလက်တွင် ပျက်စီးရကြောင်း၊ အပြောခက် အဆိုခက် လူငယ်တို့သည် လူကြီးမိဘတို့၏စကားကို လေးစားလိုက်နာပါမှ ချမ်းသာနိုင်ပြီ ဆန့်ကျင်ပါက ဒုက္ခရောက်နိုင်ကြောင်း သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၁၀။ သခ်ိမဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၀)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း ခင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ခရုသင်းမှုတ်သောမျိုး၌ဖြစ်၏။ သူသည် အဘနှင့်အတူ ဗာရာဏသီမြို့၌ဖြစ်သော နက္ခတ်ပွဲသို့သွားပြီး ခရုသင်းမှုတ်၏။ ရလာသောဥစ္စာကိုယူ၍ပြန်လာရာ ခိုးသူတို့နေသော တောသို့ ရောက်၏။

ထိုအခါ အဘသည် သားကတားမြစ်သည်ကို မနာယူဘဲ ခရုသင်းကို မပြတ်မှုတ်၏။ ခိုးသူတို့သည် မင်း၏ခရုသင်းသံမဟုတ်ဟု သိမှတ်ပြီး၊ ၎င်းတို့ကို လုယက်ကြလေသည်။

ဤဇာတ်၌ အဘသည် ဆိုနိုင်ခက်သော ရဟန်းဖြစ်ပြီး သားမှာမူ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၁၀) သခ်ိမဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

သခ်ိမဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိဘပင်ဖြစ်စေ သားသမီးဖြစ်သူ ပညာရှိသူ၏ ဆိုစကားကို လိုက်နာရမည်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ခရုသင်းကို စနစ်တကျမှုတ်မှုမှာ ဘုရင်ကြွလာသည့် ဘန်ဖြစ်သဖြင့် ရန်သူတို့ အဝေးသို့ ပြေးလေ့ရှိကြောင်း၊ အဆက်မပြတ် ပရမ်းပတာမှုတ်မှုမျိုးမှာမူ လေးစားစရာမလို ကြောက်စရာမရှိ၊ အာဏာရှိသူလာသည့် လက္ခဏာမဟုတ်သဖြင့် ရန်သူသူခိုးတို့ နှောက်ယှက်မှုကို ပြုတတ်ကြောင်း၊ ရန်သူနယ်မြေကို ဖြတ်သန်းသော အခါ အသံဟန်တို့သည် လွန်စွာအရေးကြီးကြောင်း၊ ခရုသင်း မှုတ်သံကြောင့် ရန်သူတို့ကို တိုက်ခွက်ဆင်နိုင်ကြောင်း၊ နေရာတကာ အလွန်အကဲပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှုမျိုးသည် အကျိုးမဲ့မှုကို ဆောင်ရွက် ပေးစွမ်းတတ်ကြောင်း၊ ပြောဆိုဆုံးမခက်ခဲမှုမျိုးကို ကြီးငယ်မဟူ ရှောင်ရှားသင့်ကြောင်း သင်ခန်းစာကောင်းကို ရရှိပါသည်။

၁။ အသာတမန္တဇာတ် အစိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၁)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်၏။ သူသည် အတတ်ပညာအားလုံးတို့၌ တတ်မြောက်၍ ဒိသာပါမောက္ခဆရာဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ပုဏ္ဏားမျိုးတစ်ခု၌ သားဖွားသည့်နေ့တွင် မီးကိုယူ၍ မငြိမ်းဘဲထား၏။ မိဘတို့သည် အရွယ်ရောက်လာသည့် ထိုသားအား မိန်းမတို့၏ အပြစ်များကိုသိစေပြီး တော၌မီးကို လုပ်ကျွေးစေလိုသဖြင့် တက္ကသိုလ်သို့ စေလွှတ်၍ အသာတမန္တာန်ကို အသင်ခိုင်း၏။

ထိုလုလင်သည် တက္ကသိုလ်သို့သွား၍ ဆရာအား အသာတမန္တာန်ကို သင်ပေးရန်ပြော၏။ ထိုအခါဆရာသည် အသာတမန္တာန် မည်သည် မရှိ၊ ဤလုလင်၏အမိသည် မိန်းမတို့၏ အပြစ်များကို သိစေလိုသည်ဖြစ်မည်ဟု ကြံ၍ ထိုလုလင်အား ငါလုပ်ကျွေးပြုစု နေသော အသက် (၁၂၀)ရှိကန်းသော အမိအိုကြီးကို သင်လုပ်ကျွေး လော့၊ ငါ့အမိကို သင့်လက်ဖြင့် ရေးချိုးပေးခြင်း၊ စားစေခြင်း၊ သောက်စေခြင်း တို့ကိုပြုလော့၊ ငါ့အမိအား လက်၊ ခြေ၊ ဦးခေါင်း တို့ကို ဆုပ်နယ်ခြင်း စသည်တို့ကိုပြုလျှက် "ရှင်မ၊ အိုသောကာလ၌ပင် ရှင်မ၏လက်၊ ခြေ၊ ကိုယ်တို့သည် ဤသို့သဘောရှိသေး၏။ ပျိုသော ကာလ၌ကား အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိအံ့နည်းဟု ချီးမွမ်းပြောဆိုလော့၊ ငါ့အမိပြောသော စကားဟူသမျှကို မရှက်မဝှက်ဘဲ ငါ့အား ပြန်ပြော လော့၊" ဤသို့ပြုလုပ်ပါက သင်သည် အသာတမန္တာန်ကို ရလိမ့်မည် ဟုဆို၏။

ထိုလုလင်သည် ဆရာဆိုတိုင်းပြု၍ ချီးမွမ်းပြောဆိုဖန် များသော် ထိုအမိသည် ကိလေသာတဏှာကြွ၍ လုလင်အား "သင်

သည် ငါနှင့်ပျောပါးလိုသလော" ဟုမေး၏။ လုလင်က "ရှင်မ၊ ပျောပါးလိုပါ၏၊ ဆရာကိုကားကြောက်ရွံ့၏"ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ အမိအိုက ငါကိုမစွန့်လျှင် ငါ့သားကိုသတ်အံ့"ဟု ဆို၏။ လုလင်သည်စကားအလုံးစုံကို ဆရာအားပြောကြား၏။ ဆရာသည် အမိ၏ အသက်အပိုင်းအခြားကို ကြည့်၏။ ယနေ့သေမည်ကို သိသဖြင့် လုလင်အား "လုလင်လာ၊ အမိကိုစုံစမ်းအံ့"ဟု ရေသဖန်းပင်ကို ဖြတ်ခိုင်းပြီး မိမိကိုယ်ပမာဏအတိုင်း သစ်သားရုပ်တု ကိုလုပ်၏။

ထိုသစ်သားကို ဦးခေါင်းနှင့်တကွ အဝတ်ကို ခြုံ၍ မိမိ အိပ်ရာ၌ထားပြီး လုလင်အား" အမောင်ပုဆိန်ကိုယူ၍ ငါ့အမိအား အမှတ်ကိုပေးလော့"ဟု ဆို၏။ လုလင်သည်ဆရာဆိုတိုင်းပြု၏။ အမိသည် ပုဆိန်ကိုယူ၍ ကြိုးအမှတ်ဖြင့်သွားပြီး လက်ဖြင့် စမ်း၍ "မိမိသား"ဟု ထင်မှတ်ကာ အဝတ်ကိုဖယ်၍ လည်၌ ပေါက် သော် ခုန်းခုန်း ဟု အသံမည်၏။ ဘုရားလောင်းက "အမိ အဘယ် ပြုသနည်း" ဟုဆို၏။ အမိအိုသည် "ငါလှည့်စားခံရပြီ" ဟု စိတ်ထိ ခိုက်ပြီး သေ၍လဲလေ၏။

ထိုအခါ ဆရာက လုလင်အား "မိန်းမတို့သည်အသာတ မည်၏။ သင်၏အမိသည် မိန်းမတို့၏ အပြစ်များကို သိစေလို၍ စေလွှတ်၏။ ယခုအမိအို၏ အပြစ်ကို မြင်ရပေပြီ"ဟု ဆို၏။ လုလင်သည် မိဘထံပြန်၍ အသာတမန္တာန်ကိုသင်ပြီးပြီ၊ ယခု မီးကိုလုပ်ကျွေးမည်ဟု ဆိုပြီး တောထွက်ရဟန်းပြုလေသည်။

ဤဇာတ်၌ လုလင်၏အမိသည် ဘဒ္ဒကာပိလာနီ၊ လုင်၏ အဘသည် ရှင်မဟာကဿပ၊ တပည့်လုင်သည် ရှင်အာနန္ဒာဖြစ်ခဲ့၍၊ ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ် ပေါင်းသည်။

(၁) အသာတမန္တဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

အသာတမန္တဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိန်းမတို့၏ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားချို့ယွင်းမှုများကို သိရှိရပါကြောင်း၊ အသက် (၁၂၀) အရွယ်ရင့်ရော်အိုမင်းမှည့်ပျော် သေရွာဘက်သို့ ခြေတလှမ်း လှမ်းနေသည့် အချိန်ထိ မိန်းမတို့သည် ကာမဂုဏ်နှင့် ဆက်စပ်လာလျှင် ဖောက်ပြန်လေ့ရှိကြောင်း၊ မိန်းမတို့သည် မိမိကိုစွဲမက်သူတို့အား ဒုက္ခကိုသာပေးတတ်ကြောင်း။ ကာမဂုဏ်ရေးရာနှင့်ပက်သက်လာလျှင် စည်းကမ်းစောင့်ထိန်းမှု ကင်းမဲ့လှကြောင်း၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ် သုံးပါးလုံး လော်လီဖောက်ပြားတတ်ကြောင်း၊ မီးသည် မစင်စသော ရွံဖွယ်၊ ထောပတ်စသော မြတ်နိုးဘွယ်ဟူ၍ မခွဲခြား တွေ့မရှောင် အကုန်လုံး လောင်ကျွမ်းပစ်သကဲ့သို့ မိန်းမတို့သည်လည်း အနူ အဝဲ ယုတ်နိမ့်အောက်ကျ စဏ္ဍာလ သူတောင်းစား အရှုးအပေါ်များပင် မရှောင် အားလုံးနှင့် ကာမဂုဏ်ဆက်ဆံလေ့ရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိန်းမတို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး တန်ဘိုးထားပြီး မိမိတို့၏ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းဘဝကို အဆုံးရှုံး မခံသင့်ကြောင်း သင်ခန်းစာကောင်းများကို ရရှိပါသည်။

၂။ အဏ္ဍဘူတဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၂)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် မိဖုရားကြီးဝမ်း၌ဖြစ်၏။ သူသည် အရွယ်ရောက်သော် အလုံးစုံသော အတတ်တို့၌ တတ်မြောက်၏။ ခမည်းတော် နတ်ရွာစံသဖြင့် မင်းဖြစ်၍ တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်၏။ ဘုရားလောင်း ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ပုရောဟိတ်နှင့် အတူ ကြွေအန် ကစားလေ့ရှိ၏။ မင်းသည် ကြွေအန်သီချင်းကိုဆိုပြီး ကစားသော်

အမြဲနိုင်၏။ ပုရောဟိတ်သည် ပစ္စည်းကုန်သော် ကြွေအန်ကစားခြင်းကို ရပ်ထား၍ နိုင်ရန်နည်းလမ်းကို ရှာ၏။ သူသည် ဆင်းရဲသူမတစ်ဦးထံမှ မွေးကာစမိန်းကလေးကိုဝယ်ယူ၍ ဘုံခုနှစ်ဆင့်၌ တစ်ခြားယောကျ်ားကို မြင်ခွင့်မပေးဘဲ မိန်းမများ၏လက်၌သာ ထား၍မွေးမြူ၏။ သူသည် ထိုမိန်းကလေးအရွယ်ရောက်သော် မိမိအလို၌တည်စေ၏။

ထိုအခါ ပုရောဟိတ်သည် "ဌပေတွာ မမ မာဏာဝိကံ" (မိမိမယားမပါ)ဟုဆို၍ မင်းနှင့်ကစားသော် အမြဲနိုင်၏။ ထိုအခါ မင်းသည် "ဤပုရောဟိတ်၏အိမ်၌ ယောကျ်ားတစ်ဦးတည်းသာရှိသော မိန်းမငယ်တစ်ဦးရှိရာ၏။"ဟု ကြံ၏။ ထိုသို့စုံစမ်းသိရှိသော် အရက်သမားတစ်ဦးအား ဥစ္စာပေး၍ ထိုမိန်းကလေး၏သီလကို ဖျက်ဆီးခိုင်း၏။

အရက်သမားသည် နေ့တိုင်းပန်းနံ့သာဝယ်ထွက်သော မိန်းမငယ်၏အလုပ်အကျွေးမိန်းမကြီးအား "ပန်းနံ့သာတို့ကို အခမဲ့ပေး၍ မိတ်ဖွဲ့ပြီး၊ မိမိကိုသားကဲ့သို့ ချစ်အောင်ပြု၏။ ထို့နောက် နာဟန်ဆောင်၍ ထိုမိန်းမကြီးအား "ထိုပုရောဟိတ်၏ မယားကိုတပ်မက်၍ မရလျှင် သေလတ္တံ့"ဟု ဆို၏။ ထိုမိန်းမကြီးသည် ထိုအကြောင်းကို ပုရောဟိတ်မယားအား ပြောပြပြီး သူ့သားကို ပန်းတောင်းထဲထည့်ယူလာ၏။ အရက်သမားသည် နှစ်ရက်သုံးရက် ပုရောဟိတ်မယားနှင့် ပျော်ပါးပြီးသော်"ပုဏ္ဏားကို တံတောင်နှင့် ထောင်းပြီးမှ ပြန်လို၏" ဟုဆို၏။ မိန်းမငယ်သည် ပုဏ္ဏားလာသော် ခဏမျှသီဆိုကပြ၍ "အရှင်ငါသည် သင့်ဦးခေါင်း၌ တစ်ကြိမ် ထောင်းလို၏ဟုဆို၏။ သူမသည် ပုဏ္ဏား၏မျက်နှာကို အဝတ်ဖြင့်

စည်း၍ အရက်သမားအား ပုဏ္ဏားဓါဦးခေါင်းကို ထောင်းစေ၏ ထို့နောက်မိန်းမကြီးသည် အရက်သမားကိုပန်းတောင်းထဲထည့်၍ အိမ်မှ ထွက်သွား၏။

အရက်သမားသည် မင်းထံသွား၍ အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါမင်းသည် ပုရောဟိတ်နှင့်ကြွေအန်ကစားရာ ပုဏ္ဏားသည် "ဌပေတွာ မမ မာဏဝိကံ" (မိမိမယားမပါ)ဟုဆိုသော်လည်း ရှုံးသည်သာဖြစ်၏။ မင်းသည် ပုဏ္ဏားအား "သင့်မိန်းမငယ်၏ သီလပျက်ပြီး၊ မိန်းမကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ စောင့်ရှောက်ရန်မတတ်နိုင်" စသည်ဖြင့် တရားဟောလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်း၌ ဗာရာဏသီမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၂) အဏ္ဍဘူတဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

အဏ္ဍဘူတဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိန်းမတို့သည် မည်မျှပင် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းသော်လည်း စည်းစောင့်မှုမရှိ ဖောက်ပြားကြကြောင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန်မှစပြီး မွေးဖွားကြီးပြင်းလာချိန်အထိ သီးသန့်စောင့်ရှောက်ခဲ့သော်လည်း စောင့်ရှောက်သူသာ အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းဖြစ်ရကြောင်း၊ မိန်းမတို့ကား ဖောက်ပြန်ပျက်စီးကြမြဲဖြစ်ကြော င်း၊ မိန်းမတို့သည် သူခိုးမများနှင့်တူကြောင်း၊ မာယာပရိယာယ်များပြားကြွယ်ဝလှကြောင်း၊ မိန်းမသစ္စာမှုသားသုတည်း ဟု ဆိုရလောက်အောင် သစ္စာမရှိ ကတိမတည်လော်လီဖောက်ပြား ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ကြကြောင်း၊ မိန်းမတို့၏ ယုတ်မာညစ်ညမ်းပက်စက်သော သဘောထားများကို သိရှိရကြောင်း၊ သင်ခန်းစာများရရှိပါသည်။

၃။ တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၃)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနား၌ ကျောင်းဆောက်၍ ဈာန်ချမ်းသာဖြင့် နေ၏။ သူသည်တစ်နေ့သောအခါ ညနေမိုးရွာ နေချိန် ဂင်္ဂါမြစ်ထဲမျောလာသော သူဌေးသမီး၏ အော်သံကိုကြား လျှင် သွား၍ မြစ်ကိုကူးပြီး သူမကို ဆယ်၏။ ကျောင်းသို့ယူဆောင်ပြီး ကောင်းစွာပြုစု၏။ မကြာမီ ထိုသူဌေးသမီးသည် ဘုရားလောင်း သီလကိုဖျက်ဆီး၏။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုသူဌေးသမီးကိုယူ၍ ရွာငယ်တစ်ရွာသို့သွားပြီး အရက်ရောင်း၍ အသက်မွေးသဖြင့် တက္ကပဏ္ဍိတဟု အမည်တွင်၏။

တစ်နေ့သောအခါ ဒိုးသူတို့သည် ထိုရွာကို လုယက်၍ ရွာသားတို့အား ဥစ္စာထုပ်များကိုထမ်းရွက်စေ၍ မိမိအရပ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြ၏။ ခိုးသူတို့၏အကြီးအကဲသည် ထိုသူဌေးသမီး ကို မယားပြု၍ ကျန်သောသူတို့ကို လွှတ်၏။ သူဌေးသမီးသည် ခိုးသူကြီးထံ ချမ်းသာစွာနေရ၍ တက္ကပဏ္ဍိတကို သတ်ပစ်လို၏။ ထို့ကြောင့် မိမိကိုလာခေါ်ရန် သူ့ထံသို့ လူတစ်ဦးကို စေ၍ အမှာစာပို့၏။ တက္ကပဏ္ဍိတသည် သွား၍ ခိုးသူတို့၏ ရွာတံခါးသို့ ရောက်လျှင် သတင်းပို့လိုက်၏။ သူဌေးသမီးက ညအခါရောက်မှ သွားပါမည်ဟု စကားပို့၍ တက္ကပဏ္ဍိတကို တဲအုံ၍ နေစေ၏။ ထိုအခါ ခိုးသူကြီးအား အရက်တိုက်၍ တဲအုံထဲရှိ သင့်ရန်သူကို သတ်လော့ဟု စေခိုင်း၏။ ခိုးသူကြီးသည် သွား၍ တက္ကပဏ္ဍိတကို ခေါ်ဆောင်ပြီး သူ့၏အိမ်ထဲ၌ တတောင်စသည်ဖြင့် ထောင်းသတ် ၏။ ရိုက်နှက်၏။ ထိုသို့ရိုက်နှက်စဉ် တက္ကပဏ္ဍိတသည် "မိန်းမများ သည် အမျက်ထွက်တတ်၏။ သူ့ကျေးဇူးကိုမသိတတ်၊ ကုံးတိုက်တတ်

၏။ မိတ်ဆွေကိုပစ်မှားတတ်၏"ဟူသော စကားလေးခွန်းကိုသာ ဆို၏။ ခိုးသူကြီးသည် အမူးပြေပြီး ထိုစကားလေးခွန်းနှင့်ပက်သက်၍ တက္ကပဏ္ဍိတကို မေးမြန်း၏။ နောက်ကြောင်းအလုံးစုံကို ကြားသိရသော် သူဌေးသမီးကို သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်သတ်လေ၏။ မကြာမီ တက္ကပဏ္ဍိတသည် ရဟန်းပြု၍ သူနေခဲ့သော ကျောင်းသို့ သွား၏။ ခိုးသူကြီးလည်းလိုက်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုလေသည်။

ဤဇာတ်၌ ခိုးသူကြီးသည် ရှင်အာနန္ဒာ၊ တက္ကပဏ္ဍိတသည် မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၃) တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိန်းမတို့သည် သူတစ်ထူး ပြုခဲ့ဘူးသည့် ကျေးဇူးတရားကို မသိတတ်ကြောင်း၊ တင်ပေဘူးသည့် ကျေးဇူးကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည်ဝေး၍ ဒုက္ခရောက်အောင် မိတ်ဆွေပျက်အောင်ပြုလုပ်တတ်ကြောင်း၊ မိန်းမတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပျင်းရိငြီးငွေ့ သာသနာဘောင်မှ ခွာရှောင်ကာ လူထွက်ခြင်းသည် မသင့်လျော်ကြောင်း၊ မိန်းမတို့သည် စိတ်ဆိုးလွယ်ကြောင်း၊ လူနှစ်ဦး ကွဲပြားအောင် မဟုတ်မမှန် ဂုံးကိုက်တတ်ကြကြောင်း၊ ချစ်ခင်သူမိတ်ဆွေများကို ခွဲတတ်ကြကြောင်း၊ မိန်းမများသည် သူတို့ချမ်းသာအောင် ကျွေးနေသော်လည်း ကိုယ့်ထက်သာသူနှင့် တွေ့လျှင် ကျေးဇူးရှင်ကိုပင် ပြန်ပြီးသတ်တတ်ကြောင်း၊ မိန်းမများကို စိတ်ချလက်ချ ယုံကြည်ပြီးမပေါင်းသင့်ကြောင်း မိန်းမများကို နိုင်ပြီပိုင်ပြီဟု ဘယ်တော့မှ မထင်သင့်ကြောင်း သင်ခန်းစာကို့ကို ရရှိပါသည်။

၄။ ဒုရာဇာနဇာတ် အစိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၄)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းမင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် လုလင်ငါးရာတို့အား အတတ်ကိုသင်ပေး၏။ တစ်နေ့သ၌ အိမ်ထောင်ကျသော တပည့်လုလင်တစ်ဦးသည် မယား၏အပြစ်ကိုမြင်၏။ ထိုအခါဆရာထံလာပြီး ဆရာ အကျွန်ုပ်၏မယားသည် ရံခါ ကျွန်မကဲ့သို့နှိမ်ချ၍၊ ရံခါ သခင်မကဲ့သို့ မောက်မာခက်ထန်၏။ မိန်းမကြောင့် စိတ်အနှောက်အယှက် ဖြစ်ပါ၏ဟု ဆို၏။

ထိုအခါဆရာက "မိန်းမတို့သည် ယုတ်မာသည့် အကျင့်ကိုကျင့်သောနေ့၌လင့်အလိုသို့လိုက်ပြီး ကျွန်မကဲ့သို့နှိမ်ချကြ၏။ ယုတ်မာသည့် အကျင့်ကို မကျင့်သောနေ့၌မူ မောက်မာ၍ လင်ကို အာခံကြ၏။ ဤသို့အကျင့်ယုတ်၍ သီလမရှိကြသော မိန်းမတို့၏ သဘောကိုသိနိုင်ခဲ၏။ ထိုမိန်းမတို့ကို လျစ်လျူရှုရာ၏။"ဟု ဆို၍ လုလင်ကိုဆုံးမ၏။

ထိုအခါမှစ၍ လုလင်သည် မိမိမယားအား လျစ်လျူရှုလေ၏။ သူ့မယားလည်း "ငါ့သီလမရှိသည်ကို ဆရာသိ၏"ဟု နှလုံးသွင်းကာယုတ်မာသော အကျင့်ကို မကျင့်တော့ချေ။

ဤဇာတ်၌ လုလင်နှင့်မယားသည် သီတင်းသည်နှင့် မယားဖြစ်ခဲ့၍၊ ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်းဇာတ်ပေါင်းသည်။

၄။ ဒုရာဇာနဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

ဒုရာဇာနဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိန်းမတို့သည် လင်သားအပေါ် ဖောက်ပြန်သောနေ့များသည် ကျွန်မသဖွယ်နှိမ့်ချသေလေးစားမှု ပြုတတ်ကြောင်း၊ မိန်းမတို့သည် လင်သားအပေါ် ဖောက်ပြားမှု မပြုသောနေ့များ၌ သခင်မအလား ကြမ်းတမ်းခက်ထန်

စွာ ဆက်ဆံတတ်ကြောင်း၊ မိန်းမများသည် ယုတ်မာတတ်၏။ ကာမဂုဏ်၌ အလိုရှိသော်လည်း ဟန်ဆောင်၍နေတတ်ကြောင်း၊ မိန်းမများသည်ကား မိမိကိုချစ်၍လည်း ဝမ်းသာစရာမလို၊ မုန်း၍လည်း စိတ်ပျက်စရာမလို၊ မိမိစိတ်ကို ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းတို့၏ အလယ်၌သာ ထားဖို့လိုကြောင်း၊ ရေထဲသွားသည့်ငါးပမာ မိန်းမ မာယာဖြင့် ဖုံးထား၍ သူတို့၏စိတ်ဓာတ်ကို သိရန်ခက်ခဲလှကြောင်း စသော သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၅။ အနဘိရတိဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၅)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာဖြစ်၏။ တပည့်လုလင်တစ်ဦးသည် မယား၏အပြစ်ကိုမြင်၍ စိတ်အနှောက် အယှက်ဖြစ်၏။ တနေ့သ၌ သူသည်ဆရာထံလာပြီး ထိုအကြောင်းကို ပြောကြား၏။ ဆရာက "မိန်းမတို့သည် လူအားလုံးနှင့် ဆက်ဆံကြ၏။သီလမရှိကြ။ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍ ပညာရှိတို့သည် အမျက်မထွက်ကြကုန်"ဟုဆို၍ တပည့်အားဆုံးမလေ၏။

ထိုအခါမှစ၍ လုလင်သည် မိမိမယားအား လျစ်လျူရှုလေ၏။ သူ့မယားလည်း "ငါသီလမရှိသည်ကို ဆရာသိ၏"ဟု နှလုံးသွင်းကာ ယုတ်မာသော အကျင့်ကို မကျင့်တော့ချေ။

ဤဇာတ်၌ လုင်နှင့်မယားသည် သီတင်းသည်နှင့် မယားဖြစ် ခဲ့၍၊ ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

၅။ အနဘိရတိဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

အနဘိရတိဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိန်းမများသည် သီလမရှိ၊ ယုတ်မာတတ်ကြကြောင်း၊ မိန်းမများသည် ရေဆိပ်၊

ရေအိုင်းစင်လမ်းခနီးဇရပ်များသဖွယ် လူအားလုံးဟိုနှင့် ဆက်ဆံတတ်ကြကြောင်း၊ မိန်းမများကို လွန်ချစ်ခြင်း၊ လွန်မုန်းခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းမဖြစ်ဘဲ မိမိစိတ်ကို အလယ်အလတ် ထားရန်သာလိုအပ်ကြောင်း၊ မိန်းမများသည် အခြားယောကျ်ားများနှင့် ဖောက်ပြန်သော အခါတွင်မိမိလင်သားကို ကျွန်မများသဖွယ် ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်ပြီး၊ အခြားယောကျ်ားများနှင့် မဖောက်ပြားသောနေ့များတွင် သခင်မအလား ယောကျ်ားအပေါ် ဆက်ဆံတတ်ကြောင်း၊ ပညာရှိတို့မည်သည် မိန်းမတို့အပေါ် စိတ်မဆိုးဘဲ ဥပေက္ခာစိတ်ထားဖြင့် မိမိဘဝအတွက် အောင်မြင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းစသော သင်ခန်းစာတို့ကို ရရှိပါသည်။

၆။ မုဒုလက္ခဏဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၆)

ခရေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသိကိုင်း ချမ်းသာကြွယ်ဝသော ပုဏ္ဏားမျိုး၌ လူဖြစ်ခဲ့၏။ အရွယ်ရောက်၍ ပညာစုံသောအခါ တောထွက်ပြီး ရသေ့ဝတ်ဖြင့် ဟိမဝန္တာတောင်၌ နေတိုင်၍ ဈာန်အဘိညာဉ်တို့ကို ရရှိ၏။ တစ်နေ့သောအခါ ချဉ်ဆားမှီဝဲရန် ဗာရာဏသီပြည်သို့သွား၍ မင်း၏ဥယျာဉ်၌နေ၏။ မင်းသည် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၍ နေ့စဉ်ဆွမ်းဝတ်ဖြင့် ပြုစုလေ၏။ ထိုစဉ် မင်းကြီးသည် နယ်ခြားဒေသ သူပုန်ထသည်ကို နှိမ်နင်းရန် စစ်တိုက်ထွက်ခဲ့ရာ ဆွမ်းဝတ်ဟာဝန်ကို မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကြီးက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လေ၏။ ရသေ့သည် ဘုရင့်နန်းတော်သို့ ဆွမ်းခံကြွသောအခါ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွပြီး နန်းတော် လေသာပြတင်းမှ ဝင်ရောက်လေ့ရှိသည်။ တစ်ရက်တွင် ရသေ့က နန်းတော်သို့ ဝင်

အလာ မိဖုရားသည် လျှောင်းစက်ရာမှ ရုတ်တရက်အထ ဝတ်လဲတော်ကျွတ်ကျရာ ရသေ့အကြည့်နှင့် ဆုံမိလေသည်။

ရသေ့သည် ကိလေသာစိတ်ကြောင့် စျာန်လျှော၍ အရှုံးအမှုးဖြစ်ပြီး မိဖုရားထံ ဆွမ်းကိုခံယူကာ ဥယျာဉ်သို့ခြေလျင်ပြန်ခဲ့သည်။ ကိလေသာပူလောင်မှုကို ကြိတ်မှိတ်ခံစားရင်း ခုနှစ်ရက်တိတိ ဆွမ်းမစားနိုင် ကြံမှိုင်တွေးကာ လျှောင်းစက်နေခဲ့လေ၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းပြန်ရောက်၍ အကျိုးအကြောင်းသိသောအခါ ရသေ့ဆန္ဒပြည့်ဝစေရန် မုဒုလက္ခဏာ မိဘုရားကို တိုးတိုးမှာကြားကာ ရသေ့နောက်ထည့်လိုက်၏။ ရသေ့လူထွက်နှင့် မိဖုရားတို့အတွက် လူတကာမစင်စွန့်သည့် တဲအိမ်ကို နေရာချထားပေးရာ ရသေ့ လူထွက်သည်ပင်ပန်းကြီးစွာ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ရ၊ ပြင်ရ ဆင်ရလေ၏။ အားလုံးကိစ္စပြီး၍ ခုတင်ပေါ် မိဖုရားနှင့် အတူယှဉ်တွဲထိုင်လျက် မိဖုရားသည်ရုတ်တရက် ရသေ့၏ ကျင်ဆွယ်ကို ဆွဲကာ "ကိုယ်ဟာကို ရသေ့မှန်းမသိတော့ဘူးလား" ဟု ဆိုလိုက်သည်။

ထိုအခါ ရသေ့လူထွက်သည် ကိလေသာစိတ်ရှုးပြေကာ ပြန်လည်သတိရပြီး လွန်စွာရှက်လှသဖြင့် ဘုရင့်ထံ ချက်ချင်းသွားရောက်ကာ မိဖုရားကို ဘုရင်ကြီးထံ ပြန်လည်အပ်နှံလိုက်ပြီး ဤသို့ပြောဆိုလေ၏။

"မုဒုလက္ခဏာမိဖုရားကို မရမီ ယခင်က မိဖုရားကို လိုချင်မှုတဏှာတစ်ခုသာဖြစ်ခဲ့လေ၏။ မျက်လုံးလှသည့် မိဖုရားကိုရပြီးနောက်တွင်မူ လိုချင်မှုတဏှာတစ်ခုပြီး တစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပေပြီ"

ဤသို့ပြောဆိုပြီး ရသေ့သည် စျာန်ကိုပြန်လည်ဖြစ်ပွားစေ၍ ဘုရင်ကို တရားဟောကာ ဟိမဝန္တာသို့ အပြီးကြွသွားခဲ့လေ၏။

ဤဇာတ်၌ ဘုရင်သည် ရှင်အာနန္ဒာ၊ မိဖုရားသည် ဥပ္ပလဝဏ္ဏာထေရီ ဖြစ်ခဲ့၍၊ ရသေ့မှာမူ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

၆။ မုဒုလက္ခဏဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

မုဒုလက္ခဏဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက်ဘဲ ဣန္ဒြေပျက်စီးကာ မိန်းမတို့ကို လှပသည်ဟု နှလုံးသွင်းပြီးကြည့်ရှုမိလျှင် စိတ်တုန်လှုပ်နေရတတ်ကြောင်း၊ မျက်စိနှင့် နား ဒွါရများကို တရားသဖြင့် လုံခြုံစွာ ပိတ်ဆို့ထားသင့်ကြောင်း၊ အဘိညာဏ် ၅-ပါး၊ သမာပတ် ၈-ပါးရပြီး ကောင်းကင်ပြင်၌ သွားလာနိုင်သော မြေလျှိုးမိုးပျံစျာန် တန်ခိုးရှင်တို့သည် ကိလေသာစိတ်ဝင်ပါက စျာန်လျောကျကာ အကြီးအကျယ် ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရကြောင်း၊ ကိလေသာများသည် စင်ကြယ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ညစ်ညူးစေနိုင်ကြောင်း၊ ကျော်စောထင်ရှားသူတို့ကို အကျော်အစောမဲ့အောင် ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း၊ ကိလေသာတရားသည် အလွန်ကြောက်စရာကောင်း၍ ရှောင်ရှားသင့်ကြောင်း၊ လောကီစျာန်တရားသည် ခိုင်မာမှုမရှိ၊ စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းကြည်ညိုအားကြီးသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ အမှားတွေ့ရတတ်ကြောင်း၊ ကိုးကွယ်သောနေရာမှာ ပုထုဇဉ်ဆိုလျှင် သတိတရားထားပြီး ကိုးကွယ်သင့်ကြောင်း စသောသင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၇။ ဉဏ္ဏာဂ်ဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၇)

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် တောအုပ်အဝ၌ ယောကျ်ားသုံးယောက် လယ်ထွန်နေကြ၏။ ခိုးသူများသည် လူတို့၏ပစ္စည်းများကိုလုယူပြီး တောအုပ်တွင်းသို့ ဝင်ပြေးကြ၏။

လူများသည် လယ်ထွန်နေသောယောက်ျားများကို သူခိုးများဟု ထင်မှတ်ပြီး ချည်နှောင်၍ ဗြဟ္မဒတ်မင်းထံ ဆက်သကြ၏။ ထိုအခါ မိန်းမတစ်ဦးရောက်လာ၍ အဝတ်ကိုပေးလော့ဟု ငိုကြွေးလျက် နန်းတော်သို့လှည့်လည်၏။ မင်းက ဤမိန်းမအား အဝတ်ကိုပေးလော့ဟု ဆိုသော် ထိုမိန်းမက လင်တည်းဟူသော အဝတ်ကိုသာတောင်း၏။ မင်းသည် မိန်းမကိုမေးသော် လင်သည် မိန်းမ၏ အဝတ်မည်၏။ လင်မရှိသည့်မိန်းမသည် တစ်ထောင်တန် အဝတ်ကိုဝတ်သော်လည်း အချည်းနှီးသာဖြစ်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မင်းက "နှောင်ဖွဲ့ထားသောလူသုံးယောက်တို့သည် သင်နှင့်အဘယ်သို့တော်စပ်သနည်း"ဟု မေး၏။ ထိုမိန်းမသည် တစ်ဦးက ကျွန်ုပ်၏လင်၊ တစ်ဦးကား မောင်၊ တစ်ဦးကား သားတည်းဟု လျှောက်၏။ ထိုစဉ် မင်းကြီးက ဤသုံးယောက်အနက် တစ်ဦးကို သင့်အား ပေးအံ့၊ ဘယ်သူကို အလိုရှိသနည်း?ဟု မေး၏။ ထိုမိန်းမက လင်နှင့်သားကား ခါးပိုက်ထဲရှိ ဟင်းရွက်မှာ လွယ်ကူစွာရနိုင်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏မိဘတို့သည် သေပြီဖြစ်၍ ရခဲသောမောင်ကိုသာ ပေးပါလော့ဟု လျှောက်၏။ မင်းသည် ထိုမိန်းမ၏စကားကို နှစ်သက်၍ လင်၊သား၊မောင်သုံးယောက်လုံးကိုလွတ်ပြီး ပေးလိုက်လေသည်။

ဤဇာတ်၌ မိန်းမ၊လင်၊ သား၊မောင် လေးယောက်တို့သည် ဤ လေးယောက်ပင်ဖြစ်ခဲ့၍၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၇) ဥစ္ဆင်ဂဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ဥစ္ဆင်ဂဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိန်းမတို့၏အဆင်တန်ဆာသည် အဝတ်အစားမဟုတ်၊ လင်ယောက်ျားသာဖြစ်ကြောင်း၊ ကံမကောင်းလျှင် မရည်ရွယ်ဘဲ ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့်တွေ့ရတတ်ကြောင်း၊

မိန်းမများသည် စဉ်းစားဉာဏ်ကောင်းကြသူများဖြစ်ကြောင်း၊ အခက်အခဲကြုံလျှင် မိန်းမများနှင့်တိုင်ပင်ပြီး ဒုက္ခမှလွတ်မြောက်အောင်ကြိုးစားသင့်ကြောင်း၊ ရေမရှိသောမြစ်၊ မင်းမရှိသော တိုင်းပြည် မတင့်တယ်သကဲ့သို့ လင်သားမရှိသောမိန်းမသည် မတင့်တယ်ကြောင်း၊ မိန်းမများမှာ လင်ဆိုတာခရီးသွားရင်း ရနိုင်ကြောင်း၊ သားဆိုသည်မှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပမာ ရလွယ်ကြောင်း၊ မောင်သာလျှင် ရဖို့ခဲယဉ်းကြောင်း စသောသင်ခန်းစာတို့ကို ရရှိပါသည်။

၈၊ သာကေတဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၈)

မြတ်စွာဘုရားသည် သာကေတမြို့ကို မှီ၍ အဥ္စနဥယျာဉ်၌ နေတော်မူစဉ် ပုဏ္ဏားအိုတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူ၏။

ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတော်များခြံရံလျက် သာကေတမြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်လေ၏။ ထိုမြို့မှ ပုဏ္ဏားအိုတစ်ယောက်သည် ဘုရားကိုမြင်ပြီး ခြေတော်ရင်း၌ဝပ်စင်းကာ ခြေဖမျက်တို့ကိုမြဲစွာကိုင်ထားလျက်“ချစ်သား သားတို့မည်သည် မိဘတို့ အိုမင်းသောအခါ လုပ်ကျွေးထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။ အဘယ့်ကြောင့် ငါတို့ကိုခွဲပြီး အကြာကြီးနေပါသနည်း” ပြောပြီး ဘုရားရှင်ကို အိမ်သို့ပင့်ဆောင်သွား၏။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏေးမသည် ပုဏ္ဏာကြီးကဲ့သို့ပြေဆိုပြီး သားသမီးများကိုပါ “သင်တို့၏အစ်ကိုလာနေပြီ၊ လာပြီးရှိခိုးကြ”ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားနှင့်ပုဏ္ဏေးမတို့သည် အလွန်နှစ်သက်ကြ၍ ဘုရားနှင့်တကွ သံဃာတော်တို့အား အလှူကြီးကို ပေးကြလေသည်။ ဘုရားရှင်သည် ဇရာသုတ်ကို ဟောတော်မူရာ ပုဏ္ဏားနှင့်ပုဏ္ဏေးမတို့

အနာဂါမ်ဖိုလ်တည်သွားလေ၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်သည် အဠှန ဥယျာဉ်သို့ ကြွတော်မူလေသည်။

ဤဇာတ်၌ ပုဏ္ဏားနှင့်ပုဏ္ဏေးမသည် ပုဏ္ဏားနှင့်ပုဏ္ဏေးမသာ လျှင်ဖြစ်ခဲ့ပြီး သားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်း ပါသည်။

(ဂ) သာကေတဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

သာကေတဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ဘဝများစွာ အဆက်မပြတ် မိဘဆွေမျိုးတော်စပ်ခဲ့ဖူးပါက ယခုဘဝတွင် မမြင် ဘူးကြသော်လည်း အလိုလိုပင် ချစ်ခင်တတ်ကြကြောင်း၊ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးတွေ့လျှင်တွေ့ချင်း ချစ်ခင်ကြင်နာမှုဖြစ်ကြခြင်းသည် အတိတ် ဘဝက အတူသွားအတူလာ ဆွေမျိုးရင်းချာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူများ ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးစိတ်ထဲ အလိုလိုကြည်ညိုရွှင်ပြ အရင်က မမြင်ဖူးကြဘဲ ထူးကဲစွာ ခင်မင်ကြခြင်းမှာ - တစ်ဦးမေတ္တာ တစ်ဦးမှာ သံသရာဘဝအဆက်ဆက်က တွဲဖက်ခဲ့ဖူးသောကြောင့်ဖြစ် ကြောင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတွေ့လျှင် မခေါ်နိုင် မမေးနိုင် မျက်မုန်း ကျိုးကြခြင်းသည် အတိတ်ဘဝက မိဘညီအစ်ကိုမောင်နှမဆွေမျိုး မတော်ခဲ့ခြင်း ရန်သူဖြစ်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုဘဝမှာ သားသမီး တပည့် တော်ကြသော်လည်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မခေါ်နိုင် မမေးနိုင်သူများ ပါလာတတ်သည်။ သူတို့သည် အတိတ်ဘဝက အတွေ့နည်းပါးခြင်း ရန်သူဖြစ်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း စသော သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၉။ ဝိသဝန္တဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၆၉)

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရား

လောင်းသည် မြွေဆေးဆရာ ဖြစ်ခဲ့၏။ တစ်နေ့သောအခါ ဇနပုဒ်သားတစ်ယောက် မြွေကိုက်ခံရသည်။ ဆွေမျိုးများက ဘုရားလောင်းဆေးဆရာကို ခေါ်၍ ဆေးကုသည်။ သူသည် ကိုက်သောမြွေကို ခေါ်ပြီး သူအဆိပ်ကို သူပြန်စုပ်ယူဘို့ ခိုင်း၏။ မြွေက စွန့်ပြီးသော အဆိပ်ကို ပြန်ပြီး မစုပ်နိုင်ပါဟု ပြောသည်။

ဤသို့လျှင် ထင်းများကို ရှာပြီး၊ မီးဖို၍ မီးထဲဝင်ရမည်ဟု ဆေးဆရာက အမိန့်ပေး၏။ မြွေသည် မီးဖိုထဲဝင်ရန်သွား၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက မီးဖိုထဲ မဝင်ရန်နှင့် နောင်ဘယ်သူ့ကိုမျှ မကိုက်ရန် ဆုံးမ၍ ပြန်လွှတ်လိုက်၏။ လူနာကို ဆေးမန္တရားတို့ဖြင့် ပျောက်အောင်ကုပေးခဲ့သည်။

ဤဇာတ်၌ မြွေသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ ဆေးဆရာသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

(၉) ဝိသဝန္တဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ဝိသဝန္တဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရှေးပညာရှိမထေရ်တို့သည် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ကြိမ်ချပြီးလျှင် သေသည်အထိ စောင့်ထိန်းတတ်ကြကြောင်း၊ သူတစ်ပါးမချမ်းသာလျှင် အသက်ပင်သေစေ မပြုလုပ်တော့အံ့ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူတတ်ကြကြောင်း၊ သူတော်ကောင်းအလောင်းများမှာ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ပြီးလျှင် ထပ်မံပြီး ပြင်ဆင်မှုမပြုလိုသော ခိုင်မာသောစိတ်ဓာတ်ရှိကြကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း သူတော်ကောင်းများနည်းမှီး၍ သူတစ်ပါးမချမ်းသာသောအမှုကို မပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ မှတ်သားနည်းယူရမည်သာဖြစ်ကြောင်း မိမိဆုံးဖြတ်ချက်အဓိဋ္ဌာန်ကို မပျက်ရအောင် ရဲဝံ့စွာ ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း စသောသင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၁၀။ ကုဒ္ဒါလဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၀)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတ နာမည်ဖြင့် ပေါက်တူးကို အသုံးပြု၍ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုး၍ အသက်မွေး၏။ တစ်နေ့သောအခါ သူသည် ပေါက်တူးကို ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌ထားပြီး ရဟန်းပြု၏။ သူသည်ပေါက်တူးကိုသတိရပြီး လူထွက်ပြန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ခြောက်ကြိမ်တိုင်အောင် ရဟန်းဝတ်လိုက်၊ လူထွက်လိုက် ပြု၏။

ခုနစ်ကြိမ်မြောက်၌ကား မိမိပိုင်ဆိုင်သော ပေါက်တူးတစ်လက်ကို မြစ်ထဲသို့မျှောလိုက်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ငါအောင်ပြီဟု သုံးကြိမ်ကြွေးကြော်၏။

ထိုခဏ၌ ဗာရာဏသီမင်းကလည်း ရန်သူများကို နှိမ်နင်း၍ အောင်မြင်လာခဲ့သဖြင့် မြစ်ထဲသို့ဆင်းပြီး ခေါင်းဆေးခြင်း အမှုပြုနေချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်ပါသည်။

ဘုရားလောင်းက "အောင်ပြီ" ဆိုသည်မှာ ပေါက်တူးအပေါ် စွဲလမ်းနေသော တဏှာလောဘကို အောင်နိုင်လိုက်ခြင်းကိုပင် အောင်ပြီဟု အော်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အရှင်မင်းမြတ်က အပြင်ရန်သူများကို အောင်လိုက်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်သော အောင်နိုင်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်ပါ။ တဏှာလောဘ အတွင်း ရန်သူကို အောင်မြင်မှသာလျှင် ကောင်းမြတ်သော အောင်မြင်ခြင်းဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ဘုရားလောင်းသည် မြစ်ရေကိုကြည့်၍ ကသိုဏ်းကို ရှုကာ ဈာန်ကို ဖြစ်စေ၍ ကောင်းကင်၌ မင်းအားတရားဟော၏။ မင်းနှင့် ပရိတ်သတ်အားလုံးသည် တရားနာကြားပြီး ရဟန်းပြုကြ

သည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုပရိတ်သတ်များကို ဟိမဝန္တာသို့ ခေါ်ဆောင်သွား၍ သိကြားမင်းဖန်ဆင်းသော ကျောင်းများ၌ နေလေသည်။

ဘုရားလောင်း ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတနှင့် တပည့်အပေါင်းတို့သည် ချမ်းသာများ ခံစားကာ ပြဟ္မာပြည်သို့ လားရောက်ကြ၏။ ဘုရားရှင်သည် ထိုကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတဇာတ်ကို ဟော၍ သစ္စာကို ပြတော်မူ၏။ အဆုံး၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာများ ဖြစ်ကြသည်။

ဤဇာတ်၌ ဗာရာဏသီမင်းသည် ရှင်အာနန္ဒာ၊ ပရိတ်သတ်သည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်ဖြစ်ခဲ့၍၊ ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည် ဘုရားလောင်း ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းသည်။

၁၀။ ကုဒ္ဒါလဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

ကုဒ္ဒါလဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် တိုက်ပွဲများစွာ အောင်ပွဲရသည်ထက် မိမိခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရှိ ကိလေသာအောင်ပွဲသည်သာ အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ စိတ်သည် နှိပ်ကွပ်မရ ပေါ့ပါးလွင့်လွယ်၍ ကာမဂုဏ်အာရုံမျိုးစုံတို့၌ ကျရောက်လွယ်ကူလှကြောင်း၊ စိတ်ကိုနိုင်မှ သုခချမ်းသာကို ပေးစွမ်းနိုင်ကြောင်း၊ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည် ပေါက်တူးတစ်ခုသာ ပိုင်ဆိုင်သော်လည်း ထိုပေါက်တူးကိုစွဲပြီး ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် လူဝတ်လဲခဲ့ရကြောင်း၊ နောက်ဆုံး (၇)ကြိမ်မြောက်မှ အောင်ပွဲသံ ကြွေးကြော်ခဲ့ကြောင်း၊ သာမန်အောင်ပွဲမှန်သမျှ ဤတစ်ကြိမ်က အောင်သော်လည်း နောက်တစ်ကြိမ်သူက ပြန်၍ အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အပြီးသတ်ထာဝရ အောင်ပွဲဟု မခေါ်နိုင်ကြောင်း၊ လူတစ်ယောက်ဖြင့် လူတစ်ယောက်ကို အနိုင်ရခြင်းသည်

အောင်ပွဲ မမည်သေး မိမိကိုယ်ကို မိမိအနိုင်ရခြင်းသည်သာ အောင်ပွဲ အကြီးဆုံး ဖြစ်ကြောင်းဇသော သင်ခန်းစာတို့ကို ရရှိပါ သည်။

၁။ ဝရုဏဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၁)

ရှေးအခါက ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ဘုရားလောင်းသည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာဖြစ်၍ တပည့်ငါးရာတို့ကို အတတ်သင်ပေး၏။ ဆရာကြီးသည် တပည့်ငါးရာတို့ကို ထင်းခွေရန် ခိုင်းလိုက်၏။ ထိုတပည့်ငါးရာတို့တွင် တပည့်တယောက်သည် အလွန်ဖျင်း၏။ သူများထင်းခွေနေစဉ် ရေခံတက်ပင်ရင်း၌ အိပ်ပျော်နေ၏။ အခြားလုင်တို့သည် ထင်းခွေပြီး မိမိတို့နေရာသို့ ပြန်သွားကြ၏။ အိပ်ပျော်နေသောပျင်းကို ခြေနှင့်ကန်ပြီး နှိုးထားခဲ့သည်။

ထိုပျင်းသည် ရုတ်တရက်ထ၍ ရေခံတက်ပင်ပေါ်တက်ပြီး အစိုသစ်ကိုင်းများကို အခြောက်ကိုင်းထင်ပြီး ချိုးပါသည်။ မျက်စိကို အကိုင်းနှင့် ခိုက်မိပြီး မျက်စိပျက်သွားသည်။သူသည် သစ်ပင်မှဆင်း၍ ထင်းအစိုများကို ထမ်းယူလာပြီး သူများထင်းခြောက်ပေါ်မှာ တင်ထားလိုက်သည်။

ထိုအခါ ဆရာကြီးသည် တပည့်တို့အား နက်ဖန်နံနက် ရွာသို့ ဗေဒင်ရွတ်ဖတ်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ တပည့်တို့သည် ဗေဒင်ရွတ်ဖတ်ရန်မသွားမီ ကျွန်မတစ်ယောက်ကို ယာဂုကျိုရန် ခိုင်းထား၏။ ကျွန်မသည် အပေါ်ရှိ ရေခံတက်အစိုကိုယူ၍ အကြိမ်ကြိမ်မီးမှုတ်သော်လည်း နေထွက်သည်အထိ မီးကိုမတောက်စေနိုင် အလွန်နေမြင့်သွား၍ ဗေဒင်ရွတ်ဖတ်ရန် မသွားနိုင်တော့ပါ။

ထိုအခါ ဆရာကြီးက လူမိုက်တစ်ယောက်ကြောင့် အကြောင်းပြုပြီး လူအများဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရသည်ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

ဤဇာတ်၌ ပေါင်ကျိုးရဟန်းသည် မျက်စိကန်းသောလုင်၊ ကြွင်းသောတပည့်လုင်တို့သည် ဘုရားပရိတ်သတ်ဖြစ်ခဲ့ကြ၍ ဆရာပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်းဇာတ်ပေါင်း ပါသည်။

(၁) ဝရုဏဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ဝရုဏဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် အချိန်ရှိစဉ်က လုပ်ဆောင်သင့်သော လုပ်ငန်းတို့ကို အချိန်ရှိစဉ်ကပင် ကျိုးစားသင့် လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း၊ အချိန်လွန်မှ မလုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း၊ အချိန်လွန်မှ လုပ်ဆောင်လျှင် အကျိုးမရသည့်အပြင် နောင်တရဖွယ် မကောင်းကျိုးပင်ရရှိတတ်ကြောင်း၊ အချိန်ရှိခိုက် လုံ့လ စိုက်ထုတ်သင့် ကြောင်း၊ အချိန်ရှိစဉ်က လုံ့လမစိုက်ဘဲ အချိန်လွန်မှ ပြုလုပ်လျှင် ထိုပြုလုပ်မှုကြောင့် ကာယကံရှင် ပျင်းရိသူသာမက နည်းစပ်ရာ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်များပင် ဆင်းရဲမှု အန္တရာယ် ကြုံတွေ့စေတတ်ကြောင်း စသည့် သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၂။ သီလဝနာဂရာဇဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၂)

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာရပ်ဝယ် ဆင်မျိုး၌ဖြစ်ခဲ့၏။ သူသည် သီလဝဆင်မင်းဖြစ်၍ ဆင်အပေါင်းခြံရံလျက် ဟိမဝန္တာ၌ နေ၏။ ဗာရာဏသီပြည်သား မုဆိုးတစ်ဦးသည် ဘုရားလောင်းဆင်မင်းနေသောတောအတွင်း မျက်စိလည်ပြီး ငိုယိုကာ အော်ဟစ်အကူအညီ တောင်းခံနေသည်။

ဘုရားလောင်းဆင်မင်းသည် မုဆိုးကိုသနား၍ ကျောက်ကုန်းထက်၌တင်ကာ ဗာရာဏသီပြည် လူသွားလမ်းအနီးသို့ ချပေးထားခဲ့၏။ မုဆိုးသည် မိမိနေရာသို့ရောက်သောအခါ ဆင်စွယ်သမားထံ

သွားပြီး အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သော ဆင်၏အစွယ်ကို ဝယ်လိုပါသလော ဟု မေး၏။ ထိုအခါ ဆင်စွယ်သမားက အသက်ရှင်ဆဲဆင်၏အစွယ် က ပိုပြီးတန်ဘိုးကြီးမားကြောင်း ရောင်းစရာရှိက ဝယ်ယူလိုကြောင်း ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ မုဆိုးသည် ထက်သောလွှကိုယူပြီး ဘုရားလောင်း ဆင်မင်းထံ ပြန်လာခဲ့၏။ မုဆိုး- အဘယ့်ကြောင့်လာသနည်းဟု မေး သောအခါ အစွယ်ကိုရောင်းချပြီး အသက်မွေးလို၍လာကြောင်း ဘုရားလောင်းဆင်မင်းအား ပြော၏။ ဆင်မင်းသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ရရန် ဤအစွယ်ကိုလှူမည်ဆို၍ ဝပ်၏။ မုဆိုးသည် ဦးကင်း ပေါ်တက်ပြီး အစွယ်နှစ်ချောင်း၏အဖျားကိုဖြတ်၍ ယူသွား၏။

မုဆိုးသည် တဖန်ပြန်လာပြီး ဆင်စွယ်များကို တောင်းပြန် သဖြင့် ဆင်မင်းသည် အစွယ်များကို ဖြတ်ယူစေသည်။ တတိယ အကြိမ် အစွယ်ရင်းအပိုင်းကို ဖြတ်ယူရန်သွားသောအခါ ဘုရား လောင်းသည် မုဆိုးအား ဦးခေါင်းပေါ်မှတက်ပြီး ဖြတ်ယူရန်ခိုင်းပါ သည်။ ဤတတိယအကြိမ်၌ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လွန်းသောမုဆိုး သည် အစွယ်များကိုဖြတ်ယူပြီး အပြန်တွင် မြေမျိုသွားခဲ့လေ၏။

ထိုခဏ၌ တောစောင့်နတ်ရုက္ခစိုးက သူတစ်ပါးကျေးဇူးကို မသိတတ်၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှား ာက်သောသူသည် လေးကျွန်း လုံးအစိုးရသောစကြာဝတေးမင်းအဖြစ်ကို ရရှိသော်လည်း အားရနှစ် သက်ကျေနပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု မိန့်ကြားပါသည်။

ဤဇာတ်၌ မုဆိုးသည် ရှင်ဒေဝဒတ်၊ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ရှင်သာ ရိပုတ္တရာဖြစ်ခဲ့၍ သီလဝဆင်မင်းမှာမူ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

(၂) သီလဝနာဂရာဇဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

သီလဝနာဂရာဇဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် လူမိုက်များသည် မိမိအပေါ် သူတပါးပြုခဲ့ဖူးသောကျေးဇူးကို မသိတတ်ကြောင်း ဘုရားလောင်းသည် ဘဝပေါင်းများစွာ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သောပါရမီတော်ကြောင့် တိရစ္ဆာန်ဘဝ ဆင်ဖြစ်ရသော်လည်း လွန်စွာလှပတင့်တယ်သော ဆင်ဖြူတော်ဖြစ်ရကြောင်း၊ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်းတွင် မိမိအသက် အသွေး အသား ပစ္စည်းများထက် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို လိုလား မြတ်နိုးတော်မူကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားလောင်းသူတော်ကောင်းများ၏နည်းကိုယူ၍ မေတ္တာကရုဏာရှေ့ထားလျက် မျှော်လင့်ချက်မထားဘဲ တတ်နိုင်ရာကူညီသင့်ကြောင်း၊ ကျေးဇူးကန်းသူသည် ကမ္ဘာကြီးကိုပိုင်စိုးရသည့် စကြာဝတေးမင်းဘဝ ပေးအပ်သော်လည်း ကျေနပ်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ နောက်ဆုံးတွင် သဘာဝဓမ္မအရ ထိုမျှ ယုတ်မာသောသူတို့ကို ကမ္ဘာမြေကြီးသည် လက်ခံနိုင်စွမ်းမရှိတော့ဘဲ မြေမျိုကာဒဏ်ခတ်လေ့ရှိကြောင်း စသည့်သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၃။ သစ္စံကိရဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၃)

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ထိုမင်းမှာ အပြောအဆိုကြမ်းတမ်း၍ မိတ်ဆွေကိုပြစ်မှားတတ်သော ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသား တစ်ယောက်ရှိ၏။ ကျွန်အစေပါးတို့က အပြောဆိုးသော ဒုဋ္ဌကုမာရကို လေမိုးကျစဉ် မြစ်ထဲသို့ မျှောချလိုက်၏။ သစ်တုံးတစ်တုံးကို ကိုင်ပြီးလိုက်ပါသွားရာ ဘုရားလောင်းရသေ့နေရာကျောင်းအနီး ညသန်းခေါင်အချိန် ရောက်ရှိသွား၏။ အသက်ဘေးမှ ကူညီရန် ငိုကြွေးပြီးတောင်းပန်သောအသံကို ဘုရားလောင်းရသေ့ကြီးကြားသဖြင့် သစ်တုံးကို ဆိပ်ကမ်းသို့ဆွဲယူပြီး ကယ်ဆယ်လိုက်

ထိုသစ်တုံးပေါ်တွင် မြွေ၊ ကြွက်၊ ကျေးသားနှင့်တကွ ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားပါ လေးဦးလိုက်ပါလာကြသည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ရေထဲမှယူဆောင်ပြီး မြွေ၊ကြွက်၊ကျေးသားတို့ကို အချမ်းပြေအောင် မီးလှုံစေပြီး ပထမအစာကျွေးပါသည်။ မင်းသားကို နောက်မှ ကျွေးသဖြင့် ဘုရားလောင်းရသေ့အပေါ် မကျေနပ်ချေ။

မြွေက သူ့မှာ ရွှေကုဋေ(၄၀)ရှိကြောင်း၊ ကြွက်က ငွေကုဋေ(၃၀)ရှိကြောင်း၊ အချိန်မရွေးလာရောက်ယူနိုင်ကြောင်းပြောပြီး သူ့နေရာသို့ပြန်သွားပါသည်။ ကျေးသားလည်း သူ့မိတ်ဆွေကျေးသားနှင့်အတူ ဟိမဝန္တာမှ သလေးစပါးများကိုယူပြီး ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြီး သူ့နေရာ ပြန်သွားပါသည်။

ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသားက သူရှင်ဘုရင်ဖြစ်လျှင် ရသေ့ကို သတ်ပစ်မည်ဟု စိတ်ကူးပြီး၊ သူရှင်ဘုရင်ဖြစ်လာသောအခါ လာခဲ့ရန်မှာပြီး ပြန်သွား၏။

တစ်နေ့သ၌ ဘုရားလောင်းရသေ့သည် မြွေနှင့်ကြွက်၊ ကျေးသားတို့ထံရောက်သောအခါ ရှိခိုးပြီး သူတို့ပိုင်သော ရွှေ၊ငွေ၊သလေးစပါးများယူဘို့ ပြော၏။ အချိန်ကျမှယူမည်ဟုပြောပြီး ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းထံရောက်သွား၏။ ထိုအခါ မင်းသည် ရသေ့ကို လမ်းလေးခွ၌ ကြိုးနှင့်ချည်နှောင်ပြီး ရိုက်နှက်ခိုင်းပါသည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့က မြစ်ထဲမှထင်းတုံးကို ဆယ်မိလျှင်ကောင်းမည်၊ ကျေးဇူးမသိသောသူကို ဆယ်ယူမိသဖြင့် မှားသည်ဟု ငြီးတွားနေပါ၏။

ထိုအခါ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်များတို့က ဒုဋ္ဌကုမာရမင်းသည် ကျေးဇူးရှင်ကို ပြစ်မှားကြောင်း သိသွား၏။ ထို့နောက် ဒုဋ္ဌကုမာရကို ဆင်ပေါ်မှာပင် ဒုတ်၊ ကျောက်ခဲ၊ တင်းပုတ်စသည်တို့ဖြင့် ပစ်ခတ်ပြီး သတ်ကြပါသည်။ သေသောအခါ ကျုံးထဲသို့ ခြေနှစ်ချောင်းကိုင်၍ပစ်လိုက်

ဘုရားလောင်းရသေ့ကို ရှင်ဘုရင်တင်မြှောက်ကာ မင်းပြုအုပ်ချုပ်စေ၏။ မြေနှင့်ကြွက်တို့ထံမှ ကုဋေ(၇၀)သော ရွှေငွေများကို သွားပြီးယူကာ မြွေ၊ကြွက် ကျေးသားတို့ကို နန်းတော်ပေါ်မှာ ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေးထားပါသည်။

ဤဇာတ်၌ ကျေးဇူးရှင်ကိုပြစ်မှားသောမင်းကား ဒေဝဒတ်၊ မြွေကား ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ကြွက်ကား ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ ကျေးသားကား ရှင်အာနန္ဒာ၊ တရားမင်းကား ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

(၃) သစ္စံကိရဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

သစ္စံကိရဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုမသိဘဲ သက်ရန်ဃာကြိုးစားလေ့ရှိကြောင်း၊လူမိုက်သည် ကြမ်းတမ်းရက်စက်တတ်ကြောင်း၊ မိမိပစ္စည်းဥစ္စာများကိုစွဲ၍ သေဆုံးလျှင် ထိုဥစ္စာမြှုပ်နှံရာနေရာ၌ မြွေကြွက်စသည်ဖြစ်တတ်ကြောင်း၊ ဘုရားလောင်းကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းရော သူယုတ်မာပါ တတ်နိုင်ရာကကူညီလျှင် မိမိလည်း တစ်နေ့တွင် ချမ်းသာနိုင်ကြောင်း၊ သူယုတ်မာကိုကယ်တင်သဖြင့် ဒုက္ခကိုသာ တုံ့ပြန်ပေးတတ်ကြောင်း၊ ကျေးဇူးမသိသူသည် နောက်ဆုံး၌ အသေဆိုးနှင့်သေရတတ်ကြောင်း၊ လူတိုင်းသည် ကျေးဇူးရှိသူကို ကျေးဇူးဆပ်ရမည် ကျေးဇူးစွပ်ပါက ဒုက္ခရောက်တတ်ကြောင်း စသည့်သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၄။ ရုက္ခဓမ္မဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၄)

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် သစ်ပင်စောင့်ရုက္ခစိုးနတ်မင်း ဖြစ်ခဲ့၏။ ဘုရားလောင်းရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် ဆွေမျိုးများအား သူ၏ဗိမာန်ကို

ခြံရံ၍ နေရာယူကြ၏။ ပညာရှိသောနတ်တို့သည် ဘုရားလောင်း၏ ဗိမာန်ကိုခြံရံ၍ နေရာယူကြ၏။ ပညာမရှိသောနတ်တို့သည်ကား ဘုရားလောင်းစကားကို နားမထောင်ကြဘဲ လွင်တည်းခေါင်သစ်ပင် များကိုသာ နေရာယူကြသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ကြီးစွာသောမိုးသက်လေပြင်းတိုက်ခိုက် တော့သည်။ လွင်တည်းခေါင်၌ရှိသောသစ်ပင်များသည် အမြစ်မှ ကျွတ်၍ လဲကြကုန်၏။ အချို့သစ်ပင်များကား ကိုင်းခက်များကျိုးပဲ့ ပြီး မြေပေါ်ကြကုန်၏။ အချင်းချင်းစပ်၍နေသောအင်ကြင်းတော၌ ကား သစ်ပင်တစ်ပင်မျှ မလဲကုန်။

ဗိမာန်ပျက်သောနတ်တို့သည် ဟိမဝန္တာသို့ပြန်လာကြ၏။ ထို အခါ ဘုရားလောင်းက ပညာရှိစကားကို မနာယူသူတို့သည် ကိုးကွယ် ရာမဲ့ဖြစ်ကြ၏ဟု ဆိုလေ၏။

ဘုရားရှင်က " မင်းကြီးဆွေမျိုးအချင်းချင်း ညီညွတ်စွာနေထိုင် ကြလျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်၏"ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤဇာတ်၌ နတ်များသည် ဘုရား၏ပရိသတ်၊ ပညာရှိ နတ် သူမြတ်သည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်း ပါသည်။

(၄) ရုက္ခဓမ္မဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ရုက္ခဓမ္မဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် လောကဝယ် ညီညွတ်ရေးသည် အလွန်အရေးကြီးကြောင်း၊ ညီညွတ်မှုရှိနေလျှင် ရန်သူမှန်သမျှတို့ ဖျက်ဆီးရန် အခွင့်မရနိုင်ကြောင်း၊ သက်ရှိလူသား များကိုမဆိုထားဘိ သက်မဲ့သစ်ပင်များပင် ညီညွတ်မှုကင်းမဲ့က အင် အားကြီးပြီး ခိုင်မာသည့်သစ်ပင်ကြီးများပင် အန္တရာယ်ကျရောက် ပျက်စီးရမည်ဖြစ်ကြောင်း စသောသင်ခန်းစာများ ရရှိနိုင်ပါသည်၊

ထို့ပြင် တတ်သိနားလည်၍ပြောဆိုသောပညာရှိစကားကို နာယူသင့်ကြောင်း၊ မနာယူက ဘေးအန္တရာယ်နှင့်တွေ့၍ ပျက်စီးနိုင်ကြောင်း သင်ခန်းစာများကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၅။ မစ္ဆဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၅)

ဘုရားရှင်ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကျောင်းအနီးရှိ ဇေတဝန်ရေကန်၌ ရေများပြတ်ကုန်၏။ ကျီးများသည် ရေကန်အတွင်းရှိ လိပ်စသောသတ္တဝါတို့ကို စားသောက်ကြ၏။ ဘုရားရှင်သည် ငါး လိပ်များပျက်စီးကြသည်ကိုမြင်၍ သနားတော်မူ၏။ ဘုရားရှင်သည် ထိုရေကန်၌ ရေချိုးတော်မူရာ မိုးကြီးသည်း ထန်စွာရွာချပြီး ဇေတဝန်ကန်နှင့်ကောသလတိုင်းတစ်ခုလုံး ရေပြည့်လျှံသွား၏။ ဇေတဝန်ကန်မှငါးများသည် အားလုံးအသက်ချမ်းသာရာ ရသွားကြသည်။

ရဟန်းများက ဘုရားရှင်၏မေတ္တာ ကရုဏာကြီးမားပုံ ငါး လိပ်များ အသက်ရှင်ပုံများကို ပြောနေစဉ် ချစ်သားတို့ ငါသည် ယခုဘုရားဖြစ်သောဘဝ၌သာ ငါး လိပ်တို့ကို အသက်ရှင်အောင် ကယ်တင်ခဲ့သည်မဟုတ်သေး၊ ရှေးအခါ ငါးမင်းဖြစ်စဉ်ကလည်း ငါး လိပ်တို့ကို အသက်ဘေးမှချမ်းသာရန် ကူညီခဲ့ကြောင်းစသည်ဖြင့် အတိတ်ဇာတ်ကို ဆက်လက်၍ဟောတော်မူ၏။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ကောသလတိုင်း သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ရေကန်၌ ရေများခန်းခြောက်ပြီး ကန်ထဲမှငါး လိပ်တို့ကို ကျီးများက စားသောက်နေကြ၏။ ထိုအခါ ဇာတ်တူဖြစ်သောငါးများကို အသက်ဘေးမှချမ်းသာရန် သစ္စာဆိုခဲ့၏။

ငါသည် မျိုးတူငါးများကို ဆန်လုံးမျှ မစားသောက်ပါ။ သူတစ်ပါး၏အသက်ကိုလည်း ဘယ်အခါမျှ မသတ်ဘူးပါ။ ဤသစ္စာစကား

ကြောင့် မိုးများရွာချပါစေသတည်းဟု သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူ၏။ သစ္စာအဆုံး၌ မိုးကြီးသည် သည်းထန်စွာရွာချပြီး မိမိနှင့်တကွ ငါး လိပ်အပေါင်း အသက်ဘေးမှချမ်းသာရသွားလေသည်။

ဤဇာတ်၌ ငါးအပေါင်းသည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်၊ ပဇ္ဇုန်မိုး နတ်မင်းသည် ရှင်အာနန္ဒာဖြစ်ခဲ့၍ ငါးမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်တော် မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

(၅) မစ္ဆဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

မစ္ဆဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ဘုရားရှင်သည် သတ္တဝါ များအား သနားကရုဏာကြီးမားတော်မူသဖြင့် ဒုက္ခရောက်နေသော သတ္တဝါများကို ချမ်းသာအောင် ကယ်တင်တော်မူလေ့ရှိကြောင်း၊ ဘုရားရှင်၏သစ္စာပါရမီတော်စွမ်းအားကြောင့် မိုးကိုအစိုးရသောဝလာ ဟကမိုးနတ်သားတို့သည် မိုးကိုရွာပေးလေ့ရှိကြောင်း၊ သစ္စာ၏စွမ်း အားသည် အလွန်ကြီးမားလှကြောင်း၊ မှန်ကန်သောသစ္စာစကားကို အခြေခံကာ သတ္တဝါများချမ်းသာအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါက လိုလား သောဆုကို တောင်းယူနိုင်ကြောင်း၊ မိုးလေဝသမှန်ကန်စေလိုပါက သီလနှင့်ပြည့်ဝရန်နှင့်သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုနိုင်ကြောင်း၊ ကိုယ်နှင့်ဘဝတူ များအပေါ်၌ မေတ္တာကရုဏာရှေ့ထား၍ ချမ်းသာအောင် ဆောင် ရွက်ပေးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်ကျဖြစ်ကြောင်း စသည့် သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၆၊ အသကိဳယဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၆)

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာဝတ္ထိမြို့သား သောတာပန်ဥပါသကာတစ်ယောက်ကို အကြောင်း ပြု၍ အသကိဳယဇာတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ သောတာပန်အမျိုးသား သည် လှည်းကုန်သည်များနှင့်အတူ ကိစ္စရှိ၍လိုက်ပါသွား၏။ လှည်း

ကုန်သည်များသည် တောအုပ်တစ်ခုသို့ရောက်သောအခါ လှည်းများ ချွတ်ကာ သစ်ခက်တဲများဆောက်လုပ်၍ နားနေ၏။

ထိုအခါတွင် တောထဲမှသစ်ပင်အောက်တွင် မအိပ်ဘဲ စကြံ့ လျှောက်ပြီး နေရ၏။ လှည်းကုန်သည်တို့ကို လုယက်ရန်ချောင်း သော သူခိုးများက စကြံ့လျှောက်နေသော အမျိုးသားကြောင့် လုယက်ရန် အချိန်မရချေ။ မိုးလင်း၍ သူတို့နေသော တောထဲသို့ ပြန်သွားကြ၏။ သောတာပန်အမျိုးသားခရီးမှ ပြန်လာပြီး ကိုယ်ကိုစောင့်ရှောက်သော သူသည် သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်ရာ ရောက်သလောဟု လျှောက် ထားရာ ကိုယ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းသည် သူတစ်ပါးကိုလည်း စောင့် ရှောက်ရာရောက်ကြောင်းကို အတိတ်ကို ဘုရားရှင် ဟောကြား တော်မူသည်။

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ်က ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ဖြစ်၍ ကာမတို့ကိုငြီးငွေ့ကာ ရသေ့ပြုလုပ်နေ၏။ တစ်နေ့သ၌ လှည်းကုန်သည်များနှင့် ခရီးသွား ၏။ လှည်းကုန်သည်များသည် တောထဲသို့ရောက်သောအခါ လှည်း များကိုချွတ်ပြီး နားနေ၏။

ဘုရားလောင်းရသေ့ကား တစ်ညလုံးမအိပ်ဘဲ စကြံ့လျှောက် နေ၏။ ထိုအခါ လုယက်ရန်ချောင်းနေသော ခိုးသူငါးရာတို့သည် ရသေ့ကိုမြင်ပြီး လုယက်ချိန်မရသဖြင့် မိုးလင်းသောအခါ မိမိနေရာသို့ ပြန်သွားကြ၏။ ရသေ့ကြောင့် လှည်းကုန်သည်တို့ အလုမခံရသဖြင့် ခိုးသူများက ရသေ့ကို ပူဇော်ကြပါ မြတ်နိုးကြပါ အော်ပြီး ဖဲသွား ကြလေသည်။

မိုးလင်းလျှင် လှည်းကုန်သည်တို့သည် ခိုးသူတို့ စွန့်ပစ်ခဲ့သော လက်နက်များကိုမြင်၍ ကြောက်ကြသဖြင့် ရသေ့အားမေး၏။

ပစ္စည်းရှိသူများမှ သူခိုးဓားမြရန်များကို ကြောက်ရ၏။ ပစ္စည်းမဲ့သူများအဖို့ သူခိုးရန်ကို ကြောက်စရာမလိုကြောင်း တရားဟောလေသည်။

ဤဇာတ်၌ လှည်းကုန်သည်တို့သည် ဘုရား၏ပရိသတ်ဖြစ်ပြီး၊ ရသေ့ကား ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

၆၊ အသကီယဇာတ်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ

အသကီယဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် သူတစ်ပါးကိုလည်း စောင့်ရှောက်ရာ ရောက်ကြောင်း၊ ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ခိုးသူငါးရာတို့ကို တွေ့သောအခါ ကြောက်ရွံ့မှုမရှိကြောင်း၊ ကြောက်ရွံ့မှု ထိတ်လန့်မှု ဟူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်သူတို့၌သာ ဖြစ်လေ့ရှိကြောင်း၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာကို လိုချင်သူတို့သည် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်တို့ကို ရန်ရှာလေ့ရှိကြောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကြောင့် အမြဲတန်း ကြောက်ရွံ့မှုဖြစ်နေရကြောင်း၊ သူတော်စင်တို့အဖို့ ပစ္စည်းဥစ္စာသိမ်းဆည်းထားမှုမရှိသောကြောင့် မည်သည့် အရပ်၌ နေနေ စိုးရိမ်ရမှု ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှု မရှိကြောင်း မေတ္တာဂရုဏာ ပွားများနေခြင်းသည် ဗြဟ္မာဘုံသို့ ဆိုက်ရောက်နိုင်ကြောင်း စသည့် သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၇၊ မဟာသုပိနဇာတ် အမိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၇)

ကောသလ္လမင်း အိမ်မက် ၁၆-ချက်

၁။ ဥသဘာ-နွားနက်ဥသဘလေးကောင်တို့သည် ဝေ့အံ့သော အခြင်းအရာကို ပြု၍ဖဲကုန်၏။

၂။ ရုက္ခာ-ငယ်စွာသောသစ်ပင်ချုံပင်တို့သည် ပွင့်ကုန်သီးကုန်၏။

၃။ ဂါဝိယော-နွားမကြီးတို့သည် ယနေ့မွေးသော နွားမငယ်၏ နို့ကိုစို့ကုန်၏။

၄။ ဂဝါ-လှည်း၌ကအပ်ကုန်သော နို့စို့နွဲ့ခါနွားငယ်တို့သည် ဝန်ကို မရွက်ဆောင်နိုင်ကုန်။

၅။ အသော-နှစ်ဖက်မျက်နှာရှိသော မြင်းသည် နှစ်ဖက်သော ခံတွင်းဖြင့် အစာကိုစား၏။

၆။ ကံသော-အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်တန်သော ရွှေလင်ပန်းကို ဤ၌ ကျင်ငယ်စွန့်လော့ဟု မြေခွေးအားဆောင်နှင်း၏။

၇။ သိင်္ဂါလီ-အထက်၌ကျစ်လစ်သောလွှန်ကို အောက်က မြေခွေး မစား၏။

၈။ ကုမ္ဘော-အချည်းအနှီးသောအိုးတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော ရေပြည့် အိုး၌သာရေလောင်း၏။

၉။ ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်အလယ်တို့၌ ရေတို့သည်နောက်ကုန်၍ ကမ်းနား၌ရေတို့သည် ကြည်ကုန်၏။

၁၀။ အပါကံ-တစ်လုံးတည်းသောအိုးဖြင့် ချက်သောထမင်းသည် သုံးခုအားဖြင့်ကျက်ကုန်၏။

၁၁။ စန္ဒနံ-အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော စန္ဒကူးနံ့သာကို ရက်တက် ရည်ပုပ်ဖြင့် ရောင်းစား၏။

၁၂။ လာဗူနိသီဒန္တိ-ဗူးတောင်းတို့သည် ရေ၌နစ်ကုန်၏။

၁၃။ သိလာပ္လဝန္တိ-ကျောက်ဖျာကြီးတို့သည် ရေ၌ပေါ်ကုန်၏။

၁၄။ မဏ္ဍူကိယော ကဏှသပ္ပေဂိလန္တိ-ဖားမငယ်တို့သည် မြွေ ဟောက်ကို မျိုကုန်၏။

၁၅။ ကာကံသုပဏ္ဏာပရိဝါရယန္တိ-ကျီးကို ရွှေဟင်္သာတို့သည် ခြံရံ ကုန်၏။

၁၆။ တသဝကာဠေကာနံဘယာ-ထိတ်လန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်ကုန် သော သစ်တို့သည်ဆိတ်တို့အား ကြောက်ကုန်၏။

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းမင်းပြု၍ ဘုရားလောင်းသည် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌ဖြစ်၏။ အရွယ်ရောက်သော အခါ ရသေ့ရဟန်းဝတ်၍ အဘိညာဏ်သမာပတ်တို့ကို ဖြစ်စေ၍ ဟိမဝန္တာအရပ်နေ၏။ တစ်ညသောခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အိမ်မက် ၁၆-ချက် (ကောသလမင်းကြီးမြင်မက်သည့်အတိုင်း) မြင်မက်၍ ပုဏ္ဏားတို့အားမေး၏။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတို့က မင်း၊ မိဖုရား တိုင်းပြည်တစ်ခုခုအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်မည်။ ထိုအန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်းစေရန် ယဇ်ပူဇော်ရမည် ဟု ဆိုကြ၏။ ပုဏ္ဏားတို့သည် မင်း၏အမိန့်အတိုင်း ယဇ်ပူဇော်ရန် အားထုတ်ကြ၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့တွင် ပုရောဟိတ်၏ပညာရှိ တပည့်တစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဆရာသင်ပေးသော ဗေဒင်တို့မှာ သူတစ်ပါးကိုသတ်၍ သူတစ်ပါး၏ချမ်းသာခြင်း မဖြစ် စေနိုင်ရာ ဟု ဆို၏။ ဤနည်းဖြင့် ငါတို့ဥစ္စာများစွာရမည်။ သင်သည် မင်း၏ဥစ္စာကို စောင့်သလောဟု ပြောဆိုသည်။

ထိုအခါ လုင်သည် အမှုကိုရှောင်လို၍ မင်း၏ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွား၏။ ထိုနေ့မှာပင် ဟိမဝန္တာနေဘုရားလောင်းဈာန်ရရသေ့သည် ထိုအကြောင်းသိ၍ သတ္တဝါတို့ကိုဆင်းရဲမှ ကယ်တင်ရန် ထိုဥယျာဉ်သို့လာပြီး မင်္ဂလာကျောက်ဖျာ၌နေ၏။ လုင်က ရသေ့အား ထိုယဇ်ပူဇော်ခြင်းအကြောင်းကို လျှောက်ထား၏။ သူသည်ရသေ့အား ဥယျာဉ်၌နေစေလျက် မင်းထံသွား၏။

မင်းကြီး၊ သင်မင်းကြီးမြင်မက်သောအိမ်မက်တို့၏ အကြောင်းကို ဟောပြောနိုင်သော ရသေ့တစ်ပါးသည် ဥယျာဉ်၌ရောက်နေ၏။ မင်းသည် ချက်ခြင်းပင် ရသေ့ထံသွား၍ အိမ်မက် ၁၆-ချက်ကို လျှောက်ထား၏။

ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ထိုအိမ်မက် ၁၆-ချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဟောပြ၏။ ဤအိမ်မက်များကြောင့် သင်မင်းကြီးအား ဘေးအန္တရာယ်မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကိုမပြုပါဟု ဟော၏။ ထို့နောက် သတ္တဝါအပေါင်းကို အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေပြီး ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ဟိမဝန္တာသို့ပြန်သွား၏။

ဤဇာတ်၌ ဗာရာဏသီမင်းသည် ရှင်အာနန္ဒာ၊ တပည့်လုလင်သည် ရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်ခဲ့၍၊ ရသေ့မှာမူ မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

၇။ မဟာသုပိနဇာတ်မှရရှိသော သင်ခန်းစာများ

မဟာသုပိနဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် အိမ်မက်ဖတ်သော ပေဒင်ပညာတတ်သူတို့သည် မိမိတို့၏ တစ်ဘဝ ချမ်းသာရေးကိုကြည့်ပြီး သတ္တဝါနှင့်လူတို့ကို ဒုက္ခရောက်အောင် ပြုလုပ်တတ်ကြောင်း၊ အိမ်မက်ကိုအကြောင်းပြုပြီး လိမ်ညာကာဖြန်းစားလေ့ရှိကြောင်း၊ အသိဉာဏ်နည်းပါး၍ မိမိချမ်းသာရေးကိုသာ အာရုံပြုလျက် ပေဒင်ဆရာများဟောသမျှ ဘုရားဟောထက်ယုံကြည်ကာ အမှားတွေကိုပြုလုပ်တတ်ကြောင်း၊ ပေဒင်ဆရာများ၏စကားကိုယုံလွန်းလျှင် အမှားတွေ့ကို တွေ့ရတတ်ကြောင်း၊ လူတို့သည် အကျင့်စာရိတ္တ ဖောက်ပြားသဖြင့် သဘာဝဘေးဒဏ်များ ကျရောက်နိုင်ကြောင်း၊ သတ္တဝါချမ်းသာရေးအတွက် ပညာရှိသူတော်ကောင်းများနှင့်ပေါင်းသင်းရန်လိုကြောင်း၊ ဤမဟာသုပိနဇာတ်လာ ပုဏ္ဏားမိုက်တို့၏လုပ်ရပ်ကို မြတ်စွာဘုရားနှင့်ဘုရားလောင်းတို့ကယ်တင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သတ္တဝါအပေါင်းချမ်းသာခြင်း ရခဲ့ကြောင်း စသည့် သင်ခန်းစာများတို့ကို ရရှိပါသည်။

၈။ ဣလ္လိသဇာတ် အမိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၈)

ဘုရားရှင်ဇေတဝန်ကျောင်း၌သီတင်းသုံးစဉ် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် သက္ကာရနိဂုံး၌ ပစ္စရိယသူဌေးသည် ကုဋေ(၈၀)ကြွယ်ဝ၏။ သူသည် မိမိပိုင်ဆိုင်သောပစ္စည်းကို ဘယ်သူ့ကိုမျှမပေးရက်၊ မိမိလည်း မစားသုံးချေ၊ တစ်နေ့သောအခါ မင်းထံခစား၍ပြန်လာခဲ့ရာ အိုးကင်းဖြင့်ကြော်သောမုန့်စားနေသော လူတစ်ယောက်နှင့်တွေ့၏။ ထိုမုန့်ကိုစားချင်သည်။ ကုန်မှာစိုး၍ ဘယ်သူကိုမျှမပြောဘဲ အိပ်ရာထဲ လျောင်းစက်နေ၏။

သူဌေးကတော်က အမျိုးမျိုးကပ်မေးမှ ထိုမုန့်ကိုစားချင် ကြောင်း ပြော၏။ ထိုအခါ သူဌေးကတော်က တမြို့လုံး စားလောက် အောင်လုပ်မည်ဟုပြော၍“များသည်သူဌေးကတော် ငါတစ် ယောက် တည်းစားလောက်ရုံသာ လုပ်ပေးပါ”ဟု ပြော၏။ သို့ဖြင့် အိမ်သူ အိမ်သားတွေမသိအောင် ဘုံခုနစ်ဆင့်အထက်မှာတက်ပြီး ဇနီး မောင် နှံနှစ်ယောက်မုန့်ကြော်နေ၏။ ဘုရားရှင်သည် ပစ္စရိယသူဌေး ကိုချွတ် ဖို့ရန် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန်ကို မုန့်အလှူခံဖို့ လွှတ်လိုက်၏။ ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃာ (၅၀၀)တို့သည် သူဌေးလှူဒါန်းသော မုန့်ဆွမ်းကို ဘုန်းပေးလိုကြကြောင်း မှာတော်မူလိုက် သည်။

ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန်မထေရ်ကလည်း မုန့်လုပ်နေရာသို့ သပိတ ပိုက်ပြီး လေသာတံခါးမှရပ်ပြီး အလှူခံပါသည်။ ဘာမှ မလှူဘဲ နေသောသူဌေးတို့ကို နောက်ဆုံး မီးခိုးမှိုင်းတိုက်ပြီး ချောက် လန့်ရာ ကြောက်လန့်ပြီး မုန့်သေးသေးတစ်ခုလှူရန် အကြော်ခိုင်း လိုက်၏။ ကြော်လိုက်သောအခါ မုန့်ကား အခြားမုန့်များထက် ကြီးနေ၏။ နောက်ဆုံး ကြီးကြီးသေးသေး တစ်ချပ်ကိုလှူမည်ဟု ယူသောအခါ မုန့်ချင်းတောင်းထဲရှိသမျှ တွဲပြီးပါလာ၏။ ထိုနောက်မုန့် တွေအားလုံး

အကုန်လှူလိုက်၏။ သူဌေးကြီးတို့ ဇနီးမောင်နှံကို တန်ခိုးဖြင့် သာဝတ္ထိပြည်၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ခေါ်ဆောင် သွား၏။

ထိုအခါ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာ (၅၀၀)တို့အား ပါလာသော မုန့်ကြော်များဖြင့် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြ၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို နာရသဖြင့် မစ္ဆရိယသူဌေးနှင့် သူဌေးကတော်တို့သည် သောတာပန်ဖြစ်ကြ၏။ ရဟန်းများသည် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန် တန်ခိုးဖြင့် သူဌေးကြီးနှင့် ဇနီးဆုံးမပုံအကြောင်း ချီးမွမ်းစကားပြောနေကြစဉ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက "ရှင်မဟာမောဂ္ဂလန်သည် ရှေးဘဝများကလည်း ဤသူဌေးကို ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြောင်း" အတိတ်ကိုဟောတော်မူသည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီမင်း မင်းပြုစဉ် ဣလ္လိယသူဌေးသည် ကုဋေ (၈၀)ကြွယ်ဝ၏။ ခြေခွင်၍လက်ကောက်၏။ ပျက်စီးစွ၏။ ဘယ်သူ့ကိုမျှမြက်ဖျားခန့်ဆီတစ်ပေါက်ကိုမျှ မပေးလို၊ မစ္ဆရိယအားကြီးသည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ပစ္စည်းများကို မသုံး။ ကျန်သူများကိုလည်း အသုံးမခိုင်းချေ။ မကျိုလ်စောင့်သော ရေကန်နှင့်တူ၏။ မိဘဘိုးဘွားများလက်ထက်က အလှူမဏ္ဍာပ်များကို ဖျက်ဆီး၍ မီးရှို့ပစ်၏။ အဘယ်အလှူခံမျှမလောင်းလှူချေ။ တစ်နေ့သော် ဣလ္လိယသဌေးသည် မင်းထံသို့သွားပြီး ပြန်လာရာ အရက်သောက်သောသူနှင့်တွေ့ပြီး အရက်သောက်ချင်စိတ် ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပြီး အိပ်ရာတိုက်ခန်း၌ လူးလိမ့်ကာ လျောင်းနေ၏။

သူသည် အရက်ကို ဈေးမှ အနည်းငယ်ဝယ်၍ တစ်ခုသော ချုံထဲသို့ဝင်၍ တပဲတန်အရက်ကို သောက်နေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ရှေးဘဝက အဖေတော်ဖူးသော သိကြားမင်းသည် ဣလ္လိယအသွင် ဖန်ဆင်းပြီး ရှိထားသောပစ္စည်းကို စည်လည်စေ၍ လူအများအား

အကုန်လှူဒါန်းပစ်၏။ သိကြားဖန်ဆင်းသော ကုလ္လိယကလည်း လက်ကောက်၊ ခြေခွင်၊ မျက်စိစွေ၊ ဦးခေါင်း၌လည်း မှည့်ကလေးပါ တူအောင် ဖန်ဆင်းထားလိုက်၏။

ထိုအခါ ကုလ္လိယအစစ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ခွဲခြားနိုင်ရန် ပြဿဒတ်မင်းထံ အခေါ်ခိုင်းမှ သိကြားမင်းက သူသည်ကုလ္လိယအစစ် မဟုတ်၊ သူစုဆောင်းခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ဆက်လက်လှူဒါန်းရန် ထိုသို့မလှူဒါန်းလျှင် ဝရဇိန်လက်နက်ဖြင့် သင့်ဦးခေါင်းကို ပစ် ဖေါက်မည့်အကြောင်းဆုံးမပြီး တာဝတိံသာသို့ ပြန်သွားလေသည်။

ဤဇာတ်၌ ကုလ္လိယသည် ပစ္စရိယသူဌေး၊ သိကြားမင်းသည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ ဆတ္တာသည်မူကား ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

(၈) ကုလ္လိသဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ကုလ္လိသဇာတ်ကိုဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာချမ်းသာ ကြွယ်ဝပြီး မလှူဒါန်းလျှင် ရက်ခွဲ့သည်စောင့်သောရေကန်မှရေနှင့်တူ ကြောင်း၊ ခြေခွင် လက်ကောက် မျက်စိစွေ သဒ္ဓါတရားမရှိသူများ သည် သူယုတ်မာများ၏လက္ခဏာဖြစ်ကြောင်း၊ မစ္ဆရိယရှိသူများသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာများကို မပေးကမ်း မစွန့်ကြဲနိုင်ကြောင်း၊ မစ္ဆရိယကို ပယ်ခွါမှ စွန့်ကြဲပေးကမ်းနိုင်ကြောင်း၊ ရဟန်းများသည် ဒါယကာ ဒါယိ ကာမတို့အား မပင်ပန်းစေဘဲ မိမိအတွက်လိုအပ်သမျှကိုသာ အလှူခံ ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းရှိသူများသည် ဘဝသံသရာနောင်ရေးအ တွက် နှမြောမှုကင်းပြီး ဖြူစင်စွာအလှူဒါနကို ပေးလှူရမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ အလှူဒါနပြုသူများသည် လူနတ်နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သောချမ်း သာကို ရရှိနိုင်ကြောင်း၊ မိဘဘိုးဘွားများလက်ထက်မှကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာများကို အလွဲသုံးစားမပြုသင့်ကြောင်း၊ မိဘများပြုလေ့ရှိ

သောဒါနမှုများကို သားသမီးများက ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းသင့်ကြောင်း စသည့်သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၉။ ခရသာရဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၇၉)

ဘုရားရှင် ဇေတဝန်ကျောင်း၌သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကောသလမင်း၏အမတ်တစ်ဦးသည် မင်းကိုနှစ်သက်စေလျက် ပစ္စန္တရစ်ရွာ၌ မင်း၏ဗိုလ်ပါကိုခေါ်၍ ခိုးသူတို့နှင့်ပေါင်းပြီးလျှင် ငါသည် ရွာသားတို့ကိုခေါ်ပြီး တောသို့သွားအံ့၊ သင်တို့သည် ရွာကိုလုယက်ပြီး ဥစ္စာတစ်ဝက်ကို ငါ့အား ပေးလော့ဟုဆို၍ လူတို့ကို တောထဲသို့ ခေါ်သွား၏။

ထိုအခါ ခိုးသူတို့သည် ရွာကိုလုယက်ပြီးသွားကြသော် ထိုအမတ်သည် ညနေချိန်၌ လူများခြံရံလျက် ပြန်လာခဲ့၏။ ထိုရွာလေး၏ ပြုလုပ်ပုံကို မကြာခင်မင်းကြီးသိသွားလေ၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် ထိုရွာစားအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသောအခါ သူသည် အတိတ်ကလည်း ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ကြောင်း အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူသည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းမင်းပြုစဉ် တစ်ဦးသောအမတ်အား ပစ္စန္တရစ်ရွာကို ခန့်ထား၏။ ရှေးဝတ္ထုနှင့်အလုံးစုံ တူ၏။

ဤဇာတ်၌ ယခုရွာစားအမတ်သည် ရှေးကလည်း ရွာစားအမတ်ဖြစ်ပြီး၊ ဂါထာကိုဆိုသောပညာရှိယောကျ်ားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

(၉) ခရဿရဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ခရဿရဇာတ်ကိုဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် မကောင်းသောမင်းမှုထမ်းများသည် လူဆိုးသူခိုးများနှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်ပြီး မင်းဘဏ္ဍာ၊

နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာများကို လုယက်ဖျက်ဆီးကာ ခွဲဝေယူလေ့ရှိကြောင်း၊ မသမာအမှုထမ်းများသည် မည်သို့ပင်ဟန်ဆောင်နိုင်ကြသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် မကောင်းမှုဟူသမျှ ပေါ်ပေါက်မြဲ မကောင်းဒဏ်ကို ခံရမြဲဖြစ်ကြောင်း၊ မင်းမှုထမ်းဟူသည် နိုင်ငံတော်အပေါ် တိုင်းသူပြည်သားများအပေါ် ယုံကြည်အားကိုးသော နိုင်ငံဝန်ထမ်းကောင်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုဘဝမကောင်းမှုပြုလုပ်သူများသည် ရှေးဘဝကလည်း မကောင်းမှုပြုလုပ်ကြသူများဖြစ်ကြောင်း စသည့်သင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

၁၀။ ဘိမသေနဇာတ် အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်းချုပ် (၈၀)

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌ဖြစ်၏။ အရွယ်ရောက်သော် တက္ကသိုလ်ပြည်သို့သွား၍ ဗေဒင်သုံးပုံနှင့်(၁၈)ရပ်သောပညာများကို သင်ကြားရာ အထွပ်အထိပ်သို့ရောက်၏။ ဘုရားလောင်းနာမည်ကား စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတဖြစ်၏။ အရပ်ပု၏။ မင်းထံခစားရန်သွားလျှင် မြင်သူ အထင်သေးမည်စိုးသောကြောင့် ရုပ်ချော အရပ်ရှည်သော ယက်ကန်းယက်စားသည့် ဘိမသေနကိုရှေ့မှာထားပြီး မင်းမှုထမ်းကြသည်။

ထိုအခါ ကာသိတိုင်း တောအုပ်တစ်ခုဝယ် လူကိုဒုက္ခပေးသော ကျားနှင့်ကျွဲရိုင်းများကို ရွာသားများနှင့်ပေါင်း၍နှိမ်နင်းရာ အောင်မြင်သဖြင့် ဆုလာဘ်များစွာ ရခဲ့သည်။ ဘိမသေနသည် ဘုရားလောင်းသင်ပြသည့်အတိုင်း ကျားနှင့်ကျွဲရိုင်းကို အသေဖမ်းပြီး မင်းထံဆက်သနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးပြီး ဘုရားလောင်းကို အထင်သေး၏။ ငါသည် သင့်ကိုမှီပြီး အသက်ရှင်နေသည်မဟုတ်၊ သင်သည်သာလျှင် ယောကျ်ားလော၊ ငါလည်း ယောကျ်ားပင်

ဖြစ်သည်။ သင့်ကို ဘာမျှအထင်ကြီးစရာမလိုဟု ဘုရားလောင်းကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတော့သည်။

နောင်တစ်ချိန် စစ်တိုက်စရာရှိသောအခါ ဘုရားလောင်းက ဆင်ကျောက်ကုန်းနောက်ပိုင်းမှ အသာကလေးငြိမ်ထိုင်နေ၏။ ဘယ်လိုတိုက်ဘယ်လိုခုတ် စသည် သင်ပြမပေးသောအခါ ဘီမသေနသည် တစ်ဖက်သော စစ်တပ်ကိုကြောက်ပြီး ဆင်ကျောက်ကုန်းမှာ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်များ ပန်းထွက်ကုန်၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဘီမသေနကို သက်သာရာရစေပြီး သူ့နေရာသို့ ပြန်ခိုင်းလိုက်သည်။

ဘုရားလောင်းသည် စစ်မြေပြင်သို့သွားပြီး ရန်သူမင်းကို ဖမ်းဆီး၍ မင်းကြီးအား ဆက်သ၏။ မင်းကြီးသည် အလွန်နှစ်သက်၍ ဘုရားလောင်းအား စည်းစိမ်များစွာ ပေးလေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ဘုရားလောင်းသည် စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတဟု ဇမ္ဗူဒိပ်၌ထင်ရှား လေသည်။

ဤဇာတ်၌ ရှုတ်ချသောရဟန်းသည် ဘီမသေနဖြစ်ပြီး၊ စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဇာတ်ပေါင်းပါသည်။

(၁၀) ဘီမသေနဇာတ်မှ ရရှိသောသင်ခန်းစာများ

ဘီမသေနဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် လူပြောမသန် လူသန်မပြောဆိုစကားကဲ့သို့ အပြောကြီးသူတို့သည် တကယ်အလုပ်လုပ်သူများ မဟုတ်ကြောင်း၊ ရှေ့စကားနှင့်နောက်စကားညီညွတ်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းသည် ပညာရှိများ ရယ်ဖွယ်သာဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိအားနည်းချက်ကို တဖက်သားအကူအညီဖြင့် လုပ်ငန်းကိုအောင်မြင်ရန် ကြိုးစားသင့်ကြောင်း၊ မိမိတတ်ထားသောပညာကို အခါအခွင့်ကြုံခိုက်၌ ထင်ရှားအောင်ပြသနိုင်ရန် အရေးကြီးကြောင်း၊

မိမိအားနည်းချက်ကိုဖြည့်ပေးသူအား ချမ်းသာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊ ဥပမိရုပ်ရည်အို့တဲ့မှုသည် တစ်ခါတစ်ရံ အလုပ်မှန်ရရန် ခဲရင်းတတ်ကြောင်း စသောသင်ခန်းစာများကို ရရှိပါသည်။

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
သဗ္ဗသိပ္ပေ	သဗ္ဗသိပ္ပေသု	၂
ဥပုဒ်သီလ	ဥပုသ်သီလဆောက်	၃
စောင့်တည်ခြင်း၊	တည်ခြင်း	
ဂရုဏာနှင့်ပြည့်စုံသည်	ကရုဏာနှင့်ပြည့်စုံသည်	၃
ဝိဿဇ္ဇေဿတိ-	ဝိဿဇ္ဇေဿတိ=လွှတ်	၆
လွှတ်လတ္တံ့	စေလတ္တံ့၊	
ကဏှာမ	ဂဏှာမ	၉
ဗဟိနဂယေဝ	ဗဟိနဂရေယေဝ	၁၀
ဟဂိတသိင်္ဂါလေ	ဂဟိတသိင်္ဂါလေ	၁၆
အသက္ကေန္တာ	အသက္ကောန္တာ	၁၇
နိပန္နော	နိပန္နော=လျောင်းလျက်	၂၂
ကထဝီရိယဿ	ကတဝီရိယဿ	၂၅
ယထော	ကထာ	၂၇
ဗေဓိသတ္တော	ဗောဓိသတ္တော	၂၈
ယထာကမ္ပံ	ယထာကမ္မံ	၂၈
အတ္ထာနံ	အတ္တာနံ	၃၀
မေစုတ္တော	ကျမေဓုတ္တော	၃၃
တိ=ဤသို့	ကျတိ=ဤသို့	၃၃
မဝံမရဲ	မဝံ့မရဲ	၃၄
ဗာရာဏသိသေဋ္ဌိ	ဗာရာဏသိသေဋ္ဌိ	၃၅
ဝိသံ့ယတ္ထာယ	ဝိသံယုတ္တာယ	၃၇
ဝတ္တတ္တိ	ဝတ္တတိ	၃၈
လှည့်လည်သည်စဉ်	လှည့်လည်စဉ်	၄၁
ဥလောကေတွာဝ	ဥလ္လောကေတွာဝ	၄၁
နအမ္ဗရုကော	နအမ္ဗရုက္ခော	၄၄
မသိမ္ဗိရုက္ခမူလေ	ကျမသိမ္ဗိရုက္ခမူလေ	၄၄

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
သန္တပေတွာ	သန္တပ္ပေတွာ	၅၀
ရန္ဓာရရဋ္ဌ	ဂန္ဓာရရဋ္ဌ	၅၁
ပဉ္စဝုဓံ	ပဉ္စာဝုဓံ	၅၂
ဒကလိမကုဠမတ္တာ	ကဒလိမကုဠမတ္တာ	၅၃
အတ္တရနံ	အတ္တာနံ	၅၃
ထိုမြာတို့ကို	ထိုမြားတို့ကို	၅၄
အလ္လီနဘရဝံ	အလ္လီနဘာဝံ	၅၅
အပ္ပမာတရားဖြင့်	အပ္ပမာဒတရားဖြင့်	၆၀
ရန္တွာ	ဂန္တွာ	၆၀
ဤကဉ္စနက္ခဇာတ်ကို	ဤကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်ကို	၆၄
တ္တေနော	ဒတ္တနော	၆၉
ကတိပါဟေဝေန	ကတိပါဟေနေဝ	၆၉
အသက္ကေန္တာ	အသက္ကောန္တာ	၇၀
တေကံ	တ္တေကံ	၇၂
သဋ္ဌ	သဋ္ဌာ	၇၅
ပစ္စာရန္တွာ	ပစ္စာဂန္တွာ	၇၆
သပဇာပတကော	သပဇာပတိကော	၇၇
သော+သောကုမ္ဘီလော	ဘော+သောကုမ္ဘီလော	၈၀
နိမ္ဗိလန္တိ	နိမ္မိလန္တိ	၈၀
မိကျောင်းသည်	မိကျောင်း၏	၈၀
ဝိဟာရန္တော	ဝိဟရန္တော	၈၅
ဒေဝဒတ္တာ	ဒေဝဒတ္တဿ	၈၅
အဟ	အာဟ	၈၇
တေနကာရနေဏ	တေနကာရဏေန	၉၃
ဒိတွာ	ဒိသွာ	၉၃
အဆက်မပြတ်အရမ်း	အဆက်မပြတ်အရမ်း	၁၀၁
မှတ်ရာ	မမှတ်ရာ	

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
တတော•ဖခင်သည်	တာတော•ဖခင်သည်	၁၀၁
ဗြဟ္မပြည်	ဗြဟ္မာပြည်	၁၀၅
အဟံသု	အာဟံသု	၁၀၅
ကောင်းစေအံ့·ဟု	ကောင်းစွာထားစေအံ့-ဟု	၁၀၅
တာ•ချစ်သား	တာတ-ချစ်သား	၁၀၆
ဝိသတိသဿသတိကာ	ဝိသတိဝဿသတိကာ	၁၀၇
ဥဒကဇာသုကဌာနေ	ဥဒကဖာသုကဌာနေ	၁၀၇
ရရှိမည်နည်းဟု	ရှိမည်နည်း-ဟု	၁၀၉
သန္ဓိ	သဗ္ဓိ	၁၁၁
သစေသက္ကေသိ	သစေသက္ကောသိ	၁၁၃
တစ်ချက်တည်းဖြင့်	တစ်ချက်တည်းဖြင့်သာ	၁၁၄
ကုတ္ထုယောနာမ	ကုတ္တိုယောနာမ	၁၁၅
မယာက္ကဝ	မာယာက္ကဝ	၁၁၇
ဥပန္နဝေါစ	ဥပဒ္ဒဝေါစ	၁၁၇
ဇာဏိတာဒိဘေဒံ	ဖာဏိတာဒိဘေဒံ	၁၁၉
ဥပမိဝိသေကသည်ရင်း	ဥပမိဝိဝေကသည်ရင်း	၁၂၁
ဟောတ•၏	ဟောတိ•၏	၁၂၂
ပက္ကေသာပေတွာ	ပက္ကောသာပေတွာ	၁၂၇+၁၂၉
အထပ်တည်းတူ	တစ်ထပ်တည်းတူ	၁၃၁
အဘယ်သူမား	အဘယ်သူအား	၁၃၄
ဖယ်လော့	ပေးလော့	၁၃၉
ကခင်းငှာ	ကခြင်းငှာ	၁၄၁
လှည့်ဖြားတတ်ခြင်းငှာ	လှည့်ဖြားခြင်းငှာ	၁၄၂
အာကာသိ	အကာသိ	၁၄၂
အဂ္ဂိ•ဤသို့	အဂ္ဂိ•မီးသို့	၁၄၇
ငါ၏	ငါး၏	၁၄၈

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
ချိန်ကုန်သော	ချိုကုန်သော	၁၅၄
အဟ	အာဟ	၁၅၅
ဂမိဿမိ"တိ	ဂမိဿာမိ"တိ	၁၅၅
တဲကင်၌	တဲကုင်၌	၁၅၅
နှစ်ယောက်ကုန်လည်း	နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော	၁၅၉
ထိုင်နေသလား	ထိုင်နေသည်မဟုတ်လော	၁၅၉
ဟိန္တေသိ	စိန္တေသိ	၁၆၁
ဝေရူပေ	ဝေရူပေ=သော	၁၆၃
တော်သုခ	တော်သုခံ	၁၆၆
ဥက္ကဏ္ဏှိ တဘိကျူး သာသနာ၌	သာသနာ၌ငြီးငွေ့သော ရဟန်းသည်၊ သောတာပတ္တိ ဖလေ=၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ=တည်ပြီ။	၁၆၆
အရှင်သခင်သည်ကဲ့သို့	အရှင်သခင်မသည်ကဲ့သို့	၁၆၇
နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍	နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍	၁၆၈
နဂ္ဂာတိ	နဂ္ဂတိ	၁၆၉
ဥပဋ္ဌာနံ	ဥပဋ္ဌာနံ=ခစားခြင်းသို့ နဂ္ဂတိ=မသွား။	၁၆၉
ဇယာမ္ပတိကာယေဝ လင်မယားတို့သည်	ဇယမ္ပတိကာယေဝ= လင်မယားတို့သည်သာ၊ ကွာဒါနိ=ယခုအခါ၌။ ဇယမ္ပတိကာ=လင်မယားတို့သည်။	၁၇၄
ပတိသတေဝေ	ပဝိသတိဝေ	၁၇၉
အဂ္ဂံ	အဂ္ဂ	၁၈၈
နိဝေသိ	နိဝေသနံ	၁၉၀
ပြီးစီးသိခြင်းငှာ	ပြီးစီးသိစေခြင်းငှာ	၂၀၀
စေလွှတ်၏	လွှတ်စေ၏	၂၀၂

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
နသာယ	နိသာယ	၂၀၂
ဍကံ	ဍာကံ	၂၀၅
ပက္ခိန္တိယာ	ပက္ခိပန္တိယာ	၂၀၅
ဍကံနာမ	ဍာကံနာမ	၂၀၅
ဍကသဒ္ဒေါ	ဍာကသဒ္ဒေါ	၂၀၅
မာတုက္ကစ္စိသင်္ဂါတံ	မာတုကစ္စိသင်္ဂါတံ	၂၀၅
သမာနေ။ထင်ရှားသော	သမာနေ။တူညီသော	၂၀၅
ယသ္မိံပနေ	ယသ္မိံမနော	၂၀၇
ပုတ္တမိတရောပိ။ သားသမီးတို့သည်လည်း	ပုတ္တမိတရောပိ။ သားသမီးတို့ကိုလည်း	၂၀၈
သမုဋ္ဌာပေသံ	သမုဋ္ဌာပေသုံ	၂၀၉
ဒိဋ္ဌမတေ	ဒိဋ္ဌမတ္တေ	၂၁၁
အနုသာ	မနုသာ	၂၁၃
ဇေတံဝနပဒမနုသ	ဇေက်ံဝနပဒမနုသံ	၂၁၅
အာကမှာပေမိဋ္ဌ"တိ	အာကမှာပေမိ"တိ	၂၁၆
မာဝိဟေဋ္ဌသိ"တိ	မာဝိဟေဋ္ဌေသိ"တိ	၂၁၈
ဓမ္မသဘာသံ	ဓမ္မသဘာယံ	၂၂၁
ဍကစ္ဆေဝ	ဍာကစ္ဆေဝ	၂၂၃
တိသယောဇနံ	တိံသယောဇနံ	၂၃၁
အကာသိ	အကာသိ	၂၃၂
က္ကဒ္ဒါလပဏ္ဏိတော	ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတော	၂၃၃
ဒေဝလော္ာက	ဒေဝလောက	၂၃၄
အဝါဝစ္စာ	အဝါးဝစ္စာ	၂၃၇
သံသရပရိမောတ္တာယ	သံသာရပရိမောစနတ္ထာယ	၂၃၇
အထေထာ"+တိ	ကထေထာ+"တိ	၂၃၇
ပဒဟိတုံ၏	ပဒဟိတုံ	၂၃၉

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
အာတံသု	အာဟံသု	၂၄၁
ပတ္တရိတွာ	ပဋ္ဌရိတွာ	၂၄၃
	အင်္ဂါ=မီးကို၊ ဥက္ကာလေတုံ= တောက်စေခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တိ= မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ သူရိယံ= နေသည်၊ ဥဋ္ဌာပေသိ=တက်စေပြီ၊	၂၄၅
ပစ္စာ	ပဋ္ဌာ	၂၄၆
ပရိဏာကဍ္ဎ	ဝရိဏာကဍ္ဎ	၂၄၇
ပုဋ္ဌာ	ပဋ္ဌာ	၂၄၈
ဟိတ္ထိယောနိယံ	ဟတ္ထိယောနိယံ	၂၅၀
ကျောက်ကုန်၌	ကျောက်ကုန်း၌	၂၅၄
ရုက္ခနိမိနိတ္တံ	ရုက္ခနိမိတ္တံ	၂၅၄
ဗောဒိသတ္တော	ဗောဓိသတ္တော	၂၅၅
အသက္ကောန္တော တတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍	မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍	၂၅၆
ဒန္တခဏ္ဍံ	ဒန္တခဏ္ဍံ	၂၅၆
ယာစိတတွာ	ယာစိတွာ	၂၅၆
ဒမ္ပိ	ဒမ္ဘိ	၂၅၇
ဒန္တကေဋိယော	ဒန္တကောဋိယော	၂၅၈
အဗ္ဗံစေ	သဗ္ဗံစေ	၂၆၀
ဆိဒ္ဒနေမေဝ	ဆိဒ္ဒနမေဝ	၂၆၀
အဘိရာဇယေတိ	အဘိရာမယေတိ	၂၆၁
ဒေဝတ္တော	ဒေဝဒတ္တော	၂၆၂
ကေနဝိ	ကေနစိ	၂၆၃
နော=ငါတို့	နော=ငါတို့၏	၂၆၄
ဥန္ဒရော	ဥန္ဒူရော	၂၆၆
သောပိရုကော	သောပိရုက္ခော	၂၆၇

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
ဝိမိုပ္ပတ္တော။ ကြီးသောရွာသို့	ထမိုပ္ပတ္တော။ ကြီးသောအရွယ်သို့	၂၆၈
ငါကဲ့သို့သောသဘာ ရှိသည်	ငါကဲ့သို့သောသဘော ရှိသည်	၂၆၈
ခုဒကတော	ဥဒကတော	၂၆၈
အယိ	မယိ	၂၇၁
မပြေသေး	ထင်ရှားမပြသေး	၂၇၄
တေဿကာနင္ဂကဏ္ဍိ တာပဿဿ	တေဿကာင္ဂကဏ္ဍိ တာပဿဿ	၂၇၄
ပဟာ့ရှပစရှဋ္ဌာနေ	ပဟာရှပဟာရှဋ္ဌာနေ	၂၇၅
ကိံကာရကာ	ကိံကာရဏာ	၂၇၆
အဏာတ္ထာယစ	ဟရဏာတ္ထာယစ	၂၇၆
အပေဟမေဝ	အပဟမေဝ	၂၇၇
ယာတေတွာ။သက်၍	ယာတေတွာ။သတ်၍	၂၇၈
စိရညကောင္ဒိဟိ	ဟိရညကောင္ဒိဟိ	၂၇၉
ပညာနိ	ပုညာနိ	၂၈၀
မေဂ္ဂလ္လာနော	မောဂ္ဂလ္လာနော	၂၈၁
သဝေါ	သုဝေါ	၂၈၁
သတ္တ	သတ္တာ	၂၈၂
ထပ်ဖျားထိပ်ဖျား	ထိပ်ဖျားထိပ်ဖျား	၂၈၃
အင်္ဂကော	အင်္ဂဏော	၂၈၃
ပဏ္ဍ	ပဏ္ဍာ	၂၈၄
အာဟာရတွာ	အာဟရိတွာ	၂၈၈
လွန်စေ၍	လွတ်စေ၍	၂၉၄
နက္ခမိတွာ	နိက္ခမိတွာ	၂၉၄
မဟာမဇ္ဈော	မဟာမဇ္ဈော	၂၉၆

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
အာဏာပေန္တော	အာဏာပေန္တောဝိယ	၂၉၇
ပဇ္ဇန္နဒေဝရာဇာနံ	ပဇ္ဇုန္နဒေဝရာဇာနံ	၂၉၇
မဋ္ဌသောကာပမောတိ	မဋ္ဌသောကာပမောစယာ	၂၉၉
ဋ္ဌ	တိဋ္ဌ	
သဗ္ဗတ	သဗ္ဗဝ	၂၉၉
လွတ်စေသလော	လွတ်စေလော	၂၉၉
ပဇ္ဇန္နံ	ပဇ္ဇုန္နံ	၃၀၀
သတ္တာ	သတ္ထာ	၃၀၀
သတ္တာ	သတ္ထာ	၃၀၁
အသက္ကေန္တာ	အသက္ကောန္တာ	၃၀၂
ယဝ	ယာဝ	၃၀၃
ဧကေန=တစ်ဦးသော	ဧကေန=တစ်ဖွဲ့တစ်စုသော	
အတ္ထာနံ	အတ္တာနံ	၃၀၃
အဘိဝိဿထ	အဘဝိဿထ	၃၀၅
ပြုကုန်သော	ပြုကုန်ရာ၏	၃၀၅
မုဂ္ဂရပါသာဏောဒယော	မုဂ္ဂရပါသာဏါဒယော	၃၀၅
ကောင်းစွာသက်	ကောင်းစွာတက်	၃၀၆
ရောက်၏	ရောက်၏	
နရာသင်္ကော	နိရာသင်္ကော	၃၀၇
မေတ္တာဖြင့်လည်းကောင်း	မေတ္တာ၌လည်းကောင်း	၃၀၇
	ကရုဏာယစ=ကရုဏာ၌ လည်းကောင်း	၃၀၇
လာမေတွာ	ယမေတွာ	၃၀၇
ဝိဟရန္တေ	ဝိဟရန္တော	၃၀၈
နိဒ္ဒုပဂတော	နိဒ္ဒူပဂတော	၃၀၉
ထိုလျက်သာလျှင်	ထိုင်လျက်သာလျှင်	၃၀၉

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
ထိုအိပ်မကတို့ကို	ထိုအိပ်မက်တို့ကို	၃၁၁
ပဋိက္ကမာပေတုံ	ပဋိက္ကမာပေတုံ	၃၁၁
ပစ္ဆိ	ပုစ္ဆိ	၃၁၁
သဗ္ဗည်	သဗ္ဗညုံ	၃၁၂
သန္နိပတတေ	သန္နိပတိတေ	၃၁၅
မဖြစ်သာလျှင်တည်း	မဖြစ်လတ္တံ့.	၃၁၆
နိတ္ထိ	နတ္ထိ	၃၁၇
နိပ္ပတ္တိ	နိပ္ဖတ္တိ	၃၁၇
စမိုသန္တိ	ဝမိုသန္တိ	၃၁၈
အဝိဿတိ	ဘဝိဿတိ	၃၂၀
ဘဝိသန္တိ	ဘဝိဿန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့။	၃၂၄
ပိဝိန္တိယော	ပိဝန္တိယော	၃၂၆
မင်းအိပ်တံခါး၌	မင်းအိမ်တံခါး၌	၃၂၇
ထက်ဝန်းကကျင်မှ	ထက်ဝန်းကျင်မှ	၃၂၉
တဥကသ	တဥ္စာကဿ	၃၃၃
ပရသံ	ပရေသံ	၃၃၄
ဥပ္ပလနာဋ္ဌေဝိ	ဥပ္ပလနာဋ္ဌေဝိယ	၃၃၉
မြက်မက်ပြီ	မြင်မက်ပြီ	၃၃၉
ကဋ္ဌနဝိဏ္ဏတာယ	ကဋ္ဌနဝဏ္ဏတာယ	၃၄၀
ရွှေဟင်္သာတို့ကို	ရွှေဟင်္သာမင်းတို့ကို	၃၄၀
ထိုဗေ၍သုံးပုံတို့၌	ထိုဗေဒင်သုံးပုံတို့၌	၃၄၆
ကိကာရကား	ကိကာရဏာ	၃၅၁
ကာရဏံ	ကရဏံ	၃၅၁
ဟူရာအခါ၌	ယူရာအခါ၌	၃၅၁
ဥဘောဇဋ္ဌာတိ	ဥဘောခဋ္ဌာတိ	၃၅၃
ဥပါဒေသွာ	ဥပ္ပါဒေတွာ	၃၅၅

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
ဝဟောတဗ္ဗံ	ဂဟောတဗ္ဗံ	၃၅၉
နလဘိဿသယေဝ	နလဘိဿသိယေဝ	၃၆၁
ထေက္ကရော	ထေရော	၃၆၇
အာဒါသိ	အဒါသိ	၃၆၇
နိဒီသိ်သုံ	နိသီဒိ်သု	၃၇၀
စရေးကျင့်	စရေးကျင့်ရာ၏	၃၇၀
ဇာနပဒမနုဿံ	ဇနပဒမနုဿံ	၃၇၂
တဏှာ=သေသောက် ခြင်းကို	တဏှာ=သေအရက်သောက်လိုခြင်း တဏှာကို	၃၇၂
အသေက္ကောန္တော	အသက္ကောန္တော	၃၇၃
သကော	သက္ကော	၃၇၄
ပြည့်စေလာ	ပြည့်စေလော့	၃၇၅
ဒါနံ၏အလှူကို	ဒါနံ=အလှူကို	၃၇၆
ပဋိယံ	ပိဋိယံ=ကျောက်ကုန်း၌ ပဟရိတွာ=ကြိမ်ဖြင့်ရိုက်၍။ နိဟရေယျာထာ+"တိ = နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏-ဟု။ ဝတွာ=ဆို၍။ (စာကြွင်းကိုထည့်ပါ)	၃၇၆
(ဒါသကမ္မကရာစ = ကျွန်အမှုလုပ်တို့သည်လည်းကောင်း။ (ထည့်)		၃၇၇
ပက္ကောသာပေတွာ=ခေါ်၍	ခေါ်စေ၍	
ဝါဝရာပေတွာ	ဝိဝရာပေတွာ	၃၇၈
မဟာရာဇကြီး	မဟာရာဇ=မင်းကြီးမြတ်	၃၈၃
နပဿာမိ=မသိနိုင်အံ့	မမြင်နိုင်အံ့	၃၈၃
သက္ကလီလာယ = တင့်တယ်စမ္ပယ်ခြင်းဖြင့်	သိကြား၏တင့်တယ် စမ္ပယ်ခြင်းဖြင့်	၃၈၅

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
ပဍ္ဍိတ္တာ	ပုဍ္ဍိတ္တာ	၃၈၅
ဆိန္နိတွာ=ခွဲ၍	ဆိန္နိတွာ=ဖြတ်၍	၃၈၆
ဒေါသံ=အဖြစ်ကို	ဒေါသံ=အပြစ်ကို	၃၈၈
ပြတ်သောရိဟိသြတ္တပ္ပ	ပြတ်သောဟိရိသြတ္တပ္ပရှိ	၃၉၁
ဇေတဝတေန	ဇေတဝနေ	၃၉၂
ဝဋ္ဋဉ္စာနာနိ	ဝိဋ္ဋဉ္စာနာနိ	၃၉၃
ကိဥ္စ	ကဥ္စိ	၃၉၅
ဣမံလာမကမ္မံ	ဣမံလာမကကမ္မံ	၃၉၆
အသက္ကေနွော	အသက္ကောနွော	၃၉၆
ပဋ္ဌိဿာယာယ	ပိဋ္ဌိဿာယာယ	၃၉၇
လိုက်နာသော	လိုက်နာလော့	၃၉၇
သမ္ပဋိစ္ဆ	သမ္ပဋိစ္ဆိ	၃၉၇
ပဝိသတွာ	ပဝိသိတွာ	၃၉၇
ဥယောဇေသိ	ဥယျောဇေသိ	၃၉၇
နဝဏှာတိ	နဂဏှာတိ	၃၉၉
ကိံပုရိသော	ပုရိသောကိံ	၄၀၁
စစ်တိုးလော့	စစ်ထိုးလော့	၄၀၂
(သော-ထိုဘီသေနံ-ဘီမသေနကို။ ပေသေသိ=စေလိုက်၏) စာပို့နေသည်၊ ဖြုတ်လိုက်ပါ)		၄၀၂
ယောတ္တေန=ကြိုးဖြင့်	ကြိုးဖြင့်	၄၀၃
ကျင်ကြီးကျင်ဖြင့်	ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ဖြင့်	၄၀၃
ယုဒ္ဓကတာစ	ယုဒ္ဓကထာစ	၄၀၃
ကကာဒရံ	ကတရံ?	၄၀၄
စစ်ထိုးခြင်းကစားသည်	စစ်ထိုးခြင်းစကားသည်	၄၀၄
ယောစကိလမထော = ပင်ပန်းခြင်းသည် လည်းကောင်း	အကြောင်ပင်ပန်းခြင်းသည် လည်းကောင်း	၄၀၄

အမှတ် ....

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

မှား	မှန်	စာမျက်နှာ
ရက်ဖွဲ့တေးရှိလတ်သော	တည်ရှိလတ်သော	၄၀၅
ဝိတတ္ထိတဘိက္ခု	ဝိကတ္ထိတဘိက္ခု	၄၀၆
သူတော့သူများကို	ထိုသူများကို	၄၁၄
ရင်ဆိုင်ရန်အတွက်	ရင်ဆိုင်ရန်အတွက်	၄၁၉
မရှုစိမ့်	မရှုစိတ်	၄၁၉
ဒုက္ခရောက်နိုင်	ဒုက္ခရောက်နိုင်ကြောင်း	၄၂၀
	စသည့်သင်ခန်းစာများကိုရရှိပါသည်	
ငါနှင့်ပျောပါးလိုသလော	ငါနှင့်ပျော်ပါးလိုသလော	၄၂၃
မုသားသုတည်း	မုသားသာတည်း	၄၂၆
တဲအုံ၍	တဲအုံ၌	၄၂၇
သိနိုင်ခဲ့၏	သိနိုင်ခဲ၏	၄၂၉
ရေအိုင်းစင်	ရေအိုးစင်	၄၃၀
ပြေဆိုပြီး	ပြောဆိုပြီး	၄၃၅
လူမိုက်တစ်ယောက်ကြောင့်	လူမိုက်တစ်ယောက်ကို	၄၄၀
ကယ်ဆယ်လိုက်	ကယ်ဆယ်လိုက်၏	၄၄၃
ခြေနှစ်ချောင်းကိုင်၍	ခြေနှစ်ချောင်းကိုင်၍	၄၄၄
ပစ်လိုက်	ပစ်လိုက်ကြသည်	
မြေနှင့်ကြွက်တို့ထံမှ	မြွေနှင့်ကြွက်တို့ထံမှ	၄၄၅
သက်ရန်သာ	သတ်ရန်သာ	၄၄၅
ဆန်လုံမျှ	ဆန်လုံးမျှ	၄၄၇
မဏ္ဍူကိဟော	မဏ္ဍူကိယော	၄၅၀
ပစ္ဆရိယသူဋ္ဌေးသည်	မစ္ဆရိယသူဋ္ဌေးသည်	၄၅၄
မက္ခိုလ်စောင့်သော	ရက္ခိုသ်စောင့်သော	၄၅၅
က္ကလ္လိယကလည်း	က္ကလ္လိသကလည်း	၄၅၆
အထွပ်အထိပ်	အထွဋ်အထိပ်	၄၅၈